

Sør-Gudbrandsdal sorenskriverembete 1731- Tingbok for Sør-Gudbrandsdal nr. 6 (1747-1752)

Fliflet i Fåberg 15.02.1747, fol. 6a:

Ao.1747 dend 15de Februari blev Almindelig Vaar Sage og Skatte Ting holden for Faaberg Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. Og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LaugRettes Mænd Neml. Nils Grønlien, Erland ibid., Ole Hovorslien, Tosten Studshoved, Ole og Erich Fløgstad, Peder Simenrud og Haagen Haand. Hosværende Kongel. Majestets Foged Sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først blev Oplæst deres Kongel. Majestets Allernaadigste Forordniger og andre HøyØfrigheds Ordres ligesom paa næst forrige Gusdahls Ting Extraheret findes.. Dernæst følgende Almuens Breve Neml:

Skjøte på Roverud:

1. Svend Madsen Røveruds Skjøde til Ole Larsen Reestad paa gaarden Røverud skyld. 1 hud 3 skind for 560 rd dat. 14de. December 1746.

Føderådskontrakt på Roverud:

2. Ole Larsen Reestads Føderaad Contract til Svend Røverud Dat. 14de. Dec. 1746.

Skjøte på en del av Sørhove:

3. Lars Sørhovens Skjøde til Tomas Bjørstad paa 4 skind i Sørhoven for 110 rd. dat. 14 februar 1744.

Obligasjonskvittering på Roverud:

4. Iver Traasæts qvittering av dags dato paa svend Røveruds til ham udstædte Obligation for Cap. 198 d. 2 ort dat. 14de. April 1740.

Obligasjonskvittering på Sørhove:

5. Ole Bjerkes qvittering paa Lars Sørhovens Pante Obligation til hans hustrue for Cap. 158 rd. dat. 5te. Sept. 1740.

Obligasjon på Sørhove:

6. Lars Sørhovens Obligation til Thomas Bjørstad for Cap. 230 rd. imod garden Sørhoven (?) 8 skind til Pant. Dat. 16de Januar 1747.

Kontrakt og makeskiftebrev på noen engstykker mellom øvre og nedre Dahl:

7. Torger Nedre Dahlen og Anders Øvre Dahlens Contract og Mageskiftebrev angaaende Nogle Engstøkkers bytte udi deres gaarde. Dat. 7de. Sept. 1746.

Arveavkald:

8. Peder Bleege og Jon Grønlien deres Avkald til Rasmus Besserud for deres Hustruers Arvemidler dat. 15de. februar 1744.

Arvedeclarasjon:

9. Christen Siversens Declaration til sine Børns Værgе Ole Snaghol og Peder Torgersrud angaaende hans Børns Arvemidler dat. 10de Juni 1746.

Arvekvittering:

10. hr. Capitain Søren Bircherods Qvittering til Sognepræsten hr. Andreas Wilsgaard for at have observeret hans Tarv ved Skiftet efter avgn. Magister Bircherod Dat. 9de. Juli 1745.

Arveskifte på øvre Dahl:

11. Skiftebrev paa Øvre Dahlen efter Christopher Andersen hvor boet ejede gaarden Øvre Dahlen skyld. 3 huder anseet for 600 rd. hvilken gaard blev delet mellem arvingerne passeret 8de, October 1745.

Husmannskontrakt på Avelsgården under Breiseth:

12. Sognepræst Nils Stockfleets Bygsel Seddel paa husmandspladsen under gaarden Bresætter Præstebolet tilhørende Avelsgaarden kaldet til Christen Engebretsen. Dat. 22de. Nov. 1646 - hvormed fulgte en ligelydende gjenpart.

Ole Olsen Bjerke fremkom for Retten og Eskede igjen udi Retten sin fra seeneste Ting udsatte Sag imod Christen Schjellerud angaaende gaarden Schjelleruds Kjøb og item fremlagde den paa seneste Ting holden Lovdag av 14de. sept. 1746 Oplæst. Christen Schjellerud mødte ikke efter paraabelse hvorfore Varsels Mændene B.Lensmand Simon Fliflet og Erich Ellevsen Endel. avhjemlede Lovdagens lovl. forkyndelse som paastevnet er. Citanten paastoed Domb ifølge sit Stevnemaal og de førte Vidner. Afsagt. Citanten Ole Olsen Bjerke har med samme for Retten eenstemmig førte Vidner tilstrekkelig bevist, at ved 14de April tiden blev den Indstevnte Christen Schjellerud med Ole Bjerke frivillig forligt og foreenet saaledes at bemte. Christen Schjellerud solgte sin gaard Schjellerud til Citanten for den summa 550 rd.og desuden visse føderaads Conditioner hvilke Penge skulle betales til 14de. april næstanstundende imod Skjødes Extrahering og gaardens Rødiggjørelse av Christen Schjellerud under den Clausul at saafremt noget av de Contraherede skulle ej være fuldbyrdet i denne forretning, skulle den til den anden betale 50 rd. Som derfor Christen Schjellerud hverken efter første Stevnemaal ej heller Rettens forelæg har vildet møde med noget tilsvær i Sagen, Saa kjendes for Ret, at saafremt Christen Schjellerud ikke til 14de April næstanstundende 1747 fuldbyrder sin forpligt i at (meddeele?) Citanten Skjøde paa gaarden Schjellerud og samme Rødiggjøre, maa Kjøbesummen de 550 rd. blive ham (anbudet?) tilligemed de omforenede Føderaads Conditioner , da bør hd. 15 dage efter denne Doms lovl. foryndelse udreede til Ole Bjerke de til (opslag?) satte 50 rd. tilligemed 3 rd. i denne Processes bekostning, men saafremt hd. sin accord fuldbyrde, bør hd. for videre tiltale i denne Sag fri at være, saasom fuldbyrdelses tiden endnu ikke er (lepiseret?).

Dag Dagsen Sadelmager anmeldte til dette Ting at have ladet Indstevne Thord Simenrud for eendeel Skjendsord og ærerørig Paasagn hvormed hd. Citanten skal have begagnet, herom at anhøre Vidner og derefter lide Domb til undgjeldelse efter Loven samt at svare Omkostning. Til Vidner under falsmaal ere indstevnt Poul Brustuen, Rasmus Bratland og Ragnild Brustuen. Hvorefter Stevnevidnerne B. Lensmand Simon Fliflet og Siver Gryte Endelig avhjemlede Stevnemalets Lovl.forkyndelse. Citanten begjærede sine Vidner avhørte, av hvilke Præmissis Præmittendis fremstoed 1. Prov Poul Bruestuen Soldat vandt efter avlagde Eed at i fjor høst udi lagesild tiden vare begge denne Sags Parter, hos vidnet udi Bruestuen hvor Thord Simenrud var meeget drøkken, da hørde Provet, at Thord Simenrud sagde, at den bortkommen paa Setteren (?) sig en gryde, som hd. bad at Citanten skulle skaffe til rette. Da nu Dag

Sadelmager intet stort hertil svarede, sagde Thord Simenrud til Dag saaledes, du har staalet den, og atter sagde hd., hold op at stjæle meer videre veed Provet ikke. 2det Prov Rasmus Bratland en gaardmand her i Faaberg vandt efter avlagde Eed, at hd. samme tid og stæd, hvor Provet var tilstæde, og hørde, at da Thord Simenrud talede om den bortkomne gryte, sagde hd. til Citanten saaledes: spørg efter den og stjæl ikke, videre havde ikke Provet at sige. Thord Simenrud sagde, at om hd. har talt noget i Drukkenskab og udi et drikkelag om eller til den gode Mand Dag Sadelmager, da har hd. talt det sig ganske uavvidende og imod sin Villie hvortil hd. ingen føye veed, saasom hd. har paa denne ærlige Mand slet intet ondt at sige. Paa Vidnet Pigen Ragnild Brustuens vegne mødte hendes Søn Poul Brustuen som for hende tilstoed lovl. Varsel, men derhos sagde, at hun nu er saa syg at hun ej kd. møde. Citanten begjærede Lovdag for Ragnild Brustuen. Eragtet Sagen beroer til næste Ting, da Ragnild Brustuen, som nu har forfald, forelægges Lovdag sin Sandhed at vidne under sine falsmaals bøders (udredelse?) og Thord Simenrud møde.

For Erich Pedersen Sørhoven mødte for Retten hans Naboe Nils Schjeggstad, som angav at bemeldte Erich Sørhoven havde til dette Ting ladet Indstevne Christen Schjellerud for 106 d. 1 ort skyldig gjeld, herom at anhøre sin eegen udstedte Revers og derefter at lade Dom til betaling med denne Processes bekostning. Indstevnte Christen Schjellerud mødte selv og tilstoed baade lovl. Varsel og gjeldens rigtighed som paastevnt er. Nils Schjeggstad fremlagde Debitation Revers for Pengerne av 14de April 1745 Oplæst. Og derefter paastoed Domb med Renter og Omkostninger Afsagt. Christen Schjellerud bør indfri sin til Citanten Erich Pedersen Sørhoven udstædede Revers av 14de April 1745, ved at betale til sammen de 106 rd. 1 ort som tilligemed 5 rd. i bekostning udreedes bør 15 dage efter denne Dombs lovlige forkyndelse under Domb.

Christen Schjellerud fremkom for Retten og anmeldte, at hd. til dette Ting har ladet Indstevne sin Stiffader Siver Schjellerud som ikke godvillig vil frasige og rødiggjøre Citantens Odelsgaard Schjellerud, til Provs anhør og Dombs Lidelse til at rødiggjøre og fravige bemte. gaard Schjellerud imod at bekomme de Penge som hannem derudi tilkommer samt at svare Omkostninger. Paa den Indstevnte Siver Schjelleruds Vegne mødte hans Søn Nils Brunloug, som sagde (?) at tilstaae lovl. Varsel at naar hans fader tilligemed hans børn faaer enhver sit tilkommende udi gaarden efter et usvekket Skiftebrev med Penge og Føderaad findes de alle villige til at præstere hva præsteres bør i henseende til Skjødets meddehling og gaardens rødiggjørelse. Parterne blev dermed udi Sagen forligte saaledes, at de i dag 14 dage til d. 1ste. Marti skal Citanten og hans Stiffader med Børn samles paa gaarden Lysgaard, (?) Citanten skal udbetale til enhver sine Penge, og Siver Schjellerud medehle Skjøde paa Schjellerud, og hvilken som efterdags gjør herudi nogen hinder skal betale til den anden Part 10 rd. uden nogen modsigelse. Torkild Siverson med hans Søster Guri Kolberg angav til dette Ting at have Indstevnet deres Broder Endre Kolberg fordi hd. eene vil bemægtige sig den Arv som er falden efter deres fader Aaret 1738 avdøde Broder Ole Siverson, til hvilken Endre Kolberg ej alleene var skyldig 19 rd., men endog besidder og bruger hans arvede gods udi gaarden Kolberg uden samme at have betalt, med (?), som bemte. Avgn. Ole Siverson har sig efterladt, og Endre Kolberg eene vil tilholde sig herom alt at anhøre bevis og derefter lide Domb til bemte. Effecters udlevering til Skifte imellem den avdødes samtl. arf. Samt at svare dem (?) for bekostning tilstrækkelig. Indstevnte Endre Kolberg mødte ikke efter paaraabelse ej heller nogen paa hans Vegne, hvorfor Stevnevidnerne B. Lensmand Simon Fliflet og Erich Ellevsen Endelig avhjemlede Stevnamalets lovl. forkukyndelse. Derefter fremlagde Citanterne 1. Endre Kolbergs Revers til arf. Ole Siverson dat. 8de. Februar 1738 Oplæst 2. En løs fortegnelse paa eendeel Effecter som bemte. Ole Siverson har sig efterladt og endnu findes i behold udi Endre Kolbergs Væрге, naar SkifteRetten paa stæden ankommer Oplæst og desforuden sagde de, at Ole Siverson har arvet Eendeel Løsøre efter sine forældre, som udi

det derom forfattede Skiftebrev, hvilket Endre Kolberg i hænde haver, findes Specificeret. Iøvrigt forlanger Citanten Lovdag. Eragtet Stevnamaalet over Endre Kolberg Endelig avhjemlet, men da hd. ej møde, saa forelægges samme Lovdag til næste Ting, denne Sag at tilsvare under videre paafølge efter Loven.

Fogden anmeldte, at hd. til dette Ting havde ladet stevne efterskrevne Lejermaals og for tilig sammenlejes begjæringer til bøders udreedelse efter Loven Nemlig: 1. Lispet Larsdaatter for lejermaal med soldat Christen Axelsen 2. Peder Asbjørnsen og Beret Johansdaatter for lejermaal. 3. Engebret Guttormsen og Kari Torgersdaatter Hof for lejermaal, som og var stevnet fordi hd. endnu ikke har været til Confirmation. 4. Ole Dagsen for lejermaal med Guri Christensdaatter Langsæt. 5. Morten Svendsen ved Lunde og Marit Pedersdaatter ved Balberg for lejermaal. Nok for fortilig sammenleje var stevnt 1. Even Villumsen Vignes og Anne Jonsdaatter (Mouge?) 2. Tollev Larsen Langsæt og Anne Rasmusdaatter . 3. Engebret Siversens qvinde Marte Svendsdaatter. 4. Amund Aasmundsen Fløgstad med qvinde. 5. Alv Olsens qvinde Marit Olsdaatter . 6. Ole Christophersen LilleUlleland og Anne Jensd. Hvilken siste betalte. Paa samtl. de Indstevntes Vegne mødte B.Lensmanden Simon Fliflet, som tilstoed baade Lovl. Varsel og Sigtelsens rigtighed. Fogden derefter anviste i Retten Sognepræsten hr. Nils Stockflettes angivelse eller Attest av sidst December 1746, hvor de anførte Personer fandtes, og i sær Engebret Guttormsen stoed anført med den Omstendighed, at hd. endnu ikke har været til Confirmation. Ellers sagde hd. at hd. siden har seet Præstens Attest for, at drengen Engebret Guttormsen er nu under Præparation til at blive Confirmeret i vaar næstkommende, altsaa henstillede hd. til Retten om disse 2de. Personer ikke alligevel bør til Tugthus andømmes efter Forordningen av 2de. September 1745. At de vil ægte hverandre det har hd. ej hørt ligesom og saadant udi bemeldte Attest fra Præsten var mentioneret. over de andre paastoed hd. Domb efter Loven og Tugthusanordningen. Videre havde ingen at anmelde til blev udi Sagen saaledes Afsagt. Indstevnte og Indbemte. Lejermaalsbegjæringer, over hvilke Sigtelserne saavel med eegen tilstaaelse som Sognepræstens anviste Attest er bleven bevist tilpligtes sine bøder at betale Neml. Lispet Larsdaatter 6. rd. Peder Asbjørnsen 12 rd. og Beret Johansdaatter 6. rd.. Ole Dagsen 12 rd. Morten Svendsen 12 rd. Marit Pedersdaatter 6rd. Even Villumsen ved Vignes med hustrue 3 rd. 1 ort 12 sk. Tollev Larsen Langsæt med hustrue 3 rd. 1 ort 12 sk. Engebret Siversens qvinde Marte Svendsdaatter 1 rd. 12sk. Amund Aasmundsen Fløgstad med qvinde 3 rd. 1 ort 12 sk. og Alv Olsens qvinde Marit Olsdaatter 1 rd. 12 sk. som enhver for sig udreeder 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Nomb. Men hvad Engebret Guttormsen, som endnu ikke har været til Confirmation tilligemed hans besovede Kari Torgersdaattr Hof angaar, da saafremt de ikke inden 3de Maaneders forløb fuldbyrde.det forgivne Ægteskab, bør de ej alleene betale til Fogden sine fulde bøder Neml. hd. 12 rd. og hun 6 rd. men endog i følge den allegerede forordning (?) til Christiania Tugthus for der at arbejde efter de høye Herrer Directeurers forgodtbefindende. Men naar de inden den forelagde tid ægter hinanden betaler de begge alleene sin Ægtesigt med 3 rd. 10rt 12 sk. som udreedes under Nomb som oven meldt. Fogden anmeldte, at hd. til dette Ting havde ladet Indstevne Christen Søndre Langsæt til at betale drengen Ole Dagsens tilgodehavende bøder for 2 Aar, hvilken hd. sagde at være sammendraget i betaling for bemte. Drengs pligtige Lejermaals bøder, saasom hd. intet (?) ejer dertil, denne at anhøre bevis og tillige lide Domb med Omkostning. Ole Dagsen var ved Retten tilstæde og tilstoed, at de 10 rd. hd. (?) for hos Christen Langsæt har at kræve for af efterstaaende tak og klæder, er allerede av ham til Fogden overdraget. Hvorefter Christen Søndre Langsæts Søn Even Christensen fremstoed og tilstoed lovl. Varsel, Men derhos sagde, at hvad Ole Dagsen har at fordre hos Christen Søndre Langsæt, det maa hd. paa lovl. maade bevise, siden hd. vel har tjent hos Christen Langsæt i 3 Aar, men dog veed hd. ikke hvem der har til gode hos den anden av dem. Fogden bad Retten (vi?) tage Stevnemændernes forklaring,

om de ikke hørte Manden selv tilstoed, da de svarede ham, at Drengen havde til gode hos hannem for 2 aars Tak og Klæder? Stevнемænderne svarede, at Christen Langsæt, ved Stevningens forkyndelse tilstoed, at Ole Dagsen havde noget til gode hos sig, men hvor meeget, blev ej nævnt. Da drengen Ole Madsen sagde, at hd.for 2 aar har til gode hos Christen Langsæt 10 rd., hvorpaa hd. avlagde sin Eed. Fogden begjærede, at Christen Langsæt maatte blive forelagt uden videre Varsel til næste Ting at bevise at Drengen ikke har den paastevnte Løn til gode, saafremt hd. vil undgaa Domb efter det passerede, allerhelst da Retten vil bekjende, at Drengen efter den maade som bruges iblant Bønder ikke andet bevis kd. forskaffe. Eragtet. Sagen beroer efter forlangende til næste Ting, da Christen Langsæt, som nu har tilstaaet lovl. Varsel, forlegges at møde og forsyne sig med hvis hd. til sin befrielse nødig eragter under Endelig Domb.

Fogden anmeldte, at Lensmand Simon Pedersen Fliflet var ved skriftl. Stevnamaal til i dag initeret, at anhøre bevis og til Domb formedelst hd. i næstavigte Sommer skal have haft udi Aanarbejde hos sig udi nogle dage 2de. Desertenter av hr. Major Scheehl nu (?) gevorbne Compagnie, hvorom hans Excellence hr. Gen. Major og Stiftbefal. Von Roppe (??) havde beordret ham, da hd. fremlagde den paaberaabte Stevning Oplæst. dernæst producerede Fogden den paaberabte Stiftbefalingsmandens Ordre Oplæst. (?) producerede hd. hr. Major Scheels Klage, hvorved var heftet et Krigsforhør holden over Disententernes bekjendelse, samt Sognepræsten Velærværdige hr. Nils Stockflets skriftl.forfattede Examination ligeledes over denne Oplæst. B.lensmanden Simon Fliflet som tilstoed lovl. Varsel, sagde derefter, at en Løverdag ved Midags tider i Augusti (?) ankom hid til Fliflet 2de. Personer, som ved Ankomsten foregav sig at være fra gaarden Setren i Norderhoug Sogn, og derfra udsendt for at Oplede 2de hæste bortkomne fra Tosten Setren til hvilken ende de nu vare komne til Lensmanden for at faa ham til at lyse efter dennem ved Kirken, hvilket Lensmanden, som holdt dette for ganske troeligt siden saadan (?) ofte indfalde her i fjeldbøygderne, forrettede Næste Søndag derefter ved Anex Kirken Lillehammer, hvorfra da Lensmanden hjemkom Søndag aften, fandt hd. dennem her og sagde dem beskeed om Lysningen. Mandags Morgen beklagede de sig at deres Penge og Kost vare medgaaet undervejs og derfor begjærede, at faa noget arbejde til livets underholdning, hvilket de og fik blant eendeel andre fra Hedemark hidkomne efter sædvanen for at skjere siden det var i skuronnen. Som de saaledes skar Mandagen og Tirsdagen faldt det Lensmanden ind, at endskjønt de fremførte ganske rimelige Raisons, kunde de dog være fordegte, hvorfor hd. sendte om Onsdagen Bøygde vægteren hen til Præsten hr. Stockflet for at give ham tilkjende Personernes Ankomst til bøygden. Præsten, som da ikke før havde lejlighed til at Examinere Personerne, tillod ej deres Ankomst til sig før Freedag, da Lensmanden selv tilligemed 1 Karl, som hd. dertil lejede for Penge, bragte dem hen til Præsten som Examinerede dem og efter Examinationen bad Lensmanden alleene sende et bud med dem til Lensmanden i Gusdahl, som fra sig Lensmænd imellem kunde faa sendt dem til Fogden og Lensmanden, som saa, at Præsten ej ansaa Personerne for (Mallversenter?), der kunde bindes eller Arresteres; fuldte dem derpaa hjem og lovedes mange avskedigelser, dem fra sig ved en Aaben Seddel til Lensmanden i Gusdahl uden at sende nogen med dem, saasom alt ej var hans lejlighed efter paa sin eegen bekostning at sende dem til Gusdahl, helst det var i Aandetiden og 2de Personer ubundne som behøvede, om saa skulle have (været?), sterk vagt, hvilket at Risikere var ej heller hans lejlighed om de havde været vigtige Personer. Dette, siger Lensmanden, er nu den sande beskaffenhed, ihvad nu forebragt er, hvilket hd. endog tilstrekkelig siger sig at kunde bevise, hvorudover hd.formeener sig intet herudi at have (p?eret), siden hd.ej ved hvordan hd. uden sin skade og Risiko annerledes har kundet forholde sig. Til hvilken ende hd. for B.Lensmanden fremstillede B.Vægteren Amund Haagensen til at vidne under Eed, at hd. fra Lensmanden blev den førmt. Onsdag hensendt til Præsten for at tilkjendegive Personernes Ankomst. Men som Præsten ej heller de paagjeldende Personer

vare til Vidners anhør Indstevnte, blev Amund Haagensen for denne gang alleene fremkaldet og begjærede saadan forklaring, at den førmt. Onsdag blev hd. av Lensmanden Simen Fliflet hensendt til Præsten hr. Stockflet for at anmelde Personernes ankomst, da Præsten sagde at de kunde komme freedag eller Løverdags til Præstegaarden. Fogden sagde at B.vægteren som i Froen Præstegjeld kom til ham en dag i næstavvigte Sommer med 2d Personer, som hd. slutter maa være disse, som Lensmanden havde haft i sit arbejde, hvilke Bøydevægteren havde forefundet i Qvikne Bøygden, hvor de spurte efter hæster, og for den skyld siden de vare løse og fremmede folk førte dem til ham, da nu hd. ikke fandt av deres bekjendelse at være Deserterede fra de gevorbnæ, lod hd. B.Vægteren strax følge dem sør efter paa vejen og erindrer hd. sig ikke rettere end at hd.gav dem en Sæddel med av saadan indhold at dersom de vendte om paa anden vej end Directe sør til Ringeriget, da skulle alle forekommende dem paagribe ti i følge Tugthusanordningen at føre dem til Sørenskriveren for der at Examineres og paadømmes holdt hd. unødigt og for Almuen bekostelig i deres trable aannetid saaledes burde Lensmanden og forholdt sig, Men da hd. har forsømt det, og da hr. Major Scheel er dermed bragt udi bekostninger, derfor formeener Fogden, at Retten befinde Lensmanden er Sag skyldig til Bøders og Omkostningers Erstatning. Lensmanden svarede at naar Fogden og SognePræsten ikke kunde udfinde, at Personerne vare Mistenkelige og derfor burde anholdes, er der mindre at Prætendere av ham som en eenfoldig Mand, at kunde saadant see udav den, hvorfor hd. Referere sig til sit forrige og forventer videre at blive frifunden.

Fogden begjærede ednu indført imod den bekjendelse Desertenderne under Krigsforhøret har gjort, angaaende at hd, sendte sit bud hen, da de komme fra Trondhjem og de vare paagrebne for at fornemme om de vare de samme som tilforn vare hos ham for at lede efter hæste, at saadant er usandfærdigt. Lensmanden sagde, at hd. endnu ej veed eller (?), at de Personer hvorom hd. har forklaret, ere de selv samme Personer, som fra hr. Major Scheel skal være bortrømte, og hvori den Sag er reist i videre havde ingen at anmelde hvorfore Sagen bliver Optagen til Dombs til i morgen tilig. Næste dags morgen d. 16de februari blev udi ovenbemte. Sag, som Fogden har reist imod Lensmanden Simon Fliflet saaledes dømt og Afsagt. Naar forud er sat, som settes bør, at det hende sig ej sjelden men aarlig paa disse stæde, at folk fra omliggende Sogneri og Fogderi ere bleven ved høstens tid uden pas av deres Husbonde udsendt for at løbe om i fjeldene og spørge sig for blant folk naar de Søgner efter hæste, der om Sommeren ere blevne i Fjeldet forvildede og løber udav det rette Circue, finder Retten, at Lensmanden Simon Fliflet med disse av hannem omelte Personers ankomst ej andet kunde end holde deres Ærende og fremførte Raisons i det minste for portable og rimelige, følgel. Strax Assistere dennem efter sit Embeds Medhør ved at lyse paa Kirkebakken efter deres hæste, og derefter, da de gjorde sig med sin troelighed paa stæden udi 2de dage Mistenkelige, angive deres ankomst for stædets Sognepræst og henbringe dem til hannem under Examination, hvilke udfaldt saaledes, at de som Personer mod hvilke man havde ingen Sag, skulle hensendes til Fogden til videre foranstaltning. Om nu end Sognepræsten havde haft Myndighed til at imponere Lensmanden denne henbringelse at besørge og bekoste, hvilket dog heller tilkomme B.Vægteren end Lensmanden, saa komme de dog ved Lensmandens Vejledning, skjønt av denne hendelse hen til Fogden, som ej annerledes end Lensmanden satte dem paa vejen fra sig uden videre Vagt eller Convoy, Saa lidt derfor, som det av Lensmanden kd. Prætenderes, at hd.meere end Sognepræsten og Fogden skulle kunde see, at Personerne vare Deserteurer, der burde paagribes. Saa lidt var det og hans Sag at tractere dem som Arrestanter paa sin eegen Risico og bekostning, saaledes at de ikke enten vare fundne i noget Delicto skyldige, eller hannem av hans foresatte (?) avleveret. Overalt finde ej Retten at hr. Major Scheel er nogen Skade tilført ved det, at Personerne uden Lensmandens (Aarvog?) kom til Fogden, siden de dog virkelig komme der alligevel vel skjønt av denne hendelse. Efter

saadan Sagens beskaffenhed finder denne Ret Lensmanden Simon Fliflet ej strafværdig, men meeget meere hannem Sagesløs hjemfinde.

oo 00 oo

Lysgård i Fåberg 07.04.1747, fol. 13b:

Anno 1747 dend 7de April blev i følge Tugthus Anordningens 3de Capitel 14de Artikel retten betjent paa Sørenskriverens boepæl Lysgaard i Faaberg Præstegjeld herværende de 2de Eedsvorne Laug Rettens Mænd Iver Traaset og Torger Ersgaard dertil vare udnævnte.

Hvorda mødte for Reten Sr. Capitain Beickmann, som sagde at hd med 2de Dages Varsel til Ret tid og sted havde lovl: indkaldet og Indstevnet en sine tjenere Neml: Amund Johansen som udi de 2de aar hd hos Capitainen har tjent skal have begaaet adskillige smaae tyverier for hvilke hd og er bleven tid efter anden til rætte sat og paamindet. Men som ingen advarsel eller Guds Straf har kundet hindre ham ifra udi sit begynte at fremture, for at hd nu efter ovennevnte Citation ført ham herhend for at tilstaae sine forseelser, anhøre bevis og derefter lide Domb efter sine forseelses beskaffenhed arbejde udi Tugthuset.

Den Indstevnte Amund Johansen fremstod derefter løs og leedig for Retten og tilstoed lovl: varsel, dernæst efterat hd var formanet til sandheds bekjendelse, gjorde følgende frivillige tilstaaelse:

Det hd som en ung husmands Søn her i Bøygden fød og opfød, er nu henimod 15 aar gl: Da hd for 2de aar siden kom i tjeneste hos Sr. Capitain Beickman, hvor skulde være som Tjener i Liberie, følgel: være meed hand hvor han rejste, holdt hd sig ganske troe og stille en tid lang, indtil mod jule-tiden 1745, da kom hd med Capitainen til Ringsager Præstegjeld hvor hd begik sit første Tyverie saaledes: hd fandt paa en hylle 1 par skoe med Sølv spender udi tilhørende den lille CammmerRaad Sverdrups Søn, disse spende toog hd og puttede i sin lomme. Men som der strax blev spurt sterk om disse spender, og hd fornam at hd ej kunde dølge det, puttede hd med behændighed spenderne udi Hr. Nils Stockflet, som og var paa Ringsager, hans Tjeners lomme, hvor Drengen fandt den, og saal: hd ej vidste hvor de var komne fra, lagde hd spenderne fra sig paa det sted, hvor de vare tagne.

Det 2det Tyveri, begik hd i Sorgendahl, hvor Capitain Beickman da boede saaledes Obriste-lieut: Eir(?)s Tjener som med sin hæst var der, bad Amund gaae hen udi sin kjole lomme og tage for sig noget Papir til at krylle haaret med, dette skeede, Men da Amund tillige fandt i lommen en liden brystspende av sølv udarbejdet i filigran arbejde, toog hd spenden og forvarede den og siden soldte den til en dræng for 18 s.

Sit 3d3 Tyverie skeede paa Svarstad i Blaker fra en Gevorben Soldat, med hvilken, da hd spillede Kort, toog hd fra soldaten 1 ort.

Det 4de paa Forset i Høland, hvor hd havde spillet kort med Hans Thommesen, som var Lieutenant Fremming's Tjener, og vandt fra ham ½ rd, som hd ej ville betale, derudover søgte Amund Lejlighed og toog fra ham et par Messing skoe spender, som han siden solgte for 8 s:

Det 5te skeede paa Vinger hos sl.Obriste Lieut: Fremming, hvor hd fandt udi et par Buxer, som tilhørte Obrist: Lieutenantens Tjenere, Preben Møllerup, 1 heel spd. (?) som hd toog og puttede i sin lomme.

Det 6te i Gusdalens Præstegaard, hvor hd toog 1 par halve ermer fra Præstens Tjenere, som hd hjemførte og solgte til en Dræng for 10 s: Dette Tyverie aabenbarede de øvrige saaledes at da det blev aabenbaret, at hd havde solt disse halvermer, og han ej kunde skaffe nogen hjemmel til dem, maatte hd gaae til bekjendelse, og ved den anledning ogsaa bekjennede det forrige, som hd vel før var bleven mistænkt for, men ikke samme været at bringe til bekjendelse om.

Mend da dette var saaledes aabenbaret, blev hd av Cap: Beickman straffet, og formanet til aldrig oftere saadant at begaae. Mend dette holdt hd ikke længere end til nu efter julen, da hd var med paa en rejse, hen til Capitainens sv (?) Møde i Høland, der begik hd det 7de Tyverie fra Capitain Worups Tjener, fra hvilken hd stal av Buxe lommen en Morgenstund tilig 1 s: og endl: paa denne selv samme rejse det 8de fra Lensmand i Rackestad Sogn paa Bjørnstad, som hd toog udav 1 Kiste, som dog stood aaben, et nyt Tørklæde, som hd først soldte til en dragoon for 16 s: Men selv igjenløste og derefter maatte levere Tørklædet fra sig til Ejermanden som savnede det og drev det paa ham.

Disse 8 Tyverier og ej flere har hd begaaet udi de 2de aar, som hd har været udi Cap: Beickmans tjeneste, hvortil hd siger sig ej nødsaget enten av Mangel paa føde eller Klæde, som hd ej har manglet. Men særdeles av en slags Begjerlig hed til at spille kort, hvorf: hd og har bortspilt alle de penge, som hd saaledes har staaet undtagen noget derav som hd har employeret til sigarer (?) og deslige (___) hos Kremmere.

Paa tilspørgende svarede hd, at siden de 6 første Tyveriene vare aabenbarede, og hd derfor var straffet, fik hd ids: ej altid formaninger fra sin Capitain om at tage sig (?) jo hd kom neppe paa noget sted, at hd samme formaninger bleve igjentagne. Men udanseet dette begik hd dog disse Daarligheder, som hd nu og derfor hjertl: fortryder og derfor beder om en naadig Domb. hr. Capitain Beickman derefter fremstillede de 2de Vidner Erich Øvre Jørstad og Simen Midtjørstad, som tilkjendegav, at de for 2de dage siden hørte av Amund Johansens Mund selv samme bekjendelse, som hd nu for Retten er avlagt, er Protocollered og for samme Oplæst, videre veed de ikke herom, og som nu Drængen her samme vedbliver holdt man ufornöden, at tage de 2 Mænd videre udi Eed herom. Hr. Capitain Beckman sagde derefter, at siden Amund Johansen her nu selv tilstaaet sine begagne forseelser udi et og alt, som kunde være nok til at paaføre ham den i loven dikterede Tyvs straf i fald hd var ej et barn, saa i henseende til hans spæde alder paastoed hd alleene Domb over hannem til Tugthuset, hvor hd maatte noget blive tugtet for hans begyndte straffe-bare forhold, siden hd selv har forgjæves søgt at straffe og formane ham derfra. Da Capitainen tilfulde declarerede, at hd vil forskaffe Sognepræstens Attest om at drængen endnu ikke har været til Confirmation samt hvorvit hd udi sin Præstedaab er oplyst. Saaledes udlod da Capitain Beckman Sagen under Domb. Drængen Amund Johansen udbad sig alleene en Mild Domb.

Afsagt: Drængen Amund Johansen har selv for Retten frivillig tilstaaet, at hd udi de 2de aar, som hd har været udi Tjeneste hos hr. Capitain Beickman, har hd begaaet 8 smaae Tyverier, hvorav de 6 første vare en tid ubekendte indtil de paa eengang bleve ham paadrevne og av ham aabenbaret samt og hd derfor avstraffet og formanet til derfra at uutholde sig. Men ikke desmindre har hd sat saadan straf og ald formaning tilside og nu sidstl: vinter begaaet 2de Tyverier av samme Natur som de forrige, hvortil alt hd er bleven tilskyndet av en slags begjærighed til at spille kort for derf: at hindre ham fra udi deslige ting at fremture og tillige til straf for det begagne, kjendes for Rett, at drængen Amund Johansen ifølge Christiania Tugthus forordning 3de Cap: 4de Artikkel bør til bemt: Tugthus at udsendes for der at arbejde efter de Høje Directeurers Godh: befindende. Da det i øvrigt vil paaligge hr. Capitain Bøckman at forskaffe den ovenbemt: Sognepræstens Attest, som tilligemed denne domb mod Drængen indsendes 15 dage efter denne dombs lovl: forkyndelse under Rettens tvang med Execution.

oo 00 oo

Midtjørstad i Fåberg 12.04.1747, fol. 14a:

Ao.1747 dend 12te April blev Retten udi følgende Odels Tvistighed sat paa gaarden Midtjørstad udi Faabergs Præstegjeld og tillige betjent med eftermt. 8 Eedsvorne LovRettes Mænd Neml. Ole Ellingsberg, Nils Grønlien, Erland ibid., Ole Snaghol, Ole og Erich Fløgstad, Peder Simenrud og Haagen Haand, med hvilket i LougRetten begge Parter declarerede sig fornøyet for nærværende tid, men i fald det skulle komme til besigtigelse, Reserverede de sig at faa udnævnt andre udi eendeels stæd, hvorda paa Odelsmanden Halvor Pedersens Vegne, som tillige selv var tilstæde, mødte for Retten Procurator Nimb, og producerede bemte. Halvor Pedersens skriftlige Stevnemaal av dato 20de. December 1746, hvorved til ibid. berammede tid og stæd er Indstevnt gaarden Midtjørstads beboere Simon Larsen at fremvise sin hjemmel og adkomst samt at see og høre Citantens bevisligheder om hans Odel til berørte gaard og hvorledes den over hævdel-tid har været udi udi hans Sl. Faders Ejendoms brug og beboelse og altsaa i hans sande Odel, men udi Citantens umyndige Aar komme udi fremmede hænder, Item at imodtage, hvad Penge der kd. bevises at gaarden fra Citantens Fader eller Moder kd. være udkommen for, saavelsom tillige at oprette den skade og bekostning, som kd.flyde ved gaardens uforholdne fløtning, saa og at anhøre Citantens Odels og udsigelses Vidner endog hans (?) for Retten og endelig Rettens derpaa forventede Domb, at gaarden bliver Citanten tilkjendt og rødiggjort til Faredag, for Processens skyld er Stevningen og anvist for Citantens Moder og Morbroder, alt efter Stevningens videre indhold, som Oplæst blev etc. Nimb derefter begjærede at Stevnevidnerne maatte avhjemble Stevnemalets lovl. forkyndelse, saavel for Vederparten, som de under falsmaal indstevnte Prov, ligesaa at udsigelsesvidnerne dernæst igjen bliver avhørte. Ole Jørstad som paa sin broder Simon Jørstads vegne var Dicterede (selv dette saa og efterfølgende (???) Reserverede sig (?) Qvestioner til Vidnerne under avlagt Eed, hvorefter fremstoed Stevnevidnerne B.lensmand Simon Fliflet og Ole Arnesen Midtjørstad, som med Eed og opragte Fingre bekræftede, at de den i Retten fremlagde og nu oplæste Stevning, som tillige indeholder udsigelsen, har lovl. forkyndt, for alle de derudi indbemte., saavel Parter som Prov, saa vel før jul som siden in Martio, sidstl. ligesom deres paategning udviser. Ole Jørstad begjærede ydmygst at Retten vilde indtage de avhørte Vidners sandsigende 1. om Tægtetidens berammelse før jul var Vederparten tilkjendegivet. 2. Om løsnings Pengene følgerig lovens klare bydende, neml. før jul, var dem av Citanten, enten leveret til paasyn og anbydelse, eller og i deres paasyn av Citanten selv eller Fuldmægtig samme tid anbudt, saasom denne Sag rejser sig av en Person der skulle tiltrede gaardbrug og en med husholdning, hustrue og børn skulle frafløtte gaardbrug, føler saavel fornuften som Retten, at den der skulle frafløtte ej kunde (?) Contant eller fuld forsikring av en Citant, der skulle formeenes at være (insuffi?), herom gjøre sig nogen tanker om andet brug til sin og families levebrød, altsom Lovens bydende i den Post enten med Contant aarvist eller imod fuld forsikring, befaler udtrøkkelig, altsaa formeene hd. med fuld paastand, denne sinde Sagen og at producere Stevnemaal, som ulovlig bliver avvist, hvorpaa hd. førend videre foretages, (?) paastoed Rettens (Dession?). Paa de fremsatte Qvæstioner svarede Stevnevidnerne under den avlagde Eed 1. at da de forkyndte Stevningen før jul var ingen Tægtedag av Dommeren berammet, men da de siden den 11te Marti forkyndte den, var Tægtedagen paategnet. 2.Ved Stevningens (Ankyndigelse?) før jul var ingen Penge tilstæde eller bleve anbudne, ej heller nogen Caution enten av Citanten Præsteret eller av Simon Jørstad forlanget. Ole Jørstad som før udbad sig Rettens Eragtning, helst naturens Lov bæst føler en Mand med familie denne tid av aaret ikke kand undvære hus og hjem, langt mindre alt, hvormed hd. ernære sig og sine med. Nimb svarede, at Lovens 5te. Bogs 3die Cap. 10de. Art. viser udtrøkkelig, hvorledes udi alle Odelssager skal stevnes. Neml. til Jorde Tirsdagen, hvilket hd. ej haabede, at Retten av den indkomne Stevning paa Citanten, siden havde at være efterkommet. Ligesaa, at den Indstevnte efter Lovens bog og Cap.samt

Art. ikke skal anamme Løsnings Pengene førend Sagen paa Odels Tompten bliver foretaget, desforuden har nu Citanten i Retten Deponeret de Løsnings Penge, som gaarden Midtjørstad fra hans forældre er udkommen for. Altsaa, da Citanten selv er boeslid og selv behøver sin sande Odelsgaards brug, saa paastoed hd. Sagens fremgang og agtede unødigt, at besvare Ole Jørstads Vidløftighed, som hd. haabede henfalder av sig selv. Ole Jørstad først vedblev sin forrige Paastand dernæst begjærede Retten skulle Observere Citantens fuldmægtiges usandfærdige indførsel i alt hd. siger. Citanten er boeslid, som ikke har oplevet den alder, at hd. enten av alder eller tilstand kunde Obtinere gaardbrug, men ungt Menneske, der nyder hos andre, har tjent sig klæder paa kroppen. Dernæst har hd. at erindre, det hd. forefinde en Person under Retten, som hd. tillige med sin forrige Paastand vil indstille under Rettens Eragtning, som møde med tilsvær for andre, der ikke følger Lovens bydende er boesat i Sognet, og bruger skatte boelig, ikke heller, som hannem neml. Ole Jørstad er bekjendt og til Ting publiceret, saadan tilladelse at gaae i Rette og antage Sagen for andre, som forordning av 19de. Aug. 1735 befaler, Reserverede sig der. bør i fald ej saadant bevis under Retten indleveres, sin tiltale til lovl. tid og stæd i øvrigt som før udbad sig Rettens Eragtning. Nimb svarede, at naar Retten alleene vil Examinere denne Ole Jørstads paastand, enten Citanten er boeslid stand eller ikke, saa haabede hd. at derav skal findes, at hans forrige Procedure, medfører Sandhed, desforuden anviste Nimb hans Excellence hr. General Major og Stiftbefalingsmand von Roppes bevilling og tilladelse, at hd. maa for alle under Retterne i Gulbrandsdahlen udføre godt folks Sage som Procurator, foruden dette, haabede og Nimb at Retten selv er bekjendt at Comparenten er Ejer av gaarden Lillehammer og altsaa en boesat Mand i Bøygden. Videre maatte Nimb forestille Retten, at Citanten allerede er over de Aar, at hd. selv maa indtale sit gods, hvorfor hd. forventede, at ligesom hd. udi sin Procedure ikke har fremført noget usandfærdigt, men langt meere bevist, at Ole Jørstad under Retten har beskyldt ham for de Ting, som ikke medfører sandhed neml. at hd. ikke skulle være en Boesat Mand eller have den høye Øvrigheds bevilling til at procedere, altsaa ville hd. alleene indstille dette til Rettens overvejelse og derefter forvente, at Ole Jørstad for saadan ulovlig (Exprossioner?) ved endelig Domb maatte blive anseet. For resten Refererede hd. sig til forrige og paastoed Sagens fremgang. Ole Jørstad Replicerede at det fik hans tilladelse at gaa i Rette er avbevist med hr. Stiftbefalingsmand von Roppes tilladelse, i det øvrige vedblev hd. sit forrige med tillæg, det Citanten aldrig skal kunde bevise sig boeslid, saasom hd. ikke er gift eller nogen tid tilforn har haft gaardebrug i Possession og svarede Kongl. Contributioner, altsaa formeener hd. efter sit forrige indgivne sin Procedure at være sandfærdigt, tillige ved tid og stæd om fornødiges skal lovmæssig bevises og saaledes ydmygst henstillede alt under en lovmæssig (?), men forinden begjærede, at Retten indbefattede de 8 uvillige Mænds sandfærdige udsagn, hvad enten de forseglede Penge som ligge paa bordet inden Retten ere lagde paa det stæd de nu ligge av Citant-fuldmægtig eller nogen anden. Nimb sagde ikkun hertil, at hd. da har formeent Dommeren, som alleene i dag kommer til at fremføre udi sit skrin disse Penge for sig, sa holdt hd. ufor nøden og tillige ulovlig herom at tage nogens Declaration eller Examination om denne Post, som nu paastevnt, men det er nok at Pengene er hans og Citantens, som denne nu har ladet avskrevet ved Dommeren oplegge. For resten har ole Jørstad endnu ej bevist sin sats om at Citanten ej er boeslid og endelig bør Retten erindre Ole Jørstad om sin Pligt efter Lovens 1 bogs 9de. Cap. 12te. Art. Ole Jørstad sagde, at Protocollen viser, om hd. har frafaldet den producerede Stevning i Sagen, eller Citanten, fuldmægtiges procedure for resten agtede unødigt videre at besvare sidste Post. Men som før avvartede tid Rettens Decision, og endelig overtydelig at bevise Citanten ej er boeslid. Eragtet. Da det i Retten indleverede Stevnemaal findes (?) at være forfattet og forkyndt efter den forskrift, som Lovens 5 bogs 3 Cap. 10de Art. indeholde. Hvor de hverken Requireres (oppresse?), at Tægtetiden, som siden kd. forkyndes, just skal være av Dommeren fastsat, ej

heller at Penge eller Caution for Pengene skal præsteres, hvilket Loven ellers at skal skee inden Retten som nu her er skeet, alleene Reqvirerer, altsaa holder Retten de av Ole Jørstad fremførte Exceptioner aldeles ugyldige til at Coupere Sagen, saasom de i sig selv ikke ere udflytte og sigte alleene til ophold, hvorudover og Retten med advarsel for begge fuldmægtigerne sig fra uforholden Vidløftighed at entholde, tilloed Sagens fremme ifølge det indleverede Stevnemaal. Som med magt kjendes i henseende til sine formaliteter. Derefter Nimb producerede 1. et mageskifte brev dat. 2de. April 1718 og Tinglyst 15de. Juni samme Aar, hvorved Citantens Sl. Fader har tilforhandlet sig gaarden Midtjørstad skyld. 2 huder 9 skind for sig, sin hustrue og arfr. til Odel og Ejendomb. bemte brev blev Oplæst etc. 2. et Skjøde av dato 30. April 1738 forfattet ligesom Citantens Moder Margrete Arnesdaatter, samme til Ole Larsen Jørstad skulle have indgivet Oplæst etc, hvorhos Nimb begjærede. At Retten ville andtage Citantens Moder Margrete Arnesdatte hendes forklaring om hun forbemte. Skjøde tilstaaer eller om hun ikke vil beedige, at andre har ladet forfatte Skjødet, herudi indført 20 rd. meere end hun har været samtykket med, og endelig det av hende selv ikke er underskrevet. Enken Margrete Arnesdaatter fremstoed derefter og (?) at tilstaa lovl. varsel, sagde, hvordan eegentlig med denne gaard Midtjørstads Sahl og overdragelse til Ole Jørstad er tilgaaet det veed hun ikke, men dette veed hun. At noget Skjøde fra sig til Ole Jørstad har hun aldrig seet, ej heller nogen tid hørt førend nu for Retten, mindre har hun nogen tid set sin Sl. Mands Signet derunder, Sluttelig maa derfor saaledes hermed være tilgaaet, at hendes frender og venner maa have ladet forfatte Skjødet, som nu blev Oplæst, og derunder sat hendes Mands Signet, som udi de samme dage, da dette skulle have skeet, blev borte, og ifald det ellers findes under skjødets, imidlertid har hun ej videre befattet sig dermed end alleene modtaget den føderaad, som Ole Jørstad har leveret hende aarlig. Neml. 2 tdr. godt Korn 1 tønne læt Korn og ½ tønne havre, desuden føde paa 1 ½ Koe og 2 lam, for resten veed hun som en Eenfoldig qvinde ingen videre beskaffenhed herom.

Endelig siger hun at hun ene vidste og hørte, at hendes frænder Neml. Erich Øvre Jørstad og Torger Nerdahlen accordere med Ole Jørstad om gaarden, men hun indgik slet intet med ham. Dog siger hun siden igjen, at hun var fornøjet hvad de gjorde. Paa denne Post svarede Ole Jørstad, at endskjønt hans broder ej er indstevnet til at anhøre nogen hjemmelsmands Declaration, altsaa Stevnemaallet denne sinde uvedkommende, men som saadant i Retten indMenge sig med tilladelse, aarsages hd. at declarerer udi Retten, at saafremt herved Sagen skulle beroe av den Materie og det producerede Skjøde med lovl. Rettergang skulle blive underkjendt, formedelst vandhjemmel. Naar saadant er skeet lovmessig, Reserverer hd. sig lovl. at bevise Skjødets rigtighed, som alt i sig selv befindes angaaende hjemmel, saavistsom føderaads puncterne der er angit inden lovl. tid og stæd. Videre for at forbigaa Vidløftighed, som og fornemmes ventelig skulle vilde holde paa begge sider, skal Citanten aldrig kunde bevise sig lovmessig Odelsmand til gaarden Midtjørstads brug av skyld 2 huder 9 skind, eller hd. antages for Odels og Løsnings Mand Men som hd. er ældste Søn til en Fader, der har for en tid haft gaarden i Possesion og Vederpartens paarørende, Saa paa det hd. som et ungt Menneske ikke i sin tid skulle dvæle eller døde sine tanker med utaalmodighed foruden videre proces og Penge spild i bekostninger faae gaarden, naar hd. vil erstatte de paa gaarden angaaende nødvendige bekostninger, savelsom Kjøbe Pengene efter orginal hjemmels Documents udvisning med det øvrige gaarden ved heftende aarlige udgifter med føderaads accorder med meere efterstaaende, da vederpartens broder Ole Jørstad har betalt efter hans Fader, som Kirke (Ljøs?), Bygnings Reparationer paa Kirken med videre hans Moders med de øvrige føderaadsgaarden vedheftende (sumiter?), jordens forbædring, gjerdernes istandsettelse hjemme og i Setteren, husrom og deslige bekostninger in Summa alt det, som billig og Rettmessig kd. ansees, enten Mundtlig eller ved Rettens Middel paa lovl. tid og stæd, naar hd. hermed inden Retten enten præsterer nogenledes værdi eller fuldkommen forsikring

derom til belejlig tid, som hd. kd. behøve til eegen brug og besiddelse gaarden og vederpartens tid at frafløtte, dette begjæres ydmygst Citantens Corporlige Svar med forsikring ved Caution saavel for betalingen som for alt, at hd. selv vil indløse gaarden til sin eegen beboelse, ifald dette ikke paa nogen av Parterne av Citanten vedtages, forbeholder vederparten sig sin lovlige fremme paa sin side, ligesom dette tilbud, som er skeet av Kjerlighed, aldrig var indført til Protocollation eller mundtlig talt. Citanten lod ved Nimb forestille Retten 1. At det med producerede Stevnemaal til Sagen er indstevnet Enken Margrete Arnesdaatter, og altsaa er hendes Declaration Sagen uvedkommende. 2. At det ved de i Retten indkomne Odels brev er bevist, at gaarden Midtjørstad har fuldt Citantens forældre over (hævtl.?) tid, og at dermed meldes, hvad gaarden er udkommen for. 3. at det producerede Skjøde, som hans Moder skulle have udgivet, ikke av ham er underskrevet, som hd. formeener burde været skeet, om det skulle forbinde ham enten til at erstatte føderaad eller nogen Reparation for gaardens forbedringer. 4. At hverken hd. eller hans andre Søskende noget Skjøde har underskrevet, og altsaa formeener hd., at hans Moder og (?) ikke kunde have Magt til saadant imod Loven, som forbyde umyndiges gods ikke saaledes maa avhandles i henseende, at gaarden var saavel Broderens Ejendomb som Moderens.

5. At det (?) ej er under Retten bevisliggjort, at paa gaarden er taget nogen lovl. besigtigelse; derfor Nimb Reservede sig til de indgivne Odelsbreve, og derefter begjærede de Indstevnte Odelsvidner avhørt, som hd. haabede kd. give fuld Oplysning baade om at Citanten er Peder Halvorsen Midtjørstads Søn, og at gaarden har fuldt hans forældre over hævnth. Tid. I øvrigt forbeholder hd. sig at besvare Vederpartens tilbud om (?) Composition. Ole Jørstad sagde til overflødighed at komme Citanten og Raadgiver eller fuldmægtig paa freedelige tanker, saa at vederparten ej skulle overiles formedelst Raadgiverens eller nogensindet behag at fortfare med en saa (uvigtig?) Sag, der er ganske hovedsagen uvedkommende, producerede hd. 2de Stevnemal, som ventelig skulle svekke hans (for?) løsningsRet. Skjønt hd. vel i sin tid agte paa sin side at bevise langt sikrere Documenter og bevis angaaende de Ting, Men som meldt for værende tid lod hd. alt blive med bemte. Copie- (Stevninger?) av rette Odels ejere til denne paatvistede gaard, som ikke allenigste vil svekke den paaberaabte Odels Indløsning, om den end var bevist, saavit Loven tilfalde, at Indløsnings Odels løsning er svekket ved Penge Mangels (lysing?) til Tinge, Men det de med lovl. udsigelde til Jorde Tirsdagen d. 14de November sidtsanstundende 1732. Det 2det av 16de Marti 1733, hvorefter Tægtetiden tillige er berammet og Retten paafuldt upaakjendt formedelst da værende Citants uvederheftighed, hvilke Documenter hd. begjærede Acten Extraheret og indtagen, men som samme vare skrevne paa ustemplet Papir, kunde de ikke imod hans Majestets forordning inden Retten blive antagne. Derefter Ole Jørstad sagde, at som hd. fornemmer de anviste 2de. Stevnemaal, der ventelig skulle hindre denne Sags fulde (drift?), og maaskee blive hoved Materie, ikke er paa de anordnede ført(?) Papir og av Rette vedkommende ordineret Saa formode hd. denne sinde Sagen udsat til belejlig tid og stæd, og forinden hd. paa sin side agter at forsyne sig med de Ting, saavelsom meere til Sagens Oplysning paa sin side fuldfærdiget. Men om imod forhaabning under Sagen denne sinde videre skulle foretages, Refererer hd. sig sin besvarelse. Nimb svarede, at (?) sig med de hid kaldede Stevnemaaler, forlangede som før Vidnerne avhørte. Hvorefter bleve fremkaldede samtl. de i Stevnemaalet Navngivne Vidner, blant hvilke, efterat alle formanede til sandhed under den i Loven dicterede straf, fremstod 1ste. Prov Ole Arnesen Midtjørstad 40 Aar gl. vandt, at Citanten Halvor Pedersen er den ældste Søn av sine forældre Neml. Peder Halvorsen og Margrete Arnesdaatter, som boede her paa gaarden Midtjørstad indtil gaarden kom udi Ole Jørstads hævd og brug, hvilket skeede udi Citantens umyndige aar, saasom hd. endnu ikke skal være meeget over sine fulde 25 Aar. Men hvor mange Aar Citantens forældre egentlig boede her paa gaarden, det erindrer Provet ikke, ej heller veed noget derom, skjönt hd. vel kd. have hørt løst Snak, bøygden om at de skal

ikkun have boet her i 19 aar. Men derom veed Provet selv intet. 2de Prov Jens Øfstedahl en gl. gaardmand 50 Aar gl. vandt og forklarede ligesom første Prov forklaret haver. 3die Prov Ole Nordgaarden 60 Aar gl. forklarede i ord og Meening ligesom forrige. 4de Prov Erich Øvre Jørstad 59 Aar gl. vandt om Citantens forældre og gaardens Sahl udi hans umyndighed ligesom de forrige Vidner, men hvor længe hans forældre boede her paa gaarden det erindrer selv Provet vel ikke, men av sin hustrue har hd. hørt fortalt, at de 1719 om vaaren kom her hid at boe og bruge gaarden og stædig brugte den indtil den kom udi Ole Jørstads hævd og ejendomb. Ole Jørstad bad Retten tilspørge Provet, om hd. veed eller har hørt det Citantens fader og Moder beboede denne paastevnte gaard Midtjørstad meere end 19 aar. Resp.: (?) 19 Aar har Vidnets kone sagt, at de boede her dog ifald det bliver 19 aar siden Tydskerne Neml. de Tydske (Skyttere?) laa her inqvarterede, som er (?) 1719. 5te. Prov Amund Traasæt en gaardmand 50 Aar gl. Vandt og forklarede ligesom de 3de første Prov undtagen hd. veed ikke ej heller har hørt noget om hvor længe Citantens forældre har her boet paa gaarden. Nimb begjærede Vidner om Eedfæstelse med Reservation om fleere Vidners førelse, om Sagen skulle blive udsat efter vederpartens forlangende. Ole Jørstad Refererede sig efter Lovens varsel disse Vidner til nye Examen savelsom fleere (aar?), formodigelse at føre. I øvrigt avvartede hvad Citantens fuldmægtig for nærmeste tid har at fremføre. De 5 førindførte og avhørte Vidner fremstoed derefter og med Eed samt opragte fingre bekræftede deres fremførte Provning. Derefter Nimb forestillede Retten, at da det med de producerede Odelsbreve saavelsom avhørte Odelsvidner paa citantens side fuldkommen er bevist, at gaarden Midtjørstad har fuldt Citanten siden Peder Halvorsen og hans (Etlæg?) over hævdelig tid, men i Citantens umyndige Aar kom i fremmedes hænder, det endog er brugt, for hvad Summa gaarden udkomme for, som av brevene kd. erfares endog at Simon Larsen, som gaardens beboer i lovl. tid er udsagt, Saa bliver Citantens paastand, at Simon Larsen (?) bliver tilpligtet gaarden Midtjørstad for ham til lovens næste Fehrdag at fravige og Rødiggjøre med løsnings Summens erlæggelse, saafremt hd. nu ikke samme vil imodtage, hvilket dog om Citanten atter tilbyde, Item at entvarte Citanten Jorden ligesom hd. den anammede, samt at erstatte denne Sags forvoldte Omkostning, hvorfor Nimb endog ifald Sagen denne sinde imod formodning, skulle vorde udsat, Refererer Citanten Continuations Stevning i fornøden tilfælde. Ole Jørstad lod Retten indtage Citantens fuldmægtiges svar, om hd. paa sin side for denne sinde eller før end Sagens paadømme, ikke paa sin side Sagen til Oplysning om enten hvad Penge der skal betales for gaarden efter hans producerede Stevnings Medfør eller i andre ting gemessig bemte. Straf og for at fremføre.- Nimb svarede, at det i de producerede Odelsbreve befindes hvad gaarden er udkommen for og samme Penge (?) ej at udtælle enten det kd. skee i mindelighed eller ved Domb. Ole Jørstad sagde, at hd. ikke kd. forstaa nogen grund i Mons. Nimbs Protocollation og paastand til Dombs, da de rette formaliteter udi en Odelsløsning Sag, ikke enten ere indkomne av Citantens fuldmægtig, eller paaskud til noget videre, vejgrer hd. sig for at begjære Sagen udsat. Langt mindre at procedere Sagen til Dombs, ti dette skulle være uforsvarlig imod hans Principal, naar Sagen, som ventelig skulle komme ind for OverRetten, men som endeel av de indførte Argumenter til hans Principals Sags Oplysning ej udi Retten ere antagne, formode hd. derfor Sagen efter hans (?) til belejlig tid blive udsat, eller og en frikjendelses Domb efter de indkomne Prov og bevis, som alt indstilles under Rettens Decission, men imod forhaabning om Sagen denne sinde imod hans forlangende paadømmes, Refererede hd. saavelsom lovl. tiltale til vedkommende efter sin fulde Rettens Oplysning udi Sagen. Nimb svarede, at Citanten allerede formodentlig har oplyst med de indkomne Breve og Odelsvidner, at gaarden har fuldt og været ejet av hans forældre over hævd. Tid med videre som av ham forhen er Demonstreret, altsaa haabede hd. at have Observeret Citantens Tarv i denne Sag ved at Ole Jørstad ham derom skulle erindre. For resten kunde Nimb ligesaa lidet have nogen grund av Ole Jørstads uforstaaelse. (?) derfor hd. agtede ej (?) samme videre

ar besvare, men haabe, at samme henfalder av sig selv. For det øvrige Refererede hd. sig til sit forrige og paastoed Domb uden videre Opsettelse. Ole Jørstad erindrede, at Citantens fuldmægtig ikke har oplyst Lovens klare bydende, omendskjønt jorden, som er paastevnt, var Odelsgoods, som dog videre ikke er bevist, sker dette for at forbigaa bekostninger og prolongere tiden, ifald Sagen skulle for OberRetten indkomme, det hd. under Retten vilde avlagt Corporlig Eed. Men som saadant end meere for værende tid ej er opfyldt, paastoed hd. som før Sagen udsat.. Halvor Pedersen fremstoed selv og tilbød Corporlig Eed, at hd. vil løse sig selv og ingen anden denne gaard til Odel og Ejendomb, nar Vederparten har Declareret ham Mistænkt og hd. er villig saadan Eed nu for Retten at anhøre. Ole Jørstad sagde, at saafremt Retten føyer hans forlangede udsettelse. Ønsked hd., at Sorenskriveren ogsaa (?) saavel Citanten den tid at betænke sig som Vederparten lovl. varsel at anhøre samme. Nimb svarede og formeente at Parterne paa begge sider har haft tid nok til at betænke sig, derfor hd. endnu som før paastoede Domb uden videre udsettelse, som hd.haver udi Odelsagen ej tilladelse. Ole Jørstad vedblev sit forrige tillæg, at siden Citanten ej har stevnet vederparten at anhøre hans Eed, det hd. for værende tid skulle være (?) paa nu strax under Rettens Corporlige Eed at avlegge, helst Eed for et ungt Menneske ventelig kd. behøves betænksomhed forinden Mand i saadan hastighed skulle forkjertsa sin Samvittighed, som betyde meere end en Mundfuld Vind. Nimb svarede, at foruden Ole Jørstad selv har mindet Citanten om at avlegge sin Corporlige Eed, saa har saavel Citanten som fuldmægtigen paa hans Vegne sadant tilbudt, Når derfor Ole Jørstad nu og vil imodtage alle anførte Eeder, er dette noget, som ved endelig Domb i Sagen kd. paalægges Citanten at fuldbyrde paa lovl. maade, siden det endnu ej er paakjendt udi hovedSagen enten for alle imod nogen av Parterne, og i øvrig holdt unødigt videre at besvare Ole Jørstads uvenlige Procedure. Ole Jørstad sagde, det Retten viser, hvad enten Citantens fuldmægtiges Procedure i det hd.kaldede hans Indførsel urimelighed. Eller (?) er gemessig Sagens Oplysning efter det producerede Stevnamaal, for resten agtet unødigt at besvare videre, men indstiller som før til Retten hans Tarv. Retten fandt for nødig at Eske Ole Jørstad reene svar om, hva hans frlangende er, enten at faae Sagen udsat eller ved endelig Domb paakjendt? Ole Jørstad sagde, at hans allerede indkomne svar viser nok formeentlig hans paastand, hvilket hd. endnu indstiller ved at forlange udsettelse saa lang tid, at jorden kd. blive bar og beqvem at besigtiges. Nimb sagde, at naar vederparten faae udsettelse, haabes, at den skeer paa hans egen bekostning. Ole jørstad sagde, at det er noget som ved Endelig Domb i Sagen vil paakjendes Eraget Efter Vederparten Simon Jørstads forlangende beroer Sagen til dend 7de Juni førstkommende, da hannem forelægges at forsyne sig med hvis hd. til sin Sags bæste for nødig finder og ellers uden videre Varsel Møde, hvilket og tjener LovRettet til Efterretning.

oo oo oo

Fliflet i Fåberg 14.06.1747, fol. 20b:

Ao. 1747 dend 14de Juni blev Almindelig Sommer, Sage og Skatte Ting for Faabergs Præstegjelds Almue holden paa gaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LovRettes Mænd Neml. Nils og Erland Grønlien, Ole Hovolslien, Tosten Studshoved, Ole og Erich Fløgstad, Peder Simenrud og Erich Strete. Hosværende Kongl. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongl. Majests. allernaadigste Forordninger og andre høy Øvrigheders Ordres ligesom paa næst forrige Gusdahls Ting Extraheret findes. Dernæst følgende Almuens breve Neml.:

1. Sødskende Skjøde til Christen Christensen paa gaarden Schjellerud skyld. 10 skind dat. 2den Marti 1747.
2. Bemte. Christen Christensens Skjøde til Ole Bjerke paa gaarden Schjellerud skyld.10 sk. for 550 rd. dat. 3die Marti 1747.
3. Sødskende Skjøde til Ole Jensen paa gaarden Rustaden skyld. 1 Hud for 120 d. dat. 27de. april 1747.
4. Erich Pedersens Skjøde til sin Søn Peder Erichsen paa Øvre Jørstad skyld 4 Huder for 450 rd. dat. 24de Marti 1741.
5. Peder Rasmussens Skjøde til Thord Pedersen paa ½ Storberge skyld 1 ½ Hud for 500 rd. dat. 14de April 1741.
6. Thord Storberges Obligation til Engebret Hof for Ca. 400 rd. imod ½ Storberge skyld 1 ½ Hud til Pant dat. 14de April 1741.
7. Peder Liens Obligation til Christopher Øre for Cap. 300 rd. imod Lien skyld 1 Hud 1 skind til Pant dat. 11te. April 1741.
8. Sødskende Skjøde til Christen Christensen paa gaarden Ravneberg skyld. ½ Hud for 50 rd. dat. 7de. Juni 1741.
9. Simon Larsens Obligation til Amund og Christen (Bentsønner ?) for Cap. 150 rd. imod Midtjørstad skyld 2 Huder 9 skind til Pant dat. 15de April 1747.
10. Sødskende Skjøde til Baard Guttormsen paa gaarden Furu skyld 2 skind dat.14de April 1747.
11. Baard Guttormsens Obligation til Engebret Hof for Cap. 425 imod Furu skyld 2 skind til Pant dat 14de April 1741.
12. Sødskende Skjøde til Ole Larsen paa gaarden Fluxrud skyld 3 skind for 80 rd. dat. 14de. April 1747.
13. Sølfest Mortensens Skjøde til M. Nimb og Ole Smedgaarden pa Pladsen Aasen skyld 3 skind for 200 rd. dat. 5te. Juni 1741.
14. M. Nimb og Ole Sundgaarden deres Obligation til S. (Struxnes?) for Cap. 200 rd. imod Pladsen Aasen skyld 3 skind til Pant dat.5te. Juni 1741.
15. Ole Pedersens Obligation til Erich Pedersen for Cap. 210 rd. imod 1 Hud I Sørhoven til Pant dat. 14de April 1741.
16. Fogdens Bøxel Sæddel til Peder Kindlien paa Pladsen Knippen skyld. 1 skind dat. 16de Februar 1747.
17. Dito Johannes Holme paa hans Sætter Løkke paa Stor Qvandahlen imod 2 sk. for 1 læs høe dat. 14de Juni 1741.
18. Christopher Bolengs Avkald til hans Hustrues Værge Erich Onsum og Jon Borud for hendes Mødrene Arve-Midler dat. 14de April 1741.
19. hr. Capt. Beichman og Ole Gustum deres Contract angaaende gaarden Gustums halve Brug dat. 2. Januar 1741.
20. Avlyst og av Pante Protocollen udslettet følgende Obligationer Neml. 1. Ole Pedersens til Christen (E?) og Interessenter for Cap. 165 rd. dat. 30te. Aug. 1745 2. Sølfest Mortensen til S. Winsnes for Cap. 100 rd. dat. 18de. april 1733. 3. Sølfest Mortensens til S. Winsnes for Cap. 220 rd. dat. 17de Nov. 1732. 4. Erich Sørhovens til Engbret Hof for 451 rd. dat. 15de April 1745. 5. Simon Jørstads til Iver Bøe for 200 rd. dat. 11te Sept. 1745. 6. Peder Storberges til Erich Pedersen for Cap. 500 rd. dat. 14de April 1742 .. 7. Peder Liens til Peder Kindlien for Cap. 200 rd. dat 15de April 1740 og 8. Erich Øvre Jørstads Obligation til Halvor Qvahl og Lars Bindahl for 400 rd. dat. 14de April 1742.
21. Skiftebrev paa Korsrud efter Christopher Pedersen hvor boet ejede gaarden Korsrud skyld 1 Hud 3 sk. anset for 250 rd. som blev deelet imellem samtl. Børnene passeret d. 13de. April 1747.

22. Dito paa Ravneberg efter Christen Halvorsen hvor boet ejede gaarden Ravneberg skyld $\frac{1}{2}$ Hud anset for 150 rd. som blev lige deelt imellem samtl. Børnene – passeret d. 25de April 1741.

Peder Kindlien og Johannes Hoveland fremstillede sig for Retten og tilkjendegav, at som der maa fornemmes, at Eendeel uvedkommende og uberettigede foretog sig paa een eegen Maade at (fornerme?) dennem udi deres berettigede Brug og Fiskeri udi Fiskevandet Siøen kaldet, hvorom de fremviste forrige Foged avgn. (Svend?) Steensens Bøxelsæddel av 27de Dec. 1731. Saa maatte de for at forekomme i sin tid ald Vidløftighed og tillige at gjøre saadanne folk, som dennem vil fornerme, des (?) skyldligere, ifald de skulle nødes til at rejse Sag imod dennem, herved have freedlyst samme sit bøxlede Fiskevand, forbeholdende sig i øvrigt alt hvad forbeholdes bør til dennems fulde Rettes nydelse, hvorom deri en Attest av Retten var begjærende.

Jacob Dahlbye Lod ved Johannes Sætter anmelde, at hd. til dette Ting har Ladet indstevne Erich Dahlbye for 100 rd. 1 ort 17sk., som bemte Erich Dahlbye har av Citanten modtaget paa de Vilkaar, at hd. derfor skulle selge og skjøde ham halvparten av sin gaard Dahlbye, hvilken endog Citanten har tilfløttet, og bygget der huse samt forbædret i adskillige maader, herom at anhøre bevis og derefter lide Domb til enten at holde sin Contract ved at give Skjøde paa gaarden Dahlbye til Citanten eller og udrede de oppebaarne Penge 100 rd. 1 ort 17 sk. samt oprette Citanten de paa Dahlbye gjorde bekostninger og endelig rets Processes bekostning. Indstevnte Erich Dahlbye mødte ikke efter paaraabelse, hvorefter Stevnevidnerne Arne Christensen Ulleland og Anders Haagensen Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Citanten derefter fremlagde Erich Dahlbyes udgivne Revers for Pengene de paastevnte 100 rd. 1 ort 14 sk. av 14de April 1745 Oplæst etc. Johannes Sætter sagde, at siden hd. fornemmer, at Erich Dahlbye nu og møde, maatte hd. forlange Lovdag for Erich Dahlbye og i øvrigt forbeholde sig til næste Ting at bevise med Vidner KjøbeContracten. Eraget. formedelst Erich Dahlbyes udeblivelse beroer Sagen til næste Ting, hvortil samme forelægges Lovdag at møde under Endelig Domb.

Torkild Kolberg med Søster Guri Kolberg Eskede deres fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod deres Broder Endre Kolberg, og derhos fremlagde den fra seeneste Ting i Sagen passerede Lovdag av 15de. Februar sidstl. Oplæst et. Paa Endre Kolbergs Vegne, som og for Retten selv var tilstæde, mødte Procurator Gregers Lund, der tilstoed Lovdagens forkyndelse. Erich Øvre Jørstad paa Citantens vegne sagde til fuldkommen oplysning i Sagen, at Torkild Siverson tilligemed sin Søster Guri Kolberg, hannem saavelsom paa de 2de umyndige Søstersønners Vegne i Hallingdahl at hd. har ladet indstevne sin yngre Broder Endre Siverson Kolberg til ansvar for deres felles Arv efter deres avgn. Broder og fader, derom Comparenten Refererede sig til de indkomne beviis og paastoed da en endelig Domb i Sagen efter Stevnemalet, og i øvrigt forventede, at Endre Kolberg fremlegger i Retten de beviiser, hvorom hd. tænker at legitimeret det, at hd. ikun bemægtige sig Arven efter deres fælles broder og fader, hvilke Arv dog efter arvegangs almindelige samtlige Søsken burde være deelagtige udi. Endre Kolberg ved Lund sagde, at ligesaa lidt som hd. i hænde haver nogen beviser til denne Sags oplysning som paastevnte til Citanternes faveur, ligesaa lidt kd. hd. ej producere, det hd. ikke haver, Men vil formeene, at Citanterne bør bevise deres Sigtelser, hvad ellers betræffe, den i Retten indkomne saakaldede haandskrift, da foruden at samme ikke medbringer de Requisita som loven og forordningen indbringer, saa siger og Endre Kolberg, at hd. ikke egentlig kd. erindre denne udstædelse længer. Mindre ved hd. sig at være skyldig til Citanterne, Ti om saa havde været, at hd. noget til hans avgn. Broder havde været skyldig som hd. ikke veed, samme henfaldt til faderen som levede lang tid derefter at deres broder ved døden avgik, agtet altsaa ikke videre til Sagen at svare, men alleene paastoed, at ikke noget til hans præjudicie udvist vorde foretaget, hd. for Citanternes tiltale friefindes, og de tilpligtet at

betale ham Kost og (?) Citanterne sagde, at om her er ingen beviiser, er det dog vitterligt at deres Sødskende, naar hd. derfor ej kd. beviise at der er skeet Skifte imellem dennem, flyde det av sig selv, at Skifte ma holdes. Lund sagde at Endre Kolberg siger, at det eene i Sagen er ligesaa ubeviist som det andet, og derfor Refererer sig til sit forrige med paastand, at intet ham til præjudicie vorde foretaget.

Erich Øvre Jørstad sagde, at siden hd. merker, at Endre Kolberg fragaae baade det eene og det andet, saa maatte hd. begjære Sagen udsat til nærmere bevis efter Citanternes Stevning.

Lund sagde, at Citanterne har procederet Sagen til Dombs paa sin side og derfor nu i det siste indførte modsiger sig selv, hvorfor hd. paastaae Sagens sluttelse til Dombs efter forrige procedure og imod den sist forlangte udsettelse protesterede, alt i forventning av dens til Endre Kolbergs befrielse som før paastaaet er. Erich Jørstad anholdt som før om udsettelse. Eragtet. Retten finder ikke, at Citanterne kd. nægtes den forlangede udsettelse til næste Ting, hvortil Sagen henstaaer, da de forelægges at bringe Sagen til Endskab og Endre Kolberg da uden videre Varsel møde.

B.Lensmanden Simon Fliflet angav til dette Ting at have ladet indstevne Lars Hoven for 5 rd. 1 ort 1 sk. resterende Auctions Penge for kjøbte vahrer paa Øvre Dahlen dend 3. Juni 1746 herom at anhøre beviis og lide Domb til betaling med Omkostninger. Indstevnte Lars Hoven mødte ikke efter paraabelse, hvorfor Stevnevidnerne Thomas Bjørstad og Siver Gryte Endelig avhjemblede Stevnemaalets lovl. forkyndelse. Citanten Eskede Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

Procurator Gregers Lund indfandt sig for Retten og producerede et av Thomas Pedersen Lien forfattet skriftlig Stevnemaal av 1ste Mai avvigt, hvormed hd. til dette Ting har ladet indstevne eendeel Vidner, Neml. Erich Onsum og Ronnerud med fleere efter Stevningens formeld for under Eed at forklare, hva de kd. være vidende om, at Citantens fader Peder Thommesen paa Rod har opryddet den i Saxumdahlen beliggende Plads Knippen kaldet, hvilken nu av Peder Kindliens tid skal være brugt, tid videre efter Stevningen, til hvilke Vidners anhør Peder Kindlien ligeledes til den tid er stevnt, ligesom og derved er indkaldt Citantens Fader Peder Thommesen og endelig Stevningen anvist for Kongl. Majests. Foged hr. Christen Pram. Oplæst et. Peder Kindlien var ved Retten tilstæde, og tilstoed Stevningens forkyndelse. Citantens Fader Peder Lien vedstoed ligeledes lovl. Varsel. Fogden som var ved Retten nærværende, nægtede ikke lovl. Stevnemaal, Men hd. formeente, at Stiftbefalingsmanden bør fornemmeligst inciteres saa som Sagen Concernerer hans Majests. Ejendom, uden hvis foregaaende Ordre hd. ej videre derudi kunde (?), end begjære, at Retten ville paasee, at formaliteterne vorde lovl. iagttaget, i hvilket fald hd. citerede Lovens 1 bogs 13de Cap. 9de Art. med formening, at Retten selv befinde hvor i Confrontation med Loven om Egne trette, at Sagen er av den Natur, at den paa Aastæden bør tracteres og (yde?) de Vidner, som Citanten agter at føre paa den maade behandles som bemte. Lovens Articuler foresiger, hd. protesterede altsaa imod at møde her for Retten om denne hans Majests. Ejendomb vorde avhandlet. Lund sagde, at hvad den første Post av Fogdens Indførte betræffer, da formeener hd. det av Stevningen kd. erfares, at det ikke er Citantens formeening, at fravende hans Kongl. Majest. denne Plads Knippen, men alleene i sin tid, at erholde dette beneficium, Loven hjembler en RødningsMand da Citanten er villig at antage Pladsen baade for højere skyld end der nu er. Og til hans Majests. Interesses formeening, give meer av Pladsen i aarlig Contribution end nu svares hvorav sees at Citanten meere paaseer deres Majests. Ejendombs Conservation og formeerelse end hd. agter sig samme til ejendomb at vinde, hvorav følges i Comparantens tanke, en ufornodighed, at hr. Stiftbefalingsmanden i denne Sag skulle indvarsles. Hvad sig ellers angaaer det, som Fogden for det 2det anføre, da ligesaa lidt, som her disputeres om de Ting, som den av Fogden fremsatte Lovens Articuler ommelde, ligesaa lidt vil og Comparanten formeene, at samme i denne Sag er applicabel,

hvorfor hd. uden at bruge videre Vidløftigheder vil alleene paastaae med Sagen fortfaret, Vidnerne paraabt og avhørte efter Stevnnigens formeld. Fogden bad Retten observere, at Stevnemaalet gaaer ud paa, hvorledes Vidnerne skal forklare om Pladsen Knippens Ager, Eng, Huse og videre, som uforbigjængeligt maa paa Aastæden tracteres og udvises. I øvrigt Refererede hd.sig til sit forrige med forventning av Rettens Eragtning. Lund sagde alleene dette, at her ikke disputeres om raadeele eller skjelmstæde, men Sagens Natur i hans tanker saadan at den paa Tinget bør tracteres, vedblev derfor sit forrige med Paastand om Sagens fremme. Peder Kindlien sagde, at hd. er av formeening med Fogden, Neml. at Sagen bør paa Aastæden tracteres, og derfor protesterer imod dessen fortfaring her. Lund vedblev sit forrige i formodning, at Retten i overvejelse av Sagens Omstændigheder og Natur noksom udfinder, at samme bør paa Tinget tracteres, hvilket og Comparenten i kraftigste Maade paastoed. Eragtet. Citantens udleverede Stevnemaal viser udtrækkelig, at her udi denne Sag søges oplyst baade i hvad stand paa Huse, Jord, Agere og Eng Pladsen Knippen var, da den blev paatret av Citantens Fader Peder Thommesen; Saa og i hvad stand i henseende til selvsamme ting den nu befindes hvilket ej ved Vidner her paa Tinget, Men ved udvisning, syn og granskning paa Aastæden kd. som det bør, oplyses, altsaa bliver denne Tingsvidne Sag til Aastæden henvist, hvor den efter Loven skal blive tracteret, naar Citanten sin Stevning paa lovligen Maade indrette (?)

Protocolleret N 23 Sergeant Christen Pedersen Balbergs Obligation til Andreas Riis i Christiania for Cap. 40 rd. imod Sundstue Husum til (?)pant. Dat. 14de Juni 1747

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 15.09.1747, fol. 34a:

Ao 1747 dend 15de September blev almindelig Høste Sage og Skatte Ting holden for Faaberg Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LovRettes Mænd Neml.: Erland Grønlien, Nils Grønlien, Peder Hovordlien, Ole Fløgstad, Haagen Haand, Erich Fløgstad, Peder Simenrud og Erich Strete. Hosværende Kongel. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue.

Hvorda først allerunderdanigst bleve Oplæst deres Kongel. Majests. Allernaadigste Forordning og andre høyØvrigheds Ordres, ligesom paa næst forrige Gusdahls Ting Extraheret findes.

Derefter følgende Almuens Breve Neml..

1. Sødskende Skjøde til Anders Christophersen paa gaarden Øvre Dahlen skyld. 3 Huder for 600 rd. dat. 7de Sept. 1747.
2. Johannes Halvorsens Skjøde til Jens Larsen paa halve Blakrusten skyld. 3 skind for 122 ½ rd. dat. 7de, Sept. 1747.
3. Jens Larsens Føderaads Contract til Johannes Halvorsen Blakrusten Dito Dato-
4. Sødskende Skjøde til Peder Christophersen paa gaarden Korsrud skyld. 1 Hud 2 skind for 250 rd. Dito Dato..
5. Amund Poulsens Skjøde til Ammund Gustum paa gaarden Holen skyld. 1 Hud for 300 rd. Dat. 21de. Aug. 1747.
6. Ole Ellingsbergs Qvittering paa Ammund Holens Obligation til ham for 164 rd. 2 ort Dat. 15de sept. 1740.
7. Ammund Gustums Føderaad Contract til Ammund Poulsen av gaarden Holen Dat. 21. Aug. 1747.
8. Thord og Ammund Thorsen Blegen deres Skjøde til Ammund Gustum paa Engelandet Holen skyld. 1 Hud for 240 rd. Dat. 7de. Sept. 1747.

9. hr. Nils Stockflettes Bøxel Sæddel til Engebret Olsen paa Ellingsberg skyld. 1 ½ Hud Dat. 31te. Aug. 1747 hvormed fuldte en Revers av samme dato.

10. Ole Bjerkes Føderaad Contract til Christen Schjellerud Dat. 3die Marti 1747.

11. Anders Øvre Dahlens Avkald til Simon Lundgaard og Christopher Korsrud for hans Hustrues Arvemidler Dat. 14de. Juli 1747.

12. Skiftebrev paa Needre Dahlen efter Torger Arnesen, hvor boet ejede gaarden Needre Dahlen skyld 2 Huder anset for 250 rd. som i Arv blev udlagt. Dat. 24de. April 1747.

13. Skiftebrev paa Øvre Jørstad efter Erich Pedersen, hvor boet ejede gaarden Øvre Jørstad skyld. 4 Huder for 450 rd.. som i gjeld blev udlagt. Dat. 24de. maji 1741.

Jacob Dahlbye Eskede igjen i Retten sin fra seeneste Ting ved Lovdag udsatte Sag, imod Erich Dahlbye for 100 rd. 1 ort 14 sk. Erich Dahlbye mødte og med Citanten blev udi denne Sag saaledes foreenet, at til den 14de april 1748 skal begge Parter møde paa Lysgaard og der skal 1. Erich Dahlbye give Citanten Jacob et lovligt Skjøde paa selve gaarden Dahlbye, som Jacob nu i brug haver, for disse paastevnte 100 rd. 1 ort 14 sk. 2. skal Jacob da medbringe 100 rd. og samme betale til den udgaaede først (prioriterede ?) hvis Pantebrev, hd. avbetaler imot at bekomme lovl. PanteObligation for de siste 100 rd. udi gaarden Dahlbyes anden halve part, som nu Erich har i brug, herom bleve Partene for Retten haandtrekkede saaledes, at hver av dem som ej møde og opfylde denne sin(?) skal bøde til Sognets fattig Casse uden Modsigelse 10 rd.

Procurator Nimb mødte for Retten paa Torkild Siversen og Guri Siversdaatter Kolbergsveen deres Vegne og producerede deres forfattede skriftlig Stevnemaal av Dato 29de Augusti sistl. hvor ved de til dette Ting har Indstevnt Endre Siversen Kolberg til at anhøre deres fremførende Vidner og Bevisligheder saavel om at Citanternes Fader avdøde Siver Torkildsen Kolberg, og broder Ole Siversen ved Døden er avgangen, og siden intet Skifte efter dem holden som om hvad de begge vilde i Faderens og Moderens levende Live paa Kolberg holdte, (Efterretning?) er tilfalden og ellers sig kd. have efterladt, samt om at hd.har bemægtiget sig Citanternes avdøde fader og Moders (Kledebon?) og dermed skaltet med Rettens Midlers overværelse, dernæst at anhøre deres procedur og endelig deres i denne Sag indstevnte Vidner med hvilken hvad Stevnemaalet indholde som blev Oplæst etc. hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simon Fliflet og Christen Baardsen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse for Endre Kolberg, ligesom paategningen udviser, ligeledes og avhjemblede de Stevnemalets forkyndelse for Vidnerne undtagen for de 3 sidste som er udstevnte. Citanten forlangede sine Vidner avhørte av hvilke (?) siden (?) fremstoed 1ste. Prov Iver Traasæt en gaardmand henimod 60 aar gl. avlagde Eed og vandt, at Citantens broder Ole Siversen for nogle aar siden ved døden avgikk paa Kongsberg, efterat hd. havde arvet sine forældre Siver Kolberg og hans Hustrue som i levende live skiftede fra sig ved hvilket skifte tilfaldt foruden noget løsøre endog udi gaarden Kolbergs Penge 30 rd.hver Søn og 15 rd. hver daatter, enten nu Ole Siversen havde oppebaaret og til sig taget denne sin arv, da hd. døde eller ikke det veed Vidnet ikke, men dette veed hd., at faderen Siver, som bemte sin Søns Arving, ved Domb indfordrede hos Torkild Kolberg 20 rd., som hd. skulle være Ole skyldig, Men enten Faderen fik dem efter Domben eller hvad Siver Kolberg, som udi siste Vinter døde, har sig efterladt det veed Provet ikke. I øvrigt forklarer Vidnet, at intet skifte er efter Siver Kolberg holden. 2de. prov Erich Sønsteli en gaardmand 65 Aar gl. vandt efter avlagde Eed ligesom næst forrige Prov, undtagen hd.vidste intet om de 20 rd. som Siver skal have stevnt sin Søn Torkild for, dog sagde hd. at for 6 a 8 aar siden da Ole Siversen rejste til Kongsberg, blev Vidnet kaldet til Prov paa at hd. da needsatte hos sin broder Endre 1 But med Meel ungefær paa 1 ½ tønne. Endelig forklarer begge Provene, at samme var Vurderingsmænd paa Skiftet hos Siver Kolberg og Hustrue, erindrer de, at bemte. gl. folk indholdte fra bemte. skifte, som de Reserverede sig til sin dødsdag adskilligt boehave som

opløb til 50 rd. 3die Prov Christen Nørsteli en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at hd. veed slet intet videre i denne Sag end dette, at Ole Siverson med fader Siver (ernærede?) og intet skifte efter dennem holdt, men hvad de har efterladt sig det veed hd. ikke, uden at hd. har seet hos sig, et beslagen og laasfærdig skrin sidstl Vinter, hvorpaa stoed Ole Siverson, hvilket skrin Endre Siversons børn havde, Men for resten veed Provet intet herom, uden at hd. har hørt, at det skulle have været den (eiendomb?) Ole Siverson Kolberg. 4de. Prov Ole Olsen (Stafastuen) husmand under Kastrud vandt efter avlagde Eed, at hd. veed slet intet om denne Sag uden at de (?) Personer nu begge døde. 5te. Prov Christen Olsen Kolbergstuen husmand under Kolberg vandt efter avlagde Eed, at hd. veed slet intet videre herom end at en Mand for nogle aar siden skrev en Sæddel imellem Endre Kolberg og hans avgn. Broder Ole Siverson, Men hvad samme indeholdt, det veed hd. ikke ej heller noget videre herom. 6te. Prov Christen Thommesen Guttue husmand under Reistad Vandt ligesom næst forrige Prov vundet haver, Neml. at foruden at dødsfalderne (hent?) veed hd. slet intet herom. Endelig bleve fremkaldede de 2de første Prov Iver Traasæt og Erich Sønsteli, som paa tilspørgende svarede, at et Blek Skyd, som paa før omprovede Skifte tilfaldt Ole Siverson, det med hvad Videre Ole tilfaldt paa samme Skifte, det veed Proven ej rettere, end at det blev for det første hos Endre paa Arvetompten Kolberg, men som Ole Siverson selv var hjemme paa gaarden, veed de ikke hvordan Foreningen imellem bemte. 2de broder derom blev gjort, enten hd. samme modtog eller ikke. Derefter Nimb sagde, at som den indstevnte Endre Kolberg, saavel som eendeel av Citantens Indstevnte Vidner nu ikke møder, saa var hd. aarsaget at begjære Sagens anstand til næste Ting, og imidlertid at Reservere Citanterne videre sin Sag at oplyse. Eragtet. Efter Citanternes forlangende beroer Sagen til næste Ting, hvortil Endre Kolberg (til?) de udeblivne Vidner Christen Erichsen Sønsteli og Marit Olsdaatter Sønsteli forelægges lovdag den første med tilsvare og de siste sin Sandhed at vidne under sine falsmaals bøders inddrivelse. Thomas Haagensen anmeldte til dette Ting, at have lade Indstevne Simon Midtjørstad fordi hd. vegrer sig ved at underholde Citantens gl. og skrøbelige Moder Sidsel Christensdaatter med føderaad av gaarden Midtjørstad til hvilke føderad hun er berettiget efter 2de. Contracte, hvilke føderaad hun ogsaa har nødt indtil for nogle Aar siden, da hende samme er nægtet herom alt at anføre bevis og derefter under Domb til at antage sig hende til føderaad efter bemte. Contracter, samt at svare Omkostning. Indstevnte Simon Midtjørstad blev paaraabt men mødte ikke, hvorefter Stevnevidnerne B. lensmand Simon Fliflet og Ole Midtjørstad Endelig avhjemlede Stevnemalets Endel. forkyndelse. Citanten Thomas Haagensen fremlagde derefter 2de. Contracter av dato 8de. November 1713 og 12te. Juni 1722, hvormed hd. vilde bevise hendes Ret til den paastevnte føderaad i Midtjørstad. Oplæst etc. Citanten forlangede Lovdag. Eragtet Simon Jørstad som nu ej møder, forelægges Lovdag til næste Ting denne Sag at tilsvare under Domb.

Fogden tilspurte LovRettet og Almuen om de veed at her i Faaberg Præstegjeld i dette Aar Matriculen er bleven forbædret med nogen nye tilkommen gaard eller gaardeplads, nogen forhøyet gaard (?) samt om Jordevejer er tilkommen noget fra enten fjeldskatte, qverner, Fiskevand eller deslige. Nok om de veed, at hans Majestet tilkommer noget for arveløst og forbudt Odelsgoods, Volds, Slagsmaals eller andre Bøder saa og for uden Rigsførte Midler. 6te. og 10de. Penge for uden rigsførte Midler, og ForlovsPenge for Arvs avførsel til fremmed gods og endelig om her Opholde sig nogen Peber svenne eller leedige Karle, som ikke har stadig aastjeneste, Boende Sønne som driver handling med hæste, Slagtefæ eller andre Vahrer hvilke er pligtige at skatte derfor efter Skattebrevets tilfælde. LougRettet og Almuen svarede at av alt det omspurte er her i Sognet udi indeværende aar aldeles intet forfalden eller Hans Majest tilfalden uden allene det som de løse og leedige Karle tilkommer at betale, hvilke løse folk er disse Neml.: Siver Nilsen Præstrud, Knut Fløgstad, Halvor Rasmussen Lie, Erich

Kolsveen, Johannes Moe, Nils Erichsen Qvahl i halv tjeneste. Fleere vidste de ikke. Fogden begjærede herom Tingsvidner til belæg ved sit allerunderdanigste Regnskab.

Til LougRette for næstang (?) Aar 1748 bleve udnævnte Siver Siverson, Haagen Haand, Ole Snaghol, Ole Alsberg, Engebret Ellingsberg, Peder Smedsrud, Hans Præstrud og Jens Bleegen.

oo 00 oo

Midtjørstad i Fåberg 09.10.1747, fol. 41a:

Ao.1747 dend 9de October blev Odels Sagen som Halvor Pedersen fører imod Simon Larsen atter foretagen paa Odels Tofterne Midtjørstad i Faaberg Præstegjeld og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne TingRettes Mænd Neml.: Nils Grønlien, Ole Snaghol, Ole Fløgstad, Peder Simenrud, Erich Strete, Haagen Haand, Erland Grønlien og Ole Ellingsberg, hvorda Procurator Nimb mødte for Retten paa Halvor Pedersens Vegne, som tillige selv var tilstæde, og I Retten eskede den fra sidstl. 12te. April opsatte Odels Sag, som bemte. Halvor Pedersen har rejst imod Simon Larsen Midtjørstad angaaende dennegaards Indløsning og derhos fremlagde Rettens Opsettelse av 16de. Maji sidstl. hvorved Sagen fra den 7de. Juni til denne tid er bleven forfløttet, hvilken med sine paategninger hd. begjærede Oplæst etc.

Dernæst Nimb producerede Citantens forfattede skriftlige Continuations stevning av 10de. Maji sidstl. hvorved Simon Larsen Midtjørstad og hans broder Ole Larsen Jørstad til denne tid og stæd ere varslede for at anhøre Citantens Vidner og bevisligheder om adskillige Poster, hvorved tillige er Indstevnt eendeel Vidner endog de i Sagen forhen avhørte saavel som Citantens Moder, alt efter Stevnemalets Videre Indhold, som blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne Jon Knutsen og Erich Ellevsen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovlige forkyndelse at være skeet saavel som for Simon Larsen, som for alle de Indbemte. Vidner, undtagen Simon Brettingen og Rønnoug (Ousæt?) som boe i Gusdahl. Simon Larsen Midtjørstad, som selv ved Retten var til stæde, lod møde ved Procurator Knut Elchen og til det Indkomne Continuations Stevnemaal svarede, at hd. haaber det Retten av samme stevning befunder, at derudi er indtaget de Ting, som efter Comparentens tanker ikke her paa Odelstompten bør tracteres, derfor hd.og formeene, at ej videre her udi Retten vorde Examineret end efter Loven bør skee i særdeleshed ifald Ole Larsen skulle brugt nogen Opførsel ved seeneste Session som kunde paatales, tænker Elken, at det er en Post, som henhøre til Tinget, og de bør ventileres, i det øvrige forbeholdt Elken sig, hva videre Exeptioner hd. inden Sagens slutning finder fornøden at fremstille og imidlertid producerede Simon Larsens Contra stevning i Sagen, hvorved hd. venter sig at vorde frifunden for denne imod ham rejste Sag, ligesom og derved er Indstevnt Vidner om de forbædringer og det videre Contra Citanten paa sin side agter at bevise, hvilket samme stevning vidløftigere indehold av 20de. Sept. sidstl. hvilke blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne Jon Knutsen og Erich Ellevsen med Eed og opragte fingre avhjemblede Contra stevnemalets lovl. forkyndelse for alle Indbemte. Personer, ingen undtagen uden alleene Simon Brettingen og Rønnoug Ousæt fra Gusdahl. Nimb imod det av Contra Citanten Simon Larsen indleverede Contra stevnemaal forestillede Retten, at de derudi benævnte Vidner som paa Citantens side forhen ere førte, ikke nu av Contra Citanten Simon Larsen ere stevnet hans Vidner at anhøre, men ikke desmindre vilde hd. dog for at Sagen kd. komme til endskab antage Stevnemalet for lovlig uden videre Exeption, Men hvad Contra Citantens Procedure angaaende de i Citantens Stevnemaal paastevnte Poster betræffer, da haabede hd, at Retten erfare at Citantens Stevnemaal alleene handler om saadanne Poster, som paa Odels Tompten bør tracteres, i henseende at det alleene er om, hva Omgang Contra Citanterne har brugt med garden

Midtjørstad, og om saadanne, som av denne Ret bør paakjendes. Elken anmeldte dernæst, at hd. og i denne Sag møde som fuldmægtig for Ole Larsen Jørstad. Enken Margrete Arnesdaatter fremstoed derefter og indleverede sit skriftlig forfattede tilsvær i Sagen av dags dato, som blev Oplæst etc. hvortil hun sig udi eet og alt Refererede. Elken haabede, at paa Enken Margrete Arnesdaatters indleverede Declaration ikke imod det producerede Skjøde i nogen maade kd. Reflectere, hvilket Elken videre udi sin endelige Deduction udi Sagen vil forestille. Nimb svarede, at Retten vil med endelig Domb Observere enten Ole Larsen Jørstad har brugt lovlig Omgang med det benævnte skjøde, som skee burde, og om hd.kd. bevise, at samme for bemte. Enke nu bliver i Vidners overværelse Oplæst og av hende (?)bekræftet. Hvornæst Nimb begjærede Citantens Vidner paaraabt og avhørt. Av hvilke mødte alleene undtagen Arne Midtjørstad og Rønnoug Ousæt, hvorefter Enkens forklaring av lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende og saaledes fremstoed Iste. Prov Malene Blegen Enke 69 Aar gl. forklarede, at Citanten Halvor Pedersens Fader Peder Halvorsen kom her til gaarden Midtjørstad, og samme antog udi brug og eje om foraaret samme Aar, da Tydskeren, som havde her i Sognet ligget indquarteret, fløttede og rejste herfra, saame Vaar var det og, at bemte. Peder Halvorsen erholdt sit Mageskiftebrev av Ole Christophersen Traasæt, men enten hvor længe dette er siden, eller i hvad aarstal dette passerede det veed Provet ikke. Men hvad som provet er det erindrer hun saameget des bædre, som hun var den der maatte fløtte herfra til Blegen da Peder Halvorsen fløttet til. Paa de tidl fremsatte Qvæstioner sagde hun sig ingen underretning at kunde give, saasom det er hende ganske ubekandt. Elken bad at Vidnet maatte tilspørgeres 1. Om avgn. Peder Halvorsen tiltrædte gaarden Midtjørstad det Aar som Mageskiftebrevet skal være udstæd. Vidnet svarede ja samme aar. 2. Om hun ikke veed, at der vare Odelsprætendenter, som (?) paa denne gaard imedens Peder Halvorsen brugte den og hvor længe siden saadan anke er skeet? Nimb haabede, at Retten ikke antage saadanne Qvæstioner som er uden for begge Parters stevnemaaler og derom forventede Rettens Eragtning. Elken replicerede, at som denne Sag egentlig (?) derav, hvad enten gaarden Midtjørstad skal løses som Odel eller ikke og saaledes (?) Peder Halvorsen har haft den i roelig hævd, saa formeener hd. at det fremsatte Stevnemaal rettelig er Sagen ivedkommende, og at Vidnets svar derpaa maa indhentes. Nimb Refererede sig til sit forrige, at ingen anden Odels Mand endnu i Sagen er stevnt eller bevist sin Odel uden Citanten og derfor formoder, at Retten ej antage Vidner om nogen andens Prætention uden Citantens som paastevnt er. Elken refererede sig til sit forrige. Eragtet da de fremsatte Qvæstioner her i ganske sin indflydelse uden den (pro et congito?) paastevnte Sag, hvor de tvistes om, hvad enten Citanten i henseende til sine forældres hevd, er Odelsmand til den gaard eller ikke, altsaa finde Retten ingen lovl. føye til at nægte den fremsatte Qvæstions besvarelse, og hvortil Vidnet derefter svarede, at det er hende ganske ubekandt, at nogen Odelsprætension udi den tid skeede. 3. Om ikke gaarden Midtjørstad var i en meeget brøstfældig tilstand baade paa jord og huse den tid Peder Halvorsens Enke av stoed den til Ole Larsen og om ikke Ole Larsen i den tid, hd. brugte gaarden, har opbyggt nye huse og gjort betydelige forbedringer paa jorden i mange Maade ? Resp.: hvordan den var, da Ole Larsen kjøbte den, det veed Provet ikke, ej heller veed hun egentlig hvad forbedringer Ole Larsen her har gjort, men dette veed hun, som nu staar paa den toft, her som Ole Larsen opbygde av nye, saasom gaardens huse stoed ved hans tiltrædelse paa en anden toft. Ligeledes har hd. og gjort eendeel forbedringer paa jorden, som hun videre ved besigtigelsen skal udvise. 4. Om ikke der av nye opbygde huseer er sat paa en belejliger stæd og gaarden til meere nytte end der hvor de forrige brøstfældige og uduelige huse stoed? Resp.: det er noget som Retten og ej Vidnet kd. skjønne og dømme om og 5. Om det forbemte. Mageskifte er sluttet før eller siden Mageskiftebrevets dato. Resp.: der erindrer Provet ej videre end som forhen er sagt. 2det Prov Beret Traasæt en gaardmands Qvinde i Bøygden 66 Aar gl. forklarede, at saasom det var med

hendes første Mand, nu avgn. Ole Christophersen, som Peder Halvorsen, Citantens Fader, Mageskiftede sig denne gaard Midtjørstad til, saa var denne Handel hende bekendt, men hva tid den skeede eller i hvad Aar, er hende ligesaa ubekandt som hvor længe det er siden, dog veed hun ej enten med at tilfløttingen hid til gaarden skeede av Peder Halvorsen samme tid og Vaar som Mageskiftebrevet blev udstædt. Til de av Citanten udi hans Stevnemaal fremsatte Qvæstioner svarede hun, at det udi eet og alt hende er bekendt og ligeledes svarede hun til de av Contra Citanten fremførte spørmaale efterat ethvert i sær var hende forelæst, Neml. at hun veed ej videre derom end provet er, undtagen hun veed, at Ole Larsen i den tid hd. ejede gaarden var den som fløttede husene fra den forrige til idsige Toft, hvor hd. har sat av nye de huse som nu findes her. Ole Jørstad ved Elken tilspørger begge de nu førte Vidner 1. I hvad stand gaarden var, da Peder Halvorsen kom her. Nimb formeente, at siden Vidnerne ej er stevnet at forklare sig om denne Post. at Retten da ikke tillader, at Vidnerne skal svare paa noget, som er upaastevnt. Elken henstillede alt under Rettens Eragtning. Eragtet. Retten finder ikke at den fremsatte Qvæstion enten er denne Sag vedkommende eller paastevnt, hvorfor den heller ikke til besvarelse kd. admitteres. Ole Jørstad Refererede sig denne Eragtning til paaanke Ole Jørstad 2. tilspurte begge Vidnerne om det av Ole Christophersen til Peder Halvorsen udstædede Mageskiftebrev er skeet frivillig eller av tvang av andre Odels Prætendenter Neml. Amund Haagensen og Even Haagensen samt Thomas Haagensen Eragtet. Da de navngivne Personer ere aldeles udstevnte, altsaa kd. ingen Examen til deres (fornærmelse?) av Retten tillates. 3. Om Peder Halvorsen ikke efterat hd.fik Mageskiftebrevet, tilhandlede sig 6 (?) uden bøxel her i gaarden Fageberg kaldet ? Resp.: derom veed de aldeles intet. 3die Prov Christopher Korsrud en gaardmand 56 Aar gl. Svoger til Citanten, hvorudom Nimb declarerede at hd. ej forlange dette Vidnes Deposition. Ole Jørstad tilstoed at Christopher Korsrud er hans (?) Broder Simon Jørstads Sødskendebarn og begjærer hans, som har haft Citantens Moster til (?), hans svar indtaget paa Contra Citantens fremsatte Qvæstioner hvilke bliver foelæst og derefter svarede Vidnet til 1ste. Qvæstion det ved hd.ikke. 2. hd. har hørt, at der var nogen anke, men veed ikke hvordan. 3. I hvad stand gaarden var det veed hd. ikke, men dette veed hd., at Peder Halvorsen opbyggede et nyt fæehus og forbædret et Ildhus, men for resten veed hd. ikke hvordan disse uden at fleere huse vare da Ole Jørstad kjøbte gaarden . 4. Vidnet kd. derom ej dømme videre ikke saasom hd.hører ved intet (?). 4de. Prov Ole Midtjørstad en gaardmand 40 aar gl. og forhen Vidnet i Sagen, hvorfor hans forrige Stevnemaal blev ham av Retten forelæst og hd. udi eet og alt vedblev, derefter svarede til de udi Citantens Stevnemaal fremsatte Qvæstioner Neml. 1. At udi de Aar, som Ole jørstad brugte denne gaard veed Provet, at hd. nogle Vintre førrede Eendeel Halmfoder her fra need til Søndre Jørstad, men høe veed hd. ikke om, i øvrigt holdt hd. her undertiden Mange, stundom faar Creature. 2. Husen vare da Ole jørstad kjøbte gaarden av Citantens Moder, dels gamle dog Reparærlige dels forfaldne og forraadnede, saasom Ildhuset, Stalden, Boe med loft, en Boe uden loft, Tørkestue og Sviinhus vare vel brøstfældige paa tage, samt(?) paa stalden, dog kunde de Reparereres, saasom veggene vare passable. (?) vare gamle hus Neml. Stuen var eendeel raadne stokker udi, dog ogsaa mange sterke, Fæehuset var raadnet, Sovfjøset ligesaa, Loven var ligeledes forfalden, dog kunde have staaet ligesom de fleere huse i nogle Aar, et Blodfoerhus var av selsamme Omstændighed, en gal lahde eller Skyku ved loven var ligedan. Endelig forklarer, at Simon Larsen har siden hd. fik gaarden matte fløtte ud av Ole Larsens opbygde huse neml.Fæehuset og en Boe fra den stæd Ole Larsen satte dem paa til en anden stæd. Til de øvrige 3de. Qvæstioner svarede Vidnet, athd. Veed slet intet derom. Til Contra Citantens Qvæstioner svarede Provet til 1. at hd. veed slet intet derom. 2. at imedens Peder Halvorsen brugte gaarden var vel (Odelsmand?) paa gaarden, med dommer og LougRette, paa den maade, at hd. Vilde søge Odel paa gaarden, men der blev intet av, hvad aarsag dertil var det veed Vidnet ikke. 3. hvordan husene vare ved Ole Larsens tiltrædelse derom har hd.

forhen provet, gjerdene vare udi slet tilstand, men jorden var maadelig brugt, dog saaledes, at eendeel landhavre var i ageren her som andenstæds. I øvrigt siger Provet, at Ole Jørstad har av nyt tømmer paa denne Tofte opført de huse som nu staaer paa denne nye toft undtagen 3de. boer staaende i en Bygning, hvortil hd. betjenede sig dels av det gamle tømmer og dels tillagde nyt, desuden fløttede hd. en Boe med loft. Som hd. intet nyt lagde udi. 4. (?), at gaarden staaer i hans tanker nu belejliger end før, men derom er nu Retten fuldkommen (skjønt i ?) vidste hd. intet videre. Videre begjærede Elke Vidnet tilspurt om det ikke var i aaret 1719 som de omprovede tydske Ryttere laa her i Sognet inqvarteret? Resp.: derom veed hd. ikke, og dernæst om ikke gaarden Midtjørstad var meere vandbrugt og befængt med den saakaldede landhavre udi Agrene, da Ole jørstad fik den til brug, end nogen av de andre omliggende gaarde. Resp.: her var den og paa andre stæder var den ogsaa. Endelig forklarede Provet av sig selv, at siden gaarden kom udi Ole Jørstads og broders hænder er her opbrudt eendeel Ager, som Vidnet kd. udvise, men ej sige hvor mange Maal. Og til sist siger Provet, at siden Peder Halvorsen Mageskiftet sig gaarden til, kjøbte hd. av (?) Husman 6 skind uden bøxel her i gaarden, som hd. dog ej veed egentlig, hvor ligger, uden at den skal findes i gaarden, hvorom hd. i Morgen kd. fremvise skjøde. Elke begjærede Vidnet tilspurt om Simon Jørstad, naar hd. skulle fravige denne gaard, da ikke med Kone og børn er husvild og boeslid Mand. Resp.: Simon Jørstad ejer ikke, det Vidnet veed, flere gaarder end denne. 5te. Prov Knut Midtjørstad en broder og tjenestedreng av forrige Prov Ole 31 aar gl. svarede til Citanten og Contra Citantens fremsatte Qvæstioner i Ord og Mening ligesom næst forrige Prov hans Broder fremført haver. Nimb forventede, at hvad Vidnernes svar paa Contraparternes Qvæstioner, saavit det ustevnte folk angaar betræffer, da haabede hd., at samme av Retten ikke bliver anseet. Elke sagde, hd. haabe, at hvad Sagen Concernerer, bliver vel av Retten overvejet nægtet hvad Protester derimod maatte indløbe. 6te. Prov Ole Nordre Jørstad anførte av Protocollen sin ved seeneste Retts Session fremførte Provning, den hd. aldeles vedblev, svarede i øvrigt til de fremsatte Qvæstioner saaledes Neml. til Citanten 1. At hd. havde seet at Ole Jørstad, da hd. brugte denne gaard (?) foer baade herfra og til, men saa intet herom. til 2det at husene ved Oles tiltrædelse til gaarden var brøstfældige, og deel tagløse, men enten de vare forradnede eller ikke, det saa Provet ikke. Til de øvrige 3 Qvæstioner svarede hd., til 1ste. at hd. veed derom intet. Til 2de. at hd. erindrer at Dommer og Loug Retten var her paa Midtjørstad udi Peder Halvorsens besiddelses tid en Vaar, men der blev intet videre av. Til 3die veed hd. ej videre end om er provet, videre veed hd. ikke. Nimb paa Citantens Vegne declarerede, at hd. finder ufornöden at lade flere Vidner i denne Sag avhøre undtagen Simon Oldstad eller Brettingen fra Gusdahl, hvilken fremstoed og foklarede, at medens Ole Jørstad ejede denne gaard Midtjørstad (?) vel i handel med ham om denne gaards avstaaelse, at hd. ej videre præntion havde paa sig, hvilket er alt hva hd. i denne Sag har at declarere, siden hd. ej kd. videre udi sin eegen Sag, hvorfor hd. ej heller til nogen Eeds avlæg kunde antages. Dernæst Nimb indgav Ole Larsen Jørstads bevis av 15de. April 1741, hvormed hilde bevise, at Ole Olsen Ousæt i Gusdahl til bemte. Ole Jørstad har betalt de i Citantens Continuations Stevning benævnte 120 rd. Oplæst etc. Elken sagde, at foruden Ole Ousæt ikke i denne Sag er Indstevnt til at forklare sig, hvorledes det haver sig med disse 120 rd. Saa er og dette, som alleene ankomme imellem Ole Jørstad og bemte. Ole Ousæt, og saaledes ej andre vedkommende, paa hvad Maade Ole Larsen (?) disse Penge kd. have fornøjet eller hvorledes de med hinanden derom er blevne forlig, hvorfor Elken formeener, at bemte. Producerede Qvittering alle bevis aldeles bliver som uefterretl. I denne Sag at indtage. Nimb haabede, at Retten selv av Citantens Continuations Stevning erfare, at Ole Larsen er stevnt bevisligheder om denne Post at anhøre, og derfor forvente, at det alt producerede bevis av Retten vorde anseet; men hvad sig angaar at Contra Citantens fuldmægtig vil formeene, at avgn. Ole Olsen Ousæt herom burde været Indstevnt, da hevde vel Retten selv, at det var ugjærlig at Indstevne en død Mand. Elken formodede, at Retten selv

pardonerer den fejl i hans dictat angaaende Ole Ousæt efterdi hd. ej tilforn vidste, at hd. var død, og i det øvrige sagde Elken, at hverken denne Omstængighed er moveret i Citantens hovedstevnemaal ej heller passe sig paa denne Sag i nogen Maade, ti det falde av sig selv, at hvad Pengeaccorder handel eller forstrekninger, som har været Ole Larsen og Ole Jørstad imellem, ikke kd. give nogen Oplysning om Citanten denne gaard bør løse, hva hd. skal løse den for og hvorledes Odelstvistigheden imellem dem kd. avgjøres, hvorfor Elken holdt sig til sit forrige uden videre herom denne gang at give sit tilsvær. Nimb Refererde sig til sit forrige og haabede at det maatte være nok, at denne Post i Cintinuations Stevnemaalet er benævnt, hvad Negotie Ole Larsen med denne paastevnte gaard har brugt ligesom av Citanten paastevnt er. Elken sagde, at Citantens Continuations Stevning ikke kd. være noget bevis, og derfor, efter hans formeening ikke nok, at de 120 rd. derudi er benævnt, og overalt sagde Elken, at det nu uttrøkkelig er at erfare, det Ole Ousæt ikke er bleven nogen fuldkommen ejer eller Pante Mand av Midtjørstad, og altsaa den begynte handel imellem Ole Larsen og ham ikke til nogen efterretlighed; og til slutning vil det ankomme derpaa, om Ole Ousæt eller hans Enke endnu tilkomme noget hos Ole Larsen da hd. ikke selv dertil altid er vederhæftig, naar det saaledes maatte befindes. Nimb alleene haabede, at Elkens Procedure ej kd. gjøre det indgivne Document til intet, og i øvrig hvorledes Contra Citanten (sit Citation?) agter at Legitimere. Elken begjærede (?) Parters Vidner paaraabt og avhørte. Contra Citantens Vidner mødte Neml. Peder Jacobsen Snaghol, Dag Erichsen, Bertel Olsen og Ole Mellum, som alle blev formanede til Sandheds udsagn under tienlig og ævig straf, hvorefter fremstoed Contra Citantens 1ste. Prov Peder Jacobsen Snaghol tilholdende paa Snaghol 56 aar gl. forklarede, at det samme aar som Ole Jørstad kjøbte denne omtvistede gaard av Enken Margrete Arnesdaatter tjente Vidnet paa Jørstad hos Ole, da saa og fornåm Vidnet, at huserne, som den tid stoede her needen for paa en anden toft, vare overalt ganske brøstfældige og Tagløse ja nogle endog saa forraadnede, i sær saa hd. Smaakreaturfjøset at være udi slet tilstand saaledes at aaserne med taget var needfalden. 2de hus blev udi Vidnets tjenestetid hos Ole Needtagen Neml. en Boe med Loft, som blev opført paa denne toft, hvilke fandtes noget forraadnet, og et hus til, som Vidnet ej rettere kd. vide var stalden, de befandtes av lige Omstændighed, de andre huse kd. i sær intet Vidnet end som ombemeldt er sige noget om, Neml. at de vare gamle, Tagløse og brøstfældige. Gjerderne omkring gaarden vare brøstfældige. 2de Røser som bleve bortkjørte medens Vidnet tjente der, men enten hvor længe der blev arbejdet herpaa, eller av hvor mange Personer eller hæste det vidste Provet ikke. Need paa Foxberg blev der ogsaa udbrudt en agerbakke, som hd. heller ikke erindrere hvor lang tid eller hvor mange Personer som bleve anvendt paa. Paa Setteren forklarede Vidnet, at hd. eengang var oppe og saa et hus der staa, hvilket var gammelt og som hd. syntes forraadnet, hvilket hus Vidnet hørte sige tilhørte Midtjørstad. Nu findes pa Setteren baade Størhus og Boe tillige med fæe hus, som ere bygget av Ole Larsen og Simon Jørstad alle siden gaarden kom udi deres hænder. 2de Engelahde bleve tægte udi Vidnets tjenestetid. Et husvære som tilforn var paa Foxberg og nu er ager, er av Contra Citanten bleven fløt op i Kalvløkken hvor tilforn intet var uden Kalvehavn. Endelig forklerede Provet, at hd. var ud og (?) det timmer, som til denne huse bygning blev brugt, da der var 8 Karle i 8 Dage. Korn stør maatte de hugge her det første aar. 2de. Prov Dag Erichsen husmand under Lillehammer 62 aar gl. vandt og forklarede, at udi de Aar, efterat Ole Jørstad havde kjøbt denne gaard, blev Vidnet 2de. Sommere lejet av Ole Jørstad til at opbygge denne gaard, den første Sommer blev needtaget paa den forrige toft Stuen, Kornlahden og Fæehuset, hvilke huse Vidnet saa, vare saa forraadnede saa at intet derudi var duelig eller tjenlig til de nye bygninger, ja slet intet av Stuen som med Koove og Indredning stoed, blev nyttet til denne stue, hvor nu Retten holdes, uden alleene Kronen, som blev brugt til dørskeer, av de andre 2de huse blev slet intet brugt. Den andre Sommer var ogsaa Vidnet med som Timmermand her paa gaarden, da blev intet gl. hus needtaget, men de

3de. Boe med loft som her nu staae paa gaarden, blev samme tid opbygget, og dertil blev brugt noget gammelt timmer som var udi de gamle huse. For resten veed Vidnet ingen nøje beskrivelse at give om de fleere gamle huse paa forrige toft, uden at vare alle gamle, stygge at see paa og for den meste deel Tagløse- videre ikke. 3de Prov Bertel Olsen husmand under Fløgstad 40 aar gl. forklarede, at udi de 6 første aar, som Peder Halvorsen brugte denne gaard Midtjørstad, tjente Vidnet her hos ham, og imidlertid blev bygget et nyt Fæe hus, samt repareret et Ildhus resten vare gamle huse, men hvordan de var, da Ole Jørstad fik gaarden, det veed hd. ikke i øvrigt siger Provet, at avgn. Peder Halvorsen, Citantens Fader ej brugte gaarden meer end 19 aar. Om Odelsankningen siger dette Prov som de forrige, at Retten var her, men intet blev av. 4de Prov Ole Mellum en gaardmand 64 Aar gl. vandt og forklarede, at hd. som avgn. Peder Halvorsens broder, har hørt av hans eegen Mund den samme Vaar som hd. døde, at hd. bør sig (?) for det, at hd. ikke havde brugt gaarden i 19 aar, men hvor længe hd. ellers brugte, det veed Provet ikke. I øvrigt siger Provet, at da Ole Jørstad kjøbte gaarden, var husene gl. brøstfældige og for eendeel forraadnede, vandt ligesom de forrige Prov herom vundet haver. Endelig forklarer Provet, at Enken Margrete Arnesdaatter solgte gaarden samme aar som hendes Mand døde. Nimb forventede, at Retten ikke anseer dette Vidnets forklaring om hva hd. har hørt av sin gl. broders Vid., saasom det er stridende imod Lovens 1. bogs 13de Cap 22. Art.

Elken Refererde sig herom til Lovens 1. bogs 13. Cap. 9. Art. Som tillader Vidne paa Ord at føres I dette tilfælde. Eragtet formedelst den silde aften ophæves Retten denne dag og forfløttes til i morgen tilig, da Parter Prov og LougRetten atter indfinder sig til Søgende Continuation. Næste dags morgen d. 10de Octobr. Blev samme Sag med samme lougRetten Reassumeret. Hvorda efter Contra Citantens forlangede henstand hans 5te. Prov Erich ØvreJørstad en gaardmand 60 aar gl. og ved seeneste Retts Session avlagde sin Provning, den ham av Protocollen blev forelæst og hd. udi alt vedblev, paa de av Contra Citanten fremsatte Qvæstioner, hvorved hd. saaledes Neml. til 1st. Qvæstion, at avgn. Peder Halvorsen blev det Aar, som hd. mageskiftet sig gaarden Midtjørstad til, ud-Commanderet som daværenede under Officer i hans Majestets Krigs tjeneste, hvorudover hd. ikke førend næste aar derefter fik denne gaard udi brug. Til 2de. Om Prætensioner udi Peder Halvorsens tid svarede dette som forrige Prove at Dommer og Mænd var her paa stæden, men der blev intet derved udrettet. 3. Om husernes tilstand da Ole Larsen kjøbte gaarden, Prove dette som de forrige., at de vare brøstfældige og Tagløse, samt deels forraadnede, dog siger hd. at de vel kunde have hænget oppe nogle aar naar de havde bleven Repareret og lagt tag paa, Gjerdene vare udi brøstfældig tilstand, Jorden var fuld av landhavre her som andenstæds. Setterhusene som bestoed av Størhus, boe og Fæehus, vare ganske forfaldne og uduelige. 4. at gaardens nye huse staa nu paa en belejliger toft i henseende til (Vandboel?), og Tilstand før efter Vidnets tanke. Høelahderne ere alle opbyggede og satte paa nye tofter, siden gaarden kom udi Ole Jørstad hænder. De huse, som stoed før paa Faxberg, Neml. stuue og boer er udi bemte. tid bleven opfløtte op i Kalvhagen, som var ødemark, og der indrettet til et husvære, som nu staa der, dog er noget av gaardens Eng tagen til husværet som er synlig. Eendeel Røser har Ole udkjørt av ageren, en (R?) har hd. borttaget, og den opbrudte ager, som nærmere kd. udvises. 6te. Prov Anne Jørstad, som er 5te. Provs hustrue, 60 Aar gl. vandt og forklarede at hun mindes, at 1719 om Vaaren fløttede Peder Halvorsen først hid til gaarden, som hd. brugte til sin død i 19 aar, i øvrigt svarede Provet paa de fremsatte Qvæstioner i ord og Mening ligesom næst forrige Prov hendes Mand fremført have. 7. Prov Christen Olsen husmand under Øvre Jørstad 50 Aar gl. vandt og forklarede om denne gaards huse, hjemme og i Setteren, samt om gjerder og jorde ligesom de 2de. næst forrige vundet haver, Neml. at det var ved Oles Tiltrædelse i slet stand. Elken sagde, at hd. ej for denne tid agte fleere Prov til avhør at fremstille, men forbeholder sig fleere Provs førsel i sin tid ifald samme skulle fornødiges,

begjærede derfor nu, at Retten vilde behage, at tage i Øyesyn, saavel de huse som av Ole Jørstad paa nye tomt ere opsatte og samme vedbørlig taxere, som og at oversee og betrakte den stæd, hvor gaardens huse tilforn har staaet og derved overveje, om det ikke var fornøden, at gaardens huse, hvor de nu ere bestaaende baade i henseende til at hævden kunde komme gaardens ejendeele til nytte, som og i henseende til den beqvemmelighed skougsvej, vandvej og i andre maade idær hvad forbedringer, som paa jorden og gjerdesgaardene er skeet, saavelsom paa Setteren og husværelset, og naar saadan besigtigelse av Retten er forrettet og Provene gjort deres udvisning, vil Elken nærmere anmelde, hvad hd til Sagens befordring paa sin side fornødig. Nimb derimod forestillede Retten at hvad de forandring, som Ole Jørstad kd. have gjort ved gaarden ved husenes fløtning fra sit forrige og gl. stæd angaar, da er samme skeet førend Rettens Middel efter lovens 1 bogs 16de Cap. 1. Art. havde grandsket og besigtiget i hvad stand husene da befandtes. Altsaa haaber Nimb. at siden Retten ikke ved saadan besigtigelse har kjendt samme huse for udøgtige, Citanten derfor ikke er pligtig at erstatte noget for de i stæden opbygte, i hvilken henseende hd. protesterede imod den forlangede besigtigelse, allerhelst Ole Jørstad ved saadan Omgang har indtrenget sig udi Rettens betjentes forretning, og selv kjendt husene udøgtige, samt derved (Defianderet?) hans Majestet udi sine (Papirs?) Indtræden og betaget Rettens betjent. til falsmaal; men ifald Retten mod formodning skulle falde paa de tanker at tilstæde den forlangede Besigtigelse, at samme da maatte skee for Contra Parternes eegen Regning, hvilket hd. videre Resrverer sig og demonstrere og hvorom alt hd. udbad sig Rettens Eragtning. Elken (?) hd. ikke av hvad som i denne Sag er bleven Oplyst. kd. udfinde, at Citanten er berettiget til at indløse denne gaard, har dog for at bruge ald muelig sikkerhed fundet alt det fornødne paa Contra Citantens side at gjøre oplyselig og bevislig, hvorvit gaarden i een og anden maade kd, være forbedret fra den tid, Ole Larsen den tiltrædte, og sagde Elken at hd. finder hverken lovlig forordning, der forbyde ham at oplyse sin Sag med Vidner, og naar da lovl. bevis præsteres, tænker hd. at ingen Protest derimod kd.gjelde., men at besigtigelsen nyde sin fremgang ifølge den gjorde paastand, ti om Citanten skulle kjendes at indløse gaarden, hvilket Comparenten tænker er umueligt siden den efter Vidnernes forklaring ej har været hans faders Odel, saa maatte dog lovens 5 bogs 3. Cap. 16. Art. blive de Indstevnte til gode. Nimb svarede, at det allerede efter hans formeening med Indkomst brev er bevist, at Citanten til denne gaard er Odelsberettiget og derfor formeener sig ikke pligtig at erstatte nogen forbedringer uden efter lovl. besigtigelse. I øvrigt Referede hd. sig til sit forrige. Elken sagde, at den lovl. besigtigelse, som nu kunde blive foretaget, den grundede sig ikke imod lov og er en fornødighed efter de førte Vidner, ikke i nogen maade kd. gjøres ulovlig allerhelst loven ikke befaler, hvad tid saadan besigtigelse av vedkommende skal tages. Eragtet. Retten finder ingen lovl. føye til at noget den av Contra Citanten paastevnt og nu paastaede Besigtigelse og Taxation om de siden gaardens avhændelse til Ole Larsen gjorde forbedringer. Da saavit med Sagen var anonceret komme Partene efter nogen Mellemlhandling udi Sagen til foreening som følge, dog først forlangede Elken at alle Vidnerne, som pro et contra var førte, maatte Eedsfæstelse og fremstoed da 1. Citantens Vidne Neml. Malene Blegen, Beret Traasæt, Christen Korsrud, Ole Og Knut Midtjørstad samt Ole Nordre Jørstad dernæst Contra Citantens Vidner 1. Peder Snaghol, Digerud, Bertel Olsen, Ole Mellum, Erich Øvre Jørstad, Anne ibid., og Christen Olsen, som alle ved Eed og opragte fingre bekræftede deres Provning, som de for Retten avlagt haver. Dernæst fremstillede sig Citanten Halvor Pedersen tilligemed hans Curator Hans Roland og frivillig Declarerede, at saasom hd. av Vidnernes forklaring er kommen udi bædre erfaring om, at hans Fader, avgn. Peder Halvorsen ej besad denne gaard længer end udi 19 aar, følgelig ej fængede hævderpaa, (?) hd. som prætentent ej heller Odelsmand til gaarden, altsaa tilkjendegiver hd., at for sig og sine arf. aldrig vil med denne Sag eller nogen slags videre Odels søgning hertil gaarden have med at bestille, Men sig samme aldeles

fraskriver, desuden fremstoed og hans Moder Margrete Arnesdaatter med hendes lovværge Erich Øvre Jørstad og tilkjendegav, at hun udi eet og alt vedkjende og herved bekræfte hendes skjøde til Ole Larsen paa denne gaard, saasom hun sig nu bædre erindrer. Hvorimod Simon Larsen tilkjendegav, at endskjøndt Halvor Pedersen har ham ved denne Proces paaført eendeel bryderier, Saadog alligevel vil hd. av kjærlighed til samme som sin frænde, udtælle til Halvor Pedersen til næstanstundende Vaar Ting her i Faaberg Contant 40 rd., som en Vitterlig gjeld, hvormed da ald proces og Misforstaaelse imellem Parterne paa alle sider er ophævet, død og magtesløs, de indbyrdes Venner og Velforligte, hvormed alt de til ubrødelig holdelse paa alle sider bleve haandrækkede i Rettens nærværelse.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 14.02.1748, fol. 48a:

Anno 1748 dend 14de Februari blev Almindelig Vaar – Sage og SkatteTing for Faaberg Præstegjelds Almue holden paa gaarden Fliflet ibid. Og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LaugRettes Mænd Neml: Ole Snaghol, Xten Kirkerud, Haagen Aænd, Christen Gruen, Nils Skjeggestad, Ole Ellingsberg, Erik Fløgstad og Peder Simenrud, hosværende Kongl: Majst: foged s: Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue.

Hvorda først blev Oplæst de fra den høje Øvrighed til Publication Opsendte Rescripter saaledes som paa næst forrige Gusdahls Ting Extraheret findes. Dernæst følgende Almuens Breve Neml:

1. Jens Øfstedahls Skjøde til Amund Gustum paa gaarden Øfstedahl skyl: 2 hude 2 skind for 700 rd. Dat. 15de Jan: 1748.
2. Amund Gustums Contract til Jens Øfstedahl angaaende hans og hustrues forhold. Dito Dato.
3. Michel Wottestads Skjøde til Jørgen Hansen paa Vottestad, skyl: 6 skind for 260 rd. Dat: 24de Marts 1747.
4. Ole Poulsen Hof's Skjøde til Ole Jevne paa Engelandet Fløyten for 15 ½ rd. Dat. 14de Febr: 1748.
5. Hans Fagstads Obligation til Ole Mognsen for Cap: 17 rd. imod Endeel Specificeret Løsøre til Pant. Dat: 30te Dec. 1747.
6. Søskende Skjøde paa gaarden Dahlen, skyl: 2 hude til Arne Torgersen. Dat: 6te Febr: 1748.
7. Emil Engebretsen Lier hans BøxelSæddel til Klokkeren Erich Cristophersen paa gaarden Lier skyl: 9 skind paa 4 aar at regne fra d: 14de April 1748 til dito dato 1752. Dat: 31te Aug. 1747.

Torkild Madsen Holen tilligemed hans umyndige Broders Søn Mads Olsen 17 aar gl.

Fremstillede sig for Retten, og sagde at de begge formener sig at være Odels berettiget til gaarden Røverud, skyl: 1 ¼ hud, som nu bebois av Ole Larssen hvilken Gaard sig for nogle faae Aar siden tilforhandlet haver. Ti vild Torkild Holen ej undlade herved at lyse saavel sin egen som bemt: sin Brodersøns Odels Ret til samme Gaard Røverud og derhos anmelde sin Pængemangel forbeholdende sig ?tigt Sagens paatale og Gaardens indløsning til sin tid og sted, hvormed hd en Attest av retten begjærede. c.k.?

Amund Bentsen Gustum fremstoed for Retten og sagde, at saasom hd udi Næst avvigte aar 1747 har sig tilforhandlet Gaarden Holen her i Faaberg av skyld, men hd derhos nu er kommen i de tanker og Omstændigheder samme Gaard fra sig igjen at avhende, saa siden Gaarden skal være Odelsgoods, vil hd herved ej undlade at efterkomme Lovens aller naadigste bydende, med offentl: her til Tinget at Lovbyde gaarden Holen til den Odelsbaarne, saaledes

at, ifald de Gaarden vil igjenkjøbe, at de da nu anmelder sig eller siden frit lade denne Lovbydelse gjøre den uundskyldelig, naar hd Gaarden til fremmede bortsælger.

Amund Holens qvinde Kristi Amundsdaatter tilligemed Poul Holen fremkomme og sagde, at de vil see til, om de kd skaffe Amund Gustum sine Penger igjen for Gaarden til Næste 14de April eller før Neml: til Vor frue dag i høst. Amund Gustum sagde, at saafremt Penger ej skaffes til den fastsatte tid, maa hd selge gaarden som hd best veed og kd. c. k.?

Fogden anmeldte, at hd til dette Ting havde ladet stevne Peders Pederssen for begangne Lejermaal, ligesaa Johannes Olsen ved Lier for begangne Lejermaal. Nok for Ægteskabsbrud Peder Asbjørnsen og Marit Larsdaatter, samt Lars Fløgstad og qvinde Thore ? Erlandsdaatter til Doms lidelse for deres pligtige Bøde. Paa de Indstevntes Vegne mødte Simon Poulsen Fliflet og paa deres vegne tilstoed baade Lovl: Varsel og Sigtelsens Rigtighed.

Fogden paastoed Domb. Afsagt.

Indbemt: Lejermaalets begjengere, som sine forseelser har ladet her for Retten tilstaae, tilpligtes sine Bøder efter Loven at betale Neml: Peder Pedersen 12 rd. Johannes Olsen 12 rd, Peder Asbjørnsen med qvinde 3 rd. 1 ort 12 s. og Lars Fløgstad med qvinde 3 rd. 1 ort 12 s, hvilke Bøde enhver for sig udreede 11 dage efter forkyndelse under namb eller i Mangel av Betaling fors samtl: sendes til Xtiania Tugthus for der at arbejde for bøderne.

Fogden anmeldte, at en gift husmand, Neml: Johannes Fjeld haver forseet sig i Lejermaal med et løst qvinde mske Neml: Aaste ~~Knutsdaatter~~ Jensdaatter hvorf: de begge til dette Ting ere stevnte at lide Domb til Bøde og Straf efter Loven og den Kongl: Forordning av 6te Decemb: 1743. Begge de Indstevnte mødte Personlig for Retten og tilstoede Lovl: Varsel. Derefter eenstemmig tilstoede forseelsen at være begaaet i Næstforgangne Aars høst, Nu reeder hun til Barsel og venter sig i Barselseng til næste Vaar noget ud paa Sommeren for resten havde intet til sin undskyldning at fremføre. Johannes Fjeld sagde at hd som selv er 40 aa gl: har sin hustrue i live Neml: Anne Knutsdaatter av samme alder, med hvilken hd har 4 Børn og det Yngste 2 aar gl: Nu reeder hun til Barsel med det 5te barn. Fogden paastoed Domb over dem begge.

Afsagt. Efterat den paastevnte forseelse er av begge de paagjeldende Personer eenstemmig tilstaaet, saaledes at husmanden Johannes Fjeld, der har sin hustrue i levende live har begaaet hor med qvinde Mensket Aaste Jensdaatter, saa kjendes for Ret, at hd Neml: Johannes Fjeld efter Loven 8de Bogs 13 Cap. 25 Art: bør til hans Majestet bøde sit gods og Penge efter yderste Grunne alt efter den forskrift, som den citerede forordning av 6te Dec: 1743 udtrøkkelig foresiger, og hun Neml: Aaste Jensdaatter at betale sine bøder med 6 rd. som alt efterkommes og udreedes bør 15 dage efter forkyndelse under Nomb, Men i Mangel af betaling bør hun til Xtiania Tugthus at indsendes for der at arbejde for bøderne.

Procurator Nimb Eskede igjen udi Retten den fra sidste Ting opsatte Sag mod Torkild Siverson og Interessenter har rejst Contra deres Broder Peder Kolberg alt efter Lavdags beskrivelse af 15de sept: 1747. Procurator Holm næst at vedtage Lavdagens Lovl: forkyndelse paa Endre Kolbergs vegne maatte, siden hd endnu er fremmed i Sagen og desud: samme allerede skal være endeel passeret, begjærede Sagens anstand til næste Ting, da Endre Kolberg der med Contra stevning akter at begegne, og da at føre sine Vidner og Contra beviiser. Nimb begjærede, at de i Lavdagen bem: Vidner av Retten maatte blive tilførte. Hvilke Vidner mødte, og i præmissis præmittendis, fremstoed 1te Prov: Xten Sønsteli en gaardemands Søn 25 aar gl: avlagde Eed og vandt, at hd veed at saavel Broderen til de stridende Partier Ole Siverson som deres fader Siver Kolberg ere ved døden avgangne, og ej efter dem holdt noget Skifte, men hvad de sig har efterladet, det er for Provet aldeles ikke bekendt, uden at for nogle mange aar siden lod Ole Siverson en ?sædel forfærdige paa

Sønstelie som var til efter hans død og Vidnet har seet efter hans død paa Kolberg. Videre veed hd ikke.

2det Prov Marit Olsdatter Sønstelie Ejeren paa Sønstelie 36 aar gl: vandt efter avlagde Eed om dødsfaldene og skiftet ligesom forrige Prov, men om deres efterladenskab veed hun slet intet videre, end efterat Ole Iversen var død, saae hun at Endre gik og havde paa sig en graa Vadmel Væst, som hun kjendte igjen og havde været hans Broder Oles. Derefter Nimb sagde, at endskjønt Citanterne ved arkivet i Xtiania nylig har gjort ansøgning om at faae indtoog av Gulbrandsdahls skifte Protocol, saavit det paa Kolberg i aaret 1745 passerede Skiftebrev angaaer. Men dog samme ikke kundet erholde, hvorf: Citanterne var aarsaget at begjære Sagens anstand til næste Ting. og derhos haabende, at Retten forelægger Endre Kolberg, at hd til næste Ting producerer Skiftebrevet som i følge loven paa Arve Tompten bør være beliggende til enhver Arvings efterretning og for det øvrige Reserverede sig alt hvad Reserveres bør til Citanternes bæste.

Holm sagde, at alle Ting fra Endre Kolbergs side Neml: saavit det paaligger ham skal til næste Ting være iagttaget.

Eragtet. Efter begge Parters overenskommelse beroer Sagen til næste Ting, da Endre Kolberg, som Retten og kd obtrudere at fremlegge flere Documenter end hd selv for godt befinde, møde uden videre Varsel.

Procurator Holm fremkom for Retten og indleverede et skriftl: Stevnemaal, hvorved hr. Iver Eliesen i Xtiania har til dette Ting ladet indstevne Jørgen Alfinsen Feldbereder til Vidners avhør for Endeel Soug Timmer Citanten tilhørde, som hd har borttaget efter stevnemaalets yderligere formeld som blev oplæst. Jørgen Feldbereders hustru, Elie Andersdatter mødte selv for Retten paa sin Mands vegne og tilstoed Lovl: Stevnemaal. Holm begjærede de i Stevningen Navngivne Vidner indførte, av hvilke, præmissis præmittendis, fremstoed 1te Prov: Hans Kleverud tilholdende i Breden bøygden til Vaage Sogn og hidetil aarlig været om Sommeren udj s. Iver Eliesens timmer arbejde imod dagløn, avlagde Eed og vandt, at hd udj sidstl: høst, da Vidnet var udj Iver Eliesens Timmerarbejde her i Sognet, gik hd forbi Jørgen feldbereders stue beliggende et lidet stække fra Elven, hvor de havde sit arbejde, der fornam og seer hd 2de Sougstokker liggende udenfor Jørgens stue Merkede begge med sal. Eliesens eegte TimmerMerke, dette foraarsagede Vidnet at gaae hen til sine Kamerater Erland Trangerud og Even Kolsveen for at eftersee dette Timmer, derfra fuldtes de alle 3 hen til Jørgens Stue da de 2de foranmelte stokker vare bortig. Men som de leedete noget bædre fandt de 3de Saugstokker ved bemt: Stue, hvorav de 2de vare merkede med Iver Eliesen og den annen med Tøsten Hjelles Merke, de 2de vare urørte, Men den 3de var overhugget, men enten hvem der hadde hugget i den eller hvem som havde den opkjørt fra Stranden, det veed Provet ikke, ligeledes forklarer Provet, at de samme tid saae eendel Sougstokker liggende needen for Jørgens stue ved Stranden, men hvordan de der vare komne det veed Provet aldeles ikke videre end at hd hørde, da s. Eliesens Tjenere siden beskikkede Jørgen om disse stokke, da hørde Provet at Jørgen selv ej nægtede, at hd jo havde ført dem til sit hus og faaet dem av andre Mænd i Nabolavet, paa hvis grund stokkerne havde indfløt. Endl: forklarer Provet, at de arbejdede endda i Timmerarbejdet.

2det Prov Erland Trangerud 34 aar gl: vandt efter avlagde Eed, at som hd var den førromprovede tid og stæd hos, saa fornam og saae hd Stokkerne ligesom næst forrige Prov fremført haver, dog med denne forandring, at av de 3 forefundne stokker fandt hd en Nye, som var Merket og sprukken, en gl: Merket, og en aarshugget. Om Jørgens svar paa beskikkelsen Provet dette som det næst forrige, ligeledes at Brotningen eller Timmer Arbejdet endda ej var forbi.

3de Even Kolsveen 33 aar gl: vandt efter avlagde Eed om de forefundne 3 stokker i Ord og Mening ligesom næst forrige Prov Erland Trangerud, men ved Beskikkelsen var hd ej tilstæde, og drf: veed intet videre at fremføre.

4de Prov Jacob Trangerud Broder til 3de Prov 28 aar gl: vandt efter avlagde Eed, at hd ved den førromprovede Beskikkelse var tilstæde og hørde Jørgen feldbereders svar om de 3 stokke ligesom de 2de første Prov det fremført haver.

5te Prov Lars Olsen 17 aar gl: tjener hos Iver Traasæt vandt efter avlagde Eed, at i fjor høst, saae Vidnet at Jørgen feltbereder opkjørte fra Stranden til sin Stue 2 a 3 Sougstokker, men enten de vare merkede eller ikke, det saae Provet ikke.

6te Prov Arne Larsen tjener hos Iver Traasæt, 24 aar gl: vandt efter avlagde Eed, at hd var hos samme tid og stæd som næst forrige Prov Lars Olsen overprovet haver, saae selv det samme, Neml: at Jørgen opkjørte fra Stranden til samme Stue 2 a 3 stokke som Vidnet ej saae noget Merke paa.

7de Prov Christen Bjerke tjener hos Ole Bjerke 32 aar gl: vandt efter avlagde Eed, at i fjor høst blev Vidnet lejet av Jørge Feldbereder til at opkjøre eendeel Veed fra Stranden til hans Stue, da blev opført endeel qvistet brendeveed som verken var Merket eller kunde Merkes deriblant var dog en Stok, som havde lignelse av Sougstok, hvilken var sprokken i rod Enden og en steen sat i sprekken, hvilken Stok Vidnet ej saae var Merket

Holm begjærede forretningen som et Tingsvidne sluttet og sig beskrevne meddelt.

Jørgen feltbereders hustrue fremstoed derefter og fremlagde sit skriftl: forfattede Indlæg av dags dato oplæst etc. hvortil hun sig udj eet og alt refererede. Det fra Jørgen feldbereders side indkomne vidløftige og urimelige Indlæg holdt Holm i det mindste for denne gang ganske usvarværdig, derfor Holm formodede, at Retten saavel nu som i sin tid observerer Sagens Natur og Beskaffenhed at den ikke paa aastæderne men paa Tinget bør ventileres, siden det er Actus Personalie og ikke nogen Ejendoms affære vedblev drf: sit forrige.

Eragtet. Retten vegrer ej Jørgen feldbereder efter Contra stevnemaal til næste Ting at føre sine Contra Vidner i Continuation og det nu passerede, imidlertid nægtes Citanten ej heller beskrevet som et Tingsvidne hvad nu passeret er, naar hd det forlanger.

Thomas Haagensen Eskede igjen udj Retten den fra seeneste Ting udsatte Sag imod Simon Midtjørstad og fremlagde Lovdagen av 15de Sept: 1747 Oplæst etc. Simon Midtjørstad mødte og alleene forlangede udsettelse til næste Ting for at begagne Sagen med Contra Stevning. Citanten paastoed Domb.

Eragtet. Retten finder ej at den forlangede udsettelse kd Simon Jørstad nægtes til næste Ting, da hd atter uden videre varsel møder.

Peder Dallerud angav til dette Ting at have ladet Indstevne Hans Fagstad for skyldig gjeld 24 rd. 8s. med Renter fra d: 3de Dec. 1743 til betaling skeer, senere at anhøre bevis og lide Domb til betaling med Omkostnings erstatning. Hvorda efter Stevnevidnerne Poul Fliflet og Erik Ellefsen Endl: avhjemlede Stevnemalets lovl: forkyndelse over Hans Fagstad, som efter paraabelse ej mødte. Citanten forlangede sine Vidner Ole og hans Søn Ole Olsen Endl: avhørte, av hvilke præmissis premittendis, fremstoed

1te Prov Ole Fagstad en BøygdeMand avlagde Eed og Vandt at for henimod 2 aar siden skeede det paa gaarden Fagstad Vidnets gaard, at Vidnet tilligemed hans Søn Ole Olsen havde paa hørt, at Citanten Peder Dallerud beskikkelsesvis tilspurde Hans Fagstad om hd ej vil tilsvare og udfælle til Citanten den arv, som Citanten er sat til Væрге for, Men Hans Fagstad indehavde, som fader til Myndlingen Goro Hansdaatter, dertil svarede Hans Fagstad, at naar Peder Dallerud vilde bie 3 aar og naar Hans kunde faae fuldkommen klarering fra Xiten Sundstuen, da vilde hd betale denne Arv: Videre veed hd ikke.

2det Prov Ole Olsen Fagstad 20 aar gl: første Vidnes Søn vandt efter avlagde Eed i ord og Mening ligesom hans fader vundet haver med dette tillæg, at da Citanten til dette Hans Fagstad senere sagde, at hd skulde stevne ham strax, svarede Hans Fagstad, at hd ej da skulde have noget dermed at bestille. Dette tillæg erindrede ogsaa det 1te Prov Ole Fagstad sig at være rigtig. Citanten Eskede Lovdag.

Eragtet. Hans Fagstad, som nu ej møder, forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

Amund Bentsen Gustum fremstillede sig for Retten og indleverede sit skriftlig udfærdigede Stevnemaal imod Thord og Amund Bleegen for eendeel Hugst udj Citantens Engeland Holen alt efter Stevningens ? vidnes indhold, som blev Oplæst etc: Indstevnte Thord og Amund Bleegen mødte selv for Retten og tilstoede Stevnemaalets forbudelse, derefter sagde at som denne Sag efter Stevnemaalet er en aavirkesag som efter loven ej paa Tinget men aastædene bør at tracteres, altsaa henskjød de sig derfor og protesterede imod Vidners førelse her. Citanten paastoed Sagens fremme her paa Tinget og sin Vidner forhørte.

Eragtet. Da den i Retten fremlagde stevning viser at denne er en aavirke Sag, som efter Lovens 1 bogs 16de cap: ej uden paa aastædene bør at tracteres efter foregaaende Syn og granskning. Saa bliver samme her fra Tinget til aastædene anvist efter foregaaende lovlig stevnemaal.

Knud Aamodt angav til dette Ting med Muntl: varsel at have ladet Indstevne Enken Maren Sundgaarden for nærgaaende skjensord, og hendes Søn Ole Friderichsen fordj hd med bereed hue skal have Citanten skjøvet og stødt, herom at anhøre Vidne til Dombs paafølge efter Loven samt at svare Omkostning. Stevnemaalet kunne ej avhjemles og drf: blev avvist.

Erik Fløgstad angav til dette Ting med Muntl: varsel at have ladet Indstevne Jon Grønlien fordj hd Citanten med ærrørige paasagn og skjensord skal have beegnet, derom at anhøre Vidner til Dombs paafølge efter Loven samt at svare Omkostning. Hvorefter stevnevidnerne Poul og Erik Ellevsen Fliflets Eedlig avhjemlede lovl: forbudelse at være skeet for Jon Grønliens boepæl. Jon Grønlien mødte ikke efter paraabelse. Citanten begjærede samme tilstedeværende Vidner Elling Tollersrud og Ole Torgersrud avhørte, hvorefter fremstoed 1te Prov Elling Tollersrud 22 aar gl: avlagde Eed og vandt, at paa gaarden Bleegen udj et fæsterøl sidstleden Jul sad Erik Fløgstad i stuen dersammestæds, da kom Jon Grøndalen gaaende frem til ham og sagde udj Vidnets tilligemed Ole Torgersruds paahør offentl: til ham saaledes: Du er en lomsk hund og en Tyv, hvilket var alt hvad hd sagde og hvorpaa vidnet blev av Erik krævet til Prov.

2det Prov Ole Torgersrud 21 aar gl: vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom næst forrige Prov vundet haver. Paa tilspørgende svarede begge Provvene at Jon Grønlien var paa den tid drokken. Citanten forlangede lovdag over den udeblevne.

Eragtet. Jon Granlien, som nu ej møder, forelægges Lovdag til næste Ting sagen at tilsvare under Domb.

oo 00 oo

Søndre Blegen i Fåberg 26.04.1748, fol. 58a:

Ao 1748, dend 26de Aprilis blev Retten for at avhandle følgende Odelstvistighed rejst av Ole Poulsen imod Opsidderen Jens Pedersen sat paa den gaard Søndre Blegen Needre Stue udi Faaberg Hoved-Sogn beliggende og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LovRettes Mænd Neml. Iver Traasæt, Erich Sønstelié, Christen Nørstelié, Ole Kasterud, Simon Lundgaard, Erich Stræte, Christen Kirkerud og Ole Snaghol som begge Parter Declarerede at være ubeslægtede og uvillige. Hvorda mødte for Retten Odels Prætendenten Ole Poulsen Berg fra Toten og fremlagde en av ham underskreven stevning av 16de October 1747, hvorved I følge den berammede Tægtedag til den tid og stæd er indkaldt Opsidderen her paa Odelstoften Blegen Jens Pedersen til bevisers anhør og Dombs lidelse til at fravige og rødiggjøre denne gaard alt efter Stevnemalets videre formeld som blev Oplæst etc. Den Indstevnte Jens Pedersen Blegen mødte selv for Retten og tilstoed Stevnemalets lovl.forkyndelse, ellers sagde, at da stevningen blev ham forkyndt, fik hd. ingen Copie derav, skjønt hd. dog ej kd. sige, at tid til at udskrive den blev ham nægtet, saasom Ole Poulsen lovet at sende ham Copie som hd. ej har faaet. Ole Poulsen.svarede, at da hverken tid til at udcopiére stevningen er bleven Jens Pedersen nægtet ej heller hd.hr. Citanten paa sin side har nogen Ret at avsende Copien til Jens Pedersen, saa haabede hd. lovens bydende i den fald til fulde at have opfyldt. Dernæst fremlagde Citanten sit skriftlig forfattede Indlæg av 1ste. April sidstl. Oplæst etc. hvortil hd. sig udi eet og alt Refererede. I følge derav blev da først fremlagt og Oplæst Citantens Beskikkelse til Jens Pedersen av 16de. October 1747 der lyde etc. Hvorefter B.lensmanden Simon Poulsen Fliflet tilligemed Siver Siverud og Thord Blegen fremstoede og med Corporlig Eed bekræftede, at da de den 9de October 1747 Oplæste her paa gaarden Blegen for Jens Pedersen Citantens Requisition og beskikkelse av 16de. October samme aar, blev dertil av Jens Pedersen svaret i alle maader ligesom deres paategning alt udviser. Videre fremlagde Citanten et Original Skjøde udstæd av Ole Bjelke til Jens Olufsen paa denne tilliggende Naboe gaarden Blegen skyldende tils. 3 ½ huder dat. (Saxlund?) d. 13de. Marti 1681 og Tinglyst d. 15. Maji samme aar. Oplæst etc. og end videre fremlagde Citanten en ventileret Extract av Søndre Gulbrandsdahlen Ting Protocol, indeholdened det Skjøde, som Citantens Fader tilligemed Broder udi aaret 1736 d.18de. Marti udgav til Indstevnte Jens Pedersen Oplæst etc. Derefter forlangede Citanten sine Vidner Neml. Jacob Holte og Hans Øfstaas 2de. gaardmænd fra Toten Endelig avhørte. Jens Blegen sagde, at siden disse 2de Vidner ere her ubekandte Personer, saa formodede hd. at de ej til nogen Deposition vorde av Retten antagne, førend de beviser, hvor og hvo de ere. Citanten svarede, at de ved navn ere boesatte gaarde Mænd av Toten, som nu ere komne her paa stæden for at oplyse Slægtelinien, altsaa haabede hd. ikke, at de bliver forskudt, ti de maatte have faae anledning til at beklage sig for Rettens fornægtelse. Eragtet Retten finder ingen lovl. føye til at noget Citanten sine fremstillende 2de. godvillig mødende Vidner avhørt. Hvorefter Enkens forklaring blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende fremstoed saa 1ste. Prov Jacob Holte en gaardmand paa Toten 54 Aar gl. vandt, at Citanten Ole Poulsen Blegen er en Søn udav Poul Mickelsen Berg og Anne Jensdaatter Blegen, der vare ægtefolk paa Toten. Denne Anne Jensdaatter som var Citantens Moder, var igjen en Daatter udav Jens Olufsen Aschjem, hvortil Skjødet av 1681 lyder saa at Citanten er en Daattersøn av denne Jens Olufsen, efter hvilken hans Daatter førbemte. Anne Jensdaatter, som hun har hørt arvede denne gaard Blegen, som igjen er hendes Mand Poul Michelsen efter det Oplæste bevis udvisende, blev solgt til Jens Pedersen. 2de. Prov Hans (?) en gaardmand fra Toten 34 Aar gl. vandt og forklarede i Ord og Mening ligesom næst forrige Prov Jacob Holte. 3die Prov Peder Tollersrud en gaardmand her av Faaberg 76 Aar gl. vandt, at hd.vel erindrer for nogle mange Aar siden, at hd. tilligemed Thord Blegen underbekræftede til Vitterlighed et Skjødebrev udstæd av Citanten, Ole Poulsens Fader Poul Michelsen eller ældre Broder Jens Poulsen paa denne gaard Blegen, til

Opsidderen den Indstevnte Jens Pedersen, Men enten hvad Kjøbesummen skulle være eller hvad Penge bleve udtællede eller paa hvad tid og stæd dette skeede, det erindrer Provst ligesaalidt som enten det var Faderen Poul Michelsen eller Sønnen Jens Poulsen enten de begge eller hvem av begge der udstædet Skjødet. Og 4de. Prov Thord Blegen en gaardmand av Faaberg 46 Aar gl. vandt i ord og Mening det selv samme som 3die Prov Peder Tollersrud, saasom hd. hverken meere eller mindre kd. erindre. Citanten derefter fremlagde Provsten deres Velærværdighed hr. Ole Hanibal Hof hans Attest om Citantens alder og avkom tegnet paa Ole Poulsens Requisition til Provsten av 29de Marti 1748 Oplæst etc. De avhørte 4 Vidner Neml. Jacob Holte og Hans Øfstaas fra Toten tillige med Peder Tollersrud og Thord Blegen av Faaberg fremstoede derefter og med Eed samt Opragte fingre bekræftet deres før denne Oplæste Provning at være i alle maader saa rigtig og sandfærdig, at det alt ej sande vil. Citanten derefter fremlagde i Retten 2de.forseglede Punge, hvor udi hd. sagde at være 280 rd. med tilbud, at Jens Blegen samme ville imodtage imod gaardens rødiggjørelse. Jens Pedersen Blegen svarede hertil aldeles nej, hvorfor Pungene bleve Citanten tilbageleverede. Citanten Ole Poulsen avbød derefter nu for Retten at ville med sin Eed bekræfte, at hd. vil løse sig denne gaard til Odel og ingen anden. Jens Pedersen svarede, at siden hd. endnu ej har Declareret sig at mistroe Ole Poulsen for at ville løse gaarden til en anden, saa haabede hd., at ingen Eed i den fald bliver av Retten imodtaget, men i forvejen protesterede derimod. Ole Poulsen fandt sig til Eeds avlæg, naar fornødiges, villig udi ovenbente tilfælde. I øvrigt Refererede sig til sit Stevnemaal og indleverede Indlæg, i følge av hvilket hd. paastoed Domb, saasom hd. fra sin side sagde sig ej meere at have til bevis (??) at fremføre. Jens Pedersen sagde derefter, at siden hd. ingen Copie av Stevningen har faaet, saa har det været ham umuelig, at faa nogen Contra Stevning paa sin side udfærdiget, helst efterd. hd.havde glemt Tægtedagen og hd. vidste ligesom (?) førend hd.saa LougRettet i dag ankomme. Derudover maatte hd. forlange Sagen udsat i det Mindste til October maaned for at forsyne sig med Contra stevning og imidlertid det passerede at faae beskrevet. Citanten Ole Poulsen, som holdt sig stift til sit Indlæg, protesterede imod Opsettelse og paastoed Domb. Jens Blegen vedblev sit forrige og anholdt om udsettelse. Eragtet Retten finder ikke at den forlangede udsettelse kand den Indstevnte Jens Pedersen nægtes for at oplyse Sagen paa sin side, Ti forfløttes Sagen til den 3die October næstanstundende, da jorden er aaben og beqvem til besigtigelse, til hvilken tid Jens Pedersen forsyner sig med hvis hd. nødig eragter og ellers uden videre varsel har at møde til Sagens endelige avgjørelse, hvilket endog tjener alt nu siddende LougRette til efterretning.

oo 00 oo

Jørstadvolden i Fåberg 14.05.1748, fol. 62b:

Ao. 1748 dend 14de Maji blev Retten udi følgende Aastæds Tvistighed sat paa Øvre og Søndre Jørstad Volden beliggende ved Lougens Elv næsten lige over for Sundgaarden i Faaberg Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LougRettes Mænd Neml. Thord Blegen, Haagen Haand, Ole Snaghol, Christen (G?), Endre Kolberg, Erich Sønsteli, Christen Nørsteli og Harkild Wedum, som dertil av Fogden vare udnævned og ingen av Parterne havde noget at innelde imod. Hvorda Ole Larsen Jørstad paa eegne og Peder Erichsen Øvre Jørstads vegne kom for Retten og producerede deres skriftl. Stevnemaal av 29de. Marti 1748, hvorved i følge Tiden til i dag av indstevnte Peder Rønne, Jon Borud med de fleere Interessenter havde der udi avvigte høst og sidst Februari Maaned har bemægtiget sig

Citanernes Ejendeele og Fiskegrund derom at anhøre beviser og bivære Situations begranskningen, saavel som at lide Domb efter Stevningens videre Medfør, som blev Oplæst etc. De Indstevnte Neml. Peder Rønne, Jon Borud og de fleere vare for Retten tilstæde og tilstoede Stevnemaalets lovl. forkyndelse, hvorfor tillige paa samtl. deres vegne indfandt sig Procurator Peder Andersen, der gav tilkjende, at de Indstevnte forgive, de ingenlunde hverken har villet eller har oprettet noget nyt fiskeri, men alleene søgt og søger at benytte sig det fiskeri og de fiskestæder, som efter i hænde havende lovl. adkomst er deres Ejendomb, hvilket med meere til deres Sags Oplysning Comparenten forbeholdt dem ved Sagens fremgang lovl. at afbevise, og vilde altsaa for nærværende tid avvarte, hvad videre fra Citanernes side indkommer. Ole Jørstad begjærede Holm Jørstad og Halvor Mellum som Vidner i Sagen ere indstevnte, avhørte, hvilke 2de fremstoed og efterat Eedens forklaring av Lovbogen var lydl. Oplæst fremstoed 1ste. Prov Holm Jørstad en gaardmand i bøygden 46 Aar gl. Vandt og forklarede, at udi sidste høst udi Lagesild fangsten eller noget efter Michels dag var Vidnet tillige Halvor Mellum her neede ved Elven for at Reparere et Fiskegarn, imidlertid hendte det sig, at Ole Jørstad, som nyelig var ankommen her til Sognet fra sin gaard Steen paa Ringerige, kom gaaende her need til Stronden, og som hd. saae, at de Indstevntes Sønner og Tjeneste folk vare i arbejde med at ophæve sit Lagesild Fiskeri og huggede ud sin saakaldede udgjerd krak, gikk Ole Jørstad need til samme folk og efterat hd. havde bedt Vidnet tilligemed Halvor Mellum være med som Vidner, betydet dem, at det var imod hans villie at de havde ligget og fisket, saasom grunden var hans, men efterat de andre havde noget beraabt sig paa et Brev samt adskilligt derom imellem dennem og Ole Jørstad var talt, hørde Vidnet, at Ole Jørstad sagde dermed, at de ikke maatte videre befatte sig med noget Fiskeri eller arbejde paa hans grund, førend de havde vunden ved Retten Paa den tid siger Provet, at hd. ej saae, at det arbejde eller den Steengaard, som nu vises her paa stæden den tid var gjort. Endelig siger Provet, at Ole Jørstad bad de Indstevntes Sønner og Tjenere at sige sine forældre og hosboende, hvad hd. havde betydet dem. Ungefær 14 dage efterat det allereede omprovede var passeret, var Vidnet med Erich Øvre Jørstad, Citantens Fader, her neere og da de komme her, saae Vidnet, at her var eendel Mennesker paa dette stæd og vare alle i fuld bevægelse, men da Vidnet nærmede sig hid, reiste de bort, saa at da de komme her, var Pladsen rødig for folk, og ingen blev seet uden en dreng fra Borud kom ridende for at hente en skreppe, til denne dreng, sagde Erich Jørstad, det samme som Ole til de forrige, neml. at grunden hørte Jørstad til og at de ej maatte befatte sig her med noget arbejde med videre. Da siger Provet at hd. saa at den Needre og søndre steengaard av disse 2de. som nu sees, var allereede (?), men den øvre og Nordre endda ikke, ligesom hd. og saae, at den steen som der var opført paa steengaarden var taget paa stronden her ved vandet- for resten siger Provet, at denne grund, hvor Retten nu holdes og her oven for er jorden og øvre Jørstads grund, hvor de alt hvad videre vides kd., har haft sit driv-fiskeri her langsmed grunden, andet fiskeri veed Provet ikke at have seet av nogen av de Indstevnte her paa stæden. Endelig siger Provet, at hd. vel har hørt tale om et Lage sild varp kaldet Tjyru varpet, men hvor samme skal være beliggende, det veed Provet ej vissere end at hd. har hørt, at samme skal være beliggende her ved landen nogen stæds. Men dette veed hd., at gaarden søndre Jørstads Ejendeele strekker sig lige fra gaardens tuft til dette stæd. Andersen forlangede Retten vilde behage at indhente vidnets svar, om hd. ikke er vidende, at langs Elven Lougen findes adskillige Lagesild-varp lige ud for en og andre gaarders Ejendeele og dog ikke des mindre til samme Lagesild varp eller Fiskerier ere andre ejere og beviser end de gaardene besidde og hvis ejendeele støde imod grunden. Resp.: Jo Vidnet veed det dog saaledes, at Vidnet ej veed, enten saadanne varp ere skyldsatte eller ikke. Videre om ikke de saaledes lagesild Fiskere ejende benøtter sig stronden til fiskeriets fremtarv i fornøden Maade. Resp.: De saaledes paa fremmed grund Ejede Varper veed ej Provet, hvorvit de benøtte sig Stronden videre, end de drage sine garn op paa Landet, av saadanne

betaler nogle Landslot andre ikke. Paa Ole Jørstads spørsmål, svarede Provet, at hd. her paa stronden ej her seet nogen fiske hytte, førend sidste høst, som blev needtaget av de Indstevnte, da Erich Øvre Jørstad kom her som førbemelt. 2de. Prov Halvor Mellum 21 aar gl. en gaardmands Søn vandt og forklarede, om den første beskikkelse i fjor høst, da hd. var med Holm Jørstad og Ole Jørstad her ved Stronden, ligesom næste Prov Holm Jørstad alt fremført haver, ligesaa om grunden ligesom næst forrige. 3die Prov Ole Midtjørstad en gaardmand 41 Aar gl. vandt, at hd. var med Holm Jørstad ved den sidste beskikkelse i fjor høst samt saae det samme som første Prov Holm Jørstad forklaret haver. For at forkorte Processen tilstoed Vederparterne, at denne grund hvor mødet nu holdes er øvre Jørstads Slot Land, ligesom og at Søndre Jørstads Ejendeele strekker sig lige fra Jørstads huse til dette stæd hvor dette modstøder, dog under forbeholden av deres ejede fiskeri lige ud for Voldene. Ole Jørstad sagde, det viser sig øyensynlig, at det stæd eller saakaldede Lagesild Varp er beliggende følgelig stevningens indhold, saa godt som halve deelen paa Søndre og den anden halve deel paa øvre Jørstads grund og Ejendomb, hvorefter hd. begjærede 2de. Vidner avhørt Neml. Peder og Ole Larssønner Sørhoven. Derefter fremstoed 4de. Prov Peder Larsen Sørhoven en gaardmand 50 aar gl. vandt, at udi ald den tid, som Vidnet kd. mindes tilbage, har ingen anden end Søndre og øvre Jørstads Opsiddere her hvem de har godvillig taget med sig, haft sit fiskeri, bestaaende udi Drivgarn, langs med stronden paa dette stæd, hvor nu de paastevnte steengaaere ere opførte, Lagesild veed Provet ingen tid at være fisket paa dette stæd av nogen, Men for nogle Aar siden, som Vidnet ej kd. erindre hvor mange dog at det er under 20 Aar siden, skeede det, at de Indstevnte Mænd av (?) en saakaldet udgjær en høst, men enten de da drog nogen fisk eller ikke det erindre Provet ikke, men dette veed hd. at de siden ej har været der førend sidste høst. Dog siger Provet at der synes endeel en gl. toft av en steengaaerd, som i forrige tider har været brugt, men Vidnet mindes ej, at den var bleven benyttet. Ole Jørstad bad Retten tilspørge Provet 1. om hd. i ald den tid hd. mindes kd. være bekjendt, at de Indstevnte har bemægtiget sig videre grund til aarl. brug, uden alleene det saakaldede Michels Varp, som møde paa det selv samme stæd, hvor Søndre Jørstad med de andre har taget til sig at fiske med Drivgarn fiskeri har sluttet? Resp.: Ikke oftere end det eene Aar, som før er omprovet, da hd. end ikke veed at sige om de da virkelig fiskede, men vel at de lagde ud gjerd som førbemelt er. 2. om hd. ikke veed, at Søndre og øvre Jørstad sædvanlig hvert aar ubehindret av andre har betjent sig av den før omprovede grund fra det første om Sommeren som den første saakaldede Hunder Øret har begyndt at gaa op i Elven, og saa langt ud paa høsten, som den slags fisk har gaaet op. Resp.: Jo. 3. Om hd. ikke veed at fra de Indstevntes side nogen har tiltaget sig med usædvanlig fiskeri, som av Citanterne er bleven hindret og hd. Neml. Provet Peder Larsen Hoven av Citanteren er bleven bekjent til Vidne om? Resp.: Engang for ungefær et halv snees Aar siden, erindre Provet, at det hendte sig at en ustevnt Mand indfandt sig for at bruge sine Drivgarn, som hd. saaledes havde drevet een a toe aftener, kom Citanterne hr. Ole Søndre og Erich Øvre Jørstad og fratoeg denne Mand Fiskegarnet, som blev arresteret, men hvorledes de siden bleve forenede, det erindre Provet ikke. Dette kd. Vidnet udvise paa stæden. Andersen forlangede at hans til 1. Vidne formede 2de. Qvæstioner av dette og de fleere Vidner maatte besvares, ligesom hd. og begjærede, at dette og de fleere Vidner maatte forklare sig om de ikke er bekjendt eller har hørt, hvor det saakaldede Lagesild Fiskeri Tjyru Varpet er beliggende? Vidnet svarede til 1ste. og 2den Qvæstion reent jo. Til 3die svarede at Tjyru Varpet har hd. tit hørt nævne og har og hørt av nogle folk, at det omtvistede stæd imellem de 2de. steengaaerd skulle kaldes Tjyru Varpet, men av langt fleere har hd. hørt det kaldes Biringen, neml. den øvre Aadel. Ole Jørstad begjærede end videre Provet tilspurt, om ikke stronden og landet som er paastevnt, alle tider har været foruden arbejde av andre Sognets folk. Resp.: ikke videre end før omprovet er. 5te. Prov Ole Larsen Wormstuen husmand under Sørhoven broder til næst forrige Prov og fød

samt opfødt tillige ham her i Naboelavet gaarden Sørhoven 42 aar gl. vandt og svarede ligesom hans broder 4de. Prov Peder Larsen fremført haver, undtagen den begivenhed med den ustevnte Mand, hvis garn Citanterne skal have taget, det saa Provet ikke, men vel havde hans broder Peder Sørhoven talet derom. Ole Jørstad Reserverede sig fleere Vidners førelse naar begranskningen er skeet, om fornødiges, ligesom og General Qvæstioner til samtl. Vidner, naar de er Eedfæstede. Derhos producerede sin gl. Fader Lars Pedersen Jørstads paa gaarden Søndre Jørstad havende Bøxel Contract og brev av 2den Marti 1683 Tinglyst den 25de. Juni 1689, hvormed hd. vil bevise, det hans gl. Fader var berettiget til saavel gaarden Jørstad som det ved grunden værende Fiskeri var til brug og nyttiggjørelse foruden nogen slags forbeholdenhet, hvilket hd. begjærede Retten tilført Oplæst etc. 2. Producerede hd. sin gl. Fader bemte. Lars Pedersens Skjøde paa gaarden Søndre Jørstad av 4de. April 1711 og Tinglyst den 6. Juli samme Aar, hvorved hd. vil bevise at den selv samme bøxlede gaard Søndre og Needre Jørstad ved Skjøde er hjemblet til hans gl. Fader foruden nogen slags forbeholdenhet av gaardens tilliggende ejendeele enten udi land eller vand med sine sædvanlige og tilhørende Fiskerier, som baade udi Bøxel Contracten og Kjøbs brevet er anført, hvilket Skjøde blev Oplæst etc. 3. Producerede Peder Pedersen, som er Citanten Peder Erichsens Morfader, hans Skjøde for gaarden øvre Jørstad dat. 4de. April 1711 og Tinglyst 6. Juli samme Aar Oplæst etc. hvormed hd. vil bevise, det Peder Øvre Jørstad er berettiget til Fiskeriet for sin jord og grund ligesaavel som Needre og Søndre Jørstad. 4. Producerede hd. nu gl. avgn. Cort Coldevins, da brugende Skatteboeg av 1688 fra pag. 1 til 3, hvormed hd. vil bevise, det gaarden Søndre og Needre Jørstad skyld. 1 ½ hud 2 pund (6 ?) fisk, hvorav Skat Continuerlig er svaret til denne tid, Oplæst etc. 5. Producerede avgn. Foged Svend Steenersens Skatteboeg fra 1721, hvorav hd. begjærede Act. 1 tilført 1 og 2 hvorved hd. ligeledes vil bevise, naar Opjordnet udi BaasVolden og (K?hougen) Engeland fragaae, det søndre og Needre Jørstad fra alders tid saa endnu Continuerende, har svaret og svarer Kongel. Skatte for 1 hud 6 skind 2 bt.. 6 M. fisk, som naar adkomsterne overvejes og betragtes, gjør den skyld 3 huder og altsaa svares for 1 ½ hud fiske skat for Citantens gaard Søndre Jørstad. 6. Producerede hd. 1738 Aars Skattebog for Øvre Jørstad under nuværende Foged hr. Christen Prams haand, hvorved hd. vil bevise, at gaarden Øvre Jørstad skylder aarlig til hans (Majsts. Casse?) 3 huder 1 ½ bt. Fisk, som efter beregning gjør 1 hud tils: 4 huder, naar det producerede Skjøde betragtes, skatter de aarl. For 1 hud fiskerie, hvorom hd. begjærede Acten tilført pag. 1 og 2 oplæst etc.. hvorefter hd. begjærede Aastæden begransket av Retten. Retten begav sig derefter hen til Aastædens begranskning og forfandt det omtvistede stæd eller Lagesild varpet være beroende imellem 2de. steengaaerde, lagt der udav de Indstevnte siden sidste høst, den øverste og Nordre av disse steengaaerde begave vi os først til og forefandt den endnu ikke at være fuldfærdig, men ikun at bestaae av eendeel needlagde træer paa hvilke er lagt eendeel store steene som de Indstevnte Mænd eenstemmig tilstoede at være udi sidste Vinter førte over Isen til dette stæd fra Sundgaardens ejendeele, hvis ejere de derom har bedt om forlov, disse saaledes frembragte steene vare mange og store, efterat vi alt havde erfaret, blev os av Vidnerne Peder Sørhoven og Ole Wormstuen anvist (?) eller levningerne bestaaende udi eendeel gamle træer, av den ældgamle steengaaerd som paa dette stæd i førmaals tider have været og hvis bygnings Mænd eller OpretterVidnerne ej vidste at navngive, disse træer eller (?) laae need i stronden saa dybt saa at de ej kunde hindre Citanternes drivgarn, hvor imod den nye steengaaerd laae formedelst de høye og store steene, den var forsynet med, høyere end at drivgarnene kunde gaae over dem, da vi saaledes havde overseet den øvre steengaaerd, følgede vi stronden need og sør efter og tællede 153 skrit indtil vi komme til den andre og Needre steengaaerd, denne forfandt vi at være fuldfærdig saaledes, at under ligger træer, over træerne eendeel store steener og derpaa eendeel smaae steene, som de Indstevnte tilstoede, at have taget paa stronden udi deres formeentlig med rette tilhørende

Varp, denne anden steengård anseer vi ligeledes at være saa høyt opført, saa at Citanternes drivgarn ej over dem kd. passere, og saaledes skjønnede vi, at Citanternes brug med drivgarn at være ved disse 2de. steengårde ganske forstengt og forbudt. Vidnerne de 2de. forbemte. Peder og Ole Larssønner anviste her ved de sidste ligesom ved de første, at paa det samme stæd, hvor denne steengård nu er, vises (?) og levninger av en gl. steengård, hvorav folk i forrige tider har betjent sig, hvis stiftere eller brugere Vidnerne ej kunde erindre eller navngive. Videre anviste Vidnerne os det stæd hvor de Indstevnte Mænd udi sidste høst havde sin tilholds eller fiske hytte, hvilket stæd, som stode til øvre Jørstads Vold, syntes at være noget forbrendt. I øvrig observerede vi Citanternes Slot volde at ligge langs ved Elven saaledes at Søndre Jørstads ligger over og Norden for, og Øvre Jørstads sønden og Needen for. Endelig forklarede Provenerne at Citanterne har ald den tid de kd. mindes haft sit drivfiskeri ovenom denne beskrevne Aastæd aarl aars uforhindret. Videre observerede vi ikke, hvorfor Retten begav sig i hus igien og der oplæste for Parterne dette beskrevne. Ole Jørstad derefter begjærede Vidnerne Eedfæstede. Andersen derhos anmeldte, det Vederparterne til sin tid og inden Sagens Slutning ved Domb agter at føre Vidner paa deres side baade betreffende det omtvistede stæd er derefter lovl. adkomst ejende Lagesild Varp Tjyru Varpet, saa og om dette, at samme fra gl. tider av ligeledes nu have sig tilstængt har været med steengårde paa begge sider avhegnet saavel som meere til Sagens rette Sammenhengl. Oplysning. hd. vilde derfor meene, at ikke de av Citanterne nu førte Vidner kd. blive Eedtagne, forinden Vidner paa begge sider ere førte og ald fornøden udvisning skeet og det paa grund av lovens 1 bogs 13de Cap. 9 Art.; hvilket hd. indstillede under Rettens lovforsvarlige Eragtning. Ole Jørstad Replicerede, det Vederparterne har haft tid nok, om de end havde vildet stevnt Contra i Sagen til Oplysning paa sin side og om noget derimod skulle indfalde, erbyde hd. sig til uden Stevnemaal at høre og imodtage alt de til Oplysning kd. have at oplyse, og som Ole Jørstad formeentl. har bevist alt hvad hd. har paastevnt naar Observeres at Reservationen hd. har anført, formeener derhos, at de førte Vidner ikke kd. imodsiges at blive Eedfæstede paa Citanternes ydermeere bekostning, helst Mon. Andersen har haft sin fulde Rettes nydelse og Qvæstioneret Vidnerne, paastaaer derfor at førte Vidner til Eed antagne, som hd. ydmygst indstillede under Rettens godbefindende med Reservation av Qvæstion til Vidnerne, naar de har seet saavel som at høre flere om hd. det fornødigte. Andersen Refererede sig til sit forrige og derfor sagde, hd. ikke kd. forestille sig, det Ole Jørstad (?) denne sinde at agere sin Sag til Doms eller at saadant kd. skee i henseende hd. og Interessent ej endnu har seet Opfyldt den Kongel. Allernaadigste forordning av 31. Marti 1719 ved at lade de omtvistede Aastæder optage og vedbørligen antagne.. Ole Jørstad Replicerede det hd. formeentl. sit Stevnemaal, som ikke er av vidløftigere betydning, end dette ved begranskning av Retten i dag er over og anseet, formeener derfor Retten ogsaa selv har beseet dens Situation, paastaae derfor Retten og denne Sag nyde sin fremgang, helst Sagen Dependerer ikke av langt fra liggende Skov eller udmark, men saa godt som inden ager jorderne, hvorfor hd. vedblev sit forrige. Eragtes. Da de Indstevnte ikke med nogen Contrastevning til Vidners førelse paa dennems side har denne sinde forsynet sig, holde Retten Deres Declaration at ville herefter begagne Sagen med Contra stevning, alt for betænkelig til at antages saaledes, at samme skulle hindre Citanternes Vidner, som ere avhørt og har gjort sin udvisning, at blive til Eed antagne, hvorfor de 5 allerede avhørte Vidner Neml.: Holm Jørstad, Halvor Mellum, Ole Midtjørstad, Peder og Ole Larssønner Sørhoven fremstoede og med Corporlig Eed samt opragte fingre bekræftede enhver sit Provemaal og udvisning. Ole Jørstad begjærede at Retten vilde indhente Vidnernes svar under avlagde Eed, om de veed at de indstevnte Vederparter nogen tid har haft brug eller Fiskeri paa de omtvistede stæder. Vidnerne sagde sig herom tilforn at have prøvet og svaret, hvortil de sig Refererede. Derefter Ole Jørstad sagde som før at være villig til at anhøre Vederparternes Vidne og bevise og derpaa formelde sin Irettesettelse saaledes, at siden det er

med de førte Vidner og Producerede Documenter noksom bevist , at den paastevnte Aastæd er Citanternes sande Ejendomb, det og ved Rettens begranskning er klarlig erfaret, hvorledes de ved sin selvraadige adfærd har ganske spildt og Ruineret Citanternes ældgamle Fiskeri med Drivgarn, saa paastoed hd. følgelig Loven og sit Stevnemaal, det enhver av de Indstevnte bliver anseet til enhver av de 2de. Citanter med Mulct bøde og omkostninger, samt at de een for alle og alle for een maa tilpligtes at gjøre stæden rødlig og saa god som den før var. erindres derhos at Retten Observere hva Mulct bøde for saadan behandling i Lov og forordning er dicteret. Andersen sagde, at de Indstevnte ikke nu har tilfælde eller i hast kd. faa de fornødne Vidner, men om dette er Ole Jørstad som det er dem om Sagens snarreste endskabsbefordring, at gjøre, saa var Andersen begjærende, det Ole Jørstad nu i Protocollen villig erklære sig, om hd. er fornøyet med og antager for fuldkommen lovl., at det Contra Stevnemaal Vederparterne agte i Sagen at udfærdige vorde forkyndt paa hans ejende gaard her i Sognet Søndre Jørstad og Copie der leveret til hans Interessent Peder Øvre Jørstad. For øvrigt mest at haabe det Citanterne av Retten vorde forelagt at opfylde den forhen allgerede Forordnings Indhold, vilde hd. ikke nu opholde Retten med nogen besvarelse paa forestaaende Ole Jørstads Demonstration og paastand, men forbeholdt Vederparterne saadant til sin tid og deres Ret i alle maader, holdende fore Sagen uomgjengelig formedelst den Post Cituations Cart betreffende til en anden belejlig tid uomgjengelig maa udsettes, til saadan tid det er Vederparterne forbeholdt sig med deres Contra stevning og bevisligheder at indkomme, haabende derhos, at tiden saaledes, ifald Ole Jørstad ej skulle approbere ovenstaaende proposition, forkyndelsen betreffende vorde sat, at de kd. lovl. faae Stevningen forkyndt for Ole Jørstad paa hans boepæl, der i et andet LougDømme er beliggende. Ole Jørstad Replicerede det hd. har. anbudt og endnu anbyder Vederparterne, det hd. vil imodtage hvad lovlig Contra Varsel Vederparterne lovl. vil indkomme med; Men som hd. er her fra stædet boende og Mile vis (gemas?) den i adskillige aarets foer (?) stor Distance, hvorfor hd. efter sit tilbud vilde gjerne udbede sig om det kunde være Vederparterne til velgefal paa nogle dages tid. Men at forpligte sig til at møde efter deres lejlighed kd. hd. ikke, men meener at have opfyldt sit Stevnemaal med beviser samt den anordnede Cituation av Retten begrænset øyensynlig, saa at de Ting var formeentl. Opfyldt, hvorfor hd. vedblev sit forrige med tillæg, at de Indstevnte bliver anseet efter hans forrige paastand uden videre Opsettelse.. Desuden begjærede hd. at Retten vilde imponnere Vederparterne og fuldmægtigen Mon. Andersen at de vilde skride nærmere til Sagen, om de har noget paa sin side og paastoed Domb. Andersen Refererede sig til sin næst forrige indførte formeening og derhos sagde, at Vederparterne ikke heller kd. vedtage Sagens foretagelse igjen paa nogle faae dage, saasom de Lov og forordninger (gemas?) dens Vidner enda see ind stevnte. I øvrigt kunde hd. ikke forestille sig at i Sagen, førend den paa begge sider er bleven forhørt, kd. holdes nogen Domb, allerhelst for den førømmeldte forordning om Aastædens avtegnning er opfyldt. Ole Jørstad Replicerede, det hd. formeener, at Forordningens klare lydende ved de første Prov og udvisnings begranskning er opfyldt, saasom Sagen dependerer ikke av Ejendom til fjelds, men udav ager jordet, formeener derfor at forordningen om Situations Carts indberettelse ej kd. hentydes til denne Sag, paastaaer derfor sit forrige, helst Sagen er av den Natur følgelig hans Stevnemaal, at den ikke taaler lang udsettelse, saasom deres Fiskeri begynde i Medio Juni, da vandet er størst og contiuree saalænge som det saakaldede Hunder Øret Fiskeri vedvarer i Lougen. Eragtet. Efterd. de mangler til denne Sags slutning og paadømning saavel paa Citanternes side det udi hans Majests. Allernaadigste forordninger befalede Situations Cart som paa de Indstevntes side Contra stevning til deres bevisers forhør og Sags Oplysning, saa forfløttes Sagen til Onsdagen den 7de. Augusti førstkommende, til hvilke tid Citanterne forelægges at forsyne sig med Aastæds Av(Rødning?) og de Indstevnte med Contra stevning og hvad de videre fornødiges eragte, alt til Sagens endelige Slutning.

oo 00 oo

Hovemoen i Fåberg 16.05.1748, fol. 65a:

Ao 1748 dend 16de Maji blev Retten udi følgende Aavirke og (E?) Twistighed sat udi Søndre Hoven Moen ved haffelden, hvor Schjeggestad Moen skal modstøde, og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Neml.: Jon Traasæt, Amund ibid., Endre Kolberg, Erich Onsum, Ole Midtjørstad, Erich Øvre Jørstad, Jens Øfstedahl og Rasmus Besserud, som dertil av Fogden vare udnævnte, men som Rasmus Besserud befandtes noget paarørende til Citanterne udtrædde hd. og udi hans stæd satte sig Ole Fagstad. Hvorda Ole Jørstad kom for i Retten paa Citanterne Peder, Erich, Ole og Lars Søndre Hoven deres Vegne, som og selv alle for Retten var tilstæde, og indgav deres skriftlige Stevnemaal av 24de. April sidstl. hvorved i følge tægtetiden til i dag er indstevnt Thomas Schjeggestad og Nils ibid., samt SognePræsten hr. Nils Stockfledt og Meenige Almue i Faaberg, som skal være ejere av eendeel udi gaarden Schjeggestad til Vidners anhør og Dombs paafølge efter Stevningens videre Indhold, som blev Oplæst etc. hvorefter Stevnevidnerne B.Jensmand Simon Fliflet og Stener Fliflet Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse at være skeet for de paagjeldende Parter og Prov ligesom deres paategning alt udviser. Av de Indstevnte mødte Thomas Schjeggestad. Eendeel av Almuen var tilstæde og havde intet i denne Sag at svare, men var fornøyet med dens fremgang. Men Nils Schjeggestad var ej tilstæde. Ole Jørstad begjærede de Indstevnte Prov avhørte. Thomas Schjeggestad anmeldte, at som der er i gaarden ½ hud Præsteboelets gods og ½ hud Kirkens, og gaarden i sig selv eller bølxel Retten er av det (?) gods som Kongen allernadigst har sig RelutionsRetten til forbeholden, saa protesterer hd. imod at noget foretages med Sagen, førend alle Vedkommende, det er hr. Stiftamtmanden efter Loven for Præsteboelets gods og for Relutions Rettens skyld vorde lovl. stevnet. Ole Jørstad sagde, at eftersom denne Sag ikke er vist paa Schjeggestad gaardens Aastæd, men alleene for at bevise den fornærmelse, som Schjeggestads Eene Opsidder fornemmel. Thomas Hansøn har tiltaget sig at forøve paa Citanternes ejendomb, kd. heller ikke Præjudicere SognePræstens indkomme eller Almuen, formeener derf. Sagen i følge Stevnemaalet nyde sin fremgang. Nils Schjeggestad kom for Retten og sagde, at hd. som ejer den halve deel i Schjeggestad har altid holdt sig den deele haffelde efterrettelig, som retten nu seer her i Moen, har ingen tid gaaet derover med noget brug, uden naar hd. har bedt Hovi Manden om forlov dertil at hugge endeel Taaldbar busker, saaledes siger hd. at have forholdt sig udi de 27 til 28 Aar, som hd. har beboet Schjeggestad saa at hd. har med denne Sag slet intet at bestille, men hvad haffeldingen angaar da nægter hd. ikke, at hd. jo vil herefter som hidentil være med at holde haffelden ved lige. Thomas Schjeggestad vedblev sit forrige Exception og begjærede Eragtning. Ole Jørstad Referede sig til sit forrige svar og var med Eragtning fornøyet. Eragtet. Om det var for Retten bevist, som det ej er, at gaarden Schjeggestad er av hans Majestets Relutionsgods, finder dog denne Ret ej ved Lov tilladt at Coupere Sagen fordi at hans Excellence hr. Stiftbefalingsmanden ej er stevnt til denne Sag, som hverken angaae gaardens besiddelse Aasæde eller noget saadant, men ikun viser sig av et aavirke begaaet av Shjeggestads eene Opsidder Thomas Hansen, hvorudover Eragtes at Sagen bør nyde sin fremgang efter den skeede Indvarsling fremkomme derefter de samtlige tilstædeværende Vidner, for hvilke Eedens betydning av Lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende. Fremstoed saa 1ste. Prov Hans Lunde en gaardmand i Sognet 64 Aar gl. opvoxen paa Lunde her i Nærværelsen, vandt at for 36 aar siden, da Vidnet var enda hjemme hos sine forældre paa Lunde, erindrer hd. at Morten Schjeggestad, som den tid beboede Schjeggestad og var Nils`formand og Værfader, lejede Vidnet med fleere til at paalegge og i standsette denne haffælde, som nu er her i Moen, hvor Retten betjenes, hvilke

haffælde da blev lagt, ligesom den nu ligger Neml. need fra Elven ved haltsteenen op til BælBroen, samme tid var og fleere med fra Schjeggestad saavelsom og eendeel fra Sørhoven. 2de. Prov Mickel Hansen husmand under Schjeggestad fød og opfød paa Schjeggestad og Broder til den Indstevnte Thomas Hansen 50 Aar gl., vandt at ald den tid hd. kd. mindes har denne haffelde ligget her i Hovi i Schjeggestad Moen ligesom den nu ligger, neml. need fra halstenene op til BælBroen, denne haffelde var og Vidnet med for 9 aar siden at paalegge et stække av, hvilken haffelde da blev paalagt og paa nye i standsat formedelst, at Schjeggestads hæsten var med skab befængt. Dette arbejde forrettede Vidnet som husmand under Schjeggestad og altsaa efter hans husværts ordre. For at forkorte Processen tilstoed Thomas Schjeggestad for Retten, at hd. Norden for denne opprovede haffælden har saavel i sidste Vinter som forrige taget nogle læs Taaldbar beløbende aarlig til 9 a 10 smaae læs, hvortil hd. formeener sig at være berettiget, siden hd. holde denne Moe saalangt som hd. har gaaet med brug derudi, at være samejevirke for Schjeggestad og Hovi gaardene. Ole Jørstad sagde, at siden Thomas Schjeggestad har tilstaaet den paastevnte hugst, holdt hd. ufornöden derom at opholde Retten med Vidners førelse, men med Reservation av fleere Vidners førelse, ifald fornødiges skulle, samt fleere Qvæstioner til de førte Vidner, forlangede Aastæden av Retten begransket. Retten begav sig derefter hen til Aastædens begranskning og begav vi os først need til den omprovede saakaldede hald steen, som de 2de avhørte Vidner Hans Lunde og Mickel Hansen anviste need ved stranden av Lougen Elv og som vi befandt at være en ganske stor og merksom steen, fra denne stæd viste Vidnerne hvor Skillehaffælden begynder og strekker sig opefter igjennem den paa begge sider der beliggende Skov eller Moe, vi fuldte der fra efter Vidnernes anvisning haffælden, og befandt den at bestaae av ganske gammel veed, saa at den nu trænger til Reparation, dog var der ingen stæd, at vi jo kunde see og skjønne haffælden at være, Vi forfuldte saaledes haffælden som vi befandt, at ligge been og i Lige Linie indtil et godt stække op i Moen, hvor (tver?)Elven Bæla needkommer og mod møder fra dette stæd i Moen opefter lige til Bæl Broen, følger haffælden Elven Bælas Løb og altsaa bøyer sig kroged efter Elven. Paa disse sistbemte. Stæder neml. op i Moen paa begge sider Elven Bæla saa vi at være beliggende adskillige smaae Engeslotte og sletter hvorom der var ingen dispute efter begge Parters Declaration, at jo de Slotte, som ligger sønden for Elven Bæla tilhører Schjeggestad, men de Norden for Sørhoven, ligesom og øverst ved Bæl Broen enhver av bemte. Gaarder har sine Slotte og Sletter hver paa sin side uden Dispute, men noget neede i Moen var det, som Thomas Schjeggestad selv anviste stubberne av de Toldtræer, som hd. forhen har tilstaaet paa den Nordre siden haffælden at have hugget og fremkjørt og paa disse stæde meener hd. Moen at være sameje, skjönt vi befandt Moen saavel neederst som øverst at være ved haffælden Separeret som ovenbeskrevet er.. Videre Observerede vi ikke paa denne vores vej, der var værd at beskrives, uden dette, at da vi stoede ved den førbemte. Haltsteen, blev Vidnerne av Ole Jørstad tilspurt, om de kunde Peege hen til Leerkloppen eller Leerbekken, hvor Søndre Hovens Ejendele befindes. Da Vidnerne Peegede Nordefter til Sundgaarden, hvor Leerkloppen er bekendt at være. Vi begav os derefter hen til stæden, hvor Retten blev sat og der oplæste for begge Parterne den beskrevne befarung. Endelig erindrede LougRettet, at undervejs neede i Moen hen imod stranden forefandt vi en sterk vej, som Bøygde folk og andre betjene sig av, denne vej laae tvers igjennem den før beskrevne haffelde og altsaa efter Provenes udvisning forhen har været forsynet med grin, men nu var grinden needkast og syntes ikke nogle levninger av (?) I øvrigt fandt vi paa den heele haffelde slet intet led eller grin, skjönt der vistest adskillige Raag eller smaa veje over og igjennem bemte. Haffælde. Ole Jørstad begjærede derefter de førte Vidner eedfæstede, hvilke. Neml. Hans Lunde og Mickel Hansen fremstoed, og efterat enhvers Provning var dennem atter forelæst, med Eed og opragte fingre bekræftede samme at være sandfærdig. Ole Jørstad derefter begjærede at Retten vilde taxere den paastevnet Bar, som Thomas Schjeggestad selv Personlig

har tilstaaet av ham at være hugget og frakjørt, hvor mange Penge bemte. bør kd. være av værdi og samme værdi i Protocollen anføre. De av Thomas Schjeggestad tilstaaede 18 læs blev derefter taxerede a 2 sk. læsset for 36 sk. Ole Jørstad derefter producerede et Pergaments brev under forrige Tingskriver avgn. Mouritz Jensen, og 6 LougRettes Mænds bekræftning, hvilket indeholdt et arveskiftebrev forfattet paa gaarden Blager i Loms Præstegjeld og viser blant andet gaarden Sørhovens strekning needen til at være fra Leer Kloppen hen til haldsteenen. Oplæst etc. Thomas Schjeggestad svarede til det fremlagde Pergaments brev, at som det ikke er skeet paa bostæden ej heller vedtaget av alle angrensende, at det derved ansette skifte skulle saaledes forbliv, da henstilles til Retten, om det ikke er et (benke?)brev, som er u- afkreftlig og ikke kd. præjudicere Schjeggestads Beboere, siden hverken de eller nogen paa deres Vegne haver dermed samløbet. Ole Jørstad ydmygst forestillede, at eftersom med de Eenstemmig førte Vidner Sagen er bevist saavel som med Thomas Schjeggestads eegen tilstaaelse, saa paastoed hd. i følge det producerede Stevnemaal sagen at blive paakjendt. Thomas Schjeggestad forestillede Retten, at da det formodentlig med Vidner kd. bevises, at Schjeggestad i fordums tid har haft frit barhugst og Fæe beed med videre brug paa de stæder, hvorfra Hove Mænderne vil nu udelukke dem, saa maatte de begjære Sagens anstand til belejlig tid, da de agter efter Contrastevning at føre deres Contra Vidner, hvilke deres forlangende de henstillede under Rettens eragtning. Ole Jørstad vedblev sit forrige med tillæg, at eftersom den eene av de Indstevnte neml. Nils Schjeggestad har under Retten Declareret, at hd. vil holde sig det gl. deele efterretlig saavel som at svare sin andeel paa deelehaffældens Istandsettelse og nu er det just den tid av aaret, deslige gjerder bør settes i stand, altsaa formeener hd. med paastand, at denne Thomas Schjeggestads forlangende ej bliver hannem føjet, men nu som før paastoed Domb, men om uventelig at (ikun?) Respectere Ret skulle føje hans forlangende, Reserverede hd. Citanernes Tarv i alle maader. Thomas Schjeggestad anholdt som før om udsettelse og forlangede det passerede beskreven Eraget Retten finder ingen lovl. føye til at nægte Thomas Schjeggestad den forlangede udsettelse til samme bevisers førelse paa sin side, men bevilges Sagens anstand til den 9de. Augusti førstkommende her paa Aastæden at foretages, da Thomas Schjeggestad forsyner sig av hvis hd. nødig eragte til Sagens endelige Slutning.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 12.06.1748, fol. 67b:

Ao. 1748 dend 12te Juni blev det almindelige Sommer Sage og Skatte Ting for Faaberg Prestegjelds Almue holden paa lensmandsgaarden Fliflet ibid., og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LovRettes Mænd Neml. Ole Snaghol, Christen Kirkerud, Jens Blegen, Nils Schjeggestad, Haagen Haand, Christen Huse, Erland Grønlien og Knut Ourlien. Hosværende Kongel. Majestets Foged Sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongel. Majestets allernaadigste Forordninger og andre Høy Øvrigheds Ordres som følger neml.:

1. Forordning, hvorved Loven og Forordningen av 6te. Febr. 1694 angaaende publicqve Regnskabers avleggelse med videre igjentages og skjerpes Dat. 23de. febr. 1748.
2. Concession, hvorved hendes Majestet Dronningen er overdragen fri Disposition over Pærle fangsten i Norge. Dat. 11te. April 1748.
3. Cammer Collegii brev til Fogden angaaende hvorledes imod de forskudde, som gjøres av de Kongel. (?) til Delinqventens underholdning skal forholdes. Dat. 11te. Febr. 1748.
4. Cammer Collegii Ordre og Instruction for Fogden, hvorledes hd. med Munderings, Udrednings og Stam kvarters-Pengene skal forholde. Dat. 2den Marti 1748.

5. hr. Stiftamtmandens skrivelse til Fogden angaaende, at Qvarter Mesteren for det fattige Væsen i bøygden skal efter Vedtægt gjøre frieskyds som andr. Dat. 13de. April 1748.
 6. Dito til Fogden angaaende Deliquventen Anders Høfding, som er rømt fra Lensmanden paa (?), hans eftersettels. Dat. 20de. April 1748.
 7. Dito Ang. Delinqventen Rasmus Høgs eftersettelse. Dat. 6te. April 1748.
 8. Dito ang. Completerings Sessionens holdelse i dette Aar. Dat. 20. April 1748.
 9. Dito ang. at give indberetning om Saugernes og Skovenes beskaffenhed her Districts Dat. 1. juni 1748.
 10. Fogdens forfattede og approberede Regning over jagtpengene her i Fogderiet f. 1748. Dat. 29de. Juni 1748.
- Dernæst følgende Almuens Breve Neml.:
1. Sødskene Skjøde til Nils Rasmussen Aanerud paa gaarden Aanerud for 70 d. Dat. 14de. April 1748.
 2. Nils Rasmussen Aanerud Obligation til Ole Smeestuen for Cap. 120 rd. imod Aanerud til Pant. Dat. 13de. April 1748.
 3. Nils Aaneruds forbindelse til avg. Peder Poulsens børn angaaende Halvorsstuen. Dat. 13de. April 1748.
 4. Nils Aaneruds Føderaad-Contract til sin Moder Guri G.daatter av Aanerud. Dat. 13de. April 1748.
 5. Peder Randgaards Obligation til Halvor Hougen for Cap. 400 rd. imod Randgaard til Pant. Dat. 13de. April 1748.
 6. (?) Zieglers Qvittering paa Erich Dahlbyes Obligation for Cap. 100 rd.. dat. 24de. Marti 1746.
 7. Erich Dahlbyes Skjøde til Jacob Svendsen paa halvparten for 1 ½ skind i Dahlbye for 100 rd. 1 ort 14 sk. 13 april 1748.
 8. Erich Dahlbyes Obligation til Johannes Sætter for Cap. 100 d. imod ½ Dahlbye til Pant. Dat. 13de. april 1748.
 9. Hans Lundes Obligation til Erich Sønstelién og Siver Schjellerud for Cap. 300 rd. imod gaarden Lunde skyld. 2 huder til Pant. Dat. 27de. Marti 1748.
 10. Arne Jørliens Obligation til Ole Pedersen Hattestad for Cap. 100 rd. imod gaarden Jørlien skyld. 6 skind til Pant.
 11. Peder Øvre Jørstads Obligation til Siver Schoug for cap. 100 rd. imod gaarden Øvre Jørstad skyld 3 huder 1 ½ bt. Fisk til Pant. Dat. 13de. April 1748.
 12. Christen Langsæts skjøde til sin Søn Even Christensen paa Engelandet Høstmellingen skyld. skr. for 100 rd.. Dat. 13de. april 1748.
 13. Sødskende Skjøde til Peder Knudsen paa gaarden Oudenhus skyld. 1 ½ huder for 387 rd. Dat. 13de. April 1748.
 14. Sødskende Skjøde til Mads Alfson paa Gaarden Killerøy skyld. 6 skind for 100 rd. Dat. 13de. April 1748.
 15. Gudmon Torgersruds avkald til Holm Jørstad for Myndlingen Rønnoug Christens daatters Mødrene Arv, som er transporteret fra Holm til Gudmon. Dat. 22de. April 1748.
 16. Nils Kirkeruds avkald til Hans Roland for hans Hustrues Arvemidler. Dat. 13de. April 1748.
 17. (?) ved Lillehammer hans avkald til Torkild Holen for hans arvemidler. Dat. 12. Juli 1748.
 18. Simon Larsens Obligation til Erich Bjerke og Christen Gustum for Cap. 500 rd. imod gaarden Midtjørstad skyld. 2 huder 9 skind til Pant. Dat. 13de. april 1748
 19. Anders Øvre Dahlens Obligation til Ole Bentsen Gustum for Cap. 200 rd. imod 1 hud udi gaarden Øvre Dahlen til Pant. Dat. 14de April 1748.

20. Avlyst følgende Obligationer som bleve leverede med qvittering Neml.: 1. Peder Randgaard til Halvor Hougen for 220 rd. Dat. 18de. febr. 1743. 2. Simen Midtjørstads til Amund og Christen Benthus Gustum for 150 rd.. Dat. 15de. april 1741 – 3. Hans Lundes til Rasmus Besserud og Ole Bjerke for 295 rd.- Dat. 14de. April 1744.
 21. Sognepræsten hr. Nils Stockflets børsel Seddel til Johannes Hovland paa $\frac{1}{2}$ hud i Hofland (?) tilhørende. Dat. 10de. Juni 1748.
 22. Ellev Olsen Nyhus hans lovbydelse av 11te. Jan. 1748, hvortil ingen indfandt sig efter offentlig udraab uden hans Søster- Søn Ole Saxum, som sagde, at hd. vil slet intet svare herpaa enten hd. vil sig Ellev Olsen antage eller ikke.
 23. Ellev Olsen Nyhus hans fremfødsels Contract med Jørge Christiansdaatter Møller og hendes Mand Christen Thorsen. Dat. 3die maji 1748.
 24. Fogden Pram bevillings Seddel til Christophet Øre paa $3\frac{1}{2}$ læs høe liggende under hans gaard Øre med 7 sk. at svare. Dat. 12 Juni 1748.
 25. Dito til Johannes Hofland $\frac{1}{2}$ Parten i Sjøens Fiskevand skyld. $1\frac{1}{2}$ skind. Dat. 12. Juni 1748.
 26. Skiftebrev paa Killerøy efter Mari Siversdaatter, hvor boet ejede gaarden Killerøy skyld. 6 skind for 100 rd. hvorav den største deel Neml.: $3\frac{1}{40}$ sk. blev udlagt i gjeld og resten til Arv mellem samtl. børnene. Dat. 6. April 1748.
- Johannes Andersen ved Rindahl mødte for Retten og indgav til dette Ting med mundtlig varsel at have ladet indstevne sin Hustrues Goro Pedersdaatter anordnede Værge Jens Blegen fordi hd. ikke godvillig vil gjøre rigtighed for de 19 rd. som hende udi Aaret 1736 den 13de. april efter hendes forældre arvel. er tilfalden ved det at hd. ikkun har betalt (?) i vahrer (?) d. 7de. Marti 1747, og resten videre, herom at anhøre bevis og derefter lide domb til bemte. ArveMidlers betaling med Renter samt at svare Omkostning. Indstevnte Jens Blegen mødte selv for Retten og vedgikk lovl. Stevnemaal. Parterne bleve indbyrdes for Retten saaledes foreenede, at Jens Blegen udtæller til Citanten den øvrige Rest av arven med 15 rd. 18 sk. præcise i morgen paa hans hjem Blegen, eller i Mangel derav skal søge til næste Ting som udsat staae aaben ligesom aldrig noget forlig var indgaaet.
- Procurator Nimb fremlagde et skriftlig Stevnemaal datert 14de. Mai 1748, hvorved S. Iver Eliesen i Christiania har indstevnt til dette ting Jørgen Alfinsen Feldbereder fordi hd. har borttagen nogle støkker Soug Timmer Citanten tilhørende som med et usvekket Tingsvidne er bevist, derfor at lide Domb med Omkostninger efter Stevnemaalets videre formeld som Oplæst blev etc. Indstevnte Jørgen Feldbereder mødte selv for Retten og vedgikk lovl. Stevnemaal derhos sagde, at hd. ikke havde ventet sig det av Iver Eliesen. at skulle stevnes paa en Sag, som hd. av det paaberaabte Tingsvidne kunde merke at være saalidt ved at gjøre, men da hd. uformodentlig maa formeene nu paa nye at være Citeret, men hd. da ej fik saa lang tid, at hd. Sagen med Contrastevning kunde begagne og tillige Oplysning intet av andet til sin befrielse, altsaa maatte hd. forlange Sagen til den ende og for den Aarsag udsat. Holm sagde, at først er Sagen saa betydelig og saa oplyst, at Citanten har haft største føye til at vedblive den, 2. har og Jørgen Feldbereder ved sit indgivne Indlæg til seneste Ting bundet sig til Sagen og altsaa har haft tid nok til med Contrastevning at begagne, med hvilke hd. ej i samme sit Indlæg har truet, hvorf. Holm protesterede imod udsettelse og paastoed Sagens fremgang. Jørgen Feldbereder vedblev sit forrige og forlangde Sagen til næste Ting udsat. Holm udbad sig Rettens Eragtning. Eragtet. Retten finder ej ved Lov tilladt at nægte den Indstevnte Jørgen Feldbereder tid til næste Ting for at føre sine Contrabeviser paa sin side, til denne med hannem forelægges at møde til næste Høste Ting uden videre Varsel. Procurator Nimb Eskede i Retten den fra sidste Ting udsatte Sag, som Torkild Siversen og medarfr. har reist contra deres Broder Endre Kolberg og derefter vilde forvente at bemte. Endre Kolberg nu med det paastevnte Skiftebrev og andre beviser fremkomme Retten til Oplysning. Paa endre Kolbergs

Vegne mødte Procurator Jens Holm for Procurator Gregers Lund og indleverede udi Sagen skriftl. forfattet Stevnemaal dat. 10 Maj 1748 Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.lensmand Simon Fliflet og Steener Fliflet Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl. forkyndelse saavel for Torkild Siversen som Søster Guri Siversdaatter, hvilken sist svarede, at hun allerede er med Endre Kolberg i denne Sag bleven forligt og derfor har med denne Sag ej videre at bestille eller derefter vil gaae til Tinget, siden hun er en gl. Enke. Ligeledes avhjemlede de over alle Vidnerne undtagen Christen Thommesen Guttu som boer i Biri Sogn. Nimb sagde, at Citanten Torkild Siversen ikke er stevnt til at anhøre Stevnevidnernes forklaring om hvad dem av Guri Siversdaatter blev svaret, altsaa haaber, at Retten ej derpaa reflecterer. Holm sagde, at Stevningen viser at Guri Siversdaatter er ogsaa stevnt, som hun fremdeles agter at vedblive Processen med Torkild Siversen, hvorpaa hun til Stevnevidnerne har givet sit svar, som samme Endelig har avhjemlet, og altsaa er et kraftig bevis at hun ej meer udi Processen vil (?). Da Holm begjærede de udi Stevnemalet Navngivne Vidner paaraabte og avhørte efter de i Stevnemalet ommelte Qvæstioner. Vidnerne saavel de allerede avhørte som de paa nye Indstevnte, mødte for Retten undtagen Johannes Nilsen Traasæt som er et barn, sygelig og ej været til alters, hvorefter præmissis præmittendis fremstod 1. Prov Iver Traasæt en Bøygdemand, avlagde Eed og derefter svarede til de 5 første Qvæstioner i Stevnemalet saaledes: efterat Parternes Forældre havde for nogle mange Aar siden (: som Vidnet ej kd. mindes at nævne tallet paa:) i levende Live ladet fra sig skifte sine Midler til sine børn, blev der sat visse Aar, hvilket Skiftebrevet indeholder, men Vidnet ej mindes, hvilke saafremt Forældrene oplevede skulle Endre Kolberg, (??) som de sig da avtoeg og kunde efterlade til Vederloug for deres Ophold og jordfærd, Nu veed Provet at Endre Kolbergs og de fleeres Fader Iver Torkildsen levede indtil for ungefær 1 ½ Aar siden, men Moderen døde før, hvorlænge til veed Provet ikke. Men dette veed hd., at Endre Kolberg og Ingen anden fremfødede begge forældrene lige til deres død, og efter død bekostede hd. begge deres begravelse. Til de øvrige 4 Qvæstioner kunde Vidnet intet svare uden at hd. kd. det ej vide eller erindre, saasom derom maa findes skriftlig Oplysning. Nimb bad Retten vilde indhente Vidnets svar 1. om det ikke var Endre Kolbergs Pligt at forsyne sine Forældre til deres dødsdag av den føderaad, de sig havde overtaget og forbeholdt i skjødets og skiftebrevet, ligesaa at bekoste deres begravelse av det de sig ved Skiftet overtoeg. 2. at Endre Siversen blev gaarden Kolberg av sin fader overdraget for 200 rd. eller med (?)summa med de i sig selv var værd. Vidnet svarede til 1ste. Qvæstion, at hd. derom forhen har provet. Til 2det at hd. erindrer ej kjøbesummen ej heller kd. vurdere enten gaarden (??) blev solgt (?) eller høyere end den var værd. 2det. Amund Traasæt en gaardmand svarede til alle forbeholdte. Pro og contra formelede Qvæstioner ligesom næst forrige Prov Iver Traasæt, undtagen hd. var ej paa Skiftet efter avgn. Siver Kolberg og derfor ej veed paa hvad Condition Endre Kolberg skulle fremføde sine Forældre. 3. Prov Christen Nørstelie en gaardmand i bøygden vandt efter avlagde Eed og svarede til Qvæstionerne, at hd.erindrer slet intet av alt uden dette, at Endre Kolberg fremfødte sin Forældre og besørgede dem til graven uden de andre Medsødskenes bekostning. 4. Prov Erich Lien en bøygemand avlagde efter avlagde Eed og svarede i ord og meening ligesom næst forrige Prov Christen Nørstelie med tillæg, at det er 1 ½ Aar siden den gl. Mand Siver Kolberg døde. 5. Prov Ole Saxum en gaardmand havde intet at svare paa Qvæstionerne uden dette, at hd. var paa Kongsberg den tid, da Torkild og hans avgn. Broder Ole Siversen var der, da levede de begge, og kd. ej sige noget om deres tilstand eller forhold, ej heller om hvad Ole sig efterlod, saasom Vidnet gikk hjem før hans død. 6. Prov Johannes Sætter en gaardmand vandt og svarede efter avlagde Eed, at da hd. for nogle mange Aar siden skulle rejse til Kongsberg, blev hannem og Endre Kolberg paa hans faders vegne leveret et brev med til en Enke paa Kongsberg som skulle derimod udlevere ham 1 færds kiste, hvilken avgn. Ole Siversen skulle efter Endres sigende sig have efterladt, men da hd. kom til

Kongsberg og leverede brevet, fik hd. slet intet tilbage, hvilket er alt hvad Vidnet herom veed. Da disse 2de. Vidner Ole Saxum og Johannes Sætter vare avhørte, producerede Holm (Aalste?) Sl. Knut Hansen Snidkers brev til Siver Torkildsen av 2. Marti 1739 paa Kongsberg, som begjæres Acten tilført Oplæst etc. hvorav sees, at Ole Siversens begravelse er bekostet av bemte. Enke og av Faderen Siver Torkildsen igien havde betalt, samt at Torkild, som samme tid var nærværende, ej alleene annammede Oles efterladenskab bestaaende i Penge 16 d. med videre, men endog at hd. paa en plump Maade sneg sig fra Kongsberg uden at betale enten begravelsen for Ole eller sit Logement, som Faderen i alt her maatte avbetale. Nimb haabede, at Retten ikke ansee det av Contra Citanten producerede brev til noget bevis i Sagen da samme enten av en ubekjendt Person eller av Contra Citanten selv er fingeret. Holm sagde, at de 2de. sist avhørte Vidne har forklaret, at Ole Siversen var og døde paa Kongsberg, hvorf. bemte. Enke bekostet hans begravelse, hvilket med det meere det fremlagde brev (?) og vilde Holm formode, at brevet for et kraftigt bevis vorde anseet, med mindre hoved Citanten skulle torde driste sig til dets urigtighed at ville eller kunde bevise. Nimb Refererede sig til sit forrige, helst siden brevet av nogen bekant Mand paa Kongsberg er attesteret. 7. Prov Christen Olsen Kolberg husmand under Endre Kolberg, vandt og svarede efter avlagt Eed, at hd. veed intet av alt uden dette, at et blakt Skyd, som efter sigende tilhørte Ole Siversen og samme tillige Torkild Siversen tilfaldt, paa Skiftet efter deres forældre, det Skyd solgte Ole Siversen selv til en Mand paa Biri. Deredfter sagde Holm, at Endre Kolberg vil nu forvente, hvorledes Citanten agter at (p?dere) Denne sin anlagde Sag, da Endre Kolberg, naar touren komme til ham, forbeholde sig at fremsette, hva hd. til Sagens Oplysning haver. Nimb forventede, at Retten allerede av Vidnernes forklaring har erfart, at Siver Torkildsen kolberg og hans Søn Ole Siversen ved døden ere avgangne, og at intet Skifte over deres efterladte Midler er holdt. Men at Endre Siversen med deres efterladte Beboer sig har befattet, og dermed skaltet og valt et efter sin eegen Villie uden Rettens Middels overværelse eller hans Medarfrs. villie og Minde hvorfor hd. haabede, at Endre Siversen ved Domb vorde tilpligtet at legge ud saa meeget som de andre Arfr. som nu er alleene Torkild Siversen sigte ham for Neml. saavel hvad faderen sig ved Skiftet har avtaget som hvad den avdøde Søn med samme skifte er tilfalden og sig siden har forvervet alt med Rente og Omkostning i henseende at Citanten Torkild Siversen er villig Sigtelsen med Eed at bekræfte alt saaledes som Lovens 5. bog 2. Cap. 88 Art. foreskriver, hvilke Eed hd. tilbød sig at avlegge, og haabede Retten samme antager, helst Endre Kolberg ikke vil fremlegge Original Skiftebrevet, som dog efter hans formening burde være paa Arvetompten og til efterretning for alle Arfr., det ej heller har været ham muelig at faa udtag derav, end skjönt hd. derom har søgt paa Archivet. Endelig haabede Nimb, at Retten Observerer av Contra Citantens Stevnemaal at avgn. Siver Kolberg er tilfalden den Omtvistede Arv efter sin avdøde Søn Ole Siversen, og endskjönt faderen efter Contra Citantens sigende derfor skal have givet avkald, saa formeener Citanten dog, at saadant er proforma gjort for at fornærme de andre Børn og gjøre dem arveløs, hvilket av alle Omstændigheder er klart nok, maa betragtes at faderen efter Vidnernes forklaring havde sin føderaad av gaarden og derfor intet av dette ved skiftet avtagne eller den side efter Sønnen tilholdne Arv kunde fordøje, særlig da Endre Kolberg ej har bevist, at faderen aarl. har fordøjet med sin føderaad. Holm sagde, at skjönt Torkild Siversen ikke i ringeste maade har bevist sit Søgemaal, da de fra hans side førte Vidner ej for andet end sande Prov kd. ansees, derfor Holm imod samme gjorde sin indsigelse, saa blev dog for at bringe sagen til endskab fremlagt fra Endre Kolbergs side følgende Documenter 1. Et efter Parternes forældre Siver Torkildsen og Arfr. Endrede og forfattede Skiftebrev av dato 4de. Juni 1735, hvorav Oplyses fra pag. 42 til 46, som i Acten indtages, at det paa Skiftet er bleven fastsat, at Endre Siversen skulle efter forældrenes død have deres efterladenskab for deres føderaad. Oplæst etc. 2. Siver Torkildsens avkald til Endre for Oles Efterladenskab for saavit hos Endre var beroende

dat. 19de. Dec 1740 og publiceret d. 15de. Febr. næstefter, hvorav sees, at Endre er ikke den, som indstoede med Oles efterladenskab, men for samme gjort reede og rigtighed Oplæst etc. 3. En av Parternes fader over Torkild Siverson ervervet Domb av dato. 19de. Sept. 1740 efter hvilke Torkild burde betale til fader 22 rd., men som Torkild saadant ej har efterkommet, og fader endel. ville have disse Penge, dels til en haandskilling og dels til andre udgifter, blev samme Penge av Endre til Faderen leveret og disse Penge hos Torkild til gode. Oplæst etc. 4. avgn. Sophie Reichveins Skjøde til Siver Torkildsen av 13de. Nov. 1714, der viser, at hd. ej har givet meere for gaarden end 200 rd., da dog Endre for samme efter erholdt Skjøde av 30. Dec. 1732 som for det 5. produceres har maattet betale 240 rd., som er kommen samtl. Arfr. til gode og derfor naa have Opretning for den føderaad, hd. av gaarden har maattet udgivne begge Skjøde lyde etc. Sluttelig anviste han 6te. en imellem Torkild og Siver passeret Domb av 6. Maji 1740, hvorefter Torkild tilkommer at betale Endre 8 rd. i Processes Omkostninger. Men som dette krav er uden for denne Sag, saa vilde Holm alleene Reservere Endre sit Søgemaal til Torkild derf. til tid og stæd. Med hvilke Documenter saavelsom de førte Vidners udsigende vilde formode, at Endre Kolberg ganske tilstrækkelig har Oplyst sin Sag, derf. Holm paastaae Domb i følge Stevnemaalets formeld, ligesom hd. og habede at Retten ej accepterer den av Torkild Kolberg anbudne Eed, hvorimod blev protesteret. Nimb derefter begjærede, at Retten av det producerede Skiftebrev i Acten vilde indtage saavit som kd. være til Sagens Oplysning Neml. 1. hvorledes gaarden Kolbergs Kjøbesumma til indtægt er tagen. 2. hva forældrene sig har avtaget saavel av formuen som til føderaad. 3. hvad den avdøde Søn og de andre Børn er tilfalden og hvem tidsat til For(?), og hvilket alt Nimb forventede, at Retten er allerede Oplyst om hva Faderen og Sønnen efter Skiftebrevet skulle tilkomme og da Citanten Torkild Siverson ikke har underskrevet bemte. Skiftebrev eller saaledes samtykket den Dispensation som Forældrene ved Skiftet har givet, samme derfor ikke av Retten vorde anseet, helst det efter Citantens Meening alt er ulovlig at Forældre give det eene barn meere end det andet. Over alt naar Retten vil admittere Citanten til Eed, meener hd. at have fuldbyrdet den fremsatte Lovens Articul, og sin Sag bevist. Endelig sagde Nimb, at Endre Kolberg ingen hjemmel har for den producerede Domb, siden derpaa ingen transport findes, langt mindre har bemte. Endre Kolberg bevist med avkald eller qvitering at have betalt sine Søkende sin andeel av gaarden Kolbergs Kjøbesumma end videre, som hd. efter Skiftebrevet burde tilsvare. Holm sagde, at Skiftebrevet er usvekket og staaer i sin fulde valeur, vedblev derfor sit forrige, og vilde formode, at naar Retten confererer de i Rettelagde Documenter og dets data, vil det blive en aabenbar Sandhed, at Endre Kolberg udi Citantens Søgemaal er uskyldig og altsaa bør sageløs hjemfindes. Nimb Refererede sig til sit forrige og paastod Domb og derhos Reserverede Citanten sin videre tiltale til Endre Kolberg for hans gods og Penge efter det producerede Skiftebrev, saasom hd. endnu derimod (?) Eragtes Sagen Optages til Dombs til i morgen tilig.

Procurator Nimb producerede Jørgen Alfinsen Feldbereders forfattede skriftlige Stevnemaal av 27de Maji sistl., hvorved hd. til dette Ting har indstevnt Ole Feldbereder for ærerørig Paasagn efter Stevningens videre formeld som blev Oplæst etc. Paa Ole Feldbereders Vegne mødte for Retten B.lensmanden Simon Fliflet og tilstoed lovl. Varsel. Nimb gjærede Vidner paraabt og avhørte, hvilke mødte Neml. Anne Svendsdaatter, Johanne Moen, Christen Schjellerud og Poul Leervigen, av hvilke præmisis præmittendis fremstoed 1. Prov Anne Svendsdaatter tjener paa (?huus) 25 aar gl. avlagde Eed og vandt at udi siste vinter i Leervigen her i Sognet passerede det en aftenstund at Vidnet tillige med de fleere indstevnte Prov samt eendeel færdsfolk tilligemed Ole Feldbereder vare forsamlede, da sadde de og havde brendeviin for sig, i det saaledes Ole Feldbereder sad, udtalede hd. disse Ord: Jørgen Feldbereder har passeret fra Kjøbenhavn til Trondhjem for en tyv og en skjelm, hd. har opbrekket 2de. Kofferter tilhørende Nicolai og Ole Brun. Drøkken saa hun ingen at være. 2det

Prov Johannes Moen tilholdende i Moen, vandt efter avlagde Eed, at hd. den før den omprovede tid og stæd var tilstæde, og hørde det selv samme som forrige Prov fremført haver undtagen hd. erindre ikke, at Ole Feldbereder taledede om Koffertenens opbrekkelse. 3die Prov Christen Schjellerud tilholdende paa Schjellerud vandt efter avlagde eed, at hd. den allereede omprovede tid og stæd var hos og hørde disse Ord av Ole Feldbereders Mund: Jørgen Feldbereder har passeret for en Tyv og en skjelm fra Kjøbenhavn til Trondhjem og fra Trondhjem lige her til stæde, videre ikke hørde hd. 4de. Prov Poul Leervigen en husmand udi Vingnes avlagde Eed og vandt, at det paastevnte passerede udi hans hus den før omprovede tid og stæd, da Vidnet hørde av Ole Feldbereder de selvsamme Ord, som 1. Prov fremført haver undtagen hd. mindes ej enten Ole sagde fra K.havn til Trondhjem eller fra Trondhjem til K.havn, men det mindes hd., at Ole Feldbereder var drukken. Nimb derefter forventede Domb i Sagen og derhos fremstillede til Retten, enten den Indstevnte efter Lovens 6. bogs 21. Cap.og 7. Art. bør ansees eller hd. med Mulct til Sognets fattige saavel som til Justits Cassen bør ansees og at hd.desforuden bør erstatte Citanten Sagens Omkostninger, tillige (Dep?) sin forseelse Lensmanden meente, at Vidnerne ere uefterretlige, men for at gaae ordentl. frem begjærede hd. Sagen til næste Ting udsat til Sagens avlæg paa hans side. Nimb protesterede imod udsettelse og paastoed Domb. Eragtet Sagen beroer til næste Ting da Ole Feldbereder møder uden videre Varsel.

Holm begjærede, at den Sag som Peder Dallerud fører imod Hans Fagstad for 24 d. 8 sk. maatte blive foretaget og derhos indleverede den til seneste Ting passeret Lovdag av 14de. febr. 1748 Oplæst, hvorhos Holm end videre tilkjendegav at Citanten har til sin (?) ved Fogdens foranstaltning havde ladet Arestere eendeel Effecter bemte. Hans Fagstad tilhørende og derfor i Continuation av hovedstevningen til dette Ting indstevnte Hans Fagstad hvorved hd. agter at faa den passerede Arrest Foretning Confirmeret, og til den vel fremstillede Stevnevidnerne Simen og Steener Fliflet. Nimb mødte paa Hans Fagstads Vegne og sagde, at hd. er aldeles ubekandt om enten Lovdagen er lovl.forkyndt eller ikke, og langt mindre at Hans Fagstad er stevnet til dette Ting til Arrestens stadfæstelse, hvorfor hd. begjærede at Retten derom nøje vil Examinere Stevnevidnerne og derefter decidere hvorvit Lensmandens forklaring derudi kd. ansees, særlig da Retten allereede har hørt hans tilstaaelse derom Neml.: først, at hd.alleene havde forkyndt Lovdagen og ikke videre og dernæst at hd. havde forkyndt begge deele. De førbemte. Stevnevidner fremstoed derefter og avhjemblede saavel Lovdagens lovl. forkyndelse, som Continuations stevnemalets lovl. forkyndelse. Derefter indleverede Holm den paa beraabte Arrest Foretning, den hd.i følge Loven paastoed Confirmeret og vilde formene, at Fogden, der som selv for Retten nærværende har foranstaltet samme Arrest, behagel. tage til (?) bemte. Arrestforretning Oplæst etc. Fogden toeg til gjenmæle og sagde, at som Arresten er grundet paa en Requisition grundet paa lov og billighed, saa formodet hd. samme Arrest Confirmeret. Derefter tilspurte Holm 1. Nimb om hd.for at forekomme Vidnernes Vidløftighed vil tilstaae fordringernes rigtighed. Nimb svarede, at Hans Fagstad aldeles ikke tilstaaer, at Citanten Pederr Dalleruds fordring er rigtig, men derimod agte hd. at bevise saavel, at fordringen er ubillig som at hd. ingen føje har haft til skeede Arrest, hvilke alt hd. til næste Ting agter at bevise, hvorfor hd.var aarsaget til samme tid at begjære Sagens andstand og Reservere sig Contrastevning i Sagen. Holm sagde, at da det er ventelig, at den fra Vederpartens side forlangte andstand vorde av Retten accorderet, saa Reserverede hd. Citanten til samme tid sin eragtende Oplysning at fremstille. Da saavit var kommen, fremstillede sig Torger Ersgaard paa Ole Mogensens Vegne og fremlagde en Contra stevning av 21de. Maji 1748, hvorved er indkaldt saavel hr. Fogden Pram, som Citanten Peder Dallerud samt Hans Fagstad til Vidners anhør og Dombs Lidelse efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. hvorefter Stevnevidnerne Torger Ersgaard og Asbjørn Schaarsæt Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse for alle derudi indbemte.

undtagen hr. Foged Pram som eegenhændig har paastevnt. Derefter lod Ole Mogensen indlevere sin i hænde havende Pante Obligation udstæd av Hans Fagstad d. 30. Dec. 1747 og Tinglyst d. 14de. febr. sistl Oplæst etc. hvortil hd. sig Refererede og paastoed Domb. Holm Refererede sig til sit forrige. Nimb ligeledes. Eragtet. Sagen beroer efter forlangende til næste Ting, da Hans Fagstad forsyner sig med hvis hd. nødig (?) til Sagens slutning.

Næste dags morgen den 13de. Juni blev udi Sagen som Torkild Siversen føre imod sin Broder Endre Kolberg saaledes Afsagt: Saa umuelig som det er bleven for Citanten Torkild Siversen, at bevise noget av sin Sigtelse imod sin Broder Endre Siversen Kolberg videre end dette at deres Broder Ole Siversen tilligemed Forældre ere alle ved døden avgangne og intet Skifte efter nogen av dennem, siden deres død holden; saa tilstrækkelig har derimod Contra Citanten Endre Kolberg med de førte Vidner og Producerede Documenter oplyst, at Faderen Siver Torkildsen, som overlevede sin Søn Ole Siversen følgelig var efter Loven hans rette og nærmeste Arving, ej allene bekom udi aaret 1740 d. 19 Dec. rigtighed av Endre Kolberg og derfor gav ordentlig avkald for sin da allerede hendøede Søn Ole Siversens efterladenskab, saavit hos bemte. Endre Kolberg indestoed, Men endog at hd. længe overlevede de 3 Aar, som paa Skiftet d. 4de. juni 1735 bleve fastsatte at Endre Kolberg skulle underholde ham og hustrue med Føderaad paa gaarden imod at nyde deres efterladenskab til Vederloug, altsaa kd. Endre Kolberg ingenlunde ansees for at være enten forfalden til bøder ved at fortie Faderens Dødsfald for Skifteforvalteren, eller at have skaltet og valt med Faderens Midler, som saaledes vare blevne hans eegen ejendomb. Når derfor dette Confereres med det som Endre Kolberg videre har oplyst, Neml. at Torkild Siversen ej alleene skal have meleret sig med sin avgn. Broder Ole Siversens efterladenskab paa Kongsberg, men endog efter en usvekket Domb være skyldig til sin avgn. Fader 22 rd., da er det saa langt fra, at Retten herudav kd. udfinde, at Torkild Siversen er Vederfaret nogen uret, at det jo langt heller er klart, at hd. saaledes har faaet meere end sin deel av Faderens efterladenskab, om det end burde været kommen til Skifte. Ti kd. Retten efter saadanne omstændigheder ingenlunde admittere Torkild Siversen til hans anbudne Sigtelses Ende, men meeget meere frifinde Endre Kolberg for hans videre tiltale i denne Sag, hvis bekostning Torkild Siversen bør erstatte sin Broder Endre Kolberg med 4 d., som udredes 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Nomb.

Thomas Haagensen paa sin Moder Sidsel Jensdaatters Vegne Eskede Sagen i Retten imod Simon Midtjørstad og paastoed Domb. Simon Midtjørstad mødte og med Thomas Haagensen blev for Retten saaledes foreenet, at Sidsel Jensdaatter skal herefter som hidetil følge gaarden Midtjørstad og der hos Simon Larsen hans Arfr. eller efterkommere paa gaarden Midtjørstad opholde av føde og klæde skjellig og (Ø?lig) til sin dødsdag, ligesom hd. og skal bekoste og besørge hendes begravelse efter død, dog at Thomas Haagensen betaler Præsten og Klokkeren, men i alle andre tilfælde hos Simon Midtjørstad og hans efterkommere eene bekostningen. herom bleve Parterne for Retten eenige og (haand?) og begjærede dette beskrevet.

Fogden anmeldte, at som et qvindemenneske, Neml. Marit Hansdaatter er besvangret og derfor beskylder nu umyndig og uConfirmeret dreng, neml. Rasmus Johansen til dette Ting lade paa justitsiens Vegne indstevne bemte. 2de. Personer at gjøre deres forklaring og derefter lade Domb til straf og bøders udredelse. Qvinden Marit Hansdaatter mødte selv for Retten og (?) at tilsvare lovl. Varsel sagde, at hun reeder vist nok til barsel og er besvangret av Rasmus Johansen, som er tillige indstevnet. Men at hun har haft med nogen anden at bestille det nægter hun aldeles. Simon Midtjørstad som Farbroder til Rasmus Johansen mødte paa hans Vegne og tilstoed lovl. Varsel, derefter sagde, at Rasmus ej nægter, at hd. er Fader til dette barn, som Marit Hansdaatter nu gaar med, i øvrigt tilkjendegiver hd. at Rasmus Johansen er for nogle aar siden anhvrevet til de gevorbne og staae nu som Complet ved hr. Cap. Kreftings Compagnie. Fogden tilspurte Simon Jørstad hvor gl. hans broderSøn denne Indstevnte

Rasmus Johansen nu er, saa kunde hd. ej fragaae jo at have seet hr. Cap. Kreftings bevis for, at hd. neml. Rasmus Johansen er omtrent for 3 Aar siden anhvrevet som over Complet ved belbente. Hr. Capitain Gevorbnes Compagnie, og at ham til gode kom paa hvervingen 6 rd. Simon Midtjørstad tilstoed at Rasmus Johansen er omtrent 19 aar gl. og endnu ej været til Confirmation. Fogden Citerede Lovens 6te. Bogs 13de. Cap. 1ste. Art. til bøders udredelse samt den Kongel. Forordning angaaende deres avstraffelse som begaer Lejermaale og er uconfirmerede, hvorefter hd. paastoed Domb, da hd. henstillede til Retten, om den saakaldede Anhverving kd. ansees til nogen slags befrielse for Domb, helst da hd. den tid anhvervelsen skeede var et barn og endnu udøgtig til Kongens Tjeneste, samt mueligvis aldrig nogen tid dertil kd. blive dygtig, Thi hd. formeente, at saalænge deslige folk ere Virkelig enroullerede bør de som andre Bøygdefolk under den Civile jurididiction og den derav flydende tiltale og straf vorde Dependende. Begge de indstevnte for Retten var med Domb fornøjet. Afsagt. Vel er factum av begge de Indstevnte for Retten tilstaaet, Neml. at over Completten Rasmus Johansen har besvangret qvinde Marit Hansdaatter, endskjønt bemte. Rasmus Johansen endnu ej har været til Confirmation, i hvilke henseende Marit Hansdaatter bør efter Lov og forordning betale til Fogden sine bøder med 6 rd. 15 dage efter forkyndelse under Nomb og desuden til Christiania Tugthus indsendes for at arbejde efter de høye herrer Directeurers godtbefindende . Men da Rasmus Johansen er efter Fogdens tilstaaelse en anhvrevet over Complet ved Captain Kreftings Compagnie kd. hd. som en Militair Person ej drages fra sit (?) i dette fald, men maa være Krigs Rettens kjendelse undergiven.

Fogden anmeldte, at efter a de 2de. Lejermaals begjæringer Ægtemanden Johannes Fjeld og qvindemennesket Aase Jensdaatter vare paa næste Ting dømte for deres forseelse, skal de have continueret udi et utugtig og forargerlig levnet, da de den 16de. Maji næstl. paa Pladsen Leervigen skal have mødtes og der søgt Seng og Sammenleje, altsaa havde hd. paa justitsiens Vegne og efter SognePræsten hr. Stockflets Vegne ladet stevne til dette Ting bemte. Personer at anhøre Vidner og lide Domb som og var stevnt husmanden Poul Leervigen at lide Domb fordi hd. imidlertid har huset og hælet dem, til Vidne under falsmaal var stevnt Jørgen Feldbereder og Kari Riise, samt Poul Leervigen og hustrue at gjøre forklaring. Begge de Indstevnte mødte selv for Retten og tilstoed lovl. Stevnemaal. Derefter tilstoed Aase Jensdaatter, at da hun udi sistl. Vaar skulle gaaet fra (Wi?), hvor hun var forbuden at være til Rudsbygd her i Sognet, hvor hun skulle tjene, da kom hun under vejs ind i Pladsen Leervigen, hvor Johannes Fjeld var drukken og sagde, at hd. ville selv noget med hende, derpaa gikk hun op paa Stueloftet og Johannes kom efter og lagde sig i Sengen, hun blev da staaende, men i det hun stoed kom Jørgen Feldbereder i det samme og som hun frygtede for, at hd. skulle see hende, sprang hun op i Sengen til Johannes for at skjule sig, Men Jørgen Feldbereder gikk til og fik see dem. Derpaa sprang hun strax op og gikk derfra. Videre ondt passerede der slet ikke. Johannes Fjeld tilstoed denne forklaring i eet og alt, derhos sagde, at hd. var ganske drukken. Poul Leervigen fremstoed og forklarede, at i sidst Vaar kom Johannes Fjeld som arbejdede hos en Mand i Nærværelse til Provets hus og begjærede hus en Nat over, hd. fik hus om Natten, og blev værende i hans hus en stund paa dagen, da kom Aase gaaende, og sagde, at hun var paa sin Vej til tjeneste, de blev da siddende og kjøbte for 6 Sk. brendvin til sammen, som de (?) derfra sagde at de ville tage avsked saaledes at Aase skulle gaa Nord og Johannes Sørefter, hvorpaa Vidnet gikk til sit arbejde i stampen og veed ej videre hvad passerede der. Hd. har siden hørt, at Jørgen Feldbereder fandt dem i seng til sammen. Vidnerne blev paraabt men mødte ikke, hvorf. Stevnemænderne B.lensmand Simon og Steener Fliflet Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse saavel over Vidnerne Jørgen Feldbereder og Kari Riis som over Poul Leervigens hustrue Marit Larsdaatter. Fogden forlangede lovdag. Eragtet. formedelst Vidnernes udeblivelse beroer Sagen til næste Ting, hvortil saavel Vidnerne Jørgen Feldbereder og Kari Riise under falsmaals straf forelegges

lovdag at møde til Vidnesbyrds avlæg, som Marit Larsdaatter Leervigen Indfinde sig til at gjøre forklaring, da de fleeres paagjeldende, som ej før mødte atter indfinde sig til Sagens endelig avgjørelse.-

oo 00 oo

Jørstadvolden i Fåberg 07.08.1748, fol. 86b:

Ao 1748 dend 7de. Augusti blev den fra 14de Maji til i dag udsatte Aastædsag som Ole og Peder Jørstad fører imod Peder Rønne og eendeel fleere angaaende et Fiskeri her paa stranden ved øvre Jørstad og Søndre Jørstad Volden atter foretagen paa bemte. Aastæd og Retten betjent med samme LovRettes Mænd som sidste gang sadte Retten Neml. Thord Blegen, Haagen Haand, Ole Snaghol, Christen Gruen, Endre Kolberg, Erich Sønsteli, Christen Nørsteli og Harkild Wedum. Hvorda indfandt sig for Retten Ole Jørstad som paa eegne og Med.Interessentes Vegne eskedet i Retten den fra sidste Session udsatte Sag og som hd. fornemmer i anledning av Vederparternes anviste Contra Stevnemaal, finde hd. fornøden at føre eet eller toe Vidner paa sin side som kd. Oplyse Sagen, hvorpaa hd. forestillede en fød Gaardmands daatter her i Sognet som er fød her i Nærværelsen og nu en gaardmands hustrue Neml. Marit Engebretsaatter Hof og Ingebor Niltsdaatter nu Hus- Kone under Onsum. Peder Rønne saavel som den største del av de øvrige Vederparter vare for Retten til stæde, saa mødte og paa samtlige deres vegner for dennem i Retten at svare deres antagne Fuldmægtig Procurator S. Peder Andersen, der for det første vilde anhøre de av Ole Jørstad nu ovenmeldte Vidners udsigende, hvorefter hd. forbeholdt sig paa Vederparternes Vegne deres udstædede Contra stevning, Vidner og bevis ligesom til Sagens oplysning lovlig at fremføre. Enkens forklaring blev derefter av Lovbogen Oplæst med formaning til sandheds udsigende, hvorefter fremstoed Citanternes 6te Prov Marit Engebretsaatter Haaf en gaardmands hustrue av Sognet 60 aar gl. vandt, at for 36 aar siden saavit Provet kd. mindes, da Provet enda var hjemme hos sine forældre paa gaarden Brunloug her i Nærværelsen, passerede det en høst udi Lagesild Tiden, at som de 4 mænd Lars Søndre Jørstad, Citanten Oles Fader, Engebret Brunloug, Siver Balberg og Henning Schoug, participerede udi een Noet og laae paa Balberg Aadden, som i mesten deel Lige herom, for at fiske Lagesild, og samme tid ikkun fik lidt, da sagde Lars Søndre Jørstad at de samtlige 4 Mænd vilde fare over til hans Varp Tyre-Varpet for at fiske, hvilket og skeede saaledes, at de samtlige fore over til denne Øvre Jørstads vold og droge her eendeel Dretter, fik ogsaa eendeel fisk Neml. Lagsild, hvorudav tilbød da de 3 ovenbemte. Interessenter Landslot til Lars Jørstad, siden der blev holden for hans fiskeri, men Lars Jørstad vilde ej tage derimod, men alleene tog sin fjerde part. Videre siger Provet, at hun selv var med for sin Fader paa Brunloug, dog kd. hun ej grant udvise visst stæden her paa stranden enten hvor de satte ud eller droeg ind, men her paa stranden ved Øvre Jørstad Volden var det som forbemte paa Ole Jørstads tilspørgende svarede Provet, at hun veed ikke, at enten Lars Jørstad ej heller nogen anden var her pa stæden med noget fiskeri før eller siden, saasom derom veed hun ikke. Andersen forlangede, at siden dette Vidne er saa uvis om den tid paa hvilke det av hende omprovede skulle være (?), saa er det og uvist hvad enten det er skeet i den tid de herrer Reichweiner ejede Tyrevarpet eller siden de Indstevnte samme sig tilhandlede, Retten da vilde behage at indhente hendes forklaring, om hun veed, at den av hende omprovede Lars Jørstads foretagende skeede imod forevidende eller Ville enten av forrige Ejer eller udsige de nu Indstevnte? Resp. Hun er ikke uvis i tiden, saasom hun mindes rent, at det er 36 aar siden, men at det skeede enten med den eene eller andens forevidende eller Ville, at Lars Jørstad og de fleere benyttede sig dette fiskeri, som omprovet er, det veed

hun ikke, men det veed hun at Lars Jørstad kaldte det sit og da ejede allerede Søndre Jørstad. 7de. Prov Ingebor Nilsdaatter ved Onsum nogle og 60 aar gl.forklarede at hun er opfød paa Søndre Jørstads ejendeele, saa erindre hun meeget vel, at for 40 aar siden gav Lars Søndre Jørstad, som den tid brugte Jørstad paa Bøxel og ejeren var Reichwein Eendeel Mænd fra gaarden Langsæt og fleere sør i denne bøygd forlov til at ligge her ved denne strand ved Øvre Jørstad volden og fiske lagesild, paa den tid siger Provet, at de kaldte dette stæd Tyre-Varpet, men som disse saaledes (?) Mænd fik intet meere fisk end de kogte efter, saa veed hun heller ikke, at de gave til lars Jørstad nogen Landslot. Derefter Lars Jørstad Reservede sig disse Prov Eedfæstede saavel som fleere Prov avhøre i fornødne tilfælde, i øvrigt avvartede, hva Vederparterne paa sin side følgel. sit Contra stevnemaal agter at føre. Derpaa da Andersen fremlagde Peder Rønne, Jon Borud og de fleere Indstevnte deres Contra stevnemaal udi Sagen av 15de. Maji sidstl., der efter paategning befindes for Vedkommende forkyndt Oplæst etc.. Ole Søndre og Peder Øvre Jørstad tilstoed begge Contra Stevnemaalets lovl.forkyndelse. Andersen derefter anmeldte, at foruden de i Stevnemaalet ommeldte Vidner ere og Citanterne tilkaldede og nu nærværende Thord Schoug fra brøttum, Lars Balberg og Erich Balbergs Ejer samt Svend Bratberg. Disse med de i Stevnemaalet indførte hd.forlangede hd. Examinerede under forbehold av fleere Vidner førelse i fornøden tilfælde.

De forhen avhørte Prov Holm Jørstad, Halvor Mellerud og de fleere vare og tilstæde og tilstoed Varsel. Hvorefter præmissis pæmitendis, fremstoed Contra Citanterne. 1. Prov Arne Bræset en gaardmand i Sognet 64 aar gl. vandt, at for 42 aar siden, da avgn. Oberst Reichwein boede paa Vingnes, skeede det, at Vidnets fader, som den tid boede paa Bræset tillige med 3de. andre Mænd, Neml. Opsidderne paa Schoug,Sustad og Sætter, fik tilladelse av bemte. Reichwein til oprydde Lagesild varpet her for Øvre Jørstad og Søndre Jørstad Volden, hvilket Varp, som den tid allerede var bekendt under det Navn av Tyrevarpet, var ganske uoprøddet og ubrugelig saasom stranden var opfyldt med eendeel store steene, ej heller vistes her noget tegn til at det havde været nogen steengaard. Efter denne tilladelse forføyede da Vidnet, som en Mand for sin fader, tillige med de andre 3 forbemte. sig hid til Stranden, og her opbrød steene, rensede stranden endog ved at Pløye den og endelig istandsatte 2de.steengarde paa selv samme stæde hvor de nye av Contra Citanten ere anlagde. Høsten efterat dette arbejde var gort, fiskede i dette Varp Vidnets fader og Interessenter, da de ikkun fik alle til sammen 2 (t?) eller ½ t pro persona efter at Landslottet til Reichwein var svaret. Men efter at dette var forbi, brugte Vidnets fader dette Varp ej oftere, saasom hd. kom til et andet, men de øvrige 3 brugte dette Tyre Varp idelig et par aar derefter, det eene aar, som Vidnets fader brugte dette Varp, var her udgjerd, ligesom og at de laae her heele Lagesild tiden. Ole Jørstad Reservede sig Qvestioner til Provet, om der fornødiges skulle. 2de. Prov Gunder Hage en gl. gaard Mand nogle og 60 Aar gl., vandt, at for nogle mange Aar siden, som Vidnet ej just erindrer at nævne, erindrer Provet, som den tid brugte Mikkels Varpet her needen for, at de 4 daværende opsidderne paa de 4 gaarde Bræset, Schoug, Sætter og Sustad opryddede en (høj?) Lagesild Varp her paa Stranden, som den tid var bekendt under Navn av TyreVarpet. De opbrød da steene, jævned stranden istandsatte steengaarden, hvorefter de fiskede her et par aar, siden veed hd. intet herom, ej heller veed hd.videre herom end at hd. siger at denne Oprøddelse og fiskeri skeede efter Oberst Reichweins tilladelse.. 3. prov Ole Langsæt en gaardmand henimod 60 aargl. vandt, at da han var en liden Dreng, laae hd.(?) sin fader tilligemed folk fra gaardene Mellum, Sætter og Schoug paa Brøttum her i dette Varp som blev kaldet TyreVarpet, og fiskede eet Aar Lagesild, men efter hvis tilladelse saadant skeede erindrer Provet ligesaalidt som, som i hvad stand stranden var enten røddet urøddet, ej heller enten de gav Landslot eller ikke. 4. Prov Peder SundgaardsEje, husmand under Sundgaarden 95 Aar gl. vandt, at da hd. som er opfød i Sundgaarden her strax oven for, var 13 til 14 aar gl., da mindes hd. at dette Varp TyreVarpet, hvorom omtvistes, og er her paa Øvre Jørstads grund beliggende, var i brug

saaledes, at det den tid tilhørte en Junker paa Sckabac i Ringsager (?), som havde arvet det efter sin fader en Lougmand hvis Navn ej Provet veed at sige, paa den tid stoed her og en fiskeboe her en stæd paa Øvre Jørstad volden, som de kaldte Lougmands boen. Varpet blev ellers brugt av Mændene paa Holme her i Sognet, dette erindre hd. var TyreVarpets beskaffenhed paa de tider i hans ungdom, hvad i de senere tider derudi er passeret det veed Provet ikke. Ole Jørstad bad Retten tilspørge Provet 1. Om hd. mindes hvor lang tid siden her var brugt Lagesild fiskeri. 2. Om gaardene Øvre og Søndre Jørstad den gang var Opsiddernes eller Reichweins Ejendeel. Vidnet svarede hd. veed intet videre herom at svare end før omprovet er. 5. Prov Ole Mogensen, Soldat her ved Compagniet 38 Aar gl. og tjener hos Jørgen Ersgaard her i Sognet vandt at for 26 aar siden tjente Vidnet hos en av Contra Citanterne Neml. Siver Schjellerud, som tilligemed de fleere Contra Citanter laa om Høsten i MickelsVarpet for at fiske Lagesild, som de der havde ligget en tid og intet fik, overlagde, at de siden de ejede dette omtvistede TyreVarpet, saa vilde de bevege sig herop, for at forsøge, derpaa reiste de herop og Vidnet var med, her droge de da et par Dretter, og som de intet fik uden eendel Sige, droge de need igjen til MickelsVarpet, og kom her ej meere dette Aar. Dette siger Provet skeede, da gaarden var leedig for andre her, saa at Citanterne eller deres formænd ej kunde vide det. Paa tilspørgende svarede Provet 1. at de 2de omprovede Drette skeede uden Udgerd, siden det var i Lagesildtiden, da ingen udgerd i en hast kunde faaes. 2. At de 2de Dretter skeede om Morgenens, da Solen var neede og 3. At der blev talt om udgerd imellem Contra Citanterne. 6te. Prov Peder Oudenhus en gaardmand i bøygden 32 aar gl. vandt, at for 12 aar siden tjente Vidnet paa Rønne, da var Vidnet i Fiskeriet MickelsVarpet for sin husbond Peder Rønne samme høst, da de saaledes laa i MickelsVarpet og intet kunde faae, droge Vidnet tilligemed de fleere, der ejede samme Varp og ere just Contra Citanterne, her op til TyreVarpet, her lagde udgerd og drog et Drette, imidlertid saa Vidnet Ole Søndre og Erich Øvre Jørstad her neere ved stranden. Men enten de vare derom fornøjede eller misfornøjede det veed Provet ikke, saasom de intet talte det Provet hørde. Udgerden siger Provet, blev staaende efter dem her Eller Ole Jørstad lod Retten tilspørge Provet 1. Om hvor mange Personer de var tilligemed ham, som var i MickelsVarpet, og her droeg det omprovede Eene Drætte og hvem det var? Resp.: fra Borud var en Person Neml. Svend, fra Schjellerud var Sønnene Nils og Amund. Erich Opjordet var (?) selv, Erich Onsum selv, fleere erindrer just ikke Provet enten de vare (?) deres folk. 2. Om Ole Jørstad var alleene, da hd. saae ham her eller om det var ingen i følge end ham, og hvem samme var?. Resp.: Erich Øvre Jørstad var i følge med Ole Jørstad som før omprovet er. 3. Om de havde Fiskehytte her og hvor mange Nætter eller Dage de laae her? Resp.: de havde ingen hytte ej heller laa de længe ude som de kastede, saasom de havde sin hytte og laae sin tid i MichelsVarpet som er strax her needenfor. 4. Om hd. ikke hørde eller veed, at de blev tiltalt av Ole Jørstad og av Erich Søndre Jørstad, fordi de har saaledes tiltaget sig at opreise et udgerd paa deres gaard en tid? Resp. Det hørde eller veed Provet ikke., skjønt Ole og Erich Jørstad var her imedens de arbejdede paa udgerden. 7de. Prov Ole Pedersen husmand under Moe her i sognet henved 60 aar gl. vandt, at for 18 aar siden laae Vidnet i Lagesild Fiskeriet MichelsVarpet for Peder Rønne tilligemed fleere Contra Citanter, den Høst siger Provet, at de samtl. droge her op i TyreVarpet en Morgenstund med fore(due?)tider, og drog 2 Kast, men fik intet uden een deel Sild og Siger, derfor droge de strax ned igjen til MichelsVarpet. Videre siger Provet at de her hverken havde hytte, udgerd eller noget saadant, ligesom de ej heller merkede til nogen hinder av nogen, ej heller (9 saae (?) Jørstad Mændene.. Ole Jørstad agtede unødigt at Qvæstionere dette Prov, formedelst at hans Provemaal strække sig alleene til 2de. Drette, som passerede den tid paa dagen, at Jørstad opsiddere hverken saa eller vidste derav. Andersen holdt uforføden noget Protocollere at tilforn, som svar paa denne Ole Jørstads urimelige Protocollation, men alleene forlangede, det Vidnet maatte forklare sig, om ikke for Øvre og Søndre Jørstad den av

ham før omprovede tid laae folk i Fiskeri i deres ejede Fiskestæd HælHølen? Resp. Fra Søndre Jørstad laa Hans Jørstad til omprovede tid og stæd, men ingen fra Øvre Jørstad. Ole Jørstad sagde, det hd. kd. ikke saa meeget forundre sig over, at S. Andersen holder hans Protocollation for urimelg, som hd. kd. vente sig at faae føyelig svar paa hans tilspørgende av Provet, da Søndre Jørstads Fiskeri HælHølen kaldet ligger saa langt fra dette stæd, som øyensynlig kd. vises, at de derværende langt i fra ikke kd. see, hvad her paa stæden skulle passere, helst den tid paa dagen da Fiskefolket, som der ligger, allerede er hjemgaaen. Vidnet efter Andersens forlangende visede HælHølen at være et stække oven for i Elven saaledes situeret, at man herfra kunde ganske vel see der hen. 8de. Prov Svend Thommesen husmand under Reestad henved 40 Aar gl. vandt, at hd. for 12 Aar siden tjente paa Borud og samme Aar laae for sin husbond ligesom 6te. Prov Peder Oudenus for Rønne i LagesidVarpet MichelsVarpet, da passerede det at ligesom Peder Oudenus (?) have, saasom de begge vare med og derfor ere de i alt eenstemmige endog paa at svare paa de av Ole Jørstad fremsatte Qvæstioner. 9de. Prov Thord Schoug en gaardmand fra Brøttum til Ringsager 52 Aar gl. vandt, at da hd. var en Dreng, 10 aar gl. var hd. fra sin fader paa Schoug tilligemed de fra Mellum og Sætter, samt Langsæt her i TyreVarpet og efter forlov av Oberst Reichwein havde her sin udgjerd og Kaste, skjønt hd. ej kd. mindes, at de fik meere Lagesild her end de kogte, men intet at needsalte, hvorfor de heller ingen Landslot til Reichwein svarede. 10. Prov Erich Balbergseje husmand under Balberg 55 Aar gl. Vandt, at for nogle Aar siden, som Vidnet ej rettere kd. mindes end at dette var 7 a 8 Aar siden, laae hd. tilligemed de 5 øvrige lodsejere i LagesildVarpet Balberg Aadden kaldet, deriblant var og Nils Bjerke, som tilbød Vidnet og de fleere at siden de fik intet paa Balberg Aadden, saa vilde de fare her over til TyriVarpet, som hd. fornemmede at være en Lods Ejer udi, derpaa fore de herover og uden udgjerd eller noget saadant kastede nogle Dræt, men som de fik intet, droge de tilbage igjen til Balberg Aaden. Denne anmeldte Nils Bjerke var en Søn av Ole Bjerke. Paa tilspørgende svarede Provet, at disse Drette skeede om dagen, men ingen av Jørstad Mændene vare tilstæde eller vidste derom. 11te. Prov Svend Bratberg en gaardmand 32 Aar gl. vandt, at da hd. for 12 aar siden kom av en hendelse need til MichelsVarpet og spurte Contra Citanterne om de fiskede (brav?) i Aar, svarede de: Det sluk og sul vi i aar har 2de. brug, Neml. MichelsVarpet og TyriVarpet, hvorpaa Vidnet saae, at de roede herop med sit garn, men ej saae at de fiskede, saasom hd. havde hørt før. Andersen derefter Declarerede, at Contra Citanterne for nærværende tid ikke har fleere Vidner tistæde, men da de vil meene Sagen noksom med de allerede avhørte skulle paa deres side noksom være oplyst, saa forlangede hd. at Retten hernæst ville lade sig av de førte Vidner udvise det omprovede Fiskestæd eller Varp TyreVarpet. Hd. forlangede og tillige at Retten vilde tage udi Syn den øverste eller norderste av de seeneste Session beskrevne steengaaerde eller den steen, som der var tillaved og ikke arbejdet formedelst Citanternes stevnemaal fuldbyrdet, hvilket een fra Citanterne siden seeneste Session, paa det Citanterne ikke udi deres foregivende havende drivgarn fiskeri skulle hindres, har ladet indføre nærmere under vadet paa stranden. Ole Jørstad sagde, at hd. fornemmer, det Retten sidste Session saae og begaaede skadede paastevnte Steengaaerde, saasom den tid stranden var aaben og bar, men nu er det ganske umueligt for alle Menneskelige øyne saavelsom for denne Respective ret at see udi Vandet, saasom Retten selv see, at Vandet overskyller de paastevnte Steengaaerde. I øvrigt begjærede hd. sine fremførte Vidner deres udvisning og derefter Eedfæstet. Retten stoed derfor op for bordet og lod sig av samtlige Vidnerne, som i dag ere saavel pro som Contra førte og fandtes eenstemmige herudi, udvise, at TyreVarpet er dette, som lige ud fra denne Jørstad Vold er beliggende og imellem de 2de steengaaerde, hvilke ved forrige Session bleve beskrevne, indsløttet, efterat dette var Os tydelig av Provene udvist, forføjede vi os her til den Nordre eller øverste Steengaaerd, denne forefandt vi nu at være siden seeneste Session forandret saaledes, at Steenene vare borttagne og lagde noget needen for, Neml. paa en grøn

Plæt tilhørende Øvre Jørstad Volden, men som Elven var nu saa stor opvoxen at den næsten overskyllede denne øverst og ganske skjulede den nederste steengaard, saa kunde vi ikke tage nogen nøjere beskrivelse over selve Situationen end hvad sidste gang blev Observeret. Imidlertid saae vi dette, at Citanternes Øret Fiskeri med drivgarn ej lidt hindres ved den endnu uden forandring staaende Neederste Steengaard; Efterd. den foraarsager bagevjen eller tilbageløb imod Strømmen ved landet som bemte. Steengaard er heftet ved. Ole Jørstad vedblev sit forrige og sagde, at i de (?) nu er, er det umuelig for Menneskelige Øjne at see grunden, som Retten sidste Session ved Begranskningen saa, og det endnu ikke er bevist langt mindre fra Contra Citanternes side Declareret, at de paastevnte Steengarde skulle være avfløttet, begjærede saa sine førte Vidner Eedfæstet. Andersen forlangede og de paa Contra Citanternes side førte Vidner deres sigende Eedfæstet, holdt sig for det øvrige til sin forhen gjorte forklaring, hvilke Retten nu har bestemt at være sandhed Neml. at Contra Citanterne fordi Citanterne ved deres avlagde Sag og Søgning har hindret, det at fuldbyrde deres formeente tilberettigede Arbejde til Fiskeriets fremtarv her mod den øverste steengards forfærdigelse, har fløttet den tillavede steen saaledes, at den ikke skulle hindre Citanternes Fiskerie. Hvorefter samtl. Provene saavel de 2de Citanternes, som de 11 Contra Citanternes. fremstoed og med Eed samt opragte fingre bekræftede enhver sit Provemaal og udvisning. Ole Jørstad bad Retten tilspørge Provene om de veed, om det omprovede TyreVarpet er skyldsatsat og lejer for Kongel. Contibution? Contra Citanterne for at forkorte Protocolen svarede, at verken dette TyreVarpet ej heller fleere deslige er skyldsatsat. Av Provene svarede alleene Gunder Hage, at dette ej er skyldsatsat, de fleere Prov vidste intet derom.. Andersen bad og at Retten vilde indhente de 2de. av Vidnerne Neml. Arne Bræset og Gunder Hage, som formodentlig forstaaer sig paa fiskeriets beskaffenhed her i Lougen, deres forklaring under den avlagte Eed, om drivgarn med nogen synderlig Nytte til Fiskefangst kd. bruges, naar Elven er saa stor som nu eller større? Resp.: Herom forstaaer Provene intet at forklare. Men de 2de. ved forrige Session avhørte Prov Neml. Peder Sørhoven og Ole Vormstuen forklarede til Qvæstionen under avlagte Eed efter Citanternes forlangende, at Lougen Elv er nu noget for stor til drivgarn, med mindre at de maa ganske tæt følge landet, hvilket de nu er forbudt ved de neederste steengarde. Andersen derefter producerede avgn. Oberst L. Nicolai Christian Reichweins udgivne Skjøde til Contra Citanterne og med deres formænd paa gaarden paa eendeel FiskeVarp her i Elven Lougen og tillige deriblant dette nye omtvistede Fiskestæd TyriVarpet dat. 7. Marti 1716 og til Tinge publiceret den 13de. Juni samme aar Oplæst etc. Hvornæst Andersen forestillede Retten, at Saavel med eendeel av de paa Citanternes side forrige Session førte Vidner, som Rettens da gjorde begranskning er oplyst, at dette omtvistede FiskeVarp fra gl. tid av med steengjerde eller ligger baade paa øvre og Needre side har vært avhegnet, det er og med de nu i dag paa Contra Citanternes side førte 2de. førte Vidner deres forklaring Oplyst, hvorledes og til hvad andet de (?) avhegninge for over 40 aar siden ere blevne indrettet; At nu Fiskestædet virkelig er TyriVarpet, det har mest samtlige Provene eenstemmig bevidnet. At saavel sammes forrige Ejer den avgn. Reichweiner har givet tilladelse til Fiskeriets brug der og at det er i deres tid brugt, som og at Contra Citanterne dels for 26 aar siden, dels for 18 , dels for 12 og dels for 7 Aar siden har brugt Fiskeri her, det erfares og er til fulde bevislig, naar Retten behagentl. betragte ej alleene Citanternes 2de Prov Peder Sørhoven og Ole Vormstuen deres gjorde forklaring, men endog med det samme behage at Conferere de nu paa Contra Citanternes side førte 5te, 6te, 7de, 8de, 10de og 11te Vidners forklaringer. Hd. neml. Andersen formeente da, at Contra Citanternes Sag og Ret efter deres udfærdigede Contrastevning er saa klarlig oplyst, at derudi intet fejler. Ti refererede hd. sig til den samme og fastelig forventede samt paastoed, det de Neml. Contra Citanterne for Ole og Peder Jørstads Søgemaal i denne Sag, aldeles maa vorde frifunden, ligeledes, at de bør være berettigede under samtl. deres før ejede Fiskeristæd ligervis som de øvrige sig at benytte.

Videre at Citanterne av Retten bør vorde anseete med Mulct, fordi de har hindret Contra Citanterne i deres formeentlig tilberettigede Arbejde og endelig at de Neml. Citanterne bør erstatte Contra Citanterne denne Process med medførende Bekostning er skadesløs og i det mindste med 30 rd. saaledes hd. indstillede Sagen under Domb. Ole Jørstad indgav det av Citanternes fuldmægtig sidste Session forlangede (AvRedning?) over Aastæden, som følgelig deres Contra stevnemaal vel viser sig udi alle Maader at være rigtig. Men som Situationen av denne Sags beskaffenhed kunde være av saadan Betydelighed, at kunde udfordre Situations Cart, viser klart nok, at det ikke er gjort udi anden forseelse, en at føre Citanterne i bekostning, hvilket tillige henføres Retten til betænkning. I det øvrig Refererede hd. sig til sine ved sidste Session gjorde paastand, samt det producerede Hovedstevnemaal, med tillæg at det fra Contra Citanternes side indkomne Beviser fornemlig ikke kunde hindre eller svekke Citanterne, producerede hjemmeler og adkomstbreve, da Acten viser, at den selv samme familie, som har været ejer av gaardene søndre og øvre Jørstad har og været ejer av det saakaldede MichelsVarp og TyreVarp, som er udgiven og Tinglyst, saa lang tid saavel ved Jørstad hjemmelsbreve, som foruden nogen slags forbeholden med alle sine herligheder tilhørende viser Acten saavel av Provenes indsigende, som øjensynlig er befaret, at dette paastevnte Nye oprettede Lagesild Fiskevarp er beliggende paa Citanternes Ejendeele og brugt unde de førte Vidner Neml. Marit Hof og Ingebor Oudenhus Eje, at Citanten Ole Jørstads fader udi den tid havde gaarden Jørstad i Possession gav andre folk tilligemed sine eegne forlov til at fiske paa selv samme stæd. Contra Citanterne vil vel indbilet sig, som kd. forundres av fuldmægtigens sidste paastand, det de neml. Contra Citanterne baade med skjøde og derpaa samlet brug, skulle ville tilvende sig dette Lagesildvarpes ejendeel. Men som Contra Citanterne ingenlunde har bevist elle kd. bevise sig noget stadig hævds brug paa de stæder, haaber hd. derfor, at Retten overvejer, hvor nødtvungen hd. og Consorter var til at reise denne Process, (?) bekoste Situations (avridsing?), paastaaer derfor endnu som før følgelig sit Stevnemaal i anledning av hans anførte beviser, at Contra Citanterne bliver tilkjendt at igentage at paastevnte bygninger og efterdags som tilforn at entholde sig fra Citanternes Grund og Ejendomb, saa og at Citanterne bliver tilkjendt skadesløs omkostning med Situations avridsing i alt regnet 60 rd., indstiller saaledes sagen under Domb. Andersen hertil svarede, at hd. maa forundre sig over Ole Jørstads Observation Contra Citanternes (?) fuldmægtiges seeneste Session fremførte tale angaaende Aastædets avridsing, da hd. Neml. fuldmægtigen ved som og Protocollen udviser, at samme ej annerledes var indrettet end at saadant ved den Kongel. Allernaadigste forordning var befaled. Det er og i det tilfælde formodentl. Retten og LougRettet endnu i god hukommelse, at dersom Ole Jørstad havde villet finde sig i den Billighed, at antage for fuldkommen lovl. det den Contrastevning Vederparten agtede i Sagen at udfærdige blev forkyndt paa hans ejende gaard her Søndre Jørstad, de Neml. Contra Citanterne da gjerne villet været fornøjede med at Sagen av denne Ret maatte blive paakjendt forinden at noget Situation Cart var bliven indrettet. Altsaa er den Aarsag og skyld hd. tillægger Contra Citanterne at være til en Beskostning (?) hans eegen. Hvad nu Ole Jørstads forklaring om adkomsten til det omtvistede stæd betræffer, da ligesaa lidet som Ole og Peder Jørstad for denne Ret er fremkommen med nogen adkomst til Fiskestædet TyreVarpet, ligesaa lidet kunde efter Comparentens Meening, Ole Jørstads ugrundede tale svekke Conta citanternes adkomst til omtvistede stæd, der formodentlig i alle maader er Conform Lov og aldeles autentiqve, ligesom det og ikke nogensinde til svekkelse er paastevnt, og endelig hvad 3die betrefter det Fiskebrug Ole Jørstad brøste sig av, at hans fader skal have bevilget andre paa det omtvistede stæd, da foruden at derom ingen eenstemmige Vidner for Retten er fremført, har og Retten formodentlig betragtet hvorvit saadan tilldelse om den end var skeet, kd. have grund av Lov og Ret. Comparenten formeente det var Ole Jørstads fader en ham uvedkommende og selv tiltagen Autoritet, der ikke kd.drage nogen

hjemmel efter sig til Ret for Citanterne i deres nu gjørende paastand, det oven av Ole Jørstads Protocollation agtede hd. ej fornøden at snakke noget om, saasom formodentlig dersom (Cont?) aldeles er bevist forestillet, Ti Refererede hd. sig til sit forrige og indlod Sagen under Domb. Ole Jørstad svarede, det Retten noksom viser, hvor aldeles hd. var aarsaget et forfærdiget Situations avridsing, ligesom det hd. ved sidste Session anbød Vederparterne, at vilde vedtage Contra stevnemaal inden Retten foruden Varsel, hvad sig Andersens Protocollation angaaer om de førte Beviser paa denne Aastæd, da formeener hd. at ligesaa lidt som Contra Citanternes førte Vidner kd. svekke hans paa gaard og grund havende adkomst foruden dertil givne Varsel, ligesaa lidt kd. Contra Citanternes førte Vidner over deres saakaldede Snige brug ved Fiskeriet, hvorved de agte at tilvende sig Ejendomb, præjudicere Citanterne i ders Ejendomb, da de aldrig har kundet bevise henimod 40 aar siden, at de har havt noget stæds brug paa dette stæd og brugt saadant Fiskeri, som paa andre stæder her i Lougen Elv bruges, Neml. at oprette udgjerde og hytte for at berge sig om natten udi; Men alleene for et par ganger og det bestaaende av eet av 2 Drette. Da Citanterne aldrig saadant har været vidende eller seet, foruden avvigte Høst og desforuden eengang, som var just samme tid, da de reiste herfra, altsaa haaber hd. som før ar Retten overvejer de førte beviser og som før indstilled Sagen under Domb. Videre havde ingen av Parterne i Retten at indføre. Ti blev av Os samtl. saaledes eenstemmig dømt og Afsagt. Oberst Leutenant Nicolai Christian Reichwein, som tilligemed hans fader Oberst Georg Reichwein ustridig var Ejer av de 2de gaarde Øvre og Needre siden ellers kaldes søndre (?) Jørstad, efter at hd. udi aaret 1711 den 4de. April havde ved lovl. Skjøde ordentl. Solgt bemte. 2de gaarder fra sig til Citanternes Fædre Peder og Lars Pedersønner og udi Skjøderne intet av gaardenes petinencer alle efter Loven tilhørende Ejendombs herligheder sig forbeholdt, indgaaer ikke desmindre derefter en lige Kjøbe Contract med Contra Citanterne Peder Rønne og Ole Borud og Consorter og ved Skjøde av 7de. Marti 1716, selger til dennem blant eendeel andre Lagesild Varp eller Fiskestæder her ved Lougens Evebredde endog TyreVarpet, som efter Vidnernes eenstemmige forklaring skal være dette omtvistede og paa Citanternes grund beliggende. Efteat dette var forløben, befindes det ikke, at Contra Citanterne har nogen sinde taget dette Lagesildvarp udi nogen ret fuldkommen Possesion eller aarligt brug Mindre istandsettelse, saasom at rense stranden, oprette steengaarde og videre saadant som udfordres til et Lagesildvarps rette (?) væsen og beskaffenhed. Men alleene nogle faae gange, udi alle de 32 aar siden (?) for at gjøre eet elle 2 Kast, hvilket citanterne dels kunde været uvidende, dels ej heller uvillige, siden de ej kunde vide at saadant kunde geraade dem til Præjudice. Men at meget meere Citanterne som ejere av grunden ligesaavel før som siden dette sidste Skjøde har aarlig benyttet sig samme til Øred-fiskeri ved drivgarn, Ham derfor av begge disse Parter eller Kjøbere skal have Præferencen til Fiskeriet Neml. enten Citanterne til at veblive sit Øret-Fiskeri ved drivgarn, der ej taaler de oprettede steengaarde, som til Lagesild Fiskeri er fornøden, eller Contra Citanterne til at oprette sit tilkjøbte Lagesild Fiskeri og istandsette selv der til udfordrende Steengaarde og saaledes hindre hannems Øret- Fangst, efterd. gaarden er ej avgiven til begge, men en av 2de maae vige, om denne præference er det her tvistes og derudi (?) denne Ret saaledes, ligesaalidt som (?) Reichweins Ejendombs Act til dette Fiskerie er bevist at have haft anden grund eller adkomst end den, som Lovens 5te. Bogs 11te. Cappitels 2. Art. giver enhver jordejer Neml. at siden hd. ejede Citanternes gaarde, ejede hd. ogsaa dette Tyrevarp Fiskeri, der ligger paa disse gaarders grund. Ligesaaliden Ret havde hd. der først solgte gaardene udi sin fulde skyld og uden nogen forbeholdenhet til Citanternes Fædre, til anden gang at selge dette under gaardene ved Lov og fra gl. tid førende Fiskeri til Contra Citanterne efter det, som Lovens 5te. Bogs 3. Cap. 26 Art og 40 Articuler fastsetter. Når derfor dem herudi Raison legges til det meere end hævdelige brug, som Citanterne har siden 1711, da deres gaarde blev kjøbt, fanget paa deres Fædres Fiskeri bestaaende i Øret-fangst ved

drivgarn, da i den stæd Contra Citanterne, om end deres Skjøde fra begyndelsen havde været lovl., har de efter sidste bemte. bogs og Capitel 43. Art selv saadant intet gjort ved ingen tid at have taget det kjøbte i ret hævd og brug. Saa kjendes for Ret, at Contra Citanternes producerede lovlige skjøde av 7de. Marti 1716 ej bør hindre Citanterne Ole Larsen Søndre Jørstad og Peder Erichsøn Øvre Jørstad i at gjøre sig denne deres lovligen tilkjøbte jord, grund og dermed følgende Fiskeri i følge den oven allegerede Lovs 5 bogs 11 Cap. 2. Art. saa nyttig, som de der ere sande Ejere, bæst med og kd., hvorvel Contra Citanterne Peder Rønne, Jon Borud, Thore Ovren, Siver Schjellerud, Erich Onsum, Christopher Boleng, Ole Bjerke og Erich Opjordet ej heller bør herefter holde sig fra dette Tyrevarp, men endog (devaftere?) og frafløtte den av dennem oprettede og endnu liggende Needre Steengaard og sette stranden udi saadan Situation og beskaffenhed, som den var i fjor høst, førend de begyndte med noget arbejde der. Endelig betaler Contra Citanterne een for alle og alle for een til Citanterne den Processes bekostning i eet og alt er 20 (?) som til Justice Cassen 3 ½ Rigsort, som alt efterkommes og udreedes bør 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Exsecution, hvorimod denne Reserveres dens (Reg-?søgning) hos deres hjemmelsmand avgn. Oberst Reichweins arfr., om de sig dertil trøster.

oo 00 oo

Hovemoen i Fåberg 09.08.1748, fol. 89b:

Anno 1748 d. 9de August blev den fra 16de Maji sidstl: til i dag udsatte Aastæds Sag som Søndre Hovens 4 Opsiddere har rejst imod Thomas Schjeggestad for et av [ham] begaaet aavirke udj Hovi Moen atter foretagen paa bemt: aavirke stæd og Retten betjent med samme LaugRettes Mænd som seeneste session sadte Retten Neml: Iver og Amund Traaset, Endre Kolberg, Erik Onsem, Ole Midtjørstad, Erich Owren Jørstad, Jens Øfstedahl og Ole Fagstad. Ole Jørstad kom for Retten paa Søndre Hovens Opsiddere, som og selv vare tilstæde, deres vegne, og i Retten Eskede den til i dag udsatte Sag Contra Thomas Schjeggestad, og som hd er bekjendt, at for Citanterne er forkyndt Contra Stevning, fremstoed hd i anlendning av samme, at føre 2 á 3 av de sidst indstevnte Vidner, Neml: Halvor Olsen ved Hammerseng, Ole Larsen Hala fra Brøttum, og Elling Olsen husmand under Brusæt, samt Christen Olsen husmand under Lilleberge, hvilke Vidner hd begjærede avhørte.

Thomas Schjeggestad mødte saa og tillige paa hans vegne som antagen fuldmægtig i Sagen. Procurator Peder Andersen, da forbeholdt Thomas Schjeggestad ved Sagens nærmere fremgang hans passerede Contra stevning og bevisligheder at lade i retten indkomme. De 4 Citanternes Prov bleve alle fremkaldede og for denne samtl: av Lovbogen forelæst Eedens forklaring med formaning til Sandheds udsigende.

Hvorefter fremstoed Citanternes 3de Prov Halvor Olsen husmand under Hammerseng 45 aar gl: vandt at for 26 aar siden kom Vidnet til søndre Hoven at tjene, tjente der i 3 aar, derefter kom hd derfra og var andenstæds i 4 aar, efter disse 4 aar kom hd atter til at tjene paa Søndre Hoven i 4 aar, udj disse 7aar, som vidnet saaledes tjente paa Sørhoven, saa hørte eller fornåm hd aldrig andet, end at søndre Hovens Opsiddere holdt sig med hugst, havn og videre brug paa den Nordre side av denne Deelee haffeld her i Moen, hvor nu Retten holdes. Men Schjeggestads Opsiddere holdt sig med hugst, havn og videre paa den søndre side, hvorudover og den søndre deel blev kaldet Schjeggestad Moen og den nordre Hovi Moen. Videre sagde Provet, at haffælden laae i ald den tid, som Vidnet tjente paa søndre Hoven, liges: den nu ligger fra øverst til Nederst. Var paa den tid gl: og fejlede Reperation, som og skeede.

Andersen forlangede Retten vilde behage at indhente dette Vidnes Prov

- 1) Om hd nogen tid har gjeted Creature fra Hoven her ned i Moen. Resp: Nej.
 - 2) Om hd var her nere i Moen paa disse nu omstridte stæde, naar Hovi Creature bleve havnet her stædse eller nogen tid? Resp: Ja mange og adskillige gange.
 - 3) Om hd da og ikke tillige saae Schjegggestads Creature bleve havnede her ? Resp: Nej, aldrig uden hd kunde see Schjegggestads Creature eller hjemkoe om Sommeren i Sætter Tiden var gaaende over denne haffælde, hvor hun kunde være nedfalden, og kommen her Nord i Moen, og i den fald var vidnet befalet av sin husbond at drive den tilbage over haffælden igjen, saasom hjem koen da gik uden hyrde eller vogter paa sin eegen haand, som brugeligt er her paa stæderne.
 - 4) Om vidnet kd sige, at Hovens Opsiddere i den av ham omprovede tid havde nogen slags hugst paa dette stæd Retten nu betjener, eller heromkring, som nu omtvistet ? Resp: Paa den tid var her paa disse stæder ingen synderlig skoug at hugge uden Birk eller beet skoug og saadant blev hugget, det Vidnet saae, paa den Nordre siden av haffælden og strax herved av Hovi Mænderne ligesom samme tid paa den søndre side av Thomas Schjegggestad selv og fleere fra Schjegggestad. Ligeledes blev og samme tid og stæd oplagt den tørre Veed, som skougvarmen her da havde foraarsaget av Hovi Mænderne paa denne Nordre side haffælden.
 - 5) Om Vidnet med sandhed kd sige, at den av ham omprovede haffælde laae ald Moen igjennem fra og til de saakaldede stæde Bæl Broen og haldsteenen, eller om hd ikke og er vidende, da hd siger sig saa vel bekjendt, at eendeel stæder store distanser ikke var at see tegn til haffælden, mindre haffæld i sig selv ? Resp: Haffælden laae fra øverst til nederst som den nu ligger og før omprovet er, ej heller var der noget stæd, at hd jo kunde see haffælden eller hvor den havde været, siden den laae nere somme stæder.
- 4de Prov Ole Larsen Hala en gaardemand fra Brøttems Annex til Ringsager Sogn 48 gl: vandt at for 29 aar siden kom vidnet til gaarden Sørhoven at tjene, og der forblev stændig i sin tjeneste udj 4 aar, udj ald den tid var hd Vinter og Sommer og ofte her needen i Hovi Moen og meget paa disse stæder hvor nu Retten holdes ved haffælden for at oplægge og hjemkjøre Veed, som Skoug varmen der her har havde grasseret, havde foraarsaget. Men hd saae, hørede eller fornam aldrig andet, end at Hovens Opsiddere holdt sig nøje efter deele haffælden saaledes, at de havde sit brug med hugst og havn paa denne Nordre side, som blev kaldet Hovi Moen, ligesom Schjegggestad Mænderne paa denne Søndre side, der kaltes Schjegggestad Moen. Haffælden var paa den tid gl: dog ej anderledes end at den var kjendl: og efterrettl: samt laae ligesom den nu ligger ner fra haldsteenen til Bæl Broen.
- 5te Prov Elling Olsen husmand under Brusæt 30 aar gl: vandt at for 19 aar siden tjente Vidnet for Thomas Schjegggestad 1 aar, da gjetede hd sin husbonds gjeder og ungfæe i Scjegggestads Moen om Vaaren og høsten, men hd kom aldrig over deele haffælden uden naar gjederne kunde springe imod hans villie derover hid i Hovi moen, da hd strax hentede dem tilbage, anderles gjetede hd ikke, ej heller havde hd anden ordre fra sin husbond.
- 6te Prov Xten Olsen husmand under Lilleberge 27 aar vandt, at for 14 aar siden kom Vidnet i Tjeneste hos Thomas Schjegggestad hvor hd forblev i 4 aar udj det sidste aar av denne hans tjeneste blev denne haffælde her i Moen repareret, og da Vidnet som Tjenestedreng tilligemed Michel Hanssen som husmand under Thomas Schjegggestad begge med fra bemt: Thomas til at istandsætte bemt: haffælde, ligesom der samme tid var med fra Nils Schjegggestad 2de Personer og fra Søndre Hovens Opsiddere folk til samme gjerning, haffælden blev da lagt fra øverst til nederst ligesom den nu ligger og før laae, for uden siger Provet, at hd ej vidste andet, end at Schjegggestad skulde tilhøre Søndre for haffælden, og søre Hove Norden for. Andersen bad Retten indhente Vidnets svar, om ikke den av ham omprovede haffældning skeede fordi Schjegggestad hesterne da vare befængte med skab ? Resp: Schjegggestadhæsterne var paa den tid befængte med skab, Men enten haffældningen skeede just for den aarsag eller ikke, det kd ikke Provet just sige.

Ole Jørstad reserverede sig sine (?) enten næst før eller efter Provernes Eedfæstelse saavelsom flere Vidner i fornødne tilfælde. Dernest begjærede at Retten vilde befare og bese den paastevnte haffælde efter de nu 4 sidst førte Vidners udvisning, og derefter Vidnerne edfæste. Andersen derefter producerede Thomas Schjegggestads udfærdigede Contra stevning i Sagen. Dat: 29de Maji 1748. Oplæst etc: Ole Jørstad paa Citanternes vegne tilstoed lovl: Varsel. Nils Schjegetad tilligemed de forrige Prov Hans Lunde og Michel Schjegggestads Ejer tilstoed det samme. Over Vidnet Peder Bastiansstuens blev Stevnemaalets forkyndelse avhjemplet ved Stevnevidnerne B:lensmand Simen Fliflet og Poul Fliflet. Da saavit var kommen begyndte det at regne ~~hvorfor~~ saa at man ikke kunde holde Protokollen lenger under aaben himmel, da forføyede vi os til gaarden Sørhoven og der continuerede med Sagen.

Hvorda Ole Jørstad begjærede ydmygst at Retten vilde indtage fuldmægtigens saavelsom Principalens svar, om de har nogen fuldmagt til at paatale den Nordre part i Schjegggestad dennes Ret, som dertil ere landskylds oppebørselen berettiget, saasom hd udj deres Contra Stevnemaal havde moveret, at liges: de skulde ville sigte derhen, at Nils Schjegggestad ved sidste Session gjorde Declaration at til intet gjøre, liges: hd ikke skulde være Mægtig for den gaard hd har i brug og possestion, da Acten vel allerede viser, at Hoved-Stevnemaalet er Lovl: baade for Sognepræsten s: Stockfelt for den deel i gaarden, som er Præsteboulet tilhørende, saavelsom for samtl: Faabergs almue for den deel av gaarden som Faaberg kirke er berettiget til lauligheden, saavelsom den tid Neml: første seesion fra begge deele indkommen ligel: Declaration.

Andersen svarede, at naar Ole Jørstad vil ? betragte Stevnemaalets indhold har hd dermed fuldkommen gjensvar på dette hans Spørmaal, agted unødige videre hertil at svare, men forbeholdt Thomas Schjegggestads og gaardens Ret i alle maader, hvornæst hd anmeldte, at foruden de i Stevnemaalets navngivne Vidner ere ej til til Vidnespyrds avlæg, samt nu nærværende eftermeldte Personer, Neml: Marit Bastiansdaatter, Johannes Axlesen, Sidsel Olsdaatter, Torkild Siverson, Ingebret Jonsen og Svend Svendsen, hvilke med de i Stevnemaalet tilførte der og nu begge, ere tilstædekomne, hd forlangede til Vidnespyrds avlæg admitterede. Ole Jørstad refererede sig til sit forrige saavelsom sine Principalers Ret imod alt hvis Contra Citantens fuldmægtig, følgel: sit Stevnemaal om den Materie kunde ville føre. Hvorefter præmissis promitendis, fremstoed Contra Citantens

1. prov Berte Mortensdaatter husquinde under gaarden Lunde henimod 60 aar gl: vandt, at hun var 18 aar gl: som er for henimod 40 aar siden kom hun med sin fader Morten Schjegggestad til den Part i gaarden Schjegggestad, som Vidnets værbroder Nils Schjegggestad hvis forrige kone var vidnets søster, nu paaboer, hun var deels som daatter paa gaarden og deels som husquinde under gaarden Schjegggestad indtil for 13 aar siden, da hun kom til gaarden erindrer hun, at hun saae denne paastevnte haffælde i Moen ligge ligedan som nu, men gl: og mer forfalden end den nu vises, den blev derfor ej stort agtet, Men Creaturene saavel nordre her fra Hoven som søndre fra Schjegggestad ginge over den, og om hverandre i Hovis og Schjegggestad Moene. Videre siger hun, at naar Elven var stor og gik op til haldsteenen havde Schjegggestad ej anden vej til sin vold, beliggende need ved stranden og Norden for hald steenen, end at de dreve fra Schjegggestad need i Schjegggestad Moen igjennem haffælden, der hvor Retten ungefær blev holdt, ind i Hovi Moen og der need igjen til Volden, Men naar vandet var lidet, havde de deres vej need ved Lougen og ej kom ind i Hovi Moen uden naar de vilde. Haffælden veed hun ej blev Repareret i hendes tid, hvorudom hun siger, at den var, da hun fløttet fra Schjegggestad for 13 aar siden i ganske forfalden stand for at veeden somme stæde var revet bort, dog haffældstædene synlig. Da erindrer hun sig bedre og forklarer, at da hendes fader var kommen til Schjegggestad kort derefter blev haffælden repareret og da var hendes Fader Morten tilligemed Sørhovens Opsiddere eenige om at sætte den i stand, som og skeede, Men Hans Schjegggestad, som var Thomeses fader og formand, ville ej være med ej selv

forretede noget ved den Reparation. Haffælden blev paalagt saaledes, at der ikke blev gjort mer end een grin eller Leed, som blev sat midt i Breevejen, hvilken vej gik den tid indenfor paa det stæd hvor Retten blir holdt, dog alligevel siger hun, at haffælden blev strax opstyket av hvem veed hun ikke, saa at de fra Schjeggestad dreve derigjennem sine Creature ned paa Volden som før omprovet er, hvilket skeede ofte. Andersen bad Provet tilspurt

1. Om hun med vis erindring i sandhed kand sige, at hun den første tid, hun med sin fader kom til Schjeggestad eller førend hendes fader, som hun omprovet, var med Hovi Mænderne at haffælde, saae den paastaaete haffælde eller stæd efter nogen, som før havde været ?

Resp: derom erindrer hun intet især.

2. Om hun da ikke erindrer sig det Contra Citantens fader Hans Schjeggestad udlod sig med Fortrydelse imod hendes fader, fordi som en ubekjendt og nylig til gaarden ankommen Mand lod sig overtale til den ovenprovede haffældning ?

Resp: Jo det erindrer hun.

3. Om og ikke hendes fader var enten i slægt eller svogerskab med nogen av de Mænd her paa Hoven ?

Resp: Hendes fader var Morbroder til Lars Hoven, Citanten Peders fader som den tid boede her.

4. Om hun ikke veed, det hendes fader, da hd, som meldt var med at haffælde ikkun besat gaardeparten som lejlænding, og ej havde kjøbt den ?

Resp: Derom veed hun intet. Dog sagde hun atter igjen at hendes fader først bøjlede og siden kjøbte.

5. Om hun rettl: kd erindre sig, at der paa de tide hun har omprovet blev gjort nogen forskjeld i Marken med Nomen saaledes at søndre haffælde blev kaldet Schjeggestad Moen og nordre Hovi Moen. Resp: Jo det veed hun.

6. Om hun ikke veed, at Schjeggestads besiddere i den av hende omprovede tid hug fornøden Told her norden haffælden. Resp: Nej, det veed hun ikke.

Ole Jørstad bad Retten tilspørge Provet om hun veed at begge Schjeggestad Mænderne saaledes dreve sit fæe igjennem haffælden samt om ikkun saadant skeede med Hovi Mændernes forlov ?

Resp: Begge Schjeggestad Mændernes Creature ginge der, hun veed for resten ej enten det skeede med Hovi Mændernes villie og vidende eller ikke saasom hun ingen tid saae nogen fra Hoven i slige tilfælde. Endl: forklarer provet, at da Hovi Mænderne eller rettere Peder Hovi havde hugget endeel beet læs i Schjeggestad Moen strax sønden for haffælden, hvor Retten blev holdt, da skeede det for nogle aar siden, at vitnets Mand efter Nils Schjeggestads tilladelse saasom hd den tid var husmand under Schjeggestad, forføjede sig hen til bemt: beet læs og borttog dem fra Peder Hoven.

2det Prov Peder Bastiansstuen husmand under Sundgaarden 95 aar gl: vandt, at for 56 aar siden kom Vidnet til at bruge Pladsen Korgen under Schjeggestad som husmand og forblev udj samme hus værelse udj 16 aar, i ald denne tid var der ingen haffælde udj denne omtvistede Moe, dog alligevel siger Provet, at det blev talt om iblant folk som et segn eller gl: tale, at der havde været haffælde og et dele udj Moen imellem Hoven og Schjeggestad, der viistes og tegn dertil paa joret og skougen, hvor den havde gaaet, Neml: op fra haldsteenen og videre op efter, saasom haldsteenen da allereede var bekendt og blev holdt for skifte imellem bemt: gaarde udj denne Moen, saaledes blev den søndre deel kaldet Schjeggestad Moen og den Nordre deel Hovi Moen, men som der ingen haffæld var, saa ginge Creaturene saavel Hovens som Schjeggestads om hverandre i havning udj denne Moe, ligesom og Vidnet forklarer, at hd som husmand ved Schjeggestad og efter Schjeggestad Mandens befaling hug 2 á 3 aar nogle Taald bar læs Nord i Moen, og Norden for haffælden et godt stække hid paa, hvor den bæste baren var nærmest at finde, Men enten dette skeede med Hovi Mændernes forlov eller ikke det veed

Provet ikke, Men dette veed hd, at Lysgaard og at flere gaarde der i Aal havde sin sterke vej om vinteren til samme stæde i Moen, saasom de efter forlov av Hovi Mænderne, toog sin fornødne Told bar udj den Moe, efterdj der var nok av den at finde. Endl: forklarede Provet, at naar hd saaledes hugde bar paa den Nordre side av den nu værende haffælde, da saae hd ingen av Hovi Mænderne, som med disl: ej kunde vide derav.

3de Prov Marit Bastiansdatter tilholdende paa Fagstads Ejendeele 69 aar gl. Vandt, at Vidnet kd mindes, at for 37 aar siden gik der i Hovi Moen en Ildebrand eller Skogsvarme, aaret derefter Neml: for 36 aar siden, kom Vidnet til husværet Gjetestad under Hoven og forblev der i 14 á 15 aar, samme aar som Vidnet kom til Gjetestad blev denne omtvistede haffælde udj Moen istandsat og er lige paalagt av Hovi Mænderne og den eene av Schjeggestad Mænderne Neml: Morten, saasom Hans, der da boede paa den annen part i Schjeggestad og var Thomeses fader, ej var med at paalægge den. Om der var nogen haffælde før eller etter det veed Provet ikke, saasom Ildbranden havde gaaet og ødelagt alle Ting. Men samme aaret efterat som haffælden var paalagt, blev den igjen opkastet og Creaturene som vare vandte til at gaae om hverandre fra begge gaardene Hovi og Schjeggestad ginge derefter som tilforn og beholdt den gl: vej igjennem den opkastede haffælde. Saaledes siger Provet, at endog hendes Creature, som hørede Gjetestad til, gange ligesaa meeget i Schjeggestad som i Hovi Moen. Dog alligevel siger hun, at naar nogen Vogter eller gjed-svend, det er hyrde, var med Creaturene, da blev haffælden holdt efterretl: saaledes, at de fra Hovi holdt sig paa den Nordre deel der blev kaldet Hovi Moen og de fra Schjeggestad paa den søndre Part som blev kaldet Schjeggestad Moen, Men var Creaturene gangne uden folk med sig, da gik de om hverandre som forbemmeldt er. Dog alligevel forklarer hun sig bedre og siger at dette passerede øverst i Moen ved Gjetestad, hvor hun og seer nogen folk lokke eller vokte Creaturene, Men neede i Moen hørede hun folk lokke og der veed hun ikke, hvad passerede.

4de Prov Johannes Axlesen gevorben Soldat 35 aar gl. vandt, at for 22 aar siden kom vidnet i tjeneste for Thomas Schjeggestad og tjente der i 3 1/2 aar udj denne tid vogtede hd sin husbonds Creature, da hendte det undertiden dog ej ofte og heller ej sedvanlig, at hd høst og Vaar dreve sin husbonds Creature hjemme fra Schjeggestad nord i Schjeggestad Moen til gl: skougen, der drev hd Creaturene over i Hovi Moen og dreve dem saaledes langs haffælden need til haldsteenene og hen paa Schjeggestad volden, dette siger Provet skeede paa hans eegen haand og uden Thomeses ordre ej heller uden frygt for at nogen av Hovi Mænderne skulde komme over ham og faae det at see, saasom hd vidste, siger provet, at det Norden for haffælden skulde tilhøre Hoven.

5te Prov Sidsel Olsdatter tilholdene i Vormstuen som er husværet under sør Hoven og Inderst der sammesteds 63 aar gl: og halvsøster til Lars Hoven, som er Peders fader, vandt at da hun var 20 aar gl: gjetede hun sammen forældrene, som den tid boede i Vormstuen, deres Creature i Hovi Moen, da forefandt hun aldrig Schjeggestad Creaturene her need i Hovi Moen, ligesom hun ej heller havde nogen tid drevet over i Schjeggestad Moen, dog kunde det hende, at koene uden hendes Villie sprang fra hende henover Schjeggestad Moen. Paa den tid siger hun at skjelle haffælden laae synl: skjønt gl: og forfalden. Ydermeer siger hun at naar hun kom til hald steenen blev det hende sagt av Schjeggestad Børnene, som kunde paa den tid være hendes jævnaldrende, at saafremt hun kom længer sør vilde det gaae hende ilde, derf: var hun saal: bange derf:

6te Prov Torkild Siversen husmand under Nils Schjeggestad 50 aar gl: vandt, at udj de 7 ~~ar~~ aar, som Vidnet har beboet sit husvære under Schjeggestad, har hd seet og fornummet, at Hovi og Schjeggestadgaardenes Creature har gaaet om hverandre udj Moen, som paastaaet er, saasom haffælden har været og er forfalden, saa at Creaturene kunde gaae derigjennem, naar de vilde. Ligeleedes har og Vidnet seet aarl: udj disse 7 aar, at Thomas Schjeggestad har om Vinteren hugget og hjemkjørt Toldbar udav Hovi Moen eller paa den Nordre siden af

haffælden, Men enten det er skeet med eller mod Hovimændernes Villie og Vidende, det veed Provet ikke. Men Nils Schjeggestad har hd ej seet at han jagede nogen. Nogle aar der foran som dog ej er over 16 aar siden, lejede Thomas Schjeggestad Vidnet stundom for dagløn om Vinteren til at hugge og hjemkjøre av Hovi Moen nogle læs Toldbar, dette skeede meere end eet aar, Men dette veed hd heller ikke enten det skeede med Hovimændernes Villie og Vidende eller ikke, efterdi de ingen tid saae det.

7de Prov Engebret Jonsen husmand under gaarde Solberg paa Brøttum 38 aar gl: vandt, at udj det første aar, som Nils Schjeggestad kom til Schjeggestad, ~~tjente Vidnet~~ som er for 27 aar siden, tjente Vidnet, som den tid var 10 aar gl: hos samme et aar, kom saa igjen til ham det 3de aar, udj disse 2de aare som Vidnet saaleedes tjente der, vogtede hd sin husbonds Creature, hd dreve da ned Creaturene fra Schjeggestad til Schjeggestad Volden, som ligger needen og dels Norden for hald steenens 2de veje, undertiden over Bæla Elv ved gl: Sagen Need gjennem Hovi Moen til Volden, undertiden og igjennem Schjeggestads eegne Ejendeele og forbi Korgen, saasom begge veje kunde hd fare. Haffælden agtede hd som et barn da ikke efter, enten der var noget saadant eller intet.

Ole Jørstad holdt ufornøden dette Prov at qvæstionere, siden Nils Schjeggestads Declaration for Retten er vundet. Paa Andersens tilspørgende svarede Provet, at ligesom Vidnet drog disse veje for Nils, saa drog og Thomeses eller hans faders folk samme vej, saasom Creaturene ginge sammen fra begge gaarde Parterne.

8de Prov Svend Svendsen en gaardemand 32 aar gl: vandt, at for 5 aar siden kom Vidnet til husværet Korgen under Schjeggestad, hvor hd var husmand udj 2 aar, imidlertid tog hd efter sin husvært Thomeses tilladelse, Toldbar norden for haffælden i Hovi Moen, havnede og der sine Creature, Men endskjønt Nils ejede selv parter i samme husvære, kd dog ej Provet huske, om Nils gav ham samme tilladelse. Denne hugst og havning veed hd ikke, enten det skeede med Hovi Mændernes Vidende eller ikke, saas: hd ej saae nogen av dem. Men eengang traf Peder Hoven Vidnets pige i Hovi Moen hvor hun gjetede Vidnets gjeder, da tiltalede Peder hende dette, og sagde og Vidnet ej skulde gjøre saadant, efterdj sagde Peder, at hd dermed ud havne baade for sine eegne værter og de Hovi tillige.

Andersen derefter forlangede, at de 2de av Citanterne seniste session førte Vidner Hans Lunde og Michel Hanssen maatte fremkaldes og tilspørges under deres avlagde Eed,

1 Om de ikke veed, at Morten Schjeggestad var beslægtet eller besvogret med noen av Mænderne her paa Hoven ? Resp: Michel svarede at hd veed det ikke. Men Hans Lunde svarede, at de vare beslægtede, Men hvor nær veed hd ikke at sige.

2 Forlangede hd den eene Neml: Hans Lunde tilspurt, om hd ikke veed, det bemt: Morten, den tid Vidnet omprovet har som haffælden blev paalagt, men for 36 aar siden ikkun besad gaarden som lejlænding ? Rep: Det veed hd ikke.

Derefter forlangede Andersen, at Retten vilde behage at tage under befaring saavel den omprovede haffælde, som de stæde, Vidnerne nu haver udsagt, Thomas Schjeggestad og hans formænd har haft hugst og har paa de omtvistede stæde, og endl: den saa kaldede holme eller slotteland gaarden Schjeggastad tilhørede, som Norden hald steenen skal være beliggende.

Ole Jørstad begjærede videre 2de Prov avhørte, av hvilke fremstoed Citantens

7de Prov Ole Nilsen husmand eller Lægds-Mand paa Gustum 79 aar gl: vandt, at for 60 aar siden kom Vidnet hid til Sørhoven at tjene, tjente her j 3 aar, og udj denne tid sier, at den paastaaede haffælde i Moen laae da ligesom nu gl: og forfalden, dog ej anderles end at den var kjendl: fra hald steenen til Bæl Broen. Paa den tid holdt enhver sig paa sin side av haffælden, Neml: Sørhoven paa sin Nordre Part og Schjeggestad paa sin søndre side. Saavel hvad hver sin hugst angaaer, naar for resten Hovi Mænderne uden Loug eller s? beskylder Schjeggestad Mænderne for at tage Toldbar i Hovi Moen, hendtes altid at den annen undskyldte sig og

sagde, at i fald noget var taget, har hans nabo og ej hd gjort det, det samme gjorde og de andre, saa at de aldrig tilstaaede saadant mindre vilde forsvare det.

Andersen forlangede Vidnet tilspurt, om hd kd videre sige, at dette hans sidste omprovede skeede i den tid, hd som andsat i tjeneste her paa Hoven. Resp: Jo, hd hørte det, og da var Hoslev i den eene stue og Reichvein eller en anden Mand i den anden stue.

8. Prov. Rasmus Saugbakken husmand under Bjørstad 62 aar gl: vandt, at da hd var en dreng 10 á 12 aar gl: var hd i husværet Korgen under Schjeggestad, da saae hd meeget vel haffælden i Moen at ligge, da som nu gl: og deels forfalden, hvorledes de med hugst og havn forholdt sig det mindes nu Provet ikke, Men dette mindes hd, at Schjeggestad Manden drev sine Creature need igjennem fra eegen Moe til Korgen, og derfra Nord efter Stranden til sin Vold. Men enten de droge nederst paa Stranden oven eller needen haldsteenen det saae eller veed Provet ikke.

Andersen maatte endnu forlange det Citanernes Vidne Michel Hanssen maatte forklare sig hvad hd kd være vidende om Schjeggestads besidderes brug av hugst og havn Norden for den omtvistede haffælde. Vidnet forklarede, at saalangt som hd, barne født paa Schjeggestad og broder til Thomes, kd mindes tilbage, hvilket strækker sig saavit, at hd kd mindes den før omprovede Skoug varme, da har Schjeggestad og Hovi Mænderne taget om hverandre Norden for haffælden saa vel blandeveed strax efter branden fin Told bar siden, samt haft ligeledes havn om hverandre.

Andersen referede sig til sit forrige angaaende Aastædernes begrænsning.

Eragtet. Da baade dagen ere forløbet saa og Skougen formedelst den meeget faldne Regn impassabel og komme igjennem, saa beroer det med videre til i morgen tilig, da saavel Parter som Loug Rettet og de anførte Vidner pro et contra betids møde til Sagens tilendbringelse. Næste dags morgen d 10de August blev med næst foregaaende Sag Continuered, da Retten foretoog sig efter Contra Citanernes egne fremførte legasition aastædernes begranskning. Vi forføjede os da først liige need til den omprovede haldsteenen, hvor vi ansaae den os foreviiste vold Schjeggestad tilhørende, som nu formedelst at vandet var i sin opvæxt, befandtes ganske omflødt av Vand. Den ligger altsaa ud i vandet og needen for stranden paa den Nordre side av haldsteenen, meedens vi saaledes vare veed haldsteenen bad Andersen at Retten vilde tilspørge de 3de Prove Berte Mortensdaatter, Engebret Jonsen og Johannes Axlesen hvorleedes de i den tid, de omprovet haver, dreve Schjeggestads Creature fra Schjeggestad her need paa volden ?

Berte Mortensdaatter svarede, at hun drev fra gaarden Schjeggestad need igjennem Schjeggestad Moen indtil den gl: breed vej, hvor den tid var en ordentlig grin og alfare vej, da drev hun Creaturene igjennem grinden paa haffælden ind i Hovi Moen, og der lokkede hun need efter til stranden hvor hun vilde, saasom hun der n: i moen ej havde noget stedigt Raag eller fast vej, saaledes kom hun altid need paa stranden Norden for haldsteenen, voktede derefter et stække nord paa stranden ned til en aadde, som hun viste og vi saae, hvor vandet var grundest, der drev hun høst og vaar ned Creaturene, saasom andenstæds kunde hun ej vel fremkomme. De andre 2de Neml: Engebret og Johannes sagde, at de lokkede ned gjennem Schjeggestad Moen indtil det stæd i Elven Bæla gl: Sougen kaldet, der var et vad, hvor haffælden var aabent, saa at de ubehindret lokkede need til stranden, hvor de needkom paa den Nordre side av haldsteenen og derfra ud til Volden ligesom forhen av Berte provet er. Haldsteenen stoed ellers saa højt op fra Stranden, saa at vi ej kunde andet skjønne, end at Creaturene fra Schjeggestad gaarden vel kunde Rekke den needen for ud paa volden, undtagen naar vandet var paa det højeste leg. Da stoed tillige vandet over Volden og gjorde, at volden ej kunde havnes.

Efter at dette var observeret foretoeg vi os atter at følge haffælden op efter, et lidet stække over haffælden haldsteenen forefandt vi en vej igjennem haffælden, hvilken vej er bekendt at gaae lige

sør fra Moen langs stranden til Sundgaarden, saa den ej ~~har~~ er nogen særdeles tilhørende. Vi vedbleve da i at opgaae haffælden den vi forefandt nu som forrige gang at være nogle stæder oppe, nogle stæde brøstfældig og nogle stæde været needfalden, dog ingen stæds annerledes end at haffælde stædene var kjendl: og synlig. Da vi saaledes i at følge den kom til den nedre og almindelige breedvej, saae vi der den hen forfaldne grin og sterke vej, som i forrige begranskning fandtes beskrevet, et godt stække højere op der hvor Retten blev holden, blev os anvist den gl: breedvej, hvor samme Vidnet Berte Mortensdaatter Provet haver, og da atter sagde, at denne vej den tid var almindl: for alle, var med grind forsynet, Men blev forandret og lagt længere need i Moen formedelst en brat bakke sønden for i Schjeggestad Moen, som da vejfarende paa denne Maade undgaae. Et godt stække ovenfor denne vej, anviste Vidnerne Engebret Jonsen og Johannes Axlesen os det stæd eller vade-stæd i Elven Bæla gammel Sougen kaldet, hvor de dreve over hid i Moen, saa som de siger at paa den tid laae ej haffælden dem i vejen, Men de dreve herfra need igjennem Hovi Moen til Schjeggestad Volden, som førbemeldt. Et lidet stække der oven for stoed et qværne-hus tilhørende en ustevnt Mand, som havde bygget det paa denne toft efter Hovi Mændernes forlov, siden det laae paa Nordre side av haffælden og Elven, som allereede har gjærde tilligemed haffælde skillet. Needen for dette stæd gl: Sougen befandt vi langs Elven indhegnet paa begge sider smaae Engestøkker som Citantens Vidner Ole Hala og Halvor Olsen forklarede, at de allereede udj deres omprovede tid vare opryddede under Moen paa begge sider saaledes, at det Engstøkke paa den søndre side tilhørede, og endnu efter begge Parters tilstaaelser bruges av Schjeggestads husmænd, og det paa den Nordre siden haffælden eller elven av Hovens husmand, saadanne smaae Engestøkke forefandt vi langs Elven op efter paa begge sider, hvorom ingen dispute er, at jo det sønden Elven er Schjeggestads og det Nordre Hovens; saaledes continuerede det med Engestøkkene lige efter lige til vi komme op til husværet Needre Gjetestad tilhørende Sørhoven, og beliggende paa den Nordre side av Elven, lige derimod paa den søndre side havde Schjeggestad sin slott, Endl: komme vi til øvre Gjetestad paa Nordre og husværet Aas Marit stuen paa den søndre side Elven hvor vi forefandt Bæl Broen beliggende Midt i Kongs eller alfare vejen. Her saae vi da, at ligesom Sørhoven har sin Ager og Eng stødende lige i mod Elven Bæla paa den Nordre side, saa har Schjeggestad det selv samme paa den søndre, saa at hvad som ligger norden for haffælden ligger for Sørhovens formerke, og hvad som søndenfor er ligger for Schjeggestads. Efterat vi saaleedes havde befaret denne strækning og var paa vejen need igjen til det stæd, hvor Retten først blev sat Neml: ved den gl: breedvej, anviste Contra Citanernes Vidne Peder Bastianstuen os det eller de stæder i Hovi Moen Neml: et stort stække nord i den lenger den saa kaldede Mons vej, hvor hd udj sin tid, før omproved er, huggede Toldbar, tilhørende mange fleere saasom fra Lysgaard og fleere, saasom her var om vinteren en sterk bar vej, der gik over ved gl: Sougen og videre sør efter. Ligeleedes udviste og Michel Schjeggestads ejer os, samt Svend Bratberg os de stæde nærmere haffælden i Hovi Moen, hvorom deres omprovede hugst skeede. Efterat dette var passered, forføjede vi os saa til det stæd, hvor Retten blev fr først sat, og der oplæste offentl: hvad her beskrevet er.

Andersen derefter forlangede, at Vidnet Johannes Axlesens ved haldsteenen holdne nærmere forklaring om den gaards dagen i hans provning meldte frygt, maatte indtages, saavelsom og at Halvor Olsens udspørgende veed det Englands udvisning, som bruges av Hovi husmænd, maatte som det paa stæderne er holden indtages. Erindrede og herhos, at hd ingenlunde paa det stæd eller veed den vej, som gaaer over aaen Bæla ved gl: Sougen kaldet, kunde merke nogen haffælde ej heller noget Elve breed. Ole Jørstad sagde, det hd tviler jo ingenlunde paa, at Retten jo har nu saavelsom sidste session beseet haffældets rigtighed over den heele paastevnte strækning, endog paa det stæd Contra Citanten vil betjene sig av at Elven Bæla har needbrudt haffæld stærkt Hvad sig Provet Halvor Olsens fejl udj hans stevnamaal skulde

befindes, begjærede hd, at Retten paa nye vilde Examinere ham og udfinde sandheden om det ellers skulde findes fornøden i følge havende og Contra stevnemaalet, saasom det stød av begge Parter er upaastevnte.

Johannes Axlesen fremkom og forklarede, at den frygt som hd havde for at drive mod Schjegggestads Creature her i Moen, det var ikke fordj hd var bange for at Hovi Mænderne skulde faae sin havn, Men fordj hd var et barn, der var frygtsom i modgang.

Loug Rettets Mænderne maatte Contertere at det Johs: Axlesen hafer Provet i gaar, komme aldeles ikke overeens med hvad hd nu siger, ti i gaar sagde hd, det hans frygt viste sig av at Hovi Mænderne skulde faae ham at see her i Moen at drive Schjegggestads Creature, efterdj, sagde provet, det Norden for haffælden skulde tilhøre Hoven.

Halvor Olsen fremkom og sagde, at hd av uvidenhed kom til at fortale sig et ord, da Retten tilspurede ham om et Engeslette Norden haffælden ved begranskningen, ti i den stød hd skulde have sagt, at dette Engeslette var udj hans omprovede tid til og tilhørede en husmand under Hoven, da nævnede hd i en hast Schjegggestad, Men da hd strax rettede sig, og sagde Hoven haaber hd denne lille fejl av udtalen pardoneres ham.

Hvad eendl: angaaer det stød ved gl: Sougen i Elven Bæla, da sagde loug Rettet, at de der saalidet som nogen andenstæds merkede haffælden at være u synlig, uden for saavit Elven havde udbrudt et lidet stække, hvorav dog den øvre og Needre deel stoede tilbage, og visede linien og det borte værende haffælde stække, dette stække kunde være 2 á 3 Maal stænger.

Ole Jørstad saavel som Andersen forlangede samtl: Provene Eedfæstede. Hvorefter fremkomme først Citanernes Vidne Halvor Olsen, Ole Hala, Elling Olsen, Xten Olsen, Ole Nilsen og Rasmus Sougbakken, dernæst Contra Citanernes Neml: Berte Mortensd., Peder Bastianstuen, Marit Bastiansd: Johannes Axlesen, Sissel Olsd: Torkild Siversen, Ingebret Jonsen, Svend Svendsen og med Eed samt opragte fingre bekræftede eenhver sin Provning og udvisning at være saa riktig, saa de det for Gud ej rettere vide, alleene Citanernes Prov Ole Nilsen sagde i sær, at hd der angav sig i gaar for at være 79 aar gl: erindrer ej sikkert, om hd har den alder eller er saa gammel, saasom hd ej accurat kd sige, hvor gl: hd er.

Ole Jørstad begjærede, at Retten vilde indtage samtl: de Eedfæstede Vidners forklaring
1. om de har hørt eller veed om noget andet deele eller skjelne stød imellem Sørhoven og Schjegggestad her i Moen end den omprovede og udviste haffælde, som strekker sig fra Bæl Broen til hald steenen ?

2. Om ikke den gaarde Part eller halve deel i Schjegggestad, som Nils beboer, er beliggende Neederst og nærmere Sørhovens Ejendeele, og den anden halve deel søndre for og strekker sig imod gaarden Smestads Ejendeele ?

Smtl: Proverne undtagen Peder Bastianstuen, svarede til 1te Qvæstion, at de aldrig andet hørt haver, og til 2det det Nilsses Part er den Nordre og Thomesses den søndre saavit deres særdeeles Ejend ? betrefter, Men i Moen ere de samejere.

Andersen maatte og i anledning av denne Examination forlange Vidnernes svar indhentet, om de med god samvittighed under deres avlagde Eed kd sige, at denne omprovede haffælde skulde være rigtig deele i mellem Hoven og Schjegggestad, og i fald de samme skulde have hørt, da av hvem ?

Samtl: Proverne undtagen Berte Mortensdaatter, som sagde at hun ej hadde hørt noget derom, svarede at de hadde hørt at haffælden skulde skulle være skille i mellem bemt: gaarde, hvilket de har hørt saavel hos dem de har tjent for, som av andre i Bøygden, Men Engebret Jonsen svarede, ? at hd har hørt tillige at Thomas Schjegggestad ej har været med denne haffælde fornøjet, denne Misfornøjelse har og efterfølgende Vidner av Thomas hørt, Neml: foruden Engebret, Svend Bratberg, Johannes Axlesen, Torkild Siversen, Xten Jonsen der tillige forklarede, at de ingen tid har hørt, at Thomas har kaldet haffælden noget rigtigt deele, Men

meeget mer anket paa den og derf: ej har villiet holde den veed lige. Av andre har de dog hørt det, skjønt de ? ej kd navngive Personene av hvem de saadant hørt haver.

3 Om nogen av Provene kd sige, at haffælden nogen tid av Rettens ? paa lovl: Maade til deele er bleven lagt eller bodineret ? Resp: Det har de ikke hørt.

Ole Jørstad begjærede, at Loug Rettet vilde behage at indhente Loug Rettets tilstand, om gaarden Sørhoven i alt ikke skylde over 8 hude og for 2de fuld gaarde ? Loug Rettet svarede, at de veed, at Sørhoven bestaaer av 2de fuld gaarde og skylder over 8 hude. Derefter hd formerede sin I rettesettelse og refererede sig til sit ved sidste Session producerede hoved Stevnemaal i Sagen og da gjorde I Rettesettelse, forestillede derhos av samtl: de førte Vidners udsagn, saavel for den meste deel de fra Contra Citanten indstevnte som de fra Citanterne indstevnte overensstemmende, at den paastaaede deele haffælde har været følgel: fra Langt over hævds tide, bliver def: hans første paastand det Citanterne herefter som hidentil ved endl: Domb bliver tilkjendt denne gl: Deele haffælde stadfæstet, ligesom og Thomas Schjeggestad tilkjendt at holde den i stand for sin anpart, og Thomas Schjeggestad til at betale til Citanterne skadesløs omkostning saavel som at lide og undgjelde efter loven for det aavirke, der har foraarsaged denne Sags begyndelse. Omkostningerne i alt beregnede i ringeste 40 rd: som alt indstilles under nu endl: og lovmessig Domb

Andersen indst: at haabe det den av Ole Jørstad ommeldte haffælde aldrig for noget lovligt deele kd blive anseet, producerede

1 forrige foged over Hedemarken Berrild Jenssens utstædde bøxel brev til Thomas Siversen paa gaarden Schjeggestad at bruge dat: 10de Maji 1662, hvorved hd agtede at godtgjøre det gaarden i den tid var deres Kongl: Majest: tilhørende. Oplæstet.

2 ? foged over Gudbrandsdahlen sr. Christen Prams udstædde Attest om hvad til Chronen er solgt og med hvad Conditiones item hvad den skylder dat: 21te Juni 1748 Oplæst

3 Angl: Christen Georg Reichveins ud givne bøxel brev til Thomas Schjeggestads fader Hans Jenssen dat: 19 Febr: 1690, derved hd vilde bevise, det gaarden den tid blev beboet av en lejlænding Oplæst

4 Morten Mortensen Schjeggestads givne skjøde til Contra Citanten paa 1 ½ sk: pantegods i hans beboende gaarde Part med bøxel samt bøxel herligheder over bemt: Parts øvrige skyld. Dat: 29de Oct: 1721 hvilket skjøde tillige indeholder at gaarden Schjeggestad først d: 22de Feb: 1716 paa Auction efter angl: Obrite Reichvein er bleven solgt til besidderen og altsaa indtil den tid brugt av lejlændinger. Oplæst

Hvorefter Andersen fremstillede Sagen til Oplysning, i det hd formoder Retten saavel av de førte Vidners udsigende som tagne bevis og synlige begranskning oplyselig er kommen i erfaring om, det denne Moe eller udmark har befundes ved gaardene fra gl: tider av har været fælles udvist og sameje for de dertil stødende gaarde Hoven og Schjeggestad, hd vil da haabe samme og saaleedes for eftertiden bør blive at angaae, ti hvad sig angaaer den haffælde, Citanterne vil holde sig til og kalde deele, da efterd: de ikke beviser, som lovens 3de Bogs 12te Cap: 15de Art: byde, er bleven lagt eller ordineret til deele, vil hd meene, dette deres fundamente hendfalde av sig selv. Ligeleedes at det av Citanterne producerede Pergaments brev ej i denne Sag kd være enten til styrke, eller nogen efterretlighed, Ti

1.medfører det ikke nogen Vedtægt enten av underskrift eller tilstaaelse for de vedkommende av nogen fra Schjeggestad, ikke heller er det paa stæderne, som der udj er meldt, oprettet, og altsaa ligesom selv denne sag, av den der ommelte Ole Hovi at være fingeret paa bemt:

Schjeggestads besiddelses sag til deres præjudice.

2.Er ej heller den deele haffælde Citanterne nu holder sig til lagt efter eller fra og til de stæde, som udj samme brev er meldt, om det med var autentique. Videre sagde foged Andersen at hd formodede, det med Vidnerne er oplyst, at fra den Part av gaarden Schjeggestad, Contra Citanten beboer, alle tide har væren brugt baade hugst og havn Norden haffælden, som nu

disputeres, Ligeledes at gaarden Schjeggestad har et støkke Slaatte land eller en saa kaldet holme ved Elven, som er Norden haffældens begyndelse ved haldsteenen og altsaa inden den deel av Moen, Citanterne nu disputerer Schjeggestad. Ti refererede Andersen sig til Thomas Schjeggestads plasserede Contra stevnemaal igjentagende den de udj anførte referation og efterdj Thomas Schjeggestad nu formodentl: har oplyst og bevist Sagen, saavit ham kd vedkomme, saa vilde hd vente at bemt: Thomas Schjeggestad for Citanternes tiltale i denne Sag aldeles ? fremføre den, hannem for sin beboende gaard, som deres Majest: Ecluctions gods, dermed tilkjendt sin berettigelse i Marken baade Norden og sønden haffælden herefter som av gl: tid, og det producerede brev, saa vit paaanket er, underkjendt og endl: at Citanterne bør erstatte ham, denne ham paaførte Processes bekostning skadesløs, saaledes hd ?mitterede Sagen under Domb Ole Jørstad ligeledes. Endl: declarerede begge Parterne, at de paa begge sider var fornøyde med domb i Sagen uden noget Situation Corts optagelse over aastæderne, videre havde ingen av Parterne at anmelde, Ti blev av disse samtl: ? ting saaledes Afsagt. Hoven- og Schjeggestad-Moen er med Skov begroet hjemhage eller hjemhavn beliggende Norden og imellem de stridende Parters paaboende gaarde Søndre Hoven og Schjeggestad, befindes at være av forfædrene i formaals tide delte i 2de Parter med en Skifte-haffælde strækkende sig tvers igjennem bemt: Moen need fra haldsteenen og til Bæl Broen saaledes, at søndre Hoven der bestaaer av 2de fulde gaarde skulde have sin ejendom paa den Nordre side, der er dem nærmest beliggende og udgjør den største deel, Schjeggestad derimod, som er ikkun en fuld gaard, den søndre og mindre Part. Denne Deele haffældes første indretning og istandsættelse er

1. så gammel, at dens Alder efter Vidnernes forklaring højt overstiger deres og deres alders Minde.

2. saa vigtig, at dens Løb og Linie fra øverst til Neederst ej alleene med samtl: Vidners eenstemmige forklaring er godtgjort at være nu som tilforn, Men endog av den eene Opsidder paa Schjeggestad Neml: Nils Haugen er her for Retten declarered (?) rigtig lovl: og efterretlig, ja for 9 á 10 aar siden av begge Schjeggestads Opsiddere saavel Nils som Thomas er denne haffælde repareret og istandsat som Citanternes 2det og 6te Prov Michel Hanssen og Xten Olsen det forklaret haver.

Det dette komme over eens, bestyrker og bestyrkes ved det av Citanterne i Retten fremlagde Pergaments brev under den forhenværende Tingskriver Mouritz Jenssens og 6 Loug Rettes Mænds fulle bekræftning, udstæd fra Tinget her i Faaberg d: 29de Juni 1650, som en Notarial forretning, efter den da brugelige Maade og indeholdende angl: Skifteforretning holden i Lombs Præstegield d. 27de Juli 1574, hvilket Pergaments brev, der aldeles ikke for noget fingeret benke brev kd ansees, viser blant andet, at gaarden Hovin eller Sørhovens strækning needen til ved elven Lougen blev allerede da Neml: 1650 som en bekjendt Sag av Opsidderen Oluf offentlig til Tings uden Modsigelse av nogen, declareret at være Norden fra Leer- kloppen sør til haldsteenen, som er just det stæd, hvor denne Omtvistede deele-haffælden tager sin begyndelse needen fra og gaar op til Bæl Broen som er ligeledes just det stæd, hvor gaardens Sørhovens udisputeerlige Ejendom strekker sig hen til paa den øverste kant langs Alfare vejen, saa at Citanternes gaard Sørhoven har ved deres haffælde faaet ej meere end sit formærke fra øverst i vejen til neederst i stranden. Ikke desmindre vil dog Thomas Schjeggestad maintainere og forsvare sin udj de 2de sidste avvigte Vintre begaaede Told bar hugst paa den Nordre side av haffælden eller inde i Hovi Moen som samtl: Vidnerne kalder det, hvilket hugst efter hans eegen tilstaaelse bestaaer udj 18 Læs vurderet for 36 s: og det paa fundamente, at Moen, saavel Norden som sønden for haffælden følgel: paa de stæde aavirket er begaaet, skal være sameje i fælles og udeelt Mark for Schjeggestad og Hoven gaardene og det

1.fordj hverken hd eller hans fader og formand har samtykket i at stifte noget deele eller paalægge denne haffælde, ej heller holdt den ved lige, da dog dette deeles stipulation og denne haffældes første Indretning befindes efter Provenes forklaring ældre end baade hans og faderens beboelses tid, hvis efterladenhet eller modvillighed i at efterkomme sin pligt efter Lovens 3de bogs 12te Cap: 16de og 19de Art: kd ikke medføre noget Privilegium for Contra Citanter eller til intet gjøre saa gammelt et deele.

2.fordj verken hd eller hans fader har holdt sig til denne haffælde efterretl.; men meeget mere saavel ved hugst som havn haft til brug Norden for den i Hovi Moen, da dog alligevel, naar Retten sætter de pro et Contra førte Vidner angaaende bruget imod hinanden, befindes det at Thomas Schjegggestads brug stændig har været saadant, at Hovi Mændene ej har vidst derav, følgel: ej heller derpaa kundet ordentl:anke, da derimod Hovi Mændernes Raadighed over deres Nordre Part Neml: Hovi Moen saavel ved at bruge den selv som at give andre forlov til at have sit brug der, altid har været publique og aabenbar. Ligesaalidt derf:, som nogen paa Misbrug eller ulovl: brug og foretagen kd fange hævd, ligesaalit har Thomas Schjegggestad ved sine Prov andet oplyst, end at hd i nogle aar forhen ligesaavel har fornærmet Citanterne paa deres Ejendom Hovi Moen, som nu de paastevnte sidste aar.

Ti kjendes for Rett, at Thomas Schjegggestad bør til Citanterne Peder, Erich, Ole og Lars Sørhoven betale og alleene Skadegjæld av de udj deres Skoug aavirkede og paastevnte 18 Læs Toldbar efter vurdering med 36 s. Med endog ? av stuen med 36 s.; saa bør hd og efterdags holde sig under sine eegne grændser efter deele haffælden og aldeles ikke gaae derover eller ud udj Hovi Moen med noget brug enten hugst eller havn under Lovens Straf. Videre betaler Thomas Schjegggestad denne aastæds Processes bekostning udj eet og alt til Citanterne med 20 rd: og til Justite ? 3 ½ ort. Endl: bør begge Schjegggestad gaardenes Opsiddere saavel Thomas, som Nils der saadant har tilbudt, efter lod og anpart være med Sør Hovens Opsiddere at i standsætte og efterdags vedligeholde Skifte haffælden under Straf som (?) Det tildømte efterkommes og udreedes bør eft 15 dage efter denne dombs lovl: forkyndelse under Exsecution.

oo 00 oo

Lundgårds- og Onsumskogen i Fåberg 12.08.1748, fol. 93b:

Ao 1748 dend 12te Augusti blev Retten udi følgende Aavirke og (?) Sag sat udi Lien eller Skougen oven gaardene Lundgaard og Onsum beliggende i Faaberg Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl. Endre Kolberg, Erich Lien, Knut Ourlien, Holm Arlien, Erland Grønlien, Nils Grønlien, Jens Øfstedahl og Erich Stræte, som dertil av Fogden vare udnævnte. Hvordan mødte for Retten Erich Onsum og Simon Lundgaard, som fremlagde deres skriftlig udfærdigede Stevnemaal av 19de Juli sidstl., hvorved til denne tid og stæd er indstevnt Johannes Hovland for et av ham her i Lien begaaet Aavirke, samt en paalagt Haffælde, alt efter Stevningens videre indhold som blev Oplæst etc.. Johannes Hovland tillige med Christen Nygaard og Ole Saxum mødte selv for Retten og vedgikk Lovl. Stevnemaal, derefter de fremlagde deres forfattede Indlæg eller Exception imod Sagens fremme av dags Dato Oplæst etc. hvortil de sig udi eet og alt Refererede. Citanterne sagde, at ifald Retten skulle forfinde denne anlagde Sag at kunde været med 2de Stevnemaale begyndt, saa for at maale de Indstevnte Skjeppen fuld og lade dem faae deres Villie i at gjøre 2de Sager herudav og saaledes foraarsage dobbelte Bekostninger, saa var de i den henseende imod, at denne Aavirke Sag, som angaar allene den Lie eller Skoug hvor udi Retten holdes, bliver foretagen efter Stevnemaalet da de Reserverer sig sin Ret til det øvrige angaaende

haffælden, Men ifald Retten skulle finde det lovl. at begge Sagene kunde nu avgjøres, ønsker de helst Stevnamaalet i det stæd det findes ved Eragtning ved Magt kjendt. Johannes Hovland og de flere holdt sig til sit Indlæg og forventede Rettens Eragtning. Eragtet. Citanterne har Declareret, at de for denne sinde ere fornøiede med at den lovl. paastevnte Aavirke Sag, der alleene for sin hensigt til Johannes Hovland, bliver efter deres i Rettelagde Stevnamaal tracteret. Altsaa finder Retten ingen lovl. føje til at Coupere denne deres lovl. anlagde Aavirke Sags fremgang, naar det øvrige i Stevnamaalet ommeldte angaaende haffælden bliver urørt. Hvorefter Citanterne begjærede sine Prov avhørte, hvilke mødte Navnl. Lars Huse, Christen Olsen, Jon Knutsen, Nils Olsen og Ole Mogensens ved Frujordet samt Beskikkelses Vidnerne Simon Fliflet og Ole Lien, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende, hvorefter fremstoed 1. Lars Huse Husmand under Ronnerud 62 aar gl. vandt, at for 48 aar siden kom Vidnet til gaarden Lundgaard at tjene, tjente der i 2 Aar, udi denne tid saavel som udi de 32 a 33 aar som Vidnet har været husmand under Ronnerud, der er næste gaard ved Ronnerud, veed og erindrer Provet, at gaarden Onsum og Lundgaard deres Opsiddere har haft sit Brug, saavel hvad havn som hugst angaaer, saavit de har behøvet, her op i Lien oven deres gaarde og højere op til Korsaaen, dette Brug har de haft ubehindret av Saxumdahlens Beboende, hvorimod hd. veed ikke, at enten nogen fra Hovland eller nogen anden av Saxumdahlen her need i Lien haft noget Brug eller kjørt nogen stok herfra Need til sine gaarder. Men det veed hd, at for 42 aar siden huggede Onsum og Lundgaards daværende Opsiddere en Svec her i Lien højere op end Retten nu holdes, og dette skeede uden hinder eller anke av nogen. denne Svec brendte de vel, men som den og vel brandt, saaede de intet derudi. For 22 a 23 Aar siden vidner Provet, at da værende Opsidder paa Dahlbye i Saxumdahlen huggede her over i Lien eendeel stokker til Kirkens Bygning, men da hd. av Citanterne derfor blev tiltalet, maatte hd. beede for sig og forliige Citanterne derfor. 2det Prov Christen Olsen husmand under gaarden Rindahl her i Sognet 48 Aar gl. vandt at for 40 Aar siden kom Provet til Onsum at tjene, og tjente der stædig udi 12 Aar, i ald den tid veed og erindrer hd. meeget vel, at gaardene Onsum og Lundgaard, og ingen anden, havde her i Lien hvor Retten nu holdes og videre op til Korsaaen sit Brug av hugst og havn, saasom bemte. gaarde baade har sin Sætter her strax ved i Nærværelsen. Saa og ere selve gaarden beliggende lige her needen for. Fra Saxumdahlen, hvor Johannes Hovland boer, fornam hd. ingen her eller needen for Korsaaen, som er Ryggen eller den højeste deel av Kjølén, der ligge imellem selve Bøygden hvor Citanterne boer og Saxumdahlen. Paa Johannes Hovlands tilspørgende svarede Provet, at hd. ej vidste paa den tid andet end at denne Lie saavit som omprovet er, tilhørde Citanternes gaarde ligesaa fuldkommen, som deres hjemhage, ligesom og, at de Onsum og Lundgaard huggede for sin Sætter, ligesom omprovet er, men ej at de just førde noget herfra hjem til gaarden udi hans tid. 3die prov Jon Knutsen husmand under Præstegaarden 48 aar gl. vandt, at 1726 kom Vidnet til Lundgaard at tjene hvor hd. forblev i 3 Aar, i den tid blev vel denne Skoug her oppe i Lien ej brugt av nogen, det Vidnet veed, enten av een eller anden, dog alligevel hørde eller vidste Provet paa den tid intet andet end at denne Lien skulle tilhøre gaardene Lundgaard og Onsum, saasom den er lige op fra deres gaarde beliggende. 1729 siger Provet, at hd. var med fra Onsum og flekket bark her op i Lien til deres Sætter her strax ved, ligesom og samme Aar hd. huggede Endeel Ski ved til indhegning ved samme Sætter, denne Barkeflekking og hugst skeede noget norden for denne stæd, men nok saa høyt oppe i Lien. Paa Johannes Hovlands tilspørgende svarede Provet, at siden Citanternes Sætter er her needen for i Lien beliggende, da kd. hd. ej sige, enten de Lundgaard og Onsum tilegnede sig denne Lie for sin Sætter eller for deres gaardes hjemraste. 4de Prov Nils Olsen husmand under Jørstad 45 Ar gl. vandt at for 24 aar siden tjente Vidnet paa gaarden Onsum i 7 aar, udi ald den tid hørde eller vidste Provet ej andet, end at denne Lie liggende needen for Korsaaen som og oven for gaardene Onsum og Lundgaard, jo skulle

tilhøre bemte. gaarde, videre siger Provet, at da hovedkirken her i Sognet for 22 a 23 Aar siden blev bygget, erindrer Provet, at nogle fra Saxumdahlen saavel fra gaarden Hovland, havde hugget eendeel Timmer stokker her i Lien ved Ammundbakken, saasom de være der lundede, men hd. veed ej vissere just hvor de var huggede her i Lien, disse stokke forbød Citanterne at maatte bortkjøres, da maatte Saxumdølerne need til Citanterne og beede dem om forlov at kjøre dem bort til Kirkens bygning og saaledes forlige dem for hugsten. Paa Johannes Hovlands tilspørgende svarede Provet, at hd. ej veed rettere end at Hovlands Opsidder var med i denne hugst, for resten veed hd. ikke at nogen av Saxumdahlen har haft noget brug her i Lien needen Korsaaen, saasom Korsaaen skulle skille disse s. Saxumdølene fra hans s. Citanterne. Skjønt hd. ej vidste eller veed naar eller hvorledes Korsaaen er bleven sat til deele herimellem. Endelig forklarer Provet, at de Lundgaard og Onsum tage her sin fornødnhed av skie veed til Sætteren noget her Nord for dog ligesaa høyt op som her, men ej kjørde i den tid noget hjem, saasom de den tid havde Skoug nærmere, dog kjørte de Lav nede ved Ammundbakken til Lundgaard. 5te Prov Ole Mogensen husmand og Almue lem paa Frujordet, sige sig nogle og 60 Aar gl., vandt, at for 42 Aar siden tjente Vidnet paa Onsum i 2 Aar; i den tid hørde hd. intet andet end at denne Lie needen for Korsaaen, som vender Øst og Need efter til gaardene Onsum og Lundgaard skulle tilhøre bemte gaarde, derudovere skeede det og, siger Provet, at bemte. gaardes da værenede Opsidder huggede for 42 aar siden en Svee sør og op herfra, hvor retten holdes, denne Svee huggede de til havn for sin Sætter her i Nærværelsen, ligesom og den blev hugget av 8 Karle Neml. 4 fra hver gaard og der i blant var Vidnet nu med, saaledes huggede de her Sveen i nogle Dage og laae her i Skougen om Nættene, men hørde eller merket ingen anden av Saxumdøllerne eller nogen. Fleere Vidner sagde Citanterne sig ej for nærværende tid at have. Johannes Hovland derefter anmeldte, at hd. har begagnet Sagen med Contra Stevning, hvorved hd. med mundtl. Varsel har stevnt Citanterne til at anhøre hans Vidner som hg. agter at fremstille om Saxumdølernes Brug her i Lien alt til forventende frikjendelses Domb for det paastevnte Aavirke. Citanterne tilstoed lovl. Varsel, men førende Vidner fra Contra Citantens side bliver ført, fandt fornøden at producere et imellem Saxumdølerne og Citanterne offentl. for Retten sluttet forlig d. 12te juli 1730, just i samme begivenhed som her nu Disputeres om Oplæst etc. Johannes Hovland begjærede sine Vidner avhørte Navnl. Christen Sætter. Ole Nygaard i Uggedahlen, Jacob Sveen, Poul ved Ulleland, Peder Lien, Jens Ødejordet, av hvilken præmissis præmittendis fremstoed Contra Citantens 1ste prov Christen Sætter en gl. Føderaad Mand paa gaarden Sætter i Saxumdahlen og Fader til Ole Saxum eller Nygaard, siger sig 65 Aar gl., vandt, at for nogle Aar siden, som Vidnet ej. kd. sige hvor mange Aar det er siden, kom Vidnet til Erich Onsum, Ole Lundgaard, Holm Hovland og Christen Sætter, da disse 4 Mænd vare om at paalægge en haffælde paa den væstre side, som helder til Saxumdahlen, da hørde Vidnet at denne haffælde skulle tjene imellem dennem til efterretning en viss tid for havningen, men hvad hugsten angaaer, da blev de saaledes forligt, at dermed skulle forholdes efter som gammelt været haver, disse Ord hørde Provet førend de begyndte at haffælde, dog havde tegnet ud, hvordan haffælden skulle gaae. Videre siger Provet, at Johannes Hovlands fader Holm Hovland for ungefær 30 Aar siden, needfældede eendeel skoug paa den søndre side av den før omprovede Svee op imod Korsaaen, Neml. et godt stække sønden for Sveen dog paa den side Korsaaen helde her need ad, av disse træer flekkede hd. barken, og denne bark var Vidnet med at nedføre til Hovland 20 Kløver, men enten dette skeede med Citanternes Villie og Vidende, eller ikke, det veed Provet ikke, saasom hd. saa eller fornam ingen av Onsum eller Lundgard, ej heller hørde hd. nogen paaanke derf.. 2det prov Ole Nygaard av Uggedahlen 72 Aar gl. Farbroder til Ole Saxums qvinde av Saxumdahlen, vandt at for 50 Aar siden kom Vidnet i tjeneste paa Hovland i Saxumdahlen og tjente der i 10 aar, imidlertid toge de fra Hovland her i Lien needen Korsaaen Lav om Vaaren, naar de det behøvede, men

Timmer toge de der ikke undtagen naar de kjørte nogle stokker til Præstegaarden, da toge de her i Lien baade oven og needen Ammundbakken, men enten dette skeede med forlov eller ikke, det ved Provet ikke, men ingen anden merkede hd. derfor. Nogle av disse omprovede Aar tjente hd. hos Holms fader, og nogle Aar hos hans Moder som Enke. 3die Prov Jacob Sveen gaardbruger i Saxumdahlen, 40 aar gl. vandt, at 1728 tjente Vidnet hos Holm Hovland, da huggede hd. eendel Tør gran til Brenneved her oven for ved en liden Myr, lundede dette strax paa øverste Korsaaen, og derefter førde det hjem til Hovland, eendel barkeflekke gran træer som laae need paa Marken blev og samme tid needtaget, men enten hvem disse Træer havde borkeflekke, eller om dette skeede med Citanernes lov eller Vidende eller ej det ved Provet ikke. Dette som saaledes blev fremkjørt, siger Provet at bestoed i 140 Læs. 4de Prov Poul Olsen husmand under Ulleland i Saxumdahlen 47 Aar gl. vandt, at hd. tjente paa Hovland 1728 da Jacob Sveen var der, da huggede og hjemkjørte de fra Hovland Tør gran og barkflekke gran træer øverst her need fra Lien ligesom 3die Prov Jacob Sveen det forklaret haver. Ellers siger Provet at hd. adskillige gange har været med at hugge Timmer til Kirken og Præstegaarden, som er taget her i Lien need ved Ammund hougen og der needen for., hertil er Provet bleven lejet av folk i Saxumdahlen. Men enten det er skeet med forlov eller ikke, det ved Provet ikke. Denne hugst skeede for begge Opsiddere paa Ulland. 3die Prov Peder Lien gaardmand i Saxumdahlen 60 Aar gl. vandt at for 28 Aar siden var Vidnet som inderst udi et husvære under Hovland og egentlig husmand derunder, da var hd. her neer i Lien needen for den før omprovede Sveen her sønden og ovenfor, og der huggede eendeel Stav veed 1 Læs, hertil havde hd. ingen anden forlov end at Holm Hovland hans husvært bød ham hugge saadan staf veed i Morken hvorsom helst hd. bært kunde finde det. hd. saa imidlertid ingen fra Citanernes gaarde, men stav veden stoed de fra hovolden til høsten. Samme tid toeg og Vidnet eendeel Ris Bole, som hd. havde brudt paa selv samme Sveen og førde først op paa øverste Korsaaen i vejen, og siden hjem til sit husvære, dette siger hd. at hd. gjorde paa sin egen haand og uden forlov av nogen. 6te Prov Arne Ulland en gaardmand i Saxumdahlen 48 Aar gl. vandt, at da Citanterne og Holm Hovland med Christen Nygaard blev for 14 Aar siden forligte om en haffælde paa den anden side av Kjølen i Saxumdahlen, da skeede forliget saaledes, at havningen skulle gaae efter den, men med hugst skulle det forholde sig efter gammelt; hvilket Vidnet var med og hørde. Videre forklarer Provet, at da Vidnet tilligemed hans (?) skulle fremkjøre timmer saavel til Kirken for 23 Aar siden som til Præstegaarden for 6 aar siden, da bad de Citanterne om forlov at hugge timmeret her i Lien, da de fik lov at hugge det fra Lysbakken op efter her i Lien, hvor de vilde, da huggede de samme timmer oven Lysbakken og needen Ammund hougen. Johannes Hovland begjærede fremkaldet Citanernes 4de prov Nils Olsen og bad hannem tilspurt 1. hva videre Citanterne havde med da de forbød det omprovede Kirke timmer? Resp.: Siver Lundgaardstuen og Even Moen. 2. hvilke Mænd av Saxumdahlen der var som dette Timmer havde hugget? Resp.: hd. kd. Ej mindes at nævne dem alle ved Navn. Contra Citanernes 7de Prov Christen Mogensen husmand under Onsum 59 Aar gl. vandt at for 40 Aar siden tjente Vidnet paa Hovland i Saxumdahlen udi 7 Aar, i denne tid blev intet tagen her i Lien needen for Korsaaen og ført til Hovland. Men op paa Aasen blev taget og sør paa Aasen blev flekket bork og nedkjørt til Hovland. For resten siger Provet, at hd. ej vidste noget eegentlig Skifte imellem Citanernes gaarde og Saxumdahlen, men hd. saa at de holdt sig paa hver sin side av Korsaaen med hugst. For 18 ar siden siger provet, at da nogen fra Saxumdahlen havde flekket noget bork her i Lien needen Ammundbakken, da toeg Vidnet dette Timmer og førte det hjem til sit husvære efter Erich Onsums forlov, saa at Erich Saxum fra Saxumdahlen saa derpaa. Lige samme tid fik hd. eendeel timmer av Lundgaards opsidder, som hd. havde hugget og flekket oven for Ammundbakken. Derefter B.Lensmanden Simen Fliflet fremlagde i Retten en av sig og Mænd forfattet Beskikkelse som hd. skriftlig havde forfattet og lyde etc. Johannes Hovland

tilstoed for Retten denne hele Beskikkelse forretnings rigtighed, saa at hd. sagde det ej behøves, at den om videre blive benødiget. Dernæst Citanterne saavel som Contra Citanterne begjærede Aastæden begransket. Retten begav sig da ud til Aastædens begranskning, saa snart vi fra Retten opstoede forefandt vi runden omkring os det paastevnte Aavirke Neml. de needfældede grantræer liggende need paa Marken hist og her i skoven adsprædde og saaledes ved (Ronden?) beliggende, at Creaturene fra Sætteren Rugen kaldet som tilhørte Citanterne, deres optrædde og synlige Fæe raag derved ere ganske forstengt, saasom Træerne ligger Midt i disse veje. Borken, som av disse Træer vare flekkede, lae og tæt hos oplagt udi en haab og baade efter Johannes Hovlands egen angivelse saa og efter Loug Rettets skjøn blev anseet for 12 Kløver. Efter at vi dette havde beseet begave vi Os efter Vidnernes udsagn øverst op til Korsaaen værende et støkke oven for det stæd hvor Aavirket skeet og Retten blev holden, da kunde vi paa et vist beqvemt stæd, som var den øverste Pynt av Korsaaen eller Ryggen av denne Aas eller Kjøl, som efter Vidnernes udvisning, saavel need i Saxumdahlen, der ligger paa den Østre side av denne Kjøl som ned til Hovedbøygden liggende Østen for, hvor Citanternes gaarde Onsum og Lundgaard er, dog var det kjendelig at see at Kjølens side paa begge sider ere ulige i henseende til størrelsen, saasom den Østre side need til Citanternes gaarde er ulige større, end need til Contra Citantens gaard Hovland og de fleere derimod blev os anvist, at Saxumdahlen har paa den Væstre side av Dahlen for sig en anden med skoug begroet Aas, som de kd. betjene sig, da derimod denne omtvistede Mork er den eeneste udvej som Citanterne haver. Der hvor vi da stoede, blev os av vidnet udvist Den Sveen, som Citanterne for 42 aar siden havde ladet hugge, hvilken rekker lige op til Korsaaen. Needen for denne Sveen anviste Peder Lien, hvor hd. havde hugget den omprovede Stav veed, ligesom paa selve Sveen brudt det omprovede Sylje løv. Fra dette stæd pa Korsaaen kunde vi og see Citanternes Sætter Rugen, der lae strax Nord og Needen for det stæd i denne lien, hvor Retten blev sat. Endelig observerede vi paa dette stæd at denne Korsaaen er en høy og kjendelig Ryg eller høyde, hvorfra heldes need efter paa begge sider og strekker sig langs Kjølen fra Nordre til søndre imellem Saxumdahlen og hoved sognet, saa at de fleeste Citanternes Prov eenstemmig sagde til sidst, at denne Høyde eller Ryg her i henseende til hugst er bleven holdt imellem Citanterne og Citantens gaard Hovland med de fleere gaarde i Saxumdahlen for skjelm; efter at dette var observeret begav vi os need igjen og reiste need til Ammundbakken, hvor Contra Citanternes Prov Ole Lien anviste needen bakken eendeel træer endnu ligge, hvorav hd. har taget Lav ligesom omprovet er. Denne Ammundbakken er beliggende langt Need i Lien og Needen for det stæd, hvor Aavirket er skeet. Videre blev os ej anvist, hvorfor vi begav os igjen til Aavirke stædet, og der Oplæste for Parterne denne begranskning. Derefter fremstoede efter begge Parternes forlangende samtl. de pro et Contra førte Prov og med Eed samt opragte fingre bekræftede deres Provning og udvisning. Johannes Hovland bad Retten tilspørge de samtl. fra hans side førte prov om de har hørt eller veed enten denne Mork needen for Korsaaen har været holden for een Ejendom for Citanternes gaarde eller fælles Mork for dennem og Saxumdahlen tillige. Resp.: At ved intet videre herom end hvad oven er prøvet. Citanterne derefter refererede sig til sine førte Vidner og Beviser og derefter paastoed Domb efter loven. Contra Citanten sagde, at hd. meener med sine Prov at have bevist, at denne stæd i Lien, hvor hd. har hugget er Sameje, ti haabede hd. at blive frikjendt fra Sigtelsen. Endelig Declarerede begge Parter, at de ere fornøjet med at Sagen gaar til Dombs under Situations Cartes Optagelse og som for paastand Domb i Sagen. Da saavit med Sagen var kommen, bleve Parterne efter nogen Mellehandling frivillig og velberaad udi deres heele Tvistighed, som paastevnt, saaledes forligte Neml.: 1. Johannes Hovland sagde, at hd. finder sig derudi efter de avhørte Vidners eenstemmige Forklaring at hd. med sit Aavirke at hd. har gaet for vit med det, at hd. har gaet over Korsaaen her need i Lien, men hd. beder Citanterne ej at regne sig dette til onde, efterdi hd. lover efterdags at holde sig

Korsaasen, som et av Naturen og gl. hævde imellem Saxumdahlen og Citanernes gaarde nærværende skifte og dele saavel hvad hugst som havn angaaer, efterretlig og ingen tid gaaer derover med noget Brug. Hvorimod Citanterne eftergiver Johannes Hovland som forseelse og desuden for denne gang fordrer ham de aavirkede Timmer stokker og den flekkede Bork, naar hd. saadant strax bortfører og igjen aabner deres tilstengte Fæe Raag og Veje. 2. Skal den paa hin side Korsaasen over gaarden Hovland for nogle faae aar siden paalagde haffælde, som er paalagt Citanernes Sæter Rugen dens havner til præjudice igjen opkastes, sløyfes og til intet gjøres, Hvorimod Johannes hovland imod sin nærværende Consort Christen Nygaard skal needen for denne Haffælde og nærmere deres gaarde paalegge en nye Haffælde, og derved indhegne sig en Hjemhage. Denne Haffælde skal begynde i Nord ved en stor og jordfast Mærkel. Steen staaende ved hjørnet av gaarden Sætters Skaal-ing haffælde, derfra skal Haffælden gaee efter den nu av begge Parter fastsatte Merke oven stor Myren og (?s) ved en Klyftet Gran staaende ved Qvahls haffælden udi den kløftede vej som gaaer den eene need til Qvahl den anden need til Hovland. Imellem disse 2de Merker efter Bukingen skal haffælden gaee, og needen for denne haffælde skal de fra Sætteren Rugen ej komme, men oven for denne haffælde er saavel for den eene som den anden fælles Mork lige op til Korsaasen. Endelig betaler Johannes Hovland til Citanterne til denne Processes hjælp 8 rd.. Saaledes blev da ald Process imellem Parterne ophævet, de Venner og vel forligt, hvilke deres forening de Neml. Johannes Hovland med Christen Nygaard paa den eene og Citanterne Erich Onsum og Simon Lundgaard paa den anden side med Haanderbaand stadfæstede.

oo 00 oo

Sjøsæteren i Fåberg 26.08.1748, fol. 98b:

Ao 1748 26. Aug. blev Aastæds Ret sat paa Sjøsæteren beliggende oven Aals Bøygden i Faabergs Prestegjeld og betienet af mig Auditeur og Procurator (I.H?). efter Stiftbefalingsmandens hans Til hr. GehejmRaad von Rappes herom udvirkede Constitution dat. 27de. Juli 1748, tilligemed efterskrevne 8 Eedsvorne LougRettesMænd Ole Raaverud, Erik Onsom, Simon Lundgaard, Harkild Vedum, Erik Strete, Knud Øverlien, Holm Arnesen og Ole Snaghul; hvorefter blev oplæst den allegerede Constitution paa hr. Sørenskriver Ziegler og MedInteressenter, deres foregaaende Requisition Dato 23 Juli 1748 begge saa (leverede?). det foromførte Lougrette Declarerede begge Parter at være fornøiet med og imod samme icke haft noget at indvende, hvor da mødte for Retten Sørenskriver I. Ziegler paa egne og hans Naboer som i mange Sommere berettigede til de 2de hjemsættere Sjø Sæteren og Lille Qvandalen deres veigne som og alle i Stevningen vare til stæde, og producerede dette Citantskabs skriftlig udfærdigede Stevnemaal under 25 Juli sidstleeden, hvorved til denne tiid og stæde ere indkaldet Nils og Tomes Schjeggstad med Eendeel fleere Sætrende paa Nord Sæterens Syndre Stule, fordi de paa nogen Aars tiid skal have foretaget sig at prejudicere Citanterne paa ovenanmeldte deres hjemsætters fæhavner, alt efter Stevningens videre Indhold, som hd. begjærede oplæst. Indstevnede Nils og Tomes Schjeggstad samt Tomes Biørstad samt Jørgen Sorgendal som Lougværge for Marie Sundgaarden og Formynder for hendes Børn mødte og vedtog Stevningens lovlige forkyndelse; ligeledes mødte Lars Sustad, og vedstoed Varselene, derefter sagde Ziegler, at hd. ej vil opholde sig men tilkjendegive sine reflectioner over SognePræsten hr. Stockflets besynderlige paateigning paa Stævningen, siden samme i sig selv viser saavel Conceptens portrait som Intention sigtende ej til Sagens Oplysning, som end skulle have ventet, men hellere til dens vildelse og udhal ved opheftende Udflugter, hd. hr. Ziegler producerede derfor hr. Fogden Prams skriftlige Declaration under 13 (?), som viser at hd. med Stevnemalets forkyndelse (Acquisierer?) oplæst og saa lydende.

videre indleverede Ziegler Citantskabets skriftlig forfattede Beskrivelse til de Indstævnte i denne Sag dat. 5 Junii sidstleeden, og insinueret de Vedkommende ved B. Lehnsmd. og Mænd nestfølgende 6te. Junii, ligesom deres paategnede svar det viser, hvilket til sammen hd. begjærede oplæst og Acten tilført. Bøygde L. Mand Simon Fliflet og Tore Fliflet fremstode, og Endelig afhjemlede denne Beskikelses forkyndelse, samt det svar som Vedkommende derpaa haver givet. Lars Sustad vandt paa sit paa Beskikelsen givne svar udi eet og alt, samt de tilstædeværende 4 Contra Parter ligeledes, hvorefter Citanterne begjærede sine Indstævnte og nu mødende Vidner afhørte, hvilke sig forruden de 4 i Stævnamaalet navngivne Knud Knuderud og Siri Olsdaatter, for hvilke Vidner Eeden blev Oplæst, og de til sandheds udsigende formanede. 1ste Prov Sidsel Poulsdaater Sæter, 70 Aar gl. og tilholdende paa gaarden Sæter, hvis Mand er i 4de leed beslectet med Erik Holmes Kone, Marit, at for omtrent 40 Aar siden kom Vidnet at tjene paa Gaarden Holme, hvor hun var i 11 Aar; imidlertid var Vidnet hvert Aar, Høst og Vaar her paa SjøSæteren og gjetede med Creaturene herfra op omtvistede Vej som gaaer ved Kindfaldbecken. I de 11 aar som Vidnet her saaledes har gjetet, saa hun ingen fra Nord Sæterens Søndre Stule gjete paa denne side af Kindfaldbecken; saa ej heller nogen fra Qvandals Sæteren gjete paa denne side af Elven Vævla, har ikke hørt, hvor Deele skulle være imellem Sjø Sæteren og NordSæterens Søndre Stule, samt store Qvandalen. Videre siger Vidnet, at naar hun om Høsten kom her need igjen fra Høyfjeldet kunde hun ikke see af havnerne, at nogen her i den tiid havde gjetet. 2det Prov Marit Engebretsdaatter Huus Kone under gaarden Hage hen ved 60 Aar gl. vandt, at for 40 Aar siden kom Vidnet at tjene paa gaarden Skaarset der hun i 4 aar var en Høst og Vaar var paa Sæteren Lille Qvandalen, og gjetede med Creaturene derfra Sør hen imod Kindfaldbecken paa NordSæteren Vidnet tog sig igjen og forklarede, at hun i 2 Aar var paa Lille Qvandalen og der saaledes som meldt gjetede. Videre forklarede Vidnet, at for 33 aar siden kom hun i tjeneste paa gaarden Lysgaard, hvor hun var i eet Aar, og den Vaar og Høst gjetede her paa Sjø Sæteren liige op til Kindfaldbecken, hvor Creaturene af sig selv vendte, saasom de vare vandte til der at vende, der saa Vidnet ikke nogen fra Nordsæterens søndre Stule der at gjete; Men naar Vidnet kom fra Høyfjeldet om Høsten hid need igjen, kunde hun ikke merke at nogen hafde gjetet med sine Creature imellem dette og Kindfaldbecken. Videre siger Vidnet at hun gjetede liige herfra op til Elven Nævla; Naar Vidnet skal gjøre udvisning, siger hun, at hun paa en stor Sten kd. udvise hvor det var ved KindfaldBecken at Creaturene vendte; 3die Prov Gunnild Olsdaatter tilholdende paa gaarden Hammers Eng, 46 Aar gl. siger sig at være i tredie og fjerde leed beslegtiget til Erik Holme, og vandt, at for 18 aar siden kom hun i tjeneste paa Lysggard, hvor hun i de 2 aar hun der tjente, var her paa SjøSæteren Høst og Vaar og gjetede med Creaturene herfra lige til Kindfaldbecken, hvor Creaturene selv vendte, og drev derpaa liige hen til Elven Nævla, der Vidnet ikke saae, at nogen fra Nord Sæterens søndre Stule gjetede hid over Kindfaldbecken, ligeledes saae hun ej heller nogen fra Store Qvandalen Sæterne gjete hid over Elven Nævla, Vidnet kunde udsee, naar hun om Høsten kom hid fra Høyfjeldet, at nogen imidlertid havde havnet paa disse omprovede stæder. Videre forklarede Vidnet, at hun da haver hørt, at Kindfaldbecken og Elven Nævla skulle være Raadeele imellem SjøSæteren og lille Qvandalen paa den eene og Nord Sæterens Søndre Stule samt Store Qvandalen paa den anden side, end videre siger Vidnet, at hun haver hørt om dette Raadeele baade førend hun kom til Lysgaard at tjene saa og siden, det hun af adskillige her i Aalsbøygden, hvor hun er født og opfødt, havde hørt. 4de Prov Anne Nyhuus huus Kone under gaarden Randgaard, omtrent 60 Aar gl., vandt at det er En 25 Aar siden, at hun tjente paa Lysgaard, hvor hun var i 9 Aar; imidlertid var hun her paa SjøSæteren Høst og Vaar i 7 Aar, da hun gjetede med Creaturene herfra liige hen til Kindfaldbecken, hvor hun ikke saa nogen fra Nord Sæterens Søndre Stule gjete hid over Kindfaldbecken; Videre forklarer Provet, at Creaturene gikk langs becken paa denne side baade Nord og Sør.

5te Vidne Knud Knuterud, huusmand under Smestad, 58 Aar gl. vandt, at det er 18 aar siden hd. kom fra Lysgaard, hvor hd.tjente i 24 Aar; da hd.i de 4 første Aar var her paa SjøSæteren om Høsten, og gjetede med Creaturene her fra op om Veje Skjellet lige hen til Kindfaldbecken, hvorfra hd. drev med dem hen til Elven Nævla, Imidlertiid saae hd.ikke nogen fra NordSæterens Søndre Stule gjete hid over Kindfaldbecken, siger og, at de, som sætrer her paa SjøSæteren, at de haver intet at klage paa, at deres Creature fra NordSæterens Søndre Stule haver udnavet hanes havning needen for Kindfaldbecken, 6te. Vidne Siri Olsdaatter, tilholdende hos huusfolkene under gaarden Schaarset, 60 Aar gl. forklarede, at for over 20 aar siden tjente hun i et Aar paa Lysgaard, der de den tiid forholdt sig med havning her paa Aastæden udi eet og alt saaledes som 5te Prov omprovet haver; videre siger Vidnet, at efter at hun kom fra Lysgaard, var hun i tjeneste 3 Aar paa gaarden Schaarset i hvilken tiid hun undertiiden høst og vaar var paa lille Qvandals Sæteren, der hun gjetede derfra op til trekinds Myren, hvoraf Kindfaldbecken har sit udløb; Imidlertid disse Prov bleve examinerede indfandt sig Ole Schiellerud, Christen Hindklev og Arne Bilsæter, som alle vedstod stævnemalets lovlige forkyndelse; Endelig fremstod 7de Prov Even Kolsveen huusmand under Sæter, 33 Aar gl. Broder til Erich Holme, samt Broder til Christen Hindklevs hustrue, vandt at hd. er fød paa Skinstakrud, og da hd. der var hjemme hos sine forældre for omtrent 22 Aar siden gjetede hd. 3 a 4 Aar deres Creature paa Nord Sæterens Søndre Stule, hvorfra hd. drev dem hen til En Beck i Stormyren, men derover kom hd. ikke, hvilken Beck hd. siger at der udvise; hørte ikke at de fra SjøSæteren var den tiid nogen til fortrængelse, ej heller nogen paa de indstevnte tilspørgende svarede Vidnet at hd. ikke saae nogen andre fra NordSæterens Søndre Stule komme over førbenævnte Beck i StorMyren med sine Creature; Citanterne begjærede derefter, at Vidnerne maatte gjøre sin udviisning, og at Aastæden af Retten maatte blive Begransket; Retten forføyede sig da med Parter og Prov ud paa Aastædet hvor Vidnerne førtes hen til eet Vejskjel, hvorfra Vejskjellet Nordefter til lille Qvandalen Sør af op til SjøSæteren, strax derved udviste Vidnerne, som vi paa et høyt sted kd. see, Kindfaldbecken som har sit udfald af 3 Kindsmyren i Nordvest, og har sit løbende Syd af i Stor Myren, hvor den samler sig med Elven Nævla, der strækker sig i Sydvest, saa at Kindfaldbecken og Elven Nævla formerer En Angel hvor inden for Sæteren SjøSæteren og lille Qvandalen ere beliggende, og hvor Vidnerne forklarede at have gjetet; det førrommeldte Vejskjel (?) fra NordSæteren hvor meenige Mand har siin vej til og fra bemeldte Sæter, det Vejskjel er strax ved Kindfaldbecken beliggende, der imellem Vejskjellet og Kindfaldbecken indeholder intet andet end steen og steen(?) samt BergKlipper, hvor intet græs voxer, fra dette sted (drev og saadan Beck?) i Stormyren, som 7de Prov Even Kolsveen haver omprovet, og som hd.os udviiste; ligeledes kd. vi og fra dette sted see baade Sæteren Store Qvandalen som ligger lige op for StorMyren, saae og Nord Sæterens Søndre Stule, der ligger noget lengere Nord; Efter at dette var Observeret, forføyede Retten sig til Sæteren lille Qvandalen, hvor denne Begranskning blev beskrevet, og Vidnerne i Parternes overværelse forelæst; Citanterne forlangede derefter at deres 7 i dag afhørte Prov maatte med Eed bekræfte deres Provning og udviisning; hvorefter samtlige Provene fremstoede, og med corporlig Eed bekræftede hvad de haver provet og paa Aastæden udviist; Sørenskriver Ziegler derefter forestillede Retten, hvorledes med de i dag afhørte og Eedfæstede Vidner tilstrekkelig nok er bleven oplyst, at Citanterne fra Ældgamle tiider har haft sin Udmark og Fæehavne for sine 2de hjemsætere SjøSæteren og lille Qvandalen, naar de der om høst og Vaar have ligget liige op til Kindfalbecken paa den øvre og østre side imod Nord Sæterens brugere paa den Søndre Stule og langs med Elven Nævla paa den søndre side imod store Qvandalens Brugere; Retten har desuden øyensynlig erfart hvor rimeligt og Naturligt disse deres beviiste havner ere separerede fra de Indstævntes Sætrer, saa at naar de det disputerer, seer Comparanten ikke hvad skifte og deele, som dog efter Loven imellem angrendsende bør være, kand imellem Parternes

Sæterhavner fast settes; thi bliver Citanernes paastand denne, at Kindfalbecken som tager sin begyndelse udi trekjends Myren, og strekker sig næsten udi en reen og been Linie sydost til Stormyren, hvor den needfalder og foreener sig med Elven Nævla, at denne bæck bør herefter, som hidetil tjene til et efterretligt skjelle og deele imellem Nord Sæterens søndre Stule og Citanernes hjemsætre, ligesom og Elven Nævla, hvor nu ingen Dispute er, bør ved Lov Authoriseres til et vigtig deele imellem Store Qvandalen og SjøSæteren, videre at Nils og Tomes Schieggestad, Tomas Biørstad og Enken Maren Sundgaarden, der imod sit bædre vidende har disputert Citanterne denne deres retmessige havning, saavel som og hr. Capitain Braun, der intet efterretligt har vildet svare til Citanernes Beskikkelse men meget meere har tilligemed de 4 første udhavnet Citanernes fæbeeder dennem til største skade, bør Een for alle og alle for een betale dennem denne Processes bekostning i det mindste med 30 rd., da det i øvrig henstilles til Retten, hvorleedes de for deres egennøttighed i at overskride deres grændser bør med Mulct efter Lov og Forordninger ansees; de 4re tilstædeværende Vederparter begjærede Sagen udsat paa det de den med Contra stevning til Vidners og Bevisers førelse kan kd beegne Ole Schiellerud declarerede at hd. ikke med denne Process hverken pro eller contra vilde befatte, saasom hd. tenker at holde sig deeleet efterretlig og ikke at komme inden for Kindfalbecken; Ziegler formodede, at Retten anseer den af Vederparternes forlangede Anstand for det der i sig selv er, ikun for udflugt og udhal Citanterne til des større bekostning hd. maatte derfor med Protest imod udsettelse henstille til Rettens Skjøn, hvor vidt kd. ansee deres forlangende; som i fred skulle finde sted forhaabentlig bliver gelejdet med Lougdag for de udeblevne. Eragtet. Retten finder ikke lovforsvarlig at nægte Vederparterne den begjærede Anstand, hvorfore Sagen udsettes til Mandagen den 21de October førstkommende, til hvilken tiid Velbr. Hr. Capitain Braun forelægges Lougdag at møde med sit eragtende tilsvaret i Sagen, da og (Indstevnede?) paa begge sider til bemeldte tiid møder med hvad de til Sagens endelige afgjørelse finder fornøden;

oo 00 oo

Lillehammer Kirke i Fåberg 09.09.1748, fol. 101a:

Anno 1748 dend 9de Septembr. Blev den anbefalede General Kirkebesigtigelse udi Søndre Gulbrandsdahlens Sorenskriveri begyndt og foretagen ved lillehammer Annex Kirke til Faaberg Præstegjeld. Hosværende eftermeldte 6 Eedsvorne LougRettes Mænd av Gusdahls Præstegjeld Navnlig Simon Fougner, Simon Heggen, Iver Fondstad, Anders Toft, Lars Langsæt og Erich Langsæt. Efter Hans Høyærværdighed hr. Biskopens Ordre, Comparerede ved Forretningen paa hr. Provsten Pihls og eegne Vegne SognePræsten velærværdige hr. Nils Stockflet som Kirkens Eejere, der ere samtl. den Meenige Almue her i Faaberg Sogn, mødte som lovl. indvarslede Mons. Nimb, Lensmanden Simon Fliflet, Lars Sustad ,med mange fleere, hvorda først blev Oplæst deres Excellence hr. Gehejmraad og Stiftbefalings Mand von Rappes Ordre av 21de. Juni sidstl., der er av følgende indhold etc. hvorefter vi foretog os Besigtigelsen over selve kirken, der vi forefandt at bestaae av en smuk og vel indrettet Korsbygning bekostet av Kirke Ejerne for 16 aar siden. Nu stoede alle Ting i Complet god stand, saavel hvad Bygningen i sig selv angaae, som er med bord og bræde udi vel forsynt, som i henseende til Indredningen saasom gulv, døre, vindue og Stoeler. Trevirket omkring alteret befandtes nu som det meere udi god stand. Alteret er vel gammelt, men dog smugt og stafferet, Prædikke stoelen og (funten?) med et udpoklet Messingbekken udi er alt nyt og endnu ustafferet. I Taarnet henger 2de passable Klokker. Ornamenterne ere følgende. 1. En sølv Kalk og dirk eller Petel av sølv ind forgylt. 2. En Ablat Eske av Sølv med avgn. Oberst Reichweins Vaaben. 3. En gl.brunguld blommet Messehagel med guld Knippels og et Silke

Kaars. 4. En fin lærreds Messe Skjorte noget slidt. 5. Et Rødt Klædes Alter Klæde med uægte guld Knippels. 6. 2de Drejels alter duge, den eene noget finere den anden grov. 7. En gl. Alterbog in (4?) 8. En nyere dito in (8?) trykt 1730. 9. 2de. Psalme bøger den eene noget mutileret. 10. En Missions Bibel forært til Kirken av Sl. Mag. Bircherod. 11. 2de Par Messing lyse stager, det eene Par større til Voxlys og det andet mindre til (Talg?)lys. 12. En jern Pande i god stand. 13. 2de Trodser den eene (?). 14. Et laasfærdig Skab til Ornamenternes forvaring. 15. En stor (?) brystfældig, (?) for nærværende tid Observerede vi intet uden at Trappen for den vestre Kirkedør behøves at forsynes med er udskur og dekke, paa det at Sneen om Vinteren ej skal hindre opgangen paa Trapperne. Ellers var nu Almuen i bevægelse med at tjerebrede Kirkens bygning uden til, saa at ingen sær Mangel paa denne Kirke bliver at udsette, ej heller fandtes ved kirke bolkerne nogen Mangel.

Samme dag Neml. den 9de September blev retten til følgende Aastæde Tingsvidnes forvervelse sat paa Pladsen Knipen beliggende paa den væstre side og lige over for gaarden Kindlien udi Saxumdahlen til Faaberg Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd Neml.: Ole Gilleberg, Ole Rindahl, Torger ibid., Ole Jevne, Arne Bræset, Christen Langsæt, Jørgen Sorgendahl og Halvor Lillebolstad. Med hvilket LougRettet begge Parter Declarerede sig fornøyet. Hvordan Procurator Nimb mødte for Retten paa Thomas Pedersens Vegne, som selv var tilstæde, og i Retten lagde bemte. Thomas Pedersen udstædede skriftlig Stevnemaal av 17de. Mai sidstl., hvorved til denne berammede tid og stæd er tilstevnet Peder Kindlien for her at anhøre Vidner og bevisligheder over hans Ret og berettigelse til Pladsen Knipens brug og beboelse med alt hvis videre føre i det her inddragne stevnemaal av 1. Mai 1747 er mentioneret, samt biværende Opgang og Begrænsning, som av Retten vorde gjort over Pladsens Ager, Eng, skov, skigaarde og huser med videre og tillige at anhøre dem over alt paa Pladsens forringelse og brystfældigheder av Retten gjørende Taxation og beskrivelse. Til denne tid er og indstevnt eendel Vidner under falsmaal at møde, saa er og Stevningene anvist for hans Excellence hr. Stiftbefalingsmand saavel som for Kongl. Majest. Foged hr. Christen Pram og endelig for Citantens fader tilligemed eendel av Naboerne alt efter Stevningens yderligere medfør som blev Oplæst etc. Indstevnte Peder Jensen Kindlien, som personl. Comparerede for Retten og vedstoed Stevningens lovl. forkyndelse, lod ved Procurator Holm indlevere sit udi Sagen skriftlig forfattede Indlæg under Dags Dato, som Holm begjærede oplæst tilligemed de udi Indlægget opnævnte Documenter, hvorved Holm forbeholdt sig at fremsætte, hvad videre hd. til Sagens oplysning fra Peder Jensen Kindliens side kunde Eragte fornøden. Indlægget tilligemed (Documenterne?) eet andet lyde saaledes etc. De for Processens skyld samme angrænsende indstevnte Johannes Hovland, Enken Anne Qval og de fleere vare alle til stæde og nest at tilstaae lovl. Varsel, sagde, at de intet videre har at svare til denne Sag videre, end at den indhegning, som er omkring denne Plads, er noget for vit udlagt, saasom deres Sætterhavner er her omkring beliggende, og derved noget betagne. Nimb svarede, til det fra Peder Kindliens side indkomne indlæg, at Stevnemaallet i denne Sag udtrøkkeligt viser, at det er ham, Neml. Citanten, som nu staaer for Sagen og ikke hans fader.. Hvad de fleere i Indlægget anførte Poster angaaer, da Refererede Nimb Citanten Thomas Pedersen saadant at igjendrive og til sin tid og stæd at forestille, hvorledes Peder Kindlien under det skind, at hd. har bøklet en Enge Plads kaldet Knipen, derfor end og vil tilegne sig den derved beliggende Plads Knipen, som Citantens fader udi Kongens Alminding haver røddet, da og Peder Kindlien ej skal kunde bevise, at denne Plads, som nu omtvistes, nogen tid av ham har været oprøddet, men i den stæd meener Citanten, at hans fader er ret Rødningsmand, som hd. agter med de indstevnte Vidner at oplyse, hvilke Vidner hd. begjærede paaraabt og Examinerede. Holm sagde, at Sr. Nimbs første Sats i hans Protocollation findes besvaret udi det fra Peder Kindliens side fremlagde Indlæg særlig naar Considereres, hvor(parteret?) og paastaaelig

Peder Lien har vist sig udi Sagen paa sin Søn Thomas Pedersens side og det her paa Aastæden saavel førend Retten blev sat, som nu og for Retten, fornemmelig i det, at hd. efter at de fra Peder Kindliens side fremlagde Documenter vare Oplæste Domb rigtig beskyldte Peder Kindlien for at bruge politiske stræger. Fogden, som var tilstæde, sagde, at vel er ham bekjendt, hvorledes Peder Kindliens fader for over 60 Aars tid siden har faaet av avg. Foged Sl. Christen (Homsen ??) bevilling paa denne Plads Knipen til Oprydning under hans gaard Kindlien, og hvorledes samme tid efter andre er med foringelse av de efterkommende Fogder bleven forfulgt til hævd under samme gaard, samt hvorledes derom er falden adskillige (?) Domme og forliger, saa at hd. for sin del ej andet kunde vide, end at jo bemte. Plads maatte være til brug berettiget under Kindlien, omendskjønt Ejendommen dertil udisputerlig er Kongenes, men som Citantens stevnemaal gaae ud paa, hvorledes samme Plads kunde for langt bædre (?) omsettes med det Matriculerede halve skind, ligesom hd. paa sin fader Peder Thommesen Liens Vegne skal være den dertil rette Rødnings berettigede, Saa kunde hd. ej andet end være overværende for at iagttage baade hans Majestets Ret og Interesse, som og at den best berettigede kd. vorde plejet og handtærvet udi alt hvis billighed medføre, hvilket hd. ellers til Retten Recommenderede. Nimb svarede, at Citanten formeener, at den Engeplads, som av Kindliens Opsidder for ungefær 60 Aar siden skulle være opryddet og derefter bøjlet er beliggende her sønden for, og av folk, som nu lever kaldes Knipbacken, men derimod agter hd. med de Indstevnte Vidner at bevise, at den Plads Knipen, som nu omtvistes er av hans fader Peder Thomesen av raa Rod opryddet og beliggende, hvilke Plads just er den, som hd. har tilbudt sig at ville skatte av for 1/2 hud, ifald det av den høye Øvrighed maatte approberes. Holm sagde, at alle ting vil ankomme paa vidnernes udsagn og rettens begranskning. Vidnerne, saa mange som udi Stevnemaalet findes inddragne, mødte alle og om Eedens forklaring av Lovbogen blev mindet med formaning til sandheds udsigende. Hvorefter fremstoed 1st. Prov Erich Onsum, en gaardmand i Bøygden 60 Aar, vandt, at udi hans ungdom erindrer Provet, som er fød paa Døsen her i Naboe Lavet, at gaardene Kindliens og Hofs daværende Opsidder, blant hvilke Kindliens Opsidder var Peder Jensens fader. Disse 2de. Opsidder havde her paa Knipen Neml. saavel paa Stulen, der er her strax ved huserne, som needen for Ageren i Dokkerne sine aarlige Slot Enge, som de høstede og førte foret av hjem til sine gaarde. Disse Slotte brugte de aarlig i mange Aar; Men da Peder Thommesen Lie kom her hid at bygge og boe, da veed Provet at denne stæd laae Øde, saa at da ingen høstede her, men dette hvor mange Aar det saaledes havde ligget Øde, det veed Provet ikke, ej heller veed hd. at opregne, i hvad stand denne stæd var før Peder Liens tiltrædelse annerledes end (?) sige, at her vare Sveer og Skoug. Hva de øvrige i Stevnemaalet inddragne Poster angaaer, da siger Provet, at som hd. paa 20 aar ej har været her, saa veed hd. intet at svare uden til 8de. og sidste Post dette: Peder Thommesen var Soldat i sidste Krigens tid, da Peder Kindlien var hjemme og ej Soldat, men brugte sin gaard, som Vidnet ej just kd. skjønne, hvor sikker den er til Korn aarlig. 2det prov Ole Rønnerud en gaardmand 27 Aar gl. Broder til 1ste. Prov Erich Onsum vandt, at 1738 var Vidnet her paa Pladsen Knipen en Sommer, da Peder Thommesen boede her, da visede bemte. Peder ham sit Arbejde, som hd. her havde gjort, hvilket visedes at have været en (haaben?), Stuene hvorved Retten nu holdes var den tid Nye og i god stand, Ageren var opbrudt og rensket for steener og vel opdyrket, Engen opryddet, dette Arbejde sagde Peder Thommesen selv at hd. havde gjort, men som Vidnet fremkom før eller siden har været her paa Pladsen, saa har hd. intet seet herom, ej heller veed hd. videre til Oplysning om de paastevnte 8 Poste at fremføre end nu sagt er. 3die. Prov Amund Olsen Traasæt en gaardmand 52 aar gl., vandt, at udi hans Ungdom mindes Provet, som er fød paa Hof, at Opsidderne paa bemte. gaarde Hof og Kindlien, hvilken sidste var Peder Kindliens fader, havde her paa Knipen sine aarlige Slot Enger, som de høstet, men som Vidnet ingen tid før nu har været her paa Pladsen, saa ved hd. for resten intet om de fremførte Qvæstioner i

Stevnemaalet, uden dette, at de forbejnte. Mænd førte herfra fæ sine gaarde. 4de. prov Poul Olsen Haaf en gaardmand 68 Aar gl. vandt, at udi hans ungdom var Vidnet for sin fader paa Hof som tilligemed Kindliens da værende Opsidder brugte sine Slaat Enger, saavel paa Stulen her strax ud i Dokkerne needen for Ageren, for ungefær 50 aar siden her paa Pladsen Knipen for at slaa og høste bejnte. Enge slette, paa den tid var her ingen Ager ej heller huser, uden 2de. høe lahde, av hvilke den eene stoed oven paa Stulen og den anden need i Dokkerne, eftersom disse Enge sletter vare saaledes bleven brugte i nogle mange Aar, lode de Hof nu at bruge, saasom de fandt ej sin regning derved, men Kindliens Opsidder hvorledes hd. forholdt sig, Neml. enten hd. vedblev sit brug eller ikke det veed Provet ikke, Men dette veed hd., at da Peder Thommesen begyndte her at arbejde, var her hverken Ager eller Vaaningshuser, men her var Skoug og med Skoug begroet, ligesom og nu uindhegnet. 5te. Prov Peder Christensen Rønne en gaardmand 63 aar gl. vandt om gaardene Hof og Kindliens gl. brug her paa Knipen ligesom de forrige, men ungefær 16 Aar før Peder Thommesen kom for at bygge og boe, da gikk hd. her forbi, og saae denne stæd begroet med Skoug, ingen Ager, Vaaningshuse eller indhegning, men 2de. Høe lahde staaende her som forrige Prov forklaret haver. Endelig forklarer Provet, at Kindliens Opsidder gjetede her paa stæderne sine Creature, ligesom og at hd. kd. erindre, det gaardene Hov og Kindlien havde heromkring, dog udenfor indhegningen paa 2de. stæder sine Rug Sveeer, som de høstede udi Vidnets Ungdomb. 6te.. Prov Lars Rindahl en gaard Mand 65 aar gl. Søskenne barn til Citantens fader Peder Thommesen, vandt, at da Vidnet for nogle mange aar siden blev taget av Peder Thommesen til at bygge det hus her paa Pladsen, da kom hd. her og forefandt dette stæd, hvor huser og Agre nu er, begroet med gran skoug, saa at Pladsen var den tid Øde, men oven for huserne paa Stulen kaldet ligesom og needen for Ageren visedes grønne Sletter, som Vidnet ej veed, enten at være brugte av nogen tilforn eller ikke; Paa den tid siger Provet, at hd. var med at opbygge den needre stue som endnu vises. Men videre ved hd. ej hvor at svare til de fremsatte Qvæstioner uden dette, at ingen indhegning visedes. Høe lahdene, som før den omprovede tid stoede der og visedes endda, vare gl. især den needre, der var forfalden, men den øvre var passabel, skjønt gl. 7de. Prov Peder Larsen husmand under Kindlien 60 Aar gl.vandt, at hd. var med 6te. Prov Lars Rindahl at bygge de 1ste. Hus her paa Pladsen, da stæden var i samme stand, som Lars Rindahl omprovet haver, undtagen hd. saa ej den needre lahde, og derfor ved ej i hvad stand den var. 8de. Prov Ole Pedersen husmand under gaarden Moe 58 Aar gl. vandt at hd. var med de 2de næst forrige Prov at bygge de første huse her paa Pladsen, som var ligesaadan som de 2de forrige Prov forklaret haver, med dette tillæg, at paa den tid gjetede paa dette stæd saavel de fra Kindlien som fra vesle Sætteren. 9de Prov Peder Hattestad en gaardmand 64 Aar gl. vandt, at udi de aar siden Peder Lien rejste her fra Pladsen og Peder Kindlien brugte den, har Vidnet hørt av folk siges dette, at Peder Kindlien har ført for i herfra til sin gaard Kindlien, men Vidnet har ej seet dette. 10de Prov Peder Pedersen Hattestad tjenede i Fryjordet 34 aar g. vandt, at for 7 aar siden kom Vidnet til Peder Kindlien at tjene og tjente der i 3 Aar, i denne tid skeede det hver Vinter, at Peder Kindlien førte saavel høet som halm foret her fra Pladsen Knipen til sin gaard Kindlien, hvor det blev opgivet og fortæret. Peder Kindlien nægtede ej hvad dette sidste Prov forklarede. Citanten Thomas Pedersen sagde, at hd. ej finder fornøden at føre fleere Vidner denne sinde. Holm derefter sagde, at skjønt hd. vilde formode, at Sagens Soelegeklare rigtighed paa Peder Kindliens side tilstrekkelig nok er bleven Oplyst dels med de i Rettelagte Documenter dels og med de fra Citantens side førte Vidner ved hvilket helst det paastevnte ej allene til dels ikke i ringeste Maade er bleven Illustreret, men endog til dels Contradiceret, saa dog for at maale Citanten skjeppe fuld samt paa det at hans urigtige og vildformede Sag kd. desbædre falde folk i Øynene, samt end meere demonstrativ at oplyse Sagen paa Peder Kindliens side, anmeldte Holm, at Peder Kindlien har i følge Tægtetiden under mundtlig Contra Stevnemaal ladet varsle Peder Lien og hans Søn

Thomas Pedersen til at anhøre Vidner, som kd. forklare og udsige, hvad de om denne Sag kd. være vidende, da de som Vidner var indstevnt under falsmaals bøder. Christen Ravneberg og Iver Erlandsen ved Borud med fleere. Peder Lien med Søn Thomas mødte for Retten og tilstoed Contra Stevningens forkyndelse. Fogden som var tilstæde, tilstoed Varsel og Refererede sig til hva hovedstevnemaalet haver svaret. Hvorefter fremstoed Contra Citantens 1ste Prov Christen Ravneberg en gaardmand i Bøygden 76 aar gl.vandt, at udi hans Ungdom for ungefær 60 Aar siden tjente Vidnet paa gaarden Hof i 5 Aar, udi denne tid erindrers Provet at Opsidderne paa gaardene Hof og Kindlien huggede her strax ved lidt Norden for den saa kaldede Stulen en Svec, brendte og tilsaet den Aaret derefter og høstede Rugen, som var saaet, det 3. aar, ellers forklarer Provet, at bemte Opsiddere havde paa den tid til sit Slaat Eng og sin lahde her needen for Ageren paa Dokkerne. Hva siden er passeret her det ved Provet ikke. 2de. Prov Iver Erlandsen tilholdende paa Borud 78 Aar gl. vandt, at for ungefær 50 Aar siden gikk Vidnet her forbi stædet en høst, og saa at folk fra gaardene Kindlien og Hof var i arbejde med at needslaa græsset paa Dokkerne her needen for Ageren pa Knipen, saae og deres høe lahde, videre saae hd. ikke efter, derfor ved hd. ej heller meere herom, uden hd.kd. ej see andet end Skoug her paa stæden paa den tid. 3die Prov Siver Bjørnsen ved Lundgaard 70 Aar gl. vandt, at for 47 Aar siden tjente Vidnet paa gaarden Hof et Aar, da slog hd. tilligemed folk fra Kindlien paa dette stæd saavel her paa Stulen som need paa Dokkerne græs og høstede ind høet udi Lahderne, som vare paa den tid 2de Neml. den eene staaende paa Stulen og den andre need paa Dokkerne. 4de. Prov Nils Lien tilholdende paa Lien hos Citantens fader og ej forlanges avhørt, siden hd. er beslægtet med Peder Kindlien . 5. Prov Christen ved Onsum husmand 60 Aar siden, vandt, at for 40 Aar siden, da Vidnet var paa gaarden Dahlbye her i Naboelavet , da saae Vidnet ofte, at Jens Kindlien, Contra Citantens fader, sloeg græs her paa Knipen saavel paa Stulen og need om her, hvor nu huserne staaer, som og videre for Ager, paa begge stæder havde Jens Kindlien sin høelahder, Neml. den Eene paa Stulen og den anden Neml. for Ager staaende. 6te. Prov Sigri Ulland Almissem og Lægds Menneske paa Ulland 72 aar gl. vandt, at for 47 aar siden blev Vidnet lejet av Jens Kindlien til at høste her paa knipen, da skeede det at hun tilligemed folk fra Hof høstede høe baade her paa Stulen og needen for Ageren, hvor Høelahden stoed, ligesom de næst forrige Prov forklaret haver. Nogen indhegning eller gjerdesgaard fornam hun ikke paa den tid., skjønt hun gjetede herhid fra Vesle Setteren ofte, men saa ofte som Kindlie Manden fik underretning om saadant jagede hd. hende herfra. Endelig siger hun, at Kindlie Manden maatte tilsidst forlade sine Slotte her, fordi de fra Vesle Sætteren gjetede udi Engen her. Da disse Prov vare avhørt, sagde Holm, at nu kd. baade denne ærede Ret og de hvilke denne forretning til eftersyn og Revision maatte forekomme, haandgribel.erfare ja tage og føle paa, hvad ubillig, ugrundet ja ulov(?) Citanten angribe Peder Kindlien i hans høye alderdom, hvorfor Holm særlig siden her ikke procederes til Doms holdt uforneøden at inklade sig i nogen vidløftig Protocollation, da Sagen paa Peder Kindliens side er saa reen og rigtig, at den for alle, der ikke finde plaisir i urimelig (?) og utidig (Bruct?) kd. plaidere og forsvare sig selv, hvorfor Holm allene for det første fandt forneøden at begjere, at Retten vilde indhente samtl. avhørte saavel Citanten som Contra Citantens Vidnes svar paa efterfølgende Poster 1. Om de ikke har hørt og veed, at Peder Kindlien og hans fader har røddet og brugt og benyttet sig dette stæd Knipen, førend Peder Kindlien kom til at bruge og beboe det? 2. Om ikke gaarden Knipen er bædre og av større skyld end Kindlien. 3. Om ikke Kindlien ligger Aastæden nærmere end Lien ligger den? 4. Om ikke Peder Kindlien har 2de voxne Sønner, av hvilke den eene er Soldat, og Peder Lien derimod har ikkun en voksen Søn Neml. Thomas Pedersen, som ikke er i Kongens tjeneste? 5. Om ikke Peder Lien sad her paa Knipen som husmand under Kindlien og om hd. ikke med Peder Kindliens tilladelse har røddet, brugt og beboet Knipen? 6.Om ikke dette stæd fra den tid, de kd. mindes er kaldt og kaldesKnipen og ikke

Knipebakken? Vidnerne svarede til 1ste. Qvæstion at de Reseverede sig til sin Provning. til 2. Qvæstion det veed de ikke. Til 3die Qvæstion, Ole Ronnerud og Erich Onsum svarede, at ved det at Kindlien ligger lige her oven for, men Lien noget her Norden for, da synes det, at Kindlien er Aastæden nærmere. Da fleere Prov svarede at de herom intet ved at skjønne. Til 4. Qvæstion svarede Vidnerne eenstemmig reent ja. Til 5te. Qvæstion svarede de 2de Prov Siri Ulland og Peder Larsen under Kindlien, at de veed at Peder Lien sad her som husmand under Kindlien og kom her efter Peder Kindliens tilladelse. De fleere Prov vidste intet herom. Og til 6. Qvæstion svarede samtl. Provene eenstemmig at dette stæd kaldes Knipen. Nimb i anledning av de fra Contra Citantens side fremsatte Qvæstioner begjerede, at Retten vilde indhente Vidnernes svar 1. Om det ikke er Knipstulen eller bakken her oven for saa og et Engslette eller stæd her sønden og needen for i Dokkerne, som av Kindlien og Hofs Opsiddere i forrige tider er opryddet og bøxlet? 2. Om derimod ikke den skoug og Mark, som Vidnerne har forklaret var imellem bemte. Engesletter beliggende, Øde og uindhegnet er av Citantens fader Peder Thommesen opryddet? Vidnerne svarede til 1. Qvæstion, at Kindliens Rødning og høeslotte paa dette stæd har de førhen i sin Deposition fremført, hvorvit den strak sig, hvorvit bøxlingen gikk, det kd. de ej annerledes svare til end dette, at naar Manden bøxlet oven og needen til da maatte hd. og bøxle Centrum eller det Midterste, siden ved Knipen forstaaes alt. Til 2de. Qvæstion, om det de har aldrig andet hørt end, at Peder Lien opbrød Ageren og opbyggede Vaaningshusene her, og det paa hans eegen bekostning. 3. Om ikke Knipstulen var det første som her var opryddet til en Sæter plads og hvorav Navnet Knipen har sin Oprindelse? Resp.: Knipen og Knipstulen er uden forskjel eet og det samme. Begge Parter begjerede, at Vidnerne maatte gjøre sin udvisning og at boestæden maatte av Retten beskrives Eragtet. Formedelst den mørke aften beroer det med resten til i Morgen tilig. Næste dags Morgen d. 10de. september blev med Sagen Continueret, da Retten i følge av den i gaar av begge Parter skeede begjæring, foretagen sig Aastædens begranskning. Vi observerede da først om Aastæden eller Pladsen Knipen derefter i almindelighed, at ligesom Saxumdahlen ligger parallel og ved siden av Hoveddahlen der udgjør Faabergs Hoved Sogn strekkende sig fra Nord til Sør, og ligesom enhver Dahl bestaaer av 2de høyder forsynet med en Elv Neederst, saa er denne Plads Knipen beliggende sønderst i Saxumsdahlen formerende den vestre siden av Dahlen og hældende mod Østre, ligesom gaarden Kindlien, der ligger lige over for, formerer den Østre siden av Dahlen og hælde herimod til vestre. Neederst i Dahlen rinder Elven Rinda kaldet fra Norden til sønden, hvilke Elv ved sin (?)udrendelse skiller denne Plads strekning fra bemte. Kindlien, saa at begges Ejendom støder ved Elven imod hinanden. Efterat dette om Aastæden i almindelighed var observeret, blev os i særdeleshed av Vidnerne udvist den omprovede Stule liggende paa en Høy strax ovenfor Stuen, paa denne Stulen blev os udvist stæden, hvor den gl. omprovede Høe Lahde har staaet, fra denne Høe Lahde Toft til Stuen tællede vi at være 74 skrit. Denne Stule befandtes nu at være opryddet og rensket for Skoug, følgelig beqvem til Slaat Land, ligesom den og i denne høst er av Peder Kindlien Slaaet og høstet. Dernæst blev os needen for Ageren udvist de saakaldede Dokker tilligemed stæden hvor den gl. Høe Lahde havde staaet. Disse Dokker er ligeledes i denne høst av Peder Kindlien bleven slagen og høstet, skjönt eendeel smaae og ung skoug var nu oprunden. Fra disse Dokker stoede endnu stubberne igjen av de træer, som Kindliens og Hofs Opsiddere i formaals tider har needfældet, da der den første gang har (?) der Svec eller Braate. Ageren angaaende, da befandt vi den at være i maadelig stand, bestaaende med, saavit vi bæst kd. skjønne, av ungefær 3 ½ Maal, som i dette aar er av Peder Kindlien tilsaaet og indhøstet. Foruden disse 3 ½ var og noget oven for husene beliggende en liden Ager paa ½ Maal, som nu var Øde liggende og ej i dette aar var bleven høstet. Holm paa Peder Kindliens Vegne begjerede paa dette stæd av Retten skjønnet, om det kd. være en muelig Sag, at det paa denne forefundne Ager kd. eller er kundet bleven avlet 20 t. Byg, som Citanten i sin Stevning

anmelder. Loug Rettet skjønnede, at udi passable gode aar paa maadelig god Korn jord i bøygden kd. avles paa et Maal 3 t. Korn. Når derfor dette proportioneres, med disse 4 Maal paa dette stæd, der ligger saa høyt til fjelds fra selve bøygden; vises det ikke mueli at 20 tr. har kd. være bleven avlet med mindre Peder Lien har regnet det, som hd. kd. have høstet av brendflekken i den tid, da hd. har røddet. Ellers befandt vi heele Pladsens hjemrast at være fra omliggende Sæterhavne Separeret ved en Haffælde, strekkende sig need fra Elven Rinda paa begge sider op efter til husene der forbi op til Stulen og noget der oven for sluttet begge disse Haffældarme ved en tver haffælde der er næsten paa det høyeste av Kjølen og saaledes har Pladsen sin strekning fra fjelds til fjære, hvorudi er indsluttet baade Stulen, Dokkerne og det meere, som er til dels duelig og til dels uduelig Mark som indgjerdet er beliggende. Husene paa pladsen befandt vi at være følgende Neml. 1. Stuen staaer i god stand men Taget er forfalden. 2. En gl. Stue med Kjelder, Kaaver og (anciteret?) Veedskale er baade over Complet og uforholden paa Pladsen, desuden forfalden i sær paa den søndre Veg og Taget som er forraadnet. 3. Staburet staaer i god stand. 4. Tørkestuen passerer hvad Veggene angaaer, men Taget er forfalden. 5. Fæe huset staaende noget op fra de andre huse op ved den omprovede Stule er godt uden det yderste Tag er forfalden. Men det underste kunde vi ej see Mangel paa. 6. Korn Lahden er i en hast opbygget, og derfor av ringe betydelighed saavel hvad Vegger og Tag, som bygnings maade betrefter. 7. (?) fjøset staaer uden Tag, men passerer hva Veggerne angaaer. 8. Boe med loft over staaer i god stand undtagen Taget er forfalden. Fler Pladsens huse bleve os ej anviste. Denne forfundne brøstfældighed eller Aaboed kunde vi vel taxere at sætte i stand, men da Citanten har stevnet til Taxation over den aaboed eller forringelse som er skeet her paa husene siden hans fader Peder Lien fløttede herfra; og hd. derhos hverken ved Vidne eller besigtigelse har bevist, i hvad stand samme var ved hans frafløttelse, saa kunde vi ingen videre Taxation os i den fald foretage. Endelig ved det at Loug Rettet ginge omkring inden haffældingen, blev seet, at vidden er her temmelig stoer, oprødningsarbejdet anseeligt, av dette arbejde havde Peder Lien forrettet det meste, men Peder Kindlien det mindre efter begge Parters tilstaaelse. Hvorefter begge Parter forlangede Vidnerne Eedfæstede, fremstoed altsaa baade Citantens 10 Prov og Contra Citantens 5 Prov, hvilke samtlige efter enhvers Provning av Protocollen var oplæst, bekræftede med Eed og opragte fingre deres Provning og udvisning. Derefter Nimb producerede Citantens fader Peder Thommesens Pas av 11. Marti 1726, hvorved hd. ville bevise at hd. har staaet udi hans Majests. Tjeneste udi 10 aar, og tjent sin tid som Soldat. Oplæst et. Til det av Ppeder Lien fremlagde avskeeds Pas lod Peder Kindlien ved Holm svare, at hd. aldrig have nægtet, at Peder Lien har været i hans Majests. Tjeneste og hd. Neml. Peder Kindlien derimod ikke, men da Peder Kindlien saavel førend Peder Lien kom i tjeneste, saae og mindes hd. var i tjeneste og derefter her som en gaarde-Mand svaret Kongel. Skatte og Contributioner, saa meente Peder Kindlien, at hd. dermed har gjort Landet og det selv(?) i det mindste ligesaa stor tjeneste, som Peder Lien med sin paaberaabte Kongens tjeneste, det og forstaer sig selv, at Peder Kindlien maa have været udøgtig Soldat, siden hd. av vedkommende ikke dertil er bleven skrevet og antagen. Derefter foreviste Holm 2de. Peder Kindliens Skatte bøger, som giver tilkjende, at hd. fra 1721 og til det Aar har skattet og skyldt for Kindlien, da de forrige Skatte bøger vare ham bortkommen, og altsaa ej kunde bevises. Til sidst sagde Holm, at hvad sig angaaer den av hr. Nimb udi hans (?) Distraction imellem Knippe Stulen og Knipen, da er saadant 1. uden for Stevnemaalet og altsaa ikke bør Regarderes særlig (?) Holm. 2. vilde formode, at retten saavel av Vidnerne udsigende og udvisning, som begranskning er tilstrekkelig nok har erfaret, at Knipe-Stulen og Knipen er Synonyme og altsaa virkel. Er og betyder eet og det samme Neml. Knipen. Nimb Reservede Citanten til sin tid og stæd at forestille hvem som har gjort hans Majestet størst Tjeneste baade med Krigen saa og at oprydde Almindig til (Jordeboegens formeerelse?), saa og haver de her størst Ret til at

besidde en i Almindingen opryddet Plads enten Citantens fader Peder Thommesen, der har tjent for Soldat og Pladsen opryddet, eller Peder Kindlien, som har en stor gaard Nok tilforn og hverken tjent for Soldat eller noget paa Pladsen ryddet, desforuden sagde Nimb, at det var hans uforgribelige tanke ligesom hd. ej heller av Vidners forklaring ej andet har kundet fornemme, end denne Plads her det Navn Knipen av den omprovede og her oven beliggende Stule, som først er opryddet eller kommen i brug. Hd. formeente endog, at siden samme Stulen nu er beliggende ind i den rødning og indhegning, at den derfor ikke er uden for Citantens Stevnemaal. For det øvrige forventede Nimb, at Retten av Vidnernes forklaring saa og ved begranskningen har erfart, at de 2de gl. Engeslette her oven og Needen for, som av Hofs og Kindliens Opsiddere før var slaget i hans Majestet's almindig igjen er bleven lagt Øde og under Fæe foed, samt at Peder Kindlien derimod av ingen nyttighed og begjærighed har villet tilegne sig det, som Citantens fader av raae roed har opryddet, bebygget og lagt sin Sveed og arbejde paa og saaledes villet bemægtige sig ej alleene de gl. Knipe-Sletter, som Citantens fader igjen har opryddet efterat de i lang tid har ligget under fæefoed.. Men endog det Meere, som derimellem var beliggende og som Citantens fader av Skoug og Mork til Ager og Eng havde opryddet, indhegnet og bebygget, hvilket hd. videre til behørig tid og stæd forbeholdt sig at forestille, samt med hvor ubillig og ugrundet beskyldning hd. udi det fra Peder Kindlien sit indgivne Indlæg er bleven angrebet, allene fordi hd. vil bevise sin Ret. Imidlertid erbad Citanten sig mod nu som forhen at ville lade Pladsen Knipen, saavit hans fader har røddet, brugt og besiddet legge for ½ hud skyld, om jorden maatte ham av hans Majestet som land allernaadigst betros. Videre erbyde Citanten sig at igjengive til Peder Kindlien de 50 rd., som hans fader har oppebaaret, da hd. blev Mindet for Pladsen imod at Peder Kindlien hjelper Citanten først at tekke de brøstfældige huse. 2. at Skoug røddet det, som kd. være tilgroet, medens Peder Kindlien har brugt Knipen. 3. at sette forsvars gjerde omkring Pladsen, alt med de vilkaar, at hd. samme Plads for Citanten godvillig avstaaer. Saaledes hd. begjerede Tingsvidnet sluttet og beskripen. Fogden udi anledning av hoved Citantens Stevnemaal og den nu av hannem gjorte Daclaration i saavit samme betrefter Knipens skyldsetning for 6 skind, maatte syne at skyldsetnings forretningen er passeret før hans betjenings tid, og at her til nogen lige skyldsetning for nærværende tid ej nogen Ordre fra den høye Øvrighed er foregaaet. Ellers paa det paa sine høye stæder kunde vises, hvad enten Citantens tilbud i saa maade om høyere skyldsetning er efter Pladsens Meriter eller udi anden hensigt, saa begjerede hd., at LougRettet som alting har befaret, vilde sige, om samme i Proportion av andre i bøygden for 1 skinds skyld beliggende gaarde og Pladse ogsaa er av den Comite, at den uden præjudice for de omliggende Sætrer kd. for 6 skind omsettes, Ellers sagde han, at det er vel, at det baade er beskripen, hvorvit Pladsens Etendue er bestaaende og hvor mange huser deril hører, hvor hd. til bevis i sin tid og til hans Majestet's Rettes Conservation begjerede det passerede beskripen. LougRettet skjønnede, at for viddens skyld, som nu indhegnet er, er der vel mangt 1 skind i bøygden der har Mindre Etendue ende dette Eene skind Knipens, men naar betragtes, at dette stæd ligger høyt til fjelds, som er at ligne imod den jord neede i bøygden, det og i er dag erfaret, at eendeel av den innhegnede jord er uduelig, saa kd. man vel og skjønne, at denne Plads inden indhegningen kd. være god for 6 skind. Videre kd. ej heller udvises udi gjerdet, siden Sæter havnerne heromkring maatte derved fornærmes. Holm til S. Nimb nu til sidst gjorde Protocollation, svarede ganske kortelig, at Peder Kindlien ikke kd. forbyde denne saa kaldede Citant og uvennelige Prædent at løbe saa langt som hd. lyster med sin vildførende Sats og ugrundede prospect, hvorfor Peder Kindlien i Stevning under Relation til hvad fra hans side er udsagt, forlod sig paa sin retfærdige Sag. Nimb agtede unødig at besvare Contra Partens urimeligheder denne sinde, men i samme forbemelt til sin tid og stæd. Videre havde ingen at anmelde, ti blev forretningen sluttet

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 16.09.1748, fol. 108b:

Ao 1748 dend 16de September blev almindelig Høste Sage og Skatte Ting holdt for Faaberg Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd, Neml. Ole Ellingsberg, Ole Snaghol, Jens Blegen, Nils Schjeggestad, Haagen Haand, Erich Strete, Peder Smedsrud og Siver Siverud. Hosværende Kongl. Majests. Foged (?) med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongl. Majests. Allernaadigste forordninger og andre høi Øvrighedens Ordres, ligesom udi sidst forestaaende Gusdahls Ting Extraheret findes.

Dernæst følgende Almuens breve Nemlig.:

1. Peder Nilsen Schjellerud og Børn deres Skjøde til Ole Olsen Schjellerud paa Sletning Ødegaard skyld 1 skind for 121 rd.. Dat. 21. August 1748.

2. Gunder Poulsen Hages Skjøde til sin Søn Siver Gundersen paa gaarden Hage med (??) halve Rotterud skyld 7 skind for 220 rd.. Dat 21. august 1748.

3. Torger Ersgaard med de fleere (Sætergrande?) paa Melsjøen deres forretning og Declaration angaaende bemte. Sætre Melsjøens havner. Dat. 20de. August 1748.

Peder Thoresens Lien anviste skindet av en voxen bjørn.

Peder Dallerud lod ved Procurator Holm i Retten ske den fra seeneste Ting udsatte og av ham Contra Hans Fagstad anlagde Sag, da Holm førend hd. sig udi nogen videre paastand indlod, vilde forvente, hvad Hans Fagstad kunde have at fremsette som hd. sig til besvarelse Refererede. Paa Hans Fagstads Vegne mødte Procurator Nimb og vilde forvente, om Citanten paa sin side videre havde at fremføre, hvormed hd. tænker sin Sag at oplyse, hvorefter hd. forbeholdt sig sin nærmere paastand og i Rettesettelse. Holm svarede, at det viser sig tydelig at Hans Fagstad maa have en slet Sag at føre med, siden hd. efter sin til seeneste Ting gjorde Declaration ej Sagen med Contrastevning har begagnet, desuden sagde Holm, har og Peder Dallerud med de fra hans side avhørte 2de Vidner Legitimeret sin fordring, men som 3die Mand Neml. Ole Mogensen sig udi Sagen haver anmeldt, saa vilde Holm ligeledes forvente, hvad fra hans side maatte fremsettes. Nimb svarede, at Retten allerede av Citantens anlæg i Sagen har erfaret, at Sagen paa hans side ikke har nogen vigtig sammenhæng, ti 1. har hd. stevnt ligesom Hans Pedersen Fagstad skulle være skyldig ham gjeld eller (laant?) Penge og dernæst lode hd. gjøre Arrest og samme forfølge, ligesom for indestaaende Børne Penge, da dog hd. ingen av deelene endnu for Retten har kundet Legitimere. Ti hvad Hans Fagstads tilstaaelse angaaer, som de for Retten førte Vidner har forklaret, da foruden at samme Vidne efter Comparantens formening ere uoverensstemmende, saa er og Hans Pedersen Fagstads tilstaaelse (Conditionel?) og ikke har vedtaget at svare til nogen arve Midler paa Citantens Vegne uden hd. derfor kunde nyde Vederlag for Christen Siverud, hvorfor Nimb paa Hans Fagstads Vegne paastoed, at som det ikke av Citanten er bleven bevist, at hd. enten nogen gjeld eller børne Penge til ham er skyldig, Men Citanten selv for samme Børne Penge tilsat et værge, hvilket sidst hd. tilstrækkelig nok kunde bevise, ifald det ham tilkom, Saa paastoed Nimb en frikjendelses Domb paa Hans Fagstads Vegne, for Citantens tiltale i denne Sag, hvorfor hd. endog forventet, at det av Hans Pedersen til Ole Mogensen udgivne Pantebrev i alt vorde ved Domb stadfæstet, dog at han denne sinde ej ventes tilpligtet at indfrie sin udstædede og til Ole Mogensen udgivne Obligation, siden Capitalen ej lovl. er opsagt eller hd. om Mindelig betaling anmodet. Herpaa Refererede Holm saaledes, at hvad enten det paastevnte betreffen en virkelig gjeld eller Børnens Midler, saa har dog Citanten med 2de Eenstemmige Vidner tilstrekkelig godtgjort Søgemaalet til hvilke hd. sig Refererer, til hvad den Condition under Vidnernes udsigende, som Hans Fagstad vil benytte sig av er betreffende, da er ham

samme ganske uvedkommende, da Hans Fagstad, om hd. saa synes kd. holdt sig til sin Mand, og de Casus, sagde Holm er av den beskaffenhed, hvad enten Ole Mogensens Panteobligation eller Peder Dalleruds gjorde Arrest skal prævalere, saa for at bringe Sagen til endskab, vilde Holm formode ligesom hd. og paastod, at omend Pante Obligationen skulle (? balance Arresta), Hans Fagstad da vorde tilpligtet at udrede til Citanten den paastevnte fordring saavel udi hvad øvrigt hd. kd.være ejende, som hvad av det pantsatte gods efter Taxation kunde overskyde med Processens Omkostninger, som hd. under Rettens godtbefinde indstillede. Til sidst kunde Holm ej undlade Protocollen, at lade tilføre, at Hans Fagstads paastand til faveur for Panthaveren Ole Mogensen synes have Suspect, saa at derunder synes at være Dolus Malus, som hd. til Rettens overvejende henstillede. Nimb Refererede sig til sit forrige, og derfor haabet, at naar Retten overvejer de paa Citantens side førte 2de Vidner, saa kd. derav erfares, at Hans Pedersen Fagstads tilstaaelse har været med forbeholdenhed, hvilket Citanten ikke har villet accordere, og derfor kd. saadant efter hans formening ikke forbinde bemte Hans Fagstad, særlig da hd. ikke veed sig det Mindste til Citanten at være skyldig.; Men hvad den til Ole Mogensen Obligation angaae, da er samme saadant et Document, som hd. har udgivet for reede laante Penge, og som inden Retten lovl. er forfattet og Tinglyst, hvorfor hd. ej heller samme kunde fragaa, men heller maa begjære som forhen, at samme av Retten vorde stadfæstet, og at den skeede Arrest ej maatte komme samme til præjudice. For det øvrige paastoed hd. endog opretning paa Hans Fagstads Vegne for ald den spot og skade, som ham ved denne Arrest er tilføjet. Holm svarede, at i hvordan end Hans Fagstad vil søge at dreje og vende sin den gang gjorde tilstaaelse, saa vil Holm dog formene, at Retten ved grundig overvejende befinde Sagens rigtighed paa Citantens side, og da Hans Fagstad nu aabenbare vise sig en temere litigantem, saa maatte Holm i Relation til sin forhen gjorde Protocollation paastaa Hans Fagstad med Mulct til Justitsie Cassen anseet. Nimb haabede, at Retten allerede av det i Sagen passerede erfare, at Sagen paa Citantens side i alt er urigtig og ubevislig, hvorfor hd. heller ej agtede nødig videre at besvare i Holms Protocollation. For Ole Mogensen mødte hans husbond Torger Ersgaard, som Referede sig til det fra hans side ved Sagens seeneste Session passerede og paastoed endelig Domb.. Holm ligeledes paastoed Domb. Afsagt. Ligesaa lidt, som Citanten Peder Dallerud har kundet Legitimere sit Søgemaal, at Neml. Hans Fagsted er til hannem skyldig 24 rd. 8 sk., efterdi de 2de Vidner som herom ere avhørte, hverken har kundet nævne nogen summa, ej heller fremført Hans Fagstads ord anderledes end med Condition at Hans Fagstad skulle tilsvare sin Daatters arv, naar hd. fik fuldkommen Klarering fra Christen Sundstuen, hvilket at være skeet er endnu ubevist, ej heller har Hans Fagstad vedblevet, efter det sidste Vidnes Deposition, denne sin Declaration; Men til sidst tilbagekaldet samme, som noget hd.ej vilde faa med at bestille. Ligesaa tilstrekkelig har Ole Mogensen med den producerede og tilstaaede pante Obligation bevist at have til gode hos Hans Fagstads laante Penge 17 d. med Rente fra 14de October 1747 ligesom og at hd.derfor har faaet til underpant eendeel specificeret Løsøre, som Peder Dallerud har ladet ordentlig til sin (?)fordrings sikkerhed Arrestere. Ti hjemles for Ret at ligesom Hans Fagstad bør for Peder Dalleruds tilviste Søgning og videre tiltale i denne Sag fri at være, ligesaa bør hd. Neml. Hans Fagstad indfrie sin udstædte Obligation ved at betale til Ole Mogensen Capital 11 d. med renter fra 14de. October 1747 til betaling skeer, som udreedes bør ¼ Aar (siden ingen Opsigelse skeet er) efter denne Dombs lovlige forkyndelse under Exsecution udi de pantsatte og specificerede Effecter. Saaledes kd. da den indkomne Arrest forretning ej av den (?) Confirmeres, hvorudom Hans Fagstad, som nu ej har stevnt, forbeholdes at søge sin Regres for det derav lidet hos Peder Dallerud, om hd. sig dertil trøste. Engebret Brenden lod ved sin hustrue Ingebor Nilsdaatter anmelde til dette Ting med muntlig Varsel at have ladet Indstevne Guri Kolbergstuen fordi hun paa Skiftet efter hendes avdøde Mand Morten Kolbergstuen skal have indeholdt og skjult 30 rd, som ej kom ind i

Skifteforretningen, som derfor Enken Guri ingen liffs arfinger med bemte. hendes Mand havde, og Citanten var og er Broder og næste arving efter bemte. Avgn. Morten Kolbergstuen, saa formeener Citanten sig beføjet til at rejse denne Sag mod bemte. Enke Guri Kolbergstuen til Vidners avhør og Dombs Lidelse efter Omstændighederne samt at svare omkostning. Indstevnte Guri Kolbergstuen mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.lensmand Simon Fliflet og Steener Fliflet Endelig avhjemblede Stevnemaalets lovlige forkyndelse, og tillige under avlagde Eed tilkjendegav at have indstevnt til Vidner under falsmaal Ole Jacobsen, som er qvinden Guri hendes Mand, Endre og Arne Kolberg og Amund Traasæt. Ingen av disse mødte efter paaraabelse. Citanten derefter fremstillede som godvillig (?) 1. Prov Nils Schjeggestad, som er en gaardmand avlagde Eed at i 1 a 2 aars tid førend Morten Kolbergstuen døde, laante Vidnet av bemte. Morten 20 rd., disse betalte Vidnet ham, som ej fik den til Endre Kolberg, fra Endre kom de til Amund Traasæt og fra Amund til gaarden Bjørge i Øyer, dette passerede imedens Morten levede, videre veed Provet ej hvor. 2. Prov Marit Nilsdaatter husqvinde under Schjeggestad avlagde Eed og vandt, at da Vidnet gik med den Indstevnte Guri Kolbergstuen paa en vej i fjor høst, taledes Guri om 20 rd. der stoed imellem hendes Broder og hende av Morten- Pengene, som hun kaldte dem, noget derefter var Gurids Mand Ole hos Vidnet og taledes om 30 rd., som skulle være ham og Endre Kolberg imellem. Citanten forlangede Lovdag Eragtet. Guri Kolbergstuen tilligemed Vidnerne Ole Jacobsen, Endre og Arne Kolberg samt Amund Traasæt forelægges Lovdag til næste Vaar Ting den første Sagen at tilsvare og de siste sin Sandhed at vidne under falsmaals brøde. Publiceret 4. Fogdens bevillingsseddel til Even Willumsen paa at rydde i Kongens Almindig ved Avskaakke fiskevand dat. 16de. September 1748.

Ole Johansen Smedstuen lod ved sin husvært Even Smelid anmode, at hans hustrue Anne Olsdaatter formeene sig Odelsberettiget til gaarden Lien skyld 2 ½ huder, der beboes av Peder og Ole Lien, ti vilde bemte. Ole Smedstuen herved lyse bemte. sin hustrues Odels Ret til gaarden Lien og tillige anmelde sin Penge-Mangel, forbeholdende sig (?) paatale og Sagens (?) til sin tid og stæd, hvorom hd. en Attest av Retten var begjærende.

Publiceret 5. Fogdens bevillings Sædel til Christen Lien paa 1 læs høe ved hans Sætter av dags dato.

Fogden Eskede udi Retten Sagen, som paa Justitsiens Vegne er indstevnt imod Johannes fjeld og Aaste Jensdaatter og derhos fremlagde den paa seeneste Ting holdne Lovdag over de udeblevne Vidnerne, som blev Oplæst. Av de Indstevnte mødte Aaste Jensdaatter, samt Poul Leervigen, ligesom og Vidnerne Jørgen Feldbereder og Kari Rise. Men Johannes Fjeld og Marit Leervigen mødte ikke. Fogden begjærede Vidnerne avhørt, av hvilke præmisis præmitendis fremstoed 1ste. Prov Jørgen Feldbereder her i Sognet 45 Aar gl., avlagde Eed og vandt, at udi siste Vaar kom Vidnet av en hendelse til Pladsen Leervigen for at tale med Poul Leervigen, men som hd. ej fandt Poul eller nogen i stuen, gikk hd. op paa loftet for at søge efter folk, som Vidnet saaledes var kommen op paa loftet fik hd. at see 2de Personer ligge udi den der staaende seng, begge under en Rye, den de havde trukken over deres hoveder, Vidnet gikk derfor til og trak paa Ryen, saa at hd. fik see hvem der vare, Neml. Johannes Fjeld den gifte Mand, og aaste Jensdaatter, videre saa hd. ikke enten de laae avklædde eller ikke, siden hd. ej trak Ryen saa langt udav dem, da dette var seet gikk hd. strax ud og uden at tale med dem, lukkede hespen uden til, gikk hjem og kom siden igjen til Leervigen efter 1/2 times forløb, og fandt bemte Personer atter ligge udi sengen i forbemte. Situation, derpaa gikk hd. atter hjem, for at hente et laas i tanke at sette laaset for døren og saaledes ganske stenge dem inde. Men da hd. den 3. gang kom til Leervigen, saa Vidnet Aaste at gaae Need efter derfra, men Johannes var endda paa Loftet. Videre siger Provet, at hd. ej saa videre end at Personerne laa ved siden av hinandens side, og efterat dette var seet, var Vidnet den, der anmeldte saadant for SognePræsten videre vidste hd. ikke herom. 2det Prov Kari Rise husqvinde 32 aar gl.

vandt efter avlagde Eed, at hun som har Johannes Fjelds broder til ægte og hans Moder i huset, veed slet intet om denne paastevnte handel i nogen maade, uden dette, at Johannes Fjeld kom til Vidnets hus om aftenen, efterat dette skulle være passeret laae der om natten og morgenen derefter gikk hjem til sin Kone alleene. For resten har vel Vidnet hørt tale om den paastevnte Sammenleje av folk, Men selv har hd. intet seet ej heller har hun talet med Johannes Fjeld eller Aaste derom. Paa Rettens tilspørgende svarede begge Parterne, at nogle dage førend det omprovede passerede, var det ved Sognepræsten udav Prædikkestoelen offentl. oplyst, at disse 2de. Personer skulle Separere sig fra hinanden og ej være udi en fjerding til sammen. Poul Leervigen svarede for sin hustrue Marit, at hun ej formedelst forfald kunde i dag møde for Retten, hvor hun intet andet har at sige, end hvad hd. har sagt, Neml. er noget passeret, da er det uden hendes villie og vidende. Aaste Jensdaatter sagde, at hun ej videre har at sige end hvad hun sidste gang tilstoed. Fogden sagde, at foruden det Retten er vel bekjendt, hvorledes de indstevnte bleve dømte paa Næstavholdte Vaar Ting for Lejermaal hd. at bøde efter (?) formue og hun sine Lejermaals bøder eller i dessen Mangel derfor i Tugthus sat at arbejde, saa anviste hd. retten den over dem (?) Domb til bevis derfor, da nu de ikke kd. nægte foruden det med Jørgen feldbereders Vidnesbyrd er bevist, at de siden efter endog efter Præsten paa Prædikke stoelen havde avlyst at de skulle entholde sig fra hverandre, haver søgt Seng og Sammenleje, saa fremsatte hd. over dem Lovens 6 bogs 13 Cap. 3. Art. efter hvilke hd. paastoed hende som løs og leedig til Tugthuset (hendømmes?) for der at arbejde til avskyelig Exempel for andre; og som Johannes Fjeld maa tilkomme til Fæstnings arbejde følgelig dømmes formedelst hans uformuenhed til bøders betaling, som hd. tildømt at udrede, saa henstillede hd. til Retten, om samme hans Fæstningsarbejed ikke bør forlænges, formedelst denne Sag. Afsagt. Efterat de 2de. Indstevnte Personer Johannes Fjeld og Aaste Jensdaatterere av denne Ret paadømte for deres begagne hoer til sammen, samt ved Sognepræsten av Prædikkestoelen advarede om at Separere og entholde sig fra hinanden, skeede ikke desmindre udi sidste Vaar, at da Aaste Jensdaatter var paa Vejen i at efterleve Sognepræstens publique monitum og at begive sig udav bøygde lavet, hvor Johannes Fjeld tilholder, forfaldt hun av en hendelse udi Johannes Fjelds Sælskab i Pladsen Leervigen og der ej alleene gave sig i Drikkelav med hannem; Men endog søger imod hannem, og paa et Eensomt stæd Neml. Stue loftet paa Leervigen, for der, som det heede, at tage avskæed, der endtes saaledes at de bleve fundne udi een Seng og under et Dekke til sammen. Endskjønt nu ingen virkelig utugtig gjerning den gang er bleven de Indstevnte overbevist ej heller av dennem tilstaaet, Saa komme dog deres samling paa saa suspect et stæd som udi een Seng paa et øde Loft Retten saa meeget meere Mistænkelig, for, som de forud ere blevne befundne udi hoer og offentl. forbudne ald omgjengelse til sammen, Ti kjendes for Ret, at qvindemennesket Aaste Jensdaatter, som nu opholde sig paa det hende anviste stæd, bør av denne sin forargerlige og Mistænkelige samling med Johannes Fjeld ved at bøde til Sognets fattig Casse 4 rd. og Johannes Fjeld ligeledes 8 rd. som enhver for sig udrede 15 dage efter denne Dombs lovl. Forkyndelse under Nomb, Men i Mangel av betaling bør hun til Christiania Tugthus at indsendes for der at arbejde for bøderne, dat det i den fald med Johannes Fjeld forholdes efter Deres Majests. Forordning av 6te. December 1743.

Publiceret 6. Fogdens bevillings-seddel til Halvor Houger paa 4 læs i Almindingen dat. 17de. Sept. 1742.

Fogden begjærede av Retten indtagen LovRettets og den Tingsøgende Almues svar paa følgende poste 1. om her i Faaberg Præstegjeld er holden dette Aar noget, hvorved Matriculen kunde blive forbædret, saasom Nye optagne Rydninger og Matriculerede Pladser, forhøyede gaarde og deslige 2. om Kongens jordebog ligeledes er tilkommen noget for Nye optagne fjeldslotter, qverne eller saadant meer? 3. Om her i Sognet er holden nogle forbudte boes lodde, noget arveligt og forbrudt Odelsgods, nogen 6te. Og 10de. Penge for idel Rigs førte

Midler, forlovs Penge for Arvs avførsel til fremmed gods, nogen Volds, slagsmaals eller andre Bøde, som Kongen sig allernaadigst har Reserveret, og endelig 4. Om her i Sognet opholde sig nogen Peber svenne og leedige Karle, som ikke haver stadig Aars tjeneste, nogen (bønde?) Sønner, som bruge handling og som efter Skatte brevet ere pligtige derfor at skatte og hvem saadanne maatte være?. Loug Rettet og Almuen svarede til 1ste. Post aldeles Nej. Til 2den Post: At intet saadant uden 2 sk. for 1 læs høe for en bevilget Erich Christensen Lien under gaarden Lien, ligesom og at 40 sk. for Pladsen Knipens bygsel til Peder Jensen Kindlien. Til 3. Post: At intet av alt er holden uden alleene Ægte Manden Johannes Fjeld er foe Hoer dømt at bøde til Kongen sin yderste formue. og til 4de. Post: At de ingen vidste uden følgende Neml. 1. Lars Lilleberge 2. Soldat Siver Nilsen Præsterud 3. Erich Kolsveen halv tjeneste. 4. Johannes Moen halv tjeneste. Fleere vidste de ikke. Fogden begjærede herom Tingsvidner til belæg til allerunderdanigste Regnskab.

Til LougRetten for næste aar 1749 blev udnævnt Amund og Tor Blegen Peder Bleegen, Ole Land, Christen Kirkerud, Jacob Jungerud, Christen Gruen og Ole Gustum.

oo 00 oo

Fåberg Kirke i Fåberg 17.09.1748, fol. 110b:

Ao 1748 dend 17de September vedblev Man den anbefalede Besigtigelse ved Faabergs Hoved Kirke ved eftermeldte 6 Eedsvorne Loug Rettets Mænd av Gusdahls Præstegjeld Navnl. Simon Heggen, Simon Fougner, Iver Fondstad, Erich Langsæt, Lars Langsæt og Anders Toft. Hosværende paa hr. Provstens og eegne vegne SognePræsten her i Faaberg velærværdige hr. Nils Stockflet, ligesom og Comparerede med forretningen som Kirke Ejere Thomas Bjørstad, Nils Schjeggstad og nogle fleere. Vi forefandt da Kirken at være, (forinden?) den av Hans Majestet er bleven solgt, av nye at være opbygd og bekostet av Faabergs Almue udi en smuk og anseelig Korsbygning med Taarnefoed uden spis, nu i denne Sommer er den av Almuen bleven klæd med bord uden til og overstrøgen med Brunrødt saaledes at Lafterne og omkring Vinduerne er den hvid. Vi forefandt ved denne heele Bygning slet ingen Mangel, uden alleene paa Taget, som i denne Sommer er bleven Tjære bræd, mangler eendel faae spoon, som læt kd. Remederes, hvilket Almuen sig tilforpligtede. Indreedningen med gulv, loft, vinduer og dører er alt udi Complet stand. Altertavlen, Prædikkestoelen og funten vare Nyt, udhuggete i billedhugger arbejde, men endnu ustafferet, hvilken staffing Sogne Præsten hr. Stockflet syntes at mangle og meente at, formaae Almuen til at bekoste, saavit deres formue dertil kd. blive, helst det er dem forestillet av Biskoppen udi hans seeneste Visitas som en fornødenhed. Ornamenterne ere: 1. Kalk og dirk av sølv forgyldt inden og udeni. 2. En (Rust?) Rød fløjels Messehagel med guld galoner. 3. En gl. brun Caffes dito ubrugelig. 4. Et Rødt Klædes Alterklæde udi uægte guld galoner. 5. En Nye fin Hollandsk lærres Messe skjorte bekostet Nye av Almuen i dette aar. 6. En gl. Cartuns dito passabel. 7. En gl. udslidt og ubrugelig dito. 8. 2de Drejels Alterduger den eene med Knippels omkring god, den anden opskaaret av Muse. 9. En dito av Lærret (sønder?). 10. Et Drejels haandklæde til funten. 11. Et udpocklet Messing bekken til funten. 12. Et par store Messing Malm stager til Voxlys, 13. Et par dito mindre til tælle lys, hvilke stager er her i brug, siden Almuen vedbliver deres forrige accord med Sogne Præsten om Lyseholdet paa Alteret. 14. Et gl. rundt Messing fyrfad. 15. En vel beslagen træe blok med 2de. Laase bekostet og givet til Kirken av Sl. Oberst Georg Reichvein. Bøger fandtes ved Kirken 1. Den forordnede Alterboeg 4te. 2. En gl. forslidt Gredaal in folio. 3. Eldre dito ubrugelig. 4. (Svinenge?) Bibel i 4 (tommer?) noget mutileret. 5. Palladie gl. Alterboeg. I Taarnet fandtes 2de. gode Klokker med 1 (sande?) dito. Til Kirken hører 2de (Stuer?). 1 støbt jern Kande paa ½ tøndes dregtighed, samt 2de trodser. Kirke Bolkerne der

vare av steen dekkede med jord vare for den meeste deel forsvarlige, dog paa et par stæder vare nogle steene udveltede, saa de av Almuen, hvilke dend deel efter inndelingen tilkommer, seer Remederet. Endelig forefandt vi i Sacristiet et Nyt Skab til Ornamenternes forvaring bekostet av Almuen i dette Aar.

oo 00 oo

Søre øvre Bleken i Fåberg 02.10.1748, fol. 119b:

Ao 1748 dend 2den October blev Retten til følgende aastæds Tvistighed at avhandle, sat paa gaarden Søndre Blegen øvre Stuen udi Faaberg Præstegjeld, og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Neml.: Iver Traasæt, Erich Sønstelie, Christen Nørstelie, Christen Kirkerud, Ole Snaghol, Ole Kasterud, Simon Lundgaard og Erich Strete, som dertil av Fogden vare udnævne, og begge Parter tilkjendegav sig at være fornøyede. Hvordan paa Amund Thoresen Blegens Vegne, der selv var nærværende ved Retten, mødte Procurator Nimb og producerede hans udstædede skriftlige Stevnemaal av 11te. September Næstl., hvorved til denne berammede tid og stæd er indstevnte hans Nabo Jens Blegen for her at anhøre hans Vidner og bevisligheder om følgende Poste at i aaret 1737 imellem bemte. Parter inden Retten her paa aastæden er sluttet Contract om hva enhver av dem for deres gaarder skulle tilkomme udi Ager og Eng og 2. hvorledes bemte. Jens Blegen samme Contract udi adskillige maade har (?) samt derefter at lide Domb efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Den Indstevnet Jens Pedersen Blegen mødte selv for Retten og tilstoed Stevnemalets lovl. forkyndelse. Nimb derefter producerede en under Retten her paa Aastæden imellem Søndre Blegens Opsidder Neml.den Indstevnte Jens Pedersen og Citantens formend Nils Nilsen sluttet Contract av 20de. Sept. 1737, hvorav hd. begjærede i Acten indført, saavit (?) er Oplæst. Derefter Nimb begjærede Citantens indstevnte Vidner avhørte, som mødte Hans Præsterud, Peder Bleegen, Lars Tostensen, Ole Jacobsen, Peder Kirkerud Moen, Thore Aaen og Christen Snidker for hvilken Eedens betydning blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende. Hvorefter fremstoed 1ste. Prov Hans Præsterud en gaardmand 31 aar gl. vandt, at ved sidst høst i Skuraannen blev Vidnet begjæret av Citanten Amund Bleegen til at komme herhid og beseet et Agerstykke, som Jens Bleegen skal have opskaaret av Citantens Ager, hvorfor Vidnet gikk herhid og tilligemed Peder Bleegen begav sig need paa Ageren og der forefandt, at forinden for de der staaende Markesteene, gik en gang en vej fra oven need efter, dette Agerstykke, som Vidnet opmaalte og befandt det at holde en Længde fra øverst til neederst henimod 15 Maal stenger og i bredden paa nogen stæder 2 fod paa nogle 4 og paa er stæd 6 foed, dette Agerstykke, som var Amunds broder Jens Bleegens, da skaaret og paa Stør opdragen, undtagen noget Lidt, som (endnu?) grønt og umodet, hvilket var uskaaret, da dette var beseet, forføyede Vidnet med Peder Blegen sig hen til Jens Bleegen og tilspurte ham først om hd. tilstoed, at have skaaret denne Ager, hvortil hd. svarede, ja, at hans Lille Daatter havde skaaret uden hans Vidende, og derpaa tilloed hd. strax Amund Bleegen, at tage saa meeget av Jenses Ager igjen, eller dette opskaare, men som Amund Bleegens hustrue sagde, at saafremt Jens hermed have villet rette for sig, da kunde hd. strax tilbudt dem forlig, da blev Jens vred og gikk fra dem. Endelig siger Provet, at paa den omprovede tid var intet av Amunds hosliggende Ager opskaaret, men Jenses var opskaaren og sat paa Stør, og var paa Ageren saaet Blandkorn. Endnu, forklarer Provet, at for 2 Aar siden var Vidnet tilligemed Christen Snidker hid begjæret av Citanten til at beskikkelsesvis tilspørge Jens om en indhegning ved et gl. Fæhus, som Jens havde fløttet, og indhegnet et lidet stykke deruden for, da svarede Jens, at hd. dette indhegnede lille stykke ej vilde (skippe?) men samme tileje sig. 2det Prov Peder Bleegen en gaardmand 31 aar gl. vandt om

den udi sidste høst skeede befaring og beskikkelse her paa Bleegen ligesom Hans Præsterud det før (?) haver, saasom Vidnet var med Hans Præsterud fra først til sidst, men om den forrige for 2 aar siden veed dette Prov intet. 3die. Prov Christen Thorstensen Snidker 32 aar gl. tilholdene paa Præsterud her i Bøygden, vandt om den for 2 aar siden skeede beskikkelse ved Hans Præsterud og Vidnet angaaende det indhegnede lille stække ved det gl. Fæhus ligesom Hans Præsterud det opregnet haver. 4de. Prov Lars Tostensen husmand under begge Parterne Amund og Jens Bleegen 50 Aar gl. vandt, at saavel i fjor høst som udi sidste høst saa Vidnet, at over den bek, som efter det som Vidnet har altid hørt, skal skille Engerne Branrud fra Halvorsrud, over denne bek blev slaget (?) paa Branrud. De tilhøre Amunds Part, men hvem der sloeg samme enten Jens eller andre, det veed Provet ikke, men paa den tid var Amunds øvrige Eng uslaaet. 5te. Prov Ole Jacobsen tjener hos Citanten 17 Aar gl. og været til Alters, vandt, at udi sidste høst saa Vidnet at Jens Bleegen indførte det Korn og Halm som hd. havde skaaret sønden for Merkesteen og til vejen, men siger Provet, at saavel i fjor høst som udi sidstl. høst, da Vidnet som en tjeneste dreng kom til Branrud Eng at slaa, saae hd. at der var slaaet over bekken ind paa Brandrud et par stæder, og var høet bortført, samme tid som Vidnet dette saa fornam hd. og, at Jenses Eng Halvorsrud, som er strax derved, var slagen og indhøstet, men hvem som havde slaget over bekken, det saae Provet ikke.. 6te. Prov Kari Kitliestuen husqvinde under Kitlien 63 aar gl. vandt, at for 24 aar siden kom Vidnet hid til gaarden Bleegen at tjene her stæds i 13 aar, udi ald denne tid veed og erindre hun meget vel, at Enget Rødningen kaldet blev deelet i 2de. Deelet Neml. den Nordre og den søndre. Deelet imellem den Nordre og søndre Part gikk da saaledes needen for et stor gran, som nu er needhugget og hvis Stubb staae igjen tilligemed en steen derved, fra denne Stubbe eller steen gaaer Deelet lige til det søndre loft av høe lahdn, fra dette loft til en stor Sylje-kald, derfra op til en stor steen og saaledes derfra opefter videre saaledes skielts Nordre fra Søndre Parten i Rødningen. Engelanderne Halvorsrud og Branrud blev paa den tid Vidnet her tjente, skillet fra hinanden ved en bek, som med en (vinde?) og med sit Løb blev paa dette stæd holdet for dele. Endelig siger hun at dette Branrud gikk op til Baklahde-Enget og fra bemte. BaklahdeEnget blev skillet og deelet ved en Stubbe staaende ved bekken, fra denne Stubbe gikk linien been til en stor steen staaende Norderst i Branrud. Ved denne linie blev disse Enger deelet fra hinanden. 7de. Prov Thomas Knutsen Almissemann paa Midtjørstad husmand 90 aar gl. vandt, at for 67 aar siden blev Vidnet husmand her under gaarden og forblev her som husmand udi 60 aar. udi ald den tid blev skilnet og deelet saavel imellem Branrud og Halvorsrud ved bekken, som imellem Branrud og Baklahde Enget ved Stubben og steenen holdet efterretlig ret ligesom næst forrige Prov Kari Kitlistuen det forklaret haver, Men paa Rødningen erindrer hd. ej hvordan skelet gikk. 8de. Prov Peder Kirkerudmoen en husmand under Kirkerud 47 aar gl. vandt at for 22 Aar siden kom Vidnet hid til Bleegen Nedre Stue at tjene der i 2 aar, samt efter nye aars forløb tjente der samme stæds det 3die aar, udi denne tid blev den Nordre Part i Rødningen skjillet fra den søndre Part saaledes, at Neederst i haffælden stoed en gran, som nu er needhugget og Stubben staaer igjen med en steen paa, fra denne gran gikk deelet efter en Kløft lige op til det søndre loft av den der staaende høelahde, fra dette loft op til en gl. Sylje-Kald og derfra videre op til en stoe steen og saaledes opefter Imellem Branrud og Halvorsrud var bekken skillet, men fleere stæder erindrer hd. ikke. 9de. Prov Thore Aaen Husmand under øvre Dahlen 26 aar gl. vandt, at da hd. for 8 Aar siden kom hid til Bleegen for at tjene og medens hd. tjente her i nogle Aar, var Deelet saavel udi Rødningen som imellem Branrud og Halvorsrud bekendt at gaee efter de Merker, som det næst forrige Prov forklaret haver. Men imellem Branrud og Baklahde-Enget erindre hd. ej Deelet. 10de. Prov Lars Olsen tjener paa Præstrud 30 Aar gl. vandt, at for 6 Aar siden blev Vidnet lejet av Jens Bleegen i nogle Uger, i denne tid skeede det en Høst, at Jens Bleegen, da hd. skulle kjøre ud sin Møg om høsten, befalede Vidnet at opkaste Amud

Bleegens skigaard her oven ved Staburet, hvilket Vidnet og gjorde, hvorefter Jens Bleegen lod kjøre sin Møg igjennem denne Opkastede Skigaard. 11te. Prov Elie Olsdaatter tjener for Citanten 20 Aar gl. vandt, at udi sidstl. høst, da Vidnet skulle Rispe Løv udi den nye Rødning Byt-Slotten kaldet, kom Jens Bleegens hustrue og sagde, at hun ej maatte Rispe Løv der, saasom hun kunde, sagde hun, skaffe Prov paa at skougen der hørde Jens Bleegen til alleene. Hvorpaa Vidnet holdt sig derfra. Ellers forklarer Provet, at Jens Bleegen har (?) disse høste sidstl. vel havnet sine Creature paa den Øvre stuens søndre Part i Ager jordet. Men naar Creaturene herfra ere kommen paa hans Nordre Part, ere de bleven jaget derfra. 12te. Prov Anne Knutsdaatter tjenende paa Schinstackrud 21 aar gl. vandt, at for 3 aar siden tjente Vidnet her for Citanten Amund Bleegen udi 2 Aar, i den tid sae og fornam hun ofte at Jens Bleegens Creature om høsten gikk i havn paa denne søndre side i Agerjordet, som tilforn Citantens, men naar disse Creature kom ind paa Jens Bleegens Nordre del av agerjordet, saa hun at de blev tilbage jagede, Aarsagen hvorfor saadant skeede, var, at Citanten holdt sin Part av skigaarden i stand. Men Jens holdt ej sin Part. Paa udengerne derimod saa hun, at Jens havde indgjerdet sin Eng, Neml. lille Halvorsrud og Baklahde-Engen, saa at ingen av Amunds Creature kunde der komme med havning. Men Jenses Creature saa hun derimod at havne paa Branrud og flere av Citantens udenger, hvor begge Parters Creature ginge om hverandre. 14de. Prov Marit Olsdaatter tjener paa Grimstad i Gusdahl 19 aar gl. vandt, at udi selv samme 2 aar, som forrige Prov Anne Knutsdaatter tjente her paa gaarden, var og Vidnet her i tjeneste, saa og fornam det selv samme, som forrige Prov forklaret haver, dog med den forandring, at det var om Vaaren, som Jenses udenger Neml. Lille Halvorsrud og Baklahde Enget blev freedet for Citantens Creature, men om høsten ginge de om hverandre. Det 12te. Prov Anne Knutsdaatter fremtraadde og sagde, at hun erindrer sig bædre og forklarer det samme Neml. at det var om Vaaren, saasom om høsten ginge Creaturene, begge Parternes om hinanden paa udengene. 14de Prov Gunild Madsdaatter tjener hos Citanten 40 Aar gl. vandt, at for 2 aar siden tjente hun i 4 Aar hos Jens Bleegen, da hun saa og fornam det selv samme, som de 2de. næst forrige Prov fremført haver. Endelig siger hun, at hun ej saa just, at enten Jens eller hans hustrue jagede Creaturene av deres Part i Agerjordet, men vel saa hun at deres børn gjorde det. Nimb derefter begjærede at Retten vilde tage det omprovede udi Øyensyn, og samme befaring beskrive. Retten begav sig da ud medtagende de avhørte Vidner til at gjøre sin udvisning, saasom vi da udkom av huset blev os 1. anvist et leed med skytter, hvor Jens Blegen har siden Deelingen 1737 opsat og indrettet for sit jorde, hvor Amund Bleegen har staaende sit Stabur, Kaalgaard og Brønd, og hvor de altsaa daglig dags nu gaee og haver sin vej, dette Leed er altsaa Citanten til hinder udi samme sin vej, i hvis stæd en grind hengende paa Stolper og læt til at igjenfalde var beqvem og foraarsagede ingen hinder. 2. blev os av Vidnerne Hans Præstrud og Peder Bleegen anvist et lidet støkke jord, som Jens Blegen for nogle Aar siden har indhegnet til den gl. toft hvor hans gl. og nu forfløtte Fæehus har staaet, dette lille støkke tilligemed et andet lidet støkke, der er tagen udav Citantens Ager jord, Jens Bleegen nu holde indhegnet tilligemed sine gamle hustofte. 3. Lod vi os av bemte. 2de Vidner udvise det Agerstøkke, som Jens Bleegen har skaaret og indhøstet av Citantens jord sønden Merke steenen beliggende, dette Agerstøkke opmaalede vi med en Maalstang og fandt det at holde i Længden 15 stenger, men i bredden var den ulige Neml. paa nogle stæder 1 fod paa andre 3 a 4 fod. 4. Besaae vi den skigaard som imellem Parternes Ager jorde er siden 1737 opsat at være op fra husene need efter, saavit paa Amunds lod falder, gl. og nu paa endeel stæder at fejle (?), men den Needen for, som tilkomme Jens, saa vi at være ny, Neml. opsat for 2 aar siden og endeel først i standsat i denne høst, saa at førend for en side har Jens slet ingen haffælde har holdt og førend i denne høst er og Skigaarden Complet. 3. forefandt vi, at den skigaard som forhen har ligget needen for hans avskillede Agerjorde fra Baklahde Enget, denne skigaard er av Jens Bleegen fløttet uden for bemte. Baklahde Eng; som paa denne

Maade er bleven lagt til Agerjordet og saaledes ej kd. vel blive som de andre udenger efter Contractens fælles havnet, denne før nævnte. haffælde forefandt vi tillige at være saaledes lagt, at derved tillige er indlagt en smal og lang strek udav det needenfor beliggende Branrud-Eng, Citanten tilhørende. Vidnerne Kari Kitlistuen og Thomas Knutsen og Peder kirkerud Moen, som opginge de gl. Deelee imellem Branrud og Baklahde Engen, visede ved samme sin opgang haffældens rigtighed saaledes, at den er lagt et stække need paa Branrud. 6. Blev os av sidstbemte. Vidner udvist den bek, som ved sin Needrindelse skiller Engerne Branrud som er Citantens fra Halvorsrud der tilhøre Jens, denne bek opginge vi fra Neederst til Øverst, undervejs blev os av Vidnerne Lars Tostensen og Ole Jacobsen anvist 2de. ganske smaae støkker, som siden 2de. sidste høste ere bleven slagne og indhøstet over bekken ind paa Branrud Engen paa samme tid som Halvorsrud blev høstet. 7. Blev os anvist et jordstykke kaldet lille Halvorsrud, som Jens Bleegen har siden 1737 med gjerde indhegnet og der opbrudt eendeel Ager. Dette jordstykke er og indlagt fra udengen, der efter Contracten skulle være fælles udhavn, blev os anvist en tver haffælde, som Jens siden 1737 har oprettet imellem Halvorsrud og vesle(?), der tilhører Citanten. Denne tverhaffælde foraarsager i ligemaade at Jens derved kd. udholde Citantens Creature fra at havne paa Enget Halvorsrud, skjønt paa denne haffælde var et Leed. 9. Begav vi os op i Rødningen, hvor Vidnerne Kari, Thomas og Peder udviste det omprovede Deelee imellem den Nordre og Søndre Part i bemte. Rødning, her anviste Vidnerne Lars Tostensen og Thore Aaen, hvorledes Jens Bleegen i denne høst sloeg over Deelet et lidet stække ind paa Citantens søndre deel need fra den Omprovede Neederste Stubbe op til hø Lahden. 10. besaa vi et os anvist indhegning, som Jens siden 1737 har indløst og halvdelen som er bleven udelt og derfor efter Citantens formening burde være uindhegnet og for begge Parter fælles. 11. forefandt vi et lidet stække jord ungefær ½ Maal, som Jens Blegen har ved gjerde lagt til sit (?) jorde udav Kirke-jordet, som efter Contracten skulle være Jenses slot men fælles havning. Citanten forlangede de avhørte Vidner Eedfæstede, hvilke samtlige (?) i tallet fremtraadde og efterat ansvars provning i sær var atter av Protocollen forelæst med Eed og opragte fingre bekræftet dens provning og udvisning at være saa rigtig og sandfærdig, at det det ej (sønder?) vil. Dernæst Nimb vilde forvente, hva den Indstevnte Jens Bleegen havde paa sin side at anføre. Jens Bleegen sagde, at han havde fornøden at begagne Sagen med Contra stevning, og til denne ende maatte forlange Sagen udsat til belejlig tid, som vel ej kan skee førend til næste foraar. Nimb svarede, at foruden at Jens Bleegen ikke i følge Loven har navngivet om hd. har nogen Vidne eller bevisligheder, vil hd. paa sin side agte at fremføre, saa har hd. endog haft tid nok til at stevne Contra og derefter føre bevisligheder, hvorfor hd. formeener, at den av ham forlangede udsettelse i Sagen den sigte til at prolongere tiden og bringe Sagen i vidløftighed, altsaa protesterede hd. imod den forlangede udsettelse og at Sagen denne sinde nyde sin fremgang til endel. Dombs paafølge, saavel som hd. udbad sig Rettens Eragtning. Jens Bleegen vedblev sit forrige og anholdt om udsettelse. Eragtet. Naar Citanten først har (for?) sin Irettesettelse og paa sin side sluttet Sagen til Dombs, skal av Retten videre blive paaskjønnet, hvorvit den forlangede udsettelse bliver antaget eller ikke. Derefter Nimb forestillede Retten at det saavel ved den producerede Contract som de paa Citantens side førte Vidner er bevist, at Citantens for med avgn. Nils Bleegen paa den eene og den Indstevnte Jens Bleegen paa den anden side inden Retten har indgaaet Forening, hvorledes og hvad enhver av dem skulle tilkomme saavel udi Ager og Eng med meere, som samme Contract indeholde, Men at bemte. Jens Bleegen samme Contract i adskillige Maader haver overtrædt, hvorfor Nimb vilde forvente følger Stevnemaalet, at bemte. Jens Bleegen ved Domb vorde tilpligtet, i alt at holde sig Contracten efterretl. saavel som under needkastelse at bortfløtte de indhegningerne og haffælder, som hd. Citanten til fornærmelse har opsat og igjen at sette alle ting i saadan stand, som det bør være efter samme Contract, ligesom hd. og vil forvente et og alt av Retten vorde stadfæstet og endelig at

Jens Bleegen fordi hd. har opskaaret Citantens Korn og samme bortført, saavel som slaget endeel av hans Eng efter Loven med bøder vorde anset foruden at udrede de 50 rd. til Sognets fattige efter Contracten samt at erstatte denne SærOmkostning. Jens Bleegen anholdt som før om udsettelse. Nimb med protest imod udsettelse paastoed Domb, og at Citanten maatte nyde sin deel i de siden 1737 opryddede Engestøkker. Eragtet. Retten finder ej ved Lov tilladt, at nægte den Indstevnte Jens Bleegen hans forlangede udsettelse til sine bevisers førelse. Men som Aarets tid ej vil tillade Sagens videre foretagelse i høst, saa maa det beroe til næste Aar 1749 da tægte dagen skal blive Parterne paa forlangende nærmere Communiceret.

oo 00 oo

Søre nedre Bleken i Fåberg 03.10.1748, fol. 121b:

Ao 1748 dend 3die October blev den fra 26de April sidstl. til i dag udsatte Odels sag, som Ole Poulsen Berg fører imod Opsidderen Jens Pedersen atter foretagen paa Odels toften Bleegen Søndre og Needre Stuen udi Faaberg Præstegjeld og Retten betjent med samme Loug Rettes Mænd, som seeneste Session vare tilstæde Neml.: Erich Lien, Iver Traasæt, Christen Lien, Erich Strete, Ole Snaghol, Christen Kirkerud, Simen Lundgaard og Ole Kastrud. Hvordan mødte Citanten Ole Poulsen og igjen udi Retten Eskede sine fra sidste 26de October udsatte Sag imod Jens Bleegen angaaende denne gaarde Part i Bleegen, og derhos indleverede sit skrift. forfattede Indlæg av 12te. Sept. 1748 Oplæst, til hvilket Indlæg hd. sig Refererede og paastoed en endelig Domb. Paa Jens Bleegens Vegne mødte Procurator Nimb og til det fra Citantens side indkomne Indlæg, svarede, at Retten naar Sagen paa Jens Bleegens side bliver Examineret, formodentlig skal befinde, at hvad Citanten udi sit Indlæg har moveret om enten ere udflugter eller og (Con ?) har været saa selvklog, at hd. ikke har villet begribe, at Citanten efter Stevnemaalets formeld saa vel indkaldet til at anhøre andre beviser eller Documenter, som Vidner, og endelig at Jens Bleegens Contra Stevnemaal selv har udstæd, som hd. nu ej fragaaer, hvorfor hd. haabede, at Citanten paa det indkomne Indlæg intet Reflecterer, dernæst Nimb producerede bemte. av Jens Bleegen udstædede Contra Stevnemaal i denne Sag av 27de. August sidstl. som hd. begjærede Oplæst etc. Ole Poulsen Berg tilstoed Contra Stevnemaalets lovl. forkyndelse, ligesom hd. og indleverede sin Moder Anne Jensdaatter og Broder Jens Poulsen deres skriftl. tilsvær til Contra Stevningen av 25de. Sept. sidstl. Oplæst etc. Dernæst Nimb producerede avgn. Poul Mickelsen Berg paa Toten hans til Peder Thoresen Simenrud uggivne Panteforskrivelse av 13de. Martii 1747, som den 13de. Juni samme aar er tinglyst, hvormed Contra Citanten ville bevise, at bemte. Poul Berg allerede da havde givet Contra Citantens fader forsikring, at om hd. denne gaard Bleegen vil og kd. selge, at Peder Thoresen da skulle bekomme skjøde og Ejendoms brev paa samme Oplæst etc. Videre producerede Nimb bemte. Poul Mickelsen Berg tilligemed hans Eldste Søn, Jens Poulsen Bergs til Contra Citanten udgivne Skjøde av 15de. Martii 1736, som findes tinglyst den 14de. Juni samme Aar, hvormed hd. ville bevise for denne gaard at have betalt 560 rd. Oplæst etc. Nimb begjærede Contra Citantens Instevnte Vidner avhørte, blot et præmissis præmitendis, hvilke fremstoed 1ste. Prov Thomas Knutsen ved Jørstad siger sig henimod 90 aar gl. vandt, at siden Jens Bleegen for 12 aar siden kjøbte denne gaard Bleegen, har hd. fløttet de fleeste huser paa nye tofter, ligesom opbygde denne Stue, hvor Retten holdes av nye i stæden for den gamle, som stoed her, da hd. kjøbte, og var brøstfældig og uduelig, saa at Jens Bleegen benyttede den til intet uden brendeveed. For resten siger Provet, at Jens Bleegen ej har bygget andre hus av nye end denne Stue og Staburet med Smide, de fleeste andre hus har hd. ikkun fløttet paa nye toft, som var fornøden at skee, siden gaarden blev deeleet, paa det at enhver Naboe kunde have sine huse paa sin side. Endelig siger Provet, at hd. veed et hvert hus

i sær kd. gjøre nogen forklaring. 2de. Prov Tollev Andersen ved Simenrud siger sig henimod 80 Aar gl. vandt om huserne ligesom næst forrige Prov, desuden har og Jens Bleegen anvendt eendeel arbejde paa jorden, som nærmere kd. udvises. 3die Prov Lars Johnsen Dammen, husmand under Nordre Bleegen henimod 60 aar gl. vandt om husenes opbyggelse og forfløttelse ligesom de 2de. næstforrige. Om jordens forbædring veed hd. intet. Fleere Vidner havde Jens Bleegen ej nærværende, hvorfor Nimb forlangede, at Retten vilde begive sig til husenes besigtigelse og Taxation, som paastevnet er. Retten begav sig da ud medtagende de 3de. avhørte Vidner til at gjøre sin udvisning. Vi forefandt da 1. Stuen med Kaave needen men oven uindreed, at være efter Vidnernes forklaring for 9 a 10 Aar siden opbygd ganske nye av Jens Bleegen, huset var vel sat av gran tømmer, indreedningen med vinduer, gulv og loft samt skorsteen nye, men taget var nyt av bark ganske maadeligt ligesom og dørene i huset gamle. Vi taxerede derfor huset in Status Quo eller i sin idsige stand for 40 rd.. Den gamle og forrige Stue som forhen stoed paa denne toft, forklarer Vidnerne var gl. og raaden. 2. Blev os av Jens Bleegen anvist et Stabur, som efter Vidnernes forklaring er (?) 1732 følgelig 4 Aar førend gaarden blev solgt, av nye opbygd paa denne nye toft av Jens Bleegen, dette hus forlangede Nimb signeret og taxeret, vi befandt da huset allerede at helde til den eene side, saa det snart vil behøve Reparation. Vi taxerede derfor huset i sin nuværende stand for 16 rd. Citanten, som formenede sig ej pligtig at tilsvare disse 16 rd., haabede meeget meere at nyde (Separation?) for det, som huset nu er ringere end det var 1736, hvilket alt hd. Reserverede sig paa lovl. maade at søge siden, efterdi hd. dertil nu ej har (?)3. Smiden er paa nye Toft for 2 Aar siden Nye opbygd av Jens Bleegen og blev taxeret for 1 rd. Efter Vidnernes udsigende, var ingen Smide tilforn paa gaarden. 4. Boe med Loft og Melkeboe som stoed efter Vidnernes forklaring 1736 needen forraadnet, og tagløs paa en anden toft, er for 8 aar siden av Jens Bleegen needtaget, underbygget og opsat paa denne toft, samt tekket med bark (:taxerede vi huset ved den skeede Reparation at være bædre end forhen 1 ½ rd. 5. Kove i lahde med tilsat halm skjul og Sviin hus under stoed 1736 efter Vidnernes udvisning forklaring paa et sompigt og vaat stæd følgelig paa en ubelejligh toft, og tillige brøstfældig needen til og paa taget. Nu er huset for 4 aar siden av Jens Bleegen fløttet paa denne toft og tillige underbygget, ilagt eendeel nye stokker samt tækket, ti taxerede vi denne fløtning og Reparation at have gjort huset bædre nu end forhen 16 rd. 6. For huset er vel efter Vidnernes udsigende fløttet av sin forrige paa denne beqvemme toft ved Jens Bleegen siden hd. kjøbte gaarden, men som nu fandt huset overalt at være gammelt og (?) dels forraadnede, saa at huset nu snart vil Reparerer ved et Nyt, kunde vi ikke skjønne huset nu at være bædre end forhen, da gaarden blev solgt. 7. Hæste stalden siger Vidnerne var 1736 needen forraadnet og ilde forsynet med tag, saa er den for 4 Aar siden fløttet av Jens paa denne toft og tillige underhugget, samt forbædret med nye indredning og med brøstfældigt tag av bark; ved hvilke Reparation vi skjønnede at huset er nu med forhen bleven bædre 6 rd. 8. Smmae Creature fjøset, som 1736 stoed efter Vidnernes udsigende paa en anden toft, manglede at underhugges, staaer nu Repareret og av Jens for 4 aar siden sat udi sin idsige passable stand: ti saa vi ikun Melioration at være (vær?) 9. Et gammelt Stabur var efter Vidnernes udsigende 1736 nyelig Repareret og sat udi forsvarlig stand, nu er det nedslit og trenger til Reparation i adskillige maader, men som den forringelses taxation ej av Contra Citanten blev begjæret og av Citanten ej var paasvaret, saa blev samme for denne sinde forbigaaet. 10. Et foer hus needen for de andre huse staaende er i dette Aar paa denne toft av Jens needflødt av en Kjelder boe, som den (?) nu er huset underhugget og tækket, som vi ansaae at have kostet 3 rigs ort. Kjeldereren hvorvit denne boe forhen har staaet, er nu aaben og trenger til et hus i stæden, ligesom det forhen været haver, hvilket hus Citanten Reserverede sig i sin tid at faae taxeret. 11. Tørke stuen staaer nu som 1736 passabel og derfor intet videre ar Observere. 12. Et gammelt og Casseret Sou fjøs er (?) og ganske forraadnet, ligesom det stoed 1736. 13. Vedskaalen av

selv samme Omstændigheder neml. nu som før forraadnet. 14. Blev os anvist Eendeel grøfter eller saakaldede veiter saavel i Ageren som paa Engen holdende 40 stenger, desuden eendeel steen røser av ageren bortkjørt samt nogen Nye Agre opbrudt, som det siden 1736 er av Jens bleven bekostet, disse rørsers bortkjørelse og agerbrydning skjønnede vi at have lønnet sig, men grøfternes optagelse kunde vi ej finde at have lønnet bekostningen, skjønt gaarden derved er bleven forbædret, ti skjønnede vi at disse grøfter have kostet i alt 4 rd. 15. Huserne paa Sætteren Skjelbre, nu bestaende udi Stør hus og Boe samt fæe hus, kunde Jens Bleegen ej paa nogen maade bevise at have forbædret siden 1736, men et nyt Smaa Creature fjøs har Jens Bleegen udi disse senere Aar opbygd, hvilket hus vi taxerede for 1 ½ rd. Nimb derefter begjærede Vidnerne Eedfæstede. Vidnerne Thomas Knutsen, Tollev Andersen og Lars Jonsen fremstoede derefter og med Eed samt opragte fingre bekræftede deres Provemaal og udvisning. Derefter Nimb sagde, at da Contra Citanten har fleere Vidner og bevisligheder at føre paa sin side, som hd. nu ej har tilstæde, saa Reserverede hd. sig samme til en anden tid at føre, hvoriblant hd. navngav at være Bertel Sveen med fleere, saa var hd. aarsaget at begjære andstand i Sagen til en for Retten belejlig tid, og imidlertid loed og før det udeblevne Vidne Bertel Olsen Sveen, til hvilke møde hd. fremstillede Stevnevidnerne Siver Gryte og Ole Nilsen, for Stevnemaalets (forligelse?) over bemte. Bertel at avhjemble. Stevnevidnerne Siver Gryte og Knut Flagstad fremstoede og med Eed bekræftede at have til denne tid og stæd under falsmaal indstevnet udeblevne Vidne Bertel Olsen til vidnesligheds avlæg i denne Sag paa Contra Citantens side. Citanten protesterede imod udsettelse og paastoed Domb, men ifald Ssagen mod forhaabning skulle blive udsat, forbeholdt hd. ved Vidners førelse paa sin side at faae oplæst og taxeret gaardens forringelse siden 1736 saavel paa huse, som gjerde grunde og veiter alt efter (?). I øvrigt forlangede Domb. Nimb Refererede sig til sit forrige og derhos haabede, at Contra Citanten med Rettens fornægtelse den forlængede anstand betræffende, ikke vorde overveiet. Citanten vedblev sit forrige. Eraget formedels Contra Citanten Jens Bleegens Indstevnte Vidne Bertel Olsen Sveen hans udeblivelse beroer Sagen til fredagen den 8de. November førstkommed, hvortil bemte. Bertel Olsen forelægges Lovdag at møde her paa Odels toften for sit Vidnesbyrd at avlegge under falsmaals brøde, da og Jans Bleegen under Domb forelægges sin Sag at tilendebringe.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 17.02.1749, fol. 128b:

Ao. 1749 dend 17de Februari blev det almindelige Vaar Sage og Skatte Ting for Faabergs Præstegjelds Almue holden paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LougRettes Mænd Nemlig: Ole Snaghol, Christen (?rud), Christen Gruen, Erick Strete, Ole Gustum, Jacob Jungerud, Peder Lien og Ole Lund. Hosværende Kongel. Majests. Foged Sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst bleve Oplæste deres Kongel. Majests. allernaadigste forordninger og andre Øvrigheders Ordres ligesom paa næstforestaaende Gusdahls Ting Extraheret findes og dernæst følgende Almuens breve Neml.:

Musicanten i Christiania Sr. Meyers bevilling til Morten Bertelsen paa at betjene Faaberg og Gusdahls Sogne med Spil. Dat. 4de. Febr. 1749.

Jon Hansens Skjøde til Even Hansen paa gaarden Mellum skyld. 2 skind for 200 rd.. dat. 17de. febr. 1749.

Svend Olsens Skjøde til Peder Arnesen paa OdelsRetten til Lien skyld. I hud 3 sk. for 100 rd. dat. 21de. Jan. 1749.

Peder Liens Contract til Svend Olsen angaaende en under Lien til Svend (forendt?) føderaad.
D. 21de. Jan.1749.

Sødskende Skjøde til Poul Johansen paa Nordre Holme skyld. 1 hud (?) 200 rd.. dat. 7de.
Febr. 1749.

Jørgen Wottestads Obligation til Iver Traasæt for Cap. 230 rd. imod Wottestad skyld. 6 sk. til
Pant dat. 5te. Febr. 1749.

Amund Øfstedahls Avkald til sin hustrues Værg Christopher Boleng. Dat. 30. Oct. 1748.

Thore Harkildsdaatters Odelslysning til gaarden Nordødegaarden dat. 4. febr. 1749.

(Saligt?) avgn. Iver Holmes Obligation til Iver Traasæt for 100 rd. dat. 14de. April 1742.

Skiftebrev paa Holmen efter Iver Johansen, hvor bemte. ejede Holme skyld. I hud for 200 rd.
hvorav 10 ½ sk. blev udlagt i gjeld for 175 rd. og resten i Arv til børnene dat. 21 Octobr. 1748

Peder Lien anviste Skindet av en voxen bjørn, i denne (??)

(?) Ambrosius Møller hans Skjøde til R.M. Nimb paa OdelsRetten til Lillehammer for 2950d
dat. 17de. febr. 1749.

Ole Jørgensen Oldstad mødte for Retten paa sin Farbroder Erik Kaldstads Vegne av Gusdahl
og producerede bemte. Erick Kaldstads skriftlig udfærdigede Stevnemaal imod Amund
Hansen Roland av 8. Januari 1749, som blev Oplæst etc.. Hvorefter Stevnevidnerne Thomas
Haagensen og Ole (Dahlshougen?) Endel. avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse at
være sket for Amund Roland ligesom og B.lensmand Simon Fliflet, Amund Disserud, Peder
Lien og Amund Øfstedahl Endel. avhjemlede over Vidnerne, som i Stevningen anførte over
undtagen Ole Lien av Gusdahl. Amund Roland mødte og sagde, at hd. ved sig ej at være
skyldig i noget av dette paastatte. Citanten forlangede sit nu mødende Vidne avhørt Neml.
Jørgen Jonsen Kampen en gaardmands Søn av Gusdahl, som efter formaning til Sandhed,
fremstoed, avlagde Eed og vandt, at da Ole Jørgensen, Amund Roland tilligemed Vidnet og
fleere Mænd udi sidstl. høst forsamlede paa gaarden (Døssen?) i Aggers Sogn ind ved
Christiania for at selge eendeel der indbragte Slagtefæe, hørde paa det at Ole Jørgensen og
Amund Roland indgik et Mindeligt Bytte med hinanden saaledes at Ole overdrog til Amund et
blakt skyd imod at Amund overlod igjen til Ole 4 støkker Slagt av dennem hd. havde der paa
stæden i sin færd, Neml. de Mindste som fandtes. Dette skede der ved ja og haanderbaand
imellem Parterne om aftenen, Men om Morgenen derefter rejste Amund need til Byen med sit
Fæe og solgte dette allene. Saa at Skydet blev gaaende paa gaarden Døssen, men fæet fik Ole
ikke. Amund Roland tilstoed selv, at hd. var i fjor høst 25 aar gl. Citanten som ej havde fleere
prov tilstæde, forlangede Lovdag over de udeblevne Vidner til indstevning. Eraget Sagen
beroer til næste Ting, hvotul de udeblevne Vidner Ole Pedersen (Garder?) Peder Torgersrud
og Peder Simenrud samt Lars Torgersen Dahlen forelægges Lovdag for under falsmaals Bøder
at møde til Vidnesbyrds avlæg. Da og Amund Hansen Roland uden videre Varsel atter møde.
Ole Larsen Steen av Ringeriget fremkom og producerede sit skriftlig udfærdigede Stevnemaal
imod Arne Torgersen Dahlen fordi hd. udi sidstl. høst skal have bemægtiget sig Citantens
tilhørende fiskeri alt efter Stevnemaalets Vidner, som blev Oplæst etc. Arne Dahlen mødte og
tilstoed Stevnemaalets forkyndelse, derefter fremlagde sig til (beførelse?) en Dombs Act
passeret imellem Jørstads og Nedre Dahlen's Opsiddere den 3. Octr. 1724, som blev Oplæst
etc. Citanten forlangede sin Vidner avhørte avhvilke Præmissis præmittendis, fremstoed 1ste.
Prov Arne Aspaasen en gaardmand avlagde eed og vandt, at udi sidstl. høst i Lagesild tiden da
Vidnet var i Runtom for at forrette sine ting, kom Arne Dahlen gaaende need til Runtom, og
tilspurte, som den tid havde det paastaate fiskeri i brev av citanten, om hd. ej vil tilstaa, at det
fordrette eller hov stok, som Søndre Jørstad havde oprettet paa den Nordre side av haffælden
paa Skøvig berget, var oprettet paa Nedre Dahlen's grund, og derom fremviste Arne (?) Lars
den nu i Retten av Arne fremlagde Domb, hvis avsig Lars saa paa. Derefter rejste Arne ud paa
vandet i en Aafløy og optoeg den paastevnte hovstok, saa vit som den laae paa den Nordre

side av haffælden, og førde den ud lige for haffælden, i den stæd lagde hd sin stok need og fiskede Lagesild. Foruden denne optagne stok, siger Provet, havde Runtom sin hovstok og Drette paa den Nordre side av forbeimte. Haffælde, hvilke blev urørt. Paa tilspørgende svarede Provet, at den fløttede stok blev paaført av Arne paa sadant et stæd og udi saadan tilstand at ingen kunde staa paa den og fiske, saasom hd. fløttede den ikkun fra sin formeentlig grund. Ej heller blev der prøvet av nogen at fiske. Endelig siger Provet, at paa den stok, som Arne nedsatte, og gav Vidnet lov til at staa paa, fiskede Vidnet den høst henimod 1 qrt. Saldt Sild, men i de forrige Aar har vel Vidnet staaet paa samme stok med Søndre Jørstads forlov, skjønt derpaa er bleven en ret av Nedre Jørstads Ejere. 2de. Prov Even Hansen en gaardmand avlagde Eed og vandt, at hd. var nærværende den før omprovede tid og stæd, saa og hørde det selv samme som forrige Prov opregnet haver, undtagen, at dette Prov fiskede ikke i alt paa den første i sidste stok et (?) løs kastet Sild. 3die Prov Hans Alfsberg fremstoed, men Citanten holdt uforholden at føre fleere Prov, (??) med 2de. eenstemmige (?) Oplyst, hvorfor hd. forlangede Domb følgelig sit Stevnemaal. Arne Dahlen formeente at hd. her med den indlevered Domb beviste, at den grund vorde for den omprovede haffælde av Needer Dahlen tilhørende, og derfor meener sig intet uden lovlig at have gjort, dog alligevel fandt hd. fornøden at føre eendeel Vidner paa sin side avhørte, til hvilken ende hd. forlangede Sagen til næste Ting udsat. Eraget Sagen beroer til næste Ting, da Arne Dahlen møder uden videre Varsel.

Publiceret 12 Ole Larsen Steens Bøxel Seddel til sin Søn Lars Olsen paa Søndre Jørstad skyld 3 huder av dags dato.

Fogden anmeldte, at hd. paa Justitsens Vegne havde ladet stevne en gift Mand, Nemlig Christen Olsen fordi hd. havde haft legemlig Omgjengelse med et qvindemenneske, Neml. Marit Hansdaatter, hvilke har avlet og føt i næstavvigte Aar et uægte børn, som hun først havde udlagt Rasmus Johansen at være børnefader til, men omsider er kommen til det rette bekjendelse, og som bemte qvindemenneske forhen er dømbt at undgjelde efter Loven for Lejermaal, saa agtede hd. hr. Fogden nu at hevde Domb over hannem. Indstevnte Christen Olsen mødte selv for Retten og tilstoed lovl. Stevnemaal. Tilstoed og, at hd., som havde og endnu har sin ægte hustrue Mette Jonsdaater i levende Live, havde ublue omgjengelse med Marit Hansdaater om Høsten 1747, hvorefter hun fødte det avlede barn i fjor Sommer 1748. Saa hd. ej kd. nægte at hd. jo er fader til dette uægte barn. Marit Hansdaater mødte og i alt tilstoed den Christen Olsens bekjendelse rigtig at være. Fogden Citerede Lovens 6. bogs 13. Cap. 25. Art. av Forordningen av 6. December 1743, og derefter paastoed Domb Eenstemmig Afsagt. Ægtemanden Christen Olsen, som havde og har sin hustrue i levende Live og efter eegen tilstaaelse for Retten har om Høsten 1747 begaaet hoer med qvindemennesket Marit Johansdaatter, bør i følge den av retten allerede Lov bøde til deres Majestets sit gods og Penge efter yderste formue, i Mangel av hvilke hd. bør efter Forordningen av 6. Dec. 1743 bøde paa Kroppen, hannem til straf og andre til Exempel.

Fogden anmeldte, at som en Mand fra Bragnes, Neml. Tron Hansen indfandt sig her i Faaberg Sogn næstavvigte Aar 1748 med sig havende eendeel smaa Kram til forhandling og i medfølge av en anden Neml.(Phaltin Caspersen?) ere i følge Stiftbefalingsmand hr. Geheimraad von Rappes ordre havde B.lensmanden Simen Paalsen Fliflet antastet til Confiscation deres medhavende KramVahrer, hvorfor have hd. Neml.fogden efter Ordre ladet stevne bemte. Tron Hansen og Phaltin Caspersen til dette Ting at avhøre Vidner Neml. Jens og Amund Bleegen samt Hans Præsterud og fleere, som og under falsmaal vare indstevnte. Til et Tingsvidnes lovl. forkyndelse lyde etc. Førend videre i Sagen blev foretagen, sagde Fogden, at denne Sag var efter Stevnemalets udvisning indstevnt til næstavvigte Aars Høste Ting, hvorfor og et paa Bragnes Bye Ting lovl. erhvervet Tingsvidne var givet beskrevet, hvilket hd. udi Retten anviste, men da samme ikke ankom betimelig til Tægte dagen, kunde

den tid Sagen ikke blive foretagen, hvorfor den til dette Ting er forfløttet, og haver hd. selv seet, at de paagjeldende eller Phaltin Caspersen paa begges Vegne har vedtaget og underskrevet stevnemaalet saaledes som samme befindes. De Indstevnte mødte ikke efter paraabelse, men da de selv har paastevnt Stevningen og derved tilstaaet lovl. Varsel bleve Vidnerne Jens og Amund Bleegen samt Hans Præsterud fremkaldet og Eedens forklaring dennem forelæst, hvorefter fremstoed 1ste. Prov Jens Bleegen en gaardmand i bøygden 58 Aar gl. avlagde Eed og vandt, at om Vaaren 1745, da Lensmanden rejste her i bøygden for at stevne til Sommer Tinget, kom der bud fra Lensmanden Simon Fliflet, som den tid var paa Præsterud, at Vidnet tilligemed hans Naboe Amund Bleegen ville komme til ham, neml. Lensmanden paa Præsterud, hvilket og skeede. Da de komme til Præsterud, saa de Lensmanden, tilligemed Tron Hansen (?) og fleere der at være, men Phaltin Caspersen saae hd. ikke, saasom bemte. Phaltin var da gaaen til næste gaard Bleegen. Da blev Vidnet anvist en Mantel Sæk fuld med smaa Kramvahrer, hvilke Tron Hansen (?) sig ved, disse Kramvahrer toege Lensmanden ud av (Sadelen?), lagde dem need udi (?) og betydede Tron Hansen, at paa samme blev lyst formelig arrest. Nogle uger derefter skede det, at Vidnet tilligemed Engebret Ellingsberg bleve atter av Lensmanden kaldet til Præsterud, da de vare samlede begge de Indstevnte Kræmmere baade Tron og Phaltin, da saa Vidnet at vahrene bleve av Kisten, hvorudi de seeneste gang vare lagde optagne, ved Lensmanden optegnede, og av Vidnet ved Engebret Ellingsberg vurderet, hvilken vurderings summa bemte. Kræmmere strax udtællede og saaledes fik sine vahrer tilbage av Lensmanden. Fogden bad Retten indtage Vidnets svar om hd. og fornam, at enten Tron Hansen eller Phaltin Caspersen fahl holdt og solgte nogen av disse Vahrer, samt om hd. veed, at de havde her i Bøygden noget andet ærende end med deres Kram at avhænde? Vidnet svarede, at hd. hverken saa eller hørde at Kræmmerne enten solgte eller lod sine vahrer (?), ej heller at de tilkjendegave andet ærende end at indkræve fordringene. 2de Prov Amund Bleegen 48 aar gl. en gaardmand i Sognet vandt efter avlagde Eed, at hd. var med 1ste Prov Jens Bleegen den omprovede tid og stæd den første gang, da vahrene bleve Arresterede, saa og hørde det selv samme, som bemte Jens Bleegen forklaret haver. Paa Fogdens spørsmal svarede dette, som forrige Prov. 3die Prov Hans Præsterud en Bøygdemand 31 aar gl. avlagde Eed og vandt, at da Vidnet i fjor udi Vaar Aannen kom ind av ageren udi sin stue paa Præsterud, forefandt hd. der siddende den Indstevnte Tron Hansen som uden at frembyde noget, bad om at hd. der maatte hvile en stund, men da Vidnet betydede ham den overhengende fare, hd. stod udi ved Lensmandens tilstædeværelse i granlaget, vilde hd. gaaet der udav stuen med sin Sæk, i det samme kom Lensmanden i gaarden, hvilket da Tron saa gikk hd. (?) ind i stuen med sin Sæk, da det derefter tilgik ret ligesom 1ste Prov Jens Bleegen forklaret haver baade om Arresten den første og optegnelsen med Vurderingen den sidste gang. Ellers siger Provet, at førend hd. indkom i stuen, havde hans Kones værmoder kjøbt av Tron 2de. haarbaand for 4 a 6 sk. 4de. Prov Engebret Ellingsberg en gaardmand 34 aar gl. vandt efter avlagde eed, at hd. efter Lensmandens tilkaldelse var tilstæde paa gaarden Præsterud den sidste gang, da vahrene bleve vurderet, der tilgik det ret ligesom 1ste. Prov Jens Bleegen udi eet og alt provet haver. B.lensmanden Simon Fliflet derefter fremtraadte og Declarerede, at Kræmmerne har udi alt fremført den reene sandhed, veed hd. intet at legge dertil uden dette, at hvad hd. har forrettet, det er av ham skeet efter den høye Øvrigheds Ordres og foranstaltninger, som hd.meener ved ham at være i den fald efterlevede. Fogden producerede en fortegnelse av 29de Juni næstavvigte Aar udi Lensmandens brev til hannem over Kramvahrene og deres Taxation, samme hd. begjærede indtaget, som og at hannem et Lovskiftet Tingsvidne maate blive meddelt beskreven. den producerede Optegnelse lyde saaledes etc. Hvorefter Tingsvidnet blev (sluttet?) Fogden anviste det Højlovlige Cammer Collegii Ordre til betalings inddrivelse og endelig rigtigheds avleggelse for den Kongel. Korn forstrekning til fattige bønder og hus folk i

næstavvigte haarde Aaringer ved høy Respective skrivelse av 28de. Jan. 1748. Hvorefter samtl. efter Stiftbefalings Mandens Ordre hd. var beføjet av (begjere?), at Loug Rettet og Almuen ville udsige og forklare 1. Om hd. ikke har nu i 3 a` 4 Aars tid paa hvert Ting alvorl. paadrevet avbetalingen for samme Korn. 2. Om de veed og kd. udsige Aarsagen, hvorfor de, som derved endnu tilbagestaar efter den derover fremlagde Designation ikke endnu har betalt og om nogen av dennem kd. være god for endnu at betale. bemte. Designation blev oplæst og lyde etc. LougRettet og Almuen svarede 1. At Fogden har paa hvert Ting nu i nogle Aar paafordret og gjort alt til disse Korn Penges indfordrelse. 2. Aarsagen hvorfor de paa Designationen anførte Personer end ikke har indfundet sig med betaling er adskillig saasom Carsten Møller, Poul Ulleland og Johannes Wolden ere ganske (?) saa, at de neppe ejer Klæderne paa Kroppen, mindre noget til betaling. Christen Siverson og Engebret Korgen ere i største Armod for nogle Aar siden fløttet udav Fogderiet. Lars Høyenhal udældet og Almissee i Sognet. Men Sølfest Aasen og Ole Bjerke kd. betale, skjønt den sidste nægter at have oppebaaret de anførte 4 t., saasom hd. meener at den for nogle Aar siden avdøde (Beeqveroter?) Tosten Olsen Hjelle maa have oppebaaret disse 4 tønner udi hans hr. A. Bjerkes Navn, og derefter samme beholdt. Fogden herpaa begjærede Tingsvidne under Rettens vedbørlige bekræftning.

Fogden anmeldte, at hd. have ladet stevne til dette Ting efterskrevne Lejermaals og for tilig Sammenlejes begjængere til Bødes udredelse efter Loven, Nemlig 1. Gudmund Jonsen og Kari Ellevsd. for Lejermaal. 2. Halvor Christensen og qvinde samt 3. Gudmund Bechen og qvinde for fortilig Sammenleje. Paa de Indstevntes Vegne mødte Thomas Haagensen som tilstoed Lovlig Varsel og Sigtelsens rigtighed. Fogden paastoed Domb. Afsagt. Indstevnte Lejermaals Begjængere, som Sigtelsen har ladet tilstaa, tilpligtes sine Bøder efter loven at betale, Nemlig Gudmund Jonsen 12 rd. Kari Ellevsdaatter 6 rd. Halvor Christensen og hustrue 3 rd. 12 sk. og Gudmund Bechen ,med qvinde 3rd. 12 sk., hvilke Bøder enhver her sig udreede 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Nomb.

Fogden anmeldte, at hd. paa Justitsiens Vegne havde ladet stevne for Slagsmaal Amund Roland og Jon Grønlien, derom at anhøre Vidner og lide Domb til Bøder efter Loven og Omkostningers erstatning. Til Vidner vare under falsmaal indstevnt Lars og Svend Rindahl med Arne Ulleland. Amund Roland mødte, men (?) Jon Grønlien, avhjemlede Lensmand Simon Fliflet og Peder Lien Stevnemalets lovl. forkyndelse. Fogden begjærede Vidnerne avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1. Prov Lars Rindahl en gaardmand avlagde Eed og vandt, at Natten efter Taksigelsesfæst den 13de. Jan. sidstl. skeede det paa Vidnets gaard Rindahl, at de 2de. Indstevnte kom i skjenderi og Trætte, derefter omgreebe de hinanden og endelig faldt begge til gulvet saaledes at Jon kom under og Amund over, derefter bleve de skildte ad, og ej videre avblev. Fogden bad Retten tilspørge Vidnet 1. Om det ikke var av vrede de komme til sammen? 2. Om hd. saa, de sloeg hverandre og haardroges. Og 3. Om nogen av dem blødde?. Resp. Til 1ste Qvæstion Jo. Til de 2de. øvrige, det saa hd. ikke, saasom hd. lod drokken 2de. Prov Arne Ulleland en gaardmand vandt efter avlagde Eed ligesom næst forrige med dette tillæg, at hd. efter en kort trætte, greb Amund i haaret hvorefter de komme frem paa gulvet, hvor det passerede ligesom forbemeldt er av Lars Rindahl. Fogden agtede ufornöden flere Vidner at stevne, saasom de 2de. allerede førte eenstemmig overbeviser de indstevnte hvad de er sigtet for. Men som Jon Grønlien ej møde, saa erindrede hd. om Lovdag. Eragtet Jon Grønlien, som er stevnt men ej møde, forelægges Lovdag til næste Ting, Sagen at tilsvare under Domb, da Amund Roland uden videre Varsel møde.

Fogden anmeldte, at hd. til dette Ting havde paa Justitsiens Vegne ladet stevne for Slagsmaal Jens og Amund Øfstedahl derom at føre Vidner og lide Domb til Bødes og Omkostninges udredelse efter Loven. Til Vidner vare stevnte under falsmaal Beret og Mari Øfstedahl samt

Erich og Simen Jørstad. Amund Øfstedahl mødte og tilstoed lovlige Varsel. over Jens Øfstedahl og de 4 Vidner avhjemlede Jon Knutsen og Morten engebretsen Stevnemaalets lovlige forkyndelse. Derefter fremstoed 1ste. Prov Erich Øvre Jørstad en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at ungefær for 3 uger siden kom Jens Øfstedahl til Provet for at vise sig frem hvorledes hd. var bleven medhandlet av Amund Øfstedahl, da saa Vidnet, at eendeel Haar var løst paa Jenses hoved, eendeel Haar tog og Jens op av Luen of viste Provet, sigende, at Amund havde lugget det av ham. Men hd. Saa det ikke (?) da Provet fulgte Jens tilbage til Øfstedahl, og Jens med Amund derpaa komme i skjending, beskyldte Jens Amund for den gjerning, hvilke Amund hverken nægtede eller tilstoed. 2de. prov Simon Jørstad en gaardmand vandt efter avlagde Eed i Ord og mening ligesom 1. Prov haver. Paa tilspørgende svarede begge Provene, at da de vare paa Øfstedahl saa de at Amund var skuret paa Kindet, saa at huden var noget av. Fogden erindrede om Lovdag. Eraget Sagen beroer til udsetning, hvortil saavel Jens Øfstedahl som Vidnerne Beret og Mari Øfstedahl forelægges Lovdag den første med tilsvar og den sidste for sit Vidnesbyrd at avlegge under falsmaal, da og Amund Øfstedahl atter møde.

oo 00 oo

Søre Bleken i Fåberg 30.05.1749, fol. 139b:

Ao 1749 dend 30te. Maj blev den fra 2den October næstavvigt aar 1748 til indeværende Aar 1749 udsatte Aastæds Sag, rejst av Ammund Thoresen imod hans Naboe Jens Bleegen atter foretagen paa den gaard Søndre Bleegen i Faaberg Prestegjeld og Retten Betjent med samme 8 Eedsvorne Loug Rettesmænd som seeneste Session betjenede Retten Neml.:Iver Traasæt, Erich Sønsteli, Christen Nørsteli, Christen Kirkerud, Ole Snaghol, Ole Kasterud, Simen Lungaard og Erich Strete. Hvorda Procurator Nimb mødte for Retten paa Ammund Bleegens Vegne, der selv var tilstæde, og Edskede igjen i Retten den Opsatte Aastæds Sag, som bemte. Ammund Bleegen har rejst imod hans Naboe Jens Bleegen for adskillige Poster forvirkede imod en Deelee Contract, hvorhos hd. fremlagde Rettens Berammelse av 12te. April sidstl. som blev Oplæst etc. Paa Jens Bleegens Vegne som selv for Retten nærværende, der tilstod Rettens forelæg ham at være lovlige forkyndt, Comparerede Procurator Holm, som næst at Reservere bemte. Jens Bleegen alle behørige Reservanda sagde, at skjønt hd. maatte Declarere sig for nærværende tid at være næsten fremmed i Sagen, saa finder hd. dog adskillige Poster imod Stevnemaalet at fremsætte, hvilke hd. dog for denne gang at anmelde vilde lade beroe, og allene lade sig av Retten informere om Citanten det behørige Situations Cart over Aastæden har ladet forfærdige, som med alle sine Requisiteer i følge den Kongl. Forordning av 30te. Marti 1719 skee bør, da Retten selv befinde, at ikke nogen Aastæds Sag bør foretages og langt mindre paadømmes, forinden den allegerede Forordnings bydende er efterlevet, da hd. paa Jens Bleegens side skulle vide de eragtede tjenligste Messures at tage. Nimb svarede og formeente, at de av Contra Parten brugte indvendinger ikke nu sigter til Vidløftighed, ti 1. hvad Stevnemaalet angaar og hvad hd. derimod formeene at kunde have, da haabede Nimb, at saadant falder av sig selv, naar og hvad tid, hd. derved fremkomme. 2. Situations Cartet betræffende, da formente Nimb, at det her var ufornöden helst i denne Sag, hvor Aastæden ikke er av større Vidløftighed, end hvad Retten selv alting selv øyensynlig kd. erfare. Altsaa formodede Nimb at samme indvendinger henfalde av sig selv. Holm næst at forbeholde sig sin forhen fremsatte forbeholdenhed, sagde, at den allegerede forordning indeholder aldeles ingen Exeption, hvad enten Aastæden er stor eller liden, men udtrøkkelig befaler, at udi Ejendoms og Aastæds trette skal avridsning over Aastædet forfattes, hvilket hd. vilde formode at Retten holde sig efterrettelig. Nimb Refererede sig til sit forrige og derhos haabede at Retten overvejer at da Aastæden allerede er begrundsket og Sagen til Dombs procederet, at Sagen

maatte nyde sin fremgang og bringes til endskab uden at Contra parten maatte tillades at bruge udflugter, helst da hd. selv var den som ved forrige Session begjærede Sagens anstand for til denne tid at indkomme med alt, hvad hd paa sin side kunde finde fornøden. Holm sagde, at Jens Bleegen som en enfoldig Mand er at undskylde, om hd. ikke sin Sags fremme saa nøyagtig til denne tid har vidst at besørge, da Aastædens Begranskning ikke kd. dispensere udi hvad den Kongel. Forordning saa tydeligt paabyder eller fritage Citanten at efterleve sin pligt i (?) av samme, derhos hd. som forhen formode, at Retten holde sig Forordningen efterretlig og paalegger Citanten dens indhold at efterkomme forinden noget videre kd. foretages. Nimb agtede unødigt at besvare Holms sidste Protocollation. Men begjærede alleene at Retten vilde forelegge Contra parten Jens Belegen at indkomme med hvad hd. paa sin side kd. have. i vidrige tilfælde vilde hd. forvente en endelig Domb i Sagen efter de paa Citantens side førte bevisligheder. Holm sagde, at naar Citanten først har efterlevet sin pligt, som hd. paastod ham av Retten ar være paalagt, skal Jens Bleegen vide sine (Def?t pousere?). Eragtet ligesaa lidet som Retten understaaer sig at vige fra den allegerede Kongel. Forordnings allernaadigste bydende ved at slutte Sagen til Dombs, forinden behørigt Situations Cart over den omtvistede Aastæd er optaget, ligesaa lidet finder Retten sig autoriseret til at obtudere Jens Belegen, hvorledes hd. sige eller (har sagt?) Sag skal prosequere; men naar enhver av Parterne har denne sinde fremført, hvad hd. agter at fremføre, skal Retten nærmere vide at tilkjendegive, paa hvad maade Sagen skal udsettes. Nimb derefter fremstillede 2de. av Citantens, ved forrige Session førte Vidner Neml. Kari Kitlistuen og Elie Olsdaatter, som hd. begjærede Retten videre ville exaninere. Nimb protesterede imod disse Vidners førelse paa fundament at de den første og forrige Session bleve avhørte og Jens Bleegen nu ikke er varslet deres yderligere Provemaal at anhøre, og ligesom hd. og Reserverede Jens Bleegen end videre at fremsette sin protest imod Elie Olsdaatter, sasom hun var Citantens Tjenestepige, da hun sit Provemaal i forgangne Aar avlagde. Nimb haabede, at den av Sr. Holm fremsatte Exeption er uden grund i henseende at Citantens Hovedstevnemaal viser at Contraparten Jens Bleegen er stevnt til at anhøre alle de Vidner Citanten kd. have i Sagen at fremføre.. Holm formante Contrarium ti Refererede hd. sig til sit forrige og forventede Rettens Eragtning. Eragtet ved Citantens Hovedstevnemaal av 11te. Sept. 1748 er Jens Bleegen lovl. stevnt til at anhøre Kari Kitlistuens med fleere Vidner deres forklaring og Provemaal i denne Sag. Ti finder Retten saa meeget mindre ved Lov tilladt at nægte de nu fremstillede 2de. Vidners yderligere Examination, som Sagen efter Hovedstevnemalet ej har henhvilet men er bleven lovl. forfulgt. Derefter Nimb begjærede, at Retten vilde indhente disse 2de Vidners svar, om de sig noget videre erindrer til Sagens Oplysning end hvad de forhen har Provet. Deres forrige Provning blev de 2de. fremstillede Vidner derefter av Protocollen forelæst med tilspørgende, om de under den allereede avlagde Eed har noget i Sagens vedkommende at tillægge? Vidnet Kari Kitlistuen tilkjendegav derefter at foruden hvad hun forhen har provet, som hun i alt vedbliver, har hun dette under avlagd Eed at sige, at udi de 18 aar, som hun tjente her paa gaarden, veed og erindrer Provet, at begge stuerne her paa Bleegen saavel Citantens som Jens Bleegens Part havde udi gaardens Kalvløkke sit fælles brug hva Skoven angaaer, saa at de begge betjenede sig saavel løvskoven som det øvrige, skjønt Vidnet kd. ej nægte, at hun jo hørte Jens Bleegens qvinde fortræd paa det at hun ej skulle faae benytte sig Skoven alleene. Saaledes var det i Kalvløkken, saaledes var det og 1. Nye Slotten, som siden Contracten er av begge Parter opryddet udav Kalvløkken (menede?). at skoven blev fælles brugt. Holm sagde, at paa dette nu omprovede uden for Contracten, som nyelig her i Retten blev oplæst . 2. Haaber og Jens Bleegen anderledes at avbryde. Ligeledes fremstod 1ste. Prov Elie Olsdaatter, som nu tjener hos Peder Bleegen, og efterat hendes forrige Provning var hende forlæst og av hende vedkjendt, fremførte under avlagde Eed, at for 8 Aar siden, da Vidnet tjente her hos Citantens hustrue, saae hun at Jens Bleegen, som da allereede havde indhegnet de 2de Maal av

Halvorsrud-Enget Lille Halvorsrud kaldet til sit ager jorde, bortjage denne øvre Partes Creature fra at havne paa samme Halvorsrud om Høsten, saasom hd. vilde havne og havnede der alleene med sine Creature. Holm sagde, at 1. er dette Vidne Partisk og 2. Er hendes Provning om Lille Halvorsrud uden for Stevnemaalet, der altsaa ej bør eller kd. Regarderes. Nimb Refererede Citanten fleere Vidners (foreh?) fornødne tilfælde og derhos forventede, at Contra parten Jens Bleegen fremkommer med hvad hd. paa sin side finder nødig til Sagens endelige avhandling. Holm sagde at da hd. forud seer, at Sagen formedelst det behørigte Situations Cart, som Citanten her indtil har negleget, ej for denne gang kd. til ende bringes, saa forbeholdt hd. Jens Bleegen at fremsette hvad hd. til Sagens styrke fra sin tid maatte eragte fornøden til næste Tægtetid, hvilken Holm forlangede paa et par Maaneders tid, paa det Jens Bleegen kd. have den behøvende tid sine fornødne Requisita at erhverve. Nimb svarede, at da Contra parten Jens Bleegen engang tilforn av Retten er bleven bevilget Sagens udsettelse og hd. med det paaberaabte Situations Cart saavelsom forlangede andstand i Sagen ikke sigte til andet end at prolongere tiden og bringe Citanten i des større bekostninger, Saa formodede Nimb, at den forlangede Opsettelse ikke vorde tilstædt imod Lovens 1ste. Bogs 13de Cap. 19de Art., men at Sagen nu maatte bringes til endskab. Holm sagde, at den fra Citantens side nu gjorde Protocollation er av ham forhen bleven besvaret, og hvad det behørigte Situations Cart betræffer, av Retten desideret. Videre havde ingen av Parterne denne sinde at fremsette, Ti blev Eragtet. Formedelst det til denne Sags slutning behøvende og paa Citantens side manglende Situations Cart, saavelsom og for at til overflod med Jens Bleegen den forlangede tid til sine Messures tagelse, beroer Sagen til den 30. Juli førstkommende, da Parterne paa begge sider atter møde og enhver sit manglende fremskaffer til Sagens endelige slutning.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 16.06.1749, fol. 145a:

Ao 1749 dend 16de Juni blev det Almindelige Sommer-Sage og Skatte Ting holden for Faaberges Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Neml. Erich Strete, Thord og Peder Bleegen, Ole Lund, Christen Kirkerud, Jacob Jongerud, Christen Gruen og Ole Gustum. Hosværenede Kongel. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst blev Oplæst deres kongel. Makests. Allernaadigste Forordninger og andre Høy Øvrighedens Ordres Ligesom paa næst forestaaende Gusdahls Ting extraheret findes. Dernæst følgende Almuens Breve Neml.

1. Avlyst følgende indfrie Obligation, som med (?) blev fremlagde Nemlig: 1. Lars Pedersen Tollersruds til Faabergs Almue for Cap. 502 rd. dat. 14de April 1746. 2. Siver Olsen Isakstuens til Erich Nilsen for Cap. 110 rd. dat. 14de Juni 1741. 3. Ole (?) til Ole Lundgaard og Ole Bjerke for 374 rd. dat. 14de April 1746. 4. Baard Furnes til Engebret Hof for 42rd. dat. 14de April 1747.
2. Tinglyst Thomas Schjeggstads Skjøde til Christen Thorsen paa Ødegaarden Baardseng skyld. 6 (?) for 190 rd. dat. 14de April 1749. Herimod protesterede Mickel Korgen, som (broder?) til Thomas Schjeggstad, hvilke burde have tilbudt ham denne Plads først.
3. Christen Baardsengs Obligation til S. Ziegler for Cap. 150 rd. imod Baardseng skyld. 6 skilling til Pant dat. 14de April 1749.
4. Ole Hansen Alfsbergs Skjøde til sin Søn Hals Olsen paa gaarden Alfsberg skyld. 6 skind for 120 rd. dat .

5. Siver Isakstuen til Engebret Olsen paa den halve part i Isakstuen skyld. 1 sk. for 241 rd.
6. Baard Furnes Obligation til de 2de brødre Ole og Peder Hattestad for 90 rd. imod Furnes (?) 2 sk til Pant Dito
7. Ole Mellums Skjøde til Ole Gustum paa Mellum skyld. 5 huder 9 skind for 905 rd. av Dito Dato.
8. Deele Contract imellem Nordsæteren og hjemsæteren Sjøseter og Lille qvandahlen deres havner. Dato 9de. Juni 1749.-
9. Jens poulsens Odels skjøde til Amund Bleegen paa gaarden Bleegen skuld. 1 hud 9 skind for (69?) Dat. 20de Febr. 1749.
10. Engebret Isakstuens Obligation til Erich Nilsen for Cap. 140 rd. imod Isakstuen skyld. 2 sk til Pant Dat. 14de April 1749.
11. Fogdens Bevillings Seddel til Nimb paa Pladsen Aasens Sæterbol paa Nyesæteren dat. 17de febr 1749.
12. Skiftebrev pa lilleberge efter avgn. Marte Larsd. Hvor Boet ejede gaarden Lilleberge skyld. 1 hud 18 Merker fisk for 350 rd. som i alt til Creditorer blev udl.. passeret d. 29de April 1749.
13. Dito paa Simenrud efter Anne Olsd. Hvor boet ejede gaarden Lilleberge skyld. 2 huder 2 skind for 260 rd., som imellem Enkemanden og børnene blev uddelt. passeret d.15de April 1749.
14. Dito paa Mellum efter Ole Halvorsen hvor boet ejede gaarden Mellum skyld. 5 huder 9 skind for 900 rd. som i eet og alt i gjeld blev udlagt. Passeret d. 30.Marti 1749.

Halvor Rasmussen Barlund av Gusdahl fremstoed og anmeldte den halve parten udi gaarden Sørhoven op i gaard, som nu bruges av Erich Pedersen og skylder 2 huder tilligemed den halve part udi underliggende Gjetestad, er hans formentlige Odel, som hans fader har Ejet bevist Men for nogle Aar siden solgt, Ti ville nu Comparenten lyse til bemte gaardepart og Plads sin Odels ret og tillige formelde sin Pengemangel, forbeholdende sig i Øvrigt gaardens indløsning og Sagens paatale til lovl. tid og stæd, hvorom hd. en Attest av (Retten?) begjæret blev.

Iver Gundersen Hage anmeldte, at gaarden Jørlien skyl. 6 skind, som nu Arne haaber, er hans sande Odel, saasom hans Moder Anne arvel. tilfaldt efter samme fædre, da Arne er fremmed til godset. Til saadan ende og for at svekke hævd ville Siver Gundersen indlyse sin OdelsRet til samme gaard Jørlien og derhos anmelde sin Pengemangel, hvorhos hd.ville forbeholde sig Sagens paatale og gaardens indløsning til lovl. tid og stæd, hvorover hd. begjærede Tingsvidner.b.L.

Jens Bleegen fremstoed og fremlagde sit skriftlig udfærdigede Stevnamaal av 31te. Mars sidstl. hvorved til dette Ting er indstevnt hans Nabo Ammund Bleegen til Vidnes Avhør angaaende en imellem dem sluttet Contract om gaarden Bleegen efter Stevningens videre indhold som blev Oplæst etc. Indstevnte Ammund Bleegen mødte for Retten og vedgikk lovl.Stevnamaal. Citanten begjærede sine Vidner avhørte av hvilke præmittis præmittendis fremstoed 1ste prov Engebret Ellingsberg en gaardmand avlagde Eed og vandt, at i medio Marti sidstl. passerede det udi et graveøl paa gaarden Simenrud her i Sognet, at da denne Sags Parter vare blevne noget beskjenkede, begyndte de at tale imellem sig om dennem svævende Aastæds Sag hvorunder de skulle forliges, Men da saadant ej kunde skee, foreslog Jens, at han syntes bæst, at den eene kjøbte gaarden av den andre, saasom derved Aastæd Sagen var hævet, derpaa begynte Ammund at byde Jens for sin gaard 600 rd.. Jens overbød Ammund for sin gaard 600 rd. 4 sk. Amund atter igjen bød Jens 600 rd. 8 sk. og endelig Jens bød Ammund for sin gaard 650 rd. da tiede Ammund stille, men da Vidnet bad Ammund byde over, ti ellers blev han husvild, sagde Ammund Nej nu kd. hd. komme med Penge, og da Jens svarede, at

det skulle blive nogen raad blev ej videre, det Vidnet hørde, derom handlet. Saaledes passerede det, men enten de imellem sig holdt dette for skjemt eller alvor, det veed Provet ikke, men Vidnet holdt dette ikke uden for (haselaserier?). 2det Prov Ole Pedersen Tollersrud (staaende?) ved (føde?)gaarden i Lhr. vandt efter avlagde Eed at hd. den før omprovede tid og stæd var nærværende, og hørde det selvsamme passere, som første Prov fremført haver med dette tillæg, at efter at Jens havde sagt, at der skulle blive nogen raad til Penge, bad Jens de tilstædeværende, at drage til Minde hvad der passerede, hvortil Ammund svarede, (Tøp?) det skal staa, og i det samme slog i bordet. 3die. Prov Jens Pedersen Bruvolden Skolemester i bøygden vandt efter avlagd Eed i Ord og Mening ligesom 1ste Prov Engebret Ellingsberg vundet haver hverken meer eller mindre, saasom 2det Provs tillæg havde hd. ikke. 4de. Prov Ole Jacobsen tjener paa Siverud 18 aar gl. vandt efter avlagde Eed at da Ammund Bleegen udi sidstl. vaar hjemkom fra graveølet paa Simenrud, hørde Vidnet, som samme tid tjenede hos Ammund, at hd.hørde Amund fortælle sin Kone, at hd. har solgt sin gaard til Jens Bleegen, hvortil Konen svarede, at det bliver vel intet derav, da nævnede Amund at hd. skulle have enten 700 rd. eller 650 rd. for gaarden, men enten det var skjemt eller alvor veed ej Provet. Citanten forlangede Tingsvidnet sluttet og sig beskrevn meddelt.

Procurator Nimb mødte for Retten paa hudberederen Ole Nilsen Berges vegne, som og selv var tilstæde, og producerede hans udfærdigede skriftl. Stevnemaal av 28de. Mai næstl., hvorved hd. til dette Ting har indstevnt Jørgen feldbereeder, fordi hd. Citanten ved haargreb, hug og slag har begagnet til Dombs lidelse efter Stevningens videre indhold som blev Oplæst etc. Jørgen feldbereeder mødte selv for Retten og tilstoed Stevnemalets lovl. forkyndelse. Nimb begjærede Citantens indstevnte Vidner avhørte, av hvilke mødte 1ste Prov Poul Leervigen, husmand under Vingnes, hvilke præmittis præmittendis fremstoed avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. vaar kom Vidnet udi et ærende ind udi Jørgen feldbereders stue, hvor Sagens Parter Ole og Jørgen vare samlede tilligemed en dreng fra Biri. Da Vidnet indkom, vare Ole og Jørgen udi en Dispute om en pæl brendevin som Ole vilde paastaa at Jørgen skulle lade udtappe til vederloug for en dito som Ole havde bekostet og de til sammen uddrokket, efter nogen Mundkjegling gikk den fremmede dreng ud, og derefter hendte det, at som de trettede toeg Jørgen Ole og sloeg ham i gulvet under sig, sloeg ham nogle dasker saa at hd. blødte i ansigtet, samt luggede eendeel haar av ham, og endelig førde ham ud paa dørren. Endelig siger Provet 1. at de vare begge drukne 2. At Ole toeg ej imod 3. At Jørgen havde sadt sig need paa en benk og stiltiende angreb Ole. 4. At Oles halv skjorte blev sønderrevet dernæst anviste Citanten en halvskjorte, som (hvilket var Nimbs Dictatur) befandtes at være sønderreven og blodig. Videre sagde hd. hr. Nimb, at da Citantens øvrige indstevnte Vidner denne sinde ej møder, saa var han aarsaget at begjære Sagens udsettelse og Lovdag for bemte. Vidner, samt de paagjeldene forlangt at møde uden varsel. Stevnevidnerne Ole Hof og Christopher Boleng avhjemblede derefter Stevnemalets lovl. forkyndelse for Vidnerne Henning Vingnes med hustrue samt Christen og Halvor Vingnes. Eragtet. Formedelst eendeel av de Indstevnte vidners udeblivelse beroer Sagen til næste Ting, hvortil de Neml.: Henning Vingnes med hustrue samt Christen og Halvor Vingnes forelægges lovdag at møde for deres sandhed at vidne falsmaals brøde, da og Jørgen Feldbereder atter indfinde sig uden videre varsel.

Jørgen Feldbereder mødte og fremlagde sin skriftlig udfærdigede Stevning imod Even Kolsveen, hvilke stevning blev Oplæst. Even Kolsveen mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.lensmand Simen Fliflet og Siver Hage endel. avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse for Even Kolsveen, men over Vidnerne skeede ingen avhjembling ej heller kunde skee. Citanten næst at forbeholde sig til næste Ting at fremskaffe sine Vidner, Eskede Lovdag. Eragtet Even Kolsveen forelægges Lovdag til næste ting Sagen at tilsvare under videre paafølge efter Loven b.L.

Marit Fløgstad lod ved sin Lovværge Ole Snaghol anmelde, at hun til dette Ting har indstevnt Erich Fløgstad fordi hd. nægter hende den føderaad, som hende av gaarden Fløgstad efter Skifteforretningen, da hun opgav sit Boe, tilkommer, herom at anhøre Bevis og lide Domb til bemte føderaads udreedelse, samt at svare omkostning. Erich Fløgstad mødte selv for Retten og tilstoed lovl. Varsel, og sagde derhos at hd. hverken har nægtet ej heller vil nægte Citantinden hendes føderaad, som hende av Fløgstad tilkommer naar hun paa gaarden vil forblive, men naar hun fløtter derfra, som nu er skeet, da vil hd. helst bruge Ageren selv og give hende Korn av Loven. Ole Snaghol, som sagde, at hd. for denne tid ej har Skiftebrevet paa Fløgstad at producere, maatte begjære Sagen udsat, hvorved Sagen beroe.

Ole Jørgensen Eldstad Eskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten Contra Amund Roland og derhos fremlagde den fra seeneste Ting over de da udeblevne Vidner falden Loven av 17de febr. 1749, som blev Oplæst etc. Amund Roland var ved Retten tilstæde. Samtlige Vidner mødte alle og tilstoed Lovdagens forkyndelse, hvorefter præmittis præmittendis, fremstoed Citantens 2de Prov Ole Pedersen gaardmand avlagde Eed og vandt, at i fjor høst paa gaarden Løren inde ved Christiania var vidnet hos og hørde, at Ole Jørgensen tilspurte Amund Roland, om hd. ej maa tilstaae, at de havde handlet saaledes: at Ole skulle have av Amund 4 støkker fæe av de mindste hd. haver imod at Amund skulle igjen bekomme et Skyd, hertil svarede Amund, jo jeg tilstaaer det, men Skydet var ej saa godt, som det skulle være, og derfor ej fornøyet med Kjøbet. Dette passerede 2 dager efterat handelen skulle vært sket. 3die Peder Torgersrud avlagde Eed og vandt, at paa den omprovede tid og stæd dog ej samme dag, som forrige Vidne provet haver, hørde Vidnet, at Ole Jørgensen og Erich Koldstad hans farbroder taler om denne paastevnte handel imellem parterne, men hd.hørde det ej av Amund Roland. For resten saae Vidnet Skydet, som saae ud til at være sprengt. 4de. Prov Peder Simenrud en gaardmand vandt efter avlagde Eed i ord og Mening ligesom næstforrige Prov Peder Jørgensen, saasom hd.samme tid og stæd var her. 5te. Prov Lars Torgersen Dahlen Sødskendebarn til Amund Roland 18 aar gl. og været til Gudsbord, vandt efter avlagde Eed, at siden Vidnet var meere i Byen den tid denne paastevnte handel skulle skee, hørde hd. den ikke, men samme dags aften kom Vidnet op til Løren, da hørde hd. at baade Ole Jørgensen og Amund Roland talede om denne handel saaledes, at imod et (ulsblek?) Skyd at igjenkomme skulle Amund give til Ole 4 av de Mindste støkker fæe udi hans drift, dette skyd saae Provet var halt og ej fri for lyte, Næste dag derefter saa og Provet at Ole tilbød Amund skydet, men Amund vilde ej modtage det. Ligesom og Vidnet veed, at alt Amunds fæe blev solgt efter denne angivelige handel skulle været indgaaet, saa at Ole Jørgensen fik intet fæe av Amunds fæe. Ole Jørgensen som meente at have bevist sin Sag paastoed Domb over Amund Roland til erstatning for de 4 støkker Slagtefæe, som omprovet er, og hd. ej har faaet, imod at Ole forskaffer Amund sit Skyd, som endnu er til og med bekostning fød i Vinter, og derom ervartede Domb. Amund Roland forlangede Sagen udsat til næste Ting for at føre vidner paa sin side. Ole Jørgensen har intet herimod at indvende. Eragtet Sagen beroer til næste Ting, derefter Roland uden Varsel atter møde til Sagens endelig Slutning.

Ole Jørstad lod ved B.lensmande Simen Fliflet I Retten Edske sin fra forrige Ting imod Arne Needre Dahlen udsatte Sag og efter det passerede paastoed Domb. Paa Arne Needre Dhlens Vegne mødte Procurator Nimb og sagde, at foruden hd. allerede med den i Retten paa forrige Ting anviste Domb har bevist, at ejendommen som disputeres om, er ham neml. Arne Needre Dahlen tilhørende, saa formeener hd. og, at dette er en Sag, som behøver Syn og grandskning og derfor paa Aastæden formentlig bør (?), saa paastoed hd., at Sagen didhen vorde avvist følgel. Lovens 1ste bogs 16de Cap. 1ste Art. , altsaa formodet hd. at intet videre paa dette stæd vorde foretaget eller at nogen Vidner her vorde avhørte, siden de i følge Loven paa Aastæden bør gjøre udvisning, hvorom alt hd. udbad sig Rettens eragtning. Eragtet I følge den allegerede Lov som byder det samme som nødvendigheden udfordrer Neml. at i Sagen maa

skee Syn og grandskning førend den til Dombs kd. optages, saa vorde Sagen fra Tinget til Aastæden avvist, hvor Sagen lovl. vil anlegges.

Fogden edskede udi Retten den fra seeneste Ting udsatte Sag o Slagsmaal imellem Jens og Amund Øfstedahl og fremlagde Lovdagen med dens forkyndelse, hvorefter hd. begjærede Vidnerne paaraabt. Jens og Amund Øfstedahl mødte begge for Retten og den første tilstoed Lovdagens lovl. forkyndelse. Vidnerne Beret og Mari Øfstedahl mødte ikke, ej heller kunde Lovdagens forkyndelse øve Dommen avhjembles. Fogden maatte begjære Sagens anstand til næste Ting og de udeblevne Vidner ved nyt forelæg forpligtet under falsmaal at møde. Da Parterne maatte tillige uden Varsel møde. Jens Øfstedahl sagde, at Amund Øfstedahl luggede ham. Amund Øfstedahl svarede at det ej skal kunde bevises, men vel tvertimod, at Jens Øfstedahl sat sig imod ham med en Øx og udi adskillige maader ilde medhandlede ham, saa at hd. blev blodig, som vel med Vidnerne i sin tid bliver Oplyst. Eragtet Siden Lovdagen over de udeblevne Vidner Beret og Mari Øfstedahl ej er kundet bleven avhjemblet, saa beroer Sagen efter forlangende til næste Ting, da denne atter forelægges Lovdag at møde for Retten til Sandgeds udsigelse, og det under falsmaals brøde, da og Jens med Amund Øfstedahl atter indfinde sig til Sagens slutning.

Fogden edskede udi retten Slagsmaals Sagen som paa Justitsiens vegne var indstevnt imod Jon Grønlien og Amund Roland efter Rettens seeneste forelæg, da hd. fremlagde Lovdagen med sin paastaede forkyndelse Oplæst etc. Jon Grønlien mødte og tilstoed Lovdagens lovl. forkyndelse. Amund Roland var tilstæde. Fogden fremsatte Lovens bogs 7de Cap. i Retten, hvorefter hd. formeente at de indstevnte i særdeleshed Amund Roland befindes skyldig at bøde, ti vidnerne overbeviser ham, at hd. sloeg Jon Grønlien til jorden og laa oven paa hannem, ligesom og, at Jon Grønlien greb efter Amunds haar. Afsagt Naar Retten efter Vidners forklaring, Considererer de 2de Indstevntes forhold under dette Klammerie, i det at Jon Grønlien var den første, som angreeb, men Amund Roland den, som fuldførte det ved at slaae den anden imod gulvet, hvilket alt skeede udi alvorlig vrede, saa finder Retten begge at have været lige gode udi forseelsen og derfor bør være liige udi at udrede de bøder, som den allegerede Lov dicterer for jord(?) ved at udrede til hans Majests.(6 lod ?) eller 9 rd. Neml. enhver 4 ½ rd., og det 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Exsecution. Amund Roland fremlagde et skriftl. Stevnemaal imod Jon Grønlien om et veddemaal dennem imellem efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Jon Grønlien mødte og vel sagde, at hd. ved denne Stevning var indkaldet at møde her pa gaarden til i Gaar da d. 15de Juni, men ej til i dag d. 16de. Juni, som derfor den dag, som der er stevnt til, er baade forbi og var Søndag, haabede hd. Stevnemaalet avvist. Eragtet formedelst den anmeldte Hoved fejl udi formaliteten avvises Sagen til lovligere anlæg og Indstevning

oo 00 oo

Søre Langset i Fåberg 04.07.1749, fol. 153b:

Ao 1749 dend 4de Juli blev Retten udi følgende Aastæds Tvistighed sat paa gaarden Søndre Langsæt i Faabergs Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd Neml.: Iver og Amund Traasæt, Erich Sønsteli, Christen Nørsteli, Endre Kolberg, Ole Fagstad, Thomes Schjeggestad og Hans Lunde, som dertil av Fogden vare udnævned og ingen av Parterne havde noget at udsette paa. Hvordan Procurator Nimb forestillede sig for Retten paa egne og tilstedeværende Interessenters Vegne og producerede deres udstædede skriftlige Hoved Stevnemaal av 27de Januari 1749 tilligemed deres derefter forfattede Continuations Stevning av 17de Juni Næstefter, hvorved de til denne berammede tid og stæd har indstevnet Halvor Trangerud, Anders Røslie, Ole Sæter, Ole Bache, Ole Fluxrud, Nils

Aannerud, Peder Dallerud, Peder Galterud, Ole Røverud, Ener Lillebache, Christen Hindklev, Arne Jørlien og Ole Schjellerud at anhøre Vidner og Bevisligheder om hvorvit deres Neml. Citanernes hjemraster og Ejender har strukket sig, alt til et lovl. skifte og deles erholdelse med videre efter Stevnemaalenes indhold, som blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simon Fliflet, Christen Olsen og Peder Knutsen Endelig avhjemblede begge Stevnemaalenes lovlige forkyndelse at være skeet saavel for alle udi Stevnemaalene benævnte Parter som Prov. Derefter Nimb Declarerede, at hvad den i Stevnemaalene benævnte Arrest paa det av Halvor Trangerud aavirkede Løv angaaer, da er Parterne om den Posten i mindelighed forliigt, saaledes, at derom nu ingen Dispute er, Men hvad de øvrige i Stevningen benævnte Poster betræffer, da forventede Citanterne, at Sagen nyde sin fremgang imod Halvor Trangerud som de andre i Continuations Stevningen benævnte Contraparter, derom Nimb og i Retten lagde bemte. Halvor Trangeruds skriftlige tilstaaelse av 24de. Juni Næstl. som hd. begjærede Oplæst etc. Av de Indstevnte Contraparter mødte Anders Røslie, Ole Sæter, Ole Fluxrud, Peder Dallerud, Ole Røverud, Christen Hindklev, Arne Jørlien, og Ole Schjellerud ved Siver Schjellerud. Altsaa vare fraværende Halvor Trangerud, Ole Bacher, Nils Aannerud, Peder Galterud og Ener Lillebache. De tilstædeværende sagde at de ikke kd. tilstaae Citanterne det forlangede Skifte og deele efter Continuations Stevnemaalet, saasom de paa saadan maade kd. blive fra almindingen fast reent udelukkede, helst siden de veed endnu ej til fulde, hvor deeleet imellem Gulbrandsdahlen og Hedemarken skal gaae. Nimb svarede, at de indstevnte ingelunde skal kunde bevise, at den omtvistede Mark nogen tid har været Almindig, Men derimod agter Citanterne med de indstevnte Vidner og beviser at godtgjøre, at det har været enhver gaards brug og ejendom samt hjemraster, og derfor formodede, at det forlangede Skifte og dele dem i følge av Loven ikke vorde nægtet, hvorhos hd. endog erklærede, at Ole Sæter og Ole Schjellerud efterdags skal have sit brug til fælles med Citanterne som den for Natrud vejen, ligesom enhver dem har haft fra gl. tid. Ole Sæter var dermed fornøjet, Men Siver Schjellerud paastod Brug og Ret ned og Norden for Natrud vejen for Schjellerud. Torger Ersgaard indfandt sig og sagde, at siden hd. maa fornemme, at Citanteren vil nu paastaa Ret og Ejendom til ald den Mark og Skov som er beliggende sønden for Mesne Elven, da dog dette er vitterlig, at fast alle de huse, som staaer paa Ersgaard ere byggede av det Tømmer tagen i Baglien sønden for Elven Mesnen kaldet, ligesom og hans forfader Torger Ersgaard i formaals tide har haft sit Brug sønden Elven paa Natrud Sveen, som hd. lod hugge og derefter erholdt av forrige Foged Christen Hansen Schmidt Bevilling til at rydde og forbædre samme Svee, som noget der laa udi hans Majests. Almindig, skjønt Citanterne nu vil kalde det deres hjemraste, hvilke Bevillings Seddel av 9de. Juni 1677, Torger Ersgaard anviste i Retten for desmeere at bestyrke sit angivende, saa maatte hd. saadan sin og sine Naboers Ret ej alleene her anmelde, men endog tilkjendegive, at hverken hd. eller de ere til denne Sag i ringeste maade indkaldede, hvorfor hd. haabede denne Sag at være ulovlig anlagt, følgelig at Stevnemaalet maa avvises

Nimb svarede paa egne og øvrige Citanter Vegne 1. At hvad den av Torger Ersgaard fremlagde saa kaldede Bevillings Seddel angaaer, da foruden at det efter deres formeening er et gammelt Benkebrev, som ikke er Tinglyst eller har været i nogen Ret, kd. Citanterne tilstrekkelig legitimere, at da Ersgaards Opsidere paa den tid havde tiltaget sig at hugge den ommeldte Natrud Svee og de derfor av Citanternes formænd paa gaarden blev tiltalt, at de da forloed samme Svee uden sig samme videre at tilegne, siden de vel havde vidst, at de der ikke kd. faae nogen Ejendomb og langt mindre bevise, at det var hans Majests. Almindig. 2. Om Torger Ersgaard og hans Naboer Citanterne og deres formænd uavvidende kd. have tvunget sig til at hugge noget sønden for Mesne-Elven, det derfor maatte være ligesaa ubilligt og ulovligt, som om Citanterne ville gaae Nord over Elven og der hugge Noget. 3. At siden Mesne-Elven efter Naturen skiller Citanternes og Torger Ersgaards med Naboers jorde og

udraster fra hinanden og Citanterne derfor ikke finde nødvendig paa sin side at begjære noget Skifte og Dele langt Mindre dertil at stevne og Citanterne for denne sinde forlanger Skifte og Dele paa den søndre side imellem dem og deres Naboer, som paa bemte. søndre side ere boende, saa formeente de at de efter Loven ej ere pligtige at stevne andre end bemte. Mænd, som ere boende paa den søndre side av delestrekningen, derfor hd. haabede, at Sagen nyde sin fremgang og at Retten ville antage og avhøre deres nu tilstedeværende Vidner, hvor Nimb paa eegen og Interessentens Vegne Reserverede sig sin tiltale til Torger Ersgaard til vedbørlig tid og stød for den av ham begaaede og nu tilstaaede ulovlige Skoug hugst udi Citanternes Skoug og hjemraster. Torger Ersgaard sagde, at saafremt hd. havde været til denne Sag indvarslet skulle hd. tilstrekkelig kundet bevise sit angivende at være saa rigtig, som Citanternes Replique er ganske ubevist, imidlertid Referede hd. sig til sit forrige og forlangede Rettens Eragtning. Nimb Refererede sig til sit forrige, at Citanterne formeener sig ikke pligtig at stevne Torger Ersgaard med Naboer i henseende, at Citanterne ikkun har stevnet til Skifte og dele paa søndre side, Men ifald Retten uomgjengelig skulle finde det fornøden og Sagen denne sinde desformedelst ikke kunde nyde sin fremgang, som hd. dog ville foehaabe, saa var hd. aarsaget paa eegne og Interessenters Vegne at begjære Sagens anstand til en for Dommen belejlig tid, da de imidlertid skal begagne Sagen under Continuations stevning og dermed Torger Ersgaard med Naboer indkalde. Eragtet: Av Citanternes Stevnemaaler erfares, at de alleene til Brug og ejendom tænker ved denne forretning at faae sig tilkjendt den Mark og Skov, som sønden for Mesne Elven er beliggende. Når nu Torger Ersgaard med den anviste Bevillings Seddel Confereret med Citanternes tilsvær, har oplyst, at hans formænd paa Ersgaard i formaals tider har haft til Brug med Sveehugst og videre paa den søndre side bemte. Elv, og dog hverken hd. eller Naboer til denne Sag er indkaldet, saa finder Retten ved Lovens 1ste. Bogs 4de Cap. 1ste og 3die Articuler det tilladt at proseqvere Sagen efter det skeede anlæg, Men Sagen og Stevnemaalet til lovligere indretning avviser.

oo 00 oo

Søre Bleken i Fåberg 30.07.1749, fol. 157a:

Ao 1749 dend 30te Juli blev den fra 30te Maji sidstl. til i dag udsatte Aastæds Sag som Amund Bleegen fører imod sin Naboe Jens Bleegen atter foretagen paa gaarden Søndre Bleegen øvre Stue udi Faaberg Præstegjeld, og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd Neml. Peder kolberg, Erich Sønstelié, Christen Nørstelié, Simen Lundgaard, Knut (?), Erland Grønlien, Torsten Stridshovd og Ole Snaghol. Hvorda paa Amund Bleegens Vegne, som selv ved Retten var nærværende, mødte Procurator Nimb, og i Retten edskede opsatte Aastæds Sag, som bemte. Amund Bleegen har reist imod sin Naboe Jens Bleegen, angaaende fornærmelse paa hans Ager og Eng med videre, derhos Nimb i følge av Rettens seeneste forelæg producerede det over Aastæden forfattede Situations Cart, hvorav hd. haaber at Retten øyensynl. erfarer, det Citanten i adskillige Maade av den Indstevnte Jens Bleegen er bleven fornærmet, hvilket Cart Nimb begjærede maatte blive hæftet ved den Act, som Citanten forlanger beskreven.. Dernæst hd. forventede, at Contra Parten fremkommer med sin Contra Stevning og Beviser til Sagens endelige Befordring. Contra Parten Jens Bleegen, næst at Reservere sig sin indsigelse imod det fremlagde Cart, lod ved Procurator Holm producere sin skriftlig forfattede Contra Stevning av følgende formeld etc. Nimb til det indkomne Contra Stevnemaal svarede, at vel tilstaaer hd. bemte. Stevnemaal for Citanten lovl. at være forkyndt, men hvad de derudi benævnte Poster angaar, som er Sagen uvedkommende, da formeener hd. at det ikkun er løse Beskyldninger, som Jens Bleegen har opdigtet for derved at forvilde Retten og besmykke sin eegen urigtige Sag, ti hd. derved søger

at foragte og forkaste de Beviser, som paa Citantens side i Sagen ere førte, og derimod vil føre og selv examinere videre om urimelige ting, som er sagen uvedkommende endog tvilende imod Loven og den I Retten lagde Contract, hvorf. Nimb svarede, at Retten ikke anseer eller Reflecterer paa noget, som er uden Grund og denne Sag uvedkommende, men derimod declarerer hd. at Citanten gjerne vil anføre alt hvad Jens Bleegen kd. fremføre, som vedkommer Sagen, paa det den eengang kd. blive bragt til endelighed. Holm svarede, at saavel Beskyldningernes rigtighed som selve Processen vil ankomme paa Rettens endelige Domb og Kjendelse, ti paastod hd. Sagens fremme og til den ende forlangede de i Contra Stevnemaalet benævnte Vidner paraabte, og i den orden anførte som hd. dem selv ville fremstille, paa det at Contra Stevnemaalet kd. blive postviis oplyst og igjennemgaaet. Nimb bad endnu Retten, at ved Vidnernes examination maatte blive Observeret, at ingen av Vidnerne maatte forklare sig om andre Poster end hvad som til denne Sag henhører og som komme over ens med Hoved Stevnemaalet. Holm hældede sig til Contra Stevningen og nu som før paastod Vidnerne avhørte; Citantens forhen avhørte og nu atter indstevnte Prov Neml. Hans Præsterud og de fleere mødte alle og tilstoed Varsel, undtagen Ole Jacobsen og Thomas Knudsen, paa hvis Vegne mødte Siver Jensen og for dennem tilstoed lovl. Varsel og for resten sagde, at de vedeblive sin forrige Provning og intet videre har at sige. Av Contra Citantens indstevnte Vidner mødte Marit Fridrichsd. Bruestuen. Jøran Hagebakken, Ole Christophersen med Hustrue Marit. Lispet Olsd, Christen Madsen, Ole Bjørnsen, Bertel Olsen, Siver Snidker, Peder Buevolden, Jacob Jungerud, Siver Nilsen og Lispet Torbjørnsdaatter, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev oplæst med formaning til Sandheds udsigende. Holm derefter bekjendtgjorde for Retten, hvilken Vidner der skal vidne om hver Post i sær Neml. om 1ste Post Marit Fridrichsd. Bruestuen, Jøran Hagebakken og Lispet Olsdaatter, om den 2den Post bemte. Lispet Olsd. Og Lispet Torbjørnsdaatter, over den 3die. Post Marit Fridrichsd., Jøran Hagebakken, Peder Kirkerud og Ole Jacobsen. Om 4de. Post Gunnild Madsd. Ole Jacobsen og Lars Tostensen, om 5te. Post Peder Bleegen, Gunnild Madsdaatter og Elie Olsd. Om 6te Post Peder Buevolden, Jacob Jungerud, Siver Nilsen og Henning Svendsen, End videre Contra Citantens umyndige barn Inge Jens Daatter og Ole Christophersen med hustrue samt Ole Bjørnsen, som skal forklare hvorom det Korn som udi Hoved Citantens Stevnemaal dens 1ste Post paaankes. Nok Bertel Sveen og Siver Snidker, hvis Provemaal Consernerer den beskikkelse, som Contra Citanten haver formeenet til Citantens betreffende det opskaarne Korn. Derefter fremstoed Marit Fridrichsdaatter husqvinde under Lien her i Sognet 72 aar gl vandt, at hun som er fød og opfød her paa Bleegen, tjente for 30 Aar siden i 20 aar her i Needre Stuen, da mindes hun, at den Bek som rinder her sønden for i Amunds jorde, toege begge opsiddere sit Vand til fornødenhed der, saalænge Vand var og naar Vandet begyndte at formindskes i Bekken, toege de det samlede Vand udi en liden opkastet brønd eller Kulp, dette var medens hun var her for 30 aar siden, men hvad forandring derved er gjort siden, det ved hun ikke. Til 3die Post prover hun, at da Retten var her for nogle Aar siden samlede, og Jens blev forliigt med Nils om gaardens deeling, da gikk de op mellem de 2de Agre, Jenses Agerjorde Neml. Jenses Ager og Toft ageren, som Amund var hans formand Nils fik, en gang vej eller en smal Kjøre vej, saaledes at naar man skulle kjøre, gikk den eene vej neer i Veeten og den anden paa Agerbakken til Toft ageren, og naar man kom noget høyere op gikk Vejen alleene paa bemte. Agerbakke, hvorvit nu denne Agerbakke siden er udvidet, det veed Provet ikke, førend hun kommer paa stæden, da hun det kd. udvise. 2de Prov Jøran Hagebakke husqvinde under Gustum 33 Aar gl. vandt, at hun er fød og opfød her paa Bleegen i den Needre Stue, var her stædig til hun var 17 aar gl. og nu har været her fra 16 Aar, udi de 17 aar som Vidnet var her, forholdtes med Bekken og Brønden her samt gaarden ligesom 1ste Prov vundet haver, men hvad 3die Post angaar, da mindes hun, at medens hun var her for 16 aar siden, gikk der imellem de 2de Agre i Jenses

Agerjorde Neml. Toft ageren, som er Amunds og Jenses en Kjøre vej saaledes, at imellem begge Ager bakkene gikk en Veet over denne Veet laae Træer, hvorpaa blev Kjørt, men gangvejen gikk paa den Needre Ager bakke, som tilhører Toft ageren. Hvad forandring nu derudi er gjort siden veed provet ikke førend hun kommer paa stæden. 3die Prov Lispet Olsdaatter 22 aar gl. og tilholdende paa Kaldstad i Gusdahl, vandt, at da hun for 5 aar siden tjente et halvt aar hos Jens Bleegen, saa hun en Vaar, at Amunds Dreng eengang kjørede ud Møg av fæhuset til Ageren paa den sædvanlige vej strax oven den paastevnte Brønd, og idet hd. saaledes kjørede, kom noget av Møgen need i Bekken, saa at Vandet i Brønden blev noget besudlet, da Jens skulle tage Vand til sine Creature, dette kd. hun ikke sige skeede av vrangt paa Amunds side, saasom hun saa ingen anden vej at kjøre end den samme. Samme halve aar som hun saaledes tjente paa Bleegen, saa hun en Vaar, at siden Amund Bleegen havde begyndt at pløye i sit Ager jorde, vilde Jens drive sit Fæe over Amunds Ager jorde bort i Udengene, da mødte Amund og hans hustrue imod og drev dem tilbage, ligesom hun og saa dagen foran, at Jens drev Amunds Creature tilbage fra hans ejendeele, da de ville gaaet der. Dette var strax efter Creaturene vare udslupne av Fæehuset. Ydermeer siger hun, at det var Jenses folk eller Børn, som jagede Amunds Creature. 4de. Prov Lispet Torbjørnsdaatter, tjener paa Fagstad 38 aar gl. vandt, at da hun for 5 Aar siden tjente her hos Amund Bleegen, saa hun at Amund Bleegen drev tilbage Jenses Creature den samme gang og paa samme Maade samt tid, som næste Prov Lispet Olsd. forklaret haver. Bemte. Lispet Olsd. fremkom derefter og forklarede, at da Amund Bleegen havde tilbagedrevet Jenses Creature, og derefter Amund og Jenses Koner kom i Dispute herom, da paastoed Amund, at Jens burde beede ham om forlov at drage over Ager jordet, hvilket Jenses kone gjorde, og saaledes blev Creaturene drevne over Amunds jorde til udengene skjønt der var en Regste gade, hvor Creaturene oven om kunde gaaet til samme udenger. 5te Prov Peder Kirkerud Moen Husmand under Kirkerud og forhen blevet av Citantens Prov examineret om den 3die Post i Contra Stevningen, at for over 20 aar siden, da Vidnet tjente her paa Bleegen gikk vejen op imellem de 2de omprovede Agre Neml. Jenses Ager og Toft ageren, som er Amunds, ligesom det forrige Prov Marit Fridrichsd. forklaret haver, nu er Toftagerbakken bleven noget udøget siden den tid, men enten det er skeet før eller efter den tid forliget skeede her om Gaardens deeling, det veed Provet ikke, ej heller av hvem det er skeet. 6te. Prov Ole Jacobsen tjener paa Siverud og forhen efter Citantens Stevnemaal avhørt 18 aar gl. vandt, at udi de 2de aar Neml. 1747 og 1748, da Vidnet tjente her hos Amund Bleegen hørde han vel, at Amund formanede sin Dreng, som pløyet paa Toftageren, at hd. ej maatte pløye ud over det sædvanlige ind paa Agerbakken, saa og i fjor, at da Jens lod slaae Agerbakken ved Toftageren, at der blev slagen ind paa Amunds Ager 1 fod breed av Kornet, men hd. kd. ej sige, at Amund nogen tid udøgede Ageren ind paa Agerbakken, men vel saae hist og her eendeel græs og torver oppløyet ved bemte. Agerbakke. Iligemaade forklarer Provet at 1747 om Høsten hendte det i Aarbytte Slotten, som Jens det Aar brugte, at da Vidnet tilligemed en Pige skulle indføre Amunds Høe dersammestæds, da blev av Pigen sammenraget en Kjemme Høe av Jenses og av Vidnet indført, Men ligesom dette skeede av Vildfarelse paa Vidnets side, saa skeede det imod Amunds Villie og Vidende eftersom hd. skjente paa Vidnet og Pigen derfor da hd.fik det at vide. Paa tilspørgende svarede Provet, at hd. veed sikkert, at enten Jens selv eller hans Folk forøvede denne førømmeldte Slot ind paa Amunds Ager, efterd. ingen anden slog græs der, men hd. saa det ikke. 7de. Prov Gunild Madsdaatter tjener hos Citanten 40 Aar gl. og forhen provet, vandt, at da hun og forrige Prov Ole Jacobsen blev i fjor befalet av Amund Bleegen til at indføre Citantens Høe ved Agerbytte i Slotten, skeede det ved Vidnets Vildfarelse og efterd. hun ej bædre vidste, at en Kjemme Høe blev tagen av Jenses, ret ligesom Ole Jacobsen derom nu provede, saasom det ganske skeede imod Citantens Villie og Vidende. 8de. Prov Lars Tostensen Husmand under Tollersrud og forhen i Sagen avhørt vandt om dend Kjemme Høe i

Aarbytte slotten i ord og Mening ligesom Ole Jacobsen og Gunild Madsd. vundet haver. 9de. Prov Peder Bleegen en gaardmand i Naboelavet og forhen i Sagen provet, vandt, at seent om Høsten naar hd. skulle havne sine Creature paa Holen, rekkede og ginge hans Creature igjennem Jenses Agerjorde, ligesom og igjennem Vidnets jorde, da det slet ingen skade kunde gjøre noget ej heller veed Vidnet, at Amund holdt fleere Creature medens hd. ejede Holen end før. 7de. prov Gunild Madsdaatter fremstoed igjen og vandt om Amunds Creature og deres gang over Jenses jorde, ligesom 9de. Prov Peder Bleegen forklaret haver. 10de Prov Elie Olsd. Tjener hos Peder Bleegen og forhen i Sagen avhørt, vidnet at da Amund ejede Holen Engeland, tjente Vidnet her i 2 aar, da saa hun at seen høstes, naar Engen her hjemme var udhavnet, drev hd. sit fæe over Jenses Agerjorde til Holen uden mindste skade paa jorden eller havnen at gjøre, ret ligesom Peder Bleegen det forklaret haver. 11te. Prov Peder Buevolden ved Tollersrud 56 Aar gl. vandt at i fjor Sommer imodtog Amund Bleegen av Vidnet 4 gjeder og samme rygtede og havnede for Vidnet til høsten, derimod veed Provet, at Jenses Søn i fjor vaar indkjøbte eendeel smaa Creature for dermed at handle, men enten de blev havnede her paa gaarden eller ikke det veed Vidnet ikke. 12te Prov Jacob Jungerud en gaardmand 30 Aar gl. Vandt, at for nogle Aar siden modtog Amund Bleegen et Aar 8 gjeder og et andet Aar 12 gjeder og 3 Sauer av Vidnet om vaaren, og havde dem til om høsten med de Vilkaar, at hd.for Amund da skulle slagte dem og derf. beholde indmaden. Udi samme aar veed Provet, at Amund ejede Holen Engeland foruden sin deel her i Bleegen. 13de Prov Siver Nilzen ved Øverdahlen 27 aar gl. vandt, at i fjor Sommer imodtog Amund av Provet 10 Souer med de Conditioner, at de her skulle blive til høsten, da Amund skulle slagte dem og derf. beholde indmaden, da Amund imodtog dise, sagde hd. sig at kunde gjøre det, efterd. Jens gemeenlig kjøbe smaa Creature og handler med dem over det tal, som hd. kd. føde om Vinteren. 14de Prov Henning Svendsens hustrue Syneve Olsdaatter husqvinde under Præsterud vandt, at i fjor Sommer modtog Amund av Vidnet 8 Sover og havde dem her høste-havn, da hun fik dem igjen. Derefter 6te. Prov Ole Jacobsen og 10 Prov Elie Olsdaatter bleve av Citanten tilspurte, om ikke Jens Bleegen eller hans Sønner udi de forgangne aar har handlet med smaa Creature og havnet dem her paa gaarden over det tal, som kd. fødes om Vinteren? De begge svarede eenstemmig jo, Jenses Sønner baade i fjor og forrige aar kjøbte om Vaaren smaa Creature i Norddahlen, havnede dem her paa gaarden til høsten og da solgte dem, hvilke handels Creature vare over det tal, som de fødede om Vinteren. Derefter fremstillede Jens Bleegen sin umyndige Datter Inge Jensdaatter, hvis forklaring hd. begjærede av Retten indtagen. Inge Jensd. 12 aar gl.fremstod og sagde, at i fjor høst blev hun av sin fader tilsatt at skjære paa Ageren her ved deeleet, da endskjønt det var maalet op for hende efter Markesteener, skar hun dog av vildfarelse over deeleet det som blev skaaret, hvilket opskaar hendes broder Peder Jensen opdrog paa stør, og siden blev indført udi hendes faders lahde, men hun siger ikke, at hendes fader eller Moder bød hende skjære over deeleet. 6te. Prov Ole Jacobsen blev efter Citantens begjæring fremkaldt og tilspurt, om hd. ikke saa at Jens Bleegen havde opmaalet Ageren, som hans daatter skulle skjære over Markesteenene og hen til vejen. Resp. jo han saa, at Jens maalede over Markesteenene hen til vejen, som blev skaaret efter. 15de Prov Ole Christophersen husmand ved Snaghol 56 Aar gl. vandt, at i fjor høst, da Vidnet skar paa Jenses Ager, og Jens fortellede Vidnet, hvorledes hans daatter havde skaaret ind over deeleet, bad tillige Jens at Vidnet ville see om det stække, som skaaret var, da fandt Vidnet samme stække at være paa det bredeste stæd 5 fod, men længden maalede hd. ikke. Det skaarne stække var skaaren imellem Markesteenene og vejen et stække need efter Ageren, men needentil stod Amunds enda uskaaret efter Markesteenene. Efter det som Vidnet kunde skjønne, kunde 3 Korn baand være skaaret ind pa Amunds Ager. 16de Prov Marit Engebrettsdaatter, 15de Provs hustrue 46 aar gl. vandt i ord og mening ligesom næst forrige hendes Mand vundet haver. 17de Prov Bertel Sveen, husmand under Fløgstad 47 aar gl. vandt,

at i fjor høst, da det var stevnet i denne Sag, fulgte Vidnet og Siver Snidker med Jens Bleegen hid til Amund, da Jens beskikkelsesvis tilbød Amund, at ville oprette ham den tilføyede skade, om den er skeet, samt svare ham tilbage de halve bekostninger, hertil svarede Amund, at naar Jens vil oprette ham hans Omkostninger og i andre tilfælde holde sig deele Contracten efterretl., da vil hd. være fornøjet, hertil svarede vel Jens, at hd. ville holde Contracten, men videre blev ej sluttet. 18de Prov Siver Snidker husmand under Arlien vandt i ord og mening ligesom næste Prov Bertel Sveen. Nimb sagde, at foruden at Jens Bleegen har tilbudt Citanten alle sine paa Sagen gjorde bekostninger saavel som villet tilstaae at betale de 50 rd. til Sognets fattige efter Contracten, saa er og denne Post, som de siste Vidner har forklaret om, uden for Stevnemalet, og derfor haaber at samme Vidner ikke vorde anseet. Holm sagde, at Contra Stevnemalet viser, at Jens Bleegen har stevnt Vidne om alt, hva som av Sagen herrøre, og i øvrig begjærede, at Retten ville umage sig ud paa Aastæden for at lade sig av Vidnerne udvise de omprovede stæder, samt samme selv tage i begranskning. Retten begav sig da ud for at imodtage av Contra Citantens Vidner deres udvisning, vi begav os da først hen til den omprovede Bek beliggende sønden gaarden og needrindende udi Amund Bleegens Agerjorde. Denne Bek, som nu var næsten tør, anviste Vidnerne Marit Friderichsd. Jøran Hagebakken og Lispet Olsd., med forklaring, at needen i den var udi deres tid i Bekken en liden Kulp eller opkastet grøft, hvor Vandet blev samlet, hvilke stæd de anviste at være lige for Amund Bleegens Korn lahde, nu var denne grav eller liden Brønd igjengroed ved tidens længde og ej igjenkastet med Villie, saasom ved at sondere grunden vi fandt intet tegn dertil. Lispet Olsd. Anviste og oven brønden den vej, som Amunds folk foer med Møgen, hvor provet er. Da dette var observeret begave vi Nord igjennem Jens Bleegens Agerjorde hen til den omprovede Tøft eller Tøftens ager, som tilhører Amund, for at erfare om bemte. Ager er siden deelingen udøget, Vidnerne Jøran Hagebakken og Peder Kirkerudmoen, efterat de have beseet Ageren, sagde at samme er visselig noget udøget siden den tid, de omprovet haver, men hvad siden Contractens sluttelse er skeet det er dem ubekandt. Vidnet Marit Fridrichsd. sagde, at av det hun saa, da Contracten blev sluttet, kd. hun ej andet see end at et lidet støkke øverst paa er ageren udøget, skjønt hd. ej kd. sige hvor meeget. Ole Jacobsen udviste og det støkke, som Jens sloeg ind paa denne Amunds Ager, nogle Maalstenger langt. I øvrig observerede vi at den omprovede Veet eller grøft imellem begge Agrene, saavel som de omprovede Tvertrær over Veeten vare endnu kjendelige, ligesom og Agerbakkene paa begge sider synlige. Endelig saae vi needsatte langs Toftageren 3 Markesteene staaende øverst paa Agerbakken, hvilke Markesteene Jens tilstoed at have needsat til Merker for Amund, at hd. hidtil maatte komme og ej længere, ligesom vi ej heller saa at Ageren nogen stæder var længre eller udover steenene forøget. Fremdeles begav vi os derfra til den stæd i Amunds Ager, hvor hans Korn blev opskaaret, der anviste Vidnerne Ole Christophersen og Marit Engebretsd. Længden av det støkke, som de udi sidstl. høst saa at være skaret ind over deele, samme støkke holdt ikkun 4 stænger. Efter at dette var observeret have ingen videre at udsige, ti begav Retten sig ind og oplæste for Parter og Prov denne Aastædens begranskning. Jens Bleegen sagde, at det er ikkun faae aar siden de ommeldte Markesteene bleve opsatte til hans eegen efterretning, Ole Jacobsen forklarede, at den av ham omprovede (avslet?) ind i Amunds Ager gikk efter den inderste eller norderste Kanten av Markesteenene. Derefter begjærede Holm Vidnerne Eedfæstede. Hvorefter alle de 18 fra Contra Citantens side avhørte Prov fremkom, og efter at enhver Provning var oplæst, med Eed og opragte fingre bekræftede enhver sin Provning at være sandfærdig. Hvorpa Holm producerede det i Contra Stevnemalet allegerede Tingsvidne og det av dem derudi anførte Zaison som hd. begjærede udi Acten indtagne oplæst etc. Da hd. Neml. Holm videre 1. maatte forestille Retten, om det i Rettelagde Situations Cart kd. være antagelig, siden Holm Jørstad som var eenfoldig bondemand samme haver forfattet da dog den allerunderdanigste Forordning udtrøkkelig befaler, at saadant Situations Cart skal

optages av kyndige Mænd, ti vel kd. Holm Jørstad i sin (?) være en brav og habil Bondemand, men hvortil hans kyndighed kd. strekke sig i saa betydelige Ting av noget, som er ganske ubekjendt, hvorfor Holm ville lade denne sin forestilling ankomme paa Rettens lovforsvarlige behandling. Hvorefter hd. 2. formede sin I Rettesettelse saaledes: hd. var av den formeening, at Retten tydelig og tilstrekkelig nok har erfaret med hvor liden føye og uden grund Citanten har reist denne Sag imod Jens Bleegen, som ikke i ringeste Maade er bleven overbevist forsetlig at have violeret Contracten, ti seer man her til de fra Citantens side førte Vidners udsigende da findes der ikke noget tilstrekkelig, som kd. fælde ham, ti hvad angaaer de 2de første Prov Hans Præsterud og Peder Bleegen, da foruden at de selv forklarer, at Jens erbød sig at ville give Amund saa meeget Korn igjen, som hans umyndige barn ham uvidende havde opskaaret, saa er og saadant end yderligere ved de 2de Beskikkelsesvidner Bertel Sveen og Siver Snidker bleven oplyst, hvorved Jens for at vise føyelighed, samt for at undgaae Process haver i Mindelighed villet Rette for sig. Hvad betræffer 4de Prov Lars Tostensen og 7de Prov Ole Jacobsen deres udsigende, da forklarer de vel, at der i 2de Høste var skaaret græs over den Bek som skiller Engum Brandrud og Halvorsrud, saa siger de dog derhos, at de ej veed hvem samme græs havde skaaret og altsaa henfalder den Post av sig selv, ti Jens Bleegen benægter (?) saadan Slot at have begaaet. Betræffende det 10de. Vidne Lars Olsen, der forklarer at Jens Bleegen skal have befalet ham at opkaste Amund Bleegens Skigaard, da foruden at hd. er (?) Vidne i denne Passus og altsaa hans udsigende efter Loven uefterretlig og ej kd. komme Jens Bleegen til Præjudice, saa Declarerer og Jens Bleege ej at have udgivet saadan befaling til Lars Olsen, hvorf. det er aabenbart, at hans Neml. Lars Olsens udsigende Retourneres paa ham selv. Angaaende 11te Prov Elie Olsdaatters Provning, da foruden at hun er beslægtet til Citantens hustrue og altsaa hendes Vidnesbyrd involable, saa maatte Holm desuden forestille Retten, at bemte. Elie Olsdaatters udsigende Conserveres Jens Bleegens hustrue som en ustevnt Person betræffende den omprovede Løvrispen. Hva 12te., 13de og 14de Provs udsigende betrefter, da har de vel forklaret, at naar Citantens Creature ere komne ud paa Contra Citantens Nordre deel av Agerjordet, ere de blevne drevne tilbage, men her bliver Qvæstionen hvem og efter hvis ordre saadan Repuls er ordineret eller practiceret, derom sagde Holm, forklarer disse Prov ej det ringeste uden alleene 14de Prov Gunild Madsd. siger, at Jens Bleegens børn saadant skal have gjort, dog maa hun derhos bekjende den sandhed, at saadant ikke skal av Jens Bleegen eller hans hustrue og altsaa, kd. saadant ikke præjudicere Jans Bleegen, særlig som dette Vidne er om sit udsigende blot alleene, desuden er og dette stød meget Tætgrændt, da denne omprovede Repuls kd. være gjort av andre paa Jens Bleegens hals. Hvad ellers de øvrige Vidners udsigende angaaer betrefvende Skifte og deele i Engelandene, Rødningen Halvorsrud og Brandrud, da holdt Holm deres udsigende usvarværdig, saasom hd. ansaae samme av ingen betydning. Herimod sagde Holm, har Jens Bleegen med de fra hans side førte Vidner tilstrekkelig bevist at Amund Bleegen særl. Hvad de 3die, 4de. og 6te. Post vedkommer Contra Stevnemaallet betrefver forsetl. haver krænket Contracten, hvorf. Holm paastoed, at Amund Bleegen vorde tilpligtet at lide, saavel efter Contractens lydende, som Lovens bydende samt at svare Omkostninger og Jens Bleegens derimod befriet for Amunds Søgemaal, hvilket alt hd. indlod under Domb. Retten fandt fornøden at tilspørge Contra Citanten Jens Bleegen og fuldmægtig om de kd. udi det indleverede Situations Cart anvise nogen enten Mangel eller Vildfarelse at de da samme vil anmelde, paa det at saadant nu ved Aastæden kd. Confronteres og beskrives? Holm Refererede sig til hvad som av ham des angaaende Protocollen tilført er. Nimb derefter forestillede Retten 1. Hvad det av Contra Citanten producerede Tingsvidne betrefver, da som samme er denne Sag aldeles uvedkommende, saa ville hd. alleene denne sinde Reservere Citanten til sin tid og stød at bevise, hvorledes med den derudi ommeldte Handling er tilgaaet, Neml. at baade Amund og Jens Bleegen vare saa drukne, at de derav intet kunde

erindre da de hjemkom; Men at det ikkun vare andre folk, som dermed skiftede. 2. Situations Cartet angaaende, da foruden at Jens Bleegen eller fuldmægtig ikke har kundet beskyjde samme for urigtig, saa haaber hd. at Retten bæst kd. skjønne paa, at endskjønt Holm Jørstad, som samme har forfattet, kd. være en Bondemand, hd. dog samme saaledes efter Forordningen har indrettet, at det ved Aastæden ganske er overensstemmende. 3. Hvad de i Citantens Hoved Stevnemaal paraabede Poster betreffer, da ligesom det allerede med de paa Citantens side førte Vidner og bevisligheder er godtgjort, hvorledes Citanten paa sin Ager og Eng og videre, som i Stevnemaaliet findes specificeret, av Jens Bleegen er bleven fornærmet. Saa Refererede hd. sig til Citantens Stevnemaal, førte beviser og forhen gjorde paastand des angaaende. 4. Hvad de i Contra Stevnemaaliet paaankede Poster angaaer, da foruden at samme er uden grund, saa hjembler Contracten Citanten (1) Bekken, som Jens Bleegen har paastevnt, og (2) Agerjordet, saa at Jens Bleegen sig derav intet kd. tilegne uden Vand til sine Creature om Vaaren, naar de staaer paa Baasen, foruden at Jens Bleegen ikke beviste at Citanten har udnyttet sin Ager over de av Jens selv opsatte Markesteener, men at Citanten derimod har godtgjort, at Jens har needlagt eendeel av hans Korn langs needover Ageren. (4). Er det bevist med de paa Contra Citantens side førte Vidner, at de av Vildelse og uden Citanten og Hustrues Vidende har indhøstet en liden Kjemme Høe, som paastevnet er, hvilket Citanten endog trøster sig med Eed at bekræfte at være skeet uden hans ordre. (5) har Citanten bevist med eendeel av Jens Bleegens Vidner, at hd. ej har drevet over Jens Bleegens jorde til Holen med fleer Creature end sædvanlig, langt mindre, at Creaturene har tilføyet Jens Bleegen nogen skade. (6) At Jens Bleegen ikke har bevist, at Citanten har haft fleer fremmede eller kjøbte Creature end Jens Bleegen, men at Neml. Citanten ligesaa vil have indtaget og kjøbt fremmede Creature, som paa Engene har havnet, endskjønt Citanten endog har bevist, at hd. foruden Bleegen har haft Engelandet Holen til medbrug og saaledes derpaa om høsten har havnet. Dernæst hvad Jens Bleegens Daatter Inge Jensdaatters forklaring anrører, da haaber Nimb, at samme ikke av Retten vorde anseet uden som en paagjeldene i Sagen følgel. Lovens 1ste bog 14de Cap. 17de og 18de Art. Desforuden er det endog bevist, at Jens Bleegen selv har opmaalet Ageren for hende forbi de av Retten eengang opsatte Markesteener, samt at bemte. Jens Bleegen ikke i rette tid har rettet for sig eller søgt med Citanten derom at blive foreenet men hjemkjørt det av Daatteren opskaarne Korn og derefter gjort sig ond paa Citanten og hustrue, fordi de ham derfor tiltalede. Altsaa haabede Nimb, at Retten paa ingen av de i Contra Stevnemaaliet anførte Poster Reflecterer. Holm Raporterede sig til sit forrige med dette korte tillæg, at saasart det var passeret, at Jens Bleegens umyndige barn havde opskaaret Kornet, har Jens Bleegen strax søgt at rette for sig, desuden er der og ikkun ført et Vidne paa , at Jens Bleegen skal have maalet Ageren over deele, og derimod har Amund Bleegen langt fra ikke søgt at godtgjøre Jens Bleegen det førte, som hd. sig havde bemægtiget, hvorom Contra Stevningens 4de Post ommelde. Nimb svarede, at naar Retten overvejer Vidnernes forklaring, saa kd. derav erfares, at Jens Bleegen har budt Amund tage det Korn, som hd. har ladet opskjere i den henseende, at hd. derved skulle forgribe sig og tage sig selv til rette, paa det at de begge kunde blive lige Sagskyldige, dernæst hvad det benævnte høe betreffer, da formoder hd. at det ikke kd. paastaaes, at Citanten samme skulle gjengjelde da han hende var budende, at hans folk noget havde høstet uden hans eegte ej heller hvormeget det var. Videre havde ingen av Parterne i Sagen at anmelde. Thi blev Eragtet, formedelst (?) efter optages Sagen til Dombs til i morgen tilig. Næste Dags morgen den 31te Juli blev udi Sagen, som Amund Bleegen fører imod sin Naboe Jens Bleegen paa Aastæden av os samtlige saaledes enstemmig Dømbt og Afsagt. Efterat gaarden Søndre Bleegen, som udi formaals tider har ikkun været et Aasæde, var udi aaret 1736 bleven solgt og skjødet til Citantens formand avgn. Nils Bleegens Moder og Jens Bleegen til enhver den halve deel Neml. 1 Hud 9 skind, skeer det næste Aar derefter Neml. 1737 den 21de September, at bemte 2de Ejere Nils

og Jens Bleegen indgav ordentlig for Retten et formelig forlig, hvorved Citantens Søndre eller øvre Part blev Separeret fra Contra Citantens Nordre eller Needre Part, saavel i henseende til Ager som Eng med Clausul at Agerjordet skulle begge holde indhegnet og ingen fællesskab have udi, Men SlotEngene skulle ligge indhegnede til fælles havning for dem begge, men særdeles Slot for enhver i sær. Ikke des mindre har dog Jens Bleegen tid efter anden siden ovenbemte. Aar 1737 overtraad dette sit indgaaede Forlig udi endeel Poster, som er det, for hvilket hd. nu av Citanten søges og efter Provemaals forklaring og udvisning, samt efter det, som Retten øjensynlig ved Aastædens begranskning har erfaret bestaaende ud. 1. Har Jens Bleegen udi næst forgangne Aars Høst ladet opskjere av Citantens Ager udover deele et stække, som ved opmaalingen holdt 15 maaltstenger i længden og 1, 3, a 4 fod i bredden, skjønt Markesteenene vare synlige, og samme opskaarne Korn indhøstet. 2. Indhegnet 2de smaa Engestøkker av Amunds Agerjorde op ved husene og samme lagt til sin forrige Fæehus Toft. 3. Tilstengt Amunds vej til Stabur, Kaalhage og Brønd ved et Leed med skytler som er besværlig at op og igjenlukke. 4. Forsømt i tide at istandsette sin del av gjerdet imellem begges Agerjorde og saaledes ved udjagen holdt Citantens Creature fra sin Lod, men derimod havnet med sine Creature paa den andens Part. 5. Indlagt Slot Engen Baklahde Enget til sit Agerjorde ved at needsette Agerjords Haffælden saaledes, at tillige derved av Citantens Eng Branrud er undtagen, hvorved Amund Bleegen alleene er betagen Havning paa udEngen Baklahde Enget, men end og har mistet et stække av sin Eng Branrud baade til Slot og Havn. 6. Indhegnet udEngen Lille Halvorsrud, der oprudt eendeel Ager og samme holder indelukket fra udEngen, som burde ligge ude til fælles Havning. 7. Paalagt en Haffælde imellem udEngen Halvorsrud, som er hans eeg, og Vesle Hagen, der er Citantens, med hvilke Haffælde den i Contracten stipulerede Fællesskab i henseende til Havningen paa Slot- Eller Ud-Engen ligeledes er bleven indskrenket og hindret. 8. Overskredet delet i Rødningen ved at slaae græs og samme indhøste av Citantens søndre del. 9. Indlagt eendeel av Kalvløkken, hvilken, som udelt burde ubeskaaret være fælles for begge og 10. Indhegnet et stække Eng av Kirkejordet og samme lagt til sit Agerjorde, hvorved Citanten er endog betagen den fælles Havning, som Contracten hjembler samme at nyde i heele Kirkejordet. Herimod har vel Jens Bleegen med Contra Stevning søgt at gjøre Amund ligesaa (?able?) og skyldig udi Contractens brydelse formedelst eendeel udi Contra Stevnemaalet opregnede Poster, men da det er saa langt fra, at Jens Bleegen ved sine Vidner har kundet noget av alle Posterne bevise, at hd. jo meeget meere selv derved har lagt for Dagen sit eeg for en Naboe uanstændige forhold imod Citanten udi adskillige tilfælde, Saa kd. Retten ej ansee de udi Contra Stevnemaalet opregnede Poster for andet end ubeviste og ubetydelige Paaskud, der saa meeget mindre ere kraftige til at opløse den eengang sluttede Contract, eller løse Jens Bleegen fra den forbindelse, hvilken hd. selv for Retten indgaaet haver, som samme Poster ere til dels uden for Contracten og Sagens anlæg, Concernerende andre Poster der ej eegentl. vedkomme enten Contract eller Hoved Stevnemaalet. Ti kjendes for Ret, at den i Rettelagde og udi Aaret 1737 den 21de. September sluttede DeleContract bør i alle Maader holdes og ved Magt at stande, følgel. bør alle de imod samme Contract av Jens Bleegen gjorde forandringer og forgribelser Redresseres og bringes tilbage til sin rette stand ved det at 1. Jens Bleegen under Needkastelse bortfører sine Indhegninger ved Slot Engene BaklahdeEnget, Lille Halvorsrud, Vesle Hagen, Kirkejordet og Kalv Løkken, hvilke 4 første Enge skal ligge ude til fælles Havning for begge Parter og den siste neml. Kalvløkken, som udeelt være i alle Maader til fælles Brug, indtil den paa lovl. Maade delt vorde. 2. At av Aarbytte Slotterne og Rødningen som siden Contracten ere blevne opryddede, enhver skal beholde sin hidtil brugte deel saavel hvad skoug som Høeavling angaaer, dog Havningen er fælles. 3. At Kirkejords Sveen, som ligeledes siden 1737, da Contracten blev sluttet, er bleven opryddet, skal tilhøre begge Parter til liige Brug og Benyttelse i alle tilfælde. 4. Bør Jens Bleegen ligesaavel som Amund

Bleegen vedligeholde sin del og av gjerdet imellem deres Agerjorder efter Markesteenene under Lovens Brøde. 5. Bør Jens Bleegen holde Citantens vej til Stabur, Kaalhage og Brønd der udi Jenses Agerjorde er beliggende, aaben saaledes at det indrettede og paastevnte Land borttages og i den stæd en beqvem Port eller Grind indsettes. 6. Bør Jens Bleegen igjen udlegge av sin indhegnede Fæe Hus Toft 2de smaae støkker av citantens Agerjorde som hd.indlagt haver, og til den ende forandre sit (?) gjerde efter de nu av Retten opsatte tegn og Pæler. Endel. 7. bør Jens Bleegen før paaført Injurie ved Kornets avskjæring forvoldte skade ved det mod Contracten oprettede gjerde og hvad derav Depanderer samt foraarsagede Omkostninger ved denne Process betale til Citanten Amund Bleegen i alt 50 rd. og desuden bøde til Justice Cassen 2 rd. samt til Sognets fattig Casse 2 rd. som alt efterkommes og udreedes bør 15 dager efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Lovens tvang ved Execution.-

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 12.09.1749, fol. 163b:

Ao 1749 dend 12te September blev det Almindelige Sommer Sage og Skatte Ting holden for Faabergs Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid.og Retten betjent med Efterbemte. 8 Eedsvorne LougRettes Mænd Navnl.Christen Kirkerud, Thord Bleegen, Christen Gruen, Jacob Jungerud, Peder Bleegen, Ole Gustum, Ole Lund og Arne Ulleland, Overværende Kongl. Majests. Foged Sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først blev Oplæst De publicque Documenter, som paa Næst forrige Gusdahls Ting extraheret findes.

Dernæst Almuens Breve Neml.

1. Erich Holme og Christen Smedserud deres Declaration til Peder Storberge angaaende eendeel (?) Hannem udførte ærerørig snak dat. 26de August 1749.-

2. Skiftebrev paa Koxlien efter avg. Peder Olsen, Hvor boet ejede gaarden Koxlien skyld. 6 skind anseet for 224 rd. som dels i gjeld dels i Arv blev udlagt. Passeret d. 4de Juni 1749.

3. M. Nimb og Naboe paa Skougen deres Beskikelse til hr. Ziegler og Naboe i Aalsbygden angaaende, at Mesnen Elven er ret dele Linie imellem disse og ham av dato 14de Juli 1749 med paastevnt svar av 14de Juli og 3die September 1749,

Jacob Svendsen i Dahlbye med hustrue Anne Svendsd. fremstoede begge for Retten og sagde, at siden de udi deres Alderdom ej ere med nogen lifs arving bleven begavede, som deres udi paakommende skrøbelighed sig dennem til fremfødsel kunde antage, Saa har de vel allerede udseet sig en fremfødselsmand Navnl. Svend Jacobsen, som er Jacob Svendsens Naturlige Søn, Men for tillige at opfylde Lovens Bydende udi 5te Bogs 1ste Cap. 9de Art., Saa ville de ved at i forvejen Lovbyde sine (?) Midler av løst og fast til den ende, at saafremt nogen av deres nærmeste Arfr. ville sig dennem til fremfødsel antage paa samme Vilkaar som Svend Jacobsen, at de sig da (?) eller i Mangel derav ej fortryde paa at de med bemte. Svend Jacobsen Contraherer, ligesom Loven dennem bevilger. Efter udraab mødte ingen. Jacob Svendsen med hustrue begjærede dette som et Tingsvidne beskreven.

Harkild Wedum tilligemed Myndling Erich Larsen 13 aar gl.fremkom og sagde, at hd. Navnl. Erich Larsen formeener sig at være Odels berettiget til den halve gaard Sørhoven Op i Gaard, som nu beboes og bruges av Ole og Lars Sørhoven, hvilken halve gaard tilligemed halve Parten udi Pladsen Gjetestad, hans fader avg. Lars Larsen har ejet og brugt udi (hærntl.?) tid. Ti Lyses herved hans Odels Ret til bemte. halve gaard og Plads og tillige anmeldes hans forfald og PengeMangel. Da de i øvrigt forbeholdes hans indløsnings Ret udi alle lovl. tilfælde. Hvorom Harkild Wedum begjærede Tingsvidner.

Procurator Nimb Edskede igjen udi Retten den Opsatte Sag, som Citanten Ole Nilsen Feldbereeder har reist imod Jørgen Feldbereeder fordi hd. Citanten har slaget og ilde behandlet. Derhos hd. indgav den i Sagen passerede Lovdags beskrivelse av 16de Juni sidstl. Oplæst etc. Jørgen Feldbereeder mødte og tilstoed Lovdagens lovl. forkyndelse. Derefter Nimb begjærede de forelagde Vidner paaraabte og avhørte, av hvilken mødte Henning Wingnes med hustrue samt Christen Wingnes og Halvor Wingnes, blant hvilke præmissis præmitendes, fremstod Citantens 2dre. Prov Henning Wingnes en gaardmand i bøygden avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. Vinter noget silde paa Slæde føret var Citanten Ole Feldbereeder en dag ved Middagstider udi Citantens hus paa Vingnes, hvor hd. ej saae, at have skadet noget, samme Dags Aften, da folk var færdig at gaae til Sengs, kom Ole Feldbereeder gaaende atter ned til Vingnes, da saae vidnet, at Oles høyre Øye var blaat og noget blodig, hørde og at Ole sagde at Jørgen Feldbereeder have tilføyet ham denne skade, men enten det er sandt eller ikke, det saa eller veed Provet ikke. Paa tilspørgende svarede Provet at hd. ej veed hvor Ole var den omprovede Dag, enten hos Jørgen eller andenstæds. Fogden paa Justitsiens Vegne tilspurte Vidnet, om hd. ej heller havde hørt Jørgen Feldbereeder at have tilstaaet at have givet Ole det blaa og blodige øye? Resp. aldrig.- 3. Prov Anne Vingnes hustrue til Henning Vingnes vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom næste Prov hendes Mand fremført haver. Paa Jørgen feldbereeders Vegne, som selv for Retten nærværende, var tilstæde Procurator Holm, som sagde, at ligesom Jørgen Feldbereeder ikke veed sig i Sigtelsen skyldig, den og Ole Feldbereeder ej endnu har kundet Legitimere, saa dog har Jørgen Feldbereeder dels for at legge for en Dag Ole Feldbereeders Opførsel imod ham dels og for at nyde Represalier for paaførte ugrundede Søgemaal begagnet Sagen med skriftlig Contra Stevning av 21de. August sidstl., den hd. producerede og blev Oplæst etc. Nimb svarede til Sr. Holms tilførte Protocollation, at de beskyldninger som Citanten i sit Hoved Stevnemaal allerede dels er oplyst og dels ved endnu uavhørte Vidner kd. blive avbevist, men hvad den av Sr. Holm indgivne Contra Stevning anbelanger, da tilstaaer Nimb vel, at den for Citanten er bleven forkyndt, i den stand den befindes, men foruden at Jørgen Feldbereeder i samme Contra Stevning har brugt endeel nærgaaende Expressioner, som Citanten Reserverer sig til tid og stæd at paatale, saa har hd. og derved indkaldet Vidner om saadanne Poster som efter hans formening er uden for Hoved Stevnemaalet og Citanten ikke indstevnet at paahøre saadanne Poster, men alleene saa løselig derom moveret i bemte Stevnemaal, altsaa var Nimb av saadanne Aarsage beføjet at protestere imod bemte Contra Stevnemaal og paastaaer, at samme maatte vorde avvist. Holm svarede, at Alting vil ankomme paa Vidnernes udsigende, Sagens Pcedure og Rettens Kjendelse. Nimb næst at Reservere sig til sit forrige sagde, at Jørgen Feldbereeder har vel indstevnet Vidnerne til disse poster at forklare, men ikke stevnt Citanten at paahøre, hvilket hd. endnu som før haabede, at Retten overveje. Holm sagde, at naar Retten Considerer Contra Stevnemaalet samt Confronterer det med Hoved Stevnemaalet, vilde hd. formode, at den av Citantn fremsatte Exception av sig selv hensvinder. Eragtet. Retten finder i forevejen intet udi Contra Stevnemaalet som kd. fortjene dets avvisning, ti tillades Contra Citanten sine Vidner at føre. Nimb begjærede de øvrige 2de Vidner avhørte. Derefter fremstod 4de Prov Christen Vingnes Soldat, avlagde Eed og vandt i Ord og Mening ligesom de 2de næst forrige med dette tillæg, at den Løverdags, da det før omprovede skulle passeret, var Vidnet henimod Aftenen udi Jørgen Feldbereeders stue, da sad begge Parterne baade Ole og Jørgen og spillede Kort, noget derefter kom Ole til Vingnes, da hd, saa ud som forhen provet er, da Ole tillige forlangede av Provet og Halvot Vingnes, at de vilde følge ham til Jørgens Stue, da de der komme bankede Ole paa Dørren, som var tillukt inden til, og alting var stille inde, til denne Banken blev ej oplukket ej heller noget svaret til Oles raaben om at lukke op, da sagde endelig Ole disse Ord: Du Navnl. Jørgen, sover hart, ja sov ikkun, du skal sove din sidste Søvn. Derpaa forlode de samtl. stæden. Næste Dag, som

var Søndag, var Vidnet tilligemed Ole Feldbereeder og hans hustrue Blondine atter udi Jørgens hus, da hørde Provet, at bemte. Blondine beskyldte Jørgen for at have slaget hendes Mand, men Jørgen nægtede det aldeles og sagde, at hd. verken har slaget hendes Mand eller nogen. Det samme svarede og Jørgen til Oles Spørsmål. Paa tilspørgende svarede Provet, at den omprovede Søndag visede vel Ole Feldbereeder Vidnet noget paa Jørgens Dør, som hd. sagde var blod, men Vidnet saae det ikke saaledes. 2. At Poul Lervigen, som er Citantens 1ste Prov er interessert med Citanten udi een og den samme Stevning. 5. Prov Halvor Vingnes Soldat, vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom næst forrige Prov Christen Vingnes, undtagen hd. var ej med Løverdags efter Middag og saae at Ole med Jørgen spillede Kort. Paa den 2den Qvæstion svarede dette ligesom næst forrige Vidne. Derefter Nimb gjorde følgende paastand og Irettesettelse, at da dette Vidnes forklaring paa Citantens side er bevist, at den Indstevnte Jørgen Feldbereeder i sit eeget Hus har overfaldt Citanten med Hug og slag, saaledes, at hd. derefter er bleven befunden blaae og blodig, samt at bemte. Jørgen Feldbereeder derefter hd. indelukket sig og sine Dørre tilstengt, fordi Citanten med Vidner ham har villet beskikke om den av ham forøvede Overlast, hvorf. at saafremt bemte. Jørgen Feldbereeder ikke denne Sigtelse trøster sig med Eed at fralegge, hd. da av Retten vorde anseet efter Lovens 6te. Bogs 7de. Cap.6te. Art., samt at betale ham de paa denne Sag forarsagede Omkostninger. Til den fra Ole Feldbereeders side gjorde Irettesettelse svarede Holm saaledes: At som Ole Feldbereeder ikke (Lov?) har Legitimeret sin Sigtelse, Saa bliver det aabenbar ret og sandhed at Jørgen Feldbereeder vorde for samme Sagesløs hjemfunden. Ti hvad angaaer den paastaaede Eed, da haver Man først Lovens klare bydende, at den, der sigte skal bevise. 2. Er ej heller Sagen av den betydenhed at den menterer Eed og 3. Om end saa var, er saadan paastand udenfor Hoved Stevnemaalet, derimod sagde Holm, har Jørgen Feldbereeder med 2de Eenstemmige Vidner tilstrekkelig godtgjort, hvorledes Ole Feldbereeder en Løverdags Aften ved Senge tid haver anfaldt hans hus og tillige imod ham Navnl. Jørgen brugt needsettelses Ord saaledes som Protocolen det udviser, da det nu falde strax i øinerne at Ole Feldbereeder for saadan sin adfærd er Culpable og derfor over ham paastoed straf ved forvoldte Processens Omkostninger. Nimb endnu forestillede Retten, at Citantens 1ste Vidne har seet halve gjerningen, hvorfor Contra Citanten nu sigtes; Citantens andre Vidne endog strax efter denne gjerning sig tildrog, har seet ham blaa og blodig, og altsaaa da haver saa klare Omstændigheder i Sagen, at Contra Citanten derfor følgelig Loven med eed mødte purgere sig eller med Domb efter den allegerede Lov ansees. Det øvrige ommeldte er uden for Sagen og Stevnemaalet. Holm sagde, at ret endnu er intet videre, ti Refererede hd. sig til sit forrige. Fogden fandt fornøden paa Justitsiens Vegne kortelig at sige, at Retten formodentlig udfinde, det Sagen er Oplyselig nok med det eene førte Vidne om at Jørgen Feldbereeder har slaget Ole Berg blodig, sønderrevet hans Klæder, maa dermed Confronteres, de andre om at hd. var frisk og før nylig førend hd. gikk til Ole Feldbereeders hus, altsaa paastoed hd. Domb over bemte. Jørgen Feldbereeder til Bødes udreedelse for Slagsmaal og Klæders sønderrivelse. Hvad angaar det Ole Feldbereeder skal have sagt og ligesaa undsagt Jørgen med de Ord hd. skal have sin sidste Søvsn, da overlod hd. til Retten om ikke samme ogsaa med straf bøde bør forsones alt til avskyelig Exempel for andre. Holm vedblev (?) sin forhen gjorde Protocollation, hvorudi Dommeren finde svar paa Fogdens paastand saavit Jørgen Feldbereeder betreffer. Nimb svarede, at det med de førte Vidner ikkun skal kd. bevises, at Citanten har undsagt Jørgen, men at hd. alleene har talt om eller meent, at hd. sov sin sidste Søvsn. Holm sagde, at naar Retten Considerer de Ord, som Ole har brugt imod Jørgen, befindes der i samme en tydelig og aabenbar undsigelse som hd. formodede Retten anseer strafskyldig, særlig da saadant er skeet aftenen til en Søndag. Nimb Refererede sig til sit forrige. Videre havde ingen at tilføre. Ti blev Eragtet. Sagen optages til Dombs til i morgen tilig,

Ole Poulsen Berg i fra Toten mødte og indleverede sit imod Jens Pedersen Bleegen her av Faaberg udfærdigede Skriftlige Stevnemaal av 18de Aug. sidstl. Oplæst etc. Jens Bleegen mødte og tilstoed Stevnemalets lovl. forkyndelse. Hvorefter Ole Berg indleverede et indlæg av 9de Sept. sistl., som blev Oplæst etc. Ligeledes indleverede hd. det passerede udi Odels Sagen Oplæst og Acten vedhæftes. Endelig begjærede hd. sine Vidner avhørte, som mødte og præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Jens Jørgen Edman Conditionered hos Sorenskriver Ziegler avlagde Eed og vandt, at en Dag udi October Maaned næstavvigte Aar 1748 passerede det paa gaarden Lysgaard her i Sognet, at der fra Citanten Ole Berg og Jens Bleegen blev sendt Bud til Vidnet om at høre paa deres forlig i Odels Retten til gaarden Bleegen, hvorpaa Vidnet gikk ind til dem og da udi Ole Michelsens nærværelse, der tillige var indkaldt, hørde og saae, at Jens Bleegen frivillig og ædru blev med Citanten Ole Berg saaledes foreenet, at Jens Bleegen skulle betale til Ole Berg for deres havende Odels ret til Jenses gaard Bleegen Courant 142 rd. og det promte paa Toten til næste (Christiania?) Mærket 1749, hvorimod skulle Ole Berg hjemble Jens hans paaboede gaard Bleegen saaledes 1. at udi skjødde skulle indføres de 560 rd. som hans forrige skjøde lyde paa. 2. Approbere Jenses forbedringer paa gaarden efter sidste besigtigelse beløbende 87 rd. og endelig indføre i Skjødde de forbemte 142 rd.. Saadant Skjøde skulle Ole Berg give Jens paa hans gaard Bleegen. Herom bleve de som forbemeldt forligt, og paa dette forlig gave hinanden deres Hænder. 2de Prov Ole Michelsen (Roi?) tjener paa Lysgaard 25 aar gl. vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom næste Prov vundet haver saasom hd. av begge Parter blev tilkaldt at være Vidne til dette forlig. Ole Poulsen Berg paastoed Domb efter sit indlæg. Jens Bleegen sagde, at hd. finder fornøden at begjære Sagen udsat til næste Ting til foruden Messures tagelse fra sin side. Citanten protesterede imod udsettelse og paastoed Domb. Eragtet. Efter Jens Bleegens forlangende beroer Sagen til næste Ting, da hd. atter møde uden videre Varsel.

Christen Ravneberg anmeldte til dette Ting at have ladet indstevne Jon Hougen fordi hd. med Hug og slag Citanten skal have begagnet og behandlet, hvorom at anhøre Beviis av Vidner samt Lide Domb til undgjeldelse efter Loven og at svare Omkostninger. Indstevnte Jon Hougen mødte ikke efter paraabelse, hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmand Simen Fliflet og Jon Haagensen Endelig avhjemblet Stevnemalets lovl. forkyndelse. Citanten begjærede sit nu mødende Vidne avhørt Navnl. Guttorm (Fur?) avgn. Gaardmand som avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. Sommer noget før Slaataannen passerede det udi et Barsel paa gaarden Hougen, at som Sagens Parter tilligemed Vidnet, Lars Restad og Thomas Lien staaende ude paa gaarden og havde noget Drikke for sig, sprang Jon Hougen, som var drukken, uden at sige noget til Christen Ravneberg, greeb ham an i Brøstdugen, som hd. sønderrev, hvorefter de begge faldt til jorden og efter faldet tullede omkring need over en steenrøs, under dette saae Provet, at Jon luggede Christen, samt at Christen ingen Modstand gjorde, men lod de tilstædeværende at drages til Minde. Citanten begjærede Sagen udsat til næste Ting, for at føre flere Vidner, og at Jon Hougen maatte plejes med Lovdag. Eragtet. Sagen beroer til næste Ting, hvortil Jon Hougen forelægges Lovdag at møde med tilsvær i Sagen under paafølge efter Loven

Amund Roland anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet indstevne Jon Grønlien 1. fordi hd. udi en folkeforsamling, havde tændt ild udi Citantens haar, og 2. fordi hd. vil holde det Veddemaal, som de samme tid indgik, derom at anhøre Vidner og lide Domb efter Loven samt at svare Omkostninger. Jon Grønlien mødte ikke efter paraabelse, hvorf. Stevnevidnerne Ole Kitlien og Jon Haagensen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Citanten forlangede sine tilstædeværende Vidner avhørt, av hvilke præmissis præmittendis, fremstoed 1ste. Prov Svend Rindahl 19 aar gl. avlagde Eed og vandt, at ved Taksigelses Fæstens tider sidstl. paa gaarden Rindahl her i Sognet indkom Jon Grønlien og

Tingsvidnet slettet og beskrevet. Jens Bleege lod ved fuldmægtig ligeledes Tingsvidnet beskrevet under Reservation av hans rettsl. Paatale.

Fogden anmeldte, at have ladet stevne til dette Ting Rasmus Olsen og Marit Svends. Sørhoven til Bøders udreedelse efter Loven for begangne Leiermaal. Marit Svendsd. mødte og tilstoed lovl. Varsel samt Sigtelsens rigtighed. B.Lensmand Simen Fliflet og Torger Ersgaard avhjemlede over Rasmus Olsen, som og mødte Stevnemalets lovl. forkyndelse med Eed, og tillige under Eeden forklarede, at da de stevnte Personer for hans Moder paa Lysgaards Ejendeeler og (?) sig, lysede hd. Navnl. Lensmanden Arrest over hvad Rasmus Olsen kunde eje, hvilket Moderen sagde var ej under hendes forvaring. Fogden sagde, at da det indstevnte qvindfolks nærværende Forfatning er Bevis nok udi Sagen, og den indstevnte Rasmus Olsen ikke har kundet modsige, at hd. jo har besvangret hende, endskjønt hd. ikke møder, saa paastoed hd. Domb uden Opsettelse, saasom Personen agter av Bygden at begive sig. Eragtet. Retten finder ej ved Loven tilladt at nægte Rasmus Olsen, som endog møde Lovens Beneficium, at hannem jo forelægges Lovdag til næste Ting og Sagen at tilsvare under Domb, da og Marit Svendsd. uden videre Varsel møde.

Fogden begjærede LovRettets og den Tingsøgende Almues svar paa efterfølgende Poster 1. Om de veed at Matriculen i dette Aar noget er tilfalden for nogen Nye Matriculeret Gaarde-Part eller forhøjet Gaard udi sin forrige Skyld eller og for noget andet. 2. Om Jordebogen er tilkommen noget for enten Souger, Qværner, Fjeldskatter, Fiskevande eller deslige. 3. Om her i Sognet er funden dette Aar nogen forbudte Boeslodde, noget arveløst og forbudt Odelsods, nogen Bøder for Vold, Slagsmaal eller andet, Nogen 6te og 10de Penge for uden Rigs førte Midler eller forlovs Penger for Arvs Avførsel til fremmed Gods. 4. Om de veed at nogen fuldkomne Elsdyr enten ere skudt eller nogen med Huderne derav til hannem ere fremkomne for samme til hans Majests. Tjeneste at avhende følgel. Hans Majests. Allernaadigste Forordning, og Endelig 5. Om her i Sognet opholde sig nogen Peber-Svenne og Leedige Karle som ikke haver stadig Aars tjeneste, Bønder Sønner, som bruger Handling med Hæste, Slagtefæe eller andre Vahrer, hvilke efter Skattebrevets tilhold ere pligtige derfor at skatte til Kongen? Almuen og LougRettet svarede til 1ste Post at Matriculen er slet intet her i Sognet udi dette Aar tilkommen. Til 2de Post ligeledes slet inte. Til 3die Post At verken Boeslodde eller nogen slags Bøder er falden uden alleene at en gift Husmand Navnl. Christen Olsen for Hor i Ægteskab er bleven tildømt at bøde sit Gods og Midler efter yderste formue og de 2de Personer Amund Roland og Jon Grønlien for Slagsmaal til sammen tilfundne at bøde begge tils. 9 rd. for hver den halve Part 4 ½ rd. til 4de Post, at her hverken Elsdyr er skudt, ej heller nogen saadanne Huder Fogden er præsenteret og endelig til 5te Post angave de følgende Neml. 1. Lars Lilleberge. 2. Soldat Siver Nilsen Præsterud 3. Erich Kolsveen halv tjeneste 4. Christen Snedker. 5. Engebret Christopher Lille Ulleland halv tjeneste 6. Halvor Midtjørstad Soldat. Fleere vidste de ikke. Fogden begjærede herpaa Tingsvidner til belæg ved sit allerunderdanigste Regnskab.

Til Lov Rettet for næste Aar 1750 blev udnævnt Holm Nordre Jørstad, Ole Mellum, Simon Midtjørstad, Ole Midtjørstad, Peder Øvre Jørstad, Anders Øvre Dahlen, Amund Øfstedahl og Arne Needre Dahlen,-

Næste Dags Morgen d. 13de September blev Sage Tinget Continueret og da udi Sagen, som Ole Feldbereeder fører imod Jørgen Feldbereeder saaledes dømt og Afsagt. Vel har Citanten Ole Nilsen Berg eller Felbereeder med Lovgyldige Prov bevist, at hd. som udi sidstl Vinter en Løverdags Middag kom til gaarden Vingnes uskad, kom igjen samme Dags aften imod Sengetid til samme gaard med et blaad og noget blodigt Øye, som hd. foregav, at Contra Citanten Jørgen Feldbereeder havde tilføyet ham, hvilket dog bemte Jørgen Feldbereeder næste Dag, da hd. derom blev beskikket, nægtede og endnu benægter; Men til dette sidste at bevise har Citanten ej kundet føre uden eet Vidne Navnl. Poul Lervigen, paa hans eene Provemaal.

Retten imod Lovens 1 Bogs 17de Cap. 1ste Art. saa meeget mindre kd. Reflectere, som det tillige er oplyst, at samme Poul Leervigen sammen med Interessent udi Ole Feldbereggers Stampe, haver med hannem Felles næring og interesse imod Jørgen Feldberegger. Herimod har denne Navnl. Jørgen Feldberegger med eenstemmige Prov bevist, at Citanten, da hd. ovenbente. Løverdags aften besøgte Jørgens iboende hus og samme med banken og raaben om at lukke op forgæves begagnede, har tillige sagt til og om Jørgen disse tvetydige Ord: Du skal sove din sidste Søvn, siden videre at tilkjendegive sin Meening, og dog persisterer Ole paa Satisfactions erholdelse over Jørgen. Efter saadanne Omstændigheder kjendes for Ret at Jørgen Feldberegger bør for Citantens videre tiltale i denne Sag frie at være, og desuden Nyde av Citanten Ole Feldberegger denne Processes Bekostning erstattet med 3 rd. som udreds bør 15 dager efter denne Doms lovlige forkyndelse under Nomb.

oo 00 oo

Dalby i Fåberg 10.10.1749, fol. 174a:

Ao 1749 dend 10de October blev Retten udi følgende Aastæds tvistighed sat paa den gaard Dahlbye i Saxumdahlen til Faabergs Præstegjeld tilliggende og tillige betjent med eftermeldte 6 Eedsvorne LougRettesmænd Navnl. Jens Bleegen, Thord Bleegen, Engebret Ellingsberg, Peder Bleegen, Amund Bleegen og Arne Christensen Ulleland, hvilken sidste, Amund Bleegen befandtes noget beslægtet til Parterne, trådte ud og i hans stæd satte sig Arne Pedersen Ulleland. Hvordan mødte for Retten Jacob og Erich Dahlbye, som fremlagde deres skriftl. Udfærdigede Stevnemaal av 12te September sidstl., hvorved til denne berammede tid og stæd er indkaldet Peder Lien for en fornærmelse, som denne har tilføjet Citanterne paa deres udmark og hjemhavn efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmand Simen Fliflet og Ole Axelsen med Eed og opragte fingre avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse for samtl. paagjeldende, angrændsende og Provene, saa mange som udi Stevnemalet findes inddragne. Peder Lien tilligemed Anne Qvahl med Lovværge Erland Grønlien og Iver Traasæt som Værge for hendes umyndige barn, samt Arne Aspaasen Peder Kindlien og Johannes Hovland mødte alle og tilstoed lovl. Varsel. I øvrig sagde Peder Lien, at den haffælde, som paastevnt er, formeener hd. er lovl. paalagt, og derfor ej vil den tilbage tage under Domb. Citanten forlangede sin Vidner avhørte, som mødte Ole Mogensen, Christen Mogensen, Kirsti Thomesdaatter, Kari Thomesdaatter, Ole Mogensen ved Qvahl og Marit Thomesdaatter ved Dahlbye, desuden Ole Pedersen ved Mong, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende, hvorefter fremstoed 1st Ole Mogensen Almissem Lem paa Frujordet 64 aar gl. ubeslægtet til Parterne, alleene, at hans broder har til ægte Moster til Erich Dahlbye, vandt, at hd. som er fød og opfød her paa gaarden Dahlbye og i øvrigt vært sin tid her i Bøygden, hd. veed og aldrig andet har hørt, end at den Lie her sønden for hvor nu den paastevnte haffælde er lagt, og som strekker sig oven gaarden Lien, denne Lie eller Mark har været holdt og brugt for felles hjemmark, for gaardene Dahlbye og Lien, saavel i henseende til Havn som hugst, saa at disse 2de gaarde har havnet med Horn mod Horn samt Klov mod Klov om hinanden i denne Mark, har og fra begge stæder hugget av skougen til gaardenes fornødenhed i alle tilfælde. Videre siger Provet, at Dahlbyes Fæ-rog er endnu synlig i Marken, langs gjedRyggen sør til Storberget og stormyren og der omkring, ligesom og Needen derfra, hvilket hd. saa meeget bædre veed, siden hd. selv har gjeted i Marken her fra Dahlbye; hvorlangt sør Dahlbye hug, det kd. hd. just ikke erindre, men hd.hørde aldrig nogen ank derpaa fra Lien, hvor de hug, dog meener hd. at de Dahlbye gjetede sønden for Kirke-vejen. 2det Prov Ole Pedersen husmand under gaarden Mong husmand 60 aar gl., vandt, at udi hans ungdom, da

hd. var 15 a 16 aar gl. tjente hd.paa gaarden Dahlbye udi 2 ½ Aar, i denne tid gjetede hd. sin husbonds fæe her sør i Lien oven gaarden Lien lige sør til Storberget og der omkring, udi samme Aar toege og Dahlbye i denne Lie sin fornødenhad av skougen, sammenludede og (?) timmer ved gjed myren til hustimmer, og saaledes udi eet og alt havde sit frie brug i denne Lie lige med Lien, saasom hd. hørde eller fornam ikke andet, end at denne Mark var fælles og sameje Mark for Dahlbye og Lien. Hæstene, siger Provet, ginge udi denne Lie i havn fra Dahlbye, naar de vilde. Ellers var det ordinair om høst og vaar, at Dahlbye som ellers har regste needen og oven for sig, gjetede her i Lien hver 3die Dag, uden naar Elven Rinda var alt for stor, da maatte Creaturene blive paa denne side. 3die Prov Kari Thommesdaatter ved Søndre Jørstad, henimod 60 Aar gl., hvis avdøde Mand var Morbroder til Erich Dahlbye, vandt, at da samme var 7 Aar gl.kom hun med sine forældre hid til gaarden Dahlbye, hvor hun var stædig i 16 aar, i denne tid gjetede hun sine forældres Creature aarlig Aars her sør i Lien. Da Regstet ordinaire var her fra gaarden sør i Qvahls Myren og videre sør igjennem Lien, hvor Creaturene vilde gaae, hen til Storberget og der op igjennem, hvor Samejen de fleeres modmøder. Ligeledes toege og hendes forældre i denne Lie Lav av Skougen og (virke?) til fornødenhed, uden at hun fornam, at de fra gaarden Lien ankede det ringeste derpaa; den Lavhugst, siger Provet, skeede sønden Kirke vejen ved gjedRyg Myren. Endelig siger hun, at udi de 28 Aar, som hun for 3 Aar siden var husqvinde under gaarden Lien, gjetede hun gaarden Liens Creature i denne Mork, da veed hun ingen beskaffenhed, hvad Brug Dahlbye her havde. 4de. Prov Christen Mogensen ved Onsum, hvis hustrue er Moster til Erich Dahlbye og Søster til Peder Lien, vandt, at hd. som nu er 62 Aar gl. er fød og opfød her paa gaarden Dahlbye, samt tjente her i sin ungdom udi 8 aar for 32 aar siden, i denne tid hørde, saa eller merkede hd. andet, end at den Lie eller Mork her sønden for beliggende imellem Qvahls haffælden og Liens haffælde needen til, denne Mark sør igjennem var fælles Sameje for gaardene Dahlbye og Lien baade i henseende til havn og hugst, efterd. de baade gjetede om hinanden, saa og huggede enhver til husfornødenhed, hvor de vilde og de bæst fandt det. Paa tilspørgende, siger Provet, at da hd. tjente her, byggede hans husbond eendeel hus her paa gaarden, da toeg hd. timmer dels needen dels oven for i Lien, hvor hd. det bæst fandt og lættest kunde frembringes, dog tog han den gang intet timmer sønden for Kirkevejen, saasom der var nok at finde hiden for. 5te.Prov Kirsti Thommedaatter tjener paa Rønne 60 Aar gl. Søster til Peder Lien og Moster til Erich Dahlbye, skjønt begge Parter Declarerede at ville høre hendes Provning ligesom hun var ubeslægtet, vandt, at udi de 24 Aar, som hun var husqvinde her under aarden Dahlbye for 2 Aar siden, gjetede hun aarlig aars bemte, gaards Creature her sør i Lien, og gjetede hun da ordinair sør igjennem gjedRyg Myren til Blek Myren og saa videre til Storberget og der omkring, hvor de vilde. Om hugsten veed hun intet. Paa tilspørgende svarede Provet, at just lige need til Liens haffælde gjetede hun ikke med Creaturene, men gjerne holdt sig noget op i Lien, som sagt er. 6te Prov Ole Mogensen ved Qvahl husmand 40 Aar gl., vandt, at hd. er fød og opfød og været ald sin tid her i Bøygdelavet og Naboeskabet, har aldrig andet hørt eller fornæmnet, end at den Lie eller Mork her sønden for i mellem Qvahls og Liens haffælde jo skulle være fælles Sameje Mark for gaardene Dahlbye og Lien i alle tilfælde. Paa tilspørgende svarede Provet at for 2 Aar siden accorderede Vidnet med Peder Lien og kjøbte av ham eendeel barkejøstrer eller hustimmer i denne Lie Norden for Storberget paa høyeste Lien. Fleere Prov havde ej Citanten. Da fremstoed Peder Lien og indleverede sin skriftlige Contra Stevning av 22de September Oplæst. Citanterne Jacob og Erich Dahlbye tilligemed de fleere udi Stevnemaalet benævnte og andgrændsende mødte alle og tilstoede Contra Stevnemaalets lovl. forkyndelse.. Peder Lien forlangede sine Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis, fremstoed Contra Citanten 1ste Prov Jacob Qvahl 25 Aar gl. vandt, at i fjor Sommer, da Vidnet tilligemed begge Citanterne samt Mogens Knutsen kom til gaarden Lien, tilspurte Peder Lien Erich og Svend

Dahlbye, som er Jacobs Søn, om de ville være med eller hjelpe til at paalegge den haffælde her sør i Lien, da svarede Erich, naar vi kommer overeens om, hvor den skal ligge, da vil vi være med, men ellers ikke, men Svend svarede, at ham synes bæst, at det bliver ved det gamle og uden haffælde. Derefter laged Peder Lien den paastevnte haffælde med sine eegne folk i fjor Sommer. I øvrig forklarede Provet, at udi de senere tider er det hendt, at saavel Provet som hans fader har bedt Peder Lien om forlov at flekke bark i denne Lie Morken ved Storberget. 2de Prov Mogens Knutsen tjener paa Qvahl 26 aar gl. vandt om Samtalen som skeede i sidstl. Sommer imellem Parterne om haffældens paaleggelse ligesom næste Prov Jacob Qvahl vundet haver. For resten veed hd. intet i selve Sagen. 3die Prov Nils Amundsen Lien tilholdende hos Peder Lien, som giver ham føderaad av Lien, samt Sødskende barn til Peder Lien og til Erich Dahlbyes Moder husqvinde 68 Aar gl. vandt, at hd. som er fød og opfød paa gaarden Lien samt ejet den, kd. ej nægte, at jo gaarden Dahlbyes Opsidder har haft sin Fæhavn tilligemed Lien i denne paastevnte Mork her samt for dog saaledes, at der Dahlbye har holdt sig op i Lien ved Qvahls haffælden, men hugst veed hd. ikke at Dahlbye i Lien har haft uden i Qvahls Myren, hvor nu den nye haffælde ligger, dog har Erich Dahlbye udi de senere tider forsøgt at gaae videre med sin hugst i Lien. Sameje har ej hørt at denne Mark skulle være, ej heller veed hd. nogen haffælde har været i Lien foruden den paastevnte, som og Peder har lagt i fjor Sommer,. Men Marken imellem begge gaardene Lien og Dahlbye har altid været aaben. Endelig siger Provet, at hd. av sine fædre har hørt, at den søndre gjedRyggen, der er noget sønden for den paastevnte haffælde, skulle være som skifte i den Mark imellem Dahlbye og Lien. I øvrigt forklarer Provet, at Vidnet i fjor Sommer saae, at da Peder Lien havde med Størloug igjenstengt den grind, som i vejen her sønden for, hvilken vej er tillige Kirke-vej for gaardene Kindlien og Aspaasen, da kom Dahlbyes Creaturgrind i Lien her sønden for, og som man (finde sporslaget?) vare Creaturene kommen igjennem den tilstengte grind. Men hvorledes de komme igjennem, det saae Provet ikke.. 4de Prov Peder Pedersen Dahlbye Broder til Erich Dahlbye, samt Søster Søn og tjeneste dreng til Peder Lien 30 Aar gl. vandt om grinden i vejen og om sporet av Dahlbyes Creature derigjennem, logesom næste Prov Nils Lien vundet haver. 5te Prov Marit Gustum en gaardmands Enke Søskenende barn til Peder Lien og til Erich Dahlbyes Moder henimod 60 Aar gl.vandt, at hun, som er fød paa gaarden Lien var hjemme til hun var 30 Aar gl., i den tid hørde hun vel, at daværende Opsidder her paa Dahlbye deres Creature fore og havnede op i den nu omtvistede Lie aarlig aars, men hun saa ikke Creaturene, saasom Vogteren fore altid foran, naar de forstoede, at Liens Creature komme i Lien. Engang mindes hun og, at det hendte sig, at da Dahlbyes Creature i (Sætermaanen?) medens andre folk var i Sæteren, komme noget nære med gaarden Liens haffælde, da drev hendes fader Creaturene bort, og hyrden flyede. Hugst veed hun intet om enten Dahlbye har haft i Lien eller ikke. Nogle Aar førend hun kom hjemmefra huggede hendes stedfader 2de smaae Sveer needen for Qvahls vejen og derefter havnede med Creaturene paa bemte Sveer, hvor nu er skoug. Ligeledes fornam hun, at daværende Bruger her paa Dahlbye flekkede eendel Bark nord i denne Lie. 6te Prov Guri Johannesdaatter husqvinde under Gustum 51 Aar gl. vandt,at for 31 aar siden tjente Vidnet paa Lien i 7 aar, i den tid hørde hun vel Dahlbyes Creature aarlig aars ginge i havning i den omtvistede Lie, men enten hun saa dem nogen tid eller ikke, det erindrer hun ej, saasom Dahlbyes Creature altid vigede tilside, naar Liens Creature, som var fra en større gaard, komme, Hugst veed hun slet intet at vidne om. For resten hørde hun ikke, enten denne Lie skulle være Sameje eller eene ejendom av nogen av gaardene. 7de. Prov Anne Jensdaatter husqvinde under Hovland henimod 40 Aar gl. vandt, at for 16 Aar siden tjente hun i Lien i 10 Aar; i disse Aar forholdtes med havningen just ligesom næste Prov Guri Jensd. Provet haver. Hugst veed hun slet intet om at prove. 8de Prov Ole Larsen 7de Provs mand, husmand under Hovland henimod 40 Aar gl. vandt, atvfor 16 Aar siden tjente hd. paa gaarden Lien i 3 Aar, i den tid havnede begge

gaardene Dahlbye og Lien deres Creature udi den omtvistede Lie om hinanden, Hugst veed hd. inte videre om, end at hd. saa Dahlbye havde sin vej om Vinteren i denne Lie ved Qvahls Myren og der for igjennem. 9de Prov Kari Jensdaatter almisse lem i Kindlien henimod 80 Aar gl. vandt, at for 27 Aar siden tjente Vidnet i Lien udi 7 Aar, i den tid gikk det med havningen til ligesom næst forrige Prov vundet haver. Hugsten veed hun intet om, ej heller enten Morken kaldes Sameje eller eene Ejendomb for nogen i sær. 10de Prov Baard Baardsen husmand under Boleng 45 Aar gl. vandt, at for 27 aar siden tjente Vidnet paa Lien i 6 aar, da forholdtes ved havningen i Lien ligesom de næst forrige Prov fremført haver, hugst saae Vidnet at Dahlbye havde Norden for Kirke Vejen, men ej sønden for. 11te Prov Erich Saxum en gaardmand 65 aar gl. Vandt, at i fjor udi Skur aannen var Vidnet tilligemed Christen Nygard og Peder Lien begjærende til at see og oversee den av Peder Lien oprettede Nye haffælde her sønden for i Lien, da fandt de haffældet paa et stæd at være opkastet, og at det syntes spor efter, hvor fæe havde gaaet igjennem det opkastede. Men enten hvem havde oplagt eller hvis fæet havde været, det veed Vidnet ikke. Desuden saa de og den av Peder Lien i Kirkevejen oprettede grind, hvorledes Peder havde den tilstengt med Stører, dog var den ej stærkere tilstengt end at man for nøds skyld kunde slippe der igjennem. Endelig saa hd.eendel barkeflekket Timmer, ligge sønden for denne haffælde, som Peder Lien sagde ej av ham var avvirket; ligeledes saaes eendel smaa vejer som varsledes at vært brugt til Vinter veje. 12te Prov Christen Nygaard en gaardmand 50 Aar gl. vandt i ord og mening ligesom næste Prov Erich Saxum vundet haver. 13de Prov Arne Aspaasen en gaardmand 47 aar gl. vandt at udi sidstl. Sommer strax efter Pinsetid blev Vidnet med Christen Huse av Peder Lien forlanged til at oversee den før omprovede Haffælde, da ginge de og saa først eet hul paa haffælden som var oplagt, dernæst ginge de need til grinden i Kirkevejen, den fandt de ikke, saasom den er borte. Endelig ginge de needen for grinden, der fandt de atter et hul paa haffælden, derefter ginge de hid til Dahlbye, hvor Peder Lien tilspurte Erich Dahlbye, om hd. vil være med for at komme overens om denne haffælde, da sat Erich en vis dag til dette, men hvad videre de provede siden, det veed Vidnet ikke. 14de Prov Christen Huse en gaardmand 51 Aar gl. vandt i ord og mening ligesom Arne Aspaasen vundet haver. Begge Parterne forlangede Aastæden begrandsket og at Vidnerne maatte gjøre sin udvisning. Retten begav sig da ud medtagende de samtl. pro et Contra avhørte Prov, da vi om Situationen i almindelighed observerede dette, gaardene Dahlbye og Lien ligger begge udi paralel Linie ved hinanden saaledes, at Dahlbye er paa den nordre og Lien paa den søndre side, men begge heldende med sine Agre og Enge i Væster need til Elven Rinda, Begge gaardenes udisputerlige hjemmejorder gaaer ogsaa (?) til sammen og skilles fra hinanden ikkun ved et gjerde over disse gaardenes Gjærder og deres haffælder er den omtvistede Mork beliggende og igjen der oven for ligger gaarden Qvahl, hvis neederste Enge Haffaælde fra Nord til sør indhegner den omtvistede Morkens øvre side, ligesom gaardene Dahlbye og Lien deres øverste jorde haffælde indhegner dens needre side. Denne Mark befandtes paa den Nordre Kant noget indkneben og mindre end paa den søndre Kant, efterd. jo længere sør jo bredere bliver Morken og jo dueligere i henseende til græsbund og videre. Efter at dette var observeret, befandt vi den paastevnte Haffælde at være lagt needen for skjillehaffælden mellem gaardene Dahlbye og Lien og lige op i Qvahls Haffælden, hvorved ej allene Dahlbye er ganske betagen og forstængt fra sin havning lige op for gaarden Lien, men endog er udelukket fra deres bæste og videste Mark der sønden for. Vi foretoeg os da nøje at befare den nye paalagte haffælde og begyndte fra neederst til øverst, Neede i den blev os anvist eendel smaa Raag eller veje, som Vidnerne forklarede, at Dahlbye saavel som Liens hæster og Sviin, som ginge uden Vogter, har altid haft, hvilke Raag som var synlige at gaa fra Nord til sør, var blevne tilstængt ved haffælden fra Øst til Vest, Noget der oven for forefandt vi den saakaldede Qvahls vej eller Kirke vej, hvorudi Peder Lien nu havde hængt en grin med slag bom og videre fornødenhed.

Lidet ovenfor denne grin blev os i det vi fuldte haffælden anvist kjendelige Regster med forklaring av Vidnerne, at dette er den Neederste Regste vej som Dahlbye har altid brugt, naar de har gjeted med sine Creature sør i Lien. Denne vej var endnu kjendelig paa begge sider av haffælden og tager sin Begyndelse fra gaarden Dahlbye. Et støkke der oven for paa den saa kaldede gjedRyg forefandt vi et gl. og sterkt Raag hvorom Vidnerne forklarede, at dette Raag, der ligeledes begynder fra gaarden Dahlbye er dette mellemste Regste som Dahlbyes Creature har Rekket udi deres havning sør efter i Morken. Endelig oppe ved Qvahls Myren forefandt vi det øverste Raag, gaaende fra Dahlbye sør efter, hvorom Vidnerne i sær Citantene Ole og Christen Mogenssønner gjorde samme forklaring, som de 2de forrige Neml. at dette Raag er Dahlbyes gamle Fæe vej. Alle disse vejer var ved det nye gjerde igjenstengt, saa at Dahlbye, som nu kd. ej komme længere sør end hen til gjerdet eller Haffælden, har til hjemhavn ikkun en føje del imellem Qvahl og Dahlbye av ringe betydning, efterd. Morken er for den meste del med Mose begroet. Da derimod Lien har alt sønden for haffælden en stor og vid Distance. Da dette er observeret anviste Peder Lien os hist og her sør i Lien og sønden for haffælden eendeel gl. barkeflekking og hugst som dog ingen kunde sige enten naa eller av hvem det er forøvet. Derpaa begave vi os tilbage til gaarden Dahlbye igjen og der Oplæste for begge Parterne denne beskrevne begrundskning. Begge Parterne derefter forlangede sine Prov Eedfæstede, hvorefter Provene Neml. 1. Citantene Navnl. Ole Mogensen, Ole Pedersen, Kari Thommesd., Christen Mogensen, Kirsti Thommesd. Og Ole Mogensen. 2. Contra Citantene Navnl. Jacob Qvahl, Mogens Knutsen, Nils Lien, Peder Dahlbye, Marit Gustum, Guri Johnsd., Anne Jensd., Baard Baardsen, Erich Saxum, Christen Nygaard, Arne Aspaasen og Christen Huse. Samtlige fremstod med Eed samt opragte fingre bekræftede enhver i sær sin Provning at være saa rigtig, saa at de det ej rettere eller sandere vide. Citanterne derefter gjorde sin I Rettesettelse saaledes, at siden den heele Mork her oven for saavel sønden som norden for haffælden er bevist at have været og være Sameje Mork og fælles hjemregst for gaardene Dahlbye og Lien, det derimod befindes at Peder Lien har taget sig selv til rette og eegenraadig, og urettelig delt Morken ved en haffælde, som ej finde nogen billighed Mindre har grinden av nogen Rettes behandling, saa paastoed Domb for saadant forøvende efter Loven og til Stevnemaal. Peder Lien sagde, at 1. har hd. bevist, at have ikke een men nogle gange tilbudt Citanterne at være med og paalegge den paastevnte deele haffælde, men de ville ikke. 2. tilbyder hd. endnu inden Retten at om Erich Dahlbye vil sige, hvad forandring hd. vil have paa Haffælden, da kd. saadant efter billighed accorderes og 3. har Peder Lien oplyst at Citanterne har opkasted haffælden og med Mgt indført sit fæe i Morken som forhen, saa at her jo med haffældens opkastelse rettet sig selv og underkastede sig Volds bøder, Thi vilde hd., næst at forvente Citanternes svar, forvente frikjendelse. Erich Dahlbye Refererede sig til sit forrige og paastoed en endelig Domb. Da saavit var kommen, bleve Parterne Neml. Erich og Jacob Dahlbye paa den eene samt Peder Lien paa den anden side frivillig, og velberaad udi denne deres Dispute saaledes foreenede, At skiftet og delet udi denne omtvistede Mark skal begynde i Nord og gaa efter den nu paastevnte haffælde Needen fra op til grinden i Kirkevejen, samme haffælde følges og 3 haffælde (buskes?) længde oven grinden, der viges derfra denne haffælde, saasom derfra gaaer skiftet og deeleet lige i Sydøst og udi een been og reen Linie gaaer lige til Midt paa Braate Myren, som er den første og nærmeste Myr oven Mursteen berget, der sluttete deeleet i sør, saa at deeleet gaar der lige op og need. Hvad som nu ligger norden og oven for denne deele Linie, det skal tilhøre gaarden Dahlbye og og forblive dens eene hjemhage, men hva som sønden og needen for denne Linie er beliggende, det skal tilhøre gaarden Lien og forblive dens Hjemhage. Dette deele skal til næste Vaar ved haffældet avmerkes og fraskilles, og til denne haffælding skal enhver efter anpart (Concernere?) og tilhjelpe saaledes: At Dahlbye tilskaffer en fjerdepart, men Lien de øvrige tree fjerdedele. Neml. for saavit den Nordre og øvre dele haffælde betrefter. Men den søndre haffælde fra

Braate Myren, som Dahlbye staaer op efter til Qvahls haffælden og Lien staaer need efter for saaledes at indhegne enhver sin Hage, det bekoste og vedligeholde enhver for sig i sær. Hvad den Mork angaar som er sønden for dette deele, da forbliver den herefter som hid indtil fælles og udeelt, dog saaledes at Dahlbye holder sig med sit brug paa den øvre Kant og oven Tver haffældet, Lie derimod der needen for. Til denne Processes bekostning betaler Peder Lien 8 rd. og det promte til næste Vaarting her i Faaberg. Hvorom alt Parterne bleve veforligt og denne foreening med haander(baand?) offentl. for Retten stadfæsted. Citanterne forlangede dette passerede som Tingsvidner sig beskrevet meddelt, som blev bevilget

oo 00 oo

Kolbergstuen i Fåberg 20.10.1749, fol. 176b:

Ao. 1749 dend 20de November blev Retten tilfølgende Aastæds Tingsvidnes erhvervelses Ret paa Pladsen Kolbergstuen, beliggende need ved Lougen Elv lige oven for Lagesild varpet Waaløen i Faaberg Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LougRettes Mænd Navnl. Iver Traasæt, Haagen Haand, Siver Siverud, Thord Bleegen, Ole Gustum, Peder Bleegen, Amund Bleegen og Ole Lund, som dertil av Fogden vare udnævned. Hvorda Sognepræsten for Ringsager Meenighed hr. Christopher Ancker lod ved Procurator Peder Andersen fremlægge et sit skriftl. Udfærdigede Stevnemaal dat. 31te. October sidstl, hvorved efter paategnet berammelse til denne tid fandtes indvarslet gaarden Sørhovens besiddere Peder, Erich, Ole og Lars saavel som Thomas Bjørstad, der eendel i gaarden Sørhoven skal være ejende, at anhøre Citantens førende Vidner, betreffende det Ringsager Præstegaard tilhørende Lage-sild Varp Waaløen kaldet dessen Circumference, saavel som hvad indgreeb derudi av de Hoves besiddere kd. være skeet med meere, som til den (?) Oplysning udinden bemte. Fiskeries Concervation kd. Eragtes fornøden. Item og til vedbørlig udvisnings og begrandsknings bivær, alt til en lovl. Aastæds Tingsvidnes forretning forhvervelse efter Stevnemalets nærmere medfør.. Hvorhos Andersen tillige forklarede, at foruden de i Stevningen Navngivne Vidner Christen Olsen og Erich Christensen Lien, ere følgende til Vidnesbyrds avlæg lovl. indkaldede: Even Moen, Gunder Hage, Dag Haugs Eje, Thord Dallerud- Eje, Christen Gougstad, Svend Restad –Eje, Randi Korgen, Christen (?) Lien, Thomas Lien og Amund Gougstad. Det fremlagde Stevnemaal blev Oplæst etc. Samtl. indstevnte Navnl. Peder, Erich, Ole og Lars Sørhoven, samt Thomas Bjørstad mødte for Retten og tilstoede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Andersen derefter forlangede de indstevnte og ovenanførte Vidner fremkaldede og forhørte, hvilken alle efter fremkaldelse mødte og anførte Eedens forklaring av Lovbogen oplæst med formaning til Sandheds udsigende. Hvorefter fremstoed 1ste Prov Christen Olsen Lien, en gaardmand 50 Aar gl., vandt at av det hd. fra sin ungdom op har seet, naar hd, boer her ved, har om høsten ligget saavel paa denne Kolbergs grund, der er lige overfor Waløen som i Sandvarpet, der er strax oven for Waløen, av det, som hd. saaledes aarlig aars har seet, har hd.(væntet?) at Lagesildvarpet Waløens brugere har udkstet sit garn paa en Aadde, som Vidnet kd. udvise. Fra denne Aadde har de sat over lige paa Klung-Aadden eller bekken strax der over for, som paa denne side er beliggende, saaledes har de da drevet need over og draget sit garn i Land, hvor de vilde, denne maade at udkaste garnet paa har Vidnet hørt er bleven kaldet bagvarpet, saasom needen for paa stranden har Waløen andet kast. Udi dette fiskeri eller kast eller maade at kaste paa har Vidnet aldrig fornemmet at Sørhovens opsiddere har gjort noget indgreeb, førend paa en tid av 4 a 5 Aar, da de har begyndt at kaste der oven for, og saaledes er vel kommen inden for den nu omprovede strekning. Paa tilspørgende svarede Provet 1. at denne

maade at kaste paa har hd. seet ald sin tid. 2. At nu bruger Waløens Bruger længre Toug end i forrige tider neml. for 15 a 16 Aar siden. Følgelig: siden dend omprovede kastning gaaer fra Aadden til Klungel-Aaden op ad strømmen, kommer de nu høyere op i strømmen end i forrige tider. For at forekomme (?) Qvæstioner tilstoede begge Parter, at ligesom Lagesildvarpet Waløen hører udisputerlig Ringsager Præstegaard til, saa høre stranden eller grunden baade oven og needen for ustridig Sørhoven til. Andersen bad Retten vilde indhente Vidnet at svare 1. Om hd. ikke veed, at brugerne av Fiskeriet i Waløen stædse har haft deres fiskehytte paa stranden ? Resp. Jo ligesom den nu staaer. 2. Om hd. ikke og veed, at forklaring hvor de har seet at de har taget den paa denne side og rød den henover, stundom har de og taget den paa Sørhovens side, men enten det er skeet med forlov eller ikke det veed hd. ikke. 3. Om Vidnet ikke veed, at der aldrig forhen har været ej heller kd. blive uden fiskeriet Waløens præjudice noget Lagesild varp imellem den av ham omprovede Waløens strekning paa den øvre ende og Strandvarpet kaldet der næst oven for? Resp.: Intet varp har været imellem de 2de Omspurte varper uden paa en tid av 4 a 5 aar, som forhen prøvet er, men hvad der kg. være eller blive, det kd. Vidnet ej skjønne paa. 2det Prov Erich Christensen Lien en gaardmand over 60 Aar gl., vandt, at siden han er Naboe til næst forrige Prov og har haft samme fiskeries brug som hd., saa har hd. ej andet seet eller mærket end det selv samme som hd. hr. Christen Lien vundet haver, hvis Provemaal og svar paa den fremsatte Qvæstion hd. i et og alt vedbliver, undtagen, hd. siger, at engang for ungefær 12 aar siden saa hd., at nogle fra Sørhoven fiskede efter Lagsild imellem Sanvarpet og Waløen. 3die Prov Even Moen husmand under Onsum, henimod 60 Aar gl. vandt, at hd. som er broder til næst forrige Prov Erich Lien og fød samt opfød med ham paa Lien og været i fiskerie med Lien baade paa denne side lige over for Waløen og i Sandvarpet strax oven for, hd. har seet det selv samme, som de 2de forrige Prov fremført haver; neml. at Waløens bruger har udkastet sit garn fra en Aadde som kd. udvises, og sat ud lige paa Klungel-Aadden eller bekken der ovenfor, ligesom væntet har vandet har været strit til. I øvrig Repeterer hd. forrige Vidners Provning uden forandring, alleene hd. siger ikke at have hørt, at denne omprovede maade at kaste paa er bleven kaldet bagvarpet eller med noget sært navn. 4de Prov Gunder Hage en gaardmand nogle og 60 Aar gl. vandt, at fra den tid hd. var en ung Dreng, har hd. aarlig aars dog ikke just hver Aar, men saa til og fra brugt med tilladelse av Ringsager Præsterne Waløen, samt Sandvarpet med vedkommendes tilladlse, udi ald den tid har Waløene brugere kastet ud, stundom fra en flad steen stundom fra Aadden, som begge kd. udvises, og sat til Klungel-aadden eller bekken ligesom før omprovet er.. Om forskjellen imellem Tougenes Længde, som i forrige tider blev brugt og nu bruges i Waløen, er dette Prov skjellig naar hd. siger, at i første tiden, som Vidnet var med, brugtes 50 favners Toug, men nu bruges baade 80 og 100 favners Toug. I øvrig er dette Prov eenig med de forrige, undtagen hd. svarede til Citantens 2de Qvæstion, at Waløens bruger bad Hove-Mændene om forlov at tage brændeved og saadant i Hove-Moen, som blev tilladt og saa skeede. Endelig siger Provet, at med de 50 favners Toug blev vel sat lige paa Klungel-aadden, men de komme dog ikke saa høyt op som lige ud for samme aadde, men med de 80 og 100 favners Toug gaaes ej alleene lige ud for aadden, men endog oover høyden og bekken der oven for. Andersen der formeente, at udav de allereede førte Provs forklaring kd., naar udvisning er skeet, haves fuldstændig bevis om Waløene strekning og det meere, som tilstevnt er, vilde derefter, dog under forbehold ej alleene av fornødne Qvæstioner til de avhørte Vidner ved Begrandskningen men endog av fleere Vidners førelse, om fornøden eragtes, forlange, det Retten vilde behage at tage Fiske-stædet Waløen med sine Omstængigheder efter de førte Vidners udsigende under begrandskning. De Indstevnte Sørhovens 4 Opsiddere fremstoed derefter og sagde, at de til sandheds Oplysning i denne Sag har forsynt sig med 2de. Vidner, som de formeener kd. give den bedste Oplysning herom, og samme Vidner hidtil stæde fremførte i tanke, at Citanten hr. Ancker uden videre formaliteter

samtykker udi deres avhørelse. Vidnerne ere Kari Ingvoldsd. Og Marit Jonsd. Som begge var tilstæde. Hr. Ancker vedtoeg Vidnernes avhørelse paa det Sørhovens Opsiddere ej skal sige, hd.vil føre dem i bekostning. Hvorefter fremstoed Contra Parterne, 1ste Prov Kari Ingvoldsd. En Almisse-Lem i Lægd paa Smestad henimod 80 aar gl vandt, at for ungefær 40 Aar siden, da Magister Boe var Sognepræst paa Ringsager, var hun tilligemed fleere og brugte Waløen, da kastede de garnet ud paa en stæd ved stranden noget oven for Hytten, og sat ud lige paa et opsat Tegn staaende ved en bek paa denne side, hvortil de kastede, i den tid, siger hun, hørde hun ikke Klungel-aadden nævne. Paa den tid var intet Varp imellem Waløen og Sandvarpet. 2de Prov Marit Jonsd. Husqvinde under Dallerud over 60 Aar gl. vandt, at da hun for 40 Aar siden i 4 Aar var med andre og brugte Waløen med Sognepræsten paa Ringsager, som den tid var Magister Poul Riis, hans tilladelse, da kastede de ud paa et stæd ved stranden noget oven for fiskehytten, og kastede lige til en bek her needen for, som kd. udvises, saasom Klungel-Aadden den hørde hun ej nævne. Andersen forbeholdt sig Qvæstioner til disse Vidnerne ved Begrandskningen, som hd. forlangede fuldført. Videre havde ingen av Parterne (?) at forlange. Retten begav sig da ud medtagende de avhørte Vidner, og forefandt Lagesild Varpet Waløen at være situeret paa den Østre strand langs Lougen Elv, havende paa den øvre eller Nordre side gaarden Sørhovens grund, der strekker imod Sandvarpet, der tilhører Stange Præstegaard, paa den søndre eller Needre Kant strekker det til et Steenkar neede i stranden, som forhindrer videre needkomst. Citantens 4 Vidner udviste derefter eenstemmig den Aadde i Waløen, hvorfra den omprovede udkasting skeet er. Midt paa den Aadde blev nedsat en Pæl. Ligeledes anviste samme 4 Vidner en flad steen paa stranden længre need, hvorfra ligeledes er bleven udkastet. fra begge stæde har Waløens bruger kastet lige til enten Klungelaadden eller bekken strax oven for, hvilke 2de stæde har tjent de kastende til Stavnhal, og hvilke 2de stæde vi besaae og overfarede. Derefter gjorde Vederparternes 2de Vidner sin udvisning saaledes: et stække needen for den ovenbemte. flade steen ungefær midt imellem samme steen og fiskerhytten, der pægede de 2de Vidner paa et stæd ved stranden, hvorfra udkast skeede i deres omprovede tid, da en bæk paa hin side, som de tillige udviste oppe i bakken og langt need for Klungel-hougen, tjenende til Stavnhal for de kastende saaledes, at lige imod denne bæk, udfor de med kastet og strandede igjen et stække need for hytten. Endelig for nu at sondere nogen lunde om den Distance imellem Aadden, som Citantens Prov forklaret at skulle være den Øverste Pynt av Waløen, og den Neederste steenggaard av Sandvarpet, om denne Distance kunde være muelig for et Varp, da opmaalede vi samme strekning med en Maalstang 7 alen lang, og fornåm stædet at holde 27 stenger: da vi saaledes komme med opmaalingen op til Sandvarpets Steenggaard, fornåm vi, at denne steenggaard og den bek strax oven Klunghougen ere beliggende lige for hinanden, Videre forefandt vi ikke, som havde nogen influence i denne Sag, hvorfor vi begav os tilbage over Elven til Kolbergstuen og der oplæste for begge Parter den beskrevne begrandskning. Hvorefter Andersen forlangede de avhørte Citantens Vidner paa deres gjorde udsigende Eedfæstet. Vederpartens de 4 Sørhovens Opsiddere ligeledes. Hvorefter saavel Citanten 4 som Vederpartens 2de Prov fremstoed og med Eed samt opragte fingre bekræftede enhver sin Provning at være sandfærdig. Andersen til slutning sagde, at siden Sognepræsten hr. Christopher Ancker ved de i dag førte Vidner og deres udvisning er bleven underrettet om, baade hvorvit Ringsager Sogns fiskestæd Waløen kaldet strekker sig og er bleven brugt op i Elven Lougen, saavelsom og at samme Waløens fiskestæd fra forrige tider av alle er bleven uden hinder til brug for dennem som dertil av Præsten paa Ringsager har vært bestilt, indtil at Sørhovens Opsiddere nu for nogle aar siden har foretaget sig Lagesildfiskeri imellem bemte. Waløen og næst oven for værende fiskevarp Sandvarpet kaldet, hvorved uimodsigelig Fiskeriet i Waløen er bleven præjudiceret, saa vil Velbemte. Hr.Ancker have de Hoves (?) betydet og erindret, det de entholde sig fra vide eller herefter Fiskeriet Waløen nogen slags præjudice at tilføye. I vidrige tilfælde hd. da forbeholde

sig og efterkommere sin lovl. Ret og tiltale til dennem ej allene for hvis herefter kd. passere, men endog hvad forhen skeet er, og i saa maade nu ville have mod dennem protestere for alle de bekostninger som enten allerede er foraarsaget eller herefter foraarsages kd. Ved saadan Reservation og Protestation forlangede Andersen denne forretning sluttet og under Rettens bekræftning hr. Ancker beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 16.02.1750, fol. 179b:

Ao 1750 d. 16de Februar blev det almindelige Vaar-Sage og Skatte Ting for Faabergs Prestegjelds Almue holden paa Lensmands gaarden Fliflet item. Og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd Navnl. Peder Øvre Jørstad Chresten Gruen, Ole Rustaden, Arne Needre Dahlen, Amund Øfstedahl, Henning Skoug, Nils Brunloug og Ole Midtjørstad. Overværende Kongel. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst blev Oplæst følgende deres Majests. Forordninger og andre Øvrigheds Ordres ligesom paa næst forestaaende Gusdahls Tingstæd extraheret findes. Dernæst følgende Almuens Breve Neml.:

1. Præsten Stockfleths Bøxel Seddel til Klokkeren Erich Christophersen paa Skinstakrud. Skyld. 2 huder dat. ? September 1749. Hvormed fulgte en gjenpart med paategnet Revers av samme Dato
 2. Siver Henningsen paa 9 skind med bøxel over 6 skind i (Gunstad?) av 6te Dec. 1749 med gjenpart med paategnet Revers av samme dato.
 3. Contract imellem (Fr? Braun) og Erich Klokke angaaende Føderaad av Skinstakrud dat.3. Sept. 1749.
 4. Amund Traasæts Skjøde til Johannes Olsen paa Nordre Traasæt skyld 2 huder for 520 rd. dat. 7. febr. 1750.
 5. Johannes Olsens Føderaad Contract til Amund Traasæt og hustrue av Traasæt av dito Dato.
 6. Amund Øfstedahls Skjøde til Christen Gruen og Ole Lund paa Holen Ødegaard skyld. 1 hud for 240 rd. dat. 11. febr. 1750.
 6. Ole Olsens Odelskjøde til sin Svoger Ole Smedstuen paa Odels Retten til Lien for 100 rd. dat. 16. febr. 1750.
 7. Erich Liens Bøxel Seddel til Christen Bentsen paa 6 aars Brug av Lien skyld, 9 skind dat. 14 dec. 1749.
 8. Sødskende Skjøde til Anders Knutsen paa gaarden Moug skyld. 5 sk. for 180 rd. dat. 14 Dec. 1749.
 9. Anders Knutsens Føderaad Contract til sin Moder Anne Holmsd. av Moug dat. 14. Jan. 1750.
 10. Lars (Blanenstens?) Declaration til Simen Lundgaard og Erich Onsum angaaende deres hjemroste dat. 17. febr. 1750.
- Mons. Nimb med eendeel hans Naboer deres Deeel Contract over deres hjemroste dat. 4de Juli 1749.
- Poul Hages fæstebrev til 8 sine Naboer paa 2de Krøkle varp paa Hages grund. Dat. 7de. Dec. 17489.
- Fogdens Bevilling til Torkild Holen paa 2 Læs høe i Nordsætteren dat. 16de Febr.1750.

Gudmund Olsen Torgersruds Skjøde til Soldat Ole Olsen paa gaarden Torgersrud skyld. 1 hud for 160 rd. dat. 7de. Febr. 1750.- Da dette Skjøde i Retten blev Oplæst indfandt Procurator Holm sig og anmeldte at qvinden Goro Olsd. med sin nuværende Mand Peder Jacobsen Torgersrud finder sig høylig fornærmet og præjudiceret ved dette av Gudmund Olsens udgivne Skjøde paa den grund at bemte. Gudmund Olsen Torgersrud med hustrue Marit Clemetsd. ved Testamente av 22de. Juli 1729 som d. 19 Sept. næstefter er av Kongen Confirmeret, haver (bebrevet?). bemte. Goro Olsd. med børn hvad de sig efterlade ligesom og taget dem ind til sig paa gaarden, den at bruge, hvilket Testamente Holm i Retten foreviste med begjær, at dette av Dommeren maatte blive paategnet, at dette i denne begivenhed er bleven forevist, da Holm i kraftigste Maade protesterede imod dette formentlig urigtige Skjøde og dets Publication med Reservation for Vedkommende deres Ret til lovl. tid og stæd at paatale.

Ole Olsens Føderaad Contract til Gudmund Torgersrud og hustrue av Torgersrud dat. 7de. Febr. 1750.

Ole Poulsen Berg fra Toten edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod Jens Bleegen for 142 rd. skyldig gjeld og efter det i forhen i Sagen passerede paastoed en endelig Dom. Jens Bleegen mødte og sagde, at hd. har holdt for, at Citanten Ole Poulsen imod det paastevnte skulle hjemble Jens Bleegen Odels Retten til begge gaardeparterne Bleegen, men har dette imidlertid passeret at en Citantens frænde har solgt Odels Retten til Amunds part i Bleegen, altsaa som Citanten ej kd. hjemble Jens Odels Retten til halve gaarden, formeener hd. at Ole Poulsen har intet at kræve. Citanten, som holdt uforholden hertil at svare, refererede sig til Vidnerne og sit indgivne og paastoed Domb. Jens Bleegen holdt sig til sin anmeldelse og haabede at blive frikjendt. Eraget. Sagen optages til Dombs til i morgen tilig.

Procurator Andersen indgav paa Soldaten Lars Olsen Øvren, som selv var nærværende, hans Vegne et skriftlig Stevnamaal dat. 19de. Juni sidstl., hvorved til dette Ting er indstevnt Thore Christensen Øvren, fordi hd. ikke skal ville overlade Soldaten bemte. Lars Olsen til brug og benyttelse den halve deel av gaarden Øvren, som Soldat og hans 2de Sødskende Christen Olsen samt Inger Olsd. ved Skiftet efter deres fader d. 10de April 1738 arvelig er tilfalden, uagtet, at hd. Thore Christensen føre Jul derom skal have anmodet og ham fra fornævnte gaarde partes videre Brug udsagt, derom saavel som om gaarde partens ejendom Citantens Vidner og bevisligheder at anhøre og derefter at lide Domb til fornævnte halve part av gaarden Øvren dessen avvigelse og rødiggjørelse for Citanten, samt til Processens Omkostnings skadesløse erstatning, og som Citanten skal være bragt i erfaring om, det Thore Christensen udi den tid Citanten og hans Sødskende var umyndige, skal have av deres formynder tilvendt sig et saakaldet Skjøde eller Kjøbe-brev paa deres arvede gods i gaarden. Saa er tillige formynderne Henning Vingnes, Peder Tollersrud og Jon Borud indstevnte Citantens bevisligheder og paastand, at anhøre, og at med Thore Christensen samt hans hustrue Goro Jonsd. Domb undergiven at være til bemte. Skjødes underkjendelse, for saavit at samme ikke Citanten i hans ejendoms Berettigelse bør være ham hinderl. Endelig fandtes og indstevnt Citantens Sødskende, fornævnte Christen Olsen og Inger Olsdaatters Mand Jacob Torstensen Ormerud, deres fornødne tilsvær at fremkomme. til Vidnesbyrds avlæg var og indkaldede under falsmaal Ole Gilberg og Ole Rindahl alt efter Stevnamalets nærmere Medfør oplæst etc.

Hvorefter Stevnevidnerne B.lensmanden Simen Fliflet og Torgeir Rindahl Endelig avhjemblede Stevnamalets lovl. forkyndelse for Thore Christensen som ikke mødte. De øvrige indstevnte mødte neml. først Citantens Moder Goro Jonsd. som mødte at tilstaa lovl. Varsel, tilstoed den sandhed, at ligesom gaarden Øvren er fra umindelige tider av bleven ejt

og brugt av Citanten hendes Søn Lars Olsens fader og forfædre paa fædrene side, saa kom hun ved giftesmaal med Citantens fader Ole Larsen ind paa gaarden, og igjen hendes nuværende Mand Thore Cristensen ved giftemaal med hende som Enke ind paa samme gaard for nogle Aar siden. I øvrig sagde hun sig ganske vel fornøyet med, at hendes Søn Lars Olsen, faae den halve deel av gaarden Ovren i Brug, som hd. og Medsødskende efter deres fader har arvet, da hd for sin Person dertil ingen Prætension haver. De Indstevnte Sødskende Christen Olsen og Jacob Olsen (?) som har Inger Olsd. til Ægte, sagde, at de ej ere fornøyeede med det Skjøde, som deres Værge udi deres umyndige Aar har udgivet paa deres arvede Parter i Øvren, saasom de heller vil, at deres Eldste broder Lars Olsen skal faa dette sine forfædrenes Gods i brug og eje. Formynderne Henning Vingnes, Peder tollersrud og Jon Borud mødte og sagde, at da Thore Øvren havde faaet med Citantens Moder gaarden Øvren i brug stevnede hd. dennem til at imodtage Landskyld av deres Myndlingers arvede Lodde i gaarden. For nu at skaffe Myndlingerne Rente, lod de sig bevæge til at give det paastevnte Skjøde, hvilket de vel først vægrede sig for og sagde, at det var ulovlig saaledes at bortselge de umyndiges Gods. Men da Thore paatoeg sig selv at svare dertil, skeede Skjødets udstædelse. Dernæst Andersen forlangede de 2de Indstevnte Vidner Ole Gilleberg og Ole Rindahl paraabte og avhørte. Av hvilke præmissis præmittendis, fremstoed 1ste Prov Ole Gilleberg en gaardmand i bøygden vandt efter avlagde Eed, at da Citanten 3 Uger før jul sidstl. indfandt sig hos sin Stiffader Thore Christensen paa Øvren og sagde hannem ud fra den eene Hud i gaarden Øvren imod de udlagde Penges erstatning, var Vidnet tillige med Ole Rindahl efter forlangende tilstæde, og hørde at Thore svarede hertil, at hd. ej kd. være skadesløs med sine udlagde Penger, ej heller er gaarden av den beskaffenhed at den kd. deles i 2de Parter, hvorfor hd. avslug Citantens tilbud. 2det Prov Ole Rindahl en gaardmand vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom 1ste Prov, saasom hd. samme tid og stæd var efter begjæring tilstæde. Andersen forlangede, Retten vilde indhente disse Vidners tilsvær. 1. Om de ikke veed det saavel Thore Christensens Hustrue Goro Jonsd. som hd. selv begge ved giftemaal paa gaarden Øvren er indkommen? Resp: Ja det ved de. 2. Om de og ikke tillige ved, at gaarden Øvren saa længe de kd. mindes tilbage har været besiddet og brugt av Citantens forfædre paa fædrene side med Ejendomb? Resp: Jo dette ved de og mindes. Derefter Andersen producerede Skiftebrevet efter Citantens fader Ole Larsen forfattet paa gaarden Ovren d. 10de. April 1738, av hvilket hd. forlangede Oplæst og Acten tilført, (fortalen?) pag. 1 og 2 saavit insigneret er, dernæst pag 16 Jordegodset som boets ejendomb dessen anførelse til Boets Indtægt. Videre pag 31, 34, 37 og 38, saavit avtegnet findes Citanten og hans Sødskendes arvedele i Godset omhandlende. Og endelig Skifteforretningens (?) og bekostning pag 41 Oplæst og lyde etc. Videre producerede hd. et under Sørenskriverens haand verificeret udtoeg av stædets Tinglysning Protocol, hvorudi findes beskrevet saavel det Skjøde og adkomst Citantens fader Ole Larsen av sin Sødskende d. 30te. Marti 1722 have bekommet paa deres da arvede andeel udi gaarden Øvren, som og det av Citanten og hans Sødskendes formynder udstædt og nu paaanket Brev av 8de Mai 1741 udtaget udfærdiget 6. Nov. 1749 Oplæst etc. Hvorefter Andersen, der haabede, at Citanten nu for Retten har saa reent oplyst sin Sag følgel. det ergangne Stevnemaal, at intet med Retten derimod kd. være at sige, vilde formeene, at Thore Øverens modvillige udeblivelse ikke bør aarsage Citanten nogen Ophold udi hans Ret og ejendoms benyttigelse; hvorfor hd. og yderligere indstillede Sagen under Domb med den paastand, at Thore Christensen Øvren vorde tilfunden nærværende Aars fahredag for Citanten at oplade og rødiggjøre den halve Part av gaarden Ovren Citanten og hans Sødskende i fædrene Arv tilholden og hvilke hans Sødskende nu under Retten gjorde Declaration ham i alt til ejendomb berettiget saasom og at Thore Christensen bør erstatte Citanten dem Processens Omkostning skadeløs. Til saadan hans paastands styrke hd. allegerede til Rettens gunstige overvejende Lovens 3 bogs 13de Cap. 1ste Art. Dito bogs 21de Cap.(?) saavelsom 5. bogs 3. Cap. Videre

havde ingen denne sinde at anmelde, Thi blev Eraget Thore Øvren som befindes lovl. (?) men ej møde kd. ej betages Lovens Beneficium, at hannem jo forelægges Lovdag til næste Sommer Ting, Sagen at tilsvare under Domb, da og de fleere indstevnte atter møde uden videre Varsel.

Johannes Hovland anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet indstevne en sin husmand Winsens Svendsen til Provs anhør, hvorledes hd. saavel ved at Ruinere Citantens skoug som ved at indtage fremmede Creature ind paa Citantens havn, har forvoldet Citanten at sige ham ud fore Jul, samt at lide Domb til Pladsens rødiggjørelse under udkastelse. Endelig at erstatte Proceslig Omkostning. Den indstevnte Winsens Svendsen mødte ikke, derfor Stevnevidnerne Siver Gryte og Steener Fliflet Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl.forkyndelse. Citanten forlangede sine Prov anhøre, av hvilke præmissis præmittendis, fremstoed 1ste prov Jacob Dahl en gaardmand avlagde Eed og vandt, at henimod 4 Uger før Jul sidstl. var Vidnet tilligemed Jacob Qvahl hos og hørde at Citanten ordentlig udsagde sin husmand Winsens Svendsen fra sit hus, som og tillige spurte ham, om hd. uden Proces vilde fløtte til fahredag, hertil svarede Winsens det samme som første gang, at Du hr. Johannes siger mig ud. 2de prov Jacob Qvahl vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom første Prov vundet haver med dette tillæg, at Winsens nægtede at vilde fløtte uden Proces. 3die Prov Arne Ulland en gaardmand avlagde Eed og vandt, at henved 8 dage føre Jul sidstl.en Søndags eftermiddag virkede Citanten for Vidnet tilligemed Christen Nygaard 5 Bunt Koster, som vare huggen ned udi Citantens Eng, hvilken Hugst Citanten sagde at Winsene Svendsen havde begaaet. Men Vidnet saa ej hvem som hugde det. 4de Prov Christen Nygaard vandt efter Avlagde Eed i ord og mening ligesom 3die Prov vundet haver. Citanten Edskede Lovdag. Eraget. Winsens Svendsen forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

Arne Nedre Dahlen anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet indstevne Amund Øfstedahl fordi hd. haver fornægtet og indeholdt et Hæste føl, som Citanten har kjøbt av sin værfader Jens Øfstedahl, herom at anhøre Vidner og lide Domb til samme Hæste føls udlevering samt at svare Omkostning. Hvorefter Stevnevidnerne Siver Gryte og Steener Fliflet Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse undtagen hvad Omkostningerne angaaer, som og blev paastevnt. Citantens Vidner Erich Øvre Jørstad og Ole Midtjørstad vare begge tilstæde. Av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Erich Øvre Jørstad, en gl. gaardmand i Bøygden avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. Høst ved den tid, da man indsatte sine Hæste paa Stalden, blev Amund tilligemed Ole Midtjørstad forlangede av Citanten til at følge sig til Amund Øfstedahl for at tilspørge ham om hd. vilde godvillig udlevere eller forholde de Hæste føl, som Citanten havde kjøbt av Jens Øfstedahl. Dette skeede, og da Citanten tilspurte Amund herom, svarede Amund, at han ej vil udlevere det, da sagde Citanten, at hd. da maatte føde det for intet, om hd. ved Proces tabe det, hertil svarede Amund. Ja jeg skal føde det for intet, saafremt Arne Neerdahlen vinde det. Paa den tid siger Provet, at føllet gikk paa Amund Øfstedahls hjemjorde. Ligeledes siger Provet, at dette paastevnte Føl er falden under det Skyd. Som Føderaadmanden Jens Øfstedahl skal have fød paa Øfstedahl av Amund, men i øvrig er Skydet Jenses Ejendomb, som Amund skal bruge, naar Jens det selv ej behøver. 2de Prov Ole Midtjørstad en gaardmand vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom 1ste Prov vundet haver. Paa tilspørgende svarede begge Provene 1. At hd. hørde, at Jens Øfstedahl tilstoed at have solgt føllet til Citanten. 2. At Citanten tilbød Amund betaling for den tid, som føllet havde den tid været fød paa Øfstedahls havnen, men Amund vilde ikke. Citanten derefter paastoed Domb. Amund Øfstedahl fremlagde sit skriftlige tilsvare i Sagen av dato 14de februar 1750 Oplæst etc. Hvortil hd. sig Refererede med tillæg at saafremt Citanten skulle imodtage noget av det, som samme indlæg

indeholdt angaaende den derudi allegerede Føderaad Contract, da maatte hd. forlange Sagens andstand til næste Ting for samme at fremskaffe, fremlagt ved Citanten.

Citanten langt fra at tilstaae Amund Øfstedahls vidløftige Indlæg at medføre nogen vigtighed henskjød sig til sit forrige og paastod Domb. Amund Øfstedahl fremlagde sit av Jens Øfstedahl paa gaarden Øfstedahl meddelte Skjøde av 15de Januar 1748 Oplæst etc., hvormed Amund vilde bevise baade at gaarden Øfstedahl er hans Ejendomb, saa og at der er oprettet en føderaad Contract imellem ham og Jens Øfstedahl. Overalt meente Amund, at hd. angaaende det paastevnte føl ej har med Citanten Arne men med Jens at bestille, og derudover var fornøjet med at Sagen gikk til Dombs. Citanten sagde at naar Jens har overladt sin ejendom Neml. føllet til sig, saa maa hd. endelig søge sit hvor det er. Amund Øfstedahl svarer, at Jens ej allene har overladt sin ejendom, men endog Amunds og derfor var fornøjet med Sagens Slutning til Dombs. Afsagt. Av de Endelig avhørte Vidners forklaring Confereret med Parternes Procedur efares Sagen at være av den beskaffenhet Neml. At Amund Øfstedahl er forbunden til at føde for Jens Øfstedahl, som solgte gaarden til ham, 1 Skyd eller hæst, som iblant maaa bruges til gaardens fornødenhet, av dette Skyd som er Jenses sande ejendom, fødes udi sidstl. Sommer 1 føl, hvilket Jens, som dessen sande ejendom overdrager til Citanten Arne Needre Dahlen, som sidstl. Høst forlangede føllet av Amund, der sig samme bemægtigede, udleveret, men forgjæves, saasom Amund kjendte sig berettiget dertil og det med saadan vished, at hd. paatoeg sig at føde føllet for intet, saafremt Citanten ved Retten vinde det; Ligesaa lidt nu som Amund Øfstedahl kd. med billighed kjende sig noget Ejendoms Ret til føllets Moder, saa lidt finde og denne Ret at hd. kd. tilegne sig nogen Prætension til føllet selv, helst siden de udi hans indlæg brugte (M?) og argumenter fejle hjemmel og bevis, Thi kjendes for Ret at Amund Øfstedahl bør udlevere til Citanten Arne Dahlen det omtvistede føl og det uden erstatning for føden efter hans eegen Vedtægt og desuden (??) til Justice Cassen bøde 3 ort 12 sk. som alt efterkommes bør 15 dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Execution.

Jens Pedersen Bleegen lod ved Procurator Holm producere et skriftlig Stevnemaal dat. 26de Januar sidstl., hvormed hd. til dette Ting har indstevnt Amund Thoresen Bleegen for at anhøre saavel det erhvervede Tingsvidne betreffende det Kjøb som imellem dem er sluttet om gaarden Bleegen, som vidne at den accorderede Kjøbe Summa er bleven ham anbudt, samt imodtage hans paastand, at Kjøbet skal ved Domb blive stadfæstet og gaarden Citanten Rødiggjort efter Stevnemalets videre formeld, som blev Oplæst etc. Den Indstevnte Amund Bleegen mødte ikke, hvorfor Stevnevidnerne Siver Gryte og Steener Fliflet Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse for hannem. Holm udleverede det paraabte Tingsvidne, som hd. begjærede Oplæst og Acten tilført Oplæst etc. Hvorefter Holm begjærede de Indstevnte Vidner avhørte. Vidnerne mødte og præmissis præmittendis fremstod 1ste Prov Engebret Ellingsberg en gaardmand i bøygden avlagde Eed og vandt, at 4 Uger før Jul sidstl. blev Vidnet tilligemed Peder Bleegen tilkaldede av Citanten Jens Bleegen for at see, at Jens tilbød Amund Bleegen de 650 rd., hvorom de for Amunds gaarde part i Bleegen skulle være accorderede, da saae Vidnet at Jens tilbød Amund disse Penge 650 rd. som hd. havde tilståede, og derhos tilspurde ham, Neml. Amund, om hd. Pengerne vilde imodtage og derfor give ham Skjøde. Men Amund svarede, at hd. ingen Penge vilde imodtage, ej heller give ham Skjøde. Dette skeede paa Amunds gaard Bleegen. 2de Prov Peder Bleegen en gaardmand vandt efter avlagde Eed uden forandring ligesom Engebret Ellingsberg vundet haver. Holm Edskede Lovdag over den udeblevne. Eraget Amund Bleegen forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Dombs paafølge efter Loven.

Amund Roland Edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod Jon Grønlien og fremlagde den fra seeneste Ting udfærdigede Lovdags beskrivelse Oplæst etc. Jon Grønlien

mødte efter paraabelse, hvorfor B.lensmand Simen Fliflet og Nils Kitlien Endelig avhjemlede Lovdagens lovl. forkyndelse for Jon Grønlien. Amund Roland Refererede sig til det i Sagen forhen passerede og paastoed domb. Afsagt. Vel har Citanten Amund Roland til fulde avbevist de paastevnte satser, ti ligesom Vidnerne forklarer, at Jon Grønlien ved det at hd. førte Lyset hen til Citantens Haar, udslukkede med det samme Lyset, saa at ingen skade derav blev Amund Roland tilføyet, saa ere de, Neml. Vidnerne endog derudi eenstemmige, at det paastevnte Veddemaal skeede av Jon Grønlien udi Drukkenskab med skjemt, saa derpaa intet er at Reflectere, ikke desmindre som Jon Grønlien med denne sit mislige forhold har givet Citanten nogen anledning til Sags reisning bør hd. Neml. Jon Grønlien erstatte Citanten hans Omkostninger med 2 d. og i øvrig for videre fri at være. Det paadømte udredes 15 Dager efter forkyndelse under Nomb.

Fogden havde til dette Ting ladet stevne Peder Johansen Holme og hustrue til Dombs Lidelse for for tilig sammenlejes bøde 1 rd 12 sk. Siver Gryte mødte og tilstoed sigtelse og forseelse. Afsagt. Peder Johansen Holmes hustrue bør betale de paastevnte 1 rd 12 sk. 15 Dage efter forkyndelse under Nomb.

Fogden fremlagde en fra seeneste Ting udstæd Lovdag over Rasmus Olsen og Marit Svendsdaatter for deres Lejermaals bøder og paastoed Domb. Ingen av de indstevnte mødte, men Siver Gryte og Svend Andersen Contesterede Lovdagens lovl. forkyndelse for Rasmus Olsens sidste Opholdsstæd. Afsagt. Indstevnte Lejermaals begjængere bør samme bøder at betale Neml. Rasmus Olsen med 12 rd. og Marit Svendsdaatter med 6 rd., som enhver for sig udrede 15 dage efter forkyndelse under Nomb.-

Næste Dags morgen 17de Februar blev udi Sagen, som Ole Poulsen Berg fører imod Jens Pedersen Bleegen for 142 rd., saaledes dømt og Afsagt. Efterat Citanten Ole Poulsen Berg havde til 1748 Aars Jorde Tirsdag avlagte Odels Sag imod den Indstevnte Jens Pedersen til dennes paaboende gaarde part i Bleegen dessen indløsning og samme Sag pro et Contra var udi 2de Rettes Sessioner Neml. d. 26de April og 3die October samme Aar saavit proseqveret, at de manglede fast intet uden Dombs avsigelse, hvilken Jens Bleegen dog fik udhalet ved Sagens forfløttelse til dend 8de. November næstpaafølgende, skeer det imidlertid og forinden Sagen efter sidste udsettelse blev foretagen, at Jens Bleegen i October Maaned 1748 indgaer med Citanten Mundtlig og Mindelig forening saaledes: At Jens Bleegen skulle til Ole Poulsen udtælle til næstpaafølgende Christiania Markets tid 1749 Courant 142 rd. og derimod bekomme av Odels prætententen ordentlig Skjøde paa Odels Retten til den omtvistede gaarde part i Bleegen, og tillige udi Skjødet en fuldkommen samtykke udi de 560 rd., hvilken Jenses forrige Kjøbe-Brev indeholder, som udi de 87 rd.. hvorved gaardeparten var av Jens Bleegen efter den under Processen holdte Besigtigelse og Taxations forretning bleven forbadret. Dette forlig opfyldte derefter Citanten paa sin side, deels ved at lade den til Odelssagens slutning bestemte Dag gaae forbi uden at i Retten edske samme som derved blev hævdet, deels og ved at findes villig og billig, som hd. endnu er, til det om forenede Skjødes forskaffelse til den bestemte tid imod Pengene de 142 rds. Erleggelse; Jens Bleegen derimod, som har vægret og endnu vægrer de 142 rds. Betaling, (forvente?) vil til undskyldning, at det paaligger Citanten efter det sluttede forlig at hjemble ham Odels Retten til begge Bleegens gaarde parter, hvilket hd. ikke kd. Men da dette findes lovl. ubevislig, naar Consideres Vidnernes forklaring, og urimelig, maae betragtes, at tvistigheden udi den Sag, som Parterne forligte, angik ikke uden Jenses gaarde part, hvor for ej heller nogen andens eller fleere Parter bleve tracterede enten under Processen eller forliget med Jenses alleene, Saa kjendes for Ret, at Jens Bleegen bør imod saadant Odelsskjødes erholdelse, som her over beskrevet findes, udrede til Citanten Ole Poulsen Berg de omforenede 142 rd. med Lovlig Rente fra Christiania Market d. 5. Februari 1749, da Pengene skulle være betalt, til virkelig betaling skeer og tilligemed 5 rd.i

Omkostning samt 3 ½ ort til Justice Cassen betale 15 Dage efter denne Dombs Lovlige forkyndelse under Nomb (?)

Fogden anmeldte, at hd. til dette Ting i stæden for til Extra Ting efter hr.Stiftbefalingsmandens Ordre, havde ladet stevne paa Justiciens Vegne Peder Rasmussen Storberge og hustrue Margrete Olsd. til at anhøre Vidner og lide Domb formedelst at de skal have borttaget av Sogne Præsten til Ringsager præstegjeld hr. Christopher Ankers Setter og fleeres en del Kopper eller Træ Kjørrel med meere, hvorom til Vidner var stevnt Nils Amundsen og Ingebor Hansd. under falsmaal, alt efter skriftlig Stevnemaal som blev Oplæst og tilligemed sin paategning lyde etc. De Indstevnte og (paa?dende) Peder Rasmussen Storberge og hustrue mødte ikke, ej heller nogen av Vidnerne efter paraaabelse, Men B.Lensmanden Simen Fliflet mødte paa samtlige deres Vegne, og vel vedgikk Varselens rigtighed, dog ej havde videre Commision i Sagen at svare, end at de samtlige varsledes med Lovdag, som Fogden edsket. Eragtet Peder Rasmussen Storberge med hustrue Margrete Olsd. samt Vidnerne Nils Amundsen og Ingebor Hansd. forelægges Lovdag til næste Ting, de 2de første med sit tilsvaret for sin sandhed at vidne under falsmaals brøde.

oo 00 oo

Flifletlien i Fåberg 07.03.1750, fol. 190b:

Ao 1750 dend 7de Martii som var selve Jorde Tirsdagen blev Retten udj følgende Odels Sag sat paa den gaard Lien Nordre part i Faaberg Præstegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne LougRettes Mænd, Navnl: Erland Grønlien, Tosten Studshoved, Thord Bleegen, Amund Bleegen, Hans Præsterud, Peder Smedsrud, Siver Siverud og Haagen Haand, som dertil av fogden vare udnævned og begge parter declarerede sig at være fornøjede med. Hvorda Citanten Ole Johansen Smeestuen, der selv for Retten var nærværende, lod ved Procurator Peder Andersen fremlegge sit skriftlige stevnemaal av 30te Octob: 1749 hvorved til den tid, efter paategnet berømmelse, her til OdelsToften Lien er indstevnet Opsidderen. Peder Arnesen at anføre Citantens fremførende Vidner og bevisligheder betreffende hans hustrue Ane Olsdaatters Odels og løsnings berettigelse til denne gaardepart saavelsom og betreffende de forringelser gaarde Parten kd være vederfaret, siden den fra Citantens hustrues fader er udkommen og bleve solgt, saa og betreffende de skeede Odelslysninger og fleere Sagen følgende Omstændigheder, samt derefter at lide domb til gaarde Partens fravigelse og rødiggjørelse under værende aars fahredag mod Løsnings Pænge 260 rd. hvorved Citanten dog vil vente sig deconteret hvad gaardens forringelse efter taxation sig kd beløbe til. Endl: er af Peder Lien stevnet Processens Omkostning Citanten skadesløs at erstatte.

Til Vidnespyrds avlæg i Sagen vare og indstevnet under falsmål LensManden Simon Fliflet, Johannes Volden, Ole Ourlien, Johannes Hovland, Morten Bratødegarden, Peder Tollersrud, Ole Snaghol og Nils Grønlien efter Stevnemaalets nærmere medfør, som blev oplæst etc: Paa Peder Liens vegne, som selv ved Retten var nærværende, mødte Procurator Nimb og sagde, at foruden at bemt: Peder Lien ikke er bleven med deelt nogen gjenpart eller Copie av dette fremlagde Stevnemaal, saa er og Citantens hustrues Broder, som har endeel av gaardens ejer udj brug, til denne Sag ej bleven indstevnet, endskjønt hd dertil efter en Tinglyst Contract er berettiget, ti fremsatte Nimb Lovens 1te Bogs 4de Cap. 1te og 4de Art. og derefter forventede, at intet i Sagen vorde foretaget, førend bemt: Svend Olsen Lovl: vorde indkaldet, hvorhos hd anviste bemt: Contract av 21te Jan: 1749 og tinglyst d: 17de febru: samme aar. Derefter hd udbad sig Rettens Eragtning til Stevnemaalets avvisning, allerhelst Citanten i sit Stevnemaal har noteret (?) om bemt: Svend Olsens brug i gaarden, og dog ej ham indvarslet.

Andersen til disse av Contra Parten fremførte instancer svarede, at ligesom den første aldeles er ubetydelig, naar den av Mon: Nimb selv allegerede Lovens 1te Bogs 4de Cap: 4de Art: overenses, ti efter den samme kd det aldeles ikke vedkomme Citanten at Peder Lien nu udj næsten ½ aars forløb siden Stevningens forkyndelse ikke har forsynet sig med Copie derav, er og den anden efter Comparentens formening Sagen aldeles uvedkommende og ikke kd tilføje Citanten nogen sinde udj hans Løsnings Rettes Sageting og Sagens fremgang, da hd for nærværende tid ikke har noget mod Svend Olsen at fremføre eller betreffende det ham bevilgede Brug av gaardens Ejendeele. Andersen paastod da Sagens fremgang og de indstevnte Vidner paaraabte.

Nimb formodede, at efter den ham allegerede Lovens Bog og Capt. 1te Art: tilkom det Citanten at indvarsle Svend Olsen, som har hjemblet Peder Arnesen Lien denne gaard, og derfor den som meldt efter Contracten har endeel av gaardens jord udj brug, saafremt bemt: Svend Olsen ikke skulle beklage sig, at ham noget uden Stevnemaal blev frakjendt og efter den fremsatte Lovens 4de Art: formeener hd, det tilkom Citanten at for lige Peder Arnesen med gjenpart av Stevnemaalet, hvorf: Nimb refererede sig til sit forrige og begjærede Rettens Eragtning.

Andersen maatte forundre sig over at sr. Nimb fremdeles fremkommer med Svend Olsen og ligesaa paa hans vegne frygte for, at noget under denne Sag skulle ham fradømmes, da dog Comparenten forhen gjorde Declaration saavelsom Stevnemalets indhold giver Mons: Nimb fuldkommen oplysning om at her for nærværende tid ej søges Svend Olsen noget at fravinde, Men hvad bemt: Svend Olsens Omgang kd være angaaende, derudj vil Citanten alleene have sig forbeholden sin Ret til sin tid, og vilde meene, at efter Stevnemalets indhold samt med skeede Declaration denne Sag ej vedkomme Svend Olsen, hvorom Lovens 5te Bogs 3de Cap: 15de Art: nærmere efter Comparentens formening giver efterretlig Oplysning, ti forlangede hd som før med Sagen fortfaret.

Nimb maatte ligesaa forundre sig over at Mons: Andersen vil begjære Sagens fremgang imod en ustevnt mand, da hd dog er Peder Liens hjemmelsmand, og har eendeel av den paaankede jord udj brug, hvorf: hd endnu allegerede Lovens 5te Bogs 3de Cap: 10 Art: og derefter forventede som før, at Citanten bør stevne Svend Olsen for den deel hd av jorden har i brug, førend Sagen kd nyde sin fremgang.

Andersen vilde alleene erindre, at Citanten ikke nu søger at indtale fra Svend Olsen nogen Odelsjord, Men alleene fra Peder Lien. For øvrigt synes hd ikke rettere end alle disse av sr. Nimb gjorde Pretentationer, Svend Olsen angaaende, er uden hjemmel. Stevnevidnerne Ole Pedersen Lien og Morten Bratødegaarden blev derefter fremkaldede og Endl: avhjemblede Stevnemalets lovlige forligelse for Peder Lien, ligesom paategningen det udviser, samt under avlagde Eed forklarede, at ved forkyndelsen hverken blev noen Copie av Stevningen til Peder Lien leveret, ej heller av samme tid til at udskrive Copie begjæret.

Eragtet. Ligesom den første instance betreffende Copie av Stevnemaalet med dessen forkyndelse henfalder av sig selv med Stevnevidnernes forklaring, som indeholder, at Peder Lien ej begjærede Copie ej heller tid til den at udskrive, hvilket den allegerede Lovens 1te Bogs 4de Cap: 4de Art: exigerer, saa forsvinder og den anden exieptions kraft, naar Considereres, at den ustevnte Svend Olsen i følge av det anviste brev, ikke ejer noget av den paastevnte gaards jord, men er ikkun av Peder Lien tilladet at bruge endeel derav, som derfor Citanten har Declareret, at dette Svend Olsens brug bliver ved det indkomne Stevnemaal ej prejudiceret og altsaa Svend Olsen uden for den Sag imellem Odels prætententen og Opsidderen Peder Arnesen, som en lovl: stevnt, altsaa finder ej Retten ved Lov tilladet at nægte Sagens fremgang efter det [for?] Retten lagde Stevnemaal.

Hvorefter Andersen fremlagde Citantens skriftlige begjæring til LensManden Simen Fliflet av 22de Octob: 1748 angaaende at tilspørge Peder Lien om hd i Mindelighed vil modtage Løsnings pengene av Citanten og gaarden for ham qvitere med videre, samt derpaa tegnet LensMandens forretninger av 25de Octob: 1748 samt 22de Octob: 1749.

Oplæst etc: til disse LensManden og Medhafte Mænds forretninge med Eed at besandige, hd forlangede dennem Neml: Lensmand Simen Fliflet, Johannes Volden, Ole Ourlien, Johannes Hovland og Morten Bratødegaarden for Retten fremkaldede, Nimb, næst at referere Peder Lien den ergangne Eragtning til paatale, formodede, at den fremlagde saakaldede udsigelse av Retten vorde anseet u-efterretlig, da samme ikkun er et løst Charteiqve og ikke skrevet paa sin rette sort stemplet Papir.

Andersen sagde, at Lovens 3de Bogs 3de Cap: 10 Art: i tilfælde som dette viser, at Stevnemaal alleene er udsigelse nok, Men ikke des Mindre har Citanten for at vise den føjelighed i Mindelighed at tilbyde Rettelse forfattet den fremlagde begjæring til LensManden, og vil hd da meene, det ingenlunde vegres, at jo de fremkaldede Vidne maa beEedige den av dem gjorde forretninger, følgel: Lovens 1te Bogs 13 Cap: 24de Art: Hvad s. Nimbs fremførte at begjæringen ej er skrevet paa stemplet Papir, da efterdj: samme ej har været ved Gaarden og deres Majest: høje Interesse derved intet har lidt, saasom Papirets valuta i Retten er Needlagt, saa vilde hd meene, at saadann kraagen(?) der efter hans Mening ej i Rettergang burde bruges, som u-efterretlige henfalde.

Nimb svarede jo hertil, at da udsigelsen ikke Muntl: Men skriftlig vil være forkyndet, saa lod hd alt alleene ankomme paa Retten, om den fremlagde saa kaldede udsigelse skal imod hans Majest: forordning om det stemplede Papiers brug antages i Retten eller ikke.

Eragtet. Retten, som fandt den fremsatte gl (?) imod den fremlagde beskikkelse saa meeget Mindre kraftig til at hindre de av Citanten forlangede Vidners examination, som dermed intet hans Majestet er angaaet udj hans Stemplet Papiers Indtræden, siden valuta derfor i Retten er Deponerede, tillod uden videre uforholden Vidløftighed Vidnernes forklaring. Til den ende bleve fremkaldet Lensmanden Simen Fliflet som tilligemed Johannes Volden og Ole Knudsen Ourlien med Eed og opragte fingre bekræftede den udj aaret 1748 d: 25de Octob: skeede beskikkelse, hvilken i eet og alt skeede ligesom paategningen udviser. Ligeledes fremtreede Lensmand Simen Fliflet med Johannes Hovland og Morten Bratødegaarden, hvilke ligeledes med Eed sandede den udj næstavvigte aar 1749 den 22de Octob: for Peder Lien forkyndte tilbydelse, hans svar og udsigelse ligesaa paategnet findes.

Dernest fremlagde Andersen et med Sorenskriverens haand verificeret udtag av dette Districts Tinglysning Protocol, hvorudj findes beskrevet det Skjøde Ole Olsen Lien, som han sagde var Citantindens fader, d: 3de Sept: 1729 har udgivet til Torger og Peder Arnessønner paa denne omtvistede gaarde part. Oplæst etc: Hvorpaa hd sr. Andersen forlangede de ved Stevnemaal indkaldede Odels Vidner Peder Tollersrud, Ole Snaghol og Nils Grønlien til examination fremkaldede. Hvilke 3de Vidner mødte og efter at Eedens forklaring var dennem bleven betjent, fremstoed

1. Prov Peder Tollersrud en gammel gaardemand i Sognet 78 aar gl: vandt og forklarede, at fra den tid som Vidnet kd mindes tilbage i tiden, hvilket bliver nogle og 60 aar, har Citantens Hustrue Anne Olsdaatters fader Ole Olsen som endnu lever, og hans forfædre på Mødrene side opad stændig en efter anden ejet og brugt denne gaarde part Lien, indtil samme hendes fader solgte gaarden fra sig til Torger og Peder Arnessønner efter det indleverede Skjøde, ti Slægtlinien har sig saaledes: Den første Mand, som Vidnet mindes her paa Lien, var Ole, hvilken Vidnet dog ikkun mindes som en drøm, denne Ole avlede en daatter Navnl: Anne, som var Citantens faders mormoder, denne Anne ejede og beboede gaarden med 2de Mænd Neml: først med Ole Olsen og siden med Christen, av det første ægteskab med Ole Olsen

avlede hun en daatter Navnl: Anne som var Citantens faders Moder. Denne Anne ejede og beboede gaarden ligeleedes med 2de Mænd, Neml: først med Ole Thoresen og siden med Ole Siverson, av det første ægteskab med Ole Thoresen avlede hun Ole Olsen, som er Citanten Hustrues fader, lever endnu og besad gaarden til næste vaar efter at hd havde om høsten solgt gaarden fra til Torger og Peder Arnessønner, hvilke sidste er nu opsiddere og er stevnte til denne Sag.

2det Prov Ole Snaghol en gaardemand i Sognet 60 aar gl: vandt, at fra den tid hd kd mindes tilbage Neml: for 44 á 45 aar siden, blev denne paastevnte gaardepart i Lien ejet og brugt av Anne Olsdaatter og hendes sidste Mand Ole Siverson. Denne Anne Olsdaatter var Moder til Ole Olsen, som solgte gaarden til Torger og Peder Arnessønner, hvilken Ole Olsen, der endnu lever og er fader til Citantens hustrue Anne Olsdaatter, bemt: hans Moder havde avlet udj sitt første ægteskab med Ole Thoresen, hvilket Vidnet kd mindes i sin ungdom at have seet, saasom efter Ole Thoresens død, sad Anne Olsd: hans Enke her i nogle aar førend hun indlod sig udj nyt ægteskab med forbemt: Ole Siverson.

3de Prov Nils Grønlien, en gaardemand 74 aar gl: vandt, at udj hans ungdom for ungefær 60 aar siden var denne gaarde part i Lien udj brug og eje under de ægtefolk Christen og Anne Olsdaatter, denne Anne Olsdaatter havde udj første ægteskab med Ole Olsen avlet en daatter Navnl: Anne Olsd. Som fik gaarden efter sine forældre til eje og brug, denne sidste Anne blev 2de gang gift først med Ole Thoresen siden med Ole Siverson, udj det første ægteskab med Ole Thoresen avlede hun Ole Olsen, som solgte gaarden til Torger og Peder Arnessønner, er fader til Citantens hustrue Anne Olsd: og endnu lever.

Andersen forlangede, at disse nu forhørte Vidner paa forestaaende deres gjorde forklaringer maatte tages udj Eed. Hvorefter de 3de anførte Vidner, Peder Tollersrud, Ole Snaghol og Nils Grønlien fremstoede og med Eed samt opragte fingre bekræftede enhver sin Provning at være saa rigtig og sandferdig, saa at de det for Gud ej rettere eller sandere vide. Andersen derefter, næst at forbeholde Citanten hans Lovlige Rettes oplysning til sin tid gaardens forringelser i den tid, de har været fra hans hustrues Etlæg, producerede Citanten d: 16de Sept: 1748 under Tings gjorde Odels og Penge Mangels lysning til den paastevnte gaarde part Oplæst etc:

Hvorefter Citanten Ole Johansen fremsatte og præsenterede i Retten Pengerne efter hans hustrues udgivne skjøde Navnl: 260 rd. og vilde vente indstevntes svar indtagen, om hd samme nu vil imodtage og gaarde parten dermed for ham strax løslade.

Nimb svarede, at da denne gaard har kostet Peder Lien langt over den nu anbudne summe, saa kunde hd samme denne sum ej imodtage, og alleene for det øvrige referere til Peder Lien hvad hd ved Sagens avslutning imod det fra Citantens side indkomne kd have at fremsette. Hvorudover Pengerne de 260 rd. bleve igjen av Retten til Citanten leverede. Andersen maatte dernæst, siden hd mærker den Indstevnte hævde sig, forlange, paa det Citanten til fulde kd opfylde hvad som hans løsnings Mand efter Lovens paaligger, at den Indstevntes gjensvar maatte tages, hvad enten hd mistroe Citanten i det tilfælde Lovens 5 B: 3 Cap: 7de Art: om vilde eller ikke, da Citanten derefter ere villig den ernødigende Eed i sit fald at avlægge. Nimb svarede, at Peder Lien ikke kd vide hvad enten Citanten tænker at løse sig den gaard selv til del eller til nogen anden, hvorf: hd forventede, at det paaligger hand at sande det med sin Eed, at i fald hd beviser sig at være Odels beretiget, hd da vil løse sig gaarden selv til boll og ikke til nogen anden, Men at hd forinden bør varsle Peder Lien saadan Eed at anføre. Citanten fremstillede sig til den udfordrende Eeds avlæg. Nimb formodede, at Citantens Eed atter av Retten vorde antaget, førend hd har varslet Peder Lien til samme at anhøre.

Andersen unsaae sig for at opfølde Retten med gjensvar paa u-rimelige Ting, ti hd holde fast for en løsnings Mand, der har levert sin løsning efter lovens forskrift udj 5 B: 3de Cap: 10 Art ikke kd fordres at efterkomme de pligter loven en Løslingsmand paalegger. Nimb overlod

alleene til Retten, om det ikke tilkomme Citanten saavel at varsle Peder Lien til at anføre hans Eed som hvad beviser og Vidner hd i Sagen paa sin side agter at føre, og i øvrigt refererede sig til sit forrige.

Eragtet. Naar Peder Lien noget tydeligere har erklæret sig, hvad enten hd udj ovenbemt: fald mistroer Citanten eller ikke, og det derefter ved endl: Domb bliver paakjendt hvad enten Citanten bliver anseet for berettiget til gaardens indløsning eller ikke, da skal Retten udj samme dombs slutning ytterligere udlade sig med dette og hvorledes Citanten den i den allegerede lov exigerede Eed skal præstere. Nimb declarerede strax, at Peder Andersen Lien mistroer Citanten, at hd saasart vil løse gaarden til en anden til Odel som sig selv og derf: formodede, at hd: Neml: Citanten, forinden Sagens slutning bør avlægge den ommeldte Eed og dertil varsle Peder Lien. Andersen overlod alle Ting til Rettens forsvarlige behandling og derefter fremstillede under forhen anmeldte Reservation forringelserne betreffende, at nu med de førte Odels Vidner til fulde er Oplyst, det Citantens hustrues frofædre over hævdelige tide har ejet og besiddet den paastevnte gaarde-part, det er og bevist ved Citantindens fader Ole Olsens udgivne skjøde, at hd udj Citantens hustrues u-kyndige aar har solgt og avhændet gaarde parten, som hans og fædres Odel. Da nu Citanten tilligemed har bevist, det hd har forekommet, at ikke Odelsjord av idige Processer roligen er bleven hævdet, hd nu ej alleene har frembrudt Løsninges summen efter skjødet, Men endog brutt den Eed for retten at avlegge, som Loven i løsnings-tilfæde paabyde, saa refererede Andersen sig til Lovens 5te Bogs 3de Cap: 14: Art og paastoed, det indstevnte Peder Arnesen ved Domb bør vorde tilpligtet til næste fahredag i dette aar at fravige og rødiggjøre gaarde parten for Citanten imod løsnings Pengene de ommeldte 260 rd. saavel som og vorde tilfunden at erstatte Citanten denne Processes Omkostning skadesløs og saaledes hd med reservation som før meldt indstille i Sagen med Domb.

Nimb svarede, at da Peder Lien agter at bevise saavel at hd denne gaard for ungefær 21 aar siden av Citantens hustrues fader sig haver tilkjøbt, saa at hd derpaa siden den tid har gjort adskillige forbedringer, Men til alt dette endnu ej varslet av Citanten, saa haabede hd, at Retten forunde Peder Lien tid til contra Stevnings udfærdigelse og forkyndelse paa ddet had derefter kd fremkomme med hvad hd paa sin side finde nødvendig, og at Sagen imidlertid vorde udsat, samt at hd med Rettens fornægtelse ikke vorde overrilet.

Andersen protesterede imod den forlangte udsettelse og formeente, det ?lig kd skjønnes, at samme ej hensigter til andet end Sagens udhal for at frakalde Citanten sin tilberettigede Odels-jords Brug, ti hvad den første Post av Mons: Nimbs anførte betrefte, da er reent og ikke nægtes, at Indstevnte Peder Lien d: 3de Sept. 1729, som nu er paa 21 aar siden, fælles med broderen Torger kjøbte gaarde parten av Citantindens fader hvorf: der ligesaa litt er fornøden derom at føre noget bevis, som det kd gjøre Peder Lien nogen hjælp i Sagen, da Citanten med sin inden 20 aars forløb fra den tid gjorde Odels og Pengemangler lysning samt videre løsnings-tilbud, der alt for Retten er bevist har forhindret hans hævds fengelse paa godset. Og hvad den anden Post betrefte, da foruden at Citanten formeener, det gaarde parten meere er bleven forringet end forbædret er og Citanten villig, imod den justice at ham skeer opretning for forringelserne at ansvare nødvendige og bevislige forbedringer, naar og saasart Peder Lien derom bekoste Rettens møtede [?] paa stædet, som Andersen formeente i saadant tilfælde, som dette at være den reelleste vej, ti at Odels løsnings Sagens paakjendelse skulde henstaae – formedelst forbedringers og forringelses avbe(?) og besigtelse, det formeenede Andersen tillige at være præjudicerlig for løsnings Manden, og ikke at have hjemmel av Loven, hd haabede derf: Domb i Sagen, som paastaaet er og forbeholdt Citanten hans Ret forringelserne angaaende til sin tid og stæd.

Nimb agtede unødigt at besvare sr. Andersens vidløftighed, Men alleene refererede sig til sit forrige og derfor ventede, at Retten ikke nægter Peder Lien den forlangede anstand i Sagen til

sine bevisligheters førelse, for det øvrige hvad den av Citanten paabemte saa kaldede Odels-løsning angaaer, da formanede hd at samme ikke av Retten ansees, siden samme lysning ikke er gjort i lovl: tid eller førend at Citanten i mange aar havde været gift med sin hustrue. Andersen vedblev sin forrige protest allegerede 1 B. 4 C: 24 Art., og vilde vente det Peder Lien eller fuldmægtig ved Eragtning vorde paalagt nærværende tid Sagen til Dombs at procedere. Nimb svarede, at da hd ikke denne tid har tilstæde de Vidner som kd give Oplysning om hvad forbædringer Peder Lien har gjort saavel paa gaardens jord som huser, saa haabede hd, at Retten ikke tilpligter Peder Lien samme Vidner denne sinde at fremstille, da hd seer, det er u-mulig at fremskaffe dem for Retten førend hd kd faae tid til dem at indstevne. Andersen refererede sig til sit forrige og haabede, at Citanten formedelst udsettelse ingen u-nyttig vidløftighed og bekostning vorde paabjudet. Eragtet. Retten finder ingen lovl: føye til at nægte den Indstevnte Peder Lien den forlengede udsettelse til sine Contra bevisers førelse udj eet og alt, til den ende forfløttes Sagen til tirsdagen d: 7de Julie – førstkommende atter her paa Odels toften at foretages, til hvilken tid Peder Lien atter møde uden videre varsel og ellers for (?) 15 rd. hvis hd nødig eragter til Sagens slutning fra sin side, hvilket og tjener det nu siddende LougRette til efterretning.

oo 00 oo

Nordødegården i Fåberg 18.04.1750, fol. 196a:

Ao 1750 dend 18de Aprili blev Retten til følgende Odels Sags ventilation og paadømme sat paa den gaarde Plads Nordødegaarden i Faabergs Prestegjeld og tillige betjent med efternevnte 8 Eedsvorne Loug Rettesmænd Navnl.: Jens Øfstedahl. Ole Midtjørstad, Simen ibid., Peder Øvre Jørstad, Amund Øfstedahl, Anders Øvre Dahlen, Ole Rustaden og Christen Huse, som dertil lovl. vare udnævnte og begge Parter declarererede sig fornøjede. Hvordan mødte for Retten Anders Olsen Grimstad, som fremlagde sin skriftl. Udfærdigede Stevning av 15de Dec. 1749, hvorved til denne berammede tid og stæd er indkaldt Iver Fondstad av Gusdahl til at anhøre beviser og Prov (?gl) at denne Nordødegaard er Citantens hustrues sande Odel, samt at lide Domb til bemte. Nordødegaardens fravigelse og rødiggjørelse alt efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Iver Fondstad mødte selv, og nest at tilstæe Stevnamalets forkyndelse, sagde, at hd. allereede var fraskildt Pladsen Nordødegaardens Ejendom, ti avgn. Nils Pedersen Nordødegaardens ældste Daatter Anne Nilsd. Hendes Mand Guttorm Johansen paa eegne og Børns Vegne, som de rette og nærmeste Odels berettigede, har hannem gaarde Pladsen fraløst, hvorom formodentlig førnævnte Guttorm Johansens nu vedbørlige rigtighed i Retten lade indkomme; hd. formeente derfor, at denne Sag der er ham uvedkommende, av sig selv henfalde, forbeholdende sig i øvrigt sin Ret og tiltale i alle Maade til Anders Grimstad (udinden?) denne ham paaførte vidløftighed. (?) Olsen Fondstads Ejer fremkom indleverede 1. et under 11te April sidstl. skriftl. forfattede indlæg eller Exeptions skrift av Guttorm Johansen, som formeentl. nærmeste Odelsmand til denne Plads Nordødegaarden, og 2. Iver Fondstads Skjøde til bemte. Guttorm Johansen paa denne Plads skyld. 3 skind for 330 rd. dat. 6te. Marti 1750, hvilket sidste hd. forlangede med paategning tilbageleveret, men Indlægget lyder saaledes. Anders Grimstad svarede til det fra Guttorm Johansen indleverede, at da Personen en eengang paa en Mislig maade undvigte her av Sognet og nu skriver sig fra Molde i Romsdahlen, som er henimod 30 mile herfra, da siden hd.og enhver maa tvile om, at det indleverede er Guttorms eegen Haand, men meeget meere, av alt kd. være fingeret alleene for at spilde Citantens tid og bekostninger, saa vedblev hd. sig Sag og forlangede sine Vidner avhørte. Herimod at svare indfandt sig ingen fra Guttorms side, ti skeede det, at siden det indleverede skrift, som fra en for Retten ubekandt Haand er

fremsendt, er av Citanten bleven declareret mistænkt for at være fingeret og ej medfører nogen hjemmel, saa fandt Retten saa meget mindre føye til at nægte Citanten sine Vidners førsel, som det er endnu bleven uoplyst, hvad enten Guttorm Johansen er til eller ikke end sige enten hd. er ret Odelsmand eller ej, og derfor blev Citantens Vidner fremkaldet som mødte Bertel Sørboe, Thord, Jens og Amund Bleegen. Ole Land samt Ole Fløgstad, for hvilke Eedens forklaring av Loven blev Oplæst med formaning til sandhed, hvorefter fremstod 1ste prov Bertel Sørboe, men for at forekomme videre Vidløftigheder med Vidners førelse, fremstod Iver Fondstad og tilstoed, at Citanten Anders Grimstads hustrue Rønnoug Pedersd. er en Søsterdaatter av Nils Pedersen, som for 11 aar siden solgte gaarden til Iver Fondstad, Denne Nils Pedersen som ejede gaarden over hævd. tid, arvede gaarden efter sin fader Peder Gundersen, denne Peder fik ligeledes gaarden efter sin fader Gunder, hvilken over for 60 Aar siden kjøbte gaarden av Bjelke. Ydermeere tilstoed Iver Fondstad, at Anders Grimstad tilbød sig føre jul for denne Plads 260 rd.; men da Iver Fondstad samme ej vilde imodtage, skeede det, at Anders Grimstad ordentlig udsagde ham fra Nordødegaarden til næste fahrdag. Anders Grimstad derefter fremlagde i Retten 2de Punger, hvorudi hd. sagde at være 260 rd. med tilbud om Iver Fondstad strax vil det paastevnte rødiggjøre for ham, da er Pengene til hans tjeneste og imodtagelse. Iver Fondstad svarede, at siden Anders Grimstad med hans hustrue ej er den rette Odelsmand til Nordødegaarden, saa kd. hd. ingen Penge imodtage; hvorfor Pengene bleve Anders Grimstad tilbage av Retten leverede. Videre sagde Anders Grimstad, at endskjønt hd. kunde have lovl. føye til strax at paastaae Domb til Nordødegaardens indløsning, saa dog alligevel for at gaae des forsigtigere til Verks og at søge sig underrettet om Den Guttorm Johansen hvad enten hd. er til eller ikke, og hvad enten det medfører nogen Realite eller ikke hvad som udi hans Navn er bleven produceret. Saa maatte Anders Grimstad med Reservation av sin Ret udi alle lovl. tilfælde forlange Sagen udsat til belejlig tid, og Iver Fondstad forelagt uden Varsel da at møde. Iver Fondstad fandt sig ubeføyet til herimod noget at indvende. Eragtet Sagen beroer efter forlangende til Freedagen d. 10de Juli førstkommende. Da Iver Fondstad uden Varsel atter møde her paa Odels Toften Nordødegaarden til Sagens fuldførelse og slutning.

oo 00 oo

Lysgård i Fåberg 08.05.1750, fol. 196b:

Ao 1750 dend 8de Maj blev i følge Deres Majests. Allernaadigste Anordning om Tugthusets IndRettelse i Christiania med de 2de Eedsvorne LougRettes Mænd Torger Ersgaard og Peder Randgaard ExtraRet udi følgende begivenhed holden paa Sørenskriverens Boepæl Lysgaard i Faaberg Præstegield, hvorda som Actor mødte for Retten Bøigde Lensmanden her i Faaberg Præstegield Simon Poulsen Fliflet som anmeldte at de ved Inquisitionen holden udi Froens Præstegield paagrebne Persoener uden Post giennem Bøygderne omstrippende Persoener, og samme Persoener 6 udi Tallet ere hannem fra hr. Fogden Prom bleven tilsendte med ordre samme at Actionere. Saa er det, at hand ej alleene til denne berammede tid og stæd med 2de Dages Varsel samme Persoener har Interneret til Dombs lidelse efter Tugthus Anordningen, men endog Persoenerne under Sognets B.Vægter, hans forvaring herhid nu har frembragt og dennem overleveret til Rettens Examination og paadømmes, hvorhos hand tillige indlevered en Fogden hannem tilsendt Examination holden ved Persoenernes antegtelse den 3die Maj 1750 som ved Acten bliver fæstet. Samtlige de Indstevnt mødte og tilstoed Varsel. Derefter blev eenhver i sær tagen af Retten under Examination saaledes 1 Persoen kaldende sig Ludvig Caspersen siger sig 28 aar gl. fød i Skaagn Præstegield Nordenfields af omstrippende forældre (?) Faderen Casper en Kiedel flicker af Profession, som døde udi Sønnens Ungdom og Moder

Marte Christiansdaatter (?) eller som hand nærmer forklarer af (Svensdsk?) Extration, med denne hans Moder som endnu lever og ved tiden opholder sig i Meelhuus Præstegield ,fuldte sammen Bøygð fra Bøygð og som hand lærde sin Faders Profession trædde hand og udi hans fod, som ved at Reise omkring og dels nærde sig med Kiedel flikkerier, (drejen?) og (Væv?)skeeders forfærdigelse, hvorudi Continuerede hand med sin Moder indtil for 7 aar siden, da hand udi Meelhuus Præstegield ved Trondhiem blev af Stædets Sogne Præst hr. Peder Løche ægteviet med sin nu tilstædeværende hustrue Gunnild Knutsdaatter med hende har hand siden den tiid omReist fra et til andet stæd og næret sig ved sit ovenbemeldte haandværk. Og imidlertid avlet med hende 3de Børn hvoraf 2de ere døde og det 3die er in (Loco?) ligeledes har hand imidlertid søgt paa adskillige stæder Alterens Sacramentes brug og til sidst udi Totens Præstegield i denne Vaar ligesom hans fremlagde og herhos hæftede Attest det videre forklarer derom, Da hand nu fra Toten reiser over til Leuten Sogn paa Hedemarchen i samme forretninger som forhen blev han der ved Inquisitionen ved 2de Ærend paagreben tilligemed hans følge bestaaende udi hans hustrue ovenmeldte Gunnild, hans daatter Else Ludvigdaatter, henimod 5 Aar gl.og hans hustrues Sødskendebarn Anne Henrichsdaatter, som alle nu ere her paa stæden, Disse 4re bleve efter een kort Examination af Præsten og Lensmanden i Leuten, fremsendt under Vagt Nordefter hvor de foregiver sig at høre hjemme, men under Vagt skeer der det, at da de vare kommen til Vangs Sogn paa Hedemarchen og der ligeledes var og paagrebet et andet følgeskab bestaaende af 2de Dreng Navnlig Gustavius Olsen og Hans Olsen samt et Qvindemenneske Sophie Pettersdaatter med hendes børn, bleve de samtlige 2de følger bestaaende saaledes af 8 Persoener under Vagt fra Bøygð til Bøygð sendt fra Hedemarchen her hid til Gubrandsdahlen for videre at komme til Trondhiem, saaledes passerede de her igjennem de 3de Sogner Faaberg, Øyer og Ringeboe under Vagt, men da den sidste Vagt i Ringeboe der skulle Transportere dem til Froen havde bragt dem over til Froens grendse forlod Vagten dem p.g.a. at de under Vagt fortsadte sin Reise Nord efter, men da de komme til Sødorp Annex i Froen bleve de av Inquisitionen genseede som omstrippende Persoener og derudover paagrebne og efter Examination af Fogden ligesom nu i Retten er fremkommen sendt herhid, men da de komme til Ringeboe igjen og over Vandet føres fra Eldstad til Løsnes skeede det at de 2de formelte Drenger Gustavius og Hans under forevending, af fornødenhed at komme til Lands fandt Leilighed i Skougen fra Vagten at undvige saa de ej videre var at finde, dette er Aarsagen hvorføre Deponenternes følge nu ikkun bestaaer af 6 og ej som Fogden ommelder af 8 Persoener. 2. Persoen Gudnild Knudsdaater kaldende sig den næst forrige Persoens hustrue, og angivende sig 36 aar gl. siger at hun er fød i Meelhuus Præstegield hvor hun for 7 aar siden blev gift med Ludvig Caspersen og siden den tid omReist med hannem fra et til andet stæd Sonden og Nordenfields ligesom sagt er af hendes Mand hvis forklaring hun i øvrigt udi et og alt vedbliver saavel om deres Altergang og Børn som om deres paagribelse og hidførelse. 3. Persoen kaldende sig Anne Henrichsdaatter og angivende sig 19 aar gl. ugift siger at hun er fød i Stangvigens Præstegield i Trondhiems Stift af Ægte Husfolk af hvilke hun i deres tid er bleven opfostret og opdragen stedig indtil føre Juul sidst afvigte 1749 da hun uden Post eller nogen slags Attest forlod sine forældres huus og alleene paatoeg sig Reisen herhid sør efter for at komme til Romedahls Præstegield paa Hedemarchen og der besøge 2de sine Farbrødre Poul og Jørgen Michelsen begge Husfolk der samme stæds. Hos dem forblev hun indtil den 24de April sidstl.da hun havde i Tanke at ville begive sig paa hjemvejen igjen til sine Forældre, men da hun kom til Leuten Sogn og der antraf Ludvig Caspersen med hustrue Gudnild, hvilke sidste er hendes sødskendebarn, gav hun sig i følge skab med dennem i tanke saaledes at fortsatte Reisen hjemefter. efterat hun saledes i flere Dager havde med dette sit følge Reist omkring i Leuten, skeede det at hun med dennem blev af Inquisitionen paagreben og derefter sendt først Nord efter til Froen siden sør igjen her hid ligesom de 2de forrige forhen forklaret

haver og hun (?stændgive). I øvrigt siger hun sig at være Confirmeret udi sin Daabs Pagt og at have 2de gange været til Alters udi Stangvigen Præstgield hvor hr.(Fyleholm?) er SognePræst, skjønt hun fra ham ingen Attest kand fremvise. 4de Persoen Sophie Pettersdaatter af hvilke mand af mangel paa forstand og giensvar mand ej anden Oplysning kunde faa end denne hun er fød uden Ægteskab af en Norsk Moder ukendt Fader, hendes Moder er nu gift med en anden og opholder sig Aalens Præstgield i Trondhjems Stift, hun hc. Daatteren har fra sin spæde ungdom intet andet har foretaget eller kundet foretage sig end flakre omkring og ved Betleri forhverve sin føde, mest Norden fields, dog stundom Sønden fields. Hun har med sig en Daatter, den hun kalder Annichen Caspersdaatter, hvilke hun siger at have avlet uden Ægteskab med en Soldat navnlig Caspar i (Torpers Rekomando Cappellanie?) hvor og hendes barn er bleven døpt, hun har aldrig været til Alters og slet intet kand læse. Fra Østerdahlen kom udi sidstl Høst til Hedemarchen hvor hun af Inquisitionen blev paagreben og ført samme (tonne?) som de forrige herhid. videre til Oplysning enten af Personerne selv eller deres medbragte var ej at bekomme. Hvorudover Actor der formente at Sagen mod de Indstevnte ved deres eegen frie villige bekiendelse tilstrækkelige nok var bleven oplyst, som i Retten dem efter Tugthusanordningens 3die Cap. 9de. Art og saaledes indstillede Sagen under Domb Thi blev af Os eenstemmig saaledes Domb og Afsagt.og de Indstevnte 4re Persoener Ludvig Caspersen med hustrue Gudnild og følge skal Anne Henrichsdaatter samt Sophie Pettersdaatter hvorav de 2de første efter eegen Bekiendelse ere Løse Persoener uden nogen viss tilholdsstæd, der ald sin tid har strippet om Bøigderne under Navn af Kiedel flikkere, Svarvere og saadant erverv, men de 4de sidste der ligeledes ere uden nogen viss tilholdsstæd, haver indladt sig udi Sælskab med de første og ved omstrippen uden Post gjort sig deelagtig udi deres forseelser. De bør til sammen i følge den Citerede Anordning 3die Cap. 9de. Art. forsendes til Christiania Tugthus for der at arbejde efter de høye Herrer Directeurs godtbefindende, da deres 2de medhørende Børn bliver med til videre forklaring efter Velbemeelte Directeurs foranstaltning.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 15.06.1750, fol. 200b:

Ao 1750 dend 15de Juni blev det Almindelige Sommer Sage og Skatte Ting for Faabergs Præstegjelds Almue holden paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettesmænd Navnl. Henning Skoug, Ole Midtjørstad, Peder Øvre Jørstad, Simen Midtjørstad, Arne Needre Dahlen, Anders Øvre Dahlen, Ole Rustaden og Amund Øfstedahl. Hosværende Kongl. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først Allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongl. Majests. Allernaadigst (?) og andre høi Øvrigheds Ordres ligesom paa næste Gusdahls Ting extraheret findes. Dernæst følgende Almuens Breve Neml.

1. Iver Fondstads Skjøde til Guttorm Johansen paa Pladsen Nordødegaarden skyld. 3 skind for 330 rd. dat. 16. Marti 1750.
2. Guttorm Johansens Skjøde til Aaden Grimstad paa bemte. Nordødegaarden skyld.2 skind for 400 rd. dat 20. Maji 1750.
3. Ole Amundsens Skjøde til Erland Iversen paa ½ Søndre Oudenus skyld. 9 skind for 300 rd. dat. 1. April 1750.
4. Jon Olsens Skjødet til sin Søn Lars Jonsen paa gaarden Moen skyld.2 skind for 120 rd. dat. 28. Marti 1750.
5. Den Menige Faabergs Almues Contract angaaende de 2de Broe Stor og Lille Broen dessen Istandsettelse og Vedligeholdelse dat. 19de. Marti 1750.

6. Søskende Skjøde til Arne Christensen paa gaarden Hindklev skyld. 1 hud for 200 rd. dat. 25de. April 1750.
 7. Mons (Thorne ?) Rosings Odels Skjøde til Ole Torgersen paa Gustum for 120 rd. dat. 27de. febr. 1750.
 8. Amund Øfstedahls Skjøde til Amund Poulsen paa gaarden Holen skyld. 1 hud for 200 rd. dat. 14de. April 1750.
 9. Torger Rindahls Obligation til Iver Rindahl for Cap. 610 rd. imod Rindahl skyld. 2 huder til under Pant dat. 14de. April 1750.
 10. Siver Siveruds Obligation til Ole Alfsberg og Erich Grønlien for Cap. 40 rd. imod gaarden Siverud skyld. 2 huder til Pant dat. 14de. April 1750.
 11. Arne Hindklevs Obligation til Mogens Øre for Cap. 250 rd. imod gaarden Hindklev skyld. 1 hud til Pant dat. 14de. April 1750.
 12. Ole Roveruds Obligation til Enken Guri Chartensd. For Cap. 180 rd. imod 8 skind i Roverud til underpant. Dat. 14de April 1750.
 13. Amund Holens Obligation til Ole og Engebret Ellingsberg for Cap. 210 rd. imod gaarden Holen skyld 1 hud til Pant. Dat. 21de Marti 1750.
 14. Jens Larsens Skjøde til Lars Ellingsen paa ½ parten eller 3 skind i Blakrusten for 137 rd. dito dato.
 15. Jacob Dahlbye med hustrue deres gavebrev til Svend Jacobsen, som deres fremfødelses Mand. Dat. 14de. April 1750.
 16. Søskende Skjøde til Even Chartensen paa gaarden Søndre Langsæt skyld. 3 huder for 400 rd.. dat 14de. Mai 1750.
 17. Christen Liens Skjøde til Jacob Qvahl paa 4 skind i gaarden Qvahl for 66 rd. 2 ort 16 sk. dat. 14de. Maji 1750.
 - 18 Erland Søndre Oudenus hans Obligation til Sørenskr. Ziegler for Cap. 300 rd. imod 9 skind i Oudenus til Pant. Dat. 1ste. April 1750..
 19. Ole Pedersen Sørhovens forpagtnings Contract med Hans Holen angaaende gaarden Sørhoven. Dat. 14de. Marti 1759.
 20. Fogdens bevillings seddel til M. Nimb og Ole Schjellerud angaaende deres Sæter boliges forligelse. Dat. 24de. Februar 1750.
 21. Fogdens Bøxel Seddel til Ole Pedersen Kindlien paa Pladsen Knipen skyld. 1 skind. Dat. 20. April 1750.
 22. Dito til Ole Kindlien ½ Part i Sjøens Fiskevand skyld. 3 skind, dat. 20. April 1750. (24?). Avlyst følgende avbetalte Obligation Navnl. Siver Siveruds til S. Ziegler 210 rd. dat. 14de. Juli 1745. 25. Siver Siveruds til Niclas Rindahl for 200 rd. dat. 16de Juni 1743. 13 Ole Oudenus til Peder Kindlien for 95 rd. dat. 32 Marti 1745. 14. Jon Moens til Ole Smestuen for 38 rd. 3 ort 18 sk. dat. 13de. October 1743.
 24. Ole Sundgaardens Avkald til Rasmus Besserud og Johannes Nordhovens hans hustrues Værges for fædrene og Mødrene arven. Dat. 15de. Juli 1750.
 25. Guttorm Johansens Obligation til Iver Fondstad for Cap. 330 rd. imod 3 skind i Nordødegaarden til brugelig Pant udi (12 ?) dat. 11te. April 1750.
- Lars Olsen Ovren fremkom for Retten og i Retten ædskede sin fra seeneste Ting imod sin Stiffader Thore Ovren udsatte Sag ved et av samme underskrevne indlæg av dags dato, som blev oplæst etc. Den udi bemte. Indlæg benævnte Lovdag blev ligeledes Oplæst etc. For Thore Christensen Ovren mødte Procurator Jens Holm, der sagde, at hd.i et og alt holde det nu i Retten oplæste indlæg ganske usvarværdig uden alleene hd vilde erindre Dommerne, som det skal befindes, at udi det fra Thore Christensens side udstødde Contra Stevnemaal ej findes fleere Personer indbegreebne end udi hoved Stevnemaalet var benævnt, hvilket samme Contra Stevning i sig selv udviser, den hd. producerede og begjærede Oplæst etc. Hoved Citanten

Lars Ofren tilligemed hans Moder Goro Ovren, samt Søkende Christen Olsen og Ingri Olsd. med Mand Jacob Ormerud, ligesom og formynderne Henning Vingnes, Peder tollersrud og Jon Borud mødte alle for Retten og tilstoed Contra Stevningens Lovlige forkyndelse. Dernæst Holm indleverede 1. sin i Sagen skriftlig forfattede Deduction under dags dato Oplæst etc. 2. Det udi Indlægget paaberaabte Copie som blev Oplæst etc. 3. Sagde Holm, at vel har hd. det paaberrabte Original Skjøde nu ved haanden, men som hd. av det i Sagen forhen passerede erfare, at det i Copie fra Citantens side er i Retten produceret, saa holdt hd. unødige, samme Original Skjøde paa Contra Citantens side at fremlægge, hvorfor hd. det alleene foreviste med begjær av Dommerens paategning. Samme Skjøde som fandtes underbekræftet av de 3de formyndere Henning Vingnes, Peder Tollersrud og Jon Borud, men ej fleere, samt Tinglyst d. 19de Juni 1741, blev med Paategning strax tilbageleveret, hvorefter Holm var Domb begjærende. Lars Olsen, som Citanten, paastod iligemaade Domb i Retation av sit anførte. Peder Tollersrud med de fleere Værger sagde, at saafremt deres Skjøde befindes at være imod Loven, da er intet uden deres ukyndighed Aarsag der udi, hvorfor de ej kd. vente andet end at samme vorde underkjendt. Videre haver ingen at anmelde, Ti blev Eragtet Sagen optages til Dombs til i Morgen tilig.

Even Kolsveen mødte for Retten og indleverede sit skriftl. udfærdigede Stevnemaal av 27de. Mai sidstl. imod Maren Sophia Jørgensd. Sundgaarden angaaende eendel ærerørige Paasagn imod Citantens hustru, alt efter Stevnemalets videre indhold, som blev Oplæst etc. Den paagjeldene Maren Sophia samt Vidnet Boel Ingvaldsd. mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne Lensmand Simen Fliflet og Steener Fliflet over dennem Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Citanten forlangede sine nu mødende Vidner Endelig avhørte, som mødte Navnl. Lispet Sustad og Mari ved Hammer, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende, hvorpaa NB fremstoed 1. Lispet Sustad en gaardmands hustrue i Faaberg avlagde Eed og vandt, at ved jule tider sidstl. var den Indstevnte Maren Sophia paa Vidnets gaard Sustad tilligemed eendeel fleere da sagde Maren Sophia til Vidnet, at Anne, Citantens hustrue, har taget fra Lieutnanten i Sundgaarden eendeel rødt Klæde, som hun h. Anne nu har vanter av. Endelig siger Maren: dersom ikke hun h. Anne finder Lieutnanten, da finder hd. nok hende. 2det Prov Mari ved Lillehammer husqvinde sammestæds vandt efter avlagde Eed, at eengang udi sidst Vinter, hvad enten det var før eller efter jul det erindrer ej Provet accurat, dog mener hun før jul paa gaarden lillehammer i paahør av Vidnet og Vidnet tilligemed Boil Lillehammer og Boil Ingvaldsd., sagde den Indstevnte Maren Sophia disse ord: Anne Kulsveen, som er Citantens hustrue, har taget eendeel rødt Klæde fra Lieutnanten i Sundgaarden, og derav gjort sig et par vanter, men dersom ikke hun (?) tale med Lieutnanten, da taler nok hd. med hende derom. Citanten begjærede Lovdag over Maren Sophia samt vidnet Boel Ingvaldsd. Eragtet Maren Sophia Sundgaarden tilligemed Vidnet Boel Ingvaldsd., som begge befindes lovl. stevnt men ej møder forelægges Lovdag at møde til næste Ting, den første Sagen at tilsvare og den sidste sin sandhed at vidne under falsmaal.

Jens Bleegen lod ved sin Søn Peder Bleegen i Retten edske sin fra seeneste Ting imod Amund Bleegen udsatte Sag angaaende den dennem Mellemværende gaarde handel, og derhos fremlagde den fra sidste Ting udstædde Lovdag av 16de Februar 1750 Oplæst etc. Procurator Nimb mødte paa Amund Thoresen Bleegens Vegne og producerede hans i denne Sag udfærdigede skriftlige Contra Stevning av 29de Mai næstl. Oplæst etc. Peder Jensen Bleegen tilstoed Contra Stevnemalets lovl. forkyndelse. Derefter Nimb producerede et her paa Faabergs Ting d. 12te Sept. næstavvigt Aar passeret Tingsvidne, hvilket hd. begjærede Acten tilført Oplæst etc. Dernæst Declarerede hd., at de i Contra Stevningen benævnte Vidner agtet hd. unødige at føre, da samme Vidner intet andet har at forklare end hvad forhen provet er, derhos hd. fremlagde Contra Citantens forfattede skriftlige indlæg av dags dato Oplæst etc.

Hvortil Nimb sig Reserverede og vente Domb. Citanten var i ligemaade Domb begjærende. Eraget Sagen optages til Dombs til i morgen tilig.

Lars Lilleberge anmeldte til dette Ting med Mundtlig Varsel at have ladet indstevne Ole Pedersen Sørhoven for 8 rd. skyldig gjeld efter Revers, herom at anhøre paa skriftl. Udgiven Revers og til Domb til betaling, samt at svare Omkostning. Den Indstevnte Ole Sørhoven mødte ikke efter paarabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet og Steener Fliflet avhjemblede Stevnemaalets lovl. Forkyndelse. Citanten derefter fremlagde den Indstevnte Debitor Revers av 12te October 1743 Oplæst etc. Citanten edskede Lovdag og Eraget Ole Sørhoven, som er stevnt, men ej møde forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilstaae under Domb.

Tollev Askildrud anmeldte til dette ting med Mundtl. Varsel at have indstevnt Ole Schjellerud, fordi hd. Citanten med ærerørige ord og paasagn skal have angreebet, derom at anhøre eendeel under falsmaal indstevnte Vidner Navnl. Peder Lien, Christopher Boleng, Even og Christen Lien (??) lade Domb til undgjeldelse efter Loven samt at svare Omkostning. Den Indstevnte Ole Schjellerud mødte ikke efter paraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.Lensmand Simen Fliflet og Steener Fliflet endelig avhjemblede Stevnemaalets lovl. forkyndelse. Citanten forlangede sine Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Peder Lien en gaardmand avlagde Eed at udi sidstl. Vaar ved Paaske tider paa gaarden Lillehammer en Hellig Dag var et Drikkeloug bestaaende av Ole Schjellerud med fleere, da indkom udi stuen, hvor de sadde, Citanten Tollev Askildrud ganske stille og ædrue, saasart hd. indkom tiltalede Ole Schjellerud, som var ganske drukken, hannem saaledes: Du er en tyv og har staalet høe av vor høe ladhe, hvorpaa Citanten strax efter gikk ud og begav sig paa hjemvejen. Men Ole Schjellerud sprang efter ham skjønt ej naaede ham. 2de. Prov Christopher Boleng en gaardmand vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom første Prov Peder Lien undtagen hd. saae ikke, at Ole Schjellerud sprang efter Tollev. 3die Prov Even Langsæt en gaardmand vandt efter avlagde Eed. at paa samme tid og stæd, som allereede omprovet er, tilsagde Ole Schjellerud Vidnet, som Ejer av Pladsen Askildrud, hvor Citanten sig opholdes, at skulle skille Tollev fra sine ejendeele, formedelst det Tyveri, som var passeret udi Ole Schjelleruds (?) omliggende Enger. Da var Ole Schjellerud ganske drukken. 4de. Prov Christen Langsæt en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at Ole Schjellerud den før omprovede tid og stæd vel tiltalede Vidnet, fordi hd. skulle tillade Tollev saadan Knægt at tilholde paa hans Ejendomb. Men for resten blev intet til Citantens præjudice talt av Ole. Citanten edskede Lovdag til næste Ting og Sagen at tilsvare under Domb.

Fogden anmeldte, at hd. paa Justitsiens Vegne og efter Stiftbefalingsmandens hr. Geheimraad von Zappes Ordre havde ladet stevne et qvindemenneske Navnl. Inger Andersd.Smedserud, som efter eegen bekjendelse var av Amund Hansen Roland beligget, og havde aborteret, derom var og indstevnt bemte. Amund Roland samt eendeel Vidner under falsmaal til et Tingsvidnes erhvervelse efter det skriftlig udstædde Stevnemaal, som hd. producerede, blev Oplæst og lyde etc. De 2de Indstevnte og paagjeldende Amund Roland og Inger Andersd. mødte begge for Retten og tilstoed lovl. Stevnemaal. Provsten hr. Stockflet og Klokkeren Erich Christophersen vare og tilstæde. Fogden producerede den samme om denne Sag tilkomne Ordre ved skrivelse av 21de Marti næstl. Oplæst etc. Hvorhos hd. fremviste de derved paaberaabte Documenterne av hr. Provsten Stockflets Relation og Examination, efter hvilket helst hd. overlod til Rettens Examen baade Indstevnte og paagjeldende og Vidner. Da fremkom først Inger Andersd. Og efter formaning til Sandhed Oplæste den av hr. Provsten forfattede Examination, den hun i eet og alt vedblev og endnu siger, at hun slet intet andet har at bekjende. Amund Roland, der ligeledes hørde Examinationen, vedblev sin benægtelse, og sagde at foruden hvad hd. har tilstaaet Navnl. at have ligget ved siden i Seng med Inger baade paa Alfsberg og Flygstad, dog uden at røre hende paa nogen ublu Maade i seng med hende

hverken paa Smedserud eller anden stæds. De Indstevnte Vidner mødte, Navnl. 1. Signe Siverud en gaardmands hustrue avlagde Eed og vandt, at da Inger Andersd. avlagde sin bekjendelse for Provsten, var Vidnet tilstæde og havde hendes bekjendelse da fremført ligesom nu for Retten er bleven prøvet og Oplæst, i Øvrigt sagde, at da hun med Mand efter indbydelse var paa Smedserud sidstl. Nyt aars aften, da hørde hun, da denne indstevnte tildragelighed blev omtalt, at Inger Andersd. ingen anden beskyldte end alleene Amund Roland. 2de Prov Ragnild Smedserud en gaarde Mands qvinde i Sognet vandt efter avlagde Eed ligeom 1ste Prov vundet haver med dette tillæg, at endskjønt Inger Andersdaatter tjente udi næstavvigte Aar 1749 hos Vidnet, saa vidste Vidnet av ingen ting, førend Inger fik ondt, gikk ud og aborterede, ligesom udi Examination findes anført. Det fremlagte Abort har Vidnet tillige fleere seet og befundet det at være en finger langt og at have Menneskelig skabning. 3die. Prov Peder Jacobsen Torgersrud en gaarde Mand avlagde Eed og vandt, at 2den Jule dag sidstl., var Vidnet efter forlangende tilstæde paa Smedserud og hørde, at Amund Roland tilspurte Inger Andersd. om denne Sag, da svarede hun, at hun ikke beskylder Amund Roland for hvilke hun er ganske frie, dette svarede hun mange gange, men da Amund Roland bad hende sværge derpaa, svarede hun, at hun ej kd. sværge. 4de Prov Marit Olsd. fra Torgersrud vandt efter avlagde Eed i ord og mening ligesom næste Prov Peder Jacobsen vundet haver, saasom hun samme tid var tilstæde. 5. Prov Lars tjenende paa Snaghol vandt efter avlagde Eed at som Vidnet i fjor høst tjente paa Præsterud og laae udi Lagesild Fiskeri med Amund Roland 13 Dage og Nætter, saa erindrers hd., at av de 13 Nætter laae Amund ej meere end 3 Nætter stille og rolig i Varpet, de øvrige 10 Nætter var hd. borte, men hvor veed Provet ikke, dog alligevel saae Provet Amund stundom komme tilbage fra den andre fiske Elven, som ej er paa vejen til Smedsrud, men de fleeste gange saae og Vidnet, hvor hd. kom fra tilbage. 6te Prov Marit tjener pa Præsterud vandt efter avlagde Eed ligesom næst forrige Prov Lars Snaghol vundet haver, med dette tillæg, at Amund Roland i den omprovede tid selv sagde for Vidnet, at hd. løb om Natten efter qvindfolk og havde befølet dem paa en Maade, som hun blues ved at udsige, dog ej haft beblandelse med nogen, hvilket blev sagt med skjemt og løstighed av Amund, da de andre spurte ham derom. 7de. Prov Anne Huse Larses hustrue vandt efter avlagde Eed, at da hun for nogle Uger siden talede med Amund Roland om denne Sag og bad hannem tilstaae ifald hd. er skyldig, før hd. og bandet at hd. er frie for hende, dog kunde ej nægte, at hd. jo har ligget ved hendes side skjønt ej nævnede gaarden hvor det skeede. Endelig siger Provet, at hun er Søkende barn til Amund. Formedelst den silde aften blev Sagens videre fortsettelse udsatt til næste Dags Morgen.

Næste Dags Morgen den 16de Juni blev med Sage Tinget Continueret, og da udi Sagen som Lars Ovren fører imod sin Stiffader Thore Olsen til halve gaarden Ovrens rødiggjørelse saaledes Dømt og Afsagt. Gaarden Ovren skyldende 2 huder, havde ustridig langt over hævds tid været ejet og brugt av Citanten Lars Olsens Fader Ole Larsen og Forfader, da Faderen bemte. Ole Larsen døde og efter hannem udi Aaret 1738 den 10de April blev holden Skifte, hvorved gaarden blev liige delet imellem Enken Goro Jonsdaatter, som bekom 1 hud, og hendes børn Neml. Citanten med 2de Søkende der tilfaldt den anden hud. Ikke desmindre, efterat denne Goro Jonsd. havde indtrædd i nyt Ægteskab med hendes idsige Mand og Sagens Contra Citant Thore Christensen Ovren, finder Citantens Curator Henning Vingnes og hans 2de umyndige Søkendes Værger Peder Tollersrud og Jon Borud, under Navn av at søge sine Myndlingers bæste, for godt ved Kjøb av 8de Mai 1741 at selge til Thore Christensen den eene hud som deres Myndlinger havde arvet, saa at gaarden Ovren paa saadan Maade er kommen ganske fra den gamle ejer og besidder deres Ætlæg og Linie til de indstevnte Citanter Foreldre, som begge ved giftermåler ere komne til gaarden og i øvrigt dertil ere fremmede. Derudover er det, at Citanten, som formener det paastevnte Skjøde at være ulovligt, paastaaer ej allene bemte. Skjøde underkjendt; Men endog at den til Arv efter hans

fader faldne eene hud i Ovren, som baade hans Søsken for Retten har Declareret at ville selge ham, og hans Stiffader Thore Christensen, holdende og heldende sig til sit Skjøde og sin hustrues besiddelses Ret, saadant imodstaaer. Saa klart som det nu er, at det ovenbemte. Skjøde er (?ret) stridende under Lovens 3die bogs 29de Cap. 22de Art., for saa vil de 2de Værger Peder Tollersrud og Jon Borud deres hjemmel betrefte, saa langt fra er det syn, at Curatoren Henning Vingneses underbekræftning alleene kand imod Lovens 5te bogs 12te Cap. 3die art. skille Citanten ved hans ejendoms Ret til den arvede andeel udi gaarden, naar Citanten selv, som ved lovens 3die bogs 19de Cap. 22de Art. berettiget til sit Gods at forstaa, ikke befindes noget Skjøde at have underskrevet og forseglet. Ti kjendes for Ret, at det av Henning Vingnes med de fleere Værger til Thore Christensen den 8de Mai 1741 udgivne Skjøde, som in totum underkjendes, ej bør hindre Citantens 2de umyndige Søsken udi at selge til denne deres ældste broder og rette Løsnings Mand efter Loven Lars Olsen, hvad de udi gaarden Ovren efter ders fader arvet haver.; Men hvad halve gaarden Ovens paastevnte brug og raadighed betrefter, da siden gaarden Ovren er ikkun eet Aasæde, kd. denne Ret ej finde, at qvinden Goro Jonsdaatters Declaration i (?) hendes Søn kd. hindre hendes Mand Thore Christensen fra Lovens beneficium udi 3die bogs 14de cap. 2den Art., at jo hd., som til denne tid største Lods ejere i gaarden, bør være deres heele brug og besiddelse raadig imod lovl. Rettigheds Svarelse, indtil Citanten faaer virkelig indhjemlet sine Søskenes Arve parter, og saaledes bliver ejere av Lige skyld med sin Stiffader, da enhvers Ret forbeholdes. Processens Omkostning Ophæves, og i øvrig Reserveres Thore Ovren at søge Regres hos Curatoren og Værgerne for hans udlagde Penge de 200 rd., og hva videre hd. fornøden finder efter lovl. Omgang.

Odels Sagen som Jens Bleegen fører imod Amund Bleegen angaaende en udi et graveløl sluttet gaarde handel blev saaledes Afsagt. Om der end var at finde nogen Realite alvorlighed udi den paastevnte gaarde handel, hvorved Sagen Parter de 2de Naboer Jens og Amund Bleegen har under Drukkenskab udi et graverøl eller Drikke Lav næstavvigte Aar 1749 ligesom paa Aucyions Maade opbyder deres gaarde parter i Bleegen imellem sig selv og samme exponeret til hinandens bud og overbud. Da endelig Citanten Jens er bleven Høystbydende paa Amunds Gaard Bleegen med den summa 650 rd., skjønt Vidnerne siger, at de ej kunde ansee det alt for andet end skjemt og hazellerie, saa har dog Jens Bleegen, der persisterer paa handelens fuldbyrdelse, selv siden den tid saavel til andre som i særdeleshed til Amund Bleegens hustrue, som en av de mest paagjeldende i samme handel tydelig og reent Declareret handelen for ugjort og ved at nægte deres existens til intetgjort det passerede. Overalt om end handelen var som bæst og meget knyttet imellem Parterne og uopløst av dennem begge, saa var det dog en ulovlig Contract, stridende directe imod Lovens 5te bogs 3die Cap. 31te. Art. og derfor ikke burde holdes uden samtykke av Amund Bleegens hustrue, der var ejer av den omtvistede gaardepart Bleegen, førend hun som Enke kom i Ægteskab med Amund. Ti kjendes den paastevnte gaardehandel uefterretlig og av ingen betydelighed, følgelig har Citanten Jens ingen videre Prætension i denne Sag til Amund, men meeget meere hd. Navnl. Citanten erstatte Amund Bleegen denne Processes bekostning med 4 rd. og desuden bøde til Justice Cassen 3 ½ Rigs ort som udreedes bør 15 Dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Nomb.

Fogden edskede udi Retten Tingsvidne Sagen imod Amund Roland og Inger Andersd. og begjærede, at det saakaldede forhør av Velærværdige hr. Provsten Stockflet forfattet, som i gaar blev fremvist maatte enten udi Acten indtages eller anecteres, og da de have tilstaaet hvad derved er skrevet, saa holdt hd. ufornøden dennem videre at qvæstionere ej heller at qvæstionere de til Vedermaale indstevnte. Amund Roland tilbød sin benægtelses Eed, at hd. ingen tid har haft legemlig beblandelse med Inger Andersd, og hvad angaaer, at Inger Andersd. siger, at Amund havde været hos hende Natten efter Auctionen paa Mellum var

holden, da har hd. Vidner tilstæde, som kd. vidne (Contrarium?) og oplyse, hvor hd. var den tid. Fogden begjærede det passerede som et Tingsvidne beskreven, med Reservation av lovl. Søgemaal til bøder og vedbørlig undgjeldelse for de vedkommende. Amund Roland forbeholdt sig sine Vidners førelse, ifald Sagen komme til Dombs.

Fogden sagde, at hd. havde ladet stevne til dette Tingstevne for begangne Lejermaal Ole Jacobsen tjenende paa Siverud og Mari Olsd til bøders udreedelse. Paa de Indstevntes Vegne mødte Lensmanden Simen Fliflet, som for dennem tilstoed lovl. Varsel og Sigtelsens Vigtighed. Fogden sagde, at en Dreng fra Gusdahl Navnl. Peder Fondstad beskyldes for løsagtig Omgjengelse med Mari Olsd., hvorfor hd. maatte begjære de Indstevnte uden videre Varsel forelagt, paa det hd. kd. faae bemte. Peder Fondstad ogsaa stevnt til Sagen, som dermed beroer.

Fogden anmeldte, at have ladet stevne Ragnild Engebretsd. tilholdende under Schjeggestad til Bøders udreedelse for Lejermaal med Soldat Henning Hansen. Lensmanden mødte paa hendes Vegne og tilstoed Varsel og Sigtelse. Fogden paastoed Domb Afsagt Ragnild Engebretsd. Betaler efter tilsteelse sine Bøder til Fogden med 6 rd. som udreedes 15 Dage efter forkyndelse under Nomb.

Fogden edskede udi Retten den fra seeneste ting imod Peder Rassmussen Storberge og hustrue udsatte justicie Sag og producerede den (? Øovdag Oplæst etc.) Begge de paagjeldende Peder og Margrete Storberge mødte for Retten og tilstoede Lovdagens lovl. forkyndelse. Saa mødte og Vidnerne Nils Amundsen og Ingebor Hansd. Fogden producerede Stiftbefalingsmanden hr. Geheimraad von Rappes hannem om denne Sag bekomne Ordre ved skrivelse av Næstavvigte 22de. Nov., hvorpaa hd. begjærede Vidner avhørte. (Auditeur?) og Procurato Jens Holm fremstillede sig for Retten og sagde, at siden dette er een Justicie Sag, saa have hd. vel efter de paagjeldendes anmodning undslaaet sig for udi samme at entere, men da de ere eenfoldige folk, der ikke forstaaer Sagen fra sin side lovformelig at procedere, saa har hd. paa det den høye Øvrighed ikke skal blive incommoderet om ansøgning til anbefalet Defension samt at Sagen desaarsage ej skal komme i langdrag Resolvert den for dem, saa vit Lov og billighed tillader, at procedere og deres tarv at observere, da hd. forvejen vilde forbeholde sig juus Competentie, og tillige forud forestille Retten, at disse saakaldede Vidner skal have været i den paastevnte tildragelighed, og altsaa i Sagen implicerede følgel. Deres vidnesbyrd hverken admittere eller langt mindre Regardere, Men skulle de til Deposition vorde antagen, maatte Holm begjære, at de Separatium avhøres saaledes, at medens det eene examineres, det andet av Tingstuen dimittes. Fogden begjærede, at Retten forud vilde tage de Indstevntes ingen bekjendelse, hvorvit de nægte eller samtykker udi hvis om dennem er andraget. Derefter blev fremkaldede Peder og Margrete Storberge, som tilstoede, at da de udi høsten 1748 vare tilligemed Vidnerne, som den tid tjente hos dem, opreiste udi Mose fjeldet 4 Marti fra bøygden for at som andre tage Mose, bleve de der noget længre end de havde ventet hvorudover deres Mad gikk til, saa at der var Mangel, hvorudover da de reiste hjem og paa hjemvejen fore omkring Sæteren Aksjøen, hvor Ringsager Præstens Creature ligger om Sommeren, fandt de der udi Størhuset, som stoed aaben uden dør og tag, eendel Meel staaende udi en træe Kop, da forøvede Mangel paa Livs ophold dennem til at tage Meelet og koge sig deres 2de grøde, hvorved de hjalp sig hjem til sit hus. Ligeledes toge de paa samme Sæter nogle Næver stækker gamle, hvorved de optænte for sig ild til at kaage og varme sig med, ti det var kaalt. For resten toge de intet enten et eller andet slag uden Margrete tilstoed, at da hun fandt en Træe skeed og en liden brim Ost liggende i dette aabne hus igjenglemte av folkene som havde oversomret der, toege hun samme 2de Ting og puttede i sin lomme, dette siger hun skeede, da de reiste op til Mosefjeldet. Foruden Aksjøen reiste de og omkring nogle andre Sætrer Hedemarken tilhørende og beliggende paa Vejen til Mosefjeldet, der rørde de intet uden en vandbøtte, som de brugte til at indbære sig eendel Vand med, hvorefter de satte

bøtten fra sig igjen, og lod den efter sig. Fogden begjærede Vidnerne avhørte. Holm vilde formode, at Retten ej tillade disse saakaldede Vidner Eed at avlegge, førend de har forklaret sig, paa det derav kd. erfares, at de virkelig udi Sagen ere implicerede. Hvorefter Eedens forklaring av Lovbogen blev for begge Vidnerne Oplæst med formaning til Sandheds udsigende: hvorefter Pigen Ingebor Hansd. blev fra Retten udvist og derefter fremkaldt 1ste Prov Nils Amundsen, som siger sig henimod 17 aar gl. været til Gus bord, hvilken stricte efter Loven avlagde Eed og derefter av Fogden forelagt følgende qvæstion til besvarelse 1. Om hd. ikke tjente Peder Storberge den tid det paastevnte passerede og om hd. var reist med hans husbond og Madmoder til fjelds for at være paa Sæteren eller udi andet Ærende? 2. Om det forholder sig saa, at der blev alleene taget noget Meel paa Præstens Sæter og intet videre, samt om Næveren blev brendt og ikke ført til anden Nytte. 3. Om der ikke blev holdt lys og varme av Peder Storberge i Præstens Sæter og i de andre Sætre for der derav kunde finde at randsage, om der var noget av værdi, som de kunde borttage. 4. Om ingen andre Sætre end alleene Ringsager Præstegaards Sæter bev saaledes randsaget og derav noget borttaget og 5. Om ogsaa nøden dreev dennem til at tage Mælet, og om de saalænge, som qvinden har forklaret havde været undervejs fra deres hus og bøygden? Vidnet svarede til 1ste Qvæstion at hd. tjente hos de indstevnte den omspurte tid og derfor reiste med dem op til fjelds hjemmefra ej i andet Ærende, det hd. hørde, end for at tage Mose som dog ej skeede, ti da de komme op i fjeldet, var Mosen for tør, og der blæsed, sa at de intet fik. 2det. At paa Aksjøen, Ringsager Præstegaard Sæter, toeg Margrete Storberge noget Meel staaende i en Træ Kop udi Buen, der stoed aaben og uden tag, av dette Meel kogte hun 2 a 3 Grøde der blev opspised, og lidt derav neml. Meelet blev og hjemført. Der sammestæds toeg og Peder noget Næver, som hd. lagde udi et Toug-bicse, som Vidnet efter Peders befaling bar ud paa slæden, som de havde uden for, denne Næver blev ført til Melsjøen de Indstevntes Sæter, men hvad den der blev brugt til veed Vidnet ikke. Desuden blev der og taget eendel Melke troug 5 støkker, som Margrete medtoege, men hvem som udbar dem paa slæden, erindrer Provet ikke. I øvrig blev intet der tagen. Men da vejen faldt op til Mosefjeldet forbi en Sæter Gjød boe kaldet og det var silde da de komme der, laae de der om Natten, efterat de der om aftenen havde spist, gikk Peder tilligemed Vidnet omkring i Husene for at see sig omkring medhavende et tendt blus og Tyri ved, som de da komme til et hus som var tilstengt ved en Bom, brød Peder med sin Øxe Dørren op, men da de indkom fandt de intet uden 2 Par Drag Kroger av jern, hvorav Peder toeg det eene Par, og Vidnet toeg det andet Par til sig og hjemførte. 1 Par Drag Kroger holdes, siger LougRettet, for almindelig at være værd 2 a 3 sk.. Endelig siger Provet, at denne Lysing skeede meest for at udsøge sig et Hus at ligge udi Natten over. Til 4de Qvæstioen sagde Provet, at hd. derom Referer sig til sit forrige. Til 5te. At fra den tid de reiste hjemmefra til den tid de kom hjem igjen var 8 Dage, saa det var neppe nok, at Maden for dennem strak til. Holm under sin forhen fremstillede Reservation bad Retten indhente Vidnets svar 1. Om fleere end det paagjeldende og Vidnet selv samt det andet Vidne var tilstæde, der det omprovede passerede? Resp.: ikke fleere. 2. Om Vidnet ikke selv spiste av den Grød som blev kogt av det omprovede Meel ? Resp.: Jo. 3. Om Peder bad Vidnet tage det andet par Drag Kroger, som hd. Neml. Vidnet tyvede sig eller hd. gjorde det av eegen Movement? Resp.: Peder bad ham ikke derom. Men Vidnet toeg den alligevel av eegen Drift. 2de Prov Ingebor Andersd. henimod 19 aar gl. tjener paa Ersg. avlagde Eed, og da efter Fogdens forlangende blev forelagt de 5 foran fremsatte Qvæstioner til besvarelse, hvortil hun svarede saaledes Neml. til 1ste Qvæstion ligesom siste Prov Nils Amundsen. Til 2dre Qvæstion ligeledes uden forandring ligesom næste Prov vundet haver, dog med den forandring, at hun ej saa at Peder Berge opbrød nogen Dør, men det at hd. toeg 1 par drag Kroger og eendel smaae smie og lede (Orv?) en gl. arbeidssæle. Til 4de. at hun Referede sig til det forrige. Til 5te. at endskjønt de vare borte hjemmefra 1 Uge, saa havde de dog noget lidt Mad hjemigjen. Efter Holms

forlangende svarede Vidnet paa de 2de første av ham for 1ste Prov fremsatte Qvæstion ligesom Nils Amundsen svaret haver. Nils Amundsen fremkom atter og forklarede, at hva Ingebor Hansd. har forklaret om den gl. Sæle, det saa hd. ligeledes. Endelig siger begge Provne, at de bare sig ganske forsigtig ad med ilden og blusset, saa at dermed hverken nogen skade skeede, eller vel kunde skee. Paa Sæteren Stor Stulen siger begge Provne blev av Peder Storberge og hustrue tagen 3 Melke Koller 1 skjyrue og 1 jå, som blev hjemført. Holm derefter formeente, at det nu tydelig er befundet, at disse 2de saakaldede Prov ere udi det paastevnte implicerede og derfor paastoed, at dersom deres udsigende ej noget vorde Regarderet følgel. Lovens 7de bogs 13de Cap. 18de Art., da de paagjeldende i kraftigste Maade benægter, hvad disse 2de har prøvet uden for deres eegen godvillige og sandfærdige tilstaaelse, efter hvilken de ej befindes at have gjort andet end taget lidt Meel, som nøden tvang dem til og søgt hus paa en Sæter, hvor de intet har (?) uden alleene søgt herberge, siden Natten udi det vilde fjeld dennem paakom, da de ere ganske villige ad prios usus at erlegge noget lidt efter den høje Øvrigheds for godt befindende udi deres fattige tilstands lejlighed, hvorpaa Holm forbeholdt sig til næste Ting at fremsette hvad videre hd.fornemmelig imod disse ugyldige prov kunde fornødes eragte, til hvilken tid hd. var Sagens anstand begjærende. Fogden sagde, at hd. vel er i stand til at procedere Sagen til Dombs, men da derudi vilde falde nogen Vidløftighed i henseende til Vidnernes igjennemgaaelse og Contra Partens besvarelse. Ligesom da Dagen er for een del forløben og maa have en lang og besværlig Reise til Tinget i Morgen, Saa var hd. selv begjærende Sagens udstand til næste ting og Copie av det passerede Eragtet Sagen beroer efter forlangende til næste Ting, da de paagjeldende uden Varsel atter møde.

oo 00 oo

Nordødegården i Fåberg 10.07.1750, fol. 210b:

Ao 1750 dend 10de Juli blev den fra 18de Aprili sidstl. til i dag udsatte Odels Sag, som Anders Grimstad fører imod Iver Fondstad, atter foretagen paa Odels Toften Nordødegaarden i Faaberg Prestegjeld og Retten dersammestæds betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl. Christen Huse, Ole Midtjørstad, Ole Rustaden, Amund Øfstedahl, Arne Needre Dahlen, Amund Øvre Dahlen, Peder Øvre Jørstad og Christen Gruen. Anders Grimstad fremkom og i Retten edskede sin fra seeneste 18de april til denne tid og stæd udsatte Odelssag imod Iver Fondstad og derhos sagde, at da hd. seeneste Retts Session maatte erfare, at Iver Fondstad da allerede havde frasolgt sig sin ejendom til denne paastevnte Nordødegaarden til Guttorm Johansen, som formentl. nærmeste Odelsmand, saa for at forekomme fleere Vanskeligheder har nu Citanten tilforhandlet sig bemte. Nordødegaarden ved et reent Skjøde fra Guttorm Johansen dat. 20de Maji og tinglyst d. 15de Juni sidstl., hvilket Skjøde hd. indleverede, blev Oplæst etc. Iver Fondstad mødte og lod ved sin Søn Jacob Iversen fremlægge 1. Et av ham underskreven indlæg i denne Sag av 7de Juli 1750 og 2. det udi samme Indlæg paaberaabte Pantebrev av 11te Aprili sidstl., som d. 15de Juni sidstl. findes tinglyst, hvilke begge bleve Oplæst og lyde etc.; hvortil Iver Fondstad sig udi alt Refererer. Anders Grimstad fandt fornøden at indlevere Guttorm Johansens Declaration imod det indleverede Pantebrev av 20de Maji 1750, som blev Oplæst etc. hvorefter Anders Grimstad sagde, at siden hd. ej alleene har tilstrekkelig nok oplyst, at hans Hustrue er av rette Odelsblod til Nordødegaarden følgelig er til samme efter loven Løsningsberettiget, men end og til fulde har bevist sig allerede at være den rette og sande ejer av bemte. Nordødegaardens 3 skind, altsaa maatte hd. efter sit Stevnemaal paastaae, at samme Nordødegaard, der baade er hans Odel og ejendomb vorde ham tilkjendt og Iver Fondstad aldeles derfra kjendt, samt at

hannem maatte erstattes denne Sags Omkostninger. Iver Fondstad begjærede videre sit indlæg Sagen aldeles avvist, men atter begjærede hd. den udsat for at overbevise Guttorm Johansen saavel som Anders Grimstad, at hans indleverede Pante Obligation er i alle Maader rigtig og medfører sandhed. Anders Grimstad paastod Domb. Eragtet, Da den forlangede udsettelse grunder sig paa at bevise den indleverede Pante Obligations rigtighed, hvilket er noget, som ej har directe nogen indflydelse udi denne reiste Odelssag imellem Anders Grimstad og Iver Fondstad, men meget meere bliver en Tingsag imellem Iver Fondstad og Guttorm Johansen. Saa finder Retten saa meget Mindre føye til at accordere Iver Fondstad den begjærte udsettelse, saasom hd. ved seeneste Rets Session declarerede sig at være denne Sag uvedkommende. Ti blev av os samtl. saaledes eenstemmig dømt og Afsagt. Saa ustridig som det er, at Citanten Anders Olsen Grimstads Hustrue Rønnoug Pedersd. er, om ej den nærmeste av Odelsblodet, dog en virkelig Odelsberettiget til den paastevnte Odel her i Nordødegaarden Neml. 3 skind. Saa klart er det og, at hd. hr. Citanten er allerede sand Ejer av bemte. Nordødegaarden, som siden denne Sags paastevning og under dens førelse er bleven solgt først av Iver Fondstad til Guttorm Johansen og siden av Guttorm Johansen til Anders Grimstad. Hvorudover denne Ret ej andet kd. finde, end at Nordødegaardens 3 skind bør efterdags følge Anders Grimstad med hustrue Rønnoug Pedersd. til Odel og Ejendom uden præjudice av Iver Fondstad, som baade er fremmed til Odelet og har frasolgt sig ejendommen. Men hvad angaaer gaarde Partens brug og raadighed, hvad enten den tilkommer Iver Fondstad efter det indleverede Pantebrev i de første 12 aar som brevet indeholde, eller samme tilhører Anders Grimstad fra nu av, naar Iver Fondstad faaer sine Rente Penger tilbage, da er det en Qvæstion, som aldeles ikke er paastevnt udi denne Odelssag, men allene vil ankomme paa det siden indstevningen av Guttorm Johansen til Iver Fondstad givne Pantebrev dessen reisning eller fælding, hvilket alt er noget, som paa Tinget imellem vedkommende og ej her paa Odels Toften bør ventileres. Hvad endelig Processens Omkostning betreffer, da siden Iver Fondstad har efter beskikkelse og løsnings Pengenes tilbydelse taalt udsigelse og Stevning og saaledes forvoldet Rettens komme herhid, bør Iver Fondstad erstatte Citanten hans Omkostninger med 10 rd., som udreedes 15 Dager efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Nomb

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 14.09.1750, fol. 215a:

Ao 1750 dend 17de September blev det Almindelige Høste Sage og Skatte Ting for Faabergs Prestegjelds Almue holden paa Lensmandsgaarden Fliflet dersammestæds og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl. Henning Skoug, Christen Kirkerud, Jens Øfstedahl, Ole Rustad. Peder Øvre Jørstad, Anders Øvre Dahlen, Arne Needre Dahlen og Amund Øfstedahl. Hosværende Kongel. Majests. Foged Sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst blev Oplæst En Kongel. Forordning angaaende hvorledes de med Skifterne efter de i virkel. Tjeneste avdøde Militaire Personers Enke skal forholdes Dat. 12te Juni 1750. Dernæst de paa Gusdahls Ting Oplæste og ekstraherede 2de publique Breve.

fremdeles efterfølgende Almuens Breve Neml.

1. Ole Pedersens Obligation til Erich Sørhoven og Ole Needre Dahlen for Cap. 320 rd. imod gaarden Lien skyld. 1 hud 3 skind til Pant. Dat. 14de April 1750.
2. Søskende Skjøde til Siver Skoug paa 4 skind uden bøxel i gaarden Skoug for 20 rd. Dat. 7de Sept. 1750.

3. Enken Anne Nilsdaatters Overdragelse til Poul Rasmussen Siverud paa hendes føderaad i Blakrusten udi 8 aar. Dat. 14de April 1750.

4. Avlyst Ole Liens Obligation til Erich Onsum for Cap. 325 rd. imod Lien 1 hud 3 skind til Pant. Dat. 16de Februar 1747 efter qvittering av Dags dato.

Fogden edskede udi Retten justicie Sagen imod Peder Berge og hustrue efter forrige tiltale, da hd. sagde, at for sine Omstændigheder, da Sagen og det her tvistes om er av liden Betydning og haver sine Vanskeligheder at føre til fulde bevislig gjort, saa haver Stiftets Høje Øvrighed hans Excellence hr. Gehejmraad von Roppe ved Resolution og skrivelse til ham av 15de pasato forefunden, at dermed denne gang maa (be?) imod at de indstevnte efter deres Vilkaar erlegger (ad pios ehig?) en taalelig Penge efter deres formue, hvormed hd. altsaa begjærede Sagens slutning uden videre Lovmaal og Domb. Hvorved og Sagen henviler.

Fogden anmeldte at have paa Justitiens Vegne ladet stevne Amund Hansen Roland med QvindeMennesket Inger Andersdaatter Smedsrud til Dombs lidelse fordi hd, beskyldes av hende for lætfærdig omgjængelse hvorav hun skal være bleven besvangret og hvorved hun har aborteret, alt efter Stiftbefalings Mandens ordre. Amund Roland mødte og tilstoed lovl.

Varsel. Ligeledes Inger Anderdaatter med sin Madmoder Ragnild Smedsrud. Fogden producerede et udi Sagen imod de Indstevnte Personer erhvervet Tingsvidne under Rettens bekræftning, hvorved var hæftet et saa kaldet forhør av en Mæmorial fra Stædets Sognepræst Provsten Velærværdige hr. Stockflet, hvilket hd. begjærede ad acta ført og hvorefter hd. vilde forvente, hvad den Indstevnte Amund Roland havde fra sin side. Amund Roland fremlagde sin skriftlige Contra Stevning av 19de Aug. sidstl. Oplæst etc. hvorefter B.Lensmanden Simen Fliflet og Ole Nilsen Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl., forkyndelse saavel for Inger Andersd. som for Vidnerne ligesom paategninger det udviser, og under avlagde Eed forklarede, at foruden de i Stevningen Navngivne Vidner her de og under falsmaal indkaldet Vidnerne: Erich Fløgstad, Marit Fløgstad, Mari Fløgstad og Inger Fløgstad. Ole og Anne Korsrudstuen, samt Peder Smedsrud. Amund Roland begjærede Provene paaraabte og avhørt, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Peder Sandvadet tilholdende hos sin fader Ole Sandvadet 28 aar gl. avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. Vinter, da Inger Andersd.s Moder tilholdt i Sandvadet, kom Inger Engang derhen for at besøge hende, da hørde Vidnet, at Inger beklagede sig over, at hun av en ustevnt Kone var bleven beløjet for at skulle reede til barsel og være bleven besvangret av Amund Roland, Men dette sagde hun for Inger var ganske usandt og svor mange gange derpaa, at hun var frie for den gjerning med Amund Roland. 2de Prov Gjertrud Sandvadet 1ste Provs hustrue 25 aar gl. vandt efter avlagde Eed ligesom 1ste Prov. saasom hun samme tid og stæd var tilstæde. 3die Prov Marit Olsd. Lien tjener paa Lien 40 Aar gl vandt efter avlagde Eed, at da Vidnet udi sidstl Vinter tjente paa Korsrud kom Inger engang efter Christiania Market løbende op til Korsrud og reent ud sagde jo som dyrt derpaa, at Amund Roland havde aldrig haft nogen ublu omgjængelse med hende, havde heller aldrig ligget i Seng med hende uden engang paa Fløgstad, hd. laae ved hendes side. Ligeledes nægtede denne gang Inger, at hun lavede til Barsel. Dette hørde Prov og Ragnild Korsrud tillige. 4de Prov Goro Olsd Stivmoder til Inger Andersd. vandt efter avlagde Eed, at da Inger kom til hende sidstl. Vinter udi Sandvadet, hørde hun og hendes Mand samme Ord, som de 2de første Prov fremført haver, samme tale vedblev og Inger med, da Vidnet fuldte hende til Roland og op i Rudsbygden samme tid. 5te Prov Ole Korsrudstuen husmand vandt efter avlagde Eed, at da Inger Andersdaatter udi sidstl. Vinter kom fra Sandvadet til Vidnets husmandsplads, hørde hd.og hans hustrue, at Inger nægtede og svor mange gange dyrt, at Amund Roland er ganske frie for hende. 6te. Prov Peder Torgersrud, som forhen i Sagen er avhørt og vedblev sin forrige Provning, hvormed til Rettens Qvæstion efter Amund Rolands forlangende, at da Inger blev av Provsten examineret i denne Sag udi Vidnets og fleeres nærværelse, da gav Inger tilkjende, at det Misfoster, som var kommen fra

hende, det var ej større end et støkke av hendes Nægel, som hun pægede paa. 7de Prov Erich Fløgstad en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at da Inger Andersd. noget efter sidstl. Bededag var hos Vidnet paa Fløgstad fortællede hun, at da hun fandt sit forhen i Acten ommeldte Misfoster igjen, da var det, sagde hun, ganske færskt saa at det dryppet Blod derav, hvorhos hun tillige sagde, at det Neml. fosteret blev fundet under en fjæl ved Størhus-aaren. 8de Prov Mari Fløgstad hustrue til 7de. Prov, vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom hendes Mand vundet haver. Saasom hun samme tid var hos og hørde det samme. 9de Prov Ole Bertelsen Mellum avlagde Eed og vandt, at da om Vaaren 1749 Auction blev holden paa Mellum, var Amund Roland der den første Dag, hvor hd. var næste Nat efter det veed Provet ikke. Men anden Dags Morgen fuldtes de ad fra Mellum en støkke vej. 10de. prov Engebret Ellingsberg en gaardmand, vandt efter avlagde Eed, at paa den omprovede Auction paa Mellum om Vaaren 1749 saa Vidnet Amund Roland ej alleene om Dagen, men endog om Natten- Amund Roland derefter sagde, at hd. ej fleere Prov haver, overalt meente hd., at med de avhørte Prov er bevist hans uskyldighed i Sigtelsen, ikke des mindre er hd. villig til at avlegge sin benægtelses Eed naar paafordres. Fogden formodede, at for forargelses skyld bliver Amund Roland ikke admitteret til Eed i denne Sag, hvilket saa meeget des Mindre fornødiges, saasom her intet foster eller levendes barn er, som hd. skulle frasige sig fra at være fader til. Men alleene en liden Abort, hvis rette fader og (forvoldere?) her spørges efter, og det kd. give lige meeget, enten at udfinde eller frikjende efter en saa tvilraadig Eed, Men da det er overbeviist Amund Roland baade at hd. har haft Seng og Sammenleje med Inger Andersd., at hd. har adskillige gange øvet det forargelige Natte Løberi og talt ublue om Qvindekjønnen uden undseelse, saa protesterede Fogden imod den anbudne Eed i formodning at Retten befunder Amund Roland skyldig for hans forargelses (?) til at udrede de Bøder som Lovens 6 bogs 13de Cap. 1ste Act for hannem og andre lætsindige til av hans Kjønn dictere i hvilket fald hd. og paastoed Domb over Qvindemennesket til hver deres Bødes udreedelse, og ellers henstillede til Retten, hvad Amund som en Natteløber skal undgjelde. Amund Roland sagde, at skjønt hd. ej kd. nægte, at hd. jo har forseet sig som Natteløber, saa meente hd. dog, at ej hd. meer end andre derfor bliver anset, det hd. har talt om Qvindekjønnen er talt med skjerts og derfor kd. undskyldes. Inger Andersd, fremkom og sagde, at hun underkaste sig Rettens Domb for sin forseelse og for resten har ingen at beskyldte uden Amund Roland, som forhen sagt er. Videre havde ingen at anmelde, Ti blev saaledes Afsagt. Inger Andersdaatter Smedsrud, som har tilstaaet sig at være bleven besvangret hvad ved det beviste abort er bleven frembragt, bør efter Loven betale sine Bøder med 6 rd. Men Amund Roland derimod, som vel er bleven overbeviist og selv ej nægter at have løbet omkring Nattetider for at opsøge QvindeMenneskers Leje, men derhos stivt benægtet den paastevnte Besvangrelse, bør som Natløber bøde til Sognets fattig Casse 6 rd., (?) som Citeret Lejermaals begjængere bør hd., siden her dog er Kjendsgjærning, og et virkelig Foster, skjønt utidigt, har existeret, efter Lovens 6 bogs 13de Cap. 5te Art. til næste Ting avlægge sin benægtelses Eed, at hd. med Inger Andersd. ej har haft legemlig Omgjængelse, hvorav det paastevnte Abort er avlet, og derefter for videre tiltale i denne Sag frie at være. Men ifald sig ej hertil trøste betaler hd. sine Bøder med 12 rd., som da tilligemed det videre paadømte udreedes 15 Dage efter denne Doms lovl. forkyndelse under Execution.

Auditeur og Procurator Jens Holm producerede er skriftl. Stevnemaal under Dato 9de Aug. sidstl., hvorved Siver Smeed til dette ting har ladet indstevne Kari Svendstad, husqvinde under (?) til Vidnes anhør og Doms Lidelse, fordi hun haver beskyldt Citantens hustrue for Signerie alt efter Stevnemalets yderligere formeld, som blev Oplæst. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet og Amund Haagensen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovlige forkyndelse baade over de paagjeldende og Vidnerne. Procurator Nimb mødte for Nils Larsen og hustrue Kari Svendsd. og sagde, at da hd. av den Copie som

Citanten har ladet meddeele ikke befinde at de indstevnte Vidner ikke ere stevnt under falsmaal og det desforuden befindes i Hoved Stevnemaalet, at denne Clasul ikke er Observeret, forend efterat Stevnemaalet var forkyndt, hvilket Retten selv formodentlig Observerer, Neml. at de Ord under falsmaal er skreven med en anden Haand, saa var hd. aarsaget at begjære det Retten nøye vilde examinere Stevnevidnerne og indhente deres svar, om de noget andet Stevnamaal end det fremlagde har forkyndt, og om Vidnerne bleve stevnet ved det skriftlige Stevnamaal at møde under falsmaal. Holm for i korthed at Refutere den fra Contra Partens side fremsatte Exception forlangede alleene, at Retten vilde i Relation av forord. 3die Marti 1741 Considerere Stevnemaalets avhjemlelse hvorved det endelig er Declareret, at Vidnerne under falsmaals Bøder ere indvarslede, hvilket hd. vilde formode at være i alle Maader saa kraftig og lovgivendes, at ej derimod noget med rimelig Raison kd. fremsættes til Stevnemaalets Spildelse, som Contra Parten dog forjæves intenderer, hd. begjærede derfor de tilstædeværende Vidner paaraabte og avhørte. Stevnevidnerne bleve atter fremkaldede og paa tilspørgende svarede under avlagde Eed, at Vidnerne expresiv (?) ere stevnede at møde under falsmaal. Hvorefter Vidnerne bleve paaraabte, som mødte Eli Olsdaatter, Elie Rindahl den førstes Madmoder (?) Goro Pedersd. Torger og Ole Rindahl, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Elie Olsd. tjener paa Houger 25 Aar gl. avlagde Eed og vandt, at for omtrent 13 a 14 Uger siden kom den Indstevnte Kari Svendsd. til gaarden Houger, og fortællede, at hun havde gjort efter den heele Dag, da det er bleven viist paa Citanten Siver Smeeds hustrue Anne at være aarsag til en uløkke, som er hendt Vidnets Madmoder, ja hun sagde, at denne Anne Sivers hustrue er aarsag til ald den uløkke, som har vederfaret Madmoder Elie baade med hendes Koe som styrtede, og med Løb Lougen som blev fordrevet, og til alt det som disse 2de Qvinder havde talet om Aftenen tilforn. Derefter sagde Vidnets Madmoder, at hun og havde løst til at see denne udvisning, hvorpaa de toege et Saal, saa derind en Sov Sax, applicerede dertil en Psalmebog, hvorpaa de toege Saallet og holdt det imellem sig, da de talede de dertil brugelige ord, da Saallet vendte sig ikke for Anne Sivers Kone, men for den anden. Nimb bad Retten vilde indhente Vidnets svar, om Kari Svendsd. av nogen ond Intention brugte nogen nærværende Beskyldning imod Citantinden, eller hun alleene gjorde det efter det omprovede Saalls udvisning. 2. Om ikke Kari Svendsd. sagde til Vidnet, at hun havde spyttet og spendt efter Saallet, og at det ikke havde meer paa sig. Vidnet svarede 1. Om Karis Intention, som gikk indvortes til uden hende, kd. Vidnet intet sige, men hendes Ord faldt, som oven er prøvet. 2. At Kari førend Saallet blev brugt paa Houger, sagde om det Saal, som hun haver brugt hjemme, at hun havde spendt og spyttet ad det. 2. Elie Houger en gaardmands hustrue, men da stevnt med Sagen var avanceret bleve Parterne saaledes foreenede at Kari Svendsd. med Mand Nils Larsen erklærer Anne Olsdaatter Siver Smeeds hustrue og Elie Houger med Mand Halvor Houger, erklærer ligeledes Kari Svendsdaatter for at være ærlige og uskyldige og uberøgtede Personer, som de slet intet haver at udsætte paa enten i een eller anden Maade, Men hvad som kd. være talt imellem dem indbyrdes, det skal være som utalt dødt og magtesløst, saa at ifald nogen efterdags skulle røre hinanden med noget præjudiceligt snak, skal denne Sag staae den (aaben?) og desuden ansees efter fortjeneste. Til fattig Cassen har Halvor Houger erlagt 10 rd. og til Siver Smeed erlægger Nils Larsen 5 rd. under næste Vaar Ting. Hvorom selv Parterne bleve venner og velforligte og saadan forening med haandsbaand stadfæstede.

Procurator Nimb producerede Torkild Siversen Kolbergs skriftlige Stevnamaal av 28de Aug. Næstl., hvorved hd. til dette Ting har indstevnt sin yngre Broder Endre Siversen angaaende at anhøre Vidner om hans arvede Gods og Løsøre efter hans forældre, som den indstevnte indesidder med videre, som Stevnemaalet gjør forklaring om, derfor at lide Domb alt efter Stevnemaalets videre formeld, som oplæst blev etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet og Amund Thommesen Endelig avhjemlede Stevnemaalets

lovlige forkyndelse saavel for Endre Kolberg og Børn, som for Vidnerne. Endre Kolberg blev paaraabt, men mødte ikke ej heller nogen paa hans Vegne. Nimb begjærede Vidnerne avhørt, av hvilke præmissis præmittendis mødt 1ste prov Iver Traasæt en gaardmand avlagde Eed og vandt, at hd. veed slet ikke enten Torkild Siversen har faaet sine Gods Penge udi Kolberg efter sine forældre eller ikke, men dette veed hd., at paa Skiftet efter Endres hustrue fordrede Citanten Torkild disse Penge, som i Mangel av Bevis blev efter Endres benægtelse av Skifte Retten ej godtgjort, ligesaa veed Vidnet, at Torkild Siversen har eengang for Mange aar siden stevnt til gaardens indløsning fra Endre, men for resten veed hd. intet herom. Men dette, at Torkild har været misfornøyet med det at Endre skulle besidde gaarden Kolberg. Om Citantens løsøre veed hd. slet intet, ej heller enten Endre har budt Torkild sine Gods Penge eller ikke. 2det Prov Erich Lien en GaardMand vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom næste Prov vundet haver. Nimb derefter sagde, at da det eene Vidne Amund Traasæt saavel som den indstevnte Endre Kolberg nu ikke møde, saa maatte hd. begjære Sagens andstand og Lovdag. Eragtet. Formedelst de indstevntes udeblivelse beroer Sagen til næste Ting, hvortil saavel den paagjeldende Endre Kolberg, som Vidnet Amund Traasæt forelægges Lovdag at møde den første med sit tilsvarende og den sidste at vidne under falsmaal..

Even Kulsveen mødte for Retten paa egne og øvrige Arfrs. Vegne efter avg. Torger Willemsen og anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet indstevne Thommes Pedersen Lien for 16 rd. skyldig gjeld til bemte. Torger Willemsens (Stevboe?), herom at anhøre bevis og lide Domb til betaling med Omkostning. Indstevnte Thommes Pedersen mødte ikke efter paaraabelse, hvorfors Stevnevidnerne Amund Haagensen og Lars Døsen Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse. Even Kulsveen forlangede sine tilstædeværende Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstod 1ste Prov Siver Hage en gaardMand avlagde Eed og vandt, at udi sidstl. Vaar ungefær 3 Uger førend Torger Willemsen Døde, hørde Provet, at bemte. Torger sagde, at hd. havde laant til Thommes Pedersen 16 rd. og havde samme Penge hos Thommes til gode. for resten ved intet herom. 2det Prov Anne Vingnes en gaard Mands hustrue, vandt efter avlagde Eed, at den sidste Søndags eftermiddag som Torger Willemsen levede, da hørde Provet av ham, at hd. sagde, det hd. vilde gaae hen til Saxumdahlen for at høre efter nogle Penger, som hd. havde udlaant. I øvrigt nævnede hd. hverken nogen Person eller summa. Men dette er vist, at Thommes Pedersen er i Saxumdahlen. 3die Prov Lispet Sustad en gaardmands hustrue avlagde Eed og vandt, at siden Kari Diget efter Thommes Pedersens hustrue hendes begjæring, havde budt Vidnet at spørge Torger Willemsen om disse Penge, da skeede ved sidste Sommermaals tider, at Vidnet spurte Torger Willemsen herom, da svarede hd. saaledes: ja Thommes Pedersen er mig endnu skyldig 16 rd. med Renter for sidste Aar. Even Kulsveen forlangede Lovdag over Thommes Pedersen til næste Ting, og Reserverede sig fleere Vidners førelse. Eragtet Thommes Pedersen forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under paafølge efter Lovens b.l.

Ole Holshagen paa egne og øvrige Arvingers Vegne efter avg. Lispet Bruestuen mødte for Retten og anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet indstevne Paal Bruestuen fordi hd. vegrer sig ved at udlevere dennem og de fleere den Arv og den tilbørlige vigtighed, som enhver tilkomme efter avg. Lispet Bruestuen, hvis Midler den indstevnte eene vil bemægtige sig, herom at anhøre bevis av skifte og Prov samt derefter lide Domb til sammes udlevering med Processens Omkostning. Poul Brustuen mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet og Lars Jørstad Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse. Citanten (producerede?) Skiftebrevet efter avg. Lispet Brustuen passeret d. 4de. Februar 1750, hvorav hd. begjærede Acten tilført, saavit insigneret er, og i øvrigt erindrede om Lovdag. Eragtet. Poul Brustuen, som findes lovl. stevnt, men ej møde, forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

Hr. Erdmann som fuldmægtig for hr. Auditeur og Consumptions Forpagter Jens Holm fremlagde et skriftl. Stevnemaal av dato 7de. Aug. 1750, hvorved hd. til dette Ting havde ladet indstevne endeel Personer for resterende Consumption for 2den termin 1749 efter Stevningens yderligere formeld, som hd. producerede, blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet med Amund Haagensen og Amund Øfstedahl Endelig avhjemlede Stevnemaalets lovl. forkyndelse for indbemt. 6 Personer, av hvilke aldeles ingen efter paaraabelse mødte. Erdmann som maatte fornemme, at de indstevnte ikke møde, eller møde lade, maatte forlange Lovdag over dennem til næste Ting. Eraget. Christen Hansen Smeestad, Rangdi Halvorsdaatter, Erland Ottesen, Iver Ottesen Børud, Halvor Pedersen og Johannes Knutsen Moe, som befindes lovl. indstevnte men nu ej møder, forelægges Lovdag til næste Vaar Ting Sagen at tilsvære under Domb.

Tollef Askildrud mødte og fremlagde en fra seeneste Ting udsat Lovdag over Ole Skjellerud udi en Sag, som Citanten paa seeneste Ting i Retten førde imod ham for ærerørig Paasagn, og hd. nu igjen ædsker udi Retten bemte. Lovdag blev Oplæst etc. Procurator Nimb mødte for Ole Sckjellerud og tilstoed Lovdagens forkyndelse, derhos Nimb formeente, at dette er en Sag, som ved det Militaire forum bør paakjendes, ti hd. agter tilstrekkelig at godtgjøre det Ole Sckjellerud ved hans Majests. Landværge er enrouleret, hvorfor hd. var aarsaget at begjære Sagens andstand til næste Ting, for saadant at oplyse, hvilket hd. altsaa haabede Retten asmitterer. Citanten paastoed Domb efter det passerede. Eraget. Retten finder ingen føye til at nægte Ole Sckjellerud den begjærte andstand til næste Ting, da hd. atter møde uden videre Varsel.

Lars Lilleberge edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod Ole Sørhoven for 8 rd. skyldig gjeld, og derhos fremlagde Lovdagen av 15de Juni sidstl. Oplæst etc.

Procurator Nimb mødte paa Ole Sørhovens Vegne og tilstoed Lovdagens forkyndelse, derhos hd. producerede bemte. Ole Sørhovens i denne Sag forfattede skriftlige Contra stevning av 27de. Aug. næstl. som blev Oplæst etc. Lars Lilleberge tilstoed Contra Stevningens lovl. forkyndelse. Nimb begjærede de tilstædeværende Vidner avhørte, blant hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste. Prov Torger Gjetstad en gaardmand avlagde Eed og vandt, at hd. veed 1. At Lars Lilleberge for 4 aar siden laante av Ole Sørhoven 1 blak gjelk og drog ud med til Hedemarken og da hd. kom hjem havde hd. et skyd, som hd.førde med til Ole, men hvordan de derom komme overeens, eller hvordan dermed tilgik, det veed Provet ikke. 2. At Ole var med Lars paa Hedemarken og hjalp ham med glasmester arbejde nogle Uger, men hvor mange veed hd. ikke. 3. At Ole hjemkjørte for Lars fra Christiania 1 halv glas kiste for 2 rd. 4. At Ole leverte til Lars forgangne høst 1 qt Lagesild for 3 orts Værdi. Men 5. Om kornet veed hd. intet. 2det Prov Inger Jetstad 1ste Provs hustrue avlagde Eed og vandt 1. At for nogle Aar siden veed hun, at Lars Lilleberge laante en hest av Ole Sørhoven, men hvad videre imellem dem passeret der erindrer Provet ikke. 2. At Ole var med Lars eeengang paa glasmester arbejde, men hvor eller hvorlænge, det erindre hun ikke. 3. At Lars har faaet av Ole 1 bytte Lagesild, men av hvad Værdi, veed hun ikke. 4. og 5. Om glas kisten og kornet veed hun intet.. 3die Prov Lars Holen tilholdende paa Sørhoven holdt Contra Citanten uforholden at føre. Lars Lilleberge tilstoed at have faaet av Ole 1. 7 Sætting Korn efter accord for 2 ort 12 sk. 2. En bytte saltet Lagesild for 3 ort. 3. Ole var med ham paa glasmester arbejde 14 Dage eller noget meere, men det skeede paa den Maade at hd. skulle lære haandværket og derfor intet faae i Løn. 4. Ole hjemkjørte for ham ½ glaskiste forgangen Vintet for ½ rd. 5. Med den paastevnte hest har det saadan bskaffenhed at Ole leverede ham hæsten til bortbytte, det gjorde Lars og fik et Skyd igjen tilligemed 5 d. imellem, som tillige Skydet Ole imodtoeg og var fornøjet. Overallt sagde Lars at de 7 ort 12 sk. skulle være Rente av hans 8 rd. udi nogle Aar. Nimb sagde, at Ole Sørhoven aldeles benægte at have givet Citanten forlov til at bortbytte den paastevnte hest, ligesom og at hd.ikke har bekommet de 5

rd., som Citanten har angivet, hd. benægtede og aldeles at have enten skriftl. Eller Mundtl. forpligtet sig til, at betale nogen Rente til Citanten av de 8 rd. Ti var hd. aarsaget, siden Citanten ej har gjort nogen reen tilstaaelse for hvad hd. av ham har bekommet, Sagen paa sin side videre at oplyse og derfor siden Stevnemaalet ikke for de udeblevne Vidner kunde avhjemles, var beføjet at begjære Sagens andstand til næste Ting, og imidlertid Reserverede sig bemte. og flere Vidner at føre. Citanten paastod Domb. Eraget Retten bevilger den forlangte udsettelse til næste Ting, da Ole Sørhoven uden videre Varsel atter møder. Fogden bød Retten indtage Loug Rettets og den Tingsøgende Almues tilsvær paa efterfølgende Poster: 1. Om de veed, at her i Sognets Matriculer er bleven i dette Aar forbædret noget med nye skyldsatte Rødnings Pladser, gaardes forhøjelser og deslige. 2. Om Jordebogen er tilkommen noget for fjeldslaatter, Rødnings udi Almendingen eller saadant meere. 3. Om her i Sognet er falden nogen forbrudte Boeslodde, noget arveløst og forbrudt Odelsods, 6te og 10de Penge for uden Rigs førte Midler, forlovs Penge for Arvs afvørsel til fremmed gods, nogen Bøde for Vold, Slagsmaal eller deslige, som Kongen allernaadigst er Reserveret. 4. Om her i Sognet opholde sig nogen Peber Svenne og leedige Karle, Bønders Sønne, som bruge Haandverk eller Handling, hvorfor de ere pligtige at skatte til Kongen, og endelig: 5. Om nogen veed, at her i Sognet i dette Aar er skudt nogen Elsdyr, hvorav Huderne ere hannem til forhandling til Kongens tjeneste enpræsenterede? Loug Rettet og Almuen svarede til 1ste Post at Matriculen slet intet er tilkommen. Til 2den Post At Jordebogen ej med noget er forbædret, men Jordebogens indtægt for dette Aar er tilkommen Bøxel av Pladsen Knipen skyld. 1 skind 40 sk., og halvdelen av Sjøens fiskevand skyld. 1 ½ skind 60 sk. begge bøxlede av Fogden til Soldat Ole Pedersen Kindlien. Til 3die Post At intet av alt det derudi omspurte er falden. Til 4de Post At av løse og leedige Karle ere følgende her i Sognet Neml. Christen Snidker. 2. Svend Amundsen Øre halvtjeneste. 3. Halvor Pedersen Midtjørstad halv løs. 4. Peder Gundersen Brunsbeck halvløs. 5. Christen Hansen Smestad. Fleere vidste de ikke. Til 5te Post At her ingen Elsdyr er skudt ej heller Huderne Fogden enpræsenterede.- Til Loug Rette for næste aar 1750 bleve udnævnde Neml.: Nils Brunloug, Rasmus Besserud, Engebret Balberg, Mads Killerog, Johannes Nordhoven, Peder Sørhoven, Erich Sørhoven og Thommes Bjørstad.

oo 00 oo

Hovemoen i Fåberg 17.11.1750, fol. 224b:

Ao 1750 d. 17de November blev Retten til følgende Aastæds, Tingvidnes erhvervelse sadt udi Faaberg Prestegjeld paa Pladsen Hovi Moen beliggende ved Sandvarpet, der er et fiskestæd til Lagesild fangst i Lougen Elv og tilhører, som en pertinence, Stange Prestegaard paa Hedemarken, da Retten tillige blev betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettets Mænd Navnl. Nils Schjeggestad, Johannes Nordhoven, Thommes Schjeggestad, Nils Brunloug, Jens Øfstedahl, Peder Hammerseng, Torger Ersgaard og Ole Midtjørstad, som dertil Legitime vare udnævnde. Hvorda mødte for Retten de 4 Sørhovens opsiddere Navnl. Peder Larsen, Erich Pedersen, Lars Larsen og Ole Pedersen og fremlagde deres skriftlig forfattede Stevnemaal av 2den November sidstl., hvorved til denne berammede tid og stæd er indkaldet Sognepresten for Stange Meenighed paa Hedemarken, Velærværdige hr. Thomas (Bøisen?)- tilligemed Erich og Christen Lien her av Faaberg til at anhøre eendel Vidner deres forklaring angaaende Sandvarpet beliggende paa gaarden Sørhovens grund, hvorledes samme Varp er for nogen tid siden bleven udvidet ved en Steengaards forandring, hvilken forandring skal være skeet med forlov av da værende Sørhovens Opsidder imod aarlig Recognitions ydelse til dennem, alt efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Hr. Thomas (Bøisen?), som

eegenhändig Stevningen havde paategnet, mødte ikke, ej heller nogen paa hans Vegne. Christen Olsen og Erich Christensen Lien mødte begge og tilstoede lovl. Varsel, og for resten imod Sagens fremme intet havde at indvende.. Citanten forlangede sine indstevnte og tilstædeværende Vidner paaraabte og avhørt, hvilke Vidner mødte, Arne Bresæt, Ole Sandvadet, Gunder Hage og Hans Bergum, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev Oplæst med formaning til Sandheds udsigende, hvorefter fremstoed 1ste Prov Arne Bresæt, en gl. gaardmand her i Faaberg 70 aar gl., vandt og forklarede, at for over 40 Aar siden, da det paastevnte Sandvarp blev brugt av daværende Opsidder paa gaardene Sustad, Bache og Hage her i Faaberg, da mindes Provet meeget vel, at samme brugere bleve forenede med daværende Sørhovens Ejere og beboere saaledes, at de første fik av de sidste forlov til at needfløtte Steengaarden paa Sandvarpet længere need paa gaarden Sørhovens grund, imod at Sørhovens Opsidder skulle have for denne føjelighed eller grundleje aarlig av Sandvarpets Brugere 1 qvt. Krøkle, eller naar Krøkle ej faldt, da 1 Rigs ort i Penge, Paa denne Maade og ved denne forening blev den paastevnte Neederste Steengaard paalagt og istandsat, og siden den tid har den ligget til denne dag; Videre forklarer Provet, at førend denne Needre Steengaard blev paalagt, da kom Sandvarpets brugere aldeles ikke saalangt need (?), men Landede med deres Drette længere op eller Nord ved en Veet eller liden bæk, som Vidnet alt paa stæden kd. udvise, ligesom og anvise den øverste eller Norderste Pynt av Sandvarpet, hvor de udkastede garnet. 2de Prov Gunder Hage, en gl. gaardmand i Faberg (?) og 70 Aar gl., vandt, at siden forandringen med den paastevnte Steengaard i Sandvarpet just skeede av hans fader Poul Hage, samt Sustads og Baches daværende Opsiddere, saa var Vidnet ungefær for 40 Aar siden een iblant de fleere med og paalagde Steengaarden, hvilken blev paalagt med saadan forlov og imod saadan aarl. Kjendelse til Sørhovens daværende Opsidder, ligesom første Prov Arne Bresæt forklarer haver, hvis videre forklaring om Sandvarpets Strekning baade paa den Needre Kant til Veeten og paa den øvre Kant dette Prov i alt igjentager og er eenstemmig med. 3die Prov Hans Bergum, Almissee Lemb og indlagt i Lægd paa gaarden Roverud her i Faaberg, siger sig 80 Aar gl., forklarer, at da hd. udi sin bedste alder ungefær 30 aar gl., som kd. være for 50 Aar siden, blev hd. av daværende Sustads Opsidder lejet til at oppasse Sandvarpet, hvilket Vidnet og forrettede en høst. Da og paa den tid, siger Provet, var den Needre Steengaard, som nu ligger, ikke til, ej heller komme de, som fiskede, da saa langt need paa Stranden; men de landede ud sit Drætte høiere op, som hd. meener at kunde udvise; Siden den tid, hd. med de fleere saaledes laae i Sandvarpet, hørde Provet saavel av gaardene Sustad, Bache og Hage deres Opsiddere, som og av andre, at bemte. Opsiddere, som Brugere av sandvarpet, fik forlov av grundejerne de Sørhovens beboere at paalegge denne paastevnte Steengaard imod 1 Rigsort aarlig derav at svare til Sørhoven. 4de Prov Ole Sandvadet, husmand under Sørhoven, nogle og 60 Aar gl., vandt, at da Vidnet var udi sin ungdom, som kd. være ungefær for 40 Aar siden, blev hd. lejet 3nde Høste efter hinanden til at oppasse Sandvarpet av Lars Sustad, som tilligemed Hage og Bache deres Opsiddere den tid havde Sandvarpet udi Brug; De 2de første høste var den paastevnte Steengaard ej paalagt, og da holdt de sig med Fiskeriet længere op paa Stranden og kom ej needen for Veeten, hvorum forhen provet er, og som av Vidnet kd. udvises. Men den 3die høst da mindes Provet ganske vel, at Lars Sustad og de fleere av Sandvarpete Brugere, som saadant for Vidnet fortællede, fik av Sørhovens beboere forlov til at paalegge den paastevnte Steengaard længere need paa Stranden imod at de tilforpligtede sig at svare aarlig til Sørhoven 1 Rigsort eller 1 qvtd. Krøkle. Ved denne forening blev Steengaarden paalagt og har ligget til denne dag. Citanterne derefter forlangede at Retten vilde imodtage Vidnernes udvisning paa Aastæden og den beskreven. Hvor paa Retten begav sig ud og medtagende de avhørte Vidner, forefandt Lagesild Fiske stædet Sandvarpet at være situeret paa Strandbredden langs med Elven Lougens Østre side, hvor grunden udisputerlig tilhører gaarden Sørhoven; Sandvarpet haver

da paa den Nordre og øvre side en til Fiskeri ubrugelig Strand, paa den Søndre og Needre side av Strandbredden, som Sørhovens idsige Opsiddere benytter sig til Lagesild fiskeri, paa den Østre side ligger gaarden Sørhovens hjemraster Hovi Moen kaldet, og paa den Vestre side Lougen Elv, tvers over hvilken findes paa hin side gaardene Sønstelié og kolberg. Da dette var observeret om Aastæden i Almindelighed udviste de 4 avhørte Vidner eenstemmig først den paastevnte Steenggaard liggende langs med Stranden for at hindre, at det Vand som kommer ovenfra, og skal hindre de fiskende udi sit arbejde. Denne Steenggaard, som blev paalagt for ungefær 40 Aar siden, siger Vidnerne er udi de senere Aarene bleven forøget og større, saasom den udi Vidnernes omprovede tid, ej var saa stor og høj som den nu forefandtes. Dernæst fulgte vi Stranden op efter et stække, hvor Vidnerne udviste den stæd og den Veet, hvor fiskegarnet blev indtagen og hvornaar de for Sandvarpets brugere ej komme ej heller formedelst Veeten kunde komme med sit garn, førend Steenggaarden needen for blev i standsat, paa dette stæd needsatte derfor Vidnerne en Stage, som et lidet tegn. Videre fulgte vi Stranden op efter, saa langt, som Sandvarpets brugere efter Vidnernes forklaring nogen sinde har kommet ud til siderne, da vi komme lige over for gaarden Sønsteliés Korn Lahde, needsatte Vidnerne den anden Stage eller tegn need i Stranden med forklaring, at det var den øverste Pynt eller Kant av Strandvarpet, saasom der ovenfor er ingen tid av dets brugere bleven fisket. I det vi nu fore tilbage igjen needefter blev Aastæden opmaalet med en Stang holdende 7 alen. Saaledes at for det øverste tegn eller Stage lige oven for Sønsteliés Korn Lahde need til den første Stage, som blev opsat lige over for et berg ved Sønsteliés jordes lahde, befandtes 38 Stænger 2 alen, og fra dette Stæd eller tegn til den pastevnte Steenggaards neederste del befandtes 12 stænger 2 alen: Saa at Sandvarpet, saaledes som det efter Vidnernes udvisning har været brugt i formaals tider, holder 38 stænger 2 alen; Men saaledes som det nu og i de senere tider bruges og er brugt, holder det 50 stænger 4 alen. Videre blev ej av Vidnerne udvist eller var om Aastæden at observere, hvorfor man begav sig igjen til Hus, hvor Citanterne forlangede sine Vidner Eedfæstede, hvilke alle 4 Navnl. Arne Bresæt, Gunder Hage, Hans Brenden og Ole Sandvadet fremstoede og med opragte fingre bekræftigede en hver i sær sin Provning at være saa rigtig og sandfærdig, at de det for Gud ej rettere eller sandere vide. Endelig tilkjendegav de samtlige Vidner under denne Eed, at ingen av dem alle ere beslægtede eller besvoglede til nogen av Sørhovens 4 Opsiddere. Citanterne derefter, som formeente, at have tilstrekkelig oplyst sin (?) udi sit Stevnamaal, forbeholdt sig sin videre Rettets søgning udi alle lovlige tilfælde, og saaledes begjærede dette Tingsvidne sluttet og sig beskrevet-meddelt under Rettens fulde bekræftning, som blev bevilget. Christen og Erich Lien sagde, at de, som har anført det nu passerede, havde intet enten derimod at indvende eller derudi at begaa, saasom de ere ikkun Brugere, der har antaget Varpet i sin nuværende stand.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 23.02.1751, fol. 226a:

Ao: 1751 dend 23de Februarii blev det Almindelige Vaar Sage og Skatte-Ting for Faabergs Præstegields Almue holden paa Lensmandsgaarden Fliflet der sammestæds og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne loug Rettens Mænd, Navnl: Rasmus Besserud, Johannes Nordhoven, Nils Brumloug, Engebret Balberg, Erich Streten, Iver Traasæt, Peder Sørhoven og Erland Grønlien. Hosværende Kongl: Majest: Foged sr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst bleve Oplæst deres Majest: forordninger som følger.

1.Forretning om husmændernes bøvling paa deres husværer. Dat. 9de Octob: 1750.

- 2.Dito angaaende hvorvit Contracter imellem tømmerhandlere maa oprettes. Dat. 21de Sept: 1750.
 - 3.Dito Naar og hvorledes ægteskab maa adskilles, naar den eene ægtefælen straffes med fængsel paa lifstid. Dat. 18de Dec. 1750.
 - 4.Dito Anordning til hvad tid de 3 ordinære Tinge for Gulbrandahlen skal holdes. Dat. 26de Dec 1750.
 - 5.Forordning angaaende tyverie, som begaaes paa Man og Rumpes avskjærelse paa hæste d: 20de Nov. 1750
 - 6.Dito angaaende forbud paa Sukker og Sirup at inføre i Bergen. Dat. 12te Jan. 1751
 - 7.Patent om højeste Ret i Danmark 1751. Dat. 16de Octob; 1750
 - 8.Et Kongl: Recript til sr. Statholder Blegon angaaende, at soldaterne ej maa dømmes til Tugthuset. Dat. 11te Dec. 1750
 - 9.Samme Collegii skrivelse til fogden angaaende at fogden ej videre med Dragonie quarterenes skatte har at bestille. Dat. 31 Dec. 1750
 - 10.Dito til fogden angaaende, at Lejermaals bøderne av Dragoun quarterene faldne tilkommer efter Dags sr. krigsbogholder justice Raad Bu (?) Dat. 13de Feb. 1751.
 - 11.Den Constituerede Stiftsamtmænd Vogt, hans skrivelse til fogden angaaende 12 Pibere ved femte Regiment til fods deres quarter Penge 1 s. daglig, som paa Almuen repareres. Dat. 31de Oct. 1751.
 - 12 Tugthus Directeurenes Brev til fogden angaaende at hvad som kjøbes av Xianias Tugthus fabrique, dermed kd negotieres. Dat. 10de Octob. 1750.
 - 13.Dito angaaende at ingen frugtsommelige qvindfolk til Tygthuset maa indsendes. Dat. 2de Jan. 1751.
- Dernest følgende Almuens breve, Neml:
- 1.Simon Fliflets Skjøde til Holm Jørstad paa Stokelien skyl: 6 skd: for 254 rd. Dat. 22de feb. 1751.
 - 2.Torkild Holens Skjøde til Mads Olsen paa gaarden Holen. Skyl 1 hud, 1 skd: f: 200 rd.
 - 3.Mads Olsens Føderaad Contract til Torkild Holen av gaarden Holen av dito dato.
 - 4.Tinglyst Torkild Holens Oblig: til Amund Øre for 200 rd. av 14de April 1744.
 - 5.Lars Tollersruds Oblig: til Thord Blegen f: 250 rd. imod Tollersrud skyl 2 ½ hude til Pant. d. 21de Jan. 1751.
 - 6.Capt. Hansbreys Oblig. til Sorenskr. Ziegler f: 500 rd. Dat. 31de Dec 1750.
 - 7.Lars Oøsens avkald til Henning Wingnes for hans arvemidler 110 rd. 1 o: 16s. Dat. 21de Nov. 1750.
 - 8.Sorenskriver Zieglers bøxel Seddel til Ole Olsen paa husværet Roi under Lysgaard. Dat. 21de Jan. 1751.
 - 9.Dito til Ole Michelsen paa husværet Støcket under Lysgaard. Dat. 21de Jan. 1751.

Halvor Houger som anordnet værge for den gl: og skrøbelige Pige Elie Poulsd: fremstod f: Retten og sagde, at da det er hendes tanke at indgive sig til fremfødsel hos en av sine nærmeste arvinger, som har lovet at vilde sig hende antage, saa for at opfylde Lovens bydende udj 3de bogs 1te Cap. 9de Art. vilde hun have samme sine Midler offentl: Lovbundne til den ende, at i fald nogen av hendes andre ætl: sig vil og kd hende til fremfødsel antage, de da vil sig anmelde. Efter udraab møder hendes Broder-søn Jacob Qvahl og ingen anden, der sagde, at hd er fornøjet med at Elie Poulsd: acorderer med Poul Holme om sin fremfødsel, som hd ej forlanger at gjøre nogen hinder i. Fleere mødte ikke. Halvor Houger forlangede Tingsvidne b: 31/2 ort

Peder Thomesen Lien mødte og sagde, at siden hd er bleven ansat til at værge for de 2de Myndliger Marit Pedersd: Kari Pedersd: Dahlbye, hvis Arve Capitals med Rente til denne tid

beløber 82 rd, som Peder Lien ingenlunde kd faae pined 5 pct Rente sikkert udsat, saa maatte (?) hd nu samme offentl: til tings opbyde og til den ende fremlagd paa Tingbordet forbemt. 82 rd. med tilbud, at ifald nogen vil samme have laanet imod sikkert Pant og lovl. Rente, at de da ville sig anmelde, da disse er at faae. Efter udraab indfant sig ingen, som vilde Pengerne have, men enhver sagde, at de nu kd faae laant Penger for 4 pct. Peder Lien forlangede dette som et Tingsvidne beskrevet b: 3 1/2

Nils Brunloug og Erich Sørhoven, som anordnede værger for avg: Capitain Magnus Braunes Jomfrue daatter Ghristine Sophie Braun fremkomme for Retten og sagde, at siden det er dennem u:mulig i denne gode Penge tid at faae indsat bemt: deres Myndlings arve Capital for 125 rd. 3 o. imod sikkert Pant og Lovl: Rente 5 pct, saa holdt de det fornødent samme nu til Tings at opbyde og til den ende fremlagd paa Tngbordet bemt: arve Capital med tilbud, at ifald nogensamme vilde laane paa ovenskrevne Conditioner, at de da sig vilde anmelde da Pengene vare parade til udtelling. Efter udraab indfandt sig sleet ingen de tilbudte vilde antage, straxt de bleve foregivet, at de nu kd have Penge laant for 4 pct ?. Værgerne begjærede dette som et Tingsvidne beskrevet.

Siver Siverud anmeldte til dette Ting, med Muntl: Varsel at have ladet Indstevne Amund Roland fordj hd paa en u:anstendig maade har opført sig imod Citantens hustrue ved at angribe hende udj hendes eeget hus saavel med ærvørig tiltale som højst straffærdige gjerninger, herom at anføre Vidner og lide domb efter loven samt at svare omkostning. Til Vidner under falsmaal er indstevnte Jens Sæter og Marit Siverud. Amund Roland mødte ikke efter paraabelse, hvorf: Stevnevidnerne Siver Gryte og Amund Haagensen endl: avhjemblede Stevnemalets lovl: forbjudelse over samme. Citanten forlangede samme Vidner avhørte, av hvilke, præmisses præmitendes, fremstod

1.Prov Jens Sæter tilholdende hos Ole Kapelrud 25 aar gl: avlagde Eed og vandt, at en Søndags aften udj Næstf: høst in September 1750 kom Amund Roland til Citantens gaard Siverud, hvor hd først gaaer ind udj Størhuset eller Jldhuset og der begynte at gjøre allarm med at hazelere med en pige av gaardens tjeneste piger, derover kommer Citantens hustrue som matmoder i huset ind og tiltaler Amund for hans Allarm, byder ham ogsaa gaae derfra, naar hd ej vil være stille, derpaa springer Amund Roland imod hende og spender hende for Magen 2de gange, saa hun ragede imod veggen, som hun nu videre tiltalede hand og bad ham gaae derfra til hannem hiem, spendte hd hende atter for magen, saa at hun ragede imod veggen, derpaa gik hun av Jldhuset ind i Stuen, hvor Amund med Vidnet og Pigen fuldte med, da hørede Provet, at Amund blant andet sagde til Citantens hustrue : At hun skulle være en løgnaktig skjøge indtil hun beviste, hvad hun havde sagt til ham. Endl: siger Provet, at førend Amund kom til gaarden Siverud, saae Provet at hd ~~hæ~~ Amund needbrød en haffælde eller Skigaard Citanten tilhørede.

2det Prov Marit Siverud tjener for Citanten 20 aar gl. vandt efter avlagd Eed, at siden hun den før omprovede tid og stæd var tilstæde, saa hørede og saae hun det selv samme , som 1te Prov vundet haver, undtagen hun saae ikke, at Amund nedbrød skiegaarden. Men i den stæd saae hun at Amund i Jldhuset, hvor hd fordrede og fik drikke, kastede i støkker drikke-skaalen, da hd havde udtømmet det, hørede og, at Amund kaldede Citantens hustrue en Canalie, foruden en løgnaktig skjøge. 1te Prov Jens Sætter siger og at hd erindrede, det Amund kaldede Citantens hustrue Canalie. Begge Provene siger, at dette skeede, da Citanten var borte fra sit hus.

3de Prov Thore Erlandsdaatter husqvinde under Siverud avlagde Eed og vandt, at da Vidnet udj sidstl: høst, førend omprovede passerede, talede med Amund Roland, sagde hd, at Citantens hustrue paa næst forrige Sommer Ting havde for Retten vidnet imod ham saaledes,

at hun var værd, det hd skulle have slaget hende i Munden. Citanten eskede Lovdag over Amund Roland.

Eragtet. Amund Roland, som ej møder, forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb b: l:

Svend Olsen Lien anmeldte til dette Ting med muntl: Varsel at have ladet indstevne Peder Arnesen Lien, fordi hd har vegret og endnu vegrer sig med at opfylde sin Contract av 21de Janu: 1749 ved at fremkjøre Timmer og fuldfærdige den Lade eller Love, hvorom bemt. Contract handler, herom at anhøre bevis og lide Domb til bemt. Lades forskaffelse samt at svare Omkostning. Peder Lien mødte ikke efter paaraabelse, hvorf: Stevnevidnerne Siver Gryte og Amund Haagensen Endl: avhjemlede over samme Stevnemaalets lovl: forkyndelse. Citanten derefter først producerede den paaberaabte Contract av 21de Janu: 1749 oplæst, dernæst begjærede sine Vidner anhørte, av hvilke præmissis promittendis, fremstoed 1te Prov Ole Pedersen Lien en gaardemand avlagde Eed og vandt at udj sidste høst ved Michelsdags tider hørede Provet tilligemed Ole Jonsen Lien, at Citanten tilspurte Peder Lien beskikkelse vis, om hd vilde forskaffe sig den paastevnte Lade, dertil svarede Peder reent, at hd vilde ikke, ej heller er endnu nogen Lade av Peder forskaffet.

2det Prov Ole Jonsen en husmand under Lien vandt efter avlagde Eed i ord og Mening, ligesom første Prov vundet haver. Citanten eskede Lovdag

Eragtet. Peder Arnesen Lien, som har nødt Lovl. Varsel men ej møder, hannem forlægges Lovdag til udj næste Ting Sagen at tilsvare under Domb. b: l:

Auditend og Procurator Jens Holm I Retten udskeede den av Even Kulsveen paa eegne og øvrige arvingers vegne efter deres broder anlagde Sag Contra Thomes Pedersen Lien, hvorfor hd indleverede Rettens til seeneste Ting passerede Lovdag oplæst etc: Videre sagde Holm, at bemt: Citanten har til dette Ting med muntl: varsel i Continuation av havde Stevnemaalet ladet stevne samme Thommes Pedersen til Vidners anhør og Dombs lidelse om de paastevnte 16 rd. med Omkostninger. Som Vidner vare under falsmaal indvarslede Ole Jonsen Sustad, Marit Christensd: Hougen, Ole Tostensen, samt den paagjeldende Thommes Pedersens hustrue Marit Lien. Den Indstevnte Thomas Pedersen mødtes selv for Retten og tilstod Lavdagens saavel som Contra Stevningens Lovl: forkyndelse. Holm begjærede vidnerne avhørte, av hvilke, præmissis promittendis, fremstoed 1te Prov Ole Jonsen tjener på Sustad og er Even Kulsveens hustrues broder, avlagde Eed og derefter fremførte eendel ord talte av denne avdøde Torger Villumsen, tj: paa Sustad, hvilke ord imod Loven ej kunde protocolleres.

2det Prov Marit Christensdaatter Hougen tjener paa Hage, avlagde Eed og vandt, at udj sidstl: vaar, som endnu ikke er et aar siden, taleden den avdøde Torger Villumsen med Provet i eenerum, og fortællede hende, at hd da skulle hen til Saxumsdahlen til Thomes Ødegaarden eller Lien og kræve hos ham nogle Penge, som Thomes var ham skyldig. Videre vidste hun ikke herom.

3de Prov Ole Tostensen tjener paa Nygaard avlagde Eed og vandt, at da vidnet nylig førend Torger Villumsen udj selv samme Domb, taleden med ham, sagde hd, at hd havde at fordre

nogle Penge hos Thomes Lien som hd til den ende vilde kræve og see til at faae læder av. Videre vidste han ikke.

4de Prov Marit Olsdaatter, den indstevntes hustrue vandt efter avlagde Eed, at hun veed slet intet til oplysning i denne Sag.

5te Prov Ole Jacobsen Sadelmager, som var drukken og hvis Provning Citanterne ej forlangede denne sinde.

Holm forklarede endnu, at Amund Tostensen Reestad var under falsmaal som vidne indstevnt, over hvilken siden hd ikke møder, Holm begjærede Stevnemaallet avhjemblet, og derefter forelagt Rettens Lovdag til næste Ting, da Holm for det øvrige refererte Citanterne, hvad de videre maatte finde fornøden at lade demonstrere. Stevnevidnerne Siver Gryte og Amund Haagensen avhjemblede Stevnemaallets Lovl: forkyndelse over Amund Tostensen Reestad som vidne indstevnet under falsmaal. Thomas Pedersen nægtede in totum det paastevnt. Eragtet. Vidnet Amund Tostensen Reestad forelægges Lovdag til næste ting at møde under falsmaal, da og Thomes Pedersen uden varsel atter møder.

Lars Lilleberge edskede sin fra seeneste Ting udsatte sag i Retten imod Ole Sørhoven for 8 rd skyldig gjeld og efter det i sagen passerede paastoed Domb. Auditend og Procurator Jens Holm som Commiteret og Procurator Nimb mødte på Ole Sørhovens vegne og henskjød sig 1. til Ole Sørhovens contra stevning.

2. til de fra hans side førte Vidners udsigende og

3. til sr. Nimbs for forhen skeede Protkollasjon, hvilket alt, sagde Holm, naar mod hinanden Confereres, bliver det en reen sandhed, at Lars Lilleberge til Ole Sørhoven er en Debitor, hvis Debets udregning hd overlod til skjøn av Retten og paafølgende Domb, hvorunder hd Sagen Indstillet. Citanten referede sig til sit forrige.

Eragtet. Sagen optages til Dombs i morgen tilig.

Tollef Askildrud edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten Contra Ole Schjellerud og efter det passerede paastoed Domb. Paa Procurator Nimbs vegne som fuldmægtig for Ole Schjellerud fremstillede sig Auditend og Procurator Jens Holm, der til at legitimere den fra Ole Schjelleruds side til seeneste Ting fremsatte Exceptionen for ? producerede en av districtets Landværn Schef sr. Cap: Riis udgivne Attest de dato 16de febr: sidste, der viser, at Ole Schjellerud er Virkel: Landværn Mand i hans Majest: Tjeneste, hvorf: Holm vilde formode, at det er aabenbare, at Sagen for det Militaire forum vorde ventileret og dijudiceret, hvorfor Holm paastoed Sagen avvist. Citanten holdt sig til sit forrige.

Eragtet. Da Citanten Tollef Askildrud selv kalde denne sin imod Ole Schjellerud rejste Sag en ÆreSag, og Ole Schjellerud med den indkomne Attest beviser sig at være en virkel:

Landværns Mand udj Hans Majest: tjeneste, saa bliver Sagen i følge Deres Majest: allernaadigste forordning henvist til paakjendelse av det Militaire fora, da det passerede kd tjene Citanten som et Tingsvidne, naar hd det beskrevne forlanger.

Ole Holshagen paa eegne og medarf:s vegne efter Lispet Bruestuen mødte og i Retten edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag imod Poul Bruestuen, som forholde dennem sin arv, derhos fremlagde Lovdagen fra seeneste Ting som blev Oplæst et: Poul Bruestuen mødte og tilstoed Lovdagens lovs-forbudelse, derhos sagde, at siden hd ikke har faaet sin fulde Regning for begravelsens bekostning godtgjort, saa holder hd sig til det, som hd har i hænderne Neml: hands efterladenskab, og i saa fald siger hd sig ikke at imodstaae noget, naar hd faaer sit. Citanterne holder sig til skiftebrevet og paastaaer Domb. Videre havde ingen at anføre ti blev Eragtet: Sagen optages til Dombs til i morgen tilig.

Torkild Siversens hustrue Marit Nilsd: edskede Sagen i Retten imod Endre Kolberg for Citantens godsPenge i Kolberg og derhos fremlagde Lovdagen av 14de September 1750 Oplæst etc: Endre Kolberg mødte og tilstoed Lovdagens forbjudelse. Vidnet Amund Traasæt mødte og promissis præmittendis, avlagde Eed og vandt at hd veed slet ikke enten Torkild har faaet sine godspenger i Kolberg eller ikke, men dette ved hd, at da Endre Kolbergs hustrue var død, da fordrede Torkild disse penge, men fik dem ikke godtgjort i skiftet. Marit Nilsd: forlangede sagen til næste Ting udsat, saasom nu er baade uden Procurator og beviser. Hvorved Sagen beroer.

Næste dags morgen d: 24de Februari blev med Sage Tinget continueret og da udj Sagen, som Lars Lilleberge fører imod Ole Sørhoven for 8 rd: saaledes Afsagt. Citanten Lars Lilleberge

har med den i Retten lagde Revers av 12te Octob: 1743 tilstrekkel: overbeviist Ole Sørhoven de paastevnte 8 rd. Contra Citanten Ole Sørhoven derimod, som foregiver at have Contra Regning paa 13 rd: følgel: at til gode komme hos Citanten 5 rd: har av denne sin Contra Prætension paa lovl: maade intet kundet bevisliggjøre uden 1 rd. 3 s. 12 o. som saavel med vidnernes forklaring er oplyst som av Citanten selv bleven tilstaaet, skjønt med den forklaring at disse 1 rd. 3 s. 12 o. er tid eftr anden blevene betalte i Rente av Capitalen de 8 rd.siden 1743. Men som forordningen av 26de oct: 1731 udtrøkel: forbyder Rentes tagelse efter Loven, saa kd samme ej for Renter passere. Men bør udj summen de 8 rd: avkortes hvorefter tilbagestaaer 6 rd. 12 s. som Ole Sørhoven til Lars Lilleberge betaler 15 dage efter denne Dombs lovl: forkyndelse under Namb, da i øvrigt omkostningerne paa begge sider ophæves.

Udj Sagen som Ole Holshagen med Interessenter fører imod Poul Bruestuen blev saaledes Afsagt. Poul Bruestuen, udj hvis hus avgangne Lispet Eenersd: døde, og udj hvis hus hendes efterladte Effecter ere, vegrer sig for at udlevere til de rette arf: deres udlagde arv paa fundamente, at hd ikke fik sin fulde opførte opførte Regning for begravelsen av SkifteRetten godtgjort; Men da Skifte Rettens Eragting i den Post ligger u-svekket, og Poul Bruestuen isteden for at bemægtige sig andres Effecter og tage sig selv til Rette, burde paa Lovl: maade ved Skifteforretningens paaankning have talet sig til Rette, ifald hd formenede sig forurettet, saa kjende for Ret, at Poul Bruestuen bør til enhver av Citanterne de Lispet Eenersdaatters arf: gjøre leveranse efter Skiftebrevets udløsning, eller i Mangel av fremskaffelse udrede Penge efter den skeede Vurdering, hvilket alt tilligemed 2 ½ rd. i Omkostning samt 3 ½ Rigsort til justice Cassen efterkommes og udredes bør 15 dage efter denne Dombs Lovl: forkyndelse under Namb.

Fogden begjærede LougRettet vilde sige, om det ikke forholde sig saaledes med husmanden Christen Olsen under Kolberg, at hd er gl; har og en gl: skrøbel: qvinde og ellers intet ejer til at betale ylagde formuers bøder med for det i hans ægteskab begagne Lejermaal ? Laug Rettet svarede, at den omspurte Person Christen Olsen er med hustrue gl:, skrøbel: og gandske u-formuende til bødgers udredelse. Herom begjærede Fogden Tingsvidne

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 08.05.1751, fol. 242a:

Ao. 1751 dend 8de Maji blev Retten til efterfølgende Odels Løsnings Sags examination og paadømme sat paa den gaard Storberge Needre Stue i Faaberg Prestegjeld og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettets Mænd Navnl. Peder Sørhoven, Johannes Lilleberge, Thomas Bjørstad, Peder Øvre Jørstad, Ammund Øfstedahl, Asbjørn Schaarsæt, Ole Midtjørstad og Nils Schjeggestad, som dertil vare udnævned, og som ingen av Parterne havde noget at paasige. Hvorda Auditeur og Procurator Jens Holm producerede et skriftlig Stevnemaal dat. 4de Dec. Sidstl., hvorved Nils Evensen Schrefsrud, som paa sin Hustrue Kirsti Rasmusdaatters Vegne finde sig Odels berettiget til den halve gaard Storberge, her til dette stød og efter berømmelse til denne tid ladet indstevne idsige Opsidder Thord Pedersen, at anhøre hans Odels beviser og vidner til samme gaards fravigelse, alt ligesom Stevnemaalet videre formelder, blev Oplæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmænderne Simen Fliflet og Ole Fagstad med Eed og opragte fingre bekræftede Stevnemalets lovl. forkyndelse at være skeet for Thord Pedersens Boepæl her paa Storberge ligesom og for Peder Rasmussen, ligesom deres paategning alt udviser. Holm derefter producerede 3nde Skiftebreve passerede her paa gaarden Storberge Navnl. 1. Et av 11te Sept. 1691. 2. Et dito av 15de Oct. 1717 og 3. Et dito av 24de. April 1734, av hvilke hd. forlangede Oplæst og Acten tilført, saa vit udi

samme insigneret findes, hvilke 3de Skiftebreve et efter andet lyde saaledes etc. med disse Skiftebreve vilde Holm formoede, tilstrekkelig at have legitimeret, at gaarden Storberge langt over hævdelig tid har været ejet og den (qvidsel?), fra hvilken Citantens Hustrue Defenderes, hvilket sidste hd. og agtede at godtgjøre med de indstevnte Vidner, som hd. forlangede avhørt. Peder Rasmussen Storberge var tilstæde og for resten sagde sig denne Sag at være uvedkommende. De 3de Indstevnte Prov Rasmus Saugbakken, Halvor Fagstadhagen og Hans Kløven mødte og bleve forelagte Eedens forklaring med formaning til sandhed, hvorefter fremstoed 1ste Prov Rasmus Saugbakken, husmand under Bjørstad henved 62 Aar gl.vandt og forklarede, at fra den første tid som Vidnet kd. erindre tilbage, boede her paa gaarden Storberge en Enke Goro Evensdaatter, hvis Mand Peder Storberge var død, denne Goro og Peder avlede Rasmus Pedersen, som efter sin Moder Goro fik gaarden i Eje og brug, denne Rasmus Storberge avlede udi sit første Ægteskab med Anne Christensd. Peder Rasmussen tilligemed fleere Børn, hvoriblandt Kirsti Rasmusdaatter, som er Citanten Nils Evensens Hustrue og en Daatter; efterat Rasmus Pedersen havde saaledes ejet og brugt gaarden nogle Aar, døde hans Hustrue Anne Christensd., hvorefter hd. indloede sig i Ægteskab med Ingebor Thomesd., og med hende avlede en Daatter. Derpaa skiftede Rasmus og Ingebor fra sig og oplode gaarden for Mandens ældste Søn Peder Rasmussen, der er Citantens Værbroder. Efterat Peder Rasmussen havde ejet og brugt gaarden nogle Aar, bortsatte hd. den halve deel Arv samme gaard først til Erich Lilleberge paa Pant, derefter selger hd. for ungefær 4 Aar siden bemte. halve deel til Thord Pedersen, som nu er stevnet. Paa tilspørgende svarede Provret, det hd. ej erindrer hvor længe det er siden Citanten Nils Evensen blev gift med sin Hustrue Kirsti Rasmusd. 2det. Prov Halvor Fagstadhagen henimod 60 aar gl. vandt og forklarede uden forandring ligesom 1ste Prov Rasmus Saugbacken forklaret haver, svarede og ligeledes paa det fremsatte spørsmåal. 3die Prov Hans Kløven husmand under Lilleberge 50 Aar gl. vandt, at hd. mindes ingen her paa gaarden førend Rasmus Pedersen, som ejede og beboede denne gaard Storberge, efter Rasmus fik hans ældste Søn Peder Rasmussen gaarden, denne Peder, der er fuldbroder til Citantens hustrue Kirsti Rasmusd.; efterat hd. havde ejet og brugt gaarden en tid, bortsatte dens halve Part først til Erich Lilleberge, derefter selger den til idsige Opsidder Thord Pedersen for nogle Aar siden. Holm begjærede Vidnerne Indfæstede, hvorefter fremstoede de 3de. avhørte Prov Rasmus Saugbachen, Halvor Fagstadhagen og Hans Kløven, som med Eed og opragte fingre bekræftede deres Provning at være saa sandfærdig, at de det for Gud ej rettere eller sandere vide. Hvorefter Holm producerede 1. det in Copie verificerte udgivne Skjøde av dato 14de April 1747 til Opsidder Thord Pedersen av Citantens Svigerbroder Peder Rasmussen paa halve gaarden Storberge Oplæst etc. hvilket Skjøde, sagde Holm, viser Løsnings summen at være 500 rd., som av Citanten i lovl. tid er tilbuden Thord Pedersen, det hd. med en Beskikkelse og derudi følgende udsigelse ville bevise, som hd. 2. producerede og begjærede avhjemlet, hvilke blev Oplæst etc. Thord Pedersen Storberge tilstoed den producerede og Oplæste beskikkelses lovlige forkyndelse, samt at hans krav derpaa faldt, ligesom paategnet er. 3. En præsenterede Holm nu udi Retten den forhen anbudne Løsnings summa in natura med tilspørgende, om Thord Pedersen samme vil imodtage og gaarden Storberge uden videre vidløftighed fravige, hvorhos hd. (deciderede?), at Citanten endnu som før er villig at erstatte Thord Pedersen hvad melioration hd. efter Rettens Taxation og skjøn kd. paa gaarden have anvendt, naar NB: forringelsen derimod vorde confronteret, Men i vidrige fald reserverede hd. sig sin paastand og I Rettesettelse, forhaabende, at Retten befinde, hvor villig og billig Citanten viser sig udi den av ham anlagde Sag, da Holm meente, at saadant ved endelig Domb vorde observeret, ifald Thord Pedersen fremdeles skulle (?versere) Citanten meer med billige tilbud at imodtage. Procurator Nimb, som var tilstæde paa Thord Pedersens Vegne, svarede, at da Citanten endnu ikke er bleven kjendt for Løsnings Mand til denne paaankede Part i gaarden

Storberge, Retten ej heller endnu har belyst og taxeret de forbedringer, som bemte. Thord Pedersen paa samme gaards jord og huser har anvendt, saa kunde Thord Pedersen de anbudne Løsnings Penge ikke modtage i henseende, at hd. endnu ikke selv veed, hvad gaarden ham i alt haver kostet. Hvorudover de enpræsenterede Penge blev av Retten til Citanten tilbageleverede. Holm sagde, at naar de fra Citantens side fremlagde Documenter og førte Vidner vorde Confronterede og Concliderede, vil det blive en aabenbahr og uimodsigelig Sandhed, at navnl. Citanten er Løsnings Mand til halve gaarden Storberge, hvorfor her fra hans side nu ej mangler intet end Domb, hvorudi Holm i rapport til Stevnemaalet og den skeede beskikkelse med det meere, som er passeret, Sagen indstillede. Nimb derefter producerede Thord Pedersen Storberges i denne Sag forfattede skriftlige Contra stevning av 6te februar sidstl., hvorved Citanten Nils Evensen saavel som Peder Rasmussen Storberge med hustrue og børn til denne Sag ere indvarslede Vidner og bevisligheder med Vidne at anhøre alt efter Stevningens videre indhold, som hd. begjærede Oplæst og avhjemblet, de lyde etc. Citanten Nils Evensen tilligemed Peder Storberge forsikrede, at hd. samt alle Vidner, undtagen Alv Olsen gevorben, mødte og tilstoed Contra Stevnemalets lovlige forkyndelse, men over Alv Olsen kunde intet Stevemaal avhjembles, hvorfor Nimb reserverede sig samme med fleere i fornødne tilfælde at indstevne. Dernæst Nimb begjærede Contra Citantens indstevnte Vidner avhørt, av hvilke præmittis præmittendis fremstoed 1ste Prov Christen Langsæthagen husmand under gaarden Langsæt 48 Aar gl. vandt, at for ungefær 4 Aar siden blev Vidnet av Thord Storberget lejet til at være en Mand med for at tøfte og opbygge denne Stuebygning, hvor nu Retten holdes tilligemed Fæe hus, derfor blev Vidnet betalt og fik Kost av Thord. Endelig forklarer Provet, at til denne Stues Tøfting var Peder Storberge med og hjalp med til fjøsets opbyggelse fra neederst til øverst var Peder Storberge med og hjalp. Thord Berge tilstoed selv for Retten, at til fjøsetes opbyggelse holdt Thord og Peder 2de Karle, tils. 4, som alle fik Kost hos Thord. 2det prov Lars Nilsen Schjeggestad Skydsskaffer paa Lillehammer 22 aar gl. vandt, at da Vidnet for 4 aar siden tjente her paa gaarden hos Thord Berge 1 Aar, blev her paa gaarden opbyggede følgende Huse 1. Denne Stue bygning. 2. Fæe hus. 3. Smaa Creatur fjøs, 4. Svin hus og 5. Størhus og Boe i Sæteren, samt 6. fløttede Thord et fæe hus i Sæteren fra Ersgaards grund til denne, saasom hd. det ejede paa Ersgaard. 3. Prov Hans Pedersen ved Fagstad 60 Aar gl. vandt, at for 4 aar siden blev Vidnet lejet til at hugge 6 tylter Timmer til denne Stue, hvorfor hd. paa sin eegen Kost blev betalt 1 ort for tylden, desuden har Vidnet og gjort 3 Dørrer her i bygningen, samt arbejdet 4 Dage paa Svahlen, i øvrig veed Vidnet, at Thord, siden hd. kjøbte gaarden har opbygget her følgende huse Navnl. 1. Stue. 2. fæe hus. 3. Smaa Creatur fjøs. 4. Svin hus. 5. Qværn hus. 6. Korn lahden separeret, tillagt nyt og sat paa nye toft. 4de Prov Erich Axelsen Husmand under Fagstad 36 aar gl. vandt om de 6 huse, som Thord Pedersen, siden hd. kjøbte gaarden har opbygget, ligesom næste Prov Hans Pedersen ved Fagstad vundet haver.. 5te Prov Lars Andersen Husmand her under Storberge 44 Aar gl., vandt og opregnede de 6 huse her paa gaarden, som Thord Pedersen, siden hd. kjøbte gaarden har opbygget, ligesom de 2de næste Prov forklaret haver; desuden siger dette Prov, at Thord haver opbygget 1 fæe hus oppe ved Pladsen Roeligheden, som hd. et Aar har brugt til at legge sine Creature udi om Vaaren. Endelig forklarede Provet, at i Sæteren er av Thord opbygget 1 Størhus og Boe samt fløttet er fæe hus fra Ersgaard huserne til Berge Tofterne, saasom huset forhen var hans eeged. Thord Storberge tilstoed at til det omprovede Størhus og Boe i Sæteren hjalp Peder Berge fremkjørt nogle Timmer Stokker, desuden var selv med at opbygge huset fra først til sidst samt holdt sidste Vidne med sig 1 a 2 Dage. Endelig siger Provet, at Thord Pedersen har for 4 aar siden opbrudt eendel Ager her Norden for som Vidnet kd. udvise. 6te Prov Lars Christensen husmand ved Storberge 45 Aar gl. vandt uden forandring om husernes Opbyggelse og Ager brydningen ligesom næst forrige Prov Lars Andersen vundet haver. Paa tilspørgende svarede begge de sidste Provene, at siden Thords

Ankomst hid til gaarden har Thord Pedersen til sammen indhegnet med gjerde paa Sætteren 1 Løkke, samt Thord desuden alleene indhegnet en liden Løkke, som begge ere synlige. Holm begjærede svar av Contra Citantens samtlige Prov, hvorav det Timmer er virket, av hvilket Contra Citanten skal have opbygget de paaberabte Huse, saavel her hjemme som i Sætteren. Hans ved Fagstad tilligemed Lars Andersen og Lars Christensen samt Lars Nilsen svarede, at Timmeret til Huserne her hjemme er taget i denne gaard Storberge tillige med de fleere omliggende gaardes fælles Sameje Mark. Men til Sæterhusene er Timmeret tagen i Almindingen. Dernæst Nimb fremlagde Et av Peder Rasmussen til Erich Lilleberge udgivne Pantebrev av 14de April 1742, derhos hd. sagde, at Thord Storberge i anledning av dette Pantebrev og den med Peder Storberge indgaaede forening har betalt bemte. Erich Lilleberge de halve bekostninger hd. paa denne gaardepart har anvendt, hvilket hd. begjærede, at Erich Lilleberge, som nu er tilstæde maatte gestændige. Bemte. Pantebrev med sine paategninger blev Oplæst etc- Holm sagde, at den fremlagde mortificerede Pante Obligation kd. hverken vise eller fælde denne Sag, desuden er og ikke Erich Lilleberge til denne forretning indvarslet, altsaa for at forekomme det som ikkun sigte til vidløftigheder og ej fører nogen nytte med sig til eller fra, protesterede Holm imod Erich Lilleberges forklaring. Nimb svarede, at ifald Retten denne sinde ikke vil antage Erich Lilleberges forklaring om forbedringer Thord Storberge til ham har betalt, saa reserverede Thord Berge sig samme til lovl. tid og stæd efter Stevnemaal, derhos Nimb endnu producerede Peder Rasmussen Storberge, til Contra Citantens udstædede Skjøde av 14de April 1741 paa den Omtvistede Part i gaarden Storberge, hvilket Skjøde hd. begjærede Oplæst og hvormed hd. vilde bevise, at bemte. Peder Storberge til hannem har solgt fornævnte gaard med den forbeholdenhed, at samme efter Thord Storberges hustrues Død ej av nogen andre end av ham selv eller hans Arfr. skulle indløses. bemte Skjøde lyde etc. Videre begjærede Nimb, at Retten vilde begive sig til den paastevnte besigtigelse og at Contra Citantens Vidner maatte medtages for at gjøre sin udvisning. Holm sagde, at da hd.fornemmer at Contra Citanten søge at udhale tiden til des de større omkostninger for Citanten, saa maatte Holm alleene, hvad den Post betreffen, reservere Citanten ved endelig Domb at nyde des de større refusioner, Hvad, sagde hd. videre, den Clausul angaaer, som Storberge i sit erholdte Skjøde vil benytte sig, følgelig Citanten til præjudice, da er saadant uden for Lovens klare bydende, hvis beneficium Citanten haaber at nyde. Nimb svarede, at Thord Storberge aldeeles ikke søger at prolongere tiden, men alleene at oplyse Retten om hvad bekostninger hd.paa denne gaard har anvendt, og at faa samme av Retten besigtet og taxeret med Vidner som hd. har paastevnt, for det øvrige hvad det i hans Skjøde anførte Clausul angaae, da haabe hd., at det er noget, som hverken stride imod Lov eller billighed og saaledes referede sig til sit forrige. Retten begav sig derefter ud til den av Contra Citanten paastevnte besigtigelse og taxation, medtagende de først avhørte Vidner som anviste 1. Den nye Stuebygning bestaaende av Stue med Kaave begge indredte med Vinduer og Dørre, samt videre, under Kaaven fandtes Kjelder, og over Stuen var 2de Lofte endnu uindredte, Dette Hus, bestaaende av grantimmer og forsynet med Barketag, som er vislig, samt med en Skorsteen, som ej vil vel (op?)røg, dette Hus har vel saaledes sine skrøbeligheder allerede, dog alligevel efterd. Tomten er heel vanskelig og grunden med steenmur av temmelig vel funderet, skjønnede vi Huset i sin nuværende stand at være av værdi 48 rd. 2. Fæe huset opbygget for 4 Aar siden Vveggerne av gran passerer, men taget, som man dels kunde see op igennem var ganske brøstfældig, derfor, omendskjønt indredningen var god, fandt vi dog ikke huset i status qvo kunde taxeres for meer end 18 rd.. 3. Foer Lahden, som Thord har fløttet paa denne Tomt, og tillagt særdeles paa den Nordre del nyt timmer fandtes alleene forsynet med et Bord Tag, bestaaende av dels nye dels gamle Bord. Ti taxerede vi husets fløtning, det nye Timmers og de nye tillagte Bords værdi i eet og alt for 8 rd. 4. Smaae Creatur Fjøset er efter Vidnerne Erich Axelsen og Lars Christensens forklaring av Thord hid

fløttet ved 2 Personer udi 6 Dage, hvilket arbejde tilligemed de faae nye tillagde Stokker, som derudi fandtes, vi ansaae for 2 rd. 5. Sviinhuset av Thord opbygget fandtes passabelt og efter proportion av gaarde parten lidet, ti taxerede vi huset i sin idsige stand for 2 rd. 6. Et qværn hus staaende paa fremmed grund, Neml. paa gaarden Schaarsættes Ejendeele i Elven Skurva er efter Vidnernes forklaring opbygget av Thord Pedersen i næstforgangne Aar 1750 og efter Contra Citantens forlangende blev taxeret for 3 rd. 7. Blev os anvist oven for gaarden ungefær ½ fjerding fra gaardens huse et fæe hus ved Pladsen Roeligheden, som Contra Citanten siger at have opbygd til den ende, at hd. om høsten og vaaren, naar Creaturene gaar der op i Marken i havn, kunde de have sin hvile om Natten og slippe at gaae den lange vej need til gaarden; dette hus taxerede vi for 2 rd. Endelig 8. Blev os av Vidnerne udvist Norden for gaardens huse 2 Maal Ager, som Thord Berge for 4 aar siden har opbrudt, og som hd. har høstet frugten av 3 Aar. Naar derfor derhos Consideres, at den opbrudte Steen er ej bortkjørt, men ikkun needveltet udover Ageren need paa Engene, hvor den endnu ligger til skade og vil avføres, kd. Thord Berge, som for sit arbejde har nødt frugte, saa meeget mindre derfor noget med billighed tilkomme, som Engen med de derpaa veltede Steene vil med bekostning vises. Men noget nærmere gaarden, blev os anvist henimod 1/2 Maal Ager opbrudt sidstl. høst, og som hd. derav ingen frugte har nødt, skjønnede vi arbejdet at have kostet 1 rd. Nimb derefter sagde, at da hd. forud saa, at det ved denne Aarets tid for Retten er ugjørlig at besigtige og taxere det arbejde som Contra Citanten paa den under gaarden liggende Sæter har anvendt, hd. og her eendel Vidner til sin Sags Oplysning at føre som nu ikke var tilstæde. Saa var aarsaget, at begjære Sagen til en for Retten belejlig tid maatte henstaae eller vel udsat og at de av ham nu førte Vidner imidlertid maatte vorde Eedfæstede hvilke Opsættelse hd. haabede av Retten ikke vorde nægtet, og at hd. maatte formedels saa lang tid, at hd. faae indstevnt (?) fleere Vidner. Holm under Reservtion av videre protocollation naar touren komme til ham protestered imod udsættelse. Nimb sagde, at da Contra Citanten finde sig misnøjet med den skeede besigtigelse i henseende, at hans arbejde ikke saa tilstrekkelig er taxeret, som det ham har kostet, saa vilde hd. alleene denne sinde reservere sig at faa Besigtigelsen forandret, ifald Sagen imod formodning skulle gaae ham imod, for det øvrige reserverede hd. sig til sit forrige og begjærede Vidnerne Eedfæstede. Hvorefter de 6 fra Contra Citantens side avhørte Prov, neml. Christen Langsæt hagen, Lars Schjeggestad, Hans ved Fagstad, Erich ved Fagstad, Lars Andersen og Lars Christensen begge husmænd under Berge fremstoede og med Eed samt opragte fingre bekræftede deres provnings og udvisnings rigtighed. Nimb begjærede, at Retten vilde indhente Vidnernes svar under den avlagde Eed, om de ikke har hørt Peder Storberges hustrue sige, at hun selv og hendes Mand vilde have igjen Contra Citantens Part i gaarden til brug og at Citanten skulle have Husmands Pladsen Berge bakken derudi? Vidnerne svarede eenstemmig hertil reent Nej, det har de ikke hørt. Videre have ingen av Parterne denne sinde at fremsætte, ti blev Eragtet. Efter Contra Citantens forlangende beroe Sagen til Onsdagen d. 28de Juli førstkommende 1751, til hvilke tid Contra Citanten Thord Pedersen atter uden Varsel møde.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 18.06.1751, fol. 249b:

Ao. 1751 dend 18de. Juni blev det Almindelige Sommer, Sage og Skatte Ting holden for Faabergs Præstegjelds Almue paa Lensmandsgaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes mænd Navnl. Peder Sørhoven, Rasmus Besserud, Johannes Nordhoven, Engebret Balberg, Nils Brunloug, Erich Strete, Thomas Bjørstad og Erich Sørhoven. Hosværende Kongel. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets

Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongel. Majests. Forordninger og andre Høj Øvrigheds Ordres ligesom paa næste Gusdahls Ting extraheret findes. Dernæst følgende Almuens Breve Neml.

1. Peder Liens Skjøde til Ole Smeestuen paa gaarden Lien skyld: 1 hud 3 skind for 490 rd. dat. 22de. febr. 1751.

2. Nils Aanneruds Obligation til Peder Hattestad for 200 rd. imod Aannerud skyld: 1 hud til Pant dat. 14de April 1751.

3. Elie Poulsd. Holmes fremfødsels Contract med Poul Holme som hund fremfødte for 100 rd. dat. 14de April 1751.

4. Poul Holmes Avkald til Halvor Houger for Elie Poulsaatters Arve Midler dat. 14de April 1751.

5. Christen Liens Avkald til Halvor Hougen for Sigri Halvorsdaatters Arv dat. 14de April 1751.

6. Avlyst Peder Liens Obligation til Gunder Brunsbek og Christopher Korsrud for 200 rd. dat. 30te. Dec. 1738.

7. Skiftebrev paa Kindlien efter avgn. Peder Jensen, hvor Boet ejede gaarden Kindlien 9 skind for 240 rd. som blev udlagt i Arv imellem samtlige børnene, passeret 28de. Oct. 1750.

Nils Christensen nu tjenende paa Korsrud og sigende sig 20 aar gl. fremkom og bemeldte, at hd. kjendte sig at være ret Odelsmand til gaarden Siverud Nordre Stuen skyld. 1 hud, som nu beboes av Siver Siverud, og som er Comparentens Moders Odel, ti vilde hd. herved lyse sin Odels Ret til bemeldte gaard Siverud og tillige anmelde sin Penge Mangel, forholdende sig i øvrig gaardens indløsning til lovl. tid og stæd, hvorom hd. en Attest av Retten begjærede. Lispet Olsdaatter med hendes fader Ole Furu fremkom og sagde, at hun finder sig at være ret Odels og Løsnings berettiget til gaarden Ravnum skyld 1 ½ hud, som nu beboes av Peder Ravnum efterd. samme gaard har været hendes faders og forfædres gl. Odel. Ti vilde hun herved lyse sin Odels Ret til gaarden Ravnum og tillige anmelde sin Penge Mangel, da i øvrig forbeholde sig gaardens indløsning til sin tid og stæd, hvorom hun en Attest av retten begjærede.

8. Svend Bratbergs Oblig. Til hr. Provsten Stockflet for 200 rd. imod Bratberg skyld 6 sk. til Pant dat 14de April 1751, da tillige blev avyst Svend Bratbergs Obligat. Til hr. Stockflet for 4 rd. dat 26de Marti 1746.

Provsten hr. Stockflet lod anvise skindet av 1 voxen ulv.

Thore Ovren anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet sin stedsøn Lars Olsen Ovren til at anhøre eendeel unde falsmaal indstevnte Vidner om, hvorledes Citanten med Lars Ovren blev foreenet sidstl. Vinter om Tyre Varpet, Neml. hvorledes Lars Ovren paatoeg sig at svare alle allerede anvendte og videre udfordrende bekostninger paa den svævende Process om samme Tyre Varp med videre her av dependerede, alt til et Lougsvidnes erhvervelse for (?) første. Til Vidner er under falsmaal indstevnt Torger Rindahl, Anders Mong, Henning Vingnes og Peder Rønne. Lars Olsen Ovren mødte ikke efter paraabelse, hvorfor Stevnevidnerne Ammund Strethougen, Torger Rindahl og Jens Ødejordet Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl. forkyndelse, at være skeet saavel for den paagjeldende som for Vidnerne. Citanten forlangede sine Vidner avhørt, av hvilke præmittis præmittendis fremstoed 1. Anders Mong en gaardmand avlagde Eed og vandt, at sidstl. Vinter paa gaarden Ovren, da Citanten Thore med Lars Ovren blev forenet om ophæve deres Proces om gaarden Ovren, blev og derudi uvillig troffen forening om Tyre Varpet, som at tilhøre under gaarden Ovren, saaledes at Lars Ovren skulle ej alleene tilbage betale Thore hans derpaa da allerede gjorde bekostninger, Men endog paatoege sig udi Thores stæd at udføre den derom svævende Proces og samme bekoste.

2det Prov Torger Rindahl en gaardmand vandt efter avlagde Eed uden forandring ligesom 1ste Prov Anders Mong forklaret haver, saasom de begge vare som Vidner paa Parternes forlig tilkaldede. 3die Prov Peder Rønne en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at paa gaarden Vingnes ved Vaar Tings tider sidstl. hørde Provet, at Henning Vingnes og Lars Ovren talte med hinanden saaledes, at Henning Vingnes ligesom vilde foreslaae for Lars Ovren, at hd. skulle see at blive qvit Tyre Varpet og alleene vedblive Ovren, da svarede Lars Ovren, at hd. vilde vedblive baade gaarden og Varpet til sammen og staae for Processen. Henning Vingnes mødte ikke. Citanten forlangede Lovdag baade for Vidnet og Part. Eragtet. Sagen beroer til næste Ting hvortil saavel Lars Ovren som Henning Vingnes forelægges Lovdag til næste Ting at møde, den sidste for sit Vidnesbyrd at avlegge under falsmaal.

Svend Olsen Lien lod ved Procurator Erdman edske sin fra seeneste Ting udsatte Lovdage Sag i retten imod Peder Arnesen Lien og derefter fremlagde Lovdagen, som blev Oplæst etc. Peder Lien mødte selv for Retten og tilstoed Lovdagens lovl. forkyndelse. Derefter fremlagde Erdman et av Svend Olsen Lien underskreven Indlæg, som hd. indleverede, blev Oplæst etc. Til hvilket Indlæg med den i Retten indleverede Contract Erdman sig refererede og paastoed Domb. Peder Lien sagde, at Svend Olsen her længe siden brudte den Contract hvis fuldbyrdelse hd. nu paadrøver, for da at bevise hvorudi og hvorledes Svend Olsen har adfaret til Contractens brydelse, maatte Peder Lien forlange Sagen til næste Ting udsat for at tage Contra Stevning. Erdman holdt ufornøden at svare noget paa det, som ikke er svarværdigt, men til den av Peder Lien forlangte udsettelse protesterede Erdman, efter at hd. har haft tid nok sin Sag at fuldføre, i Øvrigt paastoed Domb. Peder Lien refererede sig til sit forrige. Eragtet. Retten finder ingen billig føye til at nægte Peder Lien den forlangte udsettelse til næste Ting, da hd. atter møde uden Varsel og ellers forsyne sig med hvis hd. nødig finde til Sagens slutning.

Peder Øvre Jørstad anmeldte, at da Værgemaalet for den uMyndige Siver Pedersen Præsterud hans havne Arve Midler er blevne transporteret fra Jens Bleegen til Citanten, og bemte. Jens Bleegen ej vil gjøre rigtighed for samme uMyndiges Midler, saa har Citanten seet sig nød til at indstevne med Mundtl. Varsel bemte. Jens Bleegen til næste Ting for at paa see beviser og lide Domb til bemte. uMyndiges halve Arve Midlers udredelse samt at svare Omkostninger. Den Indstevnte Jens Bleegen mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.Lensmand Simen Fliflet og Ammund Strethougen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Citanten edskede Lovdag. Eragtet. Jens Bleegen, som findes lovl. stevnt, men ej møde, forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

Siver Siverud edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod Ammund Roland, fordi hd. har begagnet Citantens hustrue og derhos fremlagde Lovdagen, som blev Oplæst etc. Ammund Rolands Broder Arne Nordhoven mødte og næst at tilstaae Lovdagens lovl. forkyndelse, sagde, at siden hans indstevnte Broder er indstevnt for Loug Tings Retten, hvor hd. paa den tid er ocuperet, saa kunde hd. ikke til dette Ting indfinde sig for at give sit tilsvare, hd. maatte derfor begjære Sagen udsat til næste Ting for at give sit fornødne tilsvare. Siver Siverud paastoed Domb. Eragtet. Formedelst Ammund Rolands forfald beroe Sagen til næste Ting, da hd. uden Varsel møde til Sagens virkelige slut.

Torkild Siverson Kolbergstuen lod ved Procurator Erdman edske sin fra seeneste Ting udsatte Sag imod Endre Kolberg i Retten, derhos Erdman sagde, at da hd. er fremmed i Sagen og Torkild Kolberg ej forsynet sig med udtoeg av Protocolen over hva forhen i Sagen er passeret, saa udbad Erdman sig den gracie av Dommeren, at hd. samme Sag til Høste Tinget vilde udsette. Endre Kolberg mødte ikke. Hvorfor Sagen dermed beroe til næste Ting. Publiceret 9. Lars Larsen og Ole Pedersen deres forening om Pladsen Sveens brug dette Aar dat. 14de April 1751.

Alyst 10. Nils Aanneruds Obligation til Ole Smeestuen for Cap. 120 rd. dat. 13de April 1745.

Fogden anmeldte at hd. havde ladet stevne Ammund Hansen Roland at lide fornyelses Domb til at betale 4 ½ rd., som hd. i Aaret 1749 er dømt for Slagsmaal at betale med Omkostninger. Stevnevidnerne Ammund Haagensen og Christen Lien avhjemlede Stevnemalets lovl. forkyndelse. Ammund Roland mødte ikke efter paaraabelse. Fogden begjærede Lovdag. Eraget Amund Roland forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under Domb.

oo 00 oo

Storberge i Fåberg 28.07.1751, fol. 257b:

Ao 1751 dend 28de Juli blev den fra 8de Maji sidstl. til denne Dag udsatte Odels Sag, som Nils Evensen fører imod Thord Pedersen angaaende halve gaarden Storberges Indløsning atter foretagen paa selve Odels Toften og Retten betjent med selvsamme Loug Rette, som seeneste Session(?) Retten Navnl Peder Sørhoven, Johannes Lilleberge, Thomas Bjørstad, Peder Øvre Jørstad, Ammund Øfstedahl, Asbjørn Schaarsæt, Ole Midjørstad og Nils Schjeggestad. Hvorda Auditeur og Procurator Jens Holm i Retten edskede den av Nils Schrefsrud anlagde og til i Dag udsatte Sag Contra Thord Storberge om halve gaarden Storberget, den Citanten som sin Hustrues Odel søger indløst, hvorhos Holm anmeldte, at Citanten har i Continuation av Hoved Stevnemalet ladet stevne bemt. Thord Storberge at anhøre hans Vidner og Bevisligheder om den forringelse, som gaarden saavel paa Huse og Jord som haafælder med videre i hans Besiddelses tid kd. have taget og efter Rettens Taxation under Domb samme gjengjelde. Saa vare og som Vidner under Falsmaal indvarslede Lars Rolighed og Lars Bergebacken. Hvorefter Stevnevidnerne B.Lensmanden Simen Fliflet og Thomas Bjørstad Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl.forkyndelse at være skeet her paa gaarden Storberge udi Thord Pedersens fraværelse. Holm derefter forlangede Vidnerne avhørte, hvorefter for begge Vidnerne Lars Roligheden og Lars Bergebacken Eedens forklaring blev betydet og saaledes fremstoed 1ste. Prov Lars Roligheden husmand under Berge 40 aar gl. vandt, at 2de Høelahde, som stoed oppe skjønt udi maadelig stand særdeles den eene som var gl. paa den tid Thord Pedersen kom hid til gaarden, ere nu borte og intet i stæden Neml. den eene kaldet Sørings Lahden, som needfaldt av sig selv, og den anden kaldet Svebak Skaalen, som Thord ved at opbryde noget Ager over før og ved at udvelte steen needkastede. Desuden siger Provet er ingen Høelahde udi Thords tid bleven Tækket, men alleene paalagt nogle borker for at udholde (?). Haffældene Omkring gaarden kd. være nu som da Thord kom her undtagen Hage Haffælden, som nu er ganske borte, men da var til skjønt i brøstfældig stand, men ved ovenbemte. Ager brydning blev ruineret. Jorden veed Provet udi intet at være forringet. 2de Prov Lars Bergebacken husmand her under Berge 45 Aar gl. vandt uden forandring ligesom næst forrige Prov Lars Roligheden. Procurator Nimb, som paa Contra Citanten Thord Storberges Vegne ved Retten var nærværende, begjærede at Retten vilde indhente de nu førte 2de Vidners svar 1. Om den omprovede Høelahde og Skaale vare gl. og brøstfældige, da Contra Citanten den Omtvistede Gaarde Part tiltrædte. 2. Om Contra Citanten har brugt meere end den halve del av bemte. 2de Huser. 3. Om hvad Gjerde Contra Citanten har opsat baade paa Sæteren Melsjøen eller omkring den derværende Løkke saa og omkring Vaar Sæter Løkken ved Roligheden. Holm sagde, at hvad de 2de første angaaer, da søger Citanten aldrig at tilvende sig andet eller meere end hvad Loven hjembler ham, men hvad den 3die Post betrefter, da protesterede Holm imod svar paa samme, da Deteriorationen og ej Meliorationen fra Citantens side nu er paastevnt, og altsaa ej noget svar av Vidnerne om alt ustevnt bør antages. Nimb svarede, at Retten av Contra Citanten forhen i Rettelagde Stevnemaal formodentlig finde, at de av ham skeede forbedringer baade paa jord, huser, gjerder og alt videre er paastevnt, hvorfor hd. og haabede, at Vidnernes svar derom vorde indtaget. Holm

vilde meene, at Retten ikke gaae uden for Citantens, nu i Rettelagde Stevnemaal. Nimb agtede unødigt at besvare de paa Citantens side brugte Vidløftigheder. Eragtet. Da der udi denne Sage er stevnt samme fra Contra Citantens side til at oplyse gaardens forbedringer som fra Citantens side til forringelsens oplysning, finde Retten ej ved Lov tilladt, at nægte den fremsatte og ventilerede Qvæstions Besvarelse. Hvorefter begge Vidnerne bleve fremkaldede og Contra Citantens 3die. Qvæstion av dennem saaledes besvarede. 1. Søring Lahden var gammel, dog blev brugt til Høe Lahde indtil denne Vaar, da den av Sneens tyngde needfaldt. Den anden Neml. Skaalen var passabel for en Høe Skaale av liden Betydenhed. 2. At de 2de Lahde saavel som de fleere gaardens Lahder har Thord og Peder Berge brugt aarlig aars om hver andre saaledes, at enhver av dem har brugt enhver Lahde hvert andet aar, og altsaa tilkomme Contra Citanten ikkun den halve del. 3. At paa Melsjøen Sæter har Thord og Peder Storberge til sammen indlagt en nye Græs løkke, samme indhegnet med skie Veed gaard, hvorav enhver have den halve Part, undtagen hvad Peder har udi næst forrige og dette aar tillagt. Nimb begjærede, endnu fremsat til Citantens 2de. Vidner. 4. Om de ikke veed, at Contra Citanten den Omtvistede gaarde Parts jord meeget har forbedret paa saadan maade, at hd. derpaa har holdt mange Creature og til deres underholdning til dels kjøbt Høe og Halm fra fremmede stæder end og med stor bekostning kjøbt Mose og Ris fra fjeld Marken hvorved jorden tilstrekkelig er bleven jødslet?. Holm sagde, at Vidnerne forhen har prøvet om jorden og dens Beskaffenhed. Vidnerne svarede, at eendeel foraar, naar Thord har været forløs til sine Creature, har hd. maattet købe saadant andenstæds fra. Mose og Riis har Thord taget fra fjeldet som andre i Bøygden. Holm begjærede, at Retten vilde lade sig av Vidnerne anvise de omprovede forringelser og samme taxere til avslag udi Løsnings Summen. Nimb begjærede ligeledes, at bemte. Vidner maate gjøre udvisning paa hvad de har prøvet om de av Contra Citanten skeede forbedringer og at Retten derefter vilde taxere samme, saavit husene i Sæteren og de omprovede gjerder angaaer. Derhos Nimb fremlagde Contra Citantens i denne Sag forfattede skriftlige Continuations Stevning av 12te hujus, som hd. begjærede Oplæst etc. Citanten Nils Evensen tilligemed Erich Sørhoven samt Peder Srorberges hustrue og Enken Ingebor Thommesdaatters Daatter Elie Rasmusd. mødte alle og tilstoed lovl. Varsel for sig og sin Moder som er syg. Erich Sørhoven derefter gjorde følgende Declaration, at hd. som brugte denne paastevnet Gaarde Part i Storberge førend Thord den kjøbte, blev ved hans fratredelse for 5 aar siden accorderet og betalt 14 rd. for eendel forbedringer, som hd. udi sin tid havde gjort paa gaarden saasom paa Korn Lahden, Sæter husene i Melsjøen med videre, av disse 14 rd. siger Erich Sørhoven blev ham leveret av Thord Berge den halve Part Neml. 7 rd. de øvrige 7 rd. fik hd. av Peder Berge. Desuden blev ham accorderet samme tid av Thord 2 rd., som Erich Sørhoven havde udlagt til en anden Mand for en Græs Løkkes indhegning paa Melsjøen, disse 2 rd. har Erich Sørhoven endnu til gode hos Thord Berge. Derefter fremstoed Ingebor Thomesdaatter hendes Daatter Elie Rasmusd. som sagde, at i stæden for dette føderaad som hendes Moder var berettiget til at have her av gaarden Storberge Neml. udi disse aar efter Accord nødt aarl. 10 rd. Neml. 5 rd. av Peder og 5 rd. av Thord Berge, hvorimod de har haft hendes jord til brug og nytte. Nimb begjærede de Indstevnte Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Lars Bustaden tilholdende paa gaarden Moen 29 aar gl. vandt, at hd. for 5 Aar siden vel var nærværende den tid, da Erich Sørhoven med Peder og Thord Berge blev foreenet om hvad hd. skulle have til erstatning for sit Arbejde her paa gaarden, men siden det er saa længe siden kd. Vidnet ej mindes hvormeget hd. blev accorderet. 2de. Prov Lars Rolighedden husmand under Berge vandt, at hd. tilligemed Lars Bustaden hørde for 5 aar siden paa oven omprovede foreening imellem Erich Sørhoven og Peder samt Thord Berge saaledes, at Erich Sørhoven blev accorderet for hans Arbejde 14 rd. Neml. 7 rd. av enhver. Begge Parternes fuldmægtiger begjærede den ovenstaaende udvisning og Taxation over forringelsene og forbedringene fuldført, hvorhos Nimb reserverede sig hvad

hd. ved Besigtigelsen kunde have at anvende. Retten begav sig da ud, medtagende Citantens 2de Vidner Lars Roligheden og Lars Bergebacken, som anviste 1. Søring Lahden liggende nu ganske needfalden. Dette hus, som Thord Berge har siden 1747 brugt 2de aar blev i den henseende saadant som det kunde være ved hans Ankomst taxeret for 1 rd. hvorav denne paastevnte Part ikkun komme til Last $\frac{1}{2}$ rd. 2. Høe Skaalen, needen Ageren, som ved Thords tiltrædelse stoed udi passabel stand men nu fandtes needslaaet av Steen, blev taxeret saadan siden var 1747 for 3 ort altsaa paa denne part 1 ort 12 sk. 3. En gaard Lahde som er Thords allerede (?) Norden gaardens 8 huse var, siger Provene, 1747 forsynet med et halv slidt barkeTag, nu fandtes Taget ganske forfalden, hvorfor vi taxerede den skade som Taget med Veggene har lidt udi Thords tid for $\frac{1}{2}$ rd.. 4. Myr Lahden havde, siger Provene, 1747, et halv slidt Barke Tag av værdi $\frac{1}{2}$ rd. nu er intet Tag hvorfor paa denne gaarde Part at svare tilkomme 1 ort. 5. Storlahden av selv samme omdtændigheder som næst forrige blev til blev til Mangel for denne Part anset for 1 ort 12 sk. 6. Øyulahden ligeledes som næst forrige blev anseet ringere nu end 1747 for denne Part 1 ort. 7. Timmerede Høe Skaaler ligesaa ringere nu end 1747 til sammen 1 ort. 8. Ola Svee Lahden av samme omstændighed og aarsag paalagt til Mangel 1 ort. 9. Tvende Lahder i Storsveen ligesaa Tagløse og anseet ringere end ved Thords tiltrædelse a 1 ort begge $\frac{1}{2}$ rd. 10. Staburet, som er denne gaarde Part eene tilhørende er paa Tag ringere nu end 1747 1 ort. 11. Hage haffælden tilligemed den skie gaard needen Ageren, som Thord ved steenene har needveltet, tilbød Thord Pedersen sig til at sette igjen udi samme stand, som den var ved hans tiltrædelse, hvormed Citanten var fornøyet uden nogen taxation derover at forlange. Herimod blev efter Contra citanten Thord Pedersens Begjæring overseet og befunden 1. at for huset, som ved sidste Session og Besigtigelse manglede Tag, er nu siden den tid noget meere end paa den halve Part bleven forsynet med nyt Barke Tag, som blev anseet for 1 rd. 1 ort. Hvad Thord i øvrigt har siden sidste taxation forbædret paa Smaa Creatur fjøs Taget, det udgaaer i Stald Taget, som nu er ringere end før 1741, hvorom Partene bleve eeninge, 2. At ved Pladsen Roligheden er indhegnet som til en Nye indrettet Hjem Sæter udi gaardens Hjemlahde en Sæter løkke og en qvæe, hvilke indhegning bestaaende av Skie veed blev anseet for 1 rd. 1 ort 8 sk. 3. Paa Sæteren Melsjøen har Thord dog ved Hjelp av Peder opbygget Stør hus og Boe, som fandtes i god stand og blev taxeret for 8 rd. derav udgaaer for Peders Hjelp 3 rd. og altsaa komme Thord til bæste 5 rd. desuden og indlagte og med Ski veed gaard indhegnet en græs løkke, hvilke indhegning 63 favner lang blev anseet for 2 rd. 2 ort 12 sk. Holm begjærede Vidnerne Eedfæstede. Nimb ligesaa forlangede de fra hans Parters side førte Vidner maatte Eedfæstes. Hvorefter de (?) Contra førte 3de Prov Lars Roligheden, Lars Bergebacken og Lars Rustaden fremstoed og med Eed samt opragte fingre bekræftede deres Provemaals rigtighed. Holm derefter sagde, at Retten vil befinde, hvor tilstrekkelig Citanten Nils Schrefsrud har oplyst den Ret, ved hvilken hd. paa sin hustrues Vegne søger halve gaarden Storberget indlagt, og da samme er saa tydl., at ej noget derimod bør eller kd. indvendes, saa har hd. og med Penges tilbydelse og udsigelse før jul samt Penges enpræsentation i Retten saa formaliter som hun bør sin anlagte Sag tracteret, saa at her ej fejler andet end at hd. med Domb bliver pligtet, ti hvad angaar Contra Partens paastand, da er samme for det meste av ingen Betydning, ligesom og Citanten er villig at efterkomme Lovens Bydende. Anseer man, sagde Holm, de 3de første Poster udi Contra Partens første Stevning, da samme ikke i ringeste Maal præjusicere Citanten, da og Holm i Anledning den 3die Post gav sig den frihed at minde Retten, at det er ikkun 4 aar siden denne halve paastevnte gaard udkom fra det Etlæg, av hvilken Citantens Hustrue needstammer. Hvad den 4de Post betreffen, da lade Citanten Declarere, at samme er i sig selv saa usandfærdig som ubevislig. Betreffende den 5te. Post, da er Citanten endnu ligesaa villig som forhen, det og hans Beskikkelse udviser, at godtgjøre Contra Parten hans gjorde Melioration efter Rettens taxation, naar først Deterorationen (?) bliver Discouteret. 2 det i det saa kaldede Roligheden

opbyggede fæs hus udgaer, saasom Citanten ikke er samme behøvende, da hd. anseer det for over Complet, siden desuden her paa gaarden er et andet bestaaende, følgel. hd. og 3. renuncierer paa den i bemte. Rolighed Opsatte Skiegaard 4. At Contra Parten ikke kd. nyde nogen refusion for Meliorationen paa jorden, dels siden hd. har haft usunne fructer, dels og siden de av Ageren udveltede Steene har gjort Skade paa Engen. Seer man nu her til de 2de anførte Poster i Contra Partens bemte. Stevning, da vil de og henfald uden noget (gravamer?) for Citanten, ti 1. Er de ikke beviste og om end saa var ville de ikke blive Contra Parten noget til faveur, naar Retten 2. Considerer at de 9 rd. som Contra parten skal have betalt til Erich Hoven er Contra Parten i den skeede taxation allerede godtgjort, som altsaa ikke kd. nyde dobbelt erstatning. 3. Det foregivne Føderaad kd. ikke obligere Citanten til noget vederlag, saasom samme er en Contract nu eller Contra Parten og hans selgeri, som er Citanten uvedkommende. Holm derfor i relation til Stevnemaalene sluttede sin Paastand og IRettesettelse under anhold om Domb. Nimb svarede at det paa Contra Citanten Thord Storberges side efter hans udstædede 2de Stevnemaal formodentl. er bevist 1. Med det i Rettelagde Skjøde, at Peder Storberge ikke har solgt Contra Citanten sin Odel til den Omtvistede Gaarde Part end skjønt derom disputeres, men forbeholdt sig selv samme Gaarde Part til indløsning for sig og sine arfr. efter Contra Citanten og Hustrues Arv, og imidlertid som hjemmelsmand forbinde sig at holde Contra Citanten skadesløs i alle tilfælde. 2. At have forbædret Gaarden i sin tid paa huser, jord og gjerder og videre. 3. Betalt til Erich Sørhoven de accorderede Penge for de i hans tid skeede forbædringer og 4. svaret avgn. Rasmus Storberges Enke den føderaad, som hende av hans Gaarde Part tilkommer.; derimod har Citanten ikke bevist at være nærmeste Odels berettiget eller Boeslid (Mand?) og langt Mindre avlagt Eed, at hd. vil løse den omtvistede Gaarde Part sig selv til Odel. Overallt mistroe Contra Citanten Thord Storberge Citanten, at hd. ikkun søger at løse den paaankede Gaarde Part for at bryde den imellem Contra Citanten og Peder Storberge indgaaede og Irettelagde Kjøbe Contract og at bringe den tilbage i Peder Storberges Eje. Desforuden maatte Nimb efter sin Principals forlangende anmelde, at Citanten endnu bruger en Husmands Plads under Lysgaard og altsaa ikke er boeslid, samt at det er over 10 aar siden hd. kom i Ægteskab med sin Hustrue og dog ikke førend nu har gjort nogen lovl. paaanke til denne Gaarde Parts indløsning. Den eene Loug Rettens Mand Peder Sørhoven og er besvogret til Citanten og en anden Navnl. Asbjørn Schaarsæt om Ejedelerne i Sæteren og udengjerdens interesseret, baade det bemte. og der øvrige av Loug Rettet har endog ved den skeede Taxation viist sig villige, da de ikke tilstrekkel. har taxeret de av Contra Citanten skeede forbædringer. Efter saadanne Omstændigheder haaber hd. Dommeren med saadant LougRette ikke skride til Dombs i Sagen, men ifald noget herimod skulle blive foretaget, som kunde være Contra Citanten til præjudice eller hvorimod Gaarde Parten ham enten blev frakjendt eller hd. ikke fik tilstrekkelig regres hos Citanten og Peder Storberge for sine Bekostninger og forbædringer og den skade hd. ved begges Omgang har lid, da reservede hd. sig sin lovl. paaanke saavels. saadant sit angivende for Højere Ret at bevise. Holm svarede kortl. 1. at efter Protocollens udvisende har Contra Parten Declareret sig fornøjet med det nu værende Loug Rette. 2. At Citanten staae færdig at avlegge den i Loven paabudne Odels Eed. Citanten Nils Evensen fremlagde derefter og med Eed samt opragte fingre bekræftede, at hd. vil løse dennem paaatevnte Gaarde Part i Storberge sig selv til Odel og Ingen anden. Holm begjærede Domb. Nimb refererede sig til sit forrige og lod alting ankomme paa Rettens lovforsvarlige Behandling. Vider havde ingen av Parterne Protocollen at tilføre., hvorfor bliver samtlige eenstemmig dømbt og Afsagt. Den til Indløsning paastevnte halve Part udi gaarden Storberge er til fulde bleven Oplyst og avbevist at være Citanten Nils Evensens Hustrue Kirsti Rasmusdaatters sande Odel, som hendes forældre og fædre i Opstigende Linie een efter anden fra uMindelige tider av har ejet og besiddet indtil 1747 d. 14de April, da hendes Broder Peder

Rasmussen Gaarde Parten solgte til den Indstevnte og fremmede Opsidder Thord Pedersen for 500 rd. Saa reen og ustridig derfor som Citantens indløsnings Ret til bemte. halve Gaard storberge er efter Loven, Saa billig er det og efter Lovens 5te bogs 3die Cap. 5 og 16de Art., at Contra Citanten Thord Pedersen Storberge bør nyde erstatning for sine paa godset anvendte Bekostninger, beløbende i alt til 94 rd. 20 ort. Når 1. Derfra udgaaer 2de huser Neml. et Qværn hus opsat paa fremmed grund tilligemed et fæe hus opført ved Pladsen Roligheden paa nye Toft og til overs paa gaarden, som desuden med ungfæe hus er forsynet, hvilke 2de huser tilligemed indhegningen ved bemte. Plads Roligheden vurderet for 6 rd. 48 sk. ej kd. ansees for billige eller nødvendige Bekostninger, men bliver Contra Citantens egen til raadighed og 2. derudi avkortes forringelsens Beløbende i alt 3 rd. 2 ort til sammen avkortninger 9 rd. 3 ort 8 sk. følgelig igjen av forbedringerne 84 rd. 2 ort 12 sk.: Hvilke naar tillægges oven anførte Løsnings Summa 500 rd. bliver det tils. 584 rd 2 ort 12 sk.; Da i øvrig saavel de 7 rd. som Thord Pedersen skal have udlagt til Gaarde Partens forrige bruger Erich Sørhoven, som den føderaad hd. aarl. har svaret og fremdeles bliver at svare av Gaarden til den gl. qvinde Ingebor Thommesdaatter, kd. hannem saa meeget Mindre godtgjøres som baade det eene ej er bleven til fulde bevist og hd.for det andet har nødt den til føderaad udtagne jord dens brug og nytte, saa og Loven statuerer videre til Byrde for Løsnings Manden eller til refusion for den fratredende, end den i Brevene forefundne Capitals tilligemed forbedringernes erstatning, hvilket alt Citanten før Sagens Rejsning ligesom og under dens Drift har forjæver tilbudt. Ti kjendes for Ret, at Opsidderen Thord Pedersen bør av Citanten Nils Evensen imodtage over udregnede Løsnings Summa 584 rd. 2 ort 12 sk. og derimod den paastevnte halve Part i Gaarden Storberge for Citanten til næste fahrdag under udkastelses avtræde og rødiggjøre, samt erstatte Citanten hans Omkostninger og Ophold med 20 rd. og endelig til justicie Cassen bøde 2 rd., som alt udreedes og efterkommes bør 15 Dage efter denne Dombs lovl. forkyndelse under Execution.

oo 00 oo

Alsberg i Fåberg 07.09.1751, fol. 259b:

Ao 1751 dend 7de. Septemb. blev Retten til efterfølgende Aastæds Sags ventilation og paadømme sat paa den gaard Alfsberg udi Rudsbøygden i Faaberg Præstegjeld, og tillige betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl. Niels Grønlien, Ole Lien, Ole Gustum, Thord Bleegen, Knut Ourlien, Tosten Stadshoved, Peder Bleegen og Ole (Hovislien?), som dertil vare udnævned. Hvorda paa Hans Olsen Alfsbergs Vegne, der selv var nærværende ved Retten, mødte Procurator Jens Erdman og producerede heri udstædde skriftlige Stevnemaal av 2den Aug. sidstl., hvorved til denne berammede tid og stæd er indstevnte Peder Christophersen Korsrud, fordi hd. d. 21de. Juli og efterfølgende Dage sidstl., har av egen tiltagne Myndighed ladet opsætte en Haffælde og ved steene indlagt et støkke Mark sønden for sin Hage, og oven for Hans Alfsbergs Hage Eng og derfra Engen op over Snars Myren Alfsberg tilhørende, efter Stevningens videre indhold, som blev Oplæst etc. Den Indstevnte Peder Korsrud mødte selv for Retten og vedgikk, stevnemalets lovl. forkyndelse, derhos tilkjendegav, at hd. har formeent sin tilstædeværende Frænde Erich Øvre Jørstad at svare i Dag og udi denne Sag for sig i Retten, saasom hd. selv er ukyndig i deslige ting. Erdman begjærede Citantens Vidner avhørte Navnl. 1. Ole Torgersrud, Peder Smedserud og dernæst de i Stevnemalet navngivne Vidner, som formodentlig skal udsige, at det støkke Mark, hvorpaa Haffælden hviler er Citantens og ingen andres.. Hvorefter fremstoed de samtl. udi Stevnemalet Navngivne Vidner tillige Lars Dammen og Gunnild Pedersd, for hvilke Eedens forklaring av Lovbogen blev Oplæst med formaning til sandheds udsigende, hvorefter

fremstoed 1. Prov Ole Olsen Torgersrud en gaarde mand i Sognet 23 aar gl. vandt og forklarede at udi sidstl. Sommer for nogle Uger siden var Vidnet tilligemed Peder Smedserud efter begjæring følgagtige nu Citanten Hans Alfsberg til Korsrud, hvorda Vidnet hørde, at Citanten tilspurte Peder Korsrud 1. om hd godvillig ville needtage den da opførte Haffælde, eller og hd. skulle nødes til derpaa at rejse Proces? Hertil sværgede Peder Korsrud, at hd. ej vilde tage sin Haffælde bort. 2. tilspurte Citanten Peder Korsrud, om hd.da ej heller vilde aabne for sig den vej, som ved denne lagde Haffælde var tilstengt? Hertil svarede Peder Korsrud ligeledes Nej, men derhos tilbød Hans Alfsberg at saafremt Haffælden maatte blive uden Anke, da kunde Hans Alfsberg blive ejende den Mark. Som sønden for Haffælden er beliggende. 2de Prov Peder Smedstuen en gaardemand vandt uden forandring ligesom 1ste beskikkelses Vidnet Ole Torgersrud vundet haver. 3die Prov Jens Knutsen Alfsbergstuen tilholdende her paa Alfsbergs Ejendeele hos sin Daatter 80 aar gl. vandt, at for 35 Aar siden kom Vidnet hid til Alfsberg som Husmand og udi disse 35 aar har han stadig været her, udi denne tid har hd. aldrig hørt, seet eller mærket andet, end at det stække Mark som nu av Peder Korsrud ved den paastevnte Haffælde er indlagt, skulle være fælles ejendom og sameje Mark for gaardene Alfsberg og Korsrud saaledes, at Alfsberg har der haft baade Hugst og Havn lige need til den gamle Korsruds Hage Haffælde, samt sin Vej der op til Snars Hougene der oven for, hvor de Alfsberg ligeledes har haft sit Brug av Hugst og Havn, Korsrud derimod har ej haft sin havning paa det omtvistede stække, men hugst veed hd. de just ikke har haft der. Endelig siger Provet, at hd. paa stæden kd. det omprovede udvise. 4de Prov Daardi Jensdaatter Husqvinde her under Alfsberg 45 aar gl. vandt, at det er 43 aar siden hun var her hjemme paa Alfsbergs Ejendeele 1 aar (?) saa herfra 4 Aar, derefter kom hid igjen for 18 aar siden og derefter stændig har været her, udi denne tid veed hun at det omtvistede stække Mark, som ved den paastevnte Haffælde er indlagt, er aarlig aars bleven brugt av Alfsberg saavel til Hugst som Havn, ligesom de og der har haft sin Vej op til Snars Hougene, som de ligeledes brugt haver. Korsrud, siger Provet, har vel og stundom havnet der, men sjelden, saasom de har haft og har sit Regste Norden for, men Hugst veed hun ikke, at Korsrud der har haft Endelig siger Provet, at Alfsberg har intet sikkert Regste anden stæds end paa det omtvistede stæd, naar de skal havne oven for, saasom Snars Myren er formedelst sin Blødhed sjelden beqvem til overfart, dog kd. det stundom skee. 5. Prov Sønneve ved Præsterud husqvinde ved Præsterud 42 Aar gl. vandt, at for 26 aar siden tjente hun paa gaarden Ellingsberg 4 aar, i denne tid gjetede hun Ellingsbergs Creature aarl., i det hun gjetede fornam hun altid at Alfsbergs Creature havnede oven for Korsruds Havn og op i Snars Hougene, saasom hun baade kjendte Alfsbergs Bjelle og fæe Pigens (hovien?) Lyd, skjønt hun saa dem ikke, Eengang, siger Provet at hun og saae dem Alfsberg flekke Bark op i Lien bak sveen høyt over for det omtvistede stæd. 6te. Prov Guri Pedersdaatter Husqvinde ved Blegen henimod 60 Aar gl. vandt, at fra sit 10de til sit 26de Aar gjetede hun sine forældres Creature paa Smedserud, som er (næste?) gaards her ved Alfsberg, i den tid gjetede og Alfsberg deres Creature om Høsten tilligemed Smedserud op i Snars Myrs Hougene og havde sit raag og regste oven Korsruds Hagen paa det omtvistede stæd, som hun kd. udvise needen Snars Myren. En Vaar for henimod 40 Aar siden saae hun og at de Alfsbergs flekkede Bark til Timmer sør og op for Snars Myr Hougene. 7de. Prov Lars Dammen Husmand ved Bleeen 60 Aar gl. vandt, at da hd. i sin ungdom over for 40 Aar siden tjente paa Midjørstad og gjetede Creaturene sammestæds Høst og Vaar, saae hd. stædse Alfsbergs og Korsruds Creature om hinanden at havnes paa Snars Myrs Hougene og deroven for. 8de. prov Guri Pedersdaatter indlagt Almissee Lemb paa Mellum nogle og 50 Aar gl. vandt, at for 25 Aar siden tjente hun her paa Alfsberg i 4 aar, i den tid siger hun, at hun gjetede det nu indlagde Raag ved Snars Myren, op til Snars myrs Hougene og videre op efter, som her kd. vises. Men Korsruds Creature saaa hun ikke den Vej, men vel saa (?) need igjennem et Leed i Korsrud hagen. Erdman derefter

producerede et over denne Aastæd av Hans Alfsberg bekostede og av Holm Jørstad optaget Situations Cart, som hd. begjærede, at Retten ved Aastædens Begranskning, ville Conferere, om samme ej findes rigtig og overensstemmende og med Citantens Dombs Act bliver vedhæftet. Peder Korsrud sagde, at hd. til dette Situations Cartes optagelse vel var varslet, men ej var tilstæde formedelst forhindring. Erdman begjærede Aastæden begransket, at Vidnerne maatte gjøre sin udvisning, hvorefter Retten begav sig ud medtagende de avhørte Vidner: Vi rejste da ud fra gaarden Alfsberg, tagende Vejen op igjennem Alfsbergs indhegnede Hjemhage og farende tvers over Kjøl Vejen indtil øverst oppe i Alfsberg hagen, hvor vi forefandt et Leed, hvorigjennem vi foer, derfra blev os strax av Vidnerne udvist den omprovede gamle regste vej for Alfsberg liggende endnu ganske sterk og synlig saaledes at den bøyer sig først et støkke op efter, derefter snoer den sig i Nord Nord Øst og endelig vender sig ganske i Nord og Need ved Snars Myren og endelig rekker sig igjen ved Snars Myrs Sletten og gaaer videre op igjennem Snars Myrs Hougene som er Alfsbergs udisputerlige Sameje; da dette var beteet blev os forevist den nye paalagte og paastevnte Haffælde, som begynder at vige fra den gamle Korsruds Hage Haffælde strax ved Alfsbergs Hage Eng, hvor baade den gamle og Nye Haffælde vare synlige, der i begyndelsen er den spids og formeener en Angel eller et Hjørne, men jo længere den strekker sig i Nord Ost jo bredere den bliver indtil den kommer til ovenbeskrevne Alfsbergs Regste vej, som den ganske over skjære og tilstenger. Da bøyer den sig noget længere i Nord og Need og derved nærmer sig meere til den gl. og needen forliggende Haffælde, som den endelig naaer ved Snars Myrs Slutn., hvor et spist Hjørne atter formeres, ved den gl. og nye Haffælde, Saaledes er da Øjensynlig, at Peder korsrud med nye Haffælde har opfløttet sin hjem hage og udvidet dens grændser op ad ved at indlægge av Samejen et støkke jord, som befandtes at være temmelig god og duelig græs Mark. Da vi saaledes vare ved den paastevnte Haffælde, kunde vi ikke rettere skjønne, end at dette stæd kunde være lige oven for gaarden Alfsberg, saa at det optagne Situations Cart, der satte samme lige op for Korsrud, derudi fejler. Endelig Observerede vi dette 1. At siden det heele bøygde Loug Bakværingern ved en sønden og oven for trukken Linie eller Haffælde forbyder Alfsberg ald adkomst sønden og oven for, da saafremt Alfsberg skal have nogen adkomst til Kjøls maa den have saadant i Snars Myrs hougene. 2. At saafremt Alfsberg skal naae denne sin Mark har den ingen anden Vej end den udviste og nu forstengte, saasom Snars myren oven det nye gjerde beliggende er et Moras, som for den meeste tid er inpassabel. Efter at dette var befaret begav vi os need igjen til gaarden Alfsberg, og der oplæste for begge Parterne denne Aastædens Beskrivelse og Vidnernes udvisning. Erdman forlangede Vidnerne Eedfæstede, hvorefter fremstoed Vidnerne Ole Torgersrud, Peder Smedserud, Jens Alfsbergstuen, Dordi Jensd, Sønnev ved Præstrud, Guri Pedersd. ved Bleegen, Lars Dammen og Guri Pedersd, paa Mellum, som med Eed og opragte fingre bekræftede enhver i sær sin Provning og udvisnings rigtighed. Derefter sagde Erdman, at det er med Vidnerne og med Rettens Begranskning, i dag Oplyst, at det støkke Mark, hvorpaa Peder Korsrud har opsat sin paastevnte haffælde har vaaren Alfsbergs og Korsruds Sameje Mark, ved at Alfsbergs Opsiddere her saa vel har haft Havn som Hugst paa samme stæd, det og av Retten er seet, at bemte. Haffælde er Hans Alfsberg til præjudice saavel i Raag som Regste. Ti paastoed Erdman, at Peder Korsrud bliver av Retten tilpligtet at nedlegge og bortfløtte den paastevnte Haffælde, saaledes at Hans Alfsberg, som sine formænd maa have hvad ham med rette tilkommer, tilligemed at erstatte Citanten denne Processes foraarsagede Bekostning med 24 rd og endelig henstiller hd. Retten, om ikke Peder Korsrud for saadan sin Opførsel med Bøder ifølge forordningen bør ansees. Erich Øvre Jørstad paa Peder Korsruds Vegne forlangede Sagens andstand til belejlig tid, paa det at kd. begagne Sagen med Contra Stevning fra sin side til Vidners førelse. Erdman til den av Peder Korsrud forlangte Opsættelse protesterede i kraftigste Maade, allerhelst da Peder Korsrud har haft tid

nok at begagne sin Sag med Contra Stevning, saafremt hd. have villet, hvortil Erdman refererede sig til sit forrige og paastoed Domb. Erich Øvre Jørstad refererede sig ligeledes til sin forrige begjæring om Anstand, helst saasom Peder Korsrud seer sig nød til at faae Procurator endog paa sin side. Erdman lod alt ankomme paa Rettens Eragtning. Eragtet. Retten finder ikke, at den forlangte udsættelse kd. den Indstevnte Peder Korsrud nægtes, ti forfløttes Sagen til Thorsdagen den 21de. October førstkommende, til hvilken tid Peder Korsrud uden videre Varsel atter her paa stæden møder og ellers forsyner sig med hvis hd. nødvendig eragte til Sagens endelige Slutning. Efterat Sagen saaledes var bleven udsat dog i Loug Rettens nærværelse kommer begge Parterne fredelig og velberaad udi følgende forening Neml.

1. At Peder korsrud skal til eene Ejendom og til sin hjem hage beholde den needre eller søndre deel av sin idsige indhegning saaledes at den nye Haffælde bliver liggende roelig fra Alfsbergs Nordre hage Haffælde eller Hage Eng lige op til Alfsbergs sterke Raag og Regste vej, derfra skal en tver (sving?) paa Haffælden needgaae længer needen under Regste vejen til den gl. Korsrud Hage Haffælde, som der efter bliver som den har været, saaledes beholder da Korsrud det indhegnede stække Mark Nord og needen for Rægste Vejen. Derimod skal Alfsberg nyde av samejen til Ejendom og eene raadighed det stække Mark som ligger Nord Ost op fra Alfsbergs Hagen og indsluttes ved Alfsbergs Hage Haffælde paa den needre side, ved Snars myren paa den øvre side, ved Regste Vejen paa den søndre side og ved den nye Haffælden paa den Nordre side, hvilket Markestække Hans Alfsberg kd. tillægge sin Hage og gjøre sig nyttig som hd. bæst veed og kd.
2. Alt hva som oven for disse 2de Marke stækker er beliggende forbliver herefter som hidetil fælles udmark for begge Parterne saavel til hugst som havn og
3. Peder Korsrud erlegger først til Hans Alfsberg til hjælp udi denne Sags bekostninger 9 rd., og
4. Hvem av begge Parter, som opfløtter sin Hage Haffælde over det som nu er fastsat, den skal betale til den anden foruden andre Bekostninger i Mulct 20 rd., med mindre det skeer ved samtykke. Hvorom alt begge Parterne bleve eenige og Haandrekkede i Rettens nærværelse. Endelig
5. Som her vel findes anført at Samejen oven for hagen skal være herefter som hidetil fælles, men dog intet visst avgjort, hvor langt Nord og op Alfsberg skal med denne sin Sameje gaae, da blev derom imellem parterne saaledes foreenet: At Alfsbergs sameje gaaer i nord til Markesteenen opsat oven i Korsruds Hage Haffældet midimellem Alfsbergs ovenbente. Regste Vej og et Leed i Korsruds Hage Haffælde, hvorfra en Vej gaaer op efter, fra denne steen gaer Samejen lige op til Kjøls indtil Fjæring Ris Myren ellers dens hals begynder, saasom derover eller Norden for maa Alfsberg med noget Sameje Brug ej komme. Denne foreening med det videre passerede begjærende begge Parter som et Tingsvidne beskreven til efterretning for sig og efterkommere.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 04.10.1751, fol. 268a:

Ao 1751 d. 4de. October blev det Amindelige Høste, Sage og Skatte Ting for Faaberg Præstegjelds Almue holden paa gaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd Navnl. Peder Sørhoven, Thomas Bjørstad, Erich Sørhoven, Rasmus Besserud, Nils Brunloug, Erich Strete, Johannes Nordhoven og Engebret Balberg. Hosværende Kongel. Majests. Foged hr. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvorda først allerunderdanigst blev Publicerede deres Kongel. Majests. Allernaadigste Forordninger og andre Høy Øvrigheds Ordres, ligesom paa næst forrige Ting extraheret . Dernæst følgende Almuens Breve Neml:

1. Svend Dahlbyes Skjøde til Knut Rinden paa ½ skind isteden for 16 rd. dat. 14de Sept. 1751
2. Thore og Lars Ovren deres Contract angaaende gaarden Ovren dat. 7de. Jan. 1751.

3. Knut Rindens Oblig. til Ole Gilleberg for 150 rd. imod Rinden 2 skind til Pant. Dat. 14de Sept. 1751.
4. Avlyst Arne Hindklevs Oblig. til Mogens Øre for 250 rd. dat. 14de April 1750.
5. Arne Hindklevs Skjøde til Ole Christensen paa 11 skind i Hindklev for 270 rd. dat. 14de April 1751.
6. Ole Hindklevs Contract med Arne Hindklev om (?) 12 skind i Hindklev av dito Dato.
7. Arne Dahlen og Thore Aaen deres Contract om Husværet Aaen. Dat. 14de Sept. 1751.
8. Iver Rindahls Avkald til Halvor Hougen og Ole Rindahl for hans Arv. Dat. 14de Sept. 1751.
9. Fogdens Bevillings Sæddel til Christen Baardseng paa et Sæterboel paa Sørлие Sætteren av dags dato.
10. Lieutn. Knoph hans Odels Skjøde til Peder Reestad paa (Kiedshovde?) for 16 rd. dat. 8de Mai 1743.
11. Søkende Skjøde til Ole Pedersen paa Kindlien skyld. 9 skind for 240 rd. dat. 14de Sept. 1751.
12. Søkende Skjøde til Lars Olsen paa garden Ovren skyld. 2 huder for 400 rd. dito Dato.
13. Lars Ovrens Oblig. til Halvor Houger for 500 rd. imod Ovren 2 huder til Pant. d. 14de April 1751.
14. Skiftebrev paa Ulland efter Arne Pedersen hvor boets gaard Ulland skyld. 1 hud anseet for 250 rd. blev dels i gjeld dels i Arv udlagt. Passeret d. 20de April 1751.

Beret Henningsd. Skoug fremstillede sig for Retten og sagde, at det er hendes som et allerede aldrende og skrøbeligt qvinde Menneskes, tanke ej at inklade sig til Ægteskab men i den stød indgive sig med hvis hun eje og ejendes vorde til fremfødsel hos sin Broder Siver Henningsen Skoug, Saa for at opfylde Lovens Allernaadigst lydende udi 5. bogs 1ste Cap. 9. Art., ville hun herved lovbyde sine Midler og tilbyde sine andre Arfr., saafremt nogen ville sig hende, ligesom Siver Skoug antage, at de sig da anmelder, eller siden ej fortryde, at hun herom bemte. sin Broder accorderes. Christopher Boleng som har hendes Søster til Ægte, fremkom og svarede, at Beret Henningsd. ganske gjerne for ham maa andgive sig til fremfødsel hos sin Broder, saassom hd. Navnl. Christopher hende i saa fald ej forlange. De andre hendes Arfr. ere enten uMyndige eller av saadan Omstændighed, at de ej kd. hende antage. Beret Skoug forlangede herom Tingsvidne.

Siver Siverud Edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten imod Ammund Roland og efter det i Sagen forhen passerede paastoed Domb. Ammund Roland indleverede sit skriftl. udfærdigede Stevnemaal af 26de. Aug. sidstl. Oplæst etc. Derefter sagde Ammund Roland, at hd. erkjende det, hd. har forseet sig i Drukken skab imod den ærlige og velagte (Danneqvinde Sjalv?) Siverud, Citantens Hustrue, hd. beder hende og Citanten derfor om forladelse, erklærer hende som en ærig og velrygtet Kone, og erbyder sig til at erstatte Citanten hans bryderi og Omkostninger med 3 rd., samt til fattig Cassen 1rd. som hd. erlegger til næste Christiania Market, og ifald hd. for disse Penge skulle lade sig stevne, da underkaste hd. sig Domb for 6 rd. Citanten fandt sig dermed fornøjet og frafaldt Sagen.

Thore Ovren edskede Tingsvidne Sagen i Retten imod Lars Ovren. Lars Ovren mødte og sagde, at hd. ej behøver flere Vidner at føre, saasom hd. ej regner sig for eenig at udstaa og udstæde Bekostninger, som falde herefter paa Sagen om Tyre Varpet, hvilke Sag nu for Høyeste Ret er indstevnt saa at hd. holde Thore Ovren og sine Medarfr. derfor (?) og skadesløs. Thore Ovren sagde, at siden hd. finde sin Stifsøn saa redeboon, saa vil hd. heller ikke have meere for Varpet av Lars Ovren end 5 rd. i det enten Sagen vinder eller taber. Herom de bleve forbundne og haandrekkede.

Procurator Nimb anmeldte, at Qvarter Mester Lars Talloug i anledning av Christen Olsen Fjerdrums til Regimentet indgivne Klage skrift har været beføyet til dette Ting at indstevne

bemte. Christen Fjerdrum til at anhøre Vidner og Bevisligheder om eendeel poster, som hans udfærdigede skriftlige Stevnemaal av 13de. aug. Næstl. indeholder, alt til et Tingsvidnes erhvervelse, hvilket Stevnemaal blev Oplæst etc. Stevnevidnerne Hans Forsæt og Johannes Scjelstad fremstoed og med Eed samt opragte fingre bekræftede, at have forbudt det i Rette lagde Stevnemaal over for 4 Uger siden for Christen Fjerdrums Boepæl paa gaarden Fjerdrum i Gusdahl, ligeledes for de for det forhen anført Vidne Ole Sletmoe og Ole Pedersen Søndre Forsæt. For de fleere var intet Stevnemaal forkyndt. Christen Fjerdrum som var tilstæde protesterede imod Stevnemaalets ulighed, efterd. de forrige Vidner ej ere stevnt. Nimb svarede, at da det nu er det første Ting, hvortil denne Tingsvidne Sags anliggende og de Vidner, som hd. nu agter at føre, ikke har noget at prove imod (?) Gusdahl, som ved extra Tinget forhen har vundet, hvilke sidste hd.alleene til overflødighed har indkaldet, saa haabede hd., at Retten i anledning av Lovens 1. bogs 17de Cap. 14de Art. Vidnerne avhøres. Christen Fjerdrum holdt sig ved sin forrige exeption og udbød sig Rettens eragting. Eragtet. Citanten udi sit indleverede Stevnemaal saavelsom fuldmægtigen udi sin Procedure tilstaaer selv at der udi denne selv samme Sag til deres Oplysning er udi Gusdahl for et Extra Ting forhen avhørt de Vidner, som Stevnemaalet (?) nærmere, som derfor disse Vidner nu ikke ere indvarslede, finde Retten, saa meeget Mindre ved Lov tilladt at antage Citanten med fremstillede Vidner, som Lovens 1ste bog 13de Cap. 13de. Art. derimod statuere Contrarium, hvorudover Sagen henvises til Lovligere indstevning.

Peder Lien anmeldte til dette Ting med Mundtl. Varsel at have ladet Indstevne Svend Dahlbye, fordi hd. udi et Bryllup paa Qvahl sidste Sommer skal have slaget og ilde behandlet Citantens uMyndige Søn Svend Pedersen, herom at anhøre Vidner og lide Domb til undgjeldelse og (opretning?) efter Loven samt at svare bekostning. Den Indstevnte Svend Dahlbye mødte ikke efter paaraabelse, hvorfor Stevnevidnerne B.l. Simen og Steener Fliflet Endelig avhjemblede Stevnemaalet over hannem. Citanten begjærede sine Vidner avhørt av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1. prov Erich Dahlbye en gaardmand avlagde Eed og vandt, at udi et Bryllup som i sidstl. Sommer skeede paa Qvahl, skeede det en Morgenstund, at da Svend Dahlbye først havde prøvet styrke eller drages med en anden, komme Svend Dahlbye og Citantens Søn Svend Pedersen overeens om at drages eller prøve styrke, derpaa toege de sammen, den første gang vandt Svend Pedersen og blev liggende ovenpaa, den anden gang bleve de liggende jevnside, men den 3die gang, da sagde Svend Dahlbye hvem som nu vinder, skal blive Mester, hvorpaa de toege i hinanden, men som Svend Pedersen ej fik toge ret i Svend Dahlbye, viskede denne Citantens Søn imod Marken saaledes, at hd., Svend Pedersen faldt med Nakken mod en spids steen saa at blodet flød av ham og hd. blev liggende paa Marken og blev ført hjem. 2de Prov Mads Berg en gaardemand vandt efter avlagde Eed, at som Vidnet den omprovede tid og stæd tilstoede, da saae og hørte hd. det selv samme, som første Prov vundet haver. Citanten edskede Lovdag. Eragtet. Svend Dahlbye, som ej møder, forelægges Lovdag til næste Ting Sagen at tilsvare under paafølge efter Loven.

Torkild Siverson edskede igjen udi Retten sin fra seeneste Ting udsatte Sag imod sin Broder Endre Kolberg og efterhos indleverede sit skriftlige Indlæg av Dags Dato som blev Oplæst etc. dermed indlevere den paaberaabte Doms Act, som saavit resigneret er, blev Oplæst etc. Endre Kolberg mødte og sagde, at hd. maa begjære Sagen udsat tilnæste Ting, for efter Contra Stevning at avbevise den paastevnte fordring betalt. Citanten var dermed fornøiet. Eragtet. Sagen beroer til næste Ting, da Endre Kolberg møder uden Varsel. Procurator Erdman edskede igjen udi Retten Svend Osen Liens Sag imod Peder Lien med forhaabning, at hd. nu fremkommer med (hævd?) i Sagen agte nødig at svare. Paa Peder Arnesen Liens Vegne mødte Procurator Nimb og i Rettelagde hans udi denne Sag udfærdigede Contra Stevnemaal av dato 11te. Sept. sidstl-, som blev Oplæste etc. Erdmand tilstoed Contrastevningens

lovl.forkyndelse for Svend Olsen. Ole Smeestuen mødte ligesaa og tilstoed lovl. Varsel. Nimb derefter begjærede Contra Citantens Vidner avhørt, av hvilke præmittis præmittendis fremstoed 1ste Prov Ole Pedersen Lien en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at hd. intet udi denne Sag har at prove uden nogle Ord talt efter Aars forløb. 2de Prov Ammund Strethougen avlagde Eed og vandt, ligeledes, at hd. intet har i denne Sag at prove uden Ord efter aars forløb. 5te Prov Knut Ourlien en gaardmand, vandt efter avlagde Eed, at hd. slet intet til denne Sags Oplysning har at vidne. Ti vel saa kd. eendeel Timmer og Bark ligge for nogle Aar siden udi gaarden Liens Skoug, men hvem samme havde aavirket det saa eller veed Provet ikke. Nimb lod Retten indhente dette og de 2de forrige Vidners svar om de ikke veed, at Ole Smeestuen paaanket gaarden Lien til indløsning, og at Contra Citanten derfor solgte ham samme gaard med samme Ret, hd. den selv ejede, alt for aa undgaae Proces? Resp.: Vi veed, at Ole Smeestuen stevnte eengang Peder Lien til gaards indløsning, men enten dette blev Aarsag til at Peder siden solgte til Ole eller Peder dertil havde andre Aarsage, det kd. Provene ej sige. 4de Prov Erich Strete en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at hd. vel har seet Svend Olsen hugge udi gaarden Liens Hage, men enten hd. har hugget for sig selv eller som lejet dertil av gaarden Liens Ejer, det veed Provet ikke.. 5te Prov Ole Svendsen Strete en husmand avlagde Eed og vandt, at i fjor Sommer veed Provet, at Citanten Svend Olsen huggede eendeel Timmer og flekkede bark udi gaarden Liens Hage, hvilket Timmer Contra Citanten Peder Lien endog veed Vidnet selv lod kjøre for eendeel hen til Citanten til en Stue. Videre vidste hd. ikke. Nimb derefter sagde, at hd. den Contract, som Citanten Svend Olsen vil benytte sig av, ikke i anden henssende har indgaaet, end at hd. derved kunde undgaae for ald Odels prætension, men da det paa Contra Citantens side med de førte Vidners forklaring formodentlig er Oplyst, at Ole Smeestuen har ført Proces paa gaarden Lien til dens indløsning og at Citanten for hans tiltale ikke har kundet holde ham frie, saa har hd. ej den Aarsag maattet til bemte. Ole Smeestuens gaard avhende med samme Ret, hd. den selv ejede. Ti vil Contra Citanten forvente, at Citanten Svend Olsen for den paastevnte Love bør holde sig til gaarden Liens idsige Ejer. For det øvrige Referede Nimb sig til det fremlagde Contra Stevnemaal og derefter forventede at Contra Citanten i denne Sag vorde fornøjet og Citanten med Mulct og Bekostninger anseet. Erdman sagde, at ihvormangen u-Mage Peder Lien endog har gjort sig ved Contra Stevning at tage og videre at faae, saa har dog Vidnerne kundet oplyse det Mindste til Peder Lien hvilket og som samme er av eegen vægt, saa holder hd. ufornöden (?) noget at svare. Hvad sig ellers Ole Smeestuen er angaaende, da har Citanten ingen Contract oprettet med ham men med Peder Lien, hvilken hd. og holde sig til. Ti referede Erdman sig til sit forrige og paastoed Domb. Nimb refererede sig til sit forrige og endnu som før formodede, at siden Vilkaar, som Citanten formeene baade for den paastevnte Loven og andet, som Contracten ham skulle hjemble, bør hd. holde sig til gaardens idsige Ejer. Erdman svarede, at Contracten viser hvad Peder Lien har udlovet, og naar Citanten samme opfylde, forlange hd. ej videre. Eragtet. Sagen optages til Dombs til i morgen tilig. Fogden lod for Retten fremstille B.lensmand Simen Paalsen Fliflet med Christen Larsen Nygaard som Stevningsvidner, som hvilke hd. begjærede for Retten under Eed avhjemblet et av Fogen over Solloen og Øfstedahlen, Fogden hr. Jens Jul udstæd Stevnemaals lovl. forkyndelse imod Peder Sæter av Saxumdahlen, hvilket Stevnemaal hd. producerede. Oplæst etc. Derefter fremstoede for Retten Stevnevidnerne B.lensmand Simen Fliflet og Christen Larsen Nygaard, som med Eed og opragte fingre bekræftede. at de tirsdagen d. 15de Sept. sidstl. Lydelig oplæste og forkyndte den iRettelagde Stevning med sin paategning, Tægtedagen betræffende paa gaarden Sæter i Saxumdahlen her i Sognet udi paahør av Peder Sæters fader Christen Sæter, saasom samme ej var hjemme, da samme gaard blev stevnt til dette Ting udi (?) bivær samme tid og stæd. Fogden begjærede herpaa et avhjemblings Tingsvidne under Rettens vedbørlige Bekræftelse det i følge Contract hannem derom tillagde Ordre.

Fogden begjærede, at Loug Rettet og den Tingsøgende Almue vilde udsige og forklare om de veed . 1. at Matriculen eller Jordebogen med enten nye optagne eller forhøyede gaarde eller og med Qværner, fjeld slotte og deslige ere forhøjede. 2. at her i Sognet ere holden noget arveløst og forbudt Odels gods, forbudte Boeslodde, Volds, Slagsmaals yderste formues og deslige Bøder, 6te og 10de Penge for uden Rigs førte Midler, samt forlovs Penge for Arvs Avførsel til fremmed gods. 3. At her i Sognet opholde sig nogen Pebber Svenne og leedige Karle, Bonde Sønner, som bruger Handling, Haandverk hvem saadan maate være. Og 4. At her i Sognet ere skudt nogen Elsdyr, hvorav Huderne ere for Fogden bleven anvist til Kongens tjeneste? Loug Rettet og Almuen svarede til de 2de første Poste aldeles Nej, saasom hverken Matriculen eller Jordebogen er forbædret, ej heller ere nogen slags Bøder holden. Løse og Leedige angav de følgende Navnl. Christen Ormerud, Soldat Christen Hansen Skredder. Christen Thoresen Ovren, Ole Pedersen Langsæt Skredder. Ole Jensen Kulsveen Skoemager. Soldat Halvor Midtjørstad halvløs. Halvor Jostuen halvløs. Fleere vidste de ikke. Endelig svarede de, at ingen Elsdyr ere her bleven skudt, eller saadanne heller for Fogden anviste. Herom begjærede Fogden Tingsvidner.

Til Loug Rettet for næste aar 1752 bleve udnævnte Johannes Lilleberge, Hans Lund, Thomes og Nils Schjeggestad. Peder Hammerseng, Lars Moe, Ole Schjellerud og Poul Holme. Fogden anmeldte, at hd. paa Justitiens Vegne og efter Provstens og Sognepræstens Velærværdige hr. Stockflet angaaende havde ladet stevne Drengen Thomes Olsen Dahlshougen dels for Vankundighed og Modvillighed i at læse og dels for adskillige smaa Tyverier. Til Vidner vare stevnt under falsmaal Rønnoug Sørjordet, Ole Sundgaarden, Ole Nilsen Jørstad og Haagen Øvre Dahlen. Stevnevidnerne B. Lensm. Simen Fliflet og Ammund Haagensen avhjemlede med Eed Stevnemalets forkyndelse at være skeet saavel for den paagjeldende Thomes Dahlshougen, som for samtlige Vidner. Indstevnte Thomes Olsen mødte ikke. Fogden begjærede Vidner avhørte. Av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Rønnoug Sørjordet tjener paa Jørstad avlagde Eed og vandt, at sidstl. Vinter kom Thomes Olsen til Jørstad, hvor Vidnet tjente, og stal fra hende 1 par Vanter, som hd. bortgav til sin Søster, som igjen leverede Vanterne tilbage, efterat Thomas havde tilstaaet Tyveriet. 2. Prov Ole Sundgaarden en gardmand vandt efter avlagde Eed, at udi sidstl. Vaar, da Thomes Olsen var i Sundgaarden 1 Uges tid i stæden for en anden, hendte det sig, at Poul Jørstad kom og spurte Thomas om hd. ikke har staalet fra Poul den skjorte, som hd. havde paa seg, dette nægtede vel Thomes i det første, men siden tilstoed hd. det, og leverede skjorten fra sig til Sundgaardens folk. 3. Prov Haagen Øvre Dahlen vandt efter avlagde Eed, uden forandring ligesom 2d. Prov Ole Sundgaarden vundet haver. 4de Prov Ole Nilsen Jørstad avlagde Eed og vandt, at hd. vel hørte, at Poul Jørstad fortællede om skjorten, ligesom de 2de forrige Prov vundet haver, men hd. har selv intet seet derom.. Fogden producerede ovennævnte hr. Stockflets Attest om den Indstevntes Vankundighed og Modvillighed i hans Guds frygt og forstandens Øvelse og desuden tilspurte Loug Rettet, om de ike veed, at contersere det samme. Loug Rettet siger, at Thomes Olsen endnu ikke har været til Alters, skjønt hd. er over 20 aar gl.. Derpaa Fogden sagde, at omendskjønt den Indstevnte ikke møder, saa formode hd. dog, at Retten nu videre Opsættelse eragte, at hd. ifølge Christiania Tugthus s anordning bør til Tugthuset hensendes for der at lære og undgjelde for det smaa Tyveri hd. har begaaet paa det hd. kd. blive avvendt fra det samme. Erich Fløgstad den Indstevntes Husbond mødte for ham og udbad Drengen Thomas Olsen en mildere Domb. Afsagt. Thomas Olsen Dahlshouge, som foruden sin Vankundighed og Modvillighed til at lære sin Christendoms kundskab, endog er bleven overbevist at have begaaet 2de smaa Tyverier bør til Christiania Tugthus hensendes, for der at arbejde efter de hr. Directeurers godtbefindende, som efterkommes bør 15 Dage efter denne Dombs forkyndelse under Execution.

Fogden anmeldte at have ladet stevne Siver Kollerud til at betale 6 rd. i Lejermaals Bøder for Inge Thommesd., som hd. har besovet, og lovet at udlægge for, derom at anhøre bevis og lide Domb til betaling samt at svare Omkostning. Stevnemaalet kd. ej avhjemles. Fogden. Næste dags Morgen d. 5te Oct. 1751, blev Sage Tinget Continueret, da Sagen, som Svend Olsen fører imod Peder Arnesen saaledes Afsagt.: Peder Arnesen Lien, da hd. udi Aaret havde, som da værende Ejer av gaarden Lien, imodtaget fra eengang Citanten 100 rd., forbindende sig dermed ved den i Rette lagde Contract til at forskaffe Citanten blant andet opbygged paa Pladsen Nilsen Stuen en Love, som noget, der manglede paa samme Plads, hvilket blev leveret Citanten og hans hustrue for deres Levetid til brug. Denne Loves forskaffelse og Opbyggelse vil Peder Arnesen disputere paa grund, at siden hd. blev nød til at selge gaarden Lien til Ole Smeestuen som er Odels Prætendent, og Citanten havde Obligeret sig at holde Peder Arnesen frie for ald Odels Prætension paa Gaarden, saa har Citanten ved ej at holde Contract paa sin side derved løst Peder Lien fra sin forbindelse udi det paastevnte. Men da det er bleven saa ubevist, at Citanten nogensinde har tilforbundet sig at holde Peder Arnesen frie for ald Odels Prætension paa Lien, som alt er bleven uoplyst av hvad Aarsag Peder Arnesen solgte gaarden til Ole Smeestuen, saa kd. dette Peder Arnesens Documente ej holde stik, men ikkun er at ansee for et ugrundet paaskud, hvorudover avsiges for Ret, at Peder Arnesen bør opfylde sin egen Contract ved at forskaffe Citanten pa sin brugende Plads Nilsen Stuen opbygged den paastevnte Love, saadan som Pladsen menterer og behøver, og det inden 3 Uger fra dato, eller i Mangel derav, udrede til Citanten saa mange Penge, som saadan Loven efter uVillige Mænds skjøn bliver taxeret for hvilket tilligemed 1 rd. i Omkostning betales bør 15 Dage efter denne Doms lovl.forkyndelse under Nomb.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 16.02.1752, fol. 272b:

Ao. 1752 dend 16de Februar blev det Almindelige Vaar Sage og Skatte Ting for Faabergs Præstegjelds Almue holden paa gaarden Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl. Nils Schjeggestad, Thomas ibid., Peder Hammerseng, Hans Lunde, Johannes Lilleberge, Arne Jørlien, Lars Høstmelingen og Asbjørn Skaarsæter. Hosværende Kongel. Majests. Foged S. Christen Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst blev Oplæst deres Kongel. Majests. Allernadigste Forordninger og andre Høy Øvrigheds Ordres, ligesom paa næste Gusdahls Ting extraheret findes.

Derav følgende Almuens Breve Neml.:

1. Avlyst Lars Larsen Sørhovens indfriede Oblig. til Thomas Bjørstad for 220 rd.. Dat. 16de Januar 1747.
1. Bemte. Lars Sørhovens Skjøde til Thomas Bjørstad paa 7 ½ skind i Sørhoven for 300 rd. Dat. 14de Januar 1752.
3. Thomas Bjørstads Bøxel Seddel til Lars Sørhoven paa eendeel av Sørhoven Dito Dato.
4. Avlyst Guttorm Johansens Oblig. til Iver Fondstad for 330 rd. imod Nordødegaarden 3 skind til Pant Dat. 14de April 1751.
5. Anders Grimstads Skjøde til Iver Fondstd paa Nordødegaarden 3 skind for 415 rd. dat. 4de Januar 1751.
6. Ole Steens Oblig. til Sørenskr. Ziegler for Cap. 500 rd. imod Jørstad 3 huder til Pant dat. 2. October 1751.
7. Bemte. Ole Steens Oblig. til Ziegler for Cap. 500 rd. dat. 4de October 1751
8. Avlyst Friderik Sundg.s Oblig. til S. Vingnes for 93 rd. 4 ort 14 sk. dat. 24de Mai 1745.

9. Fogdens Bevillings Seddel til Anders Mong paa (Stilli?) Sæter. Dat. 3. febr. 1752.

Procurator Harder Holst Siterede sig for Retten og paa Tollev Askildsruds Vegne producerede et skriftl. Stevnemaal, hvorved Ole Olsen Schjellerud, som skal have sigtet Citanten med Ærerørige Beskyldninger, er indstevnt ifølge et erhvervet Tingsvidne at taale og lide Domb efter Stevnemalets videre formeld av 27de. Januar sidstl. Hvorefter Stevnevidnerne Siver Gryte og Ammund Haagensen Endelig avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse at være skeet for Ole Schjellerud, som efter udraab ej mødte ej heller nogen paa hans Vegne. Holst derefter producerede de udi Stevnemalet paaberaabte Documenter.

1. Et Tingsvidne begyndt d. 15de Juni 1750 og sluttet d. 23de Febr. sidstavgte Aar Oplæst etc.

2. Hd. fremlagde En Attest at den Saggjeldende ej for nærværende tid sorterer under andet fore end dette dat. 24de Jan. sidstl. Oplæst etc. og 3. fremlagde hd. Citantens eller fuldmægtiges requisition til dette Stæds Sognepræst. Dat. 27de. Jan. sidstl. der indeholder Citantens Besværing over den Omstændighed, hd. for nærværende er situeret udi, formedelst de paa i denne Sag Ærerørige gjorde Beskyldninger, i hvilket fald ogsaa Sognepræsten paa bemte. requisition har attesteret under dato 12te. Febr. sidstl. Oplæst etc. Holst derefter i relation av Stevnemalet og de producerede Documenter indstillede Sagen under Domb. Eraget Endskjønt Citanten har sin Sag til Doms (?qveret). Saa finder dog Retten ikke at den Indstevnte, som ej møder, kd. betages Lovens Beneficium, at hd. bør nyde Lovdag, som ham, Ole Schjellerud her ved fremlegges til næste Ting for Sagen at tilsvare under Domb.

Torkild Siversen Edskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten mod sin Broder Endre Kolberg for hans Arvede Gods Penge i gaarden Kolberg og efter det i Sagen forhen passerede paastoed Domb. Paa Endre Siversen Kolbergs Vegne mødte Auditeur og Procurator Jens Holm, som indleverede hans skriftl. Forfattede Contra Stevning av 17de Januar sidstl., som hd. begjærede Oplæst etc. Torkild Siversen tilstoed Contra Stevnemalets lovl. forkyndelse. Derefter indleverede Holm som fuldmægtig for Endre Kolberg sin skriftl. forfattede præliminair Deduction under 15de Mai, der indeholder 2de Poste den første concernerende formaliteten, og den Anden betræffende realiteten udi Torkilds anlagde Sag, da hd. vilde formodet, at samme formerer Sagens endelige avvisning følgelig den derudi allegerede og nu producerede Doms Act, hvortil saavelsom til Contra Stevnemalet hd. sig refererede under forventelse av Rettens Eragtning. Den producerede deduction blev Oplæst etc. Torkild Siversen svarede, at den nu paastevnte Sag og (Satsning?) imellem ham og Broderen Endre Kolberg angaaer ingen av de Poster, som 1747 blev paastevnt og 1748 blev paakjendt, ti da angikk det alleene den efterladenskab, som fandtes efter deres avgn. Fader og Broder, Nu derimod angaaer Sagen alleene de 30 rd. tilligemed endeel andet, som Citanten efter lovl. og usvekket Skifteforretning har arvet i gaarden Kolberg i forældrenes levende Live, enten Citanten samme skal faae eller Miste, hvilket aldrig tilforn har været paastevnt eller paakjendt, hvorudover Citanten holder den fremsatte Exeption ugyldig til Stevnemalets eller Sagens avvisning. Holm forventede Rettens Eragtning. Eraget Retten finder ikke udi den producerede Act at være paastevnt Mindre paakjendt de 30 rd. som Citanten skal have arvet udi gaarden Kolberg, og som her nu tvistes om, ti holder man den fremsatte Exeption ej gyldig til Sagens eller Stevnemalets avvisning, men at den bør nyde sin fremgang. Citanten som før paastoed Domb. Holm sagde, at da Retten ikke har vildet reflectere paa de av ham fremsatte eceptions Poster, saa endskjøndt Endre Kolberg ganske visst vil forestille sig at ved endelig Domb frikjendt for Citantens Søgemaal, saa dog paa det at Endre under Eet kd. faae paakjendt de fordringer hd. efter usvekket Dom hos Citanten lovmessig haver til gode, maatte Holm paastaae Sagen udsat til næste Ting, til hvilken tid hd. ved Continuations Stevning agter at producere samme fordringer til Betalingens erholdelse; hvilke udsettelse Holm haabede av Retten at vorde accorderet. Torkild Siversen paastoed Domb. Holm protesterede imod Domb

for denne tid. Eragtet. Paa det at Endre Kolberg ingenlunde skal faae aarsag til Klage over overveielse med Retten, bevilges ham endnu den begjærede udsettelse til næste Ting, da hd. atter uden Varsel møder og sin Sag under Domb til ende bringer.

For Enken Elie Presterud og Jens Bleegen mødte Ole Hof, som anmeldte til dette Ting med Mundtlig Varsel at have ladet Indstevne Ole Hovorslien for Cap. 210 rd. 2 ort med Renter fra 14de April 1746 til Betaling skeer, hvilken Capital og Renter Ole Hovorslien efter lovl. og tinglyst Pante Obligation er skyldig til Citanterne, som samme lovl.har opsøgt, herom at anhøre Bevis av skrifte og Prov samt derefter lide Domb til Betaling under Execution og indførelse i Pantet i gaarden Hovorslien og (andre Debtors effecter?), samt at svare Omkostning. Hvorefter Stevnevidnerne Siver Gryte og Ammund Strethougen Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl, forkyndelse over Ole Hovorslien, som efter udraab ej mødte ej heller nogen paa hans Vegne. Ole Hof begjærede Opsigelse Vidnerne avhørt, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Erland Grønlien en gaardmand avlagde Eed og vandt, at sidst i October Maaned sidstl 1751 var Vidnet tilligemed Ole Kitlien efter Begjæring nærværende paa Hovorslien og hørde, at Hans Præsterud paa Citanternes Vegne opsagde hos Indstevnte Ole Hovorslien den nu paastevnte Capital 210 rd. med Rente at betale efter Obligationen med $\frac{1}{4}$ Aars udgang derefter. 2. Prov Ole Kitlien en gaardmand vandt efter avlagde Eed det selv samme som 1ste Prov vundet haver. Ole Hof indleverede den paaberaabte Obligation av 14de April 1746 Oplæst etc., i øvrigt begjærede Lovdag. Eragtet. Den Indstevnte men udeblevne Ole Hovorslien forelægges Lovdag til næste Ting, Sagen at tilsvare under Domb.

Procurator Nimb anmeldte, at Ole Svendsen tjenende paa Fliflet til dette Ting har indstevnt Ole Hovorslien for skyldige 37 rd., derom at anhøre Vidner og Bevisligheder samt derefter at lide Domb til betaling og svare Omkostning. Til Vidner vare Indstevnte under falsmaal Ole Pedersen Lien, Peder Arnesen ved Lillehammer og Erich Strete med fleere deres Vidnesbyrd i Sagen at avlegge. Hvorefter Stevnevidnerne Siver Gryte og Ammund Strethougen Endelig avhjemlede Stevnemalets lovl. forkyndelse baade over Ole Hovorslien og de 3de. benævnte Prov. Ole Hovorslien mødte ikke efter paraabelse. Nimb begjærede de tilstædeværende Vidner avhørt, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Ole Pedersen Lien en gaardmand avlagde Eed og vandt, at for 3 aar siden, da Sagens Parter Ole Svendsen og Ole Hovorslien vare samlet paa gaarden Ourlien saa Prov et at Citanten udtællede til Ole Hovorslien eendel Penge, som Vidnet veed beløb sig med det, som forhen var udlaant av Citanten til Ole Hovorslien, 40 rd.; hva videre faldt dem imellem Dependender av Ord talte efter saa mange Aars forløb og derfor ej kd. protocolleres. 2det Prov Erich Strete en gaardmand vandt efter avlagde Eed, at hd. som den omprovede tid og stæd var efter Begjæring nærværende, da saae og veed hd. det selv samme som 1ste Prov fremført haver. 3die Prov Peder Arnesen husmand avlagde Eed og derefter fremførte En del Ord talte langt efter Aars forløb, som derfor ej kd. protocolleres. Nimb derefter sagde, at da den Indstevnte ikke mødte med tilsvare, saa maatte hd. begjære Lovdag over ham til næste Ting, og i øvrigt reserverede sig fleere Vidners førelse. Eragtet. Formedelst Ole Hovorsliens udeblivelse beroer Sagen til næste Ting, da hannem forelægges Lovdag at møde under sit fornødne eragtende tilsvare.

Ammund Roland indleverede sit skriftlig udfærdigede Stevnemaal imod Qvindemennesket Inger Andersdaatter til at anhøre hans Benægtelses Eed, det hd. ikke er hendes Abortes Fader, saa var og Fogden indstevnt med Vidner efter Stevnemalets indhold, som blev Olæst etc. Hvorefter Stevnevidnerne Siver Gryte og Ammund Haagensen Endelig avhjemlede Stevnemalets lovlige forkyndelse for Inger Andersdaatter, som ej mødte. Foden vedtoeg lovl. Varsel. Ammund Roland derefter fremlagde en løs og uverificeret Copie av den Domb, som Stevnemalet omformelder og efter hvilke hd. sin Benægtelses Eed til bød. Fogden sagde, at siden Qvindemennesket Inger Andersdaatter ikke møder, saa vil det beroe paa Rettens

godtbefindende, om Ammund Roland denne gang til Eeds bliver admitteret allene efter det fremlagde løse Copie av Lougtings Dommen. Eragtet. Forinden den av Citanten anbudne Eed av Retten kd. admitteres, tilkommer det Ammund Roland at indkomme med en lovl. verificeret gjenpart av den paaberaabte Lougtings Afsigt, saasom den fremlagde løse Copie er ganske utilstrekkelig, til den ende forfløttes Sagen til næste Sommer Ting, da Ammund Roland forelges at forsyne sig med og producere den ovenbente. Gjenpart av Dommen, til hvilke tid og qvindemennesket Inger Andersdaatter forelges Lovdag at møde.

10. Avlyst Mons. M. Nimbs indfrie Oblig. til Faabergs Almue for 418 rd. dat. 14de April 1745.

11. Tinglyst Mons. Nimbs Nye Oblig. til Lensmand Johannes Steig for 700 rd. imod Lillehammers 1 hud 3 skind til Pant dat. 2. Jan. 1752.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 19.06.1752, fol. 285b:

AO 1752 d: 19de Juni blev det Almindelige Sommer sage- og skatte Ting for Faaberg Prestegjelds Almue holden paa den gaard Fliflet ibid og Retten betjent med efterm: 8 Eedsvorne Loug RettesMænd Navnl: Niels Schjeggestad, Hans Lunde, Johannes Lilleberge, Ole Schjellerud, Peder Hammerseng, Thomas Schjeggestad, Lars Høstmelingen og Erich Holme. Hosværende Kongel: Majest: foged s.skriver Pram med Sognets Tingsøgende Almue. Hvordan først aller underdanigst bleve Oplæst Deres Kongel: Majest: allernaadigste forordninger og andre høj Øvrigheds ordrer, ligesom paa næste Gusdahls Ting ekstraheret findes. Dernest følgende Almuens Breve Neml:

1. Skifte-Contract mellem samtl: Børnene paa Sønsteli efter Erik Lien hvorved ældste Søn Christen Erichsen blev ejer av gaarden Sønsteli skyl 1 hud for 200 rd. Dat 14de April 1752.
2. Jacob Dahlbyes Skjøde til Halvor Pedersen paa 1 ½ skind i Dahlbye f: 150 rd. 1 o. 4 s. Dat 14de April 1752.
3. Sorenskr: Zieglers Skjøde til M: Nimb paa 4 hude 3 skd: i Lysgaard for 1300 rd. Dat 14de April 1752.
4. M. Nimbs Oblig. til Sorenskr: Ziegler for Cap. 1300 imod 4 hude 3 skd: til Pant. Dat: 14de April 1752.
5. Skifte Contract paa Traaset mellem Amund Olsen og hans skiftere: Dat: 14de April 1752.
6. Amund Bentsens Skjøde til Morten Engebretsen paa Øfstedahl 2 hude 2 skd: 1 bt: fisk for 715 rd. Dat: 14de April 1752.
7. Morten Øfstedahls Oblig: til Amund Bentsen f: Cap: 360 rd. imod Øfstedahl 2 h: 2 skd: 1 bt: fisk til Pant av Dito Dato.
8. Ole Olsens Corporals Skjøde til Arne Hansen paa 1 hud 1 ½ skd: i Nordhoven for 340 rd. Dat: 14de April 1752.
9. Arne Hanssens Obligation til Christopher Boleng for 300 rd. imod 1 hud 1 ½ skd: til Pant. Dat: 14de Juni 1752.
10. Søkende Skjøde til Christen Simensen paa Fliflet Nedre stue skyl 1 ½ hud for 100 rd. Dat: 4de Juni 1752.
11. Halvor Dahlbyes Oblig: til Sorenskr: Ziegler for 150 rd. imod 1 ½ skd: til Pant. Dat: 18de Marts 1752.
12. Peder Knudsens Skjøde til Christen Thoresen paa Nordre Oudenrud 1 ½ hud for 580 rd. Dat: 14de April 1752.
13. Christen Thoresens Oblig: til Jon Borud f: Cap 350 rd. imod Nordre Oudenrud 1 ½ hud til Pant. Dat: 14de April 1752.

14. Baard Guttormsens Skjøde til Lars Pedersen paa Furu skyl 2 skd. For 200 rd. Dat 14de April 1752.
15. Beret Skougs fremførsel Contract med Broderen Siver Skoug av gaarden Ensbye. Dat 14de April 1752.
16. Enken Beret Døsens Skjøde til sin søn Lars Døsen paa gd: Døsen skyl 10 skd: for 200 rd. Dat. 17de April 1752.
17. M. Nimb med Naboer. Deres Contract angaaende deres gaardes hjemraster. Dat 14de Octob: 1751.
18. Lensmd. Poul Simensens Odels Skjøde til Holm Jørstad paa Høkelien for 41 rd. Dat 1te April 1752.
19. Mads Smeeruds avkald til Gunder Hage for Kirsti Larsdaatters arve Midler. Dat. 14de April 1752.
20. Ole Jevnes avkald til Arne Ulleland for hans hustrues arve Midler. Dat. 14de April 1752.
21. Fremlagt følgende indfrie Obligationer Neml: 1. Baard Turud til Ole Hattestad og Peder Frujordet for 90 rd. Dat. 14de April 1749. 2. Knut Moug ditto til Ole Borud f: 295 rd. Dat. 30te Dec. 1737. 3. Ole Dokkens ditto til Christopher Boleng f: 250 rd. Dat 14de Juni 1737.
22. Skiftebrev efter avgl: Ole Klokke fra Nordhoven hvor boet ejede gaarden Nordhoven 1 hud 1 ½ skind for 300 rd. som for den største deel i gjeld og resten i arv blev udlagt. Passeret d: 23 Marti 1752.
23. Dito paa Fliflet efter Simen Poulsen hvor boet ejede Fliflet Nedre 1 ½ hud f: 400 rd. som blev deelt mellem samtl: arvingerne. Passeret d: 7de Juni 1751.
24. Dito paa Søndre Grønlien efter Jon Nilsen hvor boet ejede Grønlien 1 hud 9 skd: for 100 rd. som blev deelt mellem Enken og børnene. Dat. 13de April 1752.
25. Skiftebrev paa Lunde efter Hans Pedersen hvor boet ejede Lunde 2 hude for 410 rd: som i eet og alt bliver i gjeld udlagt og intet i arv. Passeret d: 8de April 1752.
26. Dito paa Furu efter Ole Mogensen hvor boet ejede Furu 2 skd: f: 100 rd. som blev heelt deelt ud imellem Børnene, og intet i gjeld udlagt. Passeret d: 16de Marti 1752.
27. M:Nimbs Skjøde til Ole Svedgaarden paa halv part i Aasen skyl: 1 ½ skd: for 117 rd. Dat 9. de Juni 1752.

Amund Roland mødte og i Retten eskede sin fra seeneste Ting udsatte og paastevnte Sag imod qvinde mskt: Inger Andersd: angaaende at anføre hans benægtelses Eed for hendes sigtelse, at være fader til hendes frembragte abort og derfor indleverede den fra sidste Rettes session udstædet Lovdag av 16de Feb: sidstl: Oplæst et: Hvorefter Amund Roland indleverede den til Lovdagen requirerede gjenpart av LovTings Attesten, der blev oplæst et:

Paa Inger Andresd: vegne mødte Procurator Edmon, som næst at tilstaa Lovdags lovl: forkyndelse, sagde, at hun vedbliver sin forhen gjorde bekjendelse og verken har meer eller Mindre i Sagen at anmelde. Fogden var tilstæde og bad Retten ville foreholde Amund Roland saaledes, at hd ikke lætsindel: sværgede sig fra den beskyldning, som Inger Andersd: med ligesaa og i Eed vil bekræfte. Derefter blev Eedens forklaring av Lovbogen oplæst for Amund Roland med formaning til sandhed. Men Amund Roland vedblev sit forrige, fremstoed og med opragte fingre avlagde sin Corporlige Eed, det hd med den Indstevnte Inger Andersd: aldrig har haft Legeml: omgjængelse, hvorav hendes frembragte Misfoster kunde avles ej heller er fader dertil, og endl: begjærede det passerede beskreven, som blev bevilget.

Tollef Askildrud lod ved Proc Eidman edske sin fra seeneste Vaars Ting udsatte Lovdags sag imod Ole Schjellerud, for ærrørige skjelsord i Retten og indleverede Lovdagen, som blev Oplæst et:

Den Indstevnte Ole Schjellerud mødte og næst at tilstaae Lovdagens forkyndelse, sagde, at hvad hd kd have talt om Citanten Tollev Askildrud, det har hd talt i drukkenskap i et drikkehus, derf: ligesom hd strax efter det var passeret skal intet derav erindred, saa erindrer hd endnu slet intet derav. Paa det derf: at denne hans paastaaede udtale ej skal gevorde Citanten til mindste præjudice, saa erklærer hd Tollev Askildrud for en ærlig Person, paa hvis opførsel hd intet har at udsætte og i øvrigt er villig at erstatte ham hans bekostringer paa Sagen efter Specification med 8 rd. hvormed hd haaber Citanten aegriereder. Eidman svarede paa Ole Schjelleruds andførte, at denne hans Declaration kd intet hjelpe til hans undskyldning i denne Sag, eftersom samme brøde haver været gjort for længe siden, helst Ole Schjellerud intet har kundet overbevise ham, hvad Lovens 12te Bog 17 Cap tale, saa er hd dog av hans Sjælesørger i følge Lovens 2den Bogs 9de Cap 17 Art bleven nægtet det højtverdige alters Sacramente. I det øvrige fremlagde Eidman Tollev Askildruds skriftl: forfattede indlæg av Dags Dato oplæst et: og derefter paastoed Domb. Ole Schjellerud, som meente at have tilbudt ald Mindel: Rettelse efter Loven havde intet videre at anmelde, dog endnu tilbød 8 ½ rd. at betale inden 4 uger fra Dato til Proc. Eidman i Omkostning, Eidman med Tollev Askildrud fandt sig hermed fornøjde og frafaldt Sagen.

Torkild Siverson eskede sin fra seeneste Ting udsatte Sag i Retten, mod sin Broder Endre Kolberg og efter det i Sagen passerede paastoed en endel: Domb. Auditend og Proc: Holm som fuldmægtig for Endre Siverson Kolberg mødte ved Proc: Holst og producerede et Contra Continuations Stevnemaal av Dato 31te Maj sidstl: Oplæst et: Torkild Siversons hustrue Marit tilstoed Continuations Contra Stevnemaalets lovlige forkyndelse. Holst derpaa producerede de udj Stevnemaalet paaberaabte Domme og Afsigte

N 1. Begyndt d:6te Maj 1740 og sluttet d: 15de Juni dito aar, hvorved Endre Siverson tilkommer 8 rd.

N. 2 En domb begyndt d: 20de Juni dito aar og sluttet d:19de Sept.samme aar paa debet 20 rd. og 2 rd. omkostninger og

N. 3 En Afsigt d: 2den Jun: 1748 hvorved samme er tilfalden 4 rd. ligesaa i Omkostninger, som udgjør den udj Stevnemaalet ommeldte samme 34 rd.

Torkild Siversons hustrue indleverede sit skriftl: forfattede Indlæg i Sagen av dags Dato Oplæst et: Holst fandt uforføden at inklade sig med nogen replique paa det av Citantens hustrues fremlagde Indlæg, saasom det derudj er moveret henfalde av sig selv s: ubevislig og noget s: ej kd tages under reflexion, og som Contra Citanten har i alle maader legitimeret hans fordring, saa paastoed Comparenten, at Torkild Siverson under Domb vorde tilfunden at betale den paastevnte summa med Prosessens omkostninger samt at hd vorde anseet i følge Lov for hans u-Beføjede anlagde Sag alt i følge det i Sagen passerede og Stevnemaalet. Citantens Hustrue blev derefter med Endre Siverson Kolberg udj denne Sag saaledes forenet, at Endre Kolberg udtellet til hende eller Mand 4 uger fra Dato 10 rd: 2 o: 16 sh:, Men hvilke 10 rd: 2 o: 16 sh: alt deres mellemværende, hvad deres gods Penger i Kolberg betrefte, er avgjort ligesaa, og de 3de fremlagde Domme ere fyldesgjorte hvorpaa Parterne gave hinanden deres Løvte.

Enken Elie Præsterud og Jens Bleegen lod ved Ole Hof i Retten edske Deres fra sidste Ting udsatte Sag imod Ole Hovorslien for Cap: 210 rd. 2 o. med resterende Rente, og derhos indleverede Rettens fra sidste Ting udstædet Lovlig av 16de febr: sidste. Oplæst et: Ole Hovorslien mødte ikke efter paaraabelse, men Stevnevidnerne Bd: lensmand Simen Paulsen og Amund Haagensen avhjemlede med Eed Lovdagens forkyndelse liges: deres paategning udviser.

Ole Hof paastoed Domb. Afsagt:

Ole Pedersen Hovorslien bør indfri til Citanterne angl. Siver Pedersens Enke Elie Præsterud og Jens Bleegen udgivne Panteobligation av 14de Juni 1745 med at betale til dennem Capitalen 210 rd. 2 o. med Lovl: Renter 5 pct fra 14de April 1746 til betaling skeer, ~~og det s~~ Som alt tilligemed 4 rd. i Omkostning udreedes bør 15 dage efter denne Dombs lovl: forkyndelse under indførsel udj Pantet gaarden Hovorslien 1hud, hvormed og efter Loven videre fremgaaes, saavel som udj Debtors videre ejende Effectes.

Proc: Nimb reiste for Retten paa Ole Svendsens Vegne og i Retten edskede den av ham paa forrige ting imod Ole Hovorslien for skyldig gjeld 37 rd. anlagde Sag, derhos hd fremlagde den passerede Lavdags beskrivelse av 16de febr: Næstl: som blev Oplæst et: Hvorefter Varselsmændene B: Lensm: Simen Fliflet og Amund Haagensen Eedl: avhjemblede Lavdagens forkyndelse for Ole Hovorslien, som ej mødte. Dernæst Nimb anmeldte, at Citanten ved Lensmand og mænd beskikkelse vis har indsendt den Indstevnte Ole Hovorsliens svar om gjeldens rigtighed, samt ved Continuations stevning tillige til dette Ting indkaldet ham at anhøre Beskikkelse Vidnernes forklaring saavel som at anhøre Citantens Bekræftelses Eed om hds fordrings rigtighed, samt til dombs lidelse saavel for de forhen paastaatte 37 rd som f: de á parte skyldige 2 rd. 16 s. og endel: at lide Namb og indførsel udj gaarden Hovorslien og andre Debtors Ejendeeler, saa og at erstatte de foraarsagede bekostninger. Hvorom alt Nimb producerede sin til Lensmanden ergangne skriftlige requisition av 27de Maji 1757 med Lensmandens paategnede forkyndelse av 29de Dito, som blev Oplæst et: B: Lensmand Simen Fliflet og Peder Koxlien avhjemblede Continuations Stevnemalets Endl: forkyndelse med Eed og tillige under avlagde Eed tilkjendegav at førend de stevnte for de 2 rd. 16 s., oplæste de for Ole Hovorslien den producerede requisition, da Ola Hovorslien svarede ligesom paategningen viser, saal: hd tilstoed alting rigtig og ej nægtede de 39 rd. 16 s. Derefter Nimb gjorde følgende paastand og Irettesettelse, at da det med de paa Citantens side førte Vidners forklaring tilstrekkel: er bevist, at den Indstevnte Ole Hovorslien til Citanten Ole Svendsen retmessig er skyldig den paastaate summa 39 rd. 16 s. saa paastoed Nimb, at Ole Hovorslien maatte vorde tildømt bemt: paastevnte summa til Citanten at udrede tilligemed erstatning for omkostninger alt i relation til de passerede. Afsagt: Indstevnte Ole Hovorslien, som den paastevnte debet 39 rd. 16 s. har tilstaaet, da hd beskikkelse vis derom av Citanten er bleven tilspurt, bør bemt: 39 rd. 16 s. til Citanten Ole Svendsen betales og tilligemed 4 rd. i bekostning udreed 15 dage efter denne Dombs Lovl: forkyndelse under Namb og Exsecution i hans Effecter, hvor forefindes.

Engebret Olsen Jorud og Svend Rasmussen lod ved Proc: Eidman tilkjendegive, at de ved Muntl: Stevnemaal til dette Ting har indstevnt Xten Larsen Jonsenhoven ved Skoug, fordi hd skal have sagt, at mod ham og beegned Citanten eendeel ærrørige skjelsord, herom at anhøre Vidner og taale domb med omkostninger. Til Vidner var under falsmaal indstevnte Engebret Larsen, Kirsti Skoug, Rasmus Besserud og Siver Skoug. Stevnevidnerne B:Lensmand Simen Fliflet og Nils Brunloug avhjemblede med Eed stevnemalets lovl: forkyndelse baade over den paagjeldene Xten Larsen som ej mødte efter paaberobelse, og over Vidnerne. Eidman forlangede Vidnerne, saa mange som til stede var, examinerede. Hvorefter præmisses præmittendis fremstoed lte Prov Engebret Larsen ved Skoug, avlagde Eed og vandt, at da vidnet sidstl: onsdag før Skjær Torsdag var oppe i Marken, saae hd vel et fodspor efter et Mske: med en kjelke havde passeret ved sætrene tilhørende Brunloug, og Skoug men han saae derhos intet tegn til noget mistænkel: skulle være passeret. Næste Paaske-dags Morgen da vidnet taledede med Xten Larsen den Indstevnte, om dette spor, sagde Xten Larsen, at det havde ingen annen været end Engebret Jorud og Svend Rasmussen, som har faret og snoket efter høe paa sæteren. 2det Prov Rasmus Besserud en gaardemand avlagde Eed og vandt, at da

vidnet tilligemed Siver Skoug vare samlede udj Engebret Joruds stue for 14 dage siden og Engebret Jorud tiltalede Xten Larsen om den sag, svarede Xten Larsen disse ord: Jeg har Mænd for mig, de var vel der, som har seet det.

3de Prov Siver Skoug en gaardemand vandt, efter avlagt Eed, at sidstl: skjær Torsdag fortællede til den Indstevnte Christen Larsen fj: Vidnet, at nogen s: hd meente havde været Engebret Jorud, havde faret med en kjelke oppe ved Skougs sætter og videre omkring i Marken, men han sagde ikke at de havde begaaet noget ondt. Da vidnet f: 14 dage siden var i _____ med Engebret Jorud og Xten Larsen havde hd eft: alle _____ des _____ de passerede.

Eidman forlangede Lavdag over det udeblevne Vidne tilligemed den paagjeldene. Eragtet. Christen Larsen Jonsenstuen tilligemed vidnet Kirsti Skoug forelægges Lavdag til næste Ting, den første for Sagen at tilsvare og den sidste f: sin sandhed at vidne under falsmaal.

Lyst Erich Thomesen Schjegggestads Odels og Penge Mangels lysning til Kindlien av dags Dato. Fogden tilkjendegav, at efter hans velærverdighed sn: Provsten Stockflettes anmeldelse var hd paa Justitiens vegne beføjet til dette Ting at lade stevne en husmand Navnl: Lars Engebretsen Skurstuen og et løst quinde Mske Lispet Madsd: at høre Vidner og lide Domb for forargel: og uanstændig førhed hvorved til vidner bleve stevnt under falsmaal Peder Dallerud, Poul og Erik Holme samt Xten Kalvhagen. Lars Engebretsen mødte selv for retten og tilstoed lov: Stevnemaal og derhos indleverede sit tilsvare av Dags dato Oplest. Lispet Madsd: mødte ikke, hvorf: Stevnevidnerne B:lensmand Simen Fliflet og Amund Haagensen Eedl: **6666** avhjemlede d _____ hands Stevnemaalets lov: forkyndelse saavel som over vidnernes. Fogden forlangede Vidnerne avhørte av hvilke præmissis præmitendis fremstoed 1te Prov Peder Dallerud en gaardemand avlagde Eed og vandt, at 14 dage før jul sidstl: forføjede Vidnet som medhjælper efter Provstens ordre sig til Lars Holmstuens Boepæl og betydede ham med hende Navnl: Lispet Madsd: at de skulle skille sig fra hverandre, formedelst deres uanstændige forhold tils: hvilket de og lovede at gjøre.

Fogden tilspurte Vidnet, om hd ikke veed at Lars Engebrets: er en drukkenbolt og derom av Presterne været ofte advaret at avholde sig .Ligel: og om ikke qvinde m:sket er et Løstagtigt og besovet q:m: Resp: Vidnet har seet Lars drokken veed og at Lispet er bleven besovet, men at Lars er en drokkenbolt eller at Lispet er løstagtigt det veed hd ikke.

2det Prov Poul Holme en gaardemand avlagde Eed og vandt, at vel veed hd at Lispet Madsd: som allerede havde sit tilhold udj Lars Engebretsens stue førend hans hustrue døde, har og været i stuen siden hendes død, men hvordan de har levet tils: det veed provet ikke videre, end hd har seet eengang, at hun stoed op hans Seng hvor hd boer, og at hun lagde sig need igjen. Men dette skeede, efter at de begge havde været udj et bryllup paa Holme. Ved Jule tider var hun fra ham 3 uger, og nu er hun ogsaa borte fra ham. Saal: hun nylig er fløttet.

Fogden bad Retten tage Vidnets svar, om hd ikke troede, at den Indstevnte er meget drikfældig. Resp: Jo, Lars Holmstuen er tilbøjelig til drik og er ofte seen drokken.

3de Prov Erich Holme en gaardemand vandt efter avlagde Eed, om Lisbet Madsdatters tilhold udj Lars Engebretsens stue næst forrige søndag(?) med dette tillæg, at hd ej har seet dem begge ligge sammen nogen tid, men veed at der har været 2de senger bel: en i stuen og en i kooven, hvor de har ligget hver i sin seng, for resten har hd ofte seet Lars Holmstuen ofte drukken som mange andre. Lars Holmstuen tilstoed for Retten, at da hd sidst gang gik til alters, blev hd drokken, og derf: har hd tilbudt sig og endnu tilbyde sig at udstaae kirkens diciplin og lover derfra efterdags at entholde sig. Fogden sagde, at siden qvinde Msket ikke møder, saa udferdes vel Lovdag f: hende til næste Ting, hvilket hd forlangede med Copie av det passerede for derefter at indhente Amtets ordre i fald de ikke seer deres forseelse imidlertid forsonet og blevet rettel: Eragtet. Formedelst Lispet Madsd: udeblivelse beroer

Sagen til næste Ting hvortil hun forelægges Lovdag Sagen at tilsvare, da og Lars Engebrets: uden videre varsel møde. Afsagt Ligesom Retten (?) til samme tid for sig (?) sig til samme tid med den udj forandrede av 19de Aug:1735 rekviserede ordre fra Amtet.

Publiceret fogdens bevillings Seddel til sr: Provsten Stocflet paa Malfruekjernet. Dat. 19de Jan: 1752.

Fogden anmeldte, at de der i vaar næstavvigt blev staalet fra en rejsende Mand ½ anker brændevin, hvilket en soldat skal have gjort, Men andre av den Civile jurisdiction var formodentl: med vidne, saa havde hd efter velærværdige hr: Provsten Stockfleets andragende ladet stevne samme paa Justitens vegne Ole Svendsen, Engebret, Marte og Mari Snippen, Morten Øfstedahl og Thomes Svendsen til i dag at møde og Vidne under falsmaal om samme tildragelighed til hvis anhør av Provsten Navnl: Hans Hanssen Myren var stevnet til Tings vidne for det første. Den Indstevnte Hans Myren mødte ikke efter paaraabelse. Stevnevidnerne Bd:lensmand Simen Fliflet og Amund Haagensen avhjemlede med Eed Stevnamalets forkyndelse for bemt: Hans Myren og for samtl: Vidnerne. Derefter fremstoed 1te Prov Morten Øfstedahl en gaardemand avlagde Eed og vandt, at udj sidste Vaar, da en anker brændevin var bleven staalet fra en førsles Mand og lagt samt fundet udj en høe lahde, fulgte Vidnet med nogle som søgte efter den hen til den lahde, som den skulle ligget udj. Men fant den ikke, derefter ginge de ned til Pladsen Tresnip og de fandt Hans Mysen, som blev tilspurt om ankeren men nægtede at vide noget derom, Men eendl: blev hd nød til at tilstaae det hd havde taget ankeren av lahden og lagt den under en Buske for at paapasse Tyven, der havde lagt den i ~~anker~~ Lahden, for at aabenbare Tyven, hvorefter Hans Myren anviste ankeren under Træet, hvor vidnet fant den og tog den til sig til videre.

2det Prov Ole Svendsen tjener paa Fliflet vandt efter avlagde Eed, at 8 dage efterat den omprovede Brændevin anker var bleven staalet, tilkjendegav Hans Myren for vidnet, at hd veed, at en(?) soldat har staalet samme anker og lagt den i en Lahde, hvorefter vidnet forføjer sig til s: vidne, og det passerede, som s: Prov vidnet haver.

3de Prov Engebret Snippen husmand under Fliflet vandt efter avlagde Eed, at en 8 dages tid efterat ankeren var staalet tilkjendegav 2det Prov Ole Svendsen for Vidnet, det Hans Myren havde tilkjendegivet ham, at en soldat havde staalet en anker og lagt den i en Lahde, da de samtl: gik hen at finde den- Men da de ej fandt den, passerede det, liges: 1te Prov Morten Øfstedahl fremført haver.

4de Prov Mari Snippen tjener på Øfstedahl, avlagde Eed og derefter tilkjendegav det hun aldeeles intet til oplysning i deene Sag veed at Parere.

Fogden begjærede det passerede beskreven og Sagen til næste Ting udsat, samt den Indstevnte forelagt. Refererede sig i øvrigt, hvad under _____ til oplysning. Eragtet. Sagen beroer til næste Ting, hvortil den Indstevnte Hans Hanssen Myren forelægges Lovdag at møde.

oo 00 oo

Fliflet i Fåberg 04.10.1752, fol. 307b:

Ao 1752 dend 4de October blev det Almindelige Høst Sage og Skatte Ting for Faaberg Præstegjelds Almue holden paa den gaard Fliflet ibid. og Retten betjent med eftermeldte 8 Eedsvorne Loug Rettes Mænd Navnl.: Niels Schjeggestad, Hans Lunde, Peder Hammerseng, Lars Høstmelingen, Ole Schjellerud, Thomes Schjeggestad, Johannes Lilleberge og Ole Pedersen Lien. Hosværende Kongel. Majestets Foged hr. Christen Pram med Sognets

Tingsøgende Almue. Hvordan først allerunderdanigst blev oplæst deres Majests. forordn. og Amt Mandens Breve ligesom paa forrige Ting Extraheret findes.

Dernæst følgende Almuens Breve Neml..

1. Ole Land og de fleere Værger for de uMyndige Børn efter Arne Ulleland deres Skjøde til Ole Jacobsen paa gaarden Ulleland skyld. 1 Hud for 250 rd. dat. 7de. Aug. 1752.
2. Ole Hovorsliens Skjøde til Hans Præsterud oaa gaarden Hovorslien skyld. 1 Hud for 300 rd. dat. 2. Sept. 1752.
3. Hans Præsteruds Føderaad Contract til Ole Hovorslien av gaarden Hovorslien Dat. 2. Sept. 1752.
4. Ole Ullelands Oblig. til Jens Kindlien for Cap. 200 rd. imod Ulleland 1 Hud til Pant dat. 14. April 1752.
5. Anders Bergs Oblig. til Nils Steene for Cap. 28 rd. imod eendel Løsøre til Pant. Dat. 14de April 1752.
6. Peder Liens Føderaad Contract til Ammund Bentsen av gaarden Lien. Dat. 14de Sept. 1752.
7. Eendel Odelsbørns Skjøde til Ammund Øfstedahl paa Odels Retten til Lien. Dat. 15de Sept. 1752.
8. Fogdens Bøxel Seddel til eendel av Aalsbøygden paa Melsjøens fiskevand skyld. 2 skind dat. 4de. October 1752.
9. Avvist følgende indfrieede Obligationer Neml. (1) Arne Ulleland til Peder Kindlien for 200 rd.dat. 14de Aug. 1746. (2) Torger Gjetestads til Ole Lien for 99 rd. dat. 17de Mai 1742 og (3) Ole Hovorslien til Siver Præsterud og Jens Bleegen for 210 rd.. Dat. 14de Mai 1746.
10. Ammund Bentsen Ulsruds Skjøde til Peder Thommesen paa Odels Retten til den gaard Lien 1 Hud 1 skind for (121 rd.?) dat. 14de Sept. 1752. Ved dette Skjødes Publication mødte Ammund Bentsen Øfstedahl og anmeldte at siden Comparenten (1) har accorderet av Ammund Ulsrud denne her solgte Odelsret længe før end dette Skjøde er dateret (2) Er nærmere berettiget til denne OdelsRet at kjøbe av Peder Thommesen som er længere ude i Slægten og (3) har sig allerede tilforhandlet bemte. OdelsRet og (?) samtl. Odelsbørn , Saa fandt Ammund Øfstedahl sig (?) til imod dette Skjøde at protestere med reservation av hans ret i alle tilfælde, hvilken Protest hd. begjærede paa Skjødet anoteret.

Fogden tilkjendegav at hd. havde efter Ordre fra AmtManden hr. Baron Gendorf ladet stevne Peder Christensen Sæter til Dombs Lidelse for et extra Ting i Elverums Sogn og til i Dag at anhøre samme Stevnemaalets Avhjembling til et avhjemblings Tingsvidnes erhvervelse, hvilket Stevnemaal i Hoved Sagen hd. producerede Oplæst etc. For den Indstevnte Peder Sæter mødte hans Husbond Ole Jacobsen Ulleland, som tilstoed at Peder Sæter til denne tid og stæd lovl. er indkaldet anhøre det producerede og oplæste Stevnemaalets avhjembling. Derefter fremstoed Stevnevidnerne B.Lensmand Simen Fliflet og Steener Christensen Fliflet, som med Eed og opragte Fingre bekræftede, at de den 18de Septemb. sidstl. paa gaarden Ulleland, hvor Peder Sæter tjener, lovl. forkyndte den producerede og oplæste Stevning med paategnet Berammelse og det udi paahør av hans Husbond Ole Jacobsen Ulleland, saasom Peder Sæter var bortrejst.

Fogden indleverede den ham fra Amtet tilagde Ordre av 19de Aug. 1752 Oplæst etc. Endelig begjærede Fogden Avhjemblings Tingsvidnet sluttet og beskrevet, som Retten bevilget. Ammund Bentsen Øfstedahl indleverede sit skriftl. udfærdigede Stevnemaal imod sit Søskendebarn Ammund Ulsrud alt til et Tingsvidnes erhvervelse efter Stevnemaalets videre formeld som blev Oplæst etc. Stevnevidnerne Simen og Steener Fliflet avhjemlede Endelig Stevnemaalets lovl. forkyndelse over Ammund Ulsrud, som ej mødte, ligesom og over Peder Lien, som mødte og svarede, at denne Sag er ham uvedkommenede. Citanten begjærede sine Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste prov Erich Øvre Jørstad en gaardmand i Sognet 61 aar gl. avlagde Eed og vandt, at en Løverdags udi sidstl. Sommer før

SommerTinget kom Citanten Ammund Øfstedahl tilligemed den Indstevnte Ammund Bentsen Ulsrud til Vidnet paa Øvre Jørstad, da Citanten sagde, at hd. var med Ammund Ulsrud bleven foreenet om OdelsRetten til Lien i Saxumdahlen saaledes, at siden Ammund Ulsrud var av en ældre Søster, saa havde Citanten givet ham (?) Ammund Ulsrud 100 rd. Og skulle end videre give ham enten 10 rd. Penger eller tilladelse at oprydde sig et husvær under gaarden Lien for sin OdelsRet, og da Citanten havde dette opregnet, spurte hd. Ammund Ulsrud, om hd. ikke havde faaet de 100 rd. og om ikke foreningen var saaledes sluttet. Hvortil alt Ammund Ulsrud svarede ja. Efterat dette var passeret, bad Citanten Vidnet følge med dem til Midtjørstad. Men som ingen av Mændene der vare hjemme, blev Anne og Margrete Midtjørstad tilkaldede til Vidner paa deres Accord, efterat da de 2de qvinder vare indkomne, blev samme ord og tale imellem begge Parter atter fremførte, hvorpaa de gav hverandre deres Hænder, og blev omtalt Odels Skjøde at skulle gives av ammund Ulsrud til Citanten. 2de. Prov Margrethe Midtjørstad en Enke 51 aar gl. vandt efter avlagde Eed, at siden hun var en (med?), som blev indkaldet til at være Vidne om Citantens forening og med Ammund Ulsrud om OdelsRetten til Lien, saa hørde og saa hun det selv samme passere imellem dem paa Midtjørstad, som første Prov Erich Øvre Jørstad vidnet haver. Citanten begjærede Tingsvidnet sluttet og sig beskrevet (?) som blev bevilget.

Proc. A. Holst edskede i Retten Engebret Jorud og Svend Rasmussens Sag betreffende eendel ærerørige skjelsord imod Christen Larsen Jonsenhouden og derudi fremlagde den seeneste Session holden Lovdag oplæst etc. derhos tilkjendegav, at et Vidne ved Navn Engebret Larsen indfinder sig med nøjagtigere forklaring for Retten og udbad hd. samme maatte tages under Examen. Christen Larsen mødte og tilstoed Lovdagens forkyndelse. Derefter fremstoed Vident Engebret Larsen, som paa næste Ting blev avhørt og var det første Vidne, vandt under avlagde Eed, at da Christen Larsen Næstl Paaskedag fortællede Provet det forhen anførte, om Citanterne, da tillagde Christen dette, at de toeg hvad Høe de der forefandt, hvilke ord hd. siger sig seeneste Ting blev ham forglemt. Det forelagde Vidne Kersti Skoug mødte ikke efter paraabelse, men Stevnevidnerne L. Simen Fliflet og Steener Fliflet avhjemblede med Eed Lovdagen over hende, hva forkyndelsen angaar. Holst paastoed efter Citanternes begjæring det udeblevne lovl. stevnte og Lovdagede Vidne med Falsmaals Bøder i følge Loven og forordningen av 3. Marti 1741 at vorde begagnet. Eragtet. Vidnet Kirsti Skoug, som hverken efter første Vidnemaal ej heller Lovdags forlæg har villet respectere Retten med noget møde, bør i følge den allegerede Lov og forordning bøde sit falsmaal med 10 lod sølv til Kongen og 10 lod Sølv til Sagsøgeren tils. 10 rd. og i øvrigt forelægges hende paa nye Lovdag til næste Ting at møde, sin sandhed i Sagen at vidne under falsmaal.

Husmanden Christen Avelsgaarden anmeldte til dette Ting med mundtl. Varsel at have ladet indstevne sin husvært Arne Bræsæt med Søn Jon Bræsæt, fordi de har bemægtiget sig et fæehus Citanten tilhørende, herom at anhøre Vidner og lide Domb til undgjeldelse efter Loven samt at svare Omkostninger. Jon Bræsæt mødte for sin fader og sig med tilstaaelse for lovl. Varsel. Citanten begjærede sine Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Torkild Holm en gaardmand nogle og 60 aar gl. avlagde Eed og derefter fremførte eendel Ord talte efter 3 aars forløb, som derfor ej kunde protocolleres, men for nogle Dage siden, da hørde Provet at Citanten tilspurte Enken Mari Avelsgaarden om hun haver bortgivet til Arne eller Jon Bræsæt det paastevnte fæehus, dertil svarede hun Nej, men sagde, at Citanten har hende det avkjøbt, endelig siger Provet, at hd. veed, det fæehus havde været Mari tilhørende, førend hun nu solgte det til Citanten. 2det Prov Gunder Hage en gl. gaardmand avlagde Eed og fremførte Ord talte efter mange Aars forløb. 3die prov Mads Holen en gaardmand vandt efter avlagde Eed ligesom 1ste Prov, undtagen hd. veed intet om at Mari Avelsgaarden har ejet det paastevnte hus. 4de Prov Beret (Basmerud?) tjener paa lillehammer 19 aar gl. avlagde Eed og derefter havde i denne Sag intet at vidne uden Ord talte efter 2 aars

forløb. Christen Avelsgaarden begjærede Sagen udsat for at føre Vidner om at huset er av de Indstevnte bemægtiget og borttagen. Eragtet Sagen beroer til næste Ting, da Arne og Jon Bræsæt møder uden Varsel

Arne og Jon Bresæt anmeldte til dette Ting at have ladet indstevne en deres husmand Christen Avelsgaarden fordi hd. Citanterne med ærerørige Ord skal have angrebet, herom at anhøre Vidner og lide Domb til undgjeldelse efter Loven, samt at svare Omkostninger. Den Indstevnte Christen Avelsgaarden mødte og tilstoed lovl. Varsel. Citanterne begjærede sine Prov avhørt, av hvilke præmissis præmittendis fremstoed 1ste Prov Ole Jensen tjener hos Citanten Arne Bresæt 17 aar gl. men endnu ej været til Confirmation. Christen Avelsgaarden begjærede Eragtning av Dommeren om dette Vidne tillige med de fleere, som alle beslægtede bør føres. Citanterne begjærede de første. Eragtet, Da Loven vel forbyder beslægtede Prov ej at ansees, men ikke forbyde at de maa føres, Saa tillod Retten Vidners førelse. Det første Prov Ole Jensen fremstoed derefter avlagde Eed og vandt, at for 3 Uger siden paa gaarden Bresæt passerede det ved Citanternes Bord med de spisede om Morgenen, at som Christen Avelsgaarden, var som Citanternes Husmand i deres Arbejde ved deres Bord, kom i tale med Citanterne om et fæhus, som hd. beskyldte dem for at have taget fra sig, hvilket Citanterne nægtede, kom de siden i skjenderi tils. til sidst udbryde Christen Avelsgaarden over Bordet med disse Ord til Citanterne: De handler med mig som tyver og skjelmer, videre som talen faldt imellem Jon Bresæt og Christen Avelsgaarden om Maalingen til skur og slot, da siger Christen til Jon: dersom du maaler for mig herefter som hidetil skal jeg slaee dig, saa du skal krybe fra mig. 2det Prov Sidsel Gullichd. Tjener hos Citanterne og Søskenbarn til Jon Bresæt 25 aar gl. vandt efter avlagde Eed i Ord og Mening ligesom første Prov vundet haver, saasom hun samme tid og stæd var nærværende, desuden tillægger hun dette, at Christen sagde til Citanterne, det hd.mædte dem ikke. 3die Prov Mari Arnesd. Husqvinde ved Langsæt Søster til Jon Bresæt, Daatter til Arne Bresæt vandt efter avlagde Eed uden forandring ligesom 1ste Prov vundet haver. Jon Bresæt derefter sagde, at da hd. mener med de førte prov, at have bevist at hans indstevnte Husmand aldeles ikke har opført sig efter de pligter, som en Husmand paaligger at vise imod sin Husvært, saa paastoed hd. Domb over Christen Avelsgaarden til hans fæstede Husværes forbrydelse og anden straf for hans æreskjelet efter Loven. Christen Avelsgaarden begjærede Sagen udsat til næste Ting. Jon Bresæt paastoed domb. Eragtet. Sagen beroer til næste Ting, da Christen Avelsgaarden møder uden Varsel til Sagens endelige Avgjørelse.

Thomes Haagensen Holen indleverede sit skriftl. udfærdigede Srevnemaal av 16de Sept.1752 imod Ammund. Kirsti og Paal Holen til endelig AvRegning imelleme dem, bemte. Stevning blev Oplæst etc. for de samtl. Indstevnte mødte Ammund Bentsen Øfstedahl deres nær Beslægtede og tilstoed Stevnemaalets lovl. forkyndelse . Derefter Indleverede Citanten sin (?) Stevningen memorerede Regning av 16de Sept. sidstl. Oplæst. Citanten begjærede sine Vidner avhørte, av hvilke præmissis præmittendis, fremstoed 1ste Prov Peder Bleegen, atter en gaardmand, avlagde Eed og vandt at udi sidstl. Vinter var Vidnet tilligemed Ammund Bleegen efter Citantens Begjæring paa Holen nærværende, hvorda efter at Ammund Holen med Hustrue og Søn var av Citanten bleven tilspurt, om ikke Citanten med sin Hustrue og Daatter vare indkommen til dem paa den Maade, at deres Børn skulle ægte hinanden, og hvortil Sønnen Paal Holen svarede, at hd. ikke nægtet saadant havde tænkt. Men forældrene svarede, at saadant havde tænkt, men nu bliver det ikke, efterat dette har forløben, skeede det efter Citantens Begjæring, at de Madvahrer og føde som som da fandtes og høet bleve av Vidnet og Ammund Bleegen delt i 2de lige Parter, da Citanten toeg til sig den eene halve Part og den anden Part blev for de Indstevnte. Videre siger Provet at for 14 Dage siden, da Vidnet med Ammund Bleegen atter var paa Holen efter Citantens Begjæring, og Citanten der oplæste for de Indstevnte den Regning, som nu i Retten er indkommen, da svarede Sønnen Poul, at det

er ham uvedkommende. Men Ammund Holen laae til Sengs og intet svarede, og Qvinden Kirsti Holen svarede intet efterrettelig hertil, enten samme Regning var ret eller ej. Paa tilspørgende svarede Provet, at ved den den før omprovede Deling over Madvahrenne var vel Kirsti Holen udi det første Misfornøiet, men til sidst lod hun som fornøiet dermed at de skiltes ud fra hinanden. 2de Prov Ammund Bleegen en gaardmand vandt efter avlagde Eed uden forandring, ligesom første Prov vundet haver, dog kd. dette Prov ej sige enten Kirsti Holen var fornøiet eller Misfornøiet med den skeede deling. Citanten forventede de Indstevntes svar, hvad enten de benægte eller tilstaaer den indkomne regning. Ammund Øfstedahl svarede at intet ubevist tilstaaes. Citanten maatte begjære Sagen til næste Ting udsat for at bevise sin Regnings Rigtighed. Eragnet Sagen beroer efter forlangende til næste Ting, da de Indstevnte møder uden Varsel.

Lars Olsen Jørstad indlevered sit skriftl. udfærdigede Stevnemaal av 13de Sept. sidstl.imod Ammund Johansen Volden for ærerørig Paasagn alt efter Stevningens videre formeld; som blev oplæst etc. Stevnevidnerne B.L. Simen Fliflet og Steener Fliflet avhjemblede Stevnemalets lovl. forkyndelse baade over Ammund Volden og samtl. de 4 i Stevningen benævnte Prov av hvilke alle slet ingen mødte uden alleene Vidnet Ole Bleegen, som efter formaning til sandhed fremstoed, avlagde Eed og vandt, at i sidstl. Høst paa Volden ved Smedstuen hendte det, at som Sagens Parter stod der med Vendskab og Citanten toeg en Ammund Voldens Spand og trillede paa Marken, saa Spanden gikk i sønder, sagde Ammund til Citanten: triller du i støkker min Spand din skjelm du er, Ved disse Ord kunde Vidnet ej merke nogen Vrede hos Ammund. Foruden Vidnet var og samme tid tilstæde de andre indstevnte Prov. Citanten forlangede Lovdag over de udeblevne. Eragnet Ammund Volden tilligemed Vidnerne Peder Øvre Jørstad, Arne Nordhoven og Siver Isakstuen forelægges Lovdag til næste Ting den første for sin Sag at tilsvare og de sidste for sin sandhed at vidne under falsmaal b.l.

Jørgen Sorgendahl paa eegne og sin Med Interessent i Lillehammer Mons. Nimb hans Vegne anmeldte til dette Ting med Mundtlig Varsel at have ladet Indstevne Ole Feldbereder til at fravige og til næste fahrdag rødiggjøre saavel sin paaboede Plads Brustuen som den hidentil ham lejed og til Brug hafte Needre Stampe Mølle, hvilke begge, som paa Lillehammers grund ere beroende, Citanten ejer og som Ole Feldbereder ej i Mindelighed dette sit Brug og Citantens ejende vil fravige, saa er hd. stevnt til at lide Domb til fravigelse til fahrdag under udkastelse samt at svare Omkostning. Ole Feldbereder mødte og tilstoed lovl. Varsel, derhos tilstoed vel at baade hans paaboende Husmands Plads Brustuen saa og brugende Stampe ere Citantens ejendomme, som de har ham lejet, men som hd. har kostet en haaben herpaa, saa begjærede hd. Sagen til næste Ting udsat. Jørgen Sorgendahl var med udsettelse fornøiet. Eragnet Sagen beroer til næste Ting, da Ole Feldbereder uden Varsel møder.

Fogden tilspurte LougRettet og Tingsøgende Almue om de veed, at Matriculen er tilkommen noget fra nye optagne Rødninger eller forhøjede Gaarde deres (for-?) skyld, samt om Kongelig Jordebog er bleven forbædret med noget for enten fjeldslotter eller andet, som ej tilforn har været, ligesaa om her i Sognet er holden noget arvelig og forbudte Odelsgoods, nogen forbudte Boeslodde, nogen Bøder av (?) formue, for Vold eller andet saasom slagsmaal, som Kongen tilholder. Nok om nogen 6te og 10de Penge for uden Rigs førte Midler samt forlovs Penge for Arvs Bortførelse til fremmed Gods er falden. Endnu om her i Sognet opholder sig nogen Peber Svenne og ledige Karle, som ikke har stadig Aaars tjeneste, og Bønder-Sønner, som bruger Handel med Hæste, Slagte-fæe eller andet, og som driver Haandverk, hvorfor de ere pligtige at skatte til Kongen de 2 rd., som Skattebrevet tilholder. og Endelig om her i Sognet nogen Elsdyr ere skudt, hvorav Huden til Kongens tjeneste er fogden (?eterede) LougRettet og Almuen svarede 1.) at Matriculen med slet intet er forbædret, men Jordebogens Indtægt er falden 40 sk. for Melsjøens fiskevands Bøxling 2 (?) og i øvrigt er Jordebogen slet intet

tilkommen. 2.) At ingen Boelodels ydelse formues Bøder eller nogen Slagsmaals Bøder er falden uden alleene 10 Lod Sølv fra Kirsti Skoug er i dag tildømt at bøde til Kongen som falsmaal for sin udeblivelse til Vidnesbyrd efter Lovdag. Ej heller er her falden enten 6te og 10de Penger ej heller forlovs Penger. 3.) Løse og tjenesteløse angav de Ole Hammerseng Skredder. Halvor Midtjørstad Soldat og tjenesteløs. Nils Saxum Halvløs, Ole Jensen Kulsveen Skoemager. Rasmus Johansen Jørstad Skoemager. Christen Ormerud Snedker. Christen Midtjørstad Halvløs. Halvor Knudtsen Ellingsberg Halvløs. Ammund Brustuen Halvløs. Ammund Johansn Volden halvløs, Lars Amundsen Brenden. Fleere vidste de ikke 4.) Ingen Elsdyr ere her skudt ej heller saadanne Huder anvist. Fogden begjærede herom Tingsvidne til belæg ved sit allerunderdanigste Regnskab.

Til Loug Rettet for næste Aar 1753 bliver udnævnt Erich Holme, Ole Fagstad, Peder og Thord Storberge, Ole Bustaden, Asbjørn Schaarsæt, Christen Ersgaard og Peder Randgaard.

Fogden anmeldte at have paa Justitiens Vegne ladet stevne Thomas Svendsen og Hans Myhre at anhøre bevis og lide Domb for deres Mistænkelige Adfærd med en halv Anker Brendevin næstavvigte Vinter. Ingen av de Indstevnte mødte ej heller kunde Stevnemaalet avhjemles.

oo 00 oo

Runtom i Fåberg 05.10.1752, fol. 309b:

Ikke transkribert.

oo 00 oo

Brunlaug i Fåberg 04.11.1752, fol. 315a:

Ao 1752 den 4de Novembr.blev den fra 5te Octobr. sidstl. til denne Dag udsatte Aastæds Sag, hvilken Fogden hr. Christen Pram, som anbefaled Actor, har reist imod Anders Øvre Dahlen, betreffende et Øred Fiskeri eller Teenlaug , hvorom tvistes imellem Faaberg Præstegaard og Øvre Dahlen, atter foretagen paa den gaard Brunlaug i Faaberg Præstegjeld og Retten betjent med samme 8 Eedsvorne Loug Rettens Mænd, som næste Session sadte Retten Neml.: Johannes Lilleberge, Hans Lunde, Johannes Nordhoven, Thomas Bjørstad. Nils Brunloug, Endre Kolberg, Peder Sørhoven og Erich Sørhoven. Hvordan Fogden mødte og for det første begjærede, at det seeneste Rettens Dag udeblevne Vidne maate blive fremkaldet og Eedfæstet, Anders Øvredahlen var tilstæde. Derefter fremstoed Vidnet Svend Brubacken og først avhørte av Protocollen oplæse hans Provning og udvisning sidste Session,derefter sagde, at hans Provning er hd. nu færdig med Eed at befæste, men udi udvisningen gjør hd. denne forklaring, at hd. er ej vis paa enten det var N.4, 5 eller 6, som udi hans omprovede tid var Præstegaardens, av de 6 Teenlaugets Hulle. Endelig fremstoed bemte. Svend Brubacken og bekræftede sin vigtighed med Corporlig Eed. Fogden maatte erindre, at da Svend Brubacken gjorde sin første forklaring, sagde hd. at det første Hul, som skal være N.6 var det ikke, som Præstegarden skulle tilhøre, men det var eet av de andre nærmere Landet, hvilket Fogden bad

Loug Rettet vilde erindre til Bekræftning i sin tid og derom hd. bad Protocollen tilført, hvad de nu kunde erindre. Loug Rettet sagde, at paa stæden sidste Session udviste Svend Brubacken N. 4 eller 5 at være Præstegaardens skjønt hd. intet vist herom kd. sige. Fogden derpaa begjærede, at Retten vilde examinere baade Svend Brubacken og saa mange av de førte Vidner, som er nærværende, under deres avlagde Eed, om hvad et Teenlaug egentlig er Neml. om dermed forstaaes den heele Bygning eller og om ved eet eneste Hul og en liden del i Teenlouget kd. forstaaes et Tenloug? Resp.: ved et Teenloug forstaaes det heele Fiskeri, hvad enten det bestaaer av mange eller faae Hul, et Hul derimod i et Teenloug, kaldes et Teen-hul. For Anders Øvredahlen mødte hans værbroder Hans Præsterud, som fremlagde bemte. Anders Øvredahlens forfattede Indlæg i Sagen av 26de October sidstl. Oplæst etc. derefter anviste i Retten den udi Indlægget memorerede Contra Stevning av 26de October, som med paategning blev ham tilbageleveret. Fogden sagde kortel. til det indkomne Indlæg, at dersom Anders Øvre Dahlen havde været for at faae en snar endelighed paa Sagen, da maatte hd. have tilkjendegivet det førend nu, at de vare flere end hd. som holdt sig berettiget udi det omtvistede Fiskeri ti dersom det havde skeet ved seeneste Session i Sagen da havde det jo nu været til endskab med at varsle Morten Øfstedahl, som Fogden siger sig uvidende om at være berettiget til nogen deel deri, og det saa meget desmindre saasom de producerede adkomster for Præstebolet indeholder ikke nogen deel men et heelt Teenloug. Hvad angaaer den Behandling, som hans Svoger skal være vederfare og hvorfor baade hd. og Anders Øfstedahlen skulle have absenteret sig fra Retten, da finder vel Retten selv, at samme er en udflugt til at besmykke deres udeblivelse med, ti dersom Amund havde beskriveligt indstillet sig for Retten paa sin Svogers vegne, ligesom nu Hans Præsterud gjør, uden at viske eller legge videre noget i Ørene under deres Deposition, da havde hd. vel ikke bleven avvist, endskjønt ingen skal kunde sige, at bemte. Amund blev den gang fra Retten bortjaget, videre holdt hd. usvarværdigt dertil, men henstillede til Retten og dens forsvarlige forefindende, om den forlangede udsættelse kd. bevilges. Ellers producerede Fogden i følge Rettens seeneste Eragtning, det optagne Situations Cart over dette Fiskeri, som blev lagt ad Acta for ved Dombs Acten at hosfæstes, og som man ikke sigte til at fravinde enten Anders Øvre Dahlen eller nogen anden noget av hvis den med rette tilkommer, men man alleene ved denne Sag vil faae Oplyst og til vigtighed, hvad Præstebolet med Rette tilhøre og at Anders Øvre Dahlen tillige skal erkjende, at hd. ikke gjorde vel, da hd. i Næstleden Vaar bemægtigede sig det Hul, som i forrige Sommer var brugt for Præstebolets, Saa begjærede hd. endnu, at Retten vilde forholde ham samme og tage hans Cathagoriske svar til den Qvæstion, som ved forrige Session var forelagt ham; Men hd. ikke udførligt nok besvarede Neml.: 1. Om hd. ikke selv havde givet Klokkeren Erich Christophersen i forrige Aar tilladelse udi det 3die Hul at needsette og bruge stædse sin Teene paa Præstens vegne? 2. Om hd. ikke den tid vidste og ved endnu, at Præstebolet ejer eller har deel i Teenlouget? 3. Om hd. nogen tid har begjæret Præstens og Provsten hr. Stockflets tilladelse til at bruge Præstebolets Teenloug eller deel deri og 4. Om hd. har ydet nogen avgift til Provsten dette Aar? Hans Præsterud for Anders Øvre Dahlen svarede, at hd. at uden at inklade sig at svare paa de fremsatte Qvæstioner refererer sig til Indlægget fra hans Parters side. Fogden begjærede, at dersom ikke Sagen nu til Dombs kd. proseqveres, den da til det ordinaire Ting maatte forfløttes, helst da ingen videre Begranskning udfordres, men allerhelst fterd. hd. ikke ordentligere kunde imod den forlangede udsettelse protestere end hd. lade samme paa Rettens Ansvar bekomme, om endog Stevnamaalet havde været saa lovformelig indrettet, som hd. Anders Dahlen vilde have det. Ellers erindrede hd. i Retten, at paa Cartet findes, at udenfor den yderste steen i Elven, skal endda være tvende Hulle foruden de 6 numerede. Anders Øvre Dahlen tilstoed, at hd. efter Varsel, var nærværende ved Cartets Optagelse, hvorimod hd. for denne tid intet har at indvende. Ligeledes tilstoed Morten Øfstedahl, at hd. som varslet var ved Cartets Optegnelse tilstæde.

Arne Needre Dahlen tilstoed iligemaade at have været tilstede ved Cartets Optegnelse, skjønt hd. har med dette Teenloug, som omtvistes, slet intet at bestille, men Morten Øfstedahl tilholdt sig udi Teenlouget det 2det Hul, som hans udisputerlige Ejendomb. Videre sagde Fogden, at om Retten behager nu at skride til Dombs med Sagen, saa findes udi det hd. sidst lod ved forrige Rettergang tilføre, hvad hd. fornemmer Anders Øvre Dahlen bør undgjelde, hvortil hd. refererede sig og ellers reserverede med videre at indkomme, ifald udsettelse bevilges, sagde tillige, at for de 2de yderste Huller i Elven uden for Steenen ere udenfor Vidners forklaring, følgelig ikke av Retten ved Begranskningens Beskrivelse matriculeret, saa holdt hd. unødvendig derom noget andet at foretages i nogen Maade, end hvad allerede er passeret. Provsten Stockflet som nærværende fandt i Anledning av Anders Øvre Dahlens indgivne Indlæg, hvorudi hd. nu rettelig melder, at Fogden ved denne Sags anlæg skal søge at tilvinde Provsten et Anders Øvre Dahlen tilhørende Theenloug, fornøden til Sagens Oplysning at svare, at Provsten aldrig har andraget for (Amtet?), at hd. har nogen Ejendom for sin Person udi det omtvistede Fiskeri at søge, Declarerer og endnu, at hd. pro Persona intet ejer derudi. Men pro Officico som Sognepræst til Faaberg formode hd., at det ved Sagens udfald bliver godtgjort, at Sognepræsten til Faaberg dermed har Heele Fiskeriet eller deel derudi. Videre havde ingen av Parterne denne sinde Protocollen at tilføie. Eraget. Retten finder ej ved Lov tilladt at nægte Anders Øvre Dahlen den forlangede Anstand til samme Contra Bevisers førelse. Ti forfløttes Sagen formedelst den mellemløbende Vinter til (?tendagen?) den 21de Mai næste Aar 1753 atter her paa gaarden Brunloug at foretages, til hvilken tid og stæd Anders Øvre Dahlen forsyner sig med hvis hd. nødig finder til Sagens Slut, da og Actor besørger Morten Øfstedahl, som formeentl. Med Ejer udi det omtvistede, Lovl. indkaldes.

oo 00 oo